CHIRIL TRICOLICI

CAMPIONII

MARELE PREMIU

ULTIMA VARIANTĂ

Ediţia a II-a

EDITURA ION CREANGĂ,
BUCUREŞTI 1978

Coperta de HORIA CONSTANTINESCU

MARELE PREMIU

I

Când Mircea dădu buzna pe alee, mestecând dintr-o bucată de ştrudel cu brânză, Liviu se şi afla la locul întâlnirii, având casca de alergător petrecută pe braţ.

— Vrei? îl întrebă Mircea, întinzându-i felia de „rezervă”, pe care o luase într-un şerveţel de hârtie. Hai, îl îndemnă el, văzând că Liviu ezită.

— Bunica?

Mircea dădu afirmativ din cap.

— Să vezi cum întinde aluatul, cum îl trage pe dedesubt, încetişor, cu degetele, până devine foiţă de ţigară, nu alta! Mama zice că n-ar avea atâta răbdare;

sunt bune şi foile de plăcintă care se vând în oraş. Bunica însă nici nu vrea s-audă. Are o pană de gâscă... Dar ce-o fi cu Sandu? se îngrijoră el deodată şi se uită în direcţia din care trebuia să vină prietenul lor.

— „Academicianul” are sfertul lui academic! spuse Liviu de dragul calamburului şi arătă spre ceasul său de la mână.

Spre deosebire de cei doi, Sandu era un băiat uscăţiv, puţin cam prea înalt pentru vârsta pe care o avea şi nimic din înfăţişarea lui nu atrăsese după sine porecla de academician. Dimpotrivă, nasul cam strâmb, cu un vârf alungit, care, uneori, se mişca, îi dădea un aer oarecum caraghios la prima vedere. Săptămâna trecută, însă, răspunzând la chimie, profesorul îi spusese mulţumit: „Bine! Foarte bine, «academicianule»!” şi de-atunci colegii de clasă începură să i se adreseze cu acest titlu.

Poate că profesorul de chimie avusese în vedere felul lui Sandu de a răspunde la lecţii: rar, cu o anumită gravitate, cântărind fiecare cuvânt, delimitându-i importanţa prin intonaţia vocii, sau poate faptul că, la numele său de Ion Alexandru Dăneţ, băieţii adăugau, în cor, „Stoieneşti”.

Aşa-i spunea comunei sale natale, de care Sandu era foarte mândru şi, de câte ori părinţii îl duceau la bunici, el le povestea colegilor ce evenimente mai deosebite se petrecuseră în viaţa comunei.

Sandu sosi aproape alergând, iar Mircea şi Liviu îl „preluară” din mers. Pantalonii rămaşi scurţi se ridicau cu mult deasupra ghetelor de baschet, scoţând la iveală nişte ciorapi galbeni de frotir, ceea ce îl făcea şi mai deşirat. Aşa că Liviu părea cu totul pirpiriu alături de el.

— M-am apucat să răsfoiesc două minute un album pe care mi l-a adus tata aseară... se justifică Sandu. *Versailles que j’aime...* Fantastic album!...

— Să vezi tu ce Versailles găsim noi pe pistă! Chiar cascade de surprize! îl avertiză Liviu, gesticulând.

— Cu maşina noastră o să le oferim şi noi o surpriză, spuse calm Sandu. Era mecanicul-şef al echipajului lor, aproape un *„le sorcier”,* un *„vrăjitor*” de motoare, ca Amadée Gordini, de la Renault, sau Karl Abarth, de la Fiat, ca să nu mai vorbim de Aurelio Lampredi, care i-a construit lui Ferrari atâtea motoare! Fusese numai ajutor de mecanic, subalternul lui Mircea şi deodată îi uluise pe toţi.

A ajuns al doilea în ierarhia team-ului şi, de ce să nu recunoaştem, al doilea om ca importanţă în Clubul sportiv *DIMB,* denumire rezultată, după lungi dezbateri, din alăturarea iniţialelor numelor lor: Dăneţ Ion Alexandru, Ioanid Liviu, Mărculescu Mircea şi Buznea Radu.

Ultimul era şeful echipajului şi pilot-principal al maşinii *RB;* normal ar fi fost ca denumirea clubului să fi început cu iniţiala numelui său! Dar respectarea riguroasă a ierarhiei ar fi dus la o denumire fără rezonanţă, şi care, deci, nu putea spune nimic. Mai ales că ea urma să fie înscrisă atât pe emblema clubului, cât şi pe căştile lor de piloţi.

Discuţiile fuseseră aprinse şi lungi. De pe locul doi, numele lui Sandu trecuse pe primul loc, iar cel al lui Liviu, ultimul din ierarhia team-ului, era propulsat tocmai pe cel de-al doilea. Cel mai nedreptăţit se credea însă Radu. Dacă n-ar fi fost el...

II

Primind locuinţă în blocul P-4, implantat în spaţiul prea mare care rămăsese între blocurile A-16 şi B-8, părinţii lui Radu se mutaseră într-o după-amiază din

primăvara anului trecut. Camionul cu mobilă sosise în timp ce Sandu şi Mircea jucau tenis pe *terenul rapid* al aleii, cu rachete din scândură, dar cu o minge aproape veritabilă. Când Radu coborî din cabină, băieţii se opriră din joc.

Lăsată să cadă în voie, mingea zbură în direcţia lui. O prinse şi vru să le-o arunce, dar cei doi băieţi se îndreptară spre el.

— Ştii tenis? îl întrebă Sandu şi, întinzându-i mâna, îşi declină rar şi apăsat numele: Ion Alexandru Dăneţ.

Noul venit spuse simplu Radu şi rămase tăcut. Îl surprinsese oarecum numele lung al lui Sandu şi mai ales cum îi întinsese acesta mâna, recomandându-se.

— Ştii tenis? îl întrebă din nou Sandu.

— Nu, clătină Radu din cap şi adăugă, bombându-şi puţin pieptul: Eu sunt pilot!

Radu era un băiat negricios, de aceeaşi vârstă cu Sandu şi Mircea, avea o mutrişoară simpatică şi în cap îi jucau doi ochi inteligenţi şi vioi.

— Cum pilot? nu pricepu Sandu.

— Aşa, pilot, spuse Radu şi adăugă cu voce încărcată de emoţie: Ca Emerson Fittipaldi!

Fu rândul lui Sandu să rămână surprins.

— N-ai auzit de Emerson Fittipaldi?! interpretă Radu tăcerea lui Sandu.

Era consternat.

— Singur c-am auzit! protestă Sandu. Cel mai tânăr campion mondial. Continuă cu voce sigură: Din întreaga istorie a automobilismului! La douăzeci şi şase de ani, campion mondial!

— Neîmpliniţi! sublinie Radu.

— Neîmpliniţi, se corectă imediat Sandu. Jim Clark a ajuns Campion mondial la două’şapte...

— Împliniţi! îl întrerupse Radu.

— Împliniţi, ce-am spus eu că nu? Jochen Rindt, la două’ş’opt de ani, iar Mike Hawthorn, la două’ş’nouă. Chiar Jackie Stewart trecuse de treizeci de ani când a devenit pentru prima oară campion mondial!

— Asta-i, vezi!... Farina...

— Nino, îl „completă Sandu.

— Nino. Nino Farina, primul campion mondial, a cucerit titlul abia la patru’ş’ de ani!

— Ca şi Juan Manuel Fangio!

— Fangio, după ce-a împlinit patruzeci!

— Da, da’ Fangio e socotit cel mai mare automobilist al tuturor timpurilor!

— Da’ Caracciola?! Da’ Nuvolari?... *Il* c*ampionissimo!* se referi Radu la Nuvolari. Toate busturile marilor piloţi din holul Automobil Clubului Englez au nume. Doar sub un singur bust nu scrie decât atât: *The Master!* E Tazio Nuvolari...

— Este adevărat, da’ Fangio a cucerit de cinci ori titlul de campion mondial! Pe cine mai ştii tu de cinci ori campion mondial?

— Pe nimeni, acceptă Radu. Da’ şi Fittipaldi, campion la două’şase de ani neîmpliniţi!...

Mircea, care fusese nevoit să asiste tăcut la schimbul rapid de replici dintre Sandu şi Radu, se grăbi să-l completeze pe acesta din urmă:

— El Lole!

— Cum o să fie El Lole?! protestă Radu cu vehemenţă. Confunzi! El Lole e argentinianul Don Carlos!

Sandu trebui să-i dea dreptate lui Radu*?*

— Sigur, Carlos Reutemann. Numele e german... Or fi emigrat părinţii în Argentina. Era cât pe-aici să-l bată pe Stewart în Marele premiu al Argentinei!

— Da, numai că după aceea Fittipaldi i-a bătut şi pe Stewart, şi pe Jacky Ickx, şi pe Denis Hulme! Tocmai d-aia

sunt eu *Fittipaldi.*

— Şi cum eşti tu Fittipaldi? Călare pe băţ!? râse răutăcios Mircea, ca – să-i plătească lui Radu pentru că-l prinsese pe picior greşit cu El Lole.

Radu se uită la Mircea de sus.

— De ce călare pe băţ?! Şi adăugă, băgând mâinile în buzunarele pantalonilor: La volanul maşinii mele *RB!*

— Hai! îl chemă Mircea pe Sandu, luându-l de mână. Tipu' e-ncrezut rău!

Îi întoarseră amândoi spatele, cu toate că Sandu n-ar fi dorit să se despartă în felul acesta de noul vecini. Vru să se întoarcă să-i spună „Mai vorbim noi", atenuând astfel gestul nepoliticos la care Mircea îl forţase, dar Radu se întorsese şi el, îndreptându-se spre autocamionul din care începuse să fie descărcată mobila.

— Cu El Lole ai dat-o rău în bară!... se răzbună Sandu pe Mircea.

— Ei, parcă eu nu citesc revista *Autoturism!*

— Citeşti, da'... Fittipaldi e mai celebru chiar decât Pele, *regele* brazilienilor!

— Fittipaldi zice că nu.

— Pentru că-i modest.

Reluară jocul de tenis, când, la un moment dat, din camion, fu coborât un cart cu adevărat veritabil.

— Formidabil! exclamă Sandu.

— Eu am crezut că se laudă, spuse Mircea abia şoptit.

III

Vestea că în holul blocului P-4 se află o maşină de curse vopsită în culoarea lui *Blue-flame* (Flacăra albastră), cea care pe Salt Lake-City, pilotată de Gary Gabelich, a reuşit să realizeze 1.014, 294 km pe oră, s-a

răspândit cu viteza fulgerului.

Liviu fu informat direct de către Sandu şi Mircea, care îi erau colegi de clasă.

Îl fluieraseră de jos şi când acesta apăruse la fereastră, îi semnalizară printr-un alfabet cunoscut numai de ei să coboare de urgenţă pe alee. Ca să sublinieze că lucrurile erau foarte importante şi nu sufereau nici cea mai mică amânare, Sandu ridicase palma stângă pe verticală, aşezând peste vârfurile degetelor ei pe cea dreaptă. Era semnul lor convenţional: „situaţie excepţională”.

Liviu găsi că maşina este într-adevăr formidabilă.

— Fittipaldi tot de la carting a plecat! îi făcu el atenţi pe cei doi.

— Nu-i adevărat! protestă Mircea. Şi el, şi Caracciola, şi Nuvolari au început cu motociclismul!

— Bine, aşa... aproape toţi au început cu... motociclismul. Şi Jacky Ickx, şi Haliwood, şi Rosemeyer, şi Surtees... Fittipaldi a câştigat de două ori campionatul de carting al Braziliei!

— Da, da, întări Sandu spusele lui Liviu. După motociclism, Fittipaldi a făcut carting.

— Eu nu spun că n-a făcut... Dar n-a plecat de la carting! se încăpăţână Mircea.

— Nu înţelege*, ad literam!* protestă Liviu. N-am vrut să spun că a început cu cartingul activitatea sportivă, ci cu totul altceva! Fittipaldi singur recunoaşte că datorează foarte mult cartingului. Miraculosul lui Simţ al echilibrului... care-l scoate din situaţii aproape imposibile, Fittipaldi a declarat ziariştilor că l-a deprins în cursele de carting!

— Ce mai, e colosal, dom’le! gesticulă Sandu. Ce cursă a făcut la Jarama! După ce i s-a spart rezervorul suplimentar de benzină în turul de acomodare, după ce şi-

a udat complet combinezonul, că putea arde într-o singură clipă... a alergat cu un singur rezervor, în turul cinşpe a luat conducerea şi n-a mai cedat-o! Şi ce-l mai presau Jackie Stewart şi Denis Hulme! Nimic nu le-a ieşit. Ba mai mult, Fitti s-a distanţat cu peste un minut de cei doi. Băgaţi de seamă, în orice clipă putea să se termine benzina! Deci, cât de calculat accelera el în condiţiile în care din spate veneau Stewart şi Hulme! Când a terminat învingător cursa, doar trei litri de benzină îi mai rămăseseră în rezervor. Fantastic!

— „Scoţianul zburător”, se referi Mircea la Jackie Stewart, rămâne totuşi un *magistru* al volanului! Poate chiar mai mare decât Jim Clark!

Mircea nu era convins că Stewart este mai bun decât Fittipaldi, dar el îl asocia pe acesta din urmă cu Radu şi îl vedea pe Fitti tot atât de înfumurat ca şi noul vecin.

Discuţia mai continuă un timp, pentru că Liviu ţinea mult la scoţian şi, în special, la Jim Clark, pe care îl considera „cel mai mare automobilist din câţi a avut lumea”.

IV

A doua zi, curiozitatea băieţilor din blocurile învecinate se dovedi atât de mare, încât Radu fu nevoit să-şi scoată maşina pe alee.

Bineînţeles, veniră din nou Sandu, Mircea şi Liviu.

— Hai, fă un tur de pistă cu ea! îl îndemnă Sandu.

— Nu-mi dă voie tata. Ca să nu supere vecinii, că le fac gălăgie sub geamuri, le explică Radu.

— Cel puţin porneşte-o! Să auzim şi noi cum intră în turaţie motorul! îl rugă Liviu.

— Nu vedeţi că mi-a luat fişa de la bujie?!

Într-adevăr, fişa de la bujie lipsea.

— Auzi, i se adresă din nou Liviu, nu vrei s-o bagi la mine în garaj? Tata îşi vopseşte maşina şi garajul e liber acum.

— Da? se arătă deosebit de interesat Radu. Şi crezi că n-ar avea nimic împotrivă?

Când îi făcuse această propunere, Liviu se gândise doar că Radu l-ar putea învăţa şi pe el să conducă, dorind să se recompenseze astfel pentru serviciul pe care i-l făcea, oferindu-i garajul. Dacă tatăl său va fi sau nu de acord, nu mai ştia însă nimic şi spuse:

— Ce-ar putea să aibă împotrivă?

De fapt era întrebarea pe care şi-o pusese sie însuşi, cu glas tare.

— Ar fi foarte bine! exclamă bucuros Radu.

*

Casa unde locuiseră înainte avea curte, iar cartul fusese adăpostit într-o magazie. Dar cine se mai gândise acum unde va sta maşina lui Radu când, în locul a două camere mici şi igrasioase primiseră un apartament cu trei camere, baie, într-un bloc cu încălzire centrală, cu gaze la bucătărie?! Problema era că nu le ajungea mobila şi câte lucruri nu erau de cumpărat într-o nouă locuinţă!

Seara, după ce se mutaseră, Radu îi împărtăşise, la un moment dat, tatălui său teama care îl frământa de când lăsase maşina sub scară în hol.

— O s-o duc la întreprindere, îi răspunsese scurt tatăl şi adăugase, ca şi cum şi-ar fi amintit de ceva: Eu ţi-am făcut maşina pentru că-nvăţai bine; am impresia însă c-am greşit. A început să te preocupe mai mult decât lecţiile!

— Cum, tată?! Am o singură medie de şapte, în rest numai opt, nouă şi zece!

— Se spune că şcoala asta de aici, unde o să te muţi de la anul, e foarte serioasă. Cu profesori foarte severi. Vezi dar!... îl prevenise el pe Radu şi cu aceasta discuţia luase sfârşit.

Tatăl lui Radu era şef de garaj la Autobaza-4 şi, fiind un mecanic-auto priceput, nu-i fusese prea greu să-i construiască fiului un cart, după un proiect publicat într-o revistă. Radu ştia însă că tatăl său era pe cât de bun, pe atât de sever şi teama că odată cartul dus la întreprindere, mai cu seamă în noile condiţii de locuit, greu îl va mai vedea îndărăt, îl făcuse să se perpelească în aşternut până târziu.

*

Propunerea lui Liviu venise, în acest sens, cum nu se poate mai bine.

— Dacă tatăl tău ar vrea, am duce maşina chiar diseară în garaj. Ai văzut câţi băieţi au venit? Nu că mi-e frică, dar umblă la ea...

— La asta m-am gândit şi eu, spuse Liviu cu îngrijorare în glas. Hai să-ţi arăt! Sandule, rămâi cu Mircea la maşină!

— Da, da, sigur că da! Să n-ai nicio grijă! se grăbi Sandu să-l asigure pe Radu.

Şi el, şi Mircea asistaseră tăcuţi la discuţie şi amândoi se gândiseră că, în cazul în care se aranjează cu garajul, Radu precis o să-i dea lui Liviu să conducă maşina.

După câţiva paşi Radu se opri şi, întorcându-se din drum, i se adresă lui Mircea:

— Te-ai supărat ieri din cauza lui „El Lole” pe mine?

— Nu, nu m-am supărat, nu vru Mircea să recunoască.

— De ce să te superi când faci o asemenea confuzie?

— Nu s-a supărat, dar nici bine nu i-a venit!... interveni

Sandu. Până la „ieşirea asta în decor” ce-l mai lăudai pe Fittipaldi! i se adresă el lui Mircea. După Marele premiu de la Kyalami, ziceai că dacă cineva o să-l bată pe Stewart, acela nu va fi decât Fittipaldi! Iar după Marele premiu al Franţei, l-ai dat drept sigur campion mondial!

Mircea rămase tăcut, uitându-se stingher într-o parte.

Lui Radu îi păru rău de el.

— Dacă se aranjează cu garajul, o să vă dau la toţi trei să conduceţi maşina, spuse ei mai mult lui Mircea decât lui Sandu. Hai, Liviule!

Garajul nu era prea departe. Tatăl lui Liviu îl construise din panouri prefabricate din beton, la capătul unei alei ce se înfunda în peretele dosnic al unui bloc vechi, cu trei etaje. Loc avusese destul şi alături mai fuseseră construite alte două garaje.

— Ăsta-i al nostru! bătu Liviu cu palma peste uşa garajului din dreapta.

— Formidabil! aprecie Radu. *RB*-ul s-ar simţi aici ca în *templul* lui Chapman! se referi el la celebrul constructor de maşini de formulă, omul care l-a promovat, cu o extraordinară intuiţie, pe Emerson Fittipaldi ca pilot-şef al maşinilor „Lotus”.

— Vezi, avem şi-o gură de scurgere, arătă Liviu spre platforma de beton din faţa garajelor. Nici mama, nici soră-mea – şi ea e mai mare cu cinci ani decât mine – n-au voie să se atingă de maşină. Numai mie mi-o încredinţează tata la spălat!

— Ce maşină aveţi? vru Radu să ştie.

— Un „16”, roşu!

— Bună maşină! Motor elastic, suspensie excelentă, vizibilitate panoramică... E din primele? Cu şoc automat sau de mână?

— Nu, cu şocul de mână.

— Mai bine. Nicio maşină de sport n-are şoc automat.

Abarth-ul lui Căpriţă îl ştii?

— Căpriţă are un Abarth?

— Pe o caroserie de „850-Coupé”. Mare mecanic! I-a adaptat patru carburatoare, un radiator pentru răcirea uleiului şi o „baie” de opt litri.

— De unde ştii tu că de opt litri?

— Dacă-ţi spun!

— Nu poate să fie de opt litri! Dacia-1100 primeşte în „baie” numai trei litri jumătate! Cum o să ia un motor de 1.000 opt litri?! Astea-s poveşti!

— Serios! se menţinu Radu pe poziţia sa.

— Radule, eu asist întotdeauna când schimbă Mircea uleiul la Dacia lor 1100 şi nu intră mai mult de trei litri jumătate! Înţelege!

— Mircea schimbă singur uleiul? nu-i veni lui Radu să creadă.

— Da. Şi mie tata...

Radu îl întrerupse:

— Adică împreună cu tatăl său?

— Nu, singur. Şi mie tata îmi dă voie să desfac buşonul de jos cu o cheie inelară de şapteşpe, dar de pus la loc îl pune el, şi tot el toarnă noul schimb de ulei.

— Şi nici nu asistă când schimbă Mircea uleiul?

— Nu, nu asistă. Să-ţi spună şi Sandu!

Radu rămase mut de admiraţie. Să schimbi singur uleiul de la motorul unei Dacii... Făcuse, e adevărat, o confuzie între Carlos Reutemann şi Emerson Fittipaldi, spunând că Fitti este El Lole, când toată lumea ştie că El Lole e Don Carlos... Ei, o confuzie... Oricine poate să facă o confuzie, chiar dacă-i vorba de Fittipaldi. Ce contează o confuzie, când schimbă singur uleiul motorului?!!!

— Hai, Liviule, la băieţi! îl chemă Radu.

V

Părinţii lui Liviu îşi doriseră mult un băiat şi el crescuse ca alintatul familiei, mai ales al mamei, care căuta să-i satisfacă toate dorinţele. Aşa că Liviu, când credea că n-o să poată reuşi să obţină ceva de la tatăl său, intervenea prin mama, rugând-o în acelaşi timp şi pe sora sa, cu aproape cinci ani mai mare decât el, să-l susţină.

Aşa procedă şi de data aceasta. Găsi un moment prielnic şi dădu „atacul”:

— Ştii, tată, ieri s-a mutat în blocul cel nou un băiat care are un cart foarte frumos, un băiat foarte bun, cu care o să fiu coleg de clasă la anul. A luat doi ani la rând premiul I la olimpiada de matematică, exageră Liviu. Ne-am împrietenit şi eu aş vrea să te rog ceva. Da’ tu n-ai să vrei şi eu n-o să am cum să-l ajut...

— De unde ştii tu că n-o să vreau? Mai ales că vrei să-ţi ajuţi un prieten!

— Şi el o să mă ajute la matematică...

— Nu ţi-am luat preparator? Şi la matematică, şi la fizică... Cu chiu cu vai ai scos câte un cinci, câte un şase...

— Dacă o să se împrietenească cu noul coleg, interveni mama lui Liviu, poate o să fie altceva... Eu cred că Apostol n-are metodă, se referi ea la preparatorul lui Liviu. De ce nu l-ai invitat la tine pe noul coleg? se adresă ea lui Liviu ca să schimbe tema discuţiei.

Liviu avusese întotdeauna probleme cu matematica, fizica, chimia, în schimb desena foarte frumos. Trei din tablourile sale în acuarelă fuseseră selecţionate pentru o expoziţie republicană, două din acestea trimise la o expoziţie internaţională de la Bruxelles şi ambele obţinuseră distincţii. Unul – premiul unei reviste pentru copii, iar cel de-al doilea – „menţiune” din partea juriului. Mama şi sora lui Liviu îi şi întrevedeau o carieră de

pictor, tatăl era însă mai circumspect.

„Băiatul trebuie să capete o profesie, spunea el, să aibă o specialitate şi, dacă talentul său se va dezvolta, poate să fie şi pictor! Cine o să-l împiedice să se consacre picturii?! Ţuculescu a fost medic... Pictura nu-i o joacă, ci o treabă foarte grea!”

Dar pe Liviu nici măcar şevaletul, pe care mama sa i-l comandase special, nu putea să-l reţină mai mult de o oră. E adevărat, Liviu picta cu repeziciune, cu agresivitate aproape, dar se plictisea repede şi, când ceva nu-i reuşea, arunca paleta, revenea la lecţii sau, pur şi simplu, se ducea să se joace. Nimic nu reuşea să-l determine să doarmă după-amiază sau să se culce seara mai devreme de douăsprezece. Ura pur şi simplu patul, trăind într-un continuu neastâmpăr, într-o neîntreruptă mişcare.

Gândindu-se poate la toate acestea, ca şi la faptul că Liviu rămăsese, pentru vârsta sa, cam mic de statură şi firav oarecum, tatăl împărtăşea în secret părerea soţiei sale că băiatul nu trebuie supus la eforturi prea mari.

— Nu l-am invitat, gândindu-mă... să nu se supere tata, răspunse Liviu la întrebarea mamei şi lăsă capul în pământ.

— Cum poţi să spui aşa ceva?! M-am supărat eu vreodată când ţi-ai invitat colegii acasă?

— Nu, dar m-am gândit că poate vrei să lucrezi. Tată, ţi-am spus că Radu are un cart foarte frumos... Ştii ce-i ăla un cart?

— Un mini-automobil. O maşină pentru copii...

— O maşină adevărată! Participă cu ea la curse... Fittipaldi a fost mai întâi campion la carting! E un *RB* maşina lui Radu!...

— Ce înseamnă *RB?*

— Nu ştiu. Aşa-i spune el. Nu l-am întrebat... Poate că e o marcă de maşini despre care n-am auzit încă... Ai să te

superi dacă o să te rog să-l ajutăm pe Radu?

— Cum o să mă supăr?! Dimpotrivă...

Lui Liviu i se păru că scăpase printre degete momentul prielnic de a obţine un răspuns favorabil din partea tatălui său şi se grăbi să atace prin învăluire.

— Radu a lăsat azi-noapte maşina sub scară, în hol, şi cineva a şi umblat la ea. Gândeşte-te, să te trezeşti într-o zi, lăsându-ţi maşina în stradă, fără carburator la *Renault!*

— Pentru asta trebuie să descuie portiera, să ridice capota...

— Da, dar Radu n-are capotă deasupra motorului! O să se trezească odată că-i lipseşte ba una, ba alta... Ştii ce te rog: până găseşte tatăl lui Radu să ducă undeva cartul, să-l băgăm la noi în garaj! Tot n-ai nevoie de garaj două-trei săptămâni!

— Da, Dinule, interveni mama lui Liviu. Cât timp îţi vopseşti maşina, poţi să-l primeşti în garaj!

— Nu, nu! Numai pentru două-trei zile, maximum patru. Până găseşte tatăl lui Radu un şopron, în vreo curte... îl asigură Liviu.

— Am piese de rezervă... Scule... O să mi le faceţi vraişte, dacă vă dau cheile de la uşă!

— Nu, tată! sări Ada, sora lui Liviu. L-am văzut, Radu e un băiat foarte serios!

— Dacă a câştigat de două ori olimpiada la matematică... completă mama lui Liviu.

— Nu ne atingem de nimic! Toate vor fi la locul lor, aşa cum le-ai pus tu! îi promise Liviu, ştiindu-l pe tatăl său meticulos, şi ordonat. Se grăbi să mai adauge: Ai să controlezi şi ai să vezi...

— Bine, acceptă tatăl, dar cu condiţia să nu vă faceţi de lucru în garaj. Iei de la mama rândul al doilea de chei şi nu laşi garajul deschis decât atâta timp cât este necesar, pentru a scoate sau a băga înapoi cartul. Ne-am

înţeles, nu?

— Da, tată, spuse Liviu supus, abia abţinându-se să nu sară în sus de bucurie. Ce zici, putem să-l băgăm acum, după-amiaza, ca să nu rămână şi-n noaptea asta sub scară?

— Bineînţeles, răspunse mama lui Liviu în locul soţului ei. Vino să-ţi dau cheile.

Radu, Mircea şi Sandu aşteptau rezultatul pe alee şi, pentru a repera semnalizarea lui Liviu, fără a fi observaţi, în caz că domnul Ioanid ar ieşi pe balcon, făceau cu schimbul la „punctul de observaţie”.

În cele din urmă, la fereastra pe care n-o slăbeau din ochi, apăru, pe diagonală, sfoara cu care era manevrat transperantul.

— Victorie! îi anunţă Mircea.

Rămaseră în spatele blocului B-6, să aştepte sosirea lui Liviu. Iar acesta cobora de-acum cu liftul, ducând cu el cheile de la garaj.

— Ce v-am spus eu?! făcu Liviu arătându-le cheile.

— Eşti formidabil! exclamă Mircea, plin de admiraţie.

— Scoatem maşina... Tu îi să fi acela care ai s-o conduci până la garaj! Noi te împingem şi tu o conduci, spuse Radu, apreciind că Liviu merită o asemenea recompensă.

— La volan? nu-i veni să creadă lui Liviu.

— Bineînţeles! confirmă Radu.

În sinea lor, Mircea şi Sandu erau de acord că Liviu realizase într-adevăr un lucru mare pentru maşina lui Radu, dar s-o conducă el singur tot drumul până la garaj?! Să conducă o jumătate de drum, sau poate chiar mai mult, iar pe restul traseului să se schimbe ei doi la volan! Nu îndrăzniră însă să spună nimic.

În timp ce se îndreptau cu toţii spre blocul lui Radu, Liviu îi opri pe băieţi.

— Staţi puţin! Să judecăm bine. Dacă tata coboară cumva şi ne vede pe toţi patru?... Ar putea să se răzgândească! se temu Liviu. Vă duceţi voi înainte, se adresă el lui Sandu şi lui Mircea, ca să asistaţi la ceremonia intrării *RB*-ului în *templul lui Chapman,* iar eu vin din urmă cu Radu.

— Aşa-i! Liviu are dreptate, spuse Radu. Să facem cum a propus el.

— Bine, acceptă Sandu. Hai, Mircea! îşi chemă el prietenul care se gândea la ceva cu insistenţă şi care spuse deodată, adresându-se lui Radu:

— N-ai vrea să ne laşi şi pe noi puţin la volan, pe alee? în altă direcţie, nu spre garaj!

— Sigur, lasă-i şi pe ei puţin la volan! interveni Liviu pentru prietenii săi.

Se făcuse ora când Radu trebuia să se apuce de lecţii, şi lui îi era teamă să nu-şi supere cumva tatăl. Mai ales dacă acesta l-ar vedea de la geam. Neştiind despre ce este vorba, şi-ar putea închipui că a început să-l preocupe prea mult maşina. Se scărpină în cap, neştiind ce să facă.

— Bine, spuse el. Dar în spatele blocului, pe aleea cealaltă.

Scoaseră încetişor *RB*-ul şi Mircea gustă primul din voluptatea volanului. Îi veni apoi rândul lui Sandu. În cele din urmă, împins de Radu, Liviu conduse tot drumul până la uşa garajului. De după colţul unui bloc, Sandu şi Mircea priveau intrarea maşinii în garaj.

VI

Bucuria nu le fu de lungă durată. Săptămânile zburară una după alta, se apropia data când *RB*-ul trebuia să părăsească garajul.

Condiţia pusă de tatăl lui Liviu era respectată cu stricteţe: nicio piesă de rezervă, nicio cheie din trusa cu scule nu fuseseră clintite de la locul ştiut; revopsirea *R* 16-lui întârziase cu zece zile aproape, dar era clar că în momentul în care acesta va fi adus acasă, *RB*-ul nu va mai putea sta alături, garajul fiind destul de îngust.

Era o ameninţare din ce în ce mai obsedantă. De data aceasta, cel care manifestă iniţiativă fu Sandu.

*

În timpul vacanţei de iarnă, Sandu proiectase pentru sania sa un sistem de frânare cu pârghie, şi, cum el se bucura de simpatia domnului Petre, pensionar ceferist, angajat ca mecanic la uzina termică, apelase la acesta. Şi domnul Petre, pe care Sandu îl vizita mereu, plăcându-i uruitul continuu al pompelor, duduitul focului în cuptoarele cazanelor, curăţenia şi ordinea care domneau peste tot, îl ajutase cu drag.

— Schiţele astea îs făcute de tine? îl întrebase oarecum neîncrezător mecanicul, privind cele două planşe executate pe hârtie de desen, cu care Sandu se prezentase la el.

— Da, eu le-am făcut! spusese Sandu cu convingere şi îi arătase cum şi în ce fel se gândise el să funcţioneze sistemul de frânare.

Alături de uşa uzinei, existau două încăperi în care îşi organizaseră atelierul cei doi mecanici de întreţinere de la administraţia blocurilor „A” şi domnul Petre îi arătase lui Sandu cum să prindă tabla în menghină, cum să ţină bomfaierul pentru ca acesta să taie mai bine, cum să ajusteze cu pila până când bucata de fier va lua forma dorită, cum să sape dinţii opritorului de la frână. Numai la bormaşină nu-i dăduse voie să umble.

Acum, frământându-se tot timpul despre ce se va întâmpla cu maşina, odată cu sosirea R 16-lui, lui Sandu îi veni deodată în minte domnul Petre. Chipul acestuia, cu bunătatea imprimată pe faţa mare, deschisă, îi apăru ca o auroră boreală. Alergă de-a dreptul la el.

Îl găsi la măsuţa sa din faţa cazanelor, citind ziarul la lumina unui bec cu abajur de carton, înnegrit în partea de sus.

— Domn' Petre, am venit la dumneavoastră ca la o salvare! Sunteţi singura noastră salvare!

— Da' ce s-a-ntâmplat, Sandule? îl întrebă bătrânul, privindu-l intrigat pe deasupra ochelarilor. Îl ştia băiat aşezat, cumpănit...

— Nu s-a-ntâmplat încă, da' o să se-ntâmple! Acum o lună şi ceva s-a mutat în blocul cel nou, „P 4", un băiat, Radu, care are un cart. Întâi...

— Ce-i ăla? nu înţelese mecanicul.

— O maşină cam atâta, arătă Sandu lungimea *RB*-ului. Dar exact ca o maşină de curse. Ca o maşină de formula unu. Ţineţi minte, v-am arătat eu câteva fotografii cu maşini... Ăsta-i un *RB...* După numele băiatului: Radu Buznea. A lui e maşina.

— Aha!... pricepu mecanicul despre ce este vorba, clătinând cu aprobare din cap.

— În prima zi, Radu a lăsat maşina sub scară, în hol. Acolo a rămas toată noaptea. Cum să laşi o maşină sub scară?! Şi-atunci tatăl lui Liviu i-a dat voie lui Radu să ţină *RB*-ul în garajul *Renault*-ului, cât timp acesta se află la vopsit. Se mai află şi acum. Numai că, în cel mult o săptămână, maşina o să fie gata, şi cartul... cartul n-o să mai aibă loc... Unde să-l ducă? Ce să facă cu el? Nu-i ca o berlină... s-o laşi în stradă şi să-i încui uşile... Totul e descoperit! Ca la o maşină de formulă! Chiar mai ceva, pentru că la cart şi motorul e afară!

— Şi te-ai gândit să vii la mine... Adică să-l adăpostim aici, în uzină. Hm... Ei... l-om adăposti... spuse după o clipă de gândire mecanicul. Ori aici, ori dincolo, pe coridor, la ateliere... Că sara uşa se-ncuie. Şi nici n-are pe cine supăra el acolo. Aduceţi-l, ş-om videa noi... Om videa. Ei, comedie, cum să laşi o maşină sub scară?!!

Invadat de bucuria care se ridicase în el încă de la primele cuvinte ale domnului Petre, Sandu fu cât pe-aici să-l sărute. Se stăpâni, că era băiat mare. Vru să-i întindă numa, dar şi-o opri pe drum; domnul Petre era om în vârstă şi nu putea el, un copil, să-i întindă primul mâna.

— Mulţumesc! spuse Sandu repede, cu glas sugrumat de emoţie şi se aplecă cu respect în faţa acestuia. Mulţumesc! mai spuse o dată şi se retrase complet fâstâcit; el, care nu se fâstâcea niciodată!

Comunicându-le băieţilor extraordinarul succes obţinut în favoarea maşinii, Sandu fu de părere că *RB*-ul trebuie adus de îndată la uzină, pentru ca nu cumva să se întâmple ceva neprevăzut.

— Ce-ar putea să se-ntâmple? nu fu de acord Liviu, care găsea complet nejustificată graba lui Sandu şi văzu în ea aproape un atac direct la adresa sa. Dacă domn' Petre a spus că-i de acord, continuă el, înseamnă că va fi de acord şi peste o săptămână! Peste o săptămână, când tata urmează să aducă acasă *Renault*ul...

— Liviu are dreptate! îl susţinu Mircea.

După Liviu, era cel de-al doilea preferat la conducerea maşinii; Radu nu putuse să nu ţină seama că Mircea era aproape un *motorist.* Şi poate chiar, în viitor, un *vrăjitor* de motoare!...

Sandu crezu că este de datoria lui să apere maşina.

— Sigur, din moment ce domn' Petre a zis da, el nu-şi mai schimbă cuvântul. Când am spus că ar putea interveni ceva neprevăzut m-am gândit la... o situaţie... Să

zicem că ar surveni ceva...

— Ce? vru Liviu un exemplu concret.

— Nu ştiu, fu nevoit Sandu să recunoască. O situaţie la care... nu ne duce nici gândul. Simţise din tonul iritat al lui Liviu că opoziţia acestuia este oarecum subiectivă şi spuse ca să încheie discuţia: Eu mi-am spus părerea; în măsură să hotărască este acum Radu!

*

Radu îi învăţase pe băieţi, întâi, cu maşina la *rece,* cum să acţioneze pedalele, cum să manevreze schimbătorul de viteze, apoi la, *cald,* cu motorul mergând, cum să pornească de pe loc cartul, lin, fără smucituri, apăsând uşor pe acceleraţie şi, simultan, ridicând piciorul de pe ambreiaj, cum şi când trebuie schimbate vitezele, fără să caute cu privirea nici pedalele şi nici levierul schimbătorului de viteză, iar ei deprinseseră toate aceste mişcări doar în câteva zile.

Dar pe măsura deprinderii lor crescuse şi dorinţa de a conduce maşina şi, odată cu ea, invidia faţă de cel care rămânea mai mult la volan. O invidie care nu izbucnise în certuri, însă Radu o simţise născându-se între ei.

În timp ce Liviu conducea ieri pe aleea din spatele alimentarei, Mircea remarcase faţă de Sandu, dar în aşa fel încât să audă şi Radu: „Liviu ăsta conduce ca un năuc! Zău dacă n-o să iasă în *decor* cu maşina. Prea *biciuieşte* motorul!”

Într-adevăr, Liviu mergea puţin cam tare, ceea ce nu-i convenea nici lui Radu.

*

Acum înfruntarea avea loc între Liviu şi Sandu. Radu

rămăsese tăcut, uitându-se când la unul, când la celălalt, neştiind ce să facă. Dreptate avea, de fapt, Sandu. Nu, nu voia să treacă de partea acestuia, să nu creadă cumva Liviu că o face pentru că acum gararea maşinii nu mai era o problemă.

— Să punem la vot! propuse el. Votarea va fi secretă. Şi sunt de părere că mie trebuie să-mi acordaţi două voturi. *RB*-ul e-al meu. De acord?

— De acord! spuse Sandu. Aşa-i cel mai corect.

— De acord, declară Mircea, ridicând mâna.

— Bine, acceptă Liviu cu jumătate de gură.

— Facem cinci bileţele egale şi pe fiecare din ele scriem: „Azi”, iar mai jos: „Peste o săptămână”. Primind biletele, fiecare din noi se duce în altă direcţie şi taie, ori cuvântul „Azi”, ori rândul de jos: „Peste o săptămână”. Apoi ne întoarcem şi introducem biletele în cutia mea de scrisori, spuse Radu.

— Am un amendament! interveni Sandu. Tăieturile să fie efectuate numai cu creion negru. Şi argumentă: Liviu are stilou, eu pix cu pastă, Mircea poate să aibă creion negru... În cazul acesta votul nu mai este secret!...

— Se acceptă amendamentul! hotărî Radu.

Liviu rămase tăcut, încercând să desluşească ce urmărea Sandu printr-o şi mai mare zăvorâre a secretului votării.

Procedară întocmai, şi Radu deschise cutia sa de scrisori folosită ca urnă de votare. Alături de el stătea Mircea cu un blocnotes în mână, pe care urma să noteze voturile, în ordinea exprimării lor, pentru a încheia apoi un „Proces-verbal de votare”.

— Un vot pentru „Azi”! anunţă Radu, desfăcând primul *buletin.* Rândul de jos este tăiat şi le arătă bileţelul.

Mircea notă în stânga blocnotesului primul „Azi”.

— Un vot contra „Azi”! citi Radu cel de-al doilea

bileţel, scos din urnă.

De data aceasta, Mircea notă în partea dreaptă a blocnotesului „Peste o săptămână”.

— Din nou un vot pentru „Azi”! spuse Radu cu voce egală.

Tensiunea crescu.

— Anulate ambele date. Uitaţi-vă! le arătă Radu buletinul de vot. A fost tăiat şi „Azi” şi „Peste o săptămână”.

Priviră înmărmuriţi cu toţii bileţelul, nevenindu-le a crede. Erau într-adevăr tăiate ambele rânduri! Cine putuse să voteze aşa? Nu, nimeni nu întrevăzuse un asemenea vot! Urmăriră tăcuţi cum dispăru bileţelul în buzunarul lui Radu. Acelaşi drum îl urmaseră şi primele două bileţele, dar acesta era cu totul neobişnuit şi ei ar fi vrut parcă să se uite mai bine la el.

— Votul ăsta cum îl notez? întrebă Mircea, neştiind ce să scrie în blocnotes, şi nici în care parte: în stânga, sau în dreapta acestuia?

— Trage câte o linie şi dedesubtul rubricii „Azi”, şi dedesubtul celei „Peste o săptămână”, hotărî Radu, după un moment de gândire.

Când mâna acestuia se ridică din nou spre cutia de scrisori pentru a extrage ultimul buletin, Mircea, şi mai ales Liviu, şi chiar şi Sandu, se înălţară pe vârful picioarelor, apoi se aplecară cu toţii asupra bileţelului.

— Pentru „Azi”! se auziră, într-un glas, vocile lor.

— Balotaj! anunţă Radu. Două pentru, două contra!

Se priviră unii pe alţii, într-o confuzie totală.

— În cazul ăsta ce facem? întrebă Radu.

— Da’ cine a putut să voteze? Cine a fost contra lui „Azi” şi în acelaşi timp şi contra lui „Peste o săptămână”? vru Mircea să ştie.

— Cum poţi să întrebi aşa ceva când s-a stabilit că

votu-i secret?! se revoltă Sandu.

Liviu îl privi cu suspiciune. Cu aceeaşi suspiciune se uită şi Mircea la Liviu.

„Cine a votat astfel? Şi ce-a urmărit printr-un astfel de vot?” se întrebau trei din cei patru prieteni.

— Bun, ce propuneţi să facem atunci? le ceru Radu părerea, uitându-se pe rând la Sandu, la Liviu şi la Mircea.

Aceştia schimbară, la rândul lor, priviri între ei.

— Care ar fi soluţia? insistă Radu.

Lui Liviu îi veni deodată o idee:

— Să mutăm cartul peste trei zile şi jumătate. Adică nici azi, şi nici peste o săptămână. Ăsta-i rezultatul votului! Soluţia de mijloc.

O clipă rămaseră cu toţii tăcuţi, analizând cele spuse de Liviu.

— În cazul acesta, însă, rămâne în picioare pericolul unei situaţii imprevizibile, rupse Sandu primul tăcerea.

— De ce? nu fu de acord Liviu.

— Gândeşte-te şi tu!

— Da, dar acest pericol este diminuat la jumătate! gesticulă Liviu.

— Nu-i aşa! N-ai dreptate! protestă Sandu. Cine ne garantează nouă în care parte a săptămânii se poate ivi situaţia neprevăzută? De ce neapărat în a doua parte? Când ea se poate produce chiar mâine!...

Radu ridică manile, liniştindu-i:

— O clipă! Eu vă propun altceva: să-i cerem părerea domnului Petre!

Propunerea fusese neaşteptată. Sandu, Mircea şi Liviu se concentrară cu intensitate asupra celor spuse de Radu. Liviu se foi, fixând cu privirea un punct imaginar de pe suprafaţa pardoselei, Mircea îşi masă fruntea, Sandu răsfrânse buza de jos şi vorbi primul:

— De acord. Să-i cerem părerea...

— Da, să-i cerem părerea! aprobă Mircea.

— Bine! acceptă Liviu pe un ton care vru să arate că soluţia îi convine. Mergem cu toţii să auzim ce zice şi domnul Petre în cazul de faţă.

— Nu, eu nu cred că este bine să mergem cu toţii! se împotrivi cu hotărâre Radu, desluşind deodată ce avusese Liviu în vedere şi se supără foarte serios pe acesta: Tu de ce n-ai vrut să ducem toţi patru *RB*-ul la garajul tatălui tău? Răspunde!

Liviu lăsă capul în pământ.

— Te interesează foarte puţin soarta *RB*-ului!

Era o acuzaţie deosebit de gravă, şi lui Radu îi păru rău că nu se putuse stăpâni.

O clipă domni o tăcere de gheaţă. Sandu şi Mircea se uitau jenaţi într-o parte.

— O să meargă numai doi dintre noi, se grăbi Radu să vorbească. Doi vor rămâne ceva mai departe. Propun să meargă Sandu şi Liviu.

Vrusese să spună „Sandu cu mine”, dar, simţindu-se vinovat pentru situaţia grea în care îl pusese pe Liviu, pronunţase numele acestuia în ultimul moment.

— Supun la vot deschis, prin ridicarea mâinilor, continuă Radu. Cine este pentru Liviu?

Radu, Sandu şi Mircea votară pentru, dar Liviu se abţinu de la vot. Continuă să privească în jos, cu toate că ar fi vrut să vadă care e situaţia votului. Mai ales că el se temea că acesta îi va fi nefavorabil, după cele spuse de Radu la adresa lui.

— Trei voturi pentru! anunţă Radu. Liviu, tu eşti împotrivă? îl întrebă el.

Auzind rezultatul, Liviu ridică puţin capul, dar se feri să-i privească în ochi pe băieţi.

— Fiind vorba de mine... eu nu votez, le spuse el cauza

abţinerii sale.

— Să ne pronunţăm acum în privinţa lui Sandu, propuse Radu. Cine este pentru?

Ridicară mâinile Mircea, Liviu şi Radu. Sandu, aşa cum făcuse şi Liviu, se abţinu de la vot.

Când Sandu şi Liviu pătrunseră pe uşa uzinei termice, Radu, care rămăsese cu Mircea ceva mai în urmă, simţi o teamă ascunsă că Liviu ar putea să influenţeze părerea mecanicului.

Dar Liviu nu scoase niciun cuvânt, lăsându-l pe Sandu să vorbească.

— Ce părere aveţi, domn' Petre, să aducem cartul acum, sau peste câteva zile?

— Dacă vreţi aduceţi-l şi-acu'... Ca tot aia e când îl aduceţi...

Răspunsul bătrânului era tot ceva în genul rezultatului votării lor secrete, constată Sandu şi hotărî să pună problema tranşant:

— Da' dumneavoastră ce ziceţi, acum sau peste câteva zile?

— Hai aduceţi-l! Şi adăugă: Să văd şi eu cum îi cartul ăsta al vostru!

— Bine, domn' Petre. Ne întoarcem îndată.

În timp ce Sandu şi Liviu se găseau în uzină, Radu se gândi la un moment dat că mecanicul l-ar putea întreba pe Liviu: „Tu eşti Radu, cu cartul?" iar Liviu va fi obligat să răspundă: „Nu, Radu e un alt băiat!" aşa că domnul Petre o să-şi spună că din pricina cartului o să-l deranjeze mereu o mulţime de băieţi şi n-o să le mai dea voie să-l aducă în uzină, se temu el pentru soarta *RB*-ului. Îi părea rău că cedase, simţindu-se vinovat de situaţia în care se găsea Liviu şi că nu fusese mai ferm. Trebuia să spună „Sandu şi cu mine", aşa cum hotărâse!

Teama crescu şi mai mult când îi văzu pe cei doi ieşind

tăcuţi din uzină, păşind cam trişti, cum i se păru lui, unul la o oarecare distanţă de celălalt. Nu mai avu răbdare şi alergă în întâmpinarea lor.

— A zis să-l aducem acum, îl informă Sandu.

Liviu vru să spună că domnului Petre îi fusese indiferent data când urma să fie adusă maşina şi înclinase spre azi, deoarece voia să vadă cum arată *RB*-ul. Tăcu, nu zise nimic, şi Radu îl trase de mână, arătându-se în culmea fericirii:

— Hai, Liviule, să aducem maşina mai repede!

Alergară cu toţii la garaj.

Aici, însă, Radu propuse deodată:

— Ar trebui să-l răsplătim cu ceva pe domn' Petre.

— Da, ai dreptate, îşi dădu seama şi Sandu.

— Să-i ducem o atenţie, îşi completă Radu ideea.

— Fumează? îl întrebă Mircea pe Sandu.

— Da, uneori.

— Să-i cumpărăm atunci un pachet de ţigări bune!

— Cum poţi să spui aşa ceva?! se revoltă Sandu. Domn' Petre a fost lăcătuş la depou! Un pachet de ţigări poate fi interpretat ca bacşiş!

— M-am gândit că pentr-un fumător o ţigară bună e un lucru plăcut. La cafea, tata fumează dintr-un pachet pe care-l ţine într-un sertar al bufetului.

— Nu, nu, putem să-l jignim, se menţinu Sandu la părerea lui.

— Poate să-i luăm o cravată... spuse Liviu timid, gândindu-se că mama îi cumpărase tatălui său, de ziua acestuia, o cravată.

Tot Sandu fu acela care îi scoase din încurcătură, având deodată revelaţia unei idei:

— Cel mai frumos cadou ar fi să-i facem un abonament la revista *Autoturism!*

— Fantastic! exclamă Radu.

— Asta da atenţie! spuse cu entuziasm Liviu.
— Bravo, Sandule! îl felicită Mircea.

VII

Treptat, Liviu se retrăsese din cercul băieţilor. Era perioada încheierii mediilor şcolare şi el, când ajungea într-o situaţie critică, ştia să depună eforturi pentru a o putea depăşi. Apoi, odată cu începerea vacanţei de vară, mama hotărî să-l ducă la fratele ei. Acesta locuia la marginea oraşului, casa dispunea de o curte întinsă, plantată cu pomi fructiferi, pădurea era şi ea foarte aproape, aşa că Liviu putea să se joace în voie în tovărăşia verilor săi, cam de aceeaşi vârstă cu el. Curând, însă, din cauza unei boroboaţe făcute în comun cu aceştia, şederea lui Liviu aici luă un sfârşit brusc şi el se întoarse acasă în maşina părinţilor.

Băieţii simţiseră că absenţele din ce în ce mai numeroase ale lui Liviu din mijlocul lor se datorează, în mare măsură, gravei acuzaţii adusă de Radu în legătură cu soarta *RB*-ului şi, la un moment dat, acesta îşi exprimase părerea de rău pentru cele spuse atunci.

— Înseamnă că se simte vinovat! observase Mircea.

— L-am jignit... Nu trebuia...

— O să-i treacă!... îl întrerupsese Mircea, şi cu aceasta discuţia luase sfârşit; începuseră probele de *kilometru lansat* pe pista din spatele alimentarei.

Într-o zi, un băiat de la Liceul „Ion Creangă” le aduse însă o veste teribilă: în spatele Liceului „Ioan Slavici”, fusese inaugurat un cartodrom unde aveau să se desfăşoare cursele pentru campionatul oraşului şi, nu era exclus, chiar pentru cel naţional. Porniră îndată într-acolo, împingând maşina cu schimbul.

În această parte a sa, oraşul se dezvoltase de-a lungul a două artere importante de circulaţie, ce se întâlneau într-un unghi, în mijlocul căruia fusese construit un liceu cu o curte enormă pentru terenuri de sport, iar dincolo de zidul acestuia, municipalitatea amenajase perimetrul de zonă verde al cartierului, înconjurându-l cu un gard viu de arbuşti.

Aici, în partea vecină liceului, aleile fuseseră asfaltate, transformate într-un parc-şcoală de circulaţie, pentru pionieri şi şcolari, şi tot aici luase naştere cartodromul.

Ajungând în marginea lui, se opriră înmărmuriţi de uimire. Un adevărat circuit de viteză! Ca cel de la *Monza!* Ca *Nürburgr*ingul! Ca la *Jarama!* Un veritabil *Le Mans!*... asemuiră ei pista cu cele mai celebre circuite de viteză din lume.

— Hai! îi grăbi Radu.

O luară pe lângă gardul de arbuşti şi intrarea în cartodrom se dovedi a fi la câţiva paşi doar. Pătrunseră pe linia dreaptă a pistei, la jumătatea căreia i se adăuga un pătrat mare de asfalt.

— *Parcul închis*! arătă Sandu în direcţia acestuia.

Din spate se auziră voci şi, întorcându-se, văzură doi băieţi împingând o maşină, la volanul căreia se afla un al treilea. Îi aşteptară, neştiind ce să facă.

Noii veniţi opriră maşina în dreptul *RB*-ului şi îl examinară cu priviri curioase. Acelaşi lucru făcură Sandu, Radu şi Mireea.

— Voi cine sunteţi? îi întrebă cam de sus cel care se afla la volan. De la „12”?

— Nu, răspunse Sandu. De la „21”.

— Şi-aveţi şi voi maşini?

— Asta! arătă Sandu *RB*-ul.

— Aha! N-am auzit nimic despre voi...

— N-ai auzit, da’ ai s-auzi! făcu Sandu.

— Ce uzină vă patronează? În orice caz n-aveţi atelierele noastre!

— Cam multe vrei să ştii! nu-i conveni lui Sandu întrebarea. O să alergăm şi-o să vedem noi atunci... Apropiindu-se de băiatul de la volan, îi întinse mâna: Ion Alexandru Dăneţ, spuse el rar şi adăugă: Sandu.

— Nelu! răspunse acesta, surprins de gestul lui Sandu.

— Voi de la ce şcoală sunteţi? întrebă Mircea în timp ce Sandu se recomanda celorlalţi doi.

— De la „34”. Pe noi ne patronează Uzina de Utilaj Greu, spuse Nelu cu mândrie şi se grăbi să completeze: E chiar lângă şcoală! Nu luăm startul? se adresă el lui Sandu.

— Hai, Radule! îi făcu Sandu semn cu capul să treacă la volan.

— Nu cunoaştem încă traseul... spuse Radu timid.

— Aaa, sunteţi pentru prima dată aici?

— Fiţi foarte atenţi! E un circuit extraordinar de rapid şi plin de capcane! îi preveni Aurel Nisipescu, un băiat blond, cu buze cărnoase şi mari. Exact ca *Le Mans*-ul!

— Ca să nu pierdem timpul, propuse Nelu colegilor săi, eu cu Radu mergem înainte cu maşinile, iar voi arătaţi-le băieţilor traseul pe jos. Bine? Şi fără să mai aştepte răspuns porni motorul.

După ce Nelu şi Radu plecară în cursa de recunoaştere, Aurel începu explicaţiile. Se întoarse şi arătă în spate:

— De fapt, acolo e *grila de start!* indică el porţiunea de asfalt desenată, pe întreaga lăţime, cu trei rânduri succesive de dreptunghiuri. Iar vizavi, *parcul închis,* unde se face revizia tehnică a maşinilor.

— Trebuia să începi cu numele circuitului! interveni Vlad, metodic.

— A, da! se corectă Aurel. Circuitul „Jean Calcianu”!

Ca şi asociaţia noastră sportivă: A.S.J.C.: „Asociaţia Sportivă Jean Calcianu”.

Sandu şi Mircea rămaseră tăcuţi, gândindu-se că cei de la „34” aveau până şi o asociaţie sportivă!

— Voi n-aţi auzit de Jean Caleianu? Cel mai mare automobilist român!

— A fost foarte mare, dar n-a câştigat ca Petre Cristea un „Monte-Carlo”... spuse calm Sandu.

— Înseamnă că habar n-ai! se supără Aurel Nisipescu. Primul loc în Marele premiu de la Lemberg este după tine un fleac?!

— Mai înainte, însă, în 1928, i-a bătut pe piloţii oficiali ai lui Bugatti! ţinu Vlad să precizeze.

— Da, pe autodromul de la Miramas, completă Aurel şi vru să continue, dar Vlad îl întrerupse:

— Jules Goux face o medie de 168 km pe oră, Friedrieh – 170, iar celebrul Constantini – 171. Trece şi Jean Calcianu linia de sosire şi este cronometrat cu 173, 6 km pe oră! A rămas tablou *Le patron!* Era tot o maşină de-a lui, un Bugatti, dar *preparată* de Jean Calcianu.

— Petre Cristea a bătut în ’39 la Nürburgring! îşi susţinu Sandu favoritul. Cel mai greu circuit de viteză! 173 de viraje! Şi-a stabilit un nou record al mediei de viteză, care a rămas şaişpe ani nedoborât!

— Da’ Jean Calcianu – locul întâi la cursa de coastă de la Laffrey, locul întâi pe circuitul de la Miramas, locul întâi în Marele premiu de la Lemberg...

— În ’39, locul întâi în Marele premiu al Belgradului!... completă, sigur de el, Vlad.

— Cu Alfa-Romeo de 2600, pe care a alergat Nuvolari! îşi aduse aminte Aurel, căruia fusese cât pe-aci să-i scape Marele premiu al Belgradului.

— Petre Cristea are un palmares mai bun! rămase neclintit Sandu. Treizeci de locuri întâi! Două’ş’patru de

locuri doi! Cinci locuri trei! Performanţă de mare pilot!

— Dacă Petre Cristea ar fi fost mai mare, *Il commendatore* ar fi dat asociaţiei noastre numele de Petre Cristea şi nu de Jean Calcianu, argumentă Vlad.

— Cine-i *Il commendatore?* întrebă Mircea.

— Tovarăşul profesor Panait, instructorul nostru!

Sandu nu mai spuse nimic, dar în sinea sa se gândi că tot Petre Cristea rămâne mai mare. Un palmares ca al lui... Cu toate că, dacă profesorul lor a dat şi circuitului şi chiar asociaţiei lor sportive numele de Jean Calcianu... Se luă după Aurel, care, considerând discuţia încheiată, pornise înainte. Între timp, Nelu şi Radu trecuseră pe lângă ei, pilotând în tandem, dar niciunul din băieţi nu le dăduseră vreo atenţie.

— Asta-i linia *Hunaudieres?* îl întrebă Sandu pe Vlad, referindu-se la porţiunea de mare viteză a circuitului de la *Le Mans.* Aurel Nisipescu spusese că pista era exact un *Le Mans.*

Când cartodromul fusese gata şi alergătorii de la Şcoala generală nr. 34 făcuseră pentru prima dată cunoştinţă cu el, ei îl comparaseră, aşa cum făcuseră Radu, Mircea şi Sandu, cu marile circuite ale lumii şi, în cele din urmă, ajunseseră la concluzia că, prin „configuraţia” ei, pista semăna cel mai bine cu *Le Mans*-ul, unde se desfăşoară una din cele mai vechi şi mai celebre curse automobilistice de pe glob. Aşa au primit liniile drepte, virajele *strânse,* zise şi „ace de păr”, *S*-urile „capcanele”, denumirile celor de la *Le Mans,* prin asemuire cu acestea.

— Nu, linia *Hunaudieres* e în partea cealaltă, îi răspunse Vlad lui Sandu şi le explică băieţilor: aici e porţiunea *tribunelor.* Urmează *podul Dunlop... Ş*tiţi de unde vine numele Dunlop?

— De la anvelopele Dunlop! se grăbi Mircea să

răspundă.

— Şi numele anvelopelor? insistă Vlad.

— De la... numele fabricii... din oraşul Dunlop, încercă Mircea să ghicească.

— Nota patru! Stai jos! îl apostrofă Vlad. De la medicul veterinar John Dunlop, care a avut ideea să construiască pentru triciclul fiului său roţi cu cauciucuri şi camere de aer. Aşa a apărut roata pneumatică!

— Nu-i adevărat! protestă Sandu. Primul care a construit roţi cu pneuri a fost inventatorul român Dumitru Văsescu!

— Văsescu a construit o trăsură cu motor! îşi aminti Mircea de fotografia pe care le-o arătase Liviu. Cu suspensie pe amortizoare, adăugă el.

— Iar maşina asta avea genţi metalice, pe care erau montate tuburi de cauciuc umflate cu aer. De aia nici nu făcea zgomot pe caldarâm... Abia după opt ani i-a venit şi lui Dunlop ideea cu roţile de la triciclul fiului său! De Dunlop se ştie că şi-a făcut fabrică. Numai că Văsescu a apărut la Paris cu maşina lui cu pneuri în 1880, iar Dunlop a avut ideea în 1888! Astea-s date scrise, nu aşa...

— Gogu Constantinescu a construit un motor sonic cu un consum foarte redus...

— Ştiu! se grăbi Sandu. I-au cumpărat invenţia cu 15.000 de lire sterline şi n-au mai construit maşina.

— Pentru c-ar fi fost prea ieftină, iar ei produceau maşini scumpe... Nu le convenea să le scadă preţul...

Nelu şi Radu trecură pe lângă băieţi şi Aurel, care mergea la câţiva paşi în faţă, se întoarse arătându-i lui Sandu:

— Se aleargă în sensul învârtirii acelor de ceasornic!

— Normal... Conform regulamentului marilor premii!

— Acum fiţi atenţi! îi preveni Vlad. După virajul de aproape 90 de grade care urmează, vine o scurtă linie

dreaptă şi începe *S*-ul de la *Tertre Rouge.*

— Teribil! sublinie Aurel. Treci ca o nălucă prin faţa tribunelor, virajul ţi se pare uşor... Dacă nu-l abordezi cu cea mai mare atenţie, îţi rupi gâtul în *S*-ul de la *Tertre Rouge*.

— Tai gazele încă de departe, frânezi, le explică Vlad, şi schimbi a doua.

— Nu, eu bag în a doua ceva mai înainte, să m-ajut cu frâna de motor.

— Fiecare cu stilul lui... Eu am un stil, tu, altul... spuse Aurel şi se adresă lui Mircea: Vlad frânează şi se-nscrie *aproape,* eu vin pe stânga şi *negociez* virajul pe cu totul alta traiectorie.

Examinară cu atenţie *S*-ul, zis *Tertre Rouge.* Pe linia dreaptă de la *Hunaudieres* fură depăşiţi în mare viteză de Nelu şi Radu...

— Aici e-o altă *capcană*! îi preveni Vlad.

— Punctul *Mulsanne,* probabil, bănui Sandu.

— Exact! De unde-ai ştiut? îl întrebă cu admiraţie Aurel.

— Ca la Le Mans, nu?

Venea apoi o linie dreaptă nu prea lungă, un viraj *perfid,* de aproximativ 70 de grade, denumit *Indianapolis,* iar o scurtă linie dreaptă şi se intra în *S*-ul de la *Maison Blanche* al aceluiaşi Le Mans. Acesta, odată depăşit, se trecea peste două puncte numite *Cocoaşele de la Nürburgring,* circuitul care, ca şi *Targa Florio* din Sicilia sau Z*andvoort* din Olanda şi, mai ales, *Monte-Carlo,* nu iartă nici cea mai mica greşeală de pilotaj.

Băieţii fură atenţionaţi când ajunseră la virajele *Arnage* şi mai ales în apropierea *unghiului lui Beckett,* celebrul unghi al circuitului de la Silverstone. După acest viraj ascuţit, se ajungea la o curbă largă, unde era o plăcere de condus, iar de acolo pe porţiunea în linie

dreaptă a *tribunelor,* care îţi permitea să turezi la maximum motorul în a patra. Într-adevăr, era un circuit colosal. Un circuit de *pilot,* dar şi de *motor* totodată.

În timp ce se apropiau de *parcul închis,* unde se găseau Radu şi Nelu, pe pistă apărură alte două maşini, fiecare cu echipajul ei de patru băieţi; Vlad şi Aurel ridicară mâinile în chip de salut.

— Tot de la voi? îi întrebă Sandu.

— Sigur! confirmă Aurel. *Chris Amon, Dan Gurney, Jean Pierre Wimille* şi *Bruce Melaren,* de la prima maşină, iar la a doua – *Graham Hill, Jacky Ickx,* cel din dreapta – *Marin Dumitrescu,* iar la volan – *Jack Brabham,* îi prezentă Aurel.

— Voi cine sunteţi? vru Mircea să ştie.

— Nelu e *Jim Clark;* el, arătă Vlad spre Aurel, e *Jackie Stewart,* iar eu – *John Surtees.* Dar tu?

— Eu sunt *Stirling Moss!* spuse Mircea cu mândrie, Sandu e *Fangio,* iar...

— *Fangio III!* îl întrerupse Aurel Nisipescu. Pentru că *Fangio I* şi *Fangio II* sunt la noi.

— Îţi convine să fii Fangio III? îl întrebă Mircea pe Sandu.

— Chiar III, da' *Fangio!* spuse Sandu cu hotărâre.

— Ne vedem pe circuit! făcu Aurel şi, însoţit de Vlad, se îndreptă spre colegi.

Îl găsiră pe Radu singur, aşteptându-i.

— Ai văzut câţi sunt? îl întrebă Sandu.

— Şi ce maşini puse la punct! A lui Nelu se duce de rupe pământul! De-abia mă ţineam după el.

Văzându-i pe cei de la „34" adunându-se ceva mai încolo, în grup, se duseră să le examineze maşinile. În afară de una, care avea motorul plasat în spate, sus şi nu în dreapta – jos, la nivelul saşiului – celelalte, în linii generale, nu se prea deosebeau de *RB.*

Deodată, glasurile băieţilor de la „34” amuţiră şi, întorcându-se, Mircea văzu intrând în *parcul închis* un bărbat înalt şi masiv, cu părul aproape alb, urmat de un grup de băieţi care împingeau patru maşini.

Îşi dădură seama cu toţii că este vorba de *Il commendatore* şi se retraseră timizi la *RB.* Timizi nu atât datorită staturii impozante a profesorului-instructor, cât a celor patru maşini sosite odată cu el.

Radu auzise că la Şcoala generală nr. 12 sunt câţiva băieţi care au carturi; un cart sau două aveau şi cei de la nr. 9, dar despre asociaţia de la „34” nu ştiuse nimic. Dealtfel, când cartul său fusese gata, la sfârşitul verii trecute, tatăl îi pusese foarte serios în vedere: „Nu cumva să te-apuci de concursuri! Ţi-am făcut cartul pentru că-nveţi bine. Cu el ai să-ţi formezi de timpuriu reflexele de conducere; de pe acum e-o nebunie pe şosele, da’ peste câţiva ani!...” Aşa că Radu nu-i căutase nici pe cei de la „12”, nici pe cei de la „9”.

Dar în timp ce făcuse recunoaşterea circuitului alături de Nelu, înscriindu-se după el tare în viraje, simţise deodată pasiunea întrecerii. Îşi spusese în gând că o să-i povestească tatălui său despre pistă şi, fiind în vacanţa de vară, fusese sigur că acesta n-o să aibă nimic împotrivă ca el să vină aici, pe circuit, în loc să facă *kilometru lansat* pe aleea din spatele alimentarei.

Odată însă cu apariţia noului grup de băieţi, îşi dădu seama că viitorii lor adversari sunt şi numeroşi şi, după cum arătau maşinile lor, şi foarte puternici. Îl ascultă tăcut pe Sandu, care-i povestea tot ce aflase despre cei de la „34” şi mai ales despre faptul că au chiar o asociaţie sportivă cu numele de Jean Calcianu, cum se cheamă şi pista, iar în fruntea asociaţiei nu-i un elev, ci însuşi profesorul lor instructor. Un *Il commendatore* cât se poate de adevărat!

— Terci ne fac pe viraje! spuse Mircea cu teamă.

*

Cu câţiva ani în urmă, când tatăl său adusese acasă Dacia 1100, abia cumpărată, Mircea, care aşteptase cu atâta nerăbdare evenimentul, fusese cel mai fericit din familie. Dar de la primul drum de rodaj, se dovedi că băiatul suportă foarte greu călătoriile cu maşina.

„O să se obişnuiască şi o să-i treacă”, spusese tatăl.

„Nu, nu, sunt oameni care nu pot suporta călătoriile cu maşina, obiectase mama. Aşa cum nu pot suporta călătoriile cu avionul sau pe mare! Asta înseamnă că Mircea suferă de „rău de maşină”!

Mircea făcuse mereu „figuri”, mama se împotrivise: „Să nu mai chinuim copilul! mai bine să-l lăsăm acasă”, dar domnul Mărculescu îl luase aproape de fiecare dată la drum.

În cele din urmă, Mircea se obişnuise cu călătoriile în maşină. Tatălui său nu-i scăpă însă faptul că, la apropierea virajelor, chiar atunci când se deplasau prin oraş, mâinile băiatului se propteau în canapea sau fugeau spre mânerul portierei. Hotărî să-i explice cum se conduce o maşină, care sunt comenzile ei, care este pedala de acceleraţie, cea de ambreiaj, de frână, cum se schimbă vitezele.

Mircea învăţase toate acestea şi acum „conducea” de pe canapeaua din spate. Atent la tot ce se petrecea în faţa maşinii, ţinea piciorul drept mereu ridicat, pregătit să apese pe „frână” şi de cele mai multe ori trimitea piciorul în podea, cu mult înainte ca tatăl său să acţioneze pedala de frână.

Îl auzise deseori interzicându-i în mod categoric soţiei să-i mai dea sfaturi în timp ce conducea, făcându-l să se

„bâlbâie” la volan, şi doar aşa se abţinea Mircea să nu strige de fiecare dată „tată, frânează!”

Şi totuşi, pornind în prima probă a *kilometrului lansat,* uitase să frâneze şi intrase ca hipnotizat în stivele de lăzi goale şi cutii de carton din spatele alimentarei.

— Vorbeşti prostii, Mircea! îl apostrofă Sandu. Cum o să ne facă terci pe viraje?! Ce, alergăm pe dolari?! Or fi mai buni, dar şi noi putem deveni tot atât de buni şi chiar mai buni decât ei!

— Categoric! îl susţinu Radu. Dacă ne antrenăm mereu... Câte ore de antrenamente au ei?

Văzându-l pe *Il Commendatore* venind în direcţia lor, urmat de întregul grup de băieţi, se aliniară respectuoşi, salutându-l:

— Bună ziua!

— Vreţi să participaţi la antrenamente? îi întrebă acesta după ce le răspunse la salut printr-o mişcare a capului.

— Dacă se poate... am vrea, vorbi Radu.

Profesorul examină dintr-o privire cartul.

— De la ce şcoală sunteţi?

— De la Şcoala generală nr. 21, spuse Sandu.

— Cască şi ochelari aveţi? se interesă profesorul, cercetându-i cu privirea.

— Nu, n-avem, n-avem încă... crescu vocea lui Radu, timidă, la început, apoi mai plină de curaj.

— Bine, o să vă împrumute băieţii mei. Câte căşti aţi adus? se adresă el acestora.

— Nouă, tovarăşe profesor, răspunse, detaşându-se din grup un băiat mai mare decât ceilalţi, evident, elev de liceu.

— Să le dai o cască! îi ordonă profesorul, arătând în direcţia celor trei. Gata, încălziţi motoarele! tună el.

Alergătorii se răspândiră în fugă la maşini, într-o ordine care le era de mult cunoscută. Unul din ei aduse profesorului un megafon denumit „Porta voce” şi câteva fanioane. *Parcul închis* răsună într-o clipă de zgomotul motoarelor.

— Fericeanu, la mine! se auzi mult amplificată de megafonul electronic vocea profesorului.

Radu, Sandu şi Mircea tresăriră, uitându-se cu admiraţie la el. Un *Il commendatore* cum şi-ar dori multe echipe din lume!

În faţa profesorului se prezentă băiatul căruia profesorul îi spusese să le împrumute o cască. *Il commendatore* îi înmână un drapel tricolor cu stemă, pentru „plecare”, şi unul cu tabla de şah, binecunoscutul fanion pentru „start”.

— Fericeanu e probabil secundul lui *Il commendatore!* spuse Radu în timp ce încălzea motorul, turându-l câte puţin.

Văzând că restul băieţilor din echipaj făceau o ultimă revizie a maşinilor, Sandu şi Mircea procedară la fel. Aurel Nisipescu veni într-un suflet, aducându-i lui Radu o cască.

— Vezi la *S*-uri ce faci! îl avertiză el, potrivindu-i casca pe cap. Şi nu intra tare în *unghiul lui Beckett!* Succes! îi ură Aurel, după care alergă la ai săi.

Mişcându-se în scaun, Radu îşi corectă poziţia la volan, trăind, împreună cu Sandu şi Mircea, încordarea momentului.

— La start! se auzi din megafonul electronic, dominând zgomotul de motoare, vocea profesorului.

„Rrra! Rrra! Rrra! Rrra! Rrra!...” ambalară scurt alergătorii motoarele şi maşinile ieşiră una după alta din par*cul închis.*

— Pilotul de la „21”! i se adresă *Il commendatore* lui

Radu. Prima casetă din dreapta!

— Oho, cel mai bun loc la plecare! exclamă Sandu, care se oprise cu Mircea la ieşirea din *parcul închis.*

— Asta înseamnă că suntem musafiri aici! deduse Mircea. Vru să mai spună ceva, dar vocea profesorului se auzi din nou:

— Veţi merge grupaţi! Repet încă o dată: Nu vreau întreceri! Vom exersa astăzi, în condiţii apropiate celor de curse, *negocierea* virajelor! Schimbaţi mereu ordinea între voi! Deci, departajări pe viraje şi regrupări pe liniile drepte!

— Auzi, departajări pe viraje! spuse Mircea cu teamă când nu se mai auzi vocea profesorului.

Acesta reluă, acoperindu-i cuvintele:

— Demaraţi la plecare în condiţii de concurs! Vă regrupaţi apoi înainte de primul viraj! Fiţi gataaa! îi avertiză *Il commendatore,* ridicând mâna în sus şi începu să numere: Treiii! Doiii! Unuuu! Start!

Şi în aceeaşi clipă, Fericeanu, care se găsea de partea cealaltă a grilei, vizavi de profesor, aşteptând cu fanionul tricolor ridicat, îl lăsă în jos printr-o mişcare energică.

— Rarrrrrrrr-rarrrrrrrrrrrrr!... rarrrrrrrrrrr!...

Plecarea fu destul de strânsă, în afară de cea a lui Radu care rămase mult în urmă.

Alergă singur, în turul al treilea fu ajuns din spate de întregul pluton şi depăşit pe virajele zise de la *Maison Blanche.* Cursa luă sfârşit când el mai avea de parcurs un tur şi jumătate aproape.

Il commendatore, a cărui voce se auzise mereu, când într-o parte, când în alta a traseului, corectând stilul de alergare al băieţilor săi, îi făcu semn să continue cursa până la încheierea numărului de ture pe care îl parcurseseră şi ceilalţi.

Între timp, maşinile aduse în *parcul închis,* pentru

răcirea motoarelor, fură preluate de piloţii din schimbul II, iar cei care alergaseră deveniră îndată mecanici. Era rândul lor acum să le revizuiască comenzile, direcţia, frânele, roţile sau să facă mici reglaje, mai ales că ei pilotaseră maşinile în prima manşă a antrenamentului şi ştiau cum se comportaseră ele pe pistă.

Sandu şi Mircea reveniseră împreună cu cei de la „34”, de pe traseu, unde fuseseră să vadă la lucru primul schimb de piloţi şi acum îl aşteptau pe Radu la intrarea în *parcul închis.* Impresionat de stilul *bătăios* al băieţilor de la Asociaţia „Jean Calcianu”, Mircea îl întrebă pe Sandu dacă are de gând să alerge.

— Sigur că alerg! răspunse ferm Sandu.

— Sunt piloţi foarte buni, îi informă Radu, oprind lângă ei. Da’ şi maşinile i-ajută! *RB*-ul e ca o mârţoagă pusă să alerge împreună cu nişte *pur sânge!* îşi dezavuă el maşina. Urcă-te şi tu şi ai să vezi! şi îi cedă lui Mircea volanul.

— Nu, eu nu merg, refuză acesta.

— Lasă că merg eu! îşi făcu loc Sandu. Mie nu mi-e teamă că mă fac de râs! Nici lui Radu nu i-a fost teamă.

Mircea tăcu, nu spuse nimic. El nu se gândise că se face de râs, pur şi simplu îi era frică să conducă pe *S*-uri. Îi văzuse el pe cei de la „34” cum se depăşesc pe viraje, roată lângă roată aproape.

— Când o să avem şi noi orele lor de antrenament... poate... completă Sandu.

— Ce are *RB*-ul? se întrebă Radu deodată cu îngrijorare în glas. Hai, pune-ţi casca! i-o dădu el lui Sandu.

Încercarea se dovedi zadarnică. Casca era mult prea mică pentru capul său, şi Sandu alergă la Aurel Nisipescu.

— Poftim casca mea! îi întinse o cască roşie Victor Fericeanu, secundul lui *Il commendatore.*

Văzând cum îşi încheie Sandu casca, lui Mircea îi păru parcă rău că nu aleargă şi el. Ce-ar fi să-i ceară voie profesorului să facă un tur în pauza dintre manşa a doua şi a treia? Cât timp se răcesc motoarele la maşini...

Il commendatore chemă în cele din urmă piloţii din schimbul II, pe grila de start şi îi dădu lui Sandu caseta de pe care plecase şi Radu – prima din dreapta. Încă din demaraj, *RB*-ul rămase ultimul, numai că Sandu fu depăşit de restul alergătorilor cu două ture pline, în timp ce Radu doar cu un tur şi ceva.

Cerându-i voie lui *Il commendatore*, participară la încă două manşe. Radu alergă împreună cu schimbul III de piloţi iar Sandu cu schimbul IV.

După terminarea antrenamentelor; rămânând mulţumit de felul cum se comportaseră pe viraje echipajele asociaţiei, profesorul Panait fixă viitoarele antrenamente pentru zilele de marţi şi vineri, încredinţând supravegherea acestora lui Victor Fericeanu, elev în clasa a XI-a a Liceului „Traian Vuia” – primul său secund.

Radu, Mircea şi Sandu veniră însă în fiecare dimineaţă aici, antrenându-se ore întregi şi câteodată chiar şi după-amiezele.

VIII

Întorcându-se acasă, Liviu porni îndată în căutarea prietenilor săi. Nu-i găsi nici pe aleea din spatele alimentarei şi nici pe celelalte alei; ascultă atent, de nicăieri nu se auzea zgomotul ţevii de eşapament al *RB*-ului.

Fugi la uzină. Culmea culmilor, maşina nu era pe coridorul ce ducea la cele două încăperi unde lucrau

mecanicii de întreţinere. Încercă uşile; erau încuiate.

„Poate a luat domn’ Petre *RB*-ul la el în uzină?” se întrebă Liviu.

Bătu la uşă şi intră înăuntru. Trăgând cu coada ochiului după maşină, îl auzi pe domnul Petre lucrând la una din pompe. Era cu spatele la el, din cauza zgomotului pe care îl făcea focul în cazanul boilerului, nu auzise uşa, aşa că Liviu căută cu privirile *RB*-ul peste tot. Nu, maşina nu era nicăieri!

Se apropie de mecanic şi îi dădu bună ziua.

— Domn’ Petre, nu vă supăraţi, nu ştiţi cumva unde sunt băieţii? îl întrebă el.

— Băieţii? spuse absent domnul Petre. Aaa, băieţii-s pe pistă...

— Pe pistă?! Pe care pistă? Că nu-s nicăieri!

— Păi nu mai aleargă acolo... Vezi că-i o pistă nouă... Un circuit în toată puterea cuvântului! În parcul din dosul Liceului „Slavici”.

— Aiurea?! nu se putu abţine Liviu. Fantastic! Un circuit de viteză? În spatele liceului? Da, da... Unde se fac lecţii pe teme de circulaţie, îşi aduse el aminte. Mulţumesc, domn’ Petre!

Luându-şi rămas bun, ieşi din uzină şi se îndreptă alergând în direcţia parcului care nu era foarte departe.

Sosind într-un suflet în marginea lui, auzi zgomot de motoare şi cu toate că i se tăia de-acum respiraţia şi era lac de sudoare grăbi şi mai mult paşii. Când se izbi de gardul de arbuşti, chiar prin faţa sa zburau într-o cursă de urmărire acerbă vreo şase maşini.

— Colosal! exclamă el.

Se strecură repede printr-o spărtură a gardului şi pista i se înfăţişă în toată splendoarea ei. „Porţiunea de mare viteză de la «Goodwood»!”, o asemui el în gând şi porni în fugă în direcţia în care dispăruseră maşinile. Mirosul de

gaze lăsat de eşapamentele lor îi stârnise o poftă nebună de condus.

Întâlni un viraj, un *ac de păr* aproape, tăie drumul, comparând pista cu cele mai torturate circuite din lume, văzu după o scurtă linie dreaptă un viraj orb, o adevărată *capcană*, şi din spate se auzi zgomot de motoare furate la maximum. Sări într-o parte, pe iarbă.

„Arrrrrrrrrrrrr!” scheunară eşapamentele în frână de motor.

Primul se înscrisese în viraj un băiat cu cască roşie. Nemaipomenită cască! apoi trei maşini, una după alta şi încă una la o mică distanţă de acestea.

„Unde or fi însă Radu, Mircea, Sandu?” Se uitase bine la piloţii maşinilor. Oare băieţii au şi ei cască ca aceasta de curse? Să nu fi venit ei aici?

Văzu o maşină rămasă în pană.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el pe băiatul care meşterea ceva la motor şi examină cu interes maşina.

— Cred că aprinderea, spuse acesta, întorcând capul spre Liviu.

— Să te-mping!

— Vrei?

— Hai, urcă-te! îl grăbi Liviu.

Băiatul se urcă la volan cu serioase dubii în privinţa forţelor lui Liviu pe care îl văzuse mic şi slăbuţ pentru o treabă ca asta. Tocmai de aceea lăsă maşina să capete mai mult elan şi abia atunci cuplă în viteza a doua.

Motorul pufăi de câteva ori şi maşina se opri. Epuizate de drumul lung parcurs într-o fugă continuă, puterile lui Liviu se dovediră insuficiente pentru impulsionarea unui cart înfrânt.

Din spate, se auziră maşinile venind. Băiatul cu casca roşie se distanţase şi mai mult de urmăritorii săi, în rândul acestora se produseseră unele schimbări de locuri,

iar cel de-al cincilea nu mai trecu. Abandonase sau ieşise undeva în *decor,* îşi spuse Liviu.

Conducătorul cursei abordă foarte frumos virajul care urma. Liviu îl întrebă pe noul său cunoscut cine-i pilotul care se afla în frunte.

— *Stewart,* îi răspunse acesta şi adăugă repede: Iar eu sunt *Jack Brabham!*

— Brabham?

Brabham cucerise nu numai de trei ori titlul de campion mondial, dar era şi un mare constructor, un mecanic cu un talent cu totul ieşit din comun.

— *Storc* totul din motor! preciză Andrei Ungureanu, elev în clasa a 8-a la Şcoala generală nr. 34.

— Aaa, pricepu Liviu. Eu credeam că eşti şi un formidabil mecanic! Un *vrăjitor,* cum e Brabham!

— Ba sunt şi mecanic! se apără acesta.

— În orice caz nu ca „Vulpoiul”! zise Liviu fără să ţină seama de protestul lui Andrei.

— Vulpoiul? Eu ştiam că-i spune „Leul”. „Leul Jack!”

— Da, îi spune şi „Leul”, dar îi mai spune şi „Vulpoiul”. Sau „Al naibii Jack”.

— „Al naibii” de ce?

— Pentru că nu se lăsa depăşit!

După un moment de gândire, Andrei Ungureanu fu nevoit să recunoască cu sinceritate în glas:

— Eu mă las depăşit.

— Atunci nu eşti *Brabham!* spuse Liviu pe un ton categoric.

— Ba sunt! protestă acesta şi adăugă: Toţi băieţii spun că sunt *Brabham.* Alerg exact ca el. Odată am plecat de pe ultimul loc pe grila de start, am băgat motorul în draci şi am ajuns pe locul trei. Am fost formidabil! Numai că al naibii motor s-a oprit când mai aveam un metru sau doi pân’ la linia de sosire!

— Dacă *storci* totul din el! observă Liviu.

Andrei continuă fără să ia în seamă remarca acestuia.

— ...Ce era să fac? Am împins maşina şi m-am clasat al cincilea.

— Aaa, de aia eşti *Brabham...* spuse dezamăgit Liviu.

— Dac-aş avea şi eu un motor „Cosworth”, ca Brabham... Nu m-ar bate nimeni!...

— Da, da’ el şi-l *prepară* singur! Lui Denis Hulme i-a *preparat* un „Repco”, cu care Denis a devenit în ’67 campion mondial!

— Ai şi tu maşină? Ţie cum îţi spune?

— Liviu Ioanid.

— Nu, care-i numele tău de pilot?

— De pilot? Eu n-am încă nume, spuse cu părere de rău Liviu. Pentru că n-am nici maşină. Da’ ştiu să alerg! se grăbi el să adauge şi considerând că trebuie, deci, să aibă şi el un nume, se hotărî repede: Băieţii îmi spun *Cristea.*

— Cum o să-ţi spună *Cristea,* când *Cristea* e George Iancu de la noi? El e *Petre Cristea!*

— Nu, eu sunt *Genu...*

Liviu ar fi vrut să fie *Petre Cristea,* care locuia într-un bloc cu colegul său de clasă, Emil Dobrescu, şi el îl cunoscuse personal pe celebrul alergător român, când îi făcuse o vizită colegului. Văzându-se pus în dificultate, găsise repede soluţia şi nu-i displăcu deloc să fie *Genu.*

— A, Genu Cristea? Da, da’ Genu nu-i pilot de formulă!

— Şi ce dacă nu-i de formulă? Trei ani la rând campion naţional de viteză în coastă!... Campion absolut! Şi-n Raliul balcanic praf i-a făcut! Am fost la Braşov... Nici B.M.W-urile 2002 TI, nici *Renault*-urile alpine şi nici chiar *Porsche*-urile 911 S nu i-au putut rezista! Să termini o asemenea cursă fără nicio penalizare – bagă de seamă, fără nicio penalizare! — e ceva! Şi-n general, domină de

câţiva ani cursele!... Asta-i a doua oară când câştigă balcanicul!

— Genu e băiatul lui Petre Cristea? întrebă Andrei Ungureanu.

— Nuuu! Ce naiba, *Brabham*?!!! se revoltă Liviu, neputând să priceapă cum putea fi acesta atât de ignorant, încât să nu ştie cine e Genu!

— Da’ Petre Cristea n-are copii? se interesă Andrei.

— Ba are... O fată... spuse Liviu cu dezamăgire.

— De unde ştii tu că are o fată? nu vru Andrei să creadă. Probabil că Petre Cristea n-are copii. Dacă ar fi avut, ar fi devenit şi ei alergători! Miruna Miclăuş l-a bătut într-o cursă pe *Il campionissimo.*

— Chiar de la el ştiu! De la domnul Cristea. Îl cunosc foarte bine.

— Ei, daaa... Îl cunoşti foarte bine... râse Andrei fiind sigur că Liviu se laudă. De unde până unde îl cunoşti tu pe Petre Cristea?!

— Mi-a făcut tata cunoştinţă cu el. La Braşov, adăugă Liviu cu cât mai multă convingere.

— Zău?

— Dacă-ţi spun...

Andrei se uită cu interes la Liviu, acum nu i se părea chiar atât de mic. Cu siguranţă putea fi într-adevăr *Genu!*

— M-ajuţi să duc maşina până în *parcul închis?* îl întrebă el pe Liviu.

— În *parcul închis?* ezită Liviu, gândindu-se că băieţii ar putea fi acolo. Ce-o să zică văzându-l cu *Brabham?* se temu el. Să nu creadă cumva c-a trădat *RB*-ul, împrietenindu-se cu un alt băiat cu maşină.

— Dacă vrei, urcă-te la volan! interpretă Andrei ezitarea lui Liviu.

— Nu, nu! spuse repede Liviu, ca şi cum s-ar fi apărat de ceva. Urcă-te tu şi eu te-mping!

— Ţi-i teamă să urci la volan? nu înţelese Andrei cum putuse Liviu să refuze, şi încă cu atâta hotărâre, o asemenea propunere. Înseamnă că nu-i niciun *Genu!*

— Cum o să-mi fie teamă?! Ai să vezi tu cum conduc eu! Noi avem însă... un *team* şi nu vreau să creadă băieţii... şi mai ales... *Fittipaldi*...

— A, îl ştiu pe *Fittipaldi...*

— Îl ştii? îl ştii pe Radu? Da' pe Sandu şi pe Mircea? îl întrebă Liviu bucuros. Ei unde-s?

— Unde să fie? În *parcul închis!*

— Urcă repede, să te-mping! îl îndemnă Liviu, nerăbdător să ajungă cât mai curând la băieţi.

Agitaţia din parcul închis îl ului. Vreo patruzeci de piloţi şi mecanici erau într-o continuă mişcare în jurul a o mulţime de maşini, reglând mersul motoarelor, schimbând roţi, controlându-le presiunea, verificând comenzile sau demontând şi înlocuind bujii... Atmosfera era asemănătoare celei din parcurile închise ale marilor circuite, din preajma curselor de campionat mondial.

În sfârşit, îl zări întâi pe Sandu, apoi pe Radu şi pe Mircea. Discutau ceva cu aprindere, aplecaţi asupra *RB*-ului. Alergă la ei fericit.

— Ura, băieţi! îi salută el.

— Liviule! se bucură Sandu.

— Ce-i cu tine? Când ai venit? se interesă Radu cu vădită satisfacţie că e din nou în mijlocul lor.

— Chiar acum, după-amiaza. L-am rugat pe tata să nu mă mai lase acolo.

— Aflaseşi de pistă? îl întrebă Mircea.

— De unde să aflu? Mi-a spus domn' Petre... Formidabilă pistă! Ăştia cine-s? întrebă el, arătând cu capul în direcţia celor din jur.

— De la „34".

— Toţi?

— Toţi, confirmă Radu.

— Să vezi ce ateliere au la subsol! Strunguri, freze, sudură... Noi facem tâmplărie... Fă-ţi maşină din lemn, dacă poţi... spuse Sandu cu amărăciune.

— Voi de ce n-alergaţi? Era întrebarea care îl preocupa cu insistenţă încă de când constatase că niciunul din prietenii săi nu se află printre alergătorii văzuţi pe teren.

— Cum să nu alergăm?! Alergăm... protestă Mircea.

— Degeaba, motorul nu trage deloc, oftă Radu.

— Eu am propus să-i băgăm segmenţi noi... spuse cu oarecare reproş Sandu, adresându-i-se lui Radu.

— Cine să-i bage? Ce-i chiar aşa simplu?!

— Eu îi bag! spuse Sandu cu convingere.

— De unde ştii tu că hiba-i la segmenţii motorului? se îndoi Liviu de cele afirmate de Sandu. Ce, numai segmenţi are un motor?!

Sandu ridică puţin capul şi vârful ascuţit al nasului său strâmb se mişcă ciudat într-o parte. Nu-i plăcuse tonul lui Liviu. Îi răspunse alegându-şi, ca întotdeauna, cuvintele:

— Nu segmenţii motorului, ci ai pistonului! îl puse el la punct pe Liviu. Pistonul are segmenţi, nu motorul. La şapte mii de ture pe minut, când bagi mereu acceleraţia pân' *la fund,* cu motorul încărcat cu sarcină maximă, e normal să se uzeze nu numai segmenţii, ci chiar şi cilindrul!

„La naiba!" îşi spuse Liviu, care îl ascultase cu gura căscată. „De unde ştie Sandu atâta mecanică?"

Sandu intui întrebările lui Liviu, dar el nu era deloc dispus să răspundă la ele. Aşa îi făcuse praf şi pe Radu şi pe Mircea.

Liviu se uită la cei doi să vadă dacă nu spun nimic. Şi Radu, şi Mircea rămaseră tăcuţi, ba chiar erau gata, cum i se păru lui Liviu, să aprobe cele spuse de Sandu. Ei, drăcie!

Primul vorbi Radu, simţindu-se dator să-i explice lui Liviu:

— În echipajul *RB*-ului, Sandu e ajutor de mecanic. Eu sunt şeful echipajului şi pilot-principal, iar Mircea – mecanic. Cei de la „34” sunt organizaţi puţin altfel... Da’ tot pe echipaje. Bine, ei au o asociaţie sportivă...

— Asociaţie sportivă? nu-i veni lui Liviu să creadă.

— Asociaţia sportivă „Jean Calcianu”.

— Şi circuitului nostru tot aşa-i spune: Circuitul „Jean Calcianu”, completă Sandu puţin trist. Cu toate că eu am fost de părere că Petre Cristea e mai mare...

— Sigur că-i mai mare! spuse Liviu cu hotărâre.

Îl cunoscuse pe celebrul alergător român, pentru el Petre Cristea era ceva concret, nu o simplă fotografie ca ceilalţi eroi ai marilor curse automobilistice, sau doar chipul imaginat al acestora. Rostindu-i numele, îl vedea aşa cum îl cunoscuse: zvelt, bine făcut, cu faţa energică, brăzdată de cute adânci, fruntea înaltă, privirea calmă, puţin rece chiar – îi vedea mişcările sigure cu care se aşezase la volanul unui Fiat 850, în faţa blocului său.

— Dacă ar fi fost aşa, interveni Mircea, *Il commendatore* ar fi dat asociaţiei lor numele de Petre Cristea, nu de Jean Calcianu...

Sandu vru să spună că acesta fusese argumentul lui Aurel, dar Liviu întrebă repede:

— Cine-i *Il commendatore* la ei?

Băieţii îi povestiră tot ce văzuseră, venind pentru prima dată aici, ca şi cele aflate mai târziu. Liviu ascultă cu nespusă uimire, dar întrebările, născute încă atunci când Sandu vorbise despre schimbarea segmenţilor, nu încetară să-l frământe. Dacă Sandu, care ştia atâta tehnică, e numai ajutor de mecanic, atunci pe el, Liviu, ce-o să-l numească? Şi-or să vrea ei oare să-l admită în echipajul lor?

— Care-i şcoala asta „34”? se interesă el.

— Pe strada Răzoare, lângă Uzina de Utilaj Greu, îi explică Sandu, care se dusese să vadă dacă, într-adevăr, adversarii lor sunt chiar atât de bine utilaţi, cum se lăudau. Uzina le-a dat strunguri, freze, bancuri de lucru, două aparate de sudură autogenă, unul de sudură electrică... Ce mai, ea-i patronează!

— Îşi mai construiesc două maşini! îl avertiză Mircea pe Liviu.

— Sunt organizaţi de trei ani şi ceva! completă Radu.

— Au statut, emblemă... spuse Sandu, pe gânduri.

— Şi noi o să ne facem... emblemă... Şi chiar un statut! declară Radu cu hotărâre.

— Pe mine mă primiţi în echipajul vostru? izbucni deodată, în cuvinte repezi, îngrijorarea sa.

— Sigur că da! spuse Radu fără să ezite o clipă. *RB*-ul îţi datorează foarte mult ţie! Dacă n-ai fi fost tu, cine ştie ce s-ar fi întâmplat cu maşina... se gândi Radu la ameninţarea care planase asupra *RB*-ului la un moment dat.

— Să-l facem ajutor de mecanic! propuse Sandu.

— Nu! se împotrivi Mircea. Ajutor de mecanic eşti tu, Sandule. Nici nu poate fi altul mai bun decât tine! După mine, tu te pricepi cel mai bine. S-a văzut clar doar.

Sandu amuţi.

— Atunci să-l facem... Propuneţi voi ce să-l facem! nu mai ştiu Radu ce să spună.

Liviu se uită plin de încordare la Mircea. Era rândul lui să vorbească.

Acesta stătu, câteva clipe pe gânduri şi spuse:

— Tu, Liviule, ai să te ocupi de-ntreţinere!

Cuvintele lui sunară nu ca o propunere, ci ca o hotărâre luată şi asta nu-i plăcu lui Liviu.

Mircea continuă, adresându-se acum lui Radu şi lui

Sandu:

— Nu-i putem da încă o funcţie. Liviu nu ştie măcar să dea afară o roată! Dacă domnul Ioanid îi încredinţează *R 16*-ul la spălat, eu cred că-i putem încredinţa şi *RB*-ul la întreţinere.

— De acord, îl susţinu Sandu, cu toate că nici lui nu-i plăcuse tonul cu care Mircea se adresase lui Liviu. Pe tonul ăsta putea să i se adreseze doar Radu, care era şeful echipajului!

Investitura de şef al echipajului Radu o datora nu numai faptului că *RB*-ul era al lui, sau că îi învăţase să conducă maşina, că la iniţiativa lui luase naştere echipajul, dar şi Sandu, şi Mircea îşi dăduseră seama că Radu posedă reale calităţi de pilot. Tocmai de aceea Sandu îl propusese şi şef de echipaj şi pilot-principal şi tot el îi ceruse să stabilească o ierarhie pe funcţii. Radu trebuia să fie un fel de *Il commendatore* al lor.

— Eu aş zice, se adresă Sandu lui Radu, să-i dăm lui Liviu să pensuleze cu benzină motorul... să aibă grijă să nu se strângă mizerie pe carburator, la ieşirea axului schimbătorului de viteză, sau a axului de la pedala de start... Să şteargă în fiecare zi maşina de praf...

Toate cele de mai sus cădeau până atunci în sarcina lui Sandu şi lui Radu i se păru că acesta profită oarecum de situaţie. În acelaşi timp, însă, Sandu dovedise surprinzătoare cunoştinţe de mecanică, cu care îi uluiseşi pe el şi pe Mircea, pe când Liviu, avea dreptate Mircea, nu ştia încă să dea afară o roată!

— Bine! acceptă Radu.

— Şi după ce-o să mai înveţe câte ceva, crezu Sandu de cuviinţă să-i ofere o perspectivă lui Liviu, îi dăm şi-o funcţie. O să-l facem, dacă o să fiţi de acord, prim-secund al ajutorului de mecanic.

— Bine, prim-secund. Mai târziu însă... ţinu Mircea să

precizeze.

— Bineînţeles! spuse Radu.

— O să vedeţi c-o să merit! îi asigură Liviu, cu îndârjire.

Auzind sarcinile care aveau să-i revină în cadrul echipajului, îşi spusese că pensularea unui motor cu benzină nu-i la îndemâna oricui şi mai ales întreţinerea axului schimbătorului de viteză sau al celui de la pedala de start. Iar prim-secund de ajutor de mecanic nu-i chiar de colo... Prim-secund al lui Sandu, care propusese înlocuirea segmenţilor şi nu numai că propusese, dar afirmase că operaţia asta o poate face chiar el! Şi când Sandu spune ceva...

Grăbindu-se să treacă la îndeplinirea îndatoririlor stabilite, scoase batista din buzunarul pantalonilor şi se apucă să şteargă rezervorul de benzină, de praf.

— Lasă! îl opri Radu. Asta-i o treabă pe care ai s-o faci dimineaţa! mai întâi să mergem să recunoşti circuitul cu piciorul. Metru cu metru! Ca să ştii în ce manieră îl poţi aborda. Faci apoi două ture de acomodare cu pista...

— Îmi dai *RB*-ul? se bucură Liviu, care se şi văzu zburând cu maşina pe pistă.

— Era rândul meu... încercă Mircea să protesteze cu jumătate de voce.

— Tu ai să reglezi poantoul la carburator! spuse Radu şi se întoarse spre Liviu. Vreau să te fac atent că atunci când este vorba de curse sau de pregătirea maşinii, lăsăm prieteniile la o parte. Suntem prieteni numai la joacă! Aici fiecare trebuie să se supună şi să execute întocmai ordinele superiorului său. Ierarhia este aceasta: eu, Mircea, Sandu şi tu.

— Am înţeles! făcu Liviu şi aproape că luă poziţia de drepţi.

— Adversarii noştri de la „34”, după cum ai văzut, sunt

nu numai numeroşi, dar şi foarte buni. Disciplina va fi una din armele noastre.

— Au un *Il campionissimo* care a câştigat doi ani la rând campionatul oraşului! spuse Mircea cu admiraţie.

— Doi ani la rând? E ceva! aprecie Liviu.

— Da, tipu' e conducător de mâna întâia, recunoscu Radu. Merge, *constant,* iar pe viraje nu se-nscrie nimeni ca el!

— Dacă ne-ar ajuta maşina, eu cred, Radule, că tu te-ai putea bate cu el, spuse ferm Mircea. Conduci foarte *fluid...*

— Are un simţ al traiectoriei pe viraje rar întâlnit! continuă Radu; era de-a dreptul entuziasmat de felul cum alerga Paul Avram, purtătorul titlului de *Il campionissimo.*

— Da' şi maşina-l ajută, interveni Sandu. *Trăsnet* i se duce maşina!

— Fac pe grozavii? întrebă Liviu cu oarecare îngrijorare în glas.

— Aşa şi aşa, răspunse Radu.

Mircea obiectă:

— Ba unii fac!

— Unii, da... recunoscu Sandu. Unii... Sunt câţiva îngâmfaţi... *Il campionissimo* nu-i deloc îngâmfat.

— Nici *Brabham* nu mi s-a părut îngâmfat, spuse Liviu şi se grăbi să le explice cum îl cunoscuse pe Andrei Ungureanu.

— Mi-a spus Aurel că tovarăşul profesor Panait i-a făcut atenţi să nu ne trateze de sus, sau să ne facă obstrucţii. Şi ce spune *Il commendatore* e sfânt! gesticula Sandu şi vru să continue, dar Radu îl întrerupse, adresându-se lui Mircea:

— Cât timp recunoaştem terenul, reglează poantoul, îi ordonă el. Cred că Sandu are dreptate: amestecul e prea bogat în benzină. Mai *sărăceşte-l* puţin. În caz că termini

înainte de-a ne întoarce noi, fă un tur, două, de pistă, să vezi ce se-ntâmplă când *ridici la plafon.*

— Fac eu operaţia! se oferi Sandu. Eu am propus *sărăcirea* amestecului, prin coborârea poantoului!

— Bine, aprobă Radu. Atunci la treabă!

În parcul închis mai rămăseseră doar două maşini şi, din îngrijorarea ce se putea citi pe feţele mecanicilor, reieşea că natura defecţiunilor survenite rămăsese, în continuare, o enigmă.

Una din maşini avea un volan mic, foarte frumos şi Liviu se opri să se uite mai bine la el.

— Hai! îl luă Mircea, explicându-i după ce ieşiră din parc: Ăsta-i Cornel Deciu. Un tip încrezut. Era să provoace ieri un adevărat *telescopaj* pe pistă... A derapat blocând drumul şi cică tot eu am fost vinovat că era să intru în el!

— Acolo e grila de start! îi arătă Radu ca să schimbe vorba, pentru că, din câte povestiseră ceilalţi piloţi, o anumită vină avusese şi Mircea: el ar fi putut să devieze maşina fără a risca o ieşire în *decor.*

*

Antrenându-se în zilele când pista era numai a lor, Mircea, căruia Radu îi corectase de pe margine mişcările, începuse să se înscrie destul de frumos în viraje, poate puţin prea prudent, dar cursiv şi corect. Când însă pe pistă alergau şi cei de la „34”, teama că unul din ei îl va face să intre într-un pom punea stăpânire pe el. Teama aceasta nu putea s-o învingă, ea îi paraliza pur şi simplu gândirea. Conducea crispat, strângând de volan, parcă să-l spargă, se încurca în comenzi, uita să mai schimbe viteza, singura lui grijă fiind de a apăsa imediat pe pedala de frână.

Într-adevăr, Cornel Deciu derapase brusc în faţa sa, executând o manevră incorectă pe linia dreaptă, dar dacă Mircea ar fi avut ceea ce se cheamă prezenţă de spirit, el ar fi reuşit să evite accidentul printr-o uşoară, dar rapidă mişcare a volanului. În loc să *joace* volanul, l-a ţinut strâns pe direcţie, frânând cu disperare şi a agăţat cu roata sa din faţă roata din spate a maşinii lui Deciu.

*

Radu, Mircea şi Liviu parcurgeau încă linia dreaptă a *tribunelor,* când se auzi venind, în plină viteză, un grup de maşini. Ieşiră repede de pe asfaltul pistei. În frunte era Andrei Ungureanu, *talonat* îndeaproape de un băiat cu cască albă, cu cozoroc.

— Bravo, Jack! strigă Liviu, agitând mâna. *Jack Brabham!* le explică el băieţilor.

După cei doi, veneau alte patru maşini, în luptă strânsă pentru locul al treilea.

— În urma lui *Brabham* era *Il campionissimo?* întrebă Liviu dornic să-l vadă pe acesta la lucru.

— Nu, ăla-i *Puiu Aurel. Il campionissimo* n-a venit azi.

— Puiu Aurel, alergătorul? întrebă Liviu.

— Bineînţeles! confirmă Radu. Trei ani la rând campion naţional de raliuri, e o performanţă!...

— Da’ nu-i mai bun decât Genu! se simţi Liviu lezat.

— Bine, Puiu e arhitect.

— Şi ce dacă e arhitect?!

— Genu mai e şi mecanic...

— Foarte bine că-i şi mecanic! În orice caz e mai *fair play* Genu, decât Puiu al tău!

— Marius se laudă că a mers cu Puiu Aurel în maşină de la Bucureşti la Braşov.

— Cine-i Marius?

— Marius e *Puiu Aurel.*

— Aha... se prea poate. Puiu e braşovean.

— Bine, asta ştiu eu, da’ de ce să-l ia pe Marius în maşină?

Ajunseră la primul viraj, urma *S*-ul, zis de la *Tertre Rouge,* şi Radu trecu la explicarea amănunţită a manevrelor pe care trebuia să le facă Liviu pe aceste porţiuni *torturate.*

— Să aşteptăm cursa, să vezi pe viu ce se-ntâmplă! propuse Radu.

Liviu se opri ascultător, cu toate că şi virajul şi mai ales *S*-ul îi încălziseră până la incandescenţă imaginaţia; se şi vedea înfruntându-le la volan.

În scurt timp, se auziră vaietele motoarelor înfrânte. În frunte era acum Marius, după el venea Andrei Ungureanu la distanţe nu prea mari, înşiraţi pe viraje, restul alergătorilor.

— Bagă *gaze*! strigă Liviu celui care închidea cursa.

— Uşor de zis de pe margine! remarcă Radu.

— Bine, da’ asta-i *plimbare de plăcere!* fu nemulţumit Liviu.

— Ai să vezi tu, când ai să fii la volan, ce-nseamnă *S*-urile astea infernale!

Îşi continuară drumul şi în timp ce se apropiau de virajele de la *Maison Blanche,* auziră zgomotul unei singure maşini. Era Sandu. Conducea aplecat mult peste volan, ca şi cum ar fi vrut s-o ia înaintea *RB*-ului.

— Corect! aprecie Radu intrarea lui Sandu în viraj. Şi destul de tare. Bravo, *Fangio*?

— Sandu e *Fangio?* grăbi Liviu întrebarea.

— Da, Juan Manuel Fangio! confirmă Radu.

— Nu-i rău... De cinci ori campion mondial... Şi Liviu se gândi că el e doar *Genu.* Da’ ce Sandu stă în scaun ca Fangio?! Nu l-aţi văzut cum aleargă aplecat înainte?!

— Tu ştii cum l-au primit argentinienii pe Fangio când s-a întors din Europa cu primul titlu de campion mondial?

— Sigur că ştiu!

— Sandu spune că aşa o să-l primească şi pe el în Stoieneşti!

— Tu cine eşti, Mircea? se întoarse Liviu spre acesta.

— Stirling Moss!

— N-ai crede acum c-o să-ţi pună chipul de ceară la... Muzeul celebrităţilor din Londra, cum i-au pus lui Moss?...

— N-am spus asta, se apără Mircea. Tata e însă dentist, ca şi tatăl lui Stirling!

— Ei, aşa da!

Se opriră lângă grila de start, aşteptându-l pe Sandu să termine şi turul al doilea. Când îl văzură venind, Radu ieşi în mijlocul pistei şi-i făcu semn să oprească.

„Da, urmează să mă urc la volan”, îşi spuse Liviu şi tot ce-i servise imaginaţia dispăru ca prin farmec. Se instaură teama că se va face de râs, ambalând la plecare motorul în gol sau, dimpotrivă, accelerând insuficient şi va rata pornirea, ca orice începător cu semnul mirării pe parbriz!

Sandu coborî lângă ei şi Radu îl întrebă cu nerăbdare în glas:

— Mai *bate în plafon?*

— Nu, s*e-nvârte* ceva mai frumos.

— Hai, Liviu, treci la volan! i se adresă Radu.

Se îndreptă spre maşină cu muşchii vibrând de încordare şi totodată cu o bucurie surdă că urma să conducă. Se aşeză la volan şi, în aceeaşi clipă, simţi cum coboară în el o linişte totală, aproape nefirească. Maneta schimbătorului de viteze i se lipi de palmă ca ruptă de-acolo, cuplă calm treapta întâia şi, accelerând, porni ca aruncat dintr-o praştie.

Schimbă repede a doua, *ridică* energic la *plafon, tăie gazele,* băgă a treia, acceleră puternic şi iată-l zburând în

a patra.

Se apropia virajul dinaintea *S*-ului de la *Tertre Roage. Tăie* complet *gazele,* frână, reveni în a treia, se înscrise în viraj, dar la jumătatea lui, nemaiputând stăpâni maşina, părăsi pista, adică ieşi în decor. Ocoli un pom care i se ivise în cale şi opri *RB*-ul pe iarbă.

„Hm”! râse el amuzat şi înjură cu glas tare maşina.

— A naibii să fii, n-ai vrut să m-asculţi!

Ieşi pe linia dreaptă dintre viraj şi *S*-ul de la *Tertre Rouge,* se înscrise pe buclele lui, parcurgându-le încet, în a doua, acceleră la ieşire şi roata din dreapta *muşcă* din pământul de la marginea asfaltului.

În timp ce zbura pe porţiunea de la *Hunaudieres,* îşi spuse că în linie dreaptă ştie să conducă oricine.

Urma un viraj mascat, îl abordă cu destulă grijă şi totuşi spatele maşinii porni într-o parte, gata să-l scoată din nou de pe pistă. *Contră,* instinctiv, din volan şi, îndârjindu-se, acceleră, în loc să frâneze, pentru că, tot instinctiv, piciorul se îndreptase spre pedala de frână. Îi plăcu cum se redresează maşina.

Pe scurta porţiune dreaptă schimbă în a treia, parcurse cu a doua virajele de la *Maison Blanche* – *cocoaşele Nürburgr*ingului nu erau o problemă – dar la primul din virajele *Arnage* nu mai reuşi să stăpânească maşina şi iar ieşi în *decor.*

Curios, în loc să-l sperie, virajele exercitau asupra lui o atracţie fascinantă. Sau poate lupta cu ele?

Ca forţa centrifugă să nu-i mai scoată afară, alese traiectoria cea mai strânsă pe *unghiul lui Beckett,* urmă altă linie dreaptă, nu prea lungă, cât să permită a treia, aproape de sfârşitul ei frână, băgă în a doua, pentru a se ajuta şi cu frâna de motor şi se înscrise în ultimul viraj pe dreapta.

Dincolo de jumătatea lui, spatele maşinii începu să

fugă spre stânga. Tot spre stânga mişcă şi Liviu volanul şi din nou trimise piciorul pe acceleraţie, înapoi. Era în a doua şi el constată că puterea motorului te poate scoate din încurcături. Maşina ieşi din viraj, călcând iarba cu roţile din stânga, dar ieşi, nu se puse de-a curmezişul pe pistă, aşa cum vrusese maşina de la început.

Pe curba largă, dinaintea liniei drepte a porţiunii *tribunelor,* era o plăcere de condus; intră tare până aproape de linia de sosire şi opri în dreptul băieţilor.

— De ce-a durat atâta? îl întrebară aceştia, grăbindu-se cu toţii spre el.

— Am mers mai încet, ca să recunosc pista, spuse Liviu, coborând din maşină. Zâmbi emoţionat, simţind un tremur uşor în muşchii picioarelor.

— Ce-i? îl întrebă Radu, sesizând zâmbetul lui.

— Mi-a plăcut! spuse Liviu.

IX

Radu ar fi vrut să-şi consulte tatăl ce-i de făcut cu motorul, dar cum acesta fusese detaşat pe un şantier, se văzu nevoit să ia de unul singur hotărârea, dacă să accepte sau nu propunerea făcută de Sandu. Pentru că una e să demontezi un carburator, cu toate că nici operaţiunea aceasta nu este o treabă prea simplă, şi alta e să dai cilindrul afară, pentru a umbla la piston. Pistonul e inima motorului, asta ştie oricine. Se frământă până seara târziu şi adormi fără să fi luat vreo hotărâre.

Dimineaţa, cum se sculă, alergă la uzină.

— Domn’ Petre, dumneavoastră ce ziceţi, dacă motorul nu trage, trebuie dat afară cilindrul?

Domnul Petre se uită la Radu şi înţelese tot.

— Eu v-aş ajuta cu mare plăcere, da’ la motoare de

maşini, iaca, nu mă pricep. Aiasta-i treabă de mecanic-auto... Poate să vorbiţi cu un mecanic-auto? Nenorocirea-i că nici băieţii ăştia nu se pricep, arătă el cu capul în direcţia celor două camere ale mecanicilor de întreţinere.

Radu scoase maşina afară, în faţa uzinei, demontă bujia, se duse cu ea în atelier, şi, cu o perie de sârmă, îi curăţă electrozii – treabă absolut inutilă pentru că îi curăţase şi cu o zi înainte. Apoi se apucă să demonteze carburatorul.

Nu trecu mult şi apăru Liviu. Adusese cu el o sticlă de petrosin, o periuţă de întins crema de ghete pe pantofi, un borcan şi câteva cârpe de finet, pe care maică-sa le ţinea pentru şters praful prin casă.

— Să fie carburatorul de vină? îl întrebă Liviu în timp ce turna petrosin în borcan să spele periuţa de negreala cremei de ghete.

Sosi apoi Mircea şi abia mult mai târziu Sandu.

— La ora asta se vine?! îl luă Radu în primire.

Sandu zâmbi enigmatic şi, ducând mâna la buzunarul pantalonilor, scoase un pacheţel, desfăcu hârtia şi un set de segmenţi noi, în vaselină, ieşi la iveală.

— Am crezut că sunteţi pe circuit şi am trecut mai întâi pe-acolo, spuse el calm.

Băieţii priviră cu admiraţie cerculeţele de fontă cenuşie din mâna lui Sandu şi acesta, prinzând un segment între degete, îl arcui apropiindu-i capetele.

— Aşa trebuie să fie, elastici! Aici e tot secretul! Dacă nu-s elastici, gazele scapă între ei şi suprafaţa cilindrului, şi-atunci de unde putere? Sau se mai poate întâmpla ca unul din segmenţi să fie blocat pe canal! Pe canalele pistonului, din cauza calaminei... Atunci chiar că s-a dus toată compresia! Scapă compresia... Ce motor mai e ăla fără compresie?!

Şi Radu, şi Mircea, şi Liviu rămaseră tăcuţi, privind cu

încordare segmenţii. De unde ştie Sandu atâta mecanică? se întrebau ei în gând, simţind din tot ce auziseră ei despre motoare că acesta are dreptate.

*

Constatând încă de la primele antrenamente că motorul *RB*-ului este mult mai *leneş* decât cele de pe maşinile adversarilor lor, Sandu se întrebase: „De ce?”. Căutase să afle răspuns, observând atent maşinile alergătorilor de la Asociaţia sportivă „Jean Calcianu”, ascultând remarcile lor făcute cu ocazia reglajelor în parcul închis, intrase cu ei în discuţii şi, făcându-le o vizită la şcoală, nu se mulţumise doar să constate cât de bine sunt înzestrate atelierele lor... Dotat cu un fin spirit de observaţie, remarcase cum lucrau băieţii la motoare şi curiozitatea sa tehnică crescuse şi mai mult. Ca întotdeauna când vroia să aprofundeze ceva, îşi procurase o carte, şi în scurt timp aflase cum funcţionează un motor în doi timpi şi ce se întâmplă cu amestecul carburant.

*

— Schimbăm segmenţii, îi facem un difuzor carburatorului şi abia apoi tatonăm carburaţia! încheie Sandu.

Liviu ridică mâna în sus, mulţumit.

— Sunt de aceeaşi părere.

— Tu n-ai încă o funcţie, aşa că... Vezi-ţi de atribuţiile tale! îl repezi Mircea.

— N-are o funcţie, dar e membru al echipajului! interveni Radu. Şi, deci, are dreptul să-şi spună părerea. Pe Sandu l-am ascultat, să te-auzim pe tine, îi dădu el cuvântul.

— Eu votez contra înlocuirii segmenţilor, spuse Mircea după o pauză. Putem să ne antrenăm şi aşa cu *RB*-ul. Un mecanic i-a spus lui tata odată: „Cu cât umbli mai puţin la motorul maşinii cu atât e mai bine!”

Radu era aproape decis să accepte propunerea lui Sandu, dar ultimele cuvinte ale lui Mircea, referitoare la cele spuse de mecanic, îl descumpăniră din nou. Îşi aduse deodată aminte de cuvintele tatălui său: „Să înveţi să-ţi repari singur maşina. Chiar dac-o strici. Aşa se-nvaţă”. Ridică hotărât mâna.

— Sunt de acord cu Sandu. Să dăm cilindrul afară şi să vedem ce-i cu segmenţii. Iar tu, Mircea, n-ai dreptate deloc; decât să ne antrenăm, târându-ne cu două ture, în coada celor de la „34”, mai bine nu ne mai ducem pe circuit!

— Şi eu spun la fel! zise Liviu.

— Şi eu! Ori facem *RB*-ul să *muşte* pământul... Şi-o să muşt*e!* gesticulă Sandu.

— Bine. Te-nsărcinez, se adresă Radu acestuia, cu executarea lucrării, iar Mircea şi Liviu vor fi ajutoarele tale.

— Dar eu sunt mai mare în grad decât Sandu! protestă Mircea. Eu sunt mecanic plin, iar el abia ajutor de mecanic!

— Este o situaţie excepţională. Sandu a dovedit ca merită şi că este pregătit să execute înlocuirea segmenţilor! Adu carnetul de bord al *RB*-ului, îi ceru Radu lui Mircea. O să dau o hotărâre.

*

Ca membru al Automobil Clubului Român, tatăl lui Mircea primise un carnet de bord, legat în scoarţe roşii de piele şi, după numeroase insistenţe ale fiului său, îi

cedase carnetul cu toate că acesta cuprindea nu numai o mulţime de date utile oricărui automobilist, dar şi o serie de rubrici cu privire la întreţinerea curentă a maşinii. Or, tocmai aceste rubrici le avusese Mircea în vedere când îi ceruse tatălui său carnetul de bord pentru maşina echipajului lor.

Odată obţinut carnetul, notaseră cu regularitate, la sfârşitul fiecărei zile, orice operaţiune executată: controlul uleiului din cutia de viteze, a electrolitului din acumulator, a presiunii în pneuri, spălarea filtrului de la carburator şi chiar curăţirea bujiei sau ştergerea de praf a maşinii. Alte rubrici prevedeau datele şi orele antrenamentelor efectuate, observaţii asupra comportării maşinii, reglajele executate în parcul închis sau aici, în faţa uzinei.

*

Carnetul de bord era păstrat împreună cu patentul, două şurubelniţe, cutia cu vaselină şi cele câteva chei ale *RB*-ului, în nişa unei ferestruici din uzină, şi cum Mircea îi spusese în fugă domnului Petre: „Facem praf motorul maşinii!” acesta îl urmă, venind la băieţi.

— Gata, v-aţi hotărât, îl disfaceţ’?

— Dăm afară cilindrul, să băgăm alţi segmenţi! spuse Sandu şi îi prezentă domnului Petre raţionamentele sale.

— Şi segmenţii cum i-ai luat? Să nu fie prea mari!

— I-am spus vânzătorului că schimbăm numai segmenţii, pistonul rămâne al motorului. „Aha, a zis, cota normală” şi mi-a făcut un bon de două’ş’patru de lei.

— Bine, dacă ţ-a dat cota normală, e bine. Ei, daţi afară cilindru’, spuse domnul Petre, ca şi cum ar fi luat o hotărâre. Aş sta eu cu voi, da’ şuieră un blăstămat de ventil... Îi dau eu di cap! Chemaţi-mă când vă poticniţi în

ceva. Hai să vă dau nişte chei, îl chemă domnul Petre pe Sandu să vină cu el.

Se întoarse din drum şi examină dintr-o privire motorul.

— Întâi şi-ntâi o tubulară de şapteşpe... gândi el cu voce tare cam ce chei le-ar trebui băieţilor ca să demonteze cilindrul. Şi ţineţi minte! Şuruburile le desfaceţ' pi rând, da' di strâns li strângeţ' în cruce.

În timp ce Sandu îl urma pe domnul Petre, Radu se adresă lui Mir cea:

— Deschide carnetul de bord la capitolul *Hotărâri.*

Ultima hotărâre înscrisă aici era cea în legătură cu primirea lui Liviu în echipaj, cu care ocazie fuseseră stabilite cu precizie şi sarcinile ce-i reveneau acestuia.

— Scrie! şi Radu îi dictă lui Mircea textul hotărârii prin care Sandu era numit „şeful lucrării de înlocuirea segmenţilor", sub supravegherea directă a şefului de echipaj, iar Mircea şi Liviu, secunzii lui Sandu.

— Aliniat, continuă Radu. Şeful echipajului va nota la rubrica *Reparaţii,* operaţiunile efectuate; în amănunţime şi în ordinea în care vor decurge. Când motorul va fi gata, se vor executa probe cu *RB*-ul pe circuitul „Jean Calcianu", pentru a se vedea dacă înlocuirea segmenţilor a fost necesară sau nu. Scrie „Şeful echipajului" şi dă-mi să semnez.

În timp ce Mircea, Sandu şi Liviu asistau tăcuţi la ceremonia semnării hotărârii, Radu spuse, aducându-şi aminte:

— Am uitat să specific că cei douăzeci şi patru de lei, cât au costat segmenţii, vor fi suportaţi de toţi membrii echipajului, în mod egal. Deci, fiecare din noi îi datorăm lui Sandu câte şase lei.

— De acord, spuse Liviu, ridicând mâna.

— Nu, nu punem la vot! se împotrivi Radu. E hotărâre.

— Mai întâi dăm afară chiulasa, zise Sandu şi-şi dezbrăcă cămaşa, pregătindu-se pentru prima fază a operaţiunii de înlocuire a segmenţilor. Era o operaţiune care avea să le aducă atâtea emoţii!

Fură deşurubate cele patru prezoane, dar chiulasa nu vru să se mişte din loc.

— Lasă-mă pe mine! îl dădu Mircea la o parte pe Sandu.

Ştiind că Mircea desface şurubul de la baia de ulei a motorului, buşonul de la capacul tacheţilor, Sandu nu spuse nimic şi nici Radu nu obiectă că Mircea vrea să încerce desprinderea chiulasei de blocul cilindrului.

Introducând şurubelniţa cea mare în spaţiul de îmbinare a chiulasei cu corpul cilindrului, Mircea o folosi ca pe o pârghie şi, apăsând în jos, încercă, să ridice chiulasa. Se auzi un pocnet. Toţi crezură că, în sfârşit, chiulasa cedase.

Da’ de unde, cedase o bucată din aripioara de sus a blocului, pe care Mircea apăsase, sprijinind şurubelniţa. Se uitară îngroziţi când jos, la bucăţica de metal, când la aripioara ciuntită a blocului. Cu ajutorul aripioarelor se producea răcirea cilindrului!...

Primul se dezmetici Sandu. Ridică bucăţica de metal şi fugi cu ea în uzină. Lui Mircea începură să-i picure lacrimi din ochi. Radu şi Liviu continuau să privească, ca hipnotizaţi, blocul motorului.

— Nu-i necaz... Asta să fie tot necazu’... îi linişti domnul Petre, uitându-se la aripioara ciuntită.

Mecanicul adusese cu el o scândurică şi un ciocan, sprijini un capăt al scândurii în marginea de dedesubt a chiulasei, iar în celălalt capăt al lemnului lovi încet cu latul ciocanului.

— Hai, Mircea, îl îndemnă domnul Petre, prefăcându-se a nu observa lacrimile acestuia. Ia-o aşa încetişor, de

jur-împrejur, şi îi dădu scândurică şi ciocanul.

Mircea ezită, dar domnul Petre îi şi apucase mâinile într-ale sale, forţându-l să lovească cu ciocanul în capătul de jos al scândurii. Când se încheie înconjurul chiulasei, aceasta se desprinse, ridicându-se uşor de pe corpul cilindrului.

— Acu-i gata! Mă duc – se grăbi dom.mâl Petre spre uzină – c-am dat drumu' la pompă fără ventil. Da' voi chemaţi-mă. V-am spus să mă chemaţ' dacă vă poticniţ' în ceva!

Sandu ridică cu atenţie chiulasa, răsturnând-o cu faţa în sus.

— Ce zgură! exclamă Liviu.

Într-adevăr, întreaga suprafaţă a camerei de ardere era căptuşită cu un strat gros şi negru de zgură, ale cărei cristale luceau în soare.

— Asta-i calamină! În limbaj tehnic, aşa-i spune, explică Sandu. De la arderile incomplete. De la un amestec prea bogat în benzină...

În aceeaşi situaţie se găsea şi capul pistonului.

— Şi noi ne mai întrebam de ce continuă să dea explozii motorul, după ce-i tăiam contactul! Calamina asta se-nroşeşte ca un cărbune aprins... Chiar dacă nu mai dă bujia scântei, amestecul carburant explodează din cauza calaminei aprinse, comentă Sandu.

Alese apoi o cheie şi începu să desfacă, rând pe rând, piuliţele de pe cele patru şuruburi care fixau blocul-cilindru. După încheierea operaţiei, acesta fu ridicat, apăru întâi fusta pistonului, cu o fereastră tăiată în *poalele* ei, apoi segmenţii, şi pistonul ieşi din cilindru.

— Ia uitaţi-vă ce-i aici! spuse trist Radu, privind segmenţii înţepeniţi de zgură, pe canalele lor.

— De unde compresie?! făcu Sandu, încercând să mişte segmenţii. Şi noi voiam să s*e-nfigă* maşina!

— Fugi, Liviule, şi roagă-l pe domn’ Petre să vină pentru o clipă aici, îl trimise Radu, dorind să afle şi părerea mecanicului.

Acesta veni, se uită cu atenţie la piston şi spuse în cele din urmă:

— Daţ’ afară segmenţii, curăţaţ’ bine de zgură canalele. O să vă dau eu un şabăr... Grijă numai să nu lărgiţi canalele! Vârful şabărului îi ca briciul!

— Da’ zgura de pe capul pistonului? îl întrebă Radu.

— Din capu’ pistonului? C-un briceag. Da’ uşurel, pistonu-i din aluminiu şi îndată se zgârie! Am eu un briceag potrivit pentru o treabă ca asta. Hai, Sandule, să-ţi dau’ şabărul şi briceagul, îl chemă domnul Petre.

Radu ar fi vrut să scoată el segmenţii de pe corpul pistonului, dar, cum nu se putea hotărî, îi ordonă lui Mircea:

— Montează bujia în chiulasă şi toarnă petrosin să se moaie zgura puţin!

— Şi eu? îl întrebă Liviu.

— Tu spală şuruburile şi piuliţele!

Cum lui nu-i rămase nimic de făcut, se hotărî să încerce să scoată segmenţii. În definitiv, ce mare lucru să scoţi nişte segmenţi din canalele lor?!

Forţă învârtirea celui de sus, dar acesta nu vru să cedeze.

Zgura blocase segmenţii numai pe partea pistonului dinspre fereastra de evacuare a gazelor arse, Radu apucă cu unghia unul din cele două capete ale segmentului şi-l trase spre el. Cerculeţul subţire de fontă nu rezistă la efort, se rupse şi o bucăţică din el scăpă pe lângă bielă în jos.

Simţind că în lipsa sa se va petrece ceva, Sandu stătuse ca pe jăratec cât timp domnul Petre căutase şabărul. Acesta nu se dovedise a fi pe panoul cu scule,

unde îi fixase domnul Petre locul, între două cuişoare, ci într-unul din sertarele bancului de lucru, pus acolo de mecanicii de întreţinere. Luă repede şabărul, îi spuse un mulţumesc scurt domnului Petre şi se înapoie în fugă la băieţi.

Îl văzu pe Radu căutând cu privirile jur-împrejurul motorului.

— Ce-ai pierdut?

— S-a rupt o bucată de segment şi-a sărit undeva...

— O bucată de segment? Să nu fi căzut în carter, că-i nenorocire! spuse Sandu speriat.

— În carter? A făcut ţac şi-a sărit...

Sandu se uită la piston – cea mai mare parte a segmentului rupt rămăsese blocată pe canal.

— Ia veniţi încoace! îi chemă Sandu pe Mircea şi Liviu, care se opriseră din treburile lor, ascultând atenţi la schimbul de cuvinte dintre Sandu şi Radu.

Sandu le explică repede despre ce este vorba şi îi împărţi pe sectoare de căutare. Scotociră maşina prin toate colţurile ei, se uitară sub ea, fu cercetat întregul perimetru de asfalt din faţa uzinei, dar bucăţica de segment nu era de găsit.

— Înseamnă că-i în carter! trase Sandu concluzia.

Se uită înăuntru, dar nu văzu decât contra-greutăţile vilbrochenului. Mişcând biela, contra-greutăţile se ridicară înspre marginea de sus a carterului, acoperind şi mai mult deschizătura acestuia.

— Acu ce-i de făcut? se uită Sandu cu disperare la cei trei. Şi admisia şi compresia se fac în carter şi odată cu gazele... Pericolul este că bucata de segment ar putea să urce odată cu amestecul şi s-ajungă în capul pistonului. Praful se-alege şi de piston şi de cilindru.

— Să-ncercăm c-o pensetă, propuse Radu.

— Tu nu vezi că nu-i loc?! arătă Sandu spre gura

carterului. Din cauza vilbrochenului... Şi cum ajungi cu penseta sub contra-greutăţile lui?

Cu toate că nu răspundea decât de întreţinerea maşinii iar Mircea îl pusese de două ori la punct, Liviu se hotărî să vorbească:

— Eu aş zice să scoatem motorul de pe şasiu, să-l răsturnăm şi poate facem bucata de segment să cadă singură jos.

— Atunci mai bine dăm vilbrochenul afară! fu Mircea pentru o soluţie radicală.

— Cum o să dăm vilbrochenul afară?! înseamnă să demontăm toată aprinderea... Ambreiajul... Cutia de viteze... O pui tu la loc?! se opuse Sandu cu hotărâre.

— Să mergem la domn' Petre! hotărî Radu.

Sandu îi povesti mecanicului cele întâmplate şi acesta aprobă ideea lui Liviu.

— Scoateţi motoru' şi-aduciţi-l la mine pe banc!

Aşa şi făcură; în mâinile lui domn Petre motorul păru ca un fulg.

— Sandule, ţine uşurel de piston, să nu se mişte încotrova.

Sandu apucă cu grijă pistonul, domnul Petre răsturnă motorul cu gura carterului deasupra bancului de lucru şi începu să-l zgâlţâie. Bucata de segment se auzi sunând înăuntru.

— Ai să ieşi tu, că nu-i după tini! Îţ' venim noi di hac! o ameninţă domnul Petre.

Zgâlţâi şi mai tare motorul. Dar bucata de segment nu se mai auzi.

— Ia învârte încetişor vilbrochenul! Şi uită-te didisubt, îi ceru domnul Petre lui Sandu.

Acesta se lăsă în genunchi, împinse uşor biela în sus şi strigă:

— Este! E-aici!

— Unde aici?

— E-nţepenită între pereţii contra-greutăţilor!

— Dacă-i înţepenită e bine! Radu, tragi sertaru’ din dreapta, ultimu’ din margine, îl călăuzi domnul Petre din cuvinte, şi vezi că’-s într-o cutie albă di tablă două pensete, acolo! Ad-o pi cea mai lungă din ele şi dă-i-o lui Sandu!

Penseta intră perfect printre contra-greutăţile vilbrochenului, Sandu prinse între dinţişorii ei mijlocul bucăţii de segment şi o trase cu băgare de seamă afară.

— Uitaţi-o! spuse el, arătând tuturor bucata de segment rătăcită.

Încruntaţi de atâta încordare, feţele băieţilor se destinseră într-un zâmbet spontan.

Dar peripeţiile nu se sfârşiră aici.

— Că doar n-o fi fost crescută acolo! se referi domnul Petre la bucata de segment.

Aşeză motorul pe banc şi înfundă bine gaura carterului cu cârpa de finet, în care Liviu adusese şuruburile şi şaibele grover.

— Ei, acu la treabă! îi îndemnă domnul Petre. C-aşa se-nvaţă meserie, făcând! Şi când oţ’ da di greu, mă chemaţi!

După ce domnul Petre îi lăsă iar singuri, Sandu i se adresă lui Radu:

— M-ai însărcinat cu executarea lucrării? Daţi-mi atunci voie să fac toate operaţiunile eu! îşi revendică Sandu drepturile.

— Bine, acceptă Radu şi se întoarse spre Mircea şi Liviu. Nu faceţi altceva decât ce vă spune Sandu să faceţi! S-a înţeles, nu?

Cei doi dădură din cap în semn că au înţeles.

— Iar pentru c-am scăpat bucata de segment în carter, continuă Radu, o să-mi dau o sancţiune... Acum încă nu

ştiu... o să mă gândesc ce sancţiune să-mi dau...

Impresionat, Sandu îl privi cu admiraţie pe Radu şi vârful alungit, al nasului său, puţin strâmb, se mişcă într-o parte. Liviu tuşi emoţionat, iar Mircea lăsă capul în jos, gândindu-se că va primi şi el o sancţiune, probabil, pentru că rupsese o aripioară a blocului-cilindru.

Băieţii lucrară câteva ore la motor, apelând nu o dată la ajutorul lui domn Petre. Când totul fu terminat şi Sandu mai avea de strâns doar colierul de la filtrul carburatorului, Liviu îşi aduse, aminte de cele spuse de acesta în legătură cu un debit mai mare de aer.

— De difuzor am uitat... Toate maşinile de curse au difuzoare!

— Îi facem noi şi difuzor, spuse Sandu arzând de nerăbdare să audă motorul mergând.

Era o încordare pe care o trăiau cu toţii. Radu verifică de câteva ori clema de la fişa bujiei, părându-i-se mereu că aceasta nu-i suficient de bine fixată, Mircea trecea, când de o parte, când de cealaltă a maşinii, Liviu, într-o continuă nelinişte, îşi frângea nervos mâinile, urmărind cu atenţie tot ce făcea Sandu, ca şi cum şi-ar fi pierdut brusc încrederea în capacitatea tehnică a acestuia.

Sandu apăsă de câteva ori pe butonul de şpriţ al carburatorului şi se ridică solemn în picioare.

— Gata, Radule, poţi să dai la pedală!

Mircea alergă în partea în care se găsea Radu şi, împreună cu Sandu şi Liviu, urmări încremenit acţionarea pedalei de start.

Pistonul făcu câteva curse, dar motorul nu vru să pornească.

— Mai dăi, Sandule, puţină benzină! îi ceru Radu. Aţi auzit cum face pistonul? se adresă el băieţilor. Înainte era fleşcăit rău!

Într-adevăr, zgomotul pe care îl producea acum

pistonul, ridicându-se şi coborând în cilindru, era mult mai rotund, mai plin de vocale. Sandu acţionă butonul de şpriţ, Radu dădu din nou la pedală şi la a patra încercare motorul porni.

— Ura! strigară băieţii într-un glas şi începură să ţopăie fericiţi în jurul maşinii.

Primul îşi reveni Sandu.

— E prea ambalat! remarcă el şi tăie contactul motorului. Să-i reglăm ralantiul!

— Nu trebuia să-l opreşti!

— Segmenţii sunt noi! Trebuie rodaţi! gesticulă Sandu. Vrei să-i rodezi la turaţie?!

— Da, da, interveni Radu, aducându-şi aminte de cele spuse de tatăl său în legătură cu rodajul. Îi rodăm pe linia dreaptă a pistei, mergând în priză directă.

— Pe *Hunaudieres,* că-i mai lungă, propuse Liviu.

— C-un sfert de acceleraţie! preciza Sandu.

— Sandule, dă-i drumu' cu un gang şurubului de ralanti! îi ceru Radu. Să mai pornim o dată motorul!

Sandu se supuse şi rămase cu şurubelniţa în mână lângă şurubul de ralanti al carburatorului, pregătindu-se să-l slăbească încă puţin în caz de nevoie.

Motorul porni la prima pedală şi mersul său liniştit şi rotund îi unse la inimă.

— Colosal! exclamă Radu. Neputându-se abţine, acceleră scurt de câteva ori.

— Măi, ce intră-n turaţie! se entuziasmă Liviu.

— Gata, ajunge! tăie din nou Sandu contactul motorului.

— Fantastic, ce intră în turaţie! i se adresă acum Liviu lui Radu, care se apropie cu o faţă gravă de ei.

— Într-adevăr, operaţia de schimbare a segmenţilor este o mare reuşită, spuse el sentenţios. O mare reuşită, pe care o datorăm cu toţii lui Sandu.

Sandu rămase nemişcat, dar vârful nasului său tremură abia perceptibil.

— Mircea! se întoarse Radu spre acesta. Du-te şi adu carnetul de bord al *RB*-ului de pe banc. Repede!

Mircea porni în fugă spre uşa uzinei, în timp ce Radu, Sandu şi Liviu rămaseră nemişcaţi sub presiunea evenimentelor care urmau să se producă în viaţa echipajului lor. Din felul în care Radu îi ceruse lui Mircea să aducă documentul de bord al *RB*-ului, devenise clar că era vorba de evenimente deosebit de importante, dar ce fel de evenimente anume numai Radu ştia. Le hotărâse după ce chibzuise îndelung, gândindu-se la fiecare membru al echipajului, în parte.

Mircea sosi cu carnetul de bord şi îl întinse lui Radu. Acesta desprinse pixul de pe coperta carnetului şi, ţinând carnetul într-o mână, iar pixul în cealaltă, i le înmână pe amândouă lui Liviu.

— Deschide carnetul la capitolul *Hotărâri!* îi ordonă el.

Liviu se rătăci printre pagini, de emoţie.

— Paginile albe de la sfârşitul carnetului! îl ajută Sandu.

— Sunt gata, spuse ascultător Liviu.

— Ce număr are hotărârea precedentă? întrebă Radu.

— Numărul şapte.

— Scrie: *Hotărâre importantă!* Şi pune între paranteze numărul opt.

— Întoarce-te, Mircea, să pun carnetul pe spatele tău!

Mircea se supuse şi Liviu îşi alese o poziţie cât mai comodă de scris.

— Aliniat! „Având-se în vedere...” Două puncte, de la cap, cu linioară. „Interesul de care a dat dovadă pentru creşterea puterii motorului, străduinţa pentru găsirea soluţiei tehnice, insistenţa pe care a manifestat-o pentru acceptarea ei, pregătirea temeinică pe care ne-a

demonstrat-o...”

Aici Radu făcu o pauză, neştiind cum să continue.

— Citeşte ultima frază, îi ceru el lui Liviu.

— Pregătirea tehnică pe care ne-a demonstrat-o...

Radu repetă în gând cuvintele şi găsi legătura firească.

— „...convingându-ne că este capabil să pună în aplicare soluţia propusă, modul în care a condus operaţiunea de înlocuire a segmenţilor, modul cum a executat cele mai dificile lucrări”...

Radu vru să spună ceva despre scoaterea cu penseta a bucăţii de segment înţepenită între contra-greutăţile vilbrochenului, dar se răzgândi.

— Aliniat! „Avându-se în vedere că operaţiunea de înlocuire a segmenţilor s-a dovedit a fi o mare reuşită tehnică, Ion Alexandru Dăneţ”...

— Linioară, „Stoieneşti”, îl completă Sandu.

— Linioară, „Stoieneşti”... pune între paranteze... *Juan Manuel Fangio* este numit... Scrie cu majuscule!... „mecanic-şef al echipajului *RB*!”

Toţi fluierară a uimire, inclusiv Sandu.

— Din ajutor de mecanic, direct mecanic-şef?! nu se putu abţine Liviu şi, întorcându-se spre Sandu, îi întinse mâna. Bravo, Sandule!

— Scrie în continuare! spuse Radu calm, autoritar.

— Mircea, apleacă-te! îi ceru Liviu, gândindu-se că Mircea, care fusese superiorul lui Sandu, devenise acum subalternul acestuia.

— Aliniat! „Avându-se în vedere, dictă Radu, că Liviu Ioanid”...

— Să pun între paranteze *Genu Cristea?* îl întrebă Liviu, cu teamă în glas.

— Bineînţeles! Scrie în continuare, după încheierea parantezei: „a propus soluţia cea mai bună pentru scoaterea bucăţii de segment din carter, începând de

astăzi i se acordă funcţia de ajutor de mecanic!”

Invadat de o puternică emoţie, Liviu nu mai reuşi să termine fraza de scris. Era ajutor de mecanic! Ajutor de mecanic în *team*-ul *RB*-ului!

— Bravo, Liviule! îl felicită la rândul său Sandu.

— Un moment! îi făcu Radu atenţi, n-am terminat! Aliniat!

— Mai aşteaptă puţin, Radule, se rugă Liviu de acesta ca să poată completa fraza.

Scrise „ajutor de mecanic” cu majuscule.

— Gata! îl anunţă el pe Radu.

— Aliniat! „În felul acesta, ierarhia echipajului RB-ului este următoarea:

1. Radu Buznea *(Emerson Fittipaldi),* şeful echipajului şi pilot-principal.

2. Ion Alexandru Dăneţ-Stoieneşti *(Juan Manuel Fangio),* mecanic-şef.

3. Mircea Mărculescu *(Stirling Moss),* mecanic.

4. Liviu Ioanid *(Genu Cristea),* ajutor de mecanic.

— Am uitat să spun că eu sunt *Fangio III!* îi aminti Sandu lui Radu.

— Pentru noi tu eşti *Fangio!* Nu ne interesează de ceilalţi doi *Fangio* de la „34”!

— Sigur! aprobă Liviu.

— Scrie în continuare, îi ceru Radu. Urmează sancţiunile.

— Hai, apleacă-te!

— Să mai stea şi Sandu! se împotrivi Mircea. Ce, pe spinarea lui nu poţi să scrii?!

— Are dreptate Mircea, aprecie Sandu şi se puse la dispoziţia lui Liviu.

— Aliniat! „Pentru grava neglijenţă a lui Radu Buznea *(Emerson Fittipaldi),* neglijenţă care a dus la căderea unei bucăţi de segment în carter, acesta este sancţionat cu

retragerea pe timp de două luni a dreptului său la două voturi”. În consecinţă, va vota numai o singură dată.

— Corect! aprecie Liviu, apropiindu-se de urechea lui Sandu.

Cu acestea spuse, Radu, care se plimbase tot timpul de-a lungul perimetrului de asfalt din faţa uzinei, ca să se poată concentra mai bine asupra frazelor, se opri lângă Liviu. Îi luă pixul din mână, scrise: „Şeful echipajului”, semnă şi notă ziua, luna şi anul hotărârii.

În timp ce închidea carnetul de bord şi agăţa pixul de coperta carnetului, băieţii se strânseră în jurul lui.

— Nu vă-ntreb dacă sunteţi sau nu de acord cu hotărârile luate, este vorba de echipaj şi nu de maşină!

— Hotărârile sunt corecte i spuse Liviu.

— Am zis că nu vă-ntreb. Sandule, ia carnetul de bord şi diseară notezi, operaţiune cu operaţiune, cum s-a desfăşurat întreaga lucrare. Începând de la demontarea chiulasei şi până la aşezarea la loc a motorului pe suportul saşiului. O să-i dau tatei să vadă tot ce s-a executat la *RB.* Şi cred că-i bine ca fiecare din noi să dea părinţilor la citit carnetul de bord.

— Şi eu o să i-l dau tatei! spuse cu hotărâre Liviu.

— Şi eu! ridică Sandu mâna.

— Eu o să i-l dau mamei, se hotărî Mircea.

Sandu propuse să se meargă imediat cu maşina pe circuit, pentru a începe rodajul segmenţilor. Fură cu toţii de acord.

Mircea avusese mai demult ideea unui fel de ham cu care să tragă *RB*-ul, în loc să-l împingă, unul din spate, iar altul să manevreze volanul, şi tot el improvizase două frânghii ale căror capete erau legate de levierele de direcţie ale roţilor. Primul trecu „la ham” Sandu, ceilalţi îl urmară din spate, pentru a ajuta coborârea sau urcarea pe trotuar a maşinii.

Rodajul continuă a doua zi dimineaţa. Pe la unsprezece, însă, în timp ce echipajul *RB*-ului se afla într-o pauză pentru răcirea motorului, din direcţia *parcului închis* se auzi zgomot de motoare.

— La naiba! Abia mâine au zi de antrenament! spuse Sandu, gesticulând enervat.

Având pista liberă, băieţii puteau folosi în voie linia dreaptă a tribunelor sau chiar cea de la *Hunaudieres,* întorcând la capăt şi mergând apoi în sens invers; sosirea celor de la „34” îi obliga, deci, să întrerupă rodajul.

— Crezi că segmenţii nu s-au lăsat încă? i se adresă Liviu mecanicului-şef.

— Te gândeşti să încercăm să parcurgem întreg circuitul?

— Da, la asta m-am gândit. Cu condiţia să nu forţăm motorul pe viraje.

— Să nu se gripeze segmenţii, cumva! se temu Radu.

— Ceva, ceva tot s-au lăsat! Tu, Mircea, ce zici? îl întrebă Sandu.

— Dacă nu forţăm pe viraje...

Se auzi o maşină venind în viteză şi băieţii se întoarseră în direcţia zgomotului.

— *Il campionissimo!* strigă Radu, surprins.

Avea o cască albastră cu două dungi albe pe mijloc. Desenă o traiectorie perfectă pe primul viraj dinaintea *S*-ului de la *Tertre Rouge* şi tortură motorul pe linia sinuoasă a acestuia.

— Ei, ai văzut?

— Da! recunoscu Liviu, gândindu-se la siguranţa cu care *Il campionissimo* negociase virajul.

— Pilot de mare clasă!... spuse cu admiraţie Radu.

— A reuşit la „Traian Vuia”! adăugă Sandu.

— Şi-atunci cum de mai aleargă pentru „34”? se miră Liviu.

— Şi *Chris Amon,* şi *Rodrigues* şi *Fangio I...* Mi se pare şi *Denis Hulme... Varzi* e într-a zecea... Tot la „Traian Vuia”.

— N-am ştiut, spuse încet Liviu.

— Băgăm sau nu maşina pe circuit? vru Radu să afle de la mecanicul-şef.

— S-o băgăm, încuviinţă acesta. Dar să menajăm motorul! Până se lasă bine segmenţii. Pe viraje nu tragem deloc. Iar pe liniile drepte, în viteză de croazieră, c-un sfert de acceleraţie.

— Nu ne interesează pe noi ce spun ei! făcu Radu, arătând cu capul în direcţia parcului închis. Noi ne plimbăm. Să-i lăsăm să creadă că nu trage motorul. Niciun cuvânt despre segmenţi! le ordonă el, trecându-i pe rând în revistă.

— Să-mpingem atunci până-n parcul închis, ca să nu mergem în sens invers, propuse Mircea.

— Da, da, aprobă Radu şi se apucă să manevreze *RB*-ul.

Dinspre porţiunea tribunelor veneau acum două maşini. În frunte era Andrei Ungureanu, iar în urma acestuia Paul Avram, purtătorul titlului de *Il campionissimo.*

— Ura, băieţi! îi salutară cei doi, coborând de la volan. Aveţi nevoie de ceva?

— Nu, răspunse Radu. Veneam spre parcul închis.

Paul se apropie de Liviu, zâmbindu-i cu prietenie.

— Eşti *Genu,* nu? Am auzit că-l cunoşti foarte bine pe domnul Petre Cristea?...

— Da, îl cunosc, confirmă Liviu.

— Atunci îl rogi să ne primească la el?

— Să vă primească la el? întrebă cu teamă Liviu.

— Da, să-i facem o vizită. Şi voi, şi noi. Dar ce, nu-l cunoşti aşa bine?

— Mie mi-ai spus că-l cunoşti foarte bine! interveni Ungureanu. Că ţi-a făcut tata cunoştinţă cu el la Braşov!

— Sigur că-l cunosc! se apără Liviu.

Ungureanu îl susţinu:

— Dacă ştie că Petre Cristea are o fată şi nu băiat!...

— Bine, atunci vorbeşti chiar astăzi, nu? spuse cu bucurie şi cu oarecare nerăbdare în glas Paul Avram. Poate mergem mâine după-amiază la el.

— Ar fi extraordinar dacă ne-ar povesti cum a câştigat *Monte-Carlo!* se entuziasmă Radu.

— Cum l-a bătut pe von Hanstein, la Nürburgring! adăugă Paul Avram în aceeaşi stare de spirit.

— Fantastic cum l-a bătut!

— Fantastic, da' cum?

— Da, recunoscu Sandu, neputându-şi imagina victoria alergătorului român asupra lui von Hanstein. Hai, Liviule, vorbeşte cu domnul Petre Cristea să ne primească la el! îl rugă Sandu.

— La prânz, spuse Liviu cu hotărâre. La prânz îl găsesc acasă precis.

— Să nu se supere că-l deranjezi în timpul mesei, se temu Andrei Ungureanu.

— Mai bine pe la patru, patru-jumătate, propuse Radu.

— Şi-mi dai un telefon? Ai telefon acasă?

— Am.

— Şi eu; notează!

Liviu îşi notă numărul de telefon al lui Paul Avram, promiţându-i că-l va suna îndată ce va sta de vorbă cu domnul Petre Cristea şi va avea un răspuns de la el.

— Dar dacă nu-l găsesc decât diseară sau abia mâine dimineaţă? îşi luă Liviu măsuri de prevedere.

— Atunci le spui, când ne întâlnim mâine dimineaţă pe circuit, interveni Sandu.

— Nu, antrenamentul de mâine a fost contramandat;

pregătim maşinile pentru tabără.

— Pentru ce tabără? întrebă Radu.

— Plecăm cu toţii într-o tabără lângă Sibiu, spuse cu mândrie Andrei Ungureanu.

Paul Avram ţinu să-l completeze:

— Cu o pistă formidabilă! Am auzit că-i un fel de *Targa Florio...*

— Nu mai spune? Cel mai greu traseu din lume... se gândi Liviu la vestitele viraje ale temutei curse.

— Şi cât timp rămâneţi în tabără? se interesă Mircea, bucurându-se în sinea lui că pista va rămâne numai a lor. Cei de la „34” nu-l vor mai încurca pe viraje, intrând în depăşiri chiar şi pe *acele de păr.*

— Trei săptămâni, îi răspunse Andrei.

— Dacă nu chiar o lună, îl completă Paul Avram. Depinde câte oraşe îşi vor trimite alergătorii în tabără.

X

Liviu era conştient că minciuna pe care i-o trăsese lui Andrei Ungureanu îl băgase într-o încurcătură din care cu greu va mai ieşi cu faţa curată. Singura soluţie era să apeleze la fostul său coleg de clasă, Emil Dobrescu, care locuia în acelaşi bloc cu Petre Cristea şi care îi făcuse, de fapt, cunoştinţă cu celebrul alergător român.

Ştia că Emil are telefon acasă, căută în hârtiile biroului la care îşi făcea lecţiile, îl avea notat undeva, dar unde, cine mai ştie?! Toate căutările se dovediră zadarnice; mai rămânea doar cartea de telefon. Găsi câteva pagini ticsite cu Dobrescu. Nu cunoştea, însă, nici prenumele tatălui lui Emil, nici adresa exactă.

Luă toţi Dobreştii la rând, în speranţa că-şi va reaminti numele străzii. Se opri la: Ion Dobrescu, Str. Floreşti 17.

Parcă Floreşti se numea stradă... da... şi numărul lui Emil începea tot cu 13... Formă numărul. Îi răspunse o voce ursuză de bărbat şi lui Liviu i se păru că-l sculase din somn. Îndrăzni totuşi:

— Bună ziua. Fiţi, vă rog, amabil, aş vrea să vorbesc cu Emil. Un coleg de şcoală, Liviu Ioanid, la telefon.

— Ai greşit numărul, copile! se îmblânzi vocea.

Să mai caute? Nu, n-avea niciun sens. Singura soluţie era să se ducă la Emil acasă.

Aşa şi făcu. Strada se chema Alexandru Floreşteanu. Ceva, ceva tot reţinuse. Se gândi că dacă ar fi continuat să caute în cartea de telefon precis şi-ar fi reamintit numele corect al străzii. Blocul era la numărul 14, urcă cu liftul la etajul 5, sună la uşa apartamentului în care locuia Emil şi mama acestuia veni să-i deschidă.

— Emil e plecat la bunici şi rămâne la Câmpulung toată vara, îl informă ea.

Situaţia era dezastruoasă. Coborî pe scară, gândindu-se că nu mai era nimic de făcut.

Găsi în holul blocului lista cu locatari. „Petre Cristea – citi el – etajul III, ap. 9”.

Planul său fusese să-l convingă pe Emil să coboare până la domnul Petre Cristea, pe care să-l roage să primească în vizită câţiva băieţi, alergători pe carturi. Să urce singur la etajul III şi să sune la apartamentul domnului Cristea?

Ar fi o obrăznicie fără pereche! El, un copil, să se ducă într-o vizită neanunţată!... Dar dacă i-ar da telefon?...

Era singura soluţie. Să-i dea un telefon şi să-l roage. Da, era singura soluţie!

Ajungând acasă, luă cartea de telefon şi, cum ştia acum numele străzii, găsi cu uşurinţă numărul la care trebuia să răspundă celebrul alergător.

I se păru că-i recunoaşte chiar vocea.

— Domnule Petre Cristea, la telefon este Liviu Ioanid, colegul lui Emil Dobrescu, care locuieşte la etajul V, cu dumneavoastră în bloc! Nu ştiu dacă vă amintiţi... După ce v-am cunoscut, am asistat cum aţi plecat cu Fiatul 850...

— Şi ce s-a întâmplat, Liviule?

— V-aş ruga frumos să ne primiţi la dumneavoastră, pentru...

— Adică vreţi să-mi faceţi o vizită?

— Scurtă, foarte scurtă!

— Bine şi când vreţi să veniţi? Azi am câteva treburi... Nu, astăzi sunt ocupat.

— Mâine după-amiază nu s-ar putea? îndrăzni Liviu.

— Mâine? Mâine după-amiază? Mâine, da. Veniţi pe la cinci.

— Vă mulţumesc foarte mult! Vă mulţumesc foarte mult!

După ce aşeză receptorul în furcă, de bucurie, începu să sară într-un picior prin cameră. Se grăbi apoi să-i telefoneze lui Paul Avram marea veste, pe care o va duce imediat şi băieţilor, aflaţi pe circuit, pentru a continua rodajul segmenţilor.

Radu, Sandu, Mircea şi Liviu sosiră ceva mai devreme în faţa cinematografului „Apollo”, locul de întâlnire fixat la telefon cu *Il campionissimo.* Spre surprinderea lor, însă, aici se şi aflau vreo douăzeci de băieţi de la „34”, printre care Nelu, Vlad, Aurel, Cornel Deciu...

Liviu se sperie niţel de numărul mare al celor care veniseră la întâlnire, temându-se să nu se supere cumva domnul Cristea. Apărură apoi Paul Avram şi Andrei Ungureanu şi, aproape odată cu ei, încă alţi şase.

— Să mergem! propuse Paul Avram. Cine a întârziat, să fie sănătos!

— Da, da, să mergem! întări Liviu şi porni repede

înainte.

Strada pe care locuia Petre Cristea era foarte aproape. Aşteptară în faţa blocului până se făcu cinci fără cinci minute, apoi urcară pe scări şi Liviu sună la uşă.

Deschise chiar celebrul alergător. Deschise şi rămase o clipă descumpănit în prag.

— Eu am crezut că sunteţi... mai... Acum... poftiţi... Intraţi! Unde o să vă aşez eu pe toţi?! se întrebă Petre Cristea, desfăcând mâinile a neputinţă şi o luă înainte ca să-i conducă pe băieţi. Nu ştia că pe coridor nu încăpuseră toţi şi că cel puţin jumătate din numărul băieţilor rămăsese pe scară.

Norocul era că holul în care îi introduse nu avea nicio mobilă de mijloc şi băieţii, după ce ocupară canapeaua, cele trei fotolii şi câteva scaune, se aşezară şi jos, pe covor.

— Iertaţi-mă, începu Petre Cristea să râdă, dar n-am în casă atâtea farfurioare ca să vă tratez cu dulceaţă şi nici atâtea linguriţe n-am!

Fiecare din băieţi crezu de cuviinţă să-i mulţumească şi să-i ceară în acelaşi timp scuze domnului Cristea, şi atunci Liviu se hotărî să ia iniţiativa discuţiei.

— V-am ruga – se ridică el de pe covor – să ne povestiţi cum aţi câştigat, în 1936, celebrul raliu „Monte Carlo”. Cel mai vechi şi mai greu raliu din lume!

— „Monte Carlo” este într-adevăr raliul cel mai vechi din lume. Maşinile circulau cu bietele faruri de acetilenă... Sunteţi o clasă sau?

— Nu, noi suntem Asociaţia sportivă de carting „Jean Calcianu” de la Şcoala generală nr. 34. Eu însă sunt *Petre Cristea.*

— A, avem acelaşi nume?!

— Nu, ăsta-i pseudonimul meu de alergător, pe care-l prefer...

— Da, da, da... Mă bucură...

Liviu se ridică iar.

— Eu, Radu, Sandu şi Mircea – se întoarse el, arătându-şi pe rând prietenii – suntem de la altă şcoală. Avem echipajul nostru. Echipajul *RB.*

— Am înţeles. Deci vă pricepeţi la maşini. Da, se spune despre „Monte Carlo” că ar fi cel mai dificil raliu din lume. Şi aşa a şi fost, dar numai până la cel de-al doilea război mondial. În Finlanda, în Anglia, în Suedia se desfăşoară raliuri tot atât de grele sau chiar mai grele decât „Monte Carlo”. Dar în privinţa numărului de participanţi, „Monte Carlo” continuă să deţină şi astăzi locul întâi.

Plecarea se dădea, ca şi acum, din zece – cincisprezece puncte, situate în toate colţurile Europei şi chiar în Africa. La Marrakech sau Almería...

— Domnule Cristea, „Safari”-ul african e mai greu decât „Monte-Carlo”? întrebă Radu.

— Renumitul „Safari” african este un maraton, nu un raliu. Ca şi cursele Londra-Sidney. Într-un raliu, concurenţii trebuie să pornească din mai multe puncte de plecare, ca la sfârşitul cursei să se întâlnească în localitatea de destinaţie. Dealtfel, cuvântul raliu vine de la verbul francez *„rallier”* adică în sens de a se aduna. Sigur, itinerariile sunt mai mult sau mai puţin diferite, dar toate traseele trebuie să treacă prin regiuni muntoase sau nordice...

Şi ţineţi seama că raliul „Monte Carlo” se desfăşoară în cea mai grea perioadă a anului – sfârşitul lui ianuarie!

Concurenţii au de înfruntat poleiul, zăpada, ceaţa, ploile, drumurile grele de munte... Să lupte cu oboseala celor trei sau patru mii de kilometri, cât măsoară lungimea traseelor. Iar fiecare traseu are între cincisprezece şi douăzeci şi cinci de puncte de control

orar, unde ţi se ştampilează carnetul de bord, înscriindu-se ora şi minutul prezentării. La acestea se mai adaugă alte aproape cincisprezece controale de trecere.

Un raliu nu e o plimbare. Iar pe vremea aceea nu era o plimbare deloc. Pe şosele puteai să întâlneşti gropi de o jumătate de metru adâncime, conduceai pe noroi de-o palmă şi chiar pe porţiuni pe care nu exista niciun drum. O luai peste câmp. Cum, necum, trebuia să realizezi o medie orară de 50–60 km pe oră. Era mult, foarte mult.

Ştiţi şi singuri, poleiul şi ceaţa sunt duşmanii cei mai perfizi ai automobilistului. Pe traseele muntoase, când scăpai de unul, dădeai peste celălalt. Poate cele mai grele în acest sens sunt şoselele din Alpii Savoiei. Aici, la sfârşitul lunii ianuarie, se instalează cu regularitate o ceaţă deasă, s-o tai cu cuţitul. Eşti la a treia noapte de condus, puterile nu te mai ţin, şi chiar şi cele mai bune faruri de ceaţă se dovedesc neputincioase.

În privinţa aceasta, Alpii Savoiei sunt renumiţi, iar organizatorii au introdus probele speciale tocmai aici. Pe o coastă, şoseaua e acoperită de zăpadă, pe cealaltă coastă, plouă, pe alta e gheaţă. Aici ninge, dincolo e ceaţă, apoi dai de viscol...

În 1936, când am câştigat raliul „Monte Carlo”, era o iarnă grea, cu ninsori abundente. Tocmai de aceea, ca punct oficial de plecare am ales Atena şi nu Bucureştiul. Mi-era teamă de viscolele de la noi ca şi de cele din Polonia, pe unde trecea traseul; când viscolea se blocau şoselele două-trei săptămâni.

Alegerea am făcut-o împreună cu echipajul format din bunul meu prieten, Ion Zamfirescu, ca navigator, şi cu mecanicul de excepţional talent, Gogu Constantinescu.

Maşina cu care am concurat a suferit modificări radicale. În locul caroseriei originale, am construit alta, din materiale de aviaţie. Nu era prea confortabilă, dar în

schimb cântărea numai... 40 de kilograme. Am întărit şasiul, în locul amortizoarelor originale, am montat altele, de patru ori mai voluminoase. Şi-am mai făcut ceva: le-am inversat modul de lucru, ca să opună o cât mai mare rezistenţă la apropierea roţilor de şasiu. Ideea s-a dovedit excelentă. Aşa ne-am putut permite să mergem cu viteze mari pe înspăimântătoarele drumuri Atena-Salonic; Sofia-Belgrad-Szeged...

— Dar punctele de control orar? întrebă Paul Avram.

— Bineînţeles că în punctele de control orar intram calculând timpul la secundă. Numai că, într-un asemenea raliu, trebuie să pui răul în faţă: o pană de cauciuc sau de motor, o porţiune de drum dificilă, condiţii meteorologice care se pot schimba de la o oră la alta...

Etapa Atena-Salonic trebuia s-o parcurgem, conform graficului oficial, în 16 ore. Am făcut-o numai în zece. Timpul rămas disponibil l-am folosit pentru odihnă.

Vă daţi şi singuri seama că la pregătirea maşinii pentru o asemenea cursă, am avut în primul rând în vedere motorul. I-am adaptat două chiulase de aluminiu special, cu înaltă turbulenţă, care ridicau raportul de compresie de la 6, 33 la 8, 6. A fost o realizare tehnică deosebită pentru motoarele cu supape laterale din acea vreme. Camerele de ardere, conductele de admisie şi de evacuare, calotele pistoanelor şi supapele le-am lustruit ca oglinda...

— De ce? De ce le-aţi lustruit ca oglinda? se interesă Sandu.

— Ca să alunece gazele mai bine! se grăbi Paul Avram să spună.

— Exact! confirmă domnul Cristea. Pentru o mai bună admisie a amestecului şi o mai rapidă evacuare a gazelor arse.

— Dar carburaţia? întrebă Valentin Cruţeanu, care

purta pseudonimul de *Marin Dumitrescu.*

— Carburaţia? A fost şi aici o problemă... Am rezolvat-o comandând pentru motorul nostru un carburator special „Weber”, dublu-corp. Cea mai interesantă modificare a fost însă aceea adusă diferenţialului. Şi iată de ce. În primele ediţii ale raliului, aproape niciun concurent nu scăpa fără o pană mecanică sau de cauciuc. Aşa că nu era nimeni care s-ajungă la linia de sosire fără minute de penalizare, încasate la controalele orare. Deci, întocmirea clasamentului final era o treabă destul de simplă: devenea câştigător echipajul cu cele mai puţine penalizări.

Odată însă cu îmbunătăţirea calităţii maşinilor, s-a ivit şi riscul ca doi sau trei concurenţi să aibă un număr egal de puncte de penalizare, sau chiar să termine cursa fără penalizări. Atunci, organizatorii au introdus în regulament aşa-numitele probe speciale de departajare. Şi acestea au fost din ce în ce mai complicate.

Când am alergat eu, ele se desfăşurau pe cheiul portului Monaco, lung de cinci sute de metri. Plecarea se dădea din dreptul primului pilon – pilotul aflându-se singur la bordul maşinii. Demarai la maximum pe vreo două sute de metri şi erai nevoit să frânezi, pentru că, ajungând la cel de-al doilea pilon, trebuia să execuţi o întoarcere cât mai rapidă, folosind mersul înapoi. Din nou un demaraj spre un careu format din saci de nisip suprapusă în mijlocul careului se găseau alţi doi piloni, la mică distanţă unul de celălalt. Era celebrul opt, pe care trebuia să-l faci, înconjurând pilonii.

Executarea lui se cerea cât mai rapidă, fără să atingi nici pilonii şi nici sacii cu nisip ai careului. Odată ieşit din ultima curbă a optului, demarai puternic în direcţia primului pilon, de unde se dăduse plecarea, frânai brusc, întorceai cu mersul înapoi în spatele pilonului şi iar demarai pe o linie de trei sute de metri, la capătul căreia

erai cronometrat la sosire. Era o probă de înalt pilotaj.

Ce se întâmplă? Cu prilejul ediţiei precedente a raliului, am observat că în timpul executării optului, la toţi concurenţii roata din spate patina atât de tare încât, realmente, ieşea fum din cauciucul anvelopei. Ieşea fum şi totuşi maşinile ocoleau pilonii cu viteză de melc.

„Aici e cuiul lui Pepelea!” mi-am zis. Trebuia făcut ceva. Diferenţialele blocabile, din acea vreme, nu ofereau prea mare siguranţă. Şi-atunci, în loc de două axe planetare, am instalat o singură axă neplanetară. Deci, roţile din spate se învârteau solidar... Cum aveţi voi la carturi. Tot solidar se învârt şi roţile voastre din spate... Aşa că am făcut tot raliul, fără diferenţial.

Vă-nchipuiţi şi singuri ce se întâmpla cu maşina când întâlneam pe parcurs porţiuni de şosea acoperite cu polei ca sticla, şi asemenea porţiuni au însumat aproape 800 de kilometri! La viraje, maşina se ducea ca şi cum aş fi fost pe un patinoar. Nu mai spun ce simţeau cei doi coechipieri ai mei! În orice moment eram ameninţaţi să intrăm în vreun parapet, să ajungem într-un şanţ sau să ne prăvălim în prăpăstiile ce se căscau la marginea şoselelor. Am reuşit însă să evit o asemenea *plăcere!*

— Conducând zi şi noapte! exclamă Radu.

— Patru zile şi patru nopţi. Peste nouăzeci de ore de drum neîntrerupt. Şi pe vremea aceea cauciucurile erau departe de nivelul celor de azi...

— Şi n-aţi avut niciun punct penalizare! spuse cu admiraţie Liviu.

— Niciunul. Când am sosit la „Monte Carlo”, pneurile maşinii erau atât de uzate, de parcă aş fi parcurs cu ele patruzeci de mii de kilometri. Desenul de pe benzile de rulare era aproape şters. Interesant este că acest lucru n-a constituit un neajuns, ci, dimpotrivă, un mare avantaj, pentru că betonul cheiului Monaco, unde avea loc proba

specială, era foarte aderent. Trebuie să recunosc că în planul nostru de bătaie nu prevăzusem un asemenea avantaj...

— Câte echipaje mai sosiseră cu zero puncte penalizare? se interesă Paul Avram.

— Din cele două sute de maşini plecate din toate colţurile Europei: din Suedia, Norvegia, Scoţia, din nordul Portugaliei, din Gibraltar, Palermo... peste douăzeci de echipaje erau la egalitate cu noi. Aveau maşini puternice, cu o sută cincizeci, o sută şaizeci de cai sub capotă. Erau maşini special pregătite de către uzinele respective, pentru acest raliu. Fordul nostru nu scotea decât o sută zece cai.

— Înseamnă că pe liniile drepte ale probei speciale, adversarii dumneavoastră au fost mult mai tari! remarcă Liviu.

— Da, pe liniile drepte au fost mai tari...

— Şi cu optul? fu nerăbdător Aurel Nisipescu.

— Datorită faptului că înlocuisem diferenţialul cu o axă neplanetară, adică cu o osie rigidă – cum aveţi voi la cart – am executat optul mult mai sigur, mai precis şi mai rapid decât toţi adversarii mei.

— Şi aţi recuperat diferenţa de timp de pe liniile drepte, spuse Andrei.

— Da, am recuperat şi aici. Dar mai ales am recuperat la întoarcerile din spatele celor doi piloni. Şi primul şi al doilea pilon se găseau la mijlocul unui culoar de zece metri lărgime, şi nu-mi lăsau disponibil, în dreapta sau în stânga lor, decât un spaţiu de cinci metri. Cum eu veneam cu maşina derapând pieziş, printre pilonii şi popicii care demarcau culoarul, iar maşina măsura circa patru metri, vă închipuiţi că nu-mi rămânea la dispoziţie decât o jumătate de metru, într-o parte şi în alta. În acest spaţiu infim, trebuia să controlez derapajul şi să întorc înapoi,

fără să ating pilonii sau vreunul din popiei. Am reuşit să trec pe lângă ei, la milimetru şi am realizat cel mai bun timp, câştigând raliul. A doua zi ziarele din Europa anunţau că primul loc în clasamentul celui mai important raliu de pe glob a fost câştigat de un echipaj românesc!

Văzând aţintite asupra sa privirile pline de admiraţie ale băieţilor, Petre Cristea îi trecu, pentru o clipă, gânditor, în revistă.

— Bine, o să vă spun şi secretul acestei victorii... Proba specială de pe cheiul portului Monaco am exersat-o la Bucureşti, de mai bine de patru sute de ori, făcând praf două rânduri de pneuri noi şi spărgând vreo treizeci de tacheţi. Fără muncă şi fără antrenamente metodice nu se poate face nimic! Poţi să ai talent cu carul! Şi Petre Cristea adăugă, după o pauză: în privinţa asta Jean Calcianu este un mare exemplu!

— L-aţi cunoscut bine? întrebă Vlad.

— L-am cunoscut foarte bine. Un om cu totul excepţional, nu numai un mare pilot... Un talent care a ridicat mecanica la rangul de artă. Dar, în primul rând, un mare om. Modest şi delicat, de-o bunătate sufletească de care, din păcate, au profitat mulţi, clătină Petre Cristea cu tristeţe din cap.

Performanţele lui sportive le cunoaşteţi... Recordul pe kilometrul lansat de pe „Miramas”, cu un „Bugatti”... Marele premiu al „Lembergului”...

— Bugatti l-a luat să lucreze la el în uzină... spuse Vlad, ca să afle cât mai multe de la Petre Cristea.

— Bugatti şi-a dat imediat seama că are în faţa sa un talent ieşit din comun. A lucrat un timp în fabrica acestuia, dar, ros tot timpul de nostalgia ţării, s-a întors la Bucureşti. Şi-a deschis un atelier pe strada Maltopol şi în scurt timp, şi talentul, şi competenţa, şi corectitudinea lui Jean i-au adus zeci de clienţi. Putea să se îmbogăţească,

dar clienţii îi deveneau repede prieteni, iar el de la prieteni nu lua bani.

Pe vremea aceea maşinile erau foarte scumpe, puteau să-şi cumpere maşină doar cei cu punga groasă. Apare prinţul Niculae, cu un „Duesenberg” şi un „Styer”, Iorgu Ghica, cu un „Maseratti”, Marina Ştirbey, cu un „Bugatti”, Ionel Ghica, cu un alt „Bugatti”... Atât aşa-zişii prieteni, care îl solicitau pentru diverse reparaţii, cât şi noii proprietari de maşini sport, pe care Calcianu se simţea obligat, ca sportiv, să-i servească, au dus la închiderea atelierului său din strada Maltopol. Şi-a deschis un atelier mai mic în strada Ghiocei. Prietenii l-au urmat şi Calcianu a continuat şi aici să lucreze numai de dragul mecanicii. Până la urmă a trebuit să lichideze şi acest atelier. S-a angajat cu leafă, la fabrica de avioane I.A.R. din Braşov.

— Jean Calcianu v-a fost adversarul nr. 1 în ţară, nu? întrebă Sandu.

— În curse, da, dar niciodată nu mi-a refuzat vreun sfat tehnic. Despre Jean Calcianu se poate vorbi nu ore, ci zile întregi!

— Domnule Cristea, vorbi Liviu, Marin Dumitrescu, sau Genu Cristea, sau Motoc de ce nu participă la un raliu „Monte Carlo”?

— Pentru că astăzi o participare la un raliu „Monte Carlo” este cu totul altceva decât era înainte. El a devenit câmp de bătălie pentru unele mari firme constructoare de automobile, care cheltuiesc sume enorme de bani în scopuri publicitare.

Aceste uzine plasează în punctele cheie ale traseelor o armată de mecanici, maşini de asistenţă tehnică, dotate cu posturi de radio, piese de schimb, cu sute de roţi de rezervă, pe care sunt montate pneuri pentru orice categorie de drum... Astăzi un „Monte Carlo” nu poate fi

câştigat decât de piloţii unei uzine care poate să investească sume fabuloase de bani într-o asemenea cursă.

Acum o să vă rog să mă scuzaţi, spuse Petre Cristea uitându-se la ceas. Dacă n-ar trebui să-mi vină un prieten în vizită...

— Numai un minut vă mai rugăm! îl imploră, ridicându-se de jos băiatul al cărui pseudonim era Petre Cristea. Mai spuneţi-ne, nu vă supăraţi, în câteva cuvinte, cum aţi câştigat „Nürburgring”-ul!

— „Nürburgring”-ul? şi pentru o clipă gândurile lui Petre Cristea fugiră undeva departe, în timp. Foarte frumos circuitul... Unul din cele mai frumoase şi mai dificile circuite de viteză din lume! 173 de viraje, de toate felurile, o mulţime de pante şi contrapante... Traseul seamănă întrucâtva cu porţiunea de şosea dintre Azuga şi Predeal...

L-am revăzut acum câţiva ani. Aniversând treizeci de ani de la victoria mea, Automobil Clubul vest-german ADAC m-a invitat la tradiţionala cursă şi, la sfârşitul ei, când a avut loc festivitatea de înmânare a premiilor, am fost sărbătorit de întreaga asistenţă. M-a emoţionat primirea care mi s-a făcut. M-a emoţionat poate şi pentru faptul că victoria mea a avut un anumit tâlc.

Era în 1939. Veneam din Finlanda, unde câştigasem locul al II-lea în Marele Premiu al acestei ţări. În drum spre casă, m-am oprit la Nürburgring. Cursa urma să aibă loc la 21 mai. Aveam opt zile pentru a recunoaşte terenul şi-a mă pregăti de concurs. Şi, bineînţeles, le-am folosit din plin.

Circuitul era, într-adevăr, deosebit de dificil – cea mai mică greşeală de pilotaj putea să ducă la o evaziune în decor. L-am parcurs întâi pe jos, după metoda lui Tazio Nuvolari. Apoi, am început să învăţ circuitul cu Fordul

meu de patru cilindri. Ştiam că, de la înfiinţarea circuitului, niciun concurent sosit pentru prima dată la Nürburgring n-a reuşit să câştige. Istoria asta a circuitului mă cam sâcâia.

Au venit zilele antrenamentelor oficiale. M-am pomenit cu treizeci de B.M.W.-uri tip 328, de 2000 cine, cu trei carburatoare, printre care şi trei maşini ale echipei oficiale „NSKK”. Regimul nazist al Germaniei hitleriste de atunci încerca să câştige popularitate şi prin mijlocirea automobilismului, iar echipa oficială avea obligaţia să obţină neapărat victoria.

Miercuri, joi şi vineri au avut loc antrenamentele cronometrate. În fiecare din ele am reuşit cel mai bun timp al zilei. Abia mai târziu am aflat că după fiecare zi de antrenament, şeful echipei oficiale telefona furios la uzină, cerând să-i trimită noi mecanici, care să regleze maşinile. Am făcut cel mai bun timp la antrenamente, ceea ce îmi dădea dreptul la cel mai bun loc pe grila de start – primul din dreapta!

Cursa a avut loc duminica. S-a dat plecarea, am avut un demaraj bun, dar cum primul viraj era la stânga, iar membrii echipei oficiale îşi stabiliseră o tactică, m-am pomenit pe locul al şaselea. Am început atacul.

Pe parcursul a unsprezece kilometri, presăraţi cu viraje, am depăşit patru B.M.W.-uri. Ajunsesem pe locul doi, însă, în faţa mea îl aveam pe von Hanstein, un pilot bătăios şi foarte bun pe viraje.

L-am urmărit ca o umbră; la un moment dat am atacat şi von Hanstein a rămas în urmă. Instalându-mă în frunte, n-am mai cedat locul până la sfârşitul cursei.

În timpul festivităţii de premiere, von Hanstein s-a apropiat de urechea mea şi mi-a spus în limba franceză: „Dragă Pierre, învingând echipa nazistă, ai stârnit o mare bucurie în sufletele a mii de oameni prezenţi aici.

Felicitări!”

Cam aşa a fost cu „Nürburgring”-ul, spuse Petre Cristea şi se ridică din fotoliu.

Toţi copiii înţeleseră că vizita luase categoric sfârşit. Dar în timp ce băieţii aflaţi lângă uşă începuseră să „evacueze” holul, cei din preajma celebrului alergător român încercau să mai afle câte ceva.

— Aţi avut vreodată un accident?

— Un singur accident. Dar nu în concurs. Mergeam spre Braşov, am derapat pe o şosea udă de ploaie şi am ajuns într-o margine de şanţ. Fără niciun fel de urmări însă, iar pe pista de testări a unei uzine din ţară, forţând un viraj, pentru a încerca stabilitatea unei maşini, am *pus-o* cu roţile-n sus...

— O Dacie 1300?

— O Dacie 1300 greu o *pui* cu roţile-n sus!

— Cum vi se pare Genu Cristea? întrebă Liviu, rămânând ultimul, la uşă. Nu-i aşa că-i foarte bun?

— Genu e un pilot excelent. Şi nu numai el. Avem o uzină de autoturisme... Şi asta-i foarte important!

Ajunseseră la uşă, Liviu îi mulţumi domnului Cristea şi, înclinându-se respectuos, îşi luă rămas bun de la el. În capul scării aşteptau Radu, Sandu şi Mircea.

— Eu n-aş mai vrea să fiu *Fangio,* ci *Petre Cristea!* declară răspicat Sandu.

— *Petre Cristea II!*

— Da, *Petre Cristea II!*

În holul blocului însă îi găsiră pe Nelu Stoian, Ion Udrea, Răileanu, Pleşan, Vlad, Stamate, Costel Mogoş şi încă vreo câţiva disputându-şi numele de *Petre Cristea II.* Şi fiecare invoca drept martori colegii care se aflaseră lângă ei şi cărora le spuseseră, în şoaptă, în timp ce-l ascultau pe celebrul Petre Cristea, că de acum înainte vor fi *Petre Cristea II.*

Hotărâră să-şi aducă martorii respectivi, iar aceştia să declare după care cuvinte ale domnului Cristea îşi exprimaseră fiecare dorinţa, pentru că numai astfel se putea face departajarea, stabili prioritatea unuia faţă de celălalt.

XI

— Bravo, *Genule!* A fost fantastică întâlnirea! îl lăudă Aurel Nisipescu, care împreună cu Dragoş Răileanu şi Cornel Deciu, având aceeaşi direcţie de mers, se alăturară pe drum celor patru prieteni.

— Ne-a primit foarte frumos... Şi se spunea că *bătrânu-i* cam urs...

— E modest, nu-i urs! îi luă Liviu apărarea.

— Ai văzut cum a vorbit de Jean Calcianu? se adresă Aurel de data aceasta lui Sandu. Era acela care duelase cu Sandu atunci când se cunoscuseră pe circuit, pe tema celebrităţii celor doi alergători români.

— Eu n-am spus niciodată că Jean Calcianu n-ar fi fost mare. A fost foarte mare...

— Şi un om excepţional! Un mare sufletist!

— De care au profitat alde Ghica, Ştirbey... În loc să-l ajute să alerge, să-i dea maşinile lor...

— Ţi-ai găsit la ăştia s-ajute!

— Numai Bâzu Cantacuzino i-a dat o dată maşina... Îşi aduse Dragoş aminte.

Sandu îl întrerupse:

— Bâzu era nebun după viteză!

— Nebun după viteză şi el ştia că numai cu Jean Calcianu la volan putea să stabilească recordul Bucureşti–Paris. Şi nu i-a dat-o, ci a alergat împreună cu el! preciză Radu.

— Pe un Buick de şase cilindri. În cincizeci de ore Bucureşti-Paris! spuse Aurel, ţinând să menţioneze: „Mai repede decât Simplonul!” au scris ziarele franţuzeşti.

— Trebuia să-l fi rugat pe domnul Cristea să ne povestească şi de Marin Butculescu. Nu se poate să nu fi fost prieten cu el! spuse Dragoş.

— Ne-a scăpat din vedere, făcu Sandu cu părere de rău. Aşa şi despre Marin Dumitrescu... La o cursă de viteză în coastă, la Sinaia, Marin Dumitrescu l-a bătut chiar pe Jean Calcianu!

— Aşa şi Miruna Miclăuş, de la „12”, l-a bătut o dată pe *Il campionissimo...* Câte nu se-ntâmplă în curse!

— Se-ntâmplă multe, da’ Marin Dumitrescu a fost bun! îl susţinu Radu pe mecanicul-şef al echipajului lor. Zece ani la rând campion absolut de viteză pe circuit! Zece ani la rând campion absolut de viteză în coastă! Zece ani la rând!...

— Acum e Genu Cristea... Campion absolut de viteză în coastă...

Aurel interveni, întrerupându-l pe Liviu:

— Marin Dumitrescu a fost elevul lui Jean Calcianu! Şi când l-a bătut pe coasta de la Sinaia, nea Jean s-a dus şi i-a strâns mâna, felicitându-l pentru victorie. Îl ajutase să-şi pună la punct B.M.W.-ul. Şi chiar i-a făcut reglajele la maşină, cu toate că ştia că-i va fi adversar!

— Trebuie să-i facem o vizită şi lui Marin Dumitrescu! spuse hotărât Radu.

— Voi de ce nu ne-ajutaţi şi pe noi, cum l-a ajutat nea Jean pe Marin? întrebă deodată Mircea, întorcându-se spre Aurel.

— Dacă nu mai sunt locuri în asociaţie... Mulţi ar vrea să se-nscrie... N-avem nici maşini suficiente... Şi nici tovarăşul profesor nu poate să cuprindă mai mulţi odată.

— Nu, eu vorbeam din punct de vedere mecanic.

Sandu se împotrivi:

— Lasă, Mircea, ne pregătim noi şi singuri! Ai văzut cum s-a antrenat Petre Cristea pentru proba specială de pe cheiul Monaco?! Ne descurcăm noi şi tehnic!

— Da’ ce, vreţi să participaţi la toamnă în curse? zâmbi ironic Aurel.

— De ce să nu participăm?! Ce. Voi n-aţi pornit ca şi noi?! A, sunteţi mai buni? Noi de ce să nu fim mai buni decât voi?! îl înfruntă Sandu.

— Da’ licenţe aveţi? îi întrebă Dragoş.

— Licenţe? întrebă Liviu mirat.

— Da, licenţe de alergător de la A.C.R.! Păi cum vrei, şefule, fără licenţe?! A, că vă plimbaţi cu maşina pe circuit...

— De plimbat poate să se plimbe oricine, adăugă Cornel Deciu cu superioritate.

— Ei, dacă nu-i interzis... Atunci rămâne să ne plimbăm doar, spuse Sandu cu voită nepăsare în glas. Ura! Noi o luăm la dreapta, şi îi făcu semn cu cotul lui Mircea, care mergea alături de el.

Trecură pe trotuarul de vizavi şi, pentru ca totul să fie în regulă, cotiră la dreapta.

— Ce zici de ei? se revoltă Radu.

— Lasă-i în pace, îl calmă Sandu şi se întoarse spre Mircea: Nu trebuia să le spui de... ajutor tehnic!

— Nu, nu trebuia! fu Radu de aceeaşi părere.

— Da, aveţi dreptate, recunoscu Mircea. Încrezuţi rău! Numai după cum intră pe viraje... Fără să ţină seama de nimeni şi poţi să-ţi dai seama. Mai ales Cornel Deciu.

Liviu nu fu de acord:

— Virajele sunt viraje!

Pe Sandu îl preocupa însă altceva:

— Aţi văzut ce-a spus domnul Cristea despre pregătirea motorului pentru „Monte Carlo”?

— Da, cu chiulasele...

— Cu chiulasele e altceva! Ca să umbli la raportul de compresie, ehe... Nu, eu mă gândeam la lustruirea camerei de ardere... Noi am curăţat-o; atât. Ca şi capul pistonului... El le-a lustruit, însă, ca oglinda! Şi admisia, şi evacuarea...

— *Il campionissimo* a ştiut de ce, remarcă Liviu. A sărit imediat: „Ca să alunece gazele mai bine!”... „Exact!”, a spus domnul Cristea. „Pentru o mai bună admisie a amestecului şi o mai rapidă evacuare a gazelor arse”.

— Asta-i! gesticula Sandu. Iar noi am dat afară cilindrul şi nici nu l-am atins cel puţin! Nici la admisie şi nici la evacuare!

— Iar ei l-au atins! spuse Liviu ca o ameninţare. Dovadă, răspunsul rapid al lui *Il campionissimo!*

— Deci, au citit mai mult şi-au aflat ce înseamnă, pentru motor, lustruitul. Şi dacă te gândeşti bine, aşa este. Amestecul intră mai uşor, alunecând pe luciul camerei de admisie, îşi imagină Sandu. Iar gazele arse ies mai repede afară, prin galeria de evacuare, lustruită şi ea.

— Da’ de ce camera de ardere şi capul pistonului? întrebă Mircea.

— La fel trebuie să fie... Probabil asta-i „înalta turbulenţă”, de care a pomenit domnul Cristea.

— Să dăm cilindrul afară! propuse Liviu cu hotărâre.

— Liviu are dreptate, îl susţinu Sandu. Să dăm din nou afară cilindrul!

— Eu mă opun! se împotrivi Mircea, fiindu-i teamă că *RB*-ul o să fugă prea tare.

— Bine, te opui, da’ de ce? îl luă Sandu din scurt.

— N-are niciun rost să dăm din nou afară cilindrul, din moment ce maşina a devenit atât de *nervoasă* prin înlocuirea segmenţilor. Şi-apoi, cu cât umbli mai puţin la un motor, cu atât e mai bine! Asta spunea şi mecanicul...

— Cunosc citatul! îl opri Sandu. Ni l-ai spus când a fost vorba să înlocuim segmenţii... Ce facem însă dacă maşina se dovedeşte în continuare inferioară celor de la „34”? De fugit, fuge... Fuge mai bine ca înainte, dar noi n-am putut-o compara cu celelalte maşini. Şi nici nu putem trage de motor încă două-trei zile, ca să vedem ce putem scoate din el.

— Eu am o altă propunere, interveni Radu. Cei de la „34” pleacă peste două zile în tabără. Cât timp avem pista liberă, ne antrenăm la maximum...

— Până la capătul puterilor! gesticulă Liviu.

— Exact, îl aprobă Radu hotărât. Când se întorc, vedem ce poate *RB*-ul, în comparaţie cu maşinile lor. Dacă nu ne dă satisfacţie să facem ce-a făcut Petre Cristea cu motorul Fordului său!...

— Bine, acceptă Sandu.

— De acord, ridică Liviu mâna.

Odată propunerea acceptată, Radu trecu la hotărâri imediate.

— Ce facem însă cu licenţele? întrebă deodată Liviu, cu adâncă îngrijorare în glas.

— Da, cu licenţele e, într-adevăr, o problemă... oftă Radu.

— De la A.C.R., nu? Aşa spunea Răileanu... îşi aminti Sandu.

— De licenţele de alergător ai să te ocupi tu, Liviule! îi ordonă Radu.

— Eu?

— Da, tu! Sandu va avea pe cap problemele tehnice ale lustruirii, eu cu Mircea vom construi difuzorul... Fiecare avem câte o sarcină. Tu ai să te interesezi de licenţe!

— Eu mă supun, dar...

— Niciun *dar!* Cum ai reuşit să organizezi vizita la domnul Petre Cristea... Chiar, bine că mi-am adus aminte!

Sandule, carnetul de bord al *RB*-ului e încă la tine. La capitolul *Menţiuni,* să scrii cu exactitate:

„În numele întregului echipaj, îl felicit pe Liviu Ioanid pentru organizarea frumoasei întâlniri cu celebrul alergător român, Petre Cristea. De vizita făcută la domnul Cristea acasă au beneficiat şi membrii Asociaţiei sportive «Jean Calcianu», de la Şcoala generală nr. 34”.

O să semnez când îmi dai carnetul de bord să i-l arăt tatei.

— Am înţeles, spuse Sandu, subliniind cuvintele printr-o mişcare a capului.

Radu se întoarse spre Liviu:

— Nu-i o sarcină uşoară...

Liviu îl întrerupse, explicând:

— Nu e vorba de asta! Te rog să m-asculţi şi pe mine un minut. Eu nu sunt prea înalt... Mă duc la A.C.R., da’...

— Cred că Liviu are dreptate, interveni Mircea. Când o să-l vadă aşa mic...

— Da... făcu gânditor Radu.

— Propunerea mea este să mergem cu toţii... O să fim ca o delegaţie, argumentă Sandu.

— Bine, o să mergem cu toţii, aprobă Radu, dar tu, Liviule, să te interesezi exact de adresa A.C.R.-ului şi când putem fi primiţi.

Liviu înţelese să execute ordinul şefului său de echipaj, chiar în dimineaţa următoare. Aşa că, în timp ce băieţii se îndreptau spre pista circuitului, pentru a continua rodajul segmenţilor, rămase acasă şi căută adresa A.C.R.-ului.

Găsi titulatura asociaţiei automobiliştilor, scrisă în întregime şi îşi dădu seama că ştie foarte bine unde se află strada respectivă. Numărul de telefon îi sugeră însă ideea de a proceda cam în genul în care organizase vizita la Petre Cristea acasă. Îşi construi un plan şi formă numărul. Îi răspunse o voce subţirică şi amabilă de

femeie:

— Nu vă supăraţi, spuse el, am dori să obţinem licenţe de alergător pentru carting. Cu cine ar trebui să vorbim?

— Tovarăşul Dogaru lipseşte pentru un moment din birou. Sunteţi membru al A.C.R.?

Liviu tăcu, amintindu-şi de o discuţie a tatălui său, din care reieşise că taxa de înscriere în A.C.R. era de 150 lei.

— Sunteţi membru al A.C.R.? întrebă din nou vocea.

— Nu, nu suntem.

— În cazul acesta trebuie să deveniţi mai intri membru al clubului. Cunoaşteţi adresa noastră?

— Da, da, o cunosc...

— Bine, treceţi pe la noi şi întrebaţi de tovarăşul Dogaru. Dânsul o să vă spună ce formalităţi trebuie îndeplinite pentru obţinerea licenţei de alergător.

Liviu mulţumi şi rămase gânditor, cu receptorul în mână.

Tatăl său nu numai că nu se împotrivise ca el să se ducă pe circuit, ba mai mult, manifestase chiar interes faţă de activitatea echipajului lor. Banii îi putea obţine însă de la mama, iar aceasta nu era deloc încântată de noua pasiune a fiului ei, mai ales că Liviu începuse să cam neglijeze pictura.

În ziua în care se întorsese acasă de la verii săi şi aflase de la domnul Petre de pistă, Liviu intrase în parc prin cealaltă extremitate a acestuia şi, în fugă, întâlnise o ţâşnitoare de apă, de unde îşi potoli setea. Ea îi sugerase o idee artistică, care mereu îl chinuise de atunci.

Văzuse în câteva albume de artă şi celebra *Fontana di Trevi,* şi uluitoarele cascade de apă de la Villa d'Este din Tivoli, şi fântânile de la Versailles... Le admirase grandoarea, armonia arhitecturală, mlădierea în înălţimi a jerbelor de apă, fastul elementelor decorative, găsite superbă încordarea tritonilor...

Apa era un element de mare frumuseţe, dar el se gândise atunci la nevoia permanentă de apă. Setea de apă, ce temă grozavă!

Hotărî să rămână după-amiază acasă pentru a lucra o oră, poate chiar două, la şevalet. Ştia că de-abia în faţa acestuia găsea soluţii pentru ideile ce-l chinuiau, că numai aşa se putea concentra, dar acum se gândise mai ales să-şi deschidă drum spre taxa de înscriere la A.C.R.

Alergă la băieţi.

Radu era pe parcursul liniei drepte a *tribunelor;* la ieşirea din *unghiul lui Beckett* se găseau doar Sandu şi Mircea.

— E jale! îi anunţă Liviu. Ca să obţinem licenţele trebuie să devenim întâi membrii A.C.R., iar taxa de înscriere e de o sută cincizeci de lei!

În timp ce Sandu fluieră de uimire, Mircea protestă:

— Nu-i adevărat, pentru înscriere se plătesc cincizeci de lei! Nu-mi spune mie, tata s-a înscris anul trecut!

— De-abia anul trecut? Tata e membru de şase ani! Şi ştiu precis: plăteşte o sută cincizeci de lei anual.

— Asta-i cotizaţia. Anuală, nu taxa de înscriere...

— Cotizaţia anuală?

— S-au dus casca şi ochelarii noştri! spuse Sandu cu amărăciune în glas. Iar colecţia de timbre n-o vând pentru nimic în lume!

— Şi eu am o colecţie de cutii de ţigări, dar nici eu nu dau o cutie măcar!

— Staţi puţin! interveni Liviu. Se prea poate ca Mircea să aibă dreptate. Una-i cotizaţia anuală şi alta-i taxa de înscriere, iar mie mi s-a spus că trebuie să devenim membri A.C.R.! Adică să ne-nscriem...

Zărindu-l pe Liviu, Radu opri maşina în dreptul lor şi băieţii îi comunicară vestea adusă de Liviu.

— Chiar dacă ar fi numai cincizeci de lei... Cincizeci,

ori patru... exact cât costă ochelarii şi casca! calculă Radu.

— Ce facem?

— Numai că mie mi-e teamă, trecu. Sandu peste întrebarea lui Mircea, că va trebui să plătim şi cincizeci şi o sută cincizeci. Dacă devii membru, trebuie să şi cotizezi, nu?

— Da, acceptă Radu. Asta cam aşa-i, oftă el.

— Eu aş propune să mergem cu toţii să luăm *taurul de coarne!* spuse Sandu.

— Cum să-l iei de coarne?

Sandu tăcu, neştiind ce să-i răspundă lui Radu.

— Taxele sunt taxe, adăugă acesta. N-o să ne facă nouă reducere...

Rămaseră câteva clipe tăcuţi, privind posomorâţi în pământ, fiecare cu gândurile aiurea. Obţinerea licenţelor devenise un lucru aproape irealizabil.

— Tovarăşul Dogaru, care se ocupă de carting, rupse Liviu tăcerea, nu era acolo. Mi s-a spus să-l căutăm. Ca să ne spună ce formalităţi trebuie îndeplinite pentru obţinerea licenţei de alergător. Hai să-l căutăm şi-o să ştim ce avem de făcut!

— Are dreptate Liviu, aprobă Radu. Lăsăm maşina la uzină şi mergem la A.C.R.

Liviu fu însă de altă părere:

— Eu zic să ducem şi maşina cu noi! Poftiţi, asta-i maşina! Nu suntem nişte începători oarecare... I-am băgat şi segmenţi noi... O s-o pregătim şi de curse, lustruindu-i ca oglinda galeriile de admisie, de evacuare, camera de ardere, calota pistonului!

— Aşa-i, să ducem şi maşina cu noi! îl susţinu Sandu. Mircea scoase „hamul” din iarbă şi se apucă să-i lege capetele de levierele de direcţie.

XII

La prima vedere, tovarăşul Dogaru li se păru un om încruntat şi sever, dar atunci când i se prezentară, acesta se dovedi deosebit de amabil. Îi invită să ia loc şi cum în dreptul biroului său nu erau decât două scaune, se ridică şi mai aduse două dintr-un birou vecin.

— V-ascult, spuse el, aşezându-se.

Băieţii se înţeleseseră ca Sandu să fie purtătorul lor de cuvânt: era şi înalt şi vorbea şi foarte convingător, temeinic, cu gravitate în voce.

— Am dori să ştim ce trebuie făcut ca să obţinem licenţe de alergător.

— Sunteţi elevi, nu?

— Da, la Şcoala generală nr. 21. Am trecut într-a VIII-a.

— Şi aveţi în cadrul şcolii o asociaţie sau un club sportiv de carting?

Sandu ezită o clipă şi Liviu interveni:

— În organizare, dar avem... un cart şi-am participat la antrenamente pe circuitul „Jean Calcianu”, împreună cu alergătorii de la Şcoala generală nr. 34.

— Deci aveţi un cart. Foarte bine!

— Da, i-am schimbat zilele acestea segmenţii... Noi singuri i-am schimbat! se grăbi Liviu să sublinieze. Am lustruit galeriile de admisie şi evacuare, camera de ardere şi calota pistonului...

— După cum văd, ştiţi şi-o mulţime de secrete tehnice! zâmbi, abia perceptibil, tovarăşul Dogaru.

— Am adus cartul cu noi, spuse Sandu. Poate doriţi să-l vedeţi!

— Nu, nu-i nevoie. Dacă nu va corespunde

regulamentului, va fi respins la revizia tehnică din parcul închis. Ştiţi asta, nu?

— Da, sigur! confirmă Sandu.

— Bine. O să faceţi câte două cereri. O să vă dau eu formularele respective. Pe unul îl completaţi, solicitând să deveniţi membri ai A.C.R. Iar pe celălalt pentru obţinerea licenţei. Ştiţi, probabil, că pe plan mondial, activitatea de carting este coordonată de către Federaţia Internaţională de Automobilism, iar în ţara noastră de Automobil Clubul Român, care este afiliat la F.I.A. Aşa că trebuie să deveniţi întâi membri A.C.R. Pentru elevi şi studenţi taxa de înscriere este de trei lei, iar cotizaţia anuală de doisprezece lei.

— Nu o sută cincizeci?

— Nuuu! O sută cincizeci de lei plătesc posesorii de autoturisme, cărora le acordăm în mod gratuit verificarea tehnică anuală, trei depanări, a treizeci de minute, o remorcare pe o distanţă de treizeci de kilometri... Le organizăm excursii şi călătorii în ţară şi-n străinătate, vacanţe pe litoral... şi o serie de alte servicii. Asistenţă tehnică, turistică, juridică... dar până să deveniţi posesori de autoturisme mai aveţi...

Tovarăşul Dogaru deschise unui din sertarele biroului său şi înmână fiecăruia câte două formulare tip.

— Cunoaşteţi codul sportiv pentru practicarea cartingului?

— Nu, spuse Sandu cu părere de rău.

— Trebuie să-l cunoaşteţi neapărat!

— Se poate procura de undeva?

— O să vă dau eu un exemplar, adăugă după o pauză tovarăşul Dogaru.

— Costă scump?

— Nu costă nimic.

— Vă mulţumim, spuse respectuos Sandu.

— Deci, sunteţi ca şi membri ai A.C.R... Pentru obţinerea licenţei de alergători aveţi nevoie de următoarele acte. Aveţi pe ce să notaţi?

Băieţii se uitară unul la altul, căci n-aveau nici pe ce şi nici cu ce să noteze.

— O să vă scriu eu pe o hârtie. Pentru că sunteţi minori, trebuie să aduceţi un consimţământ scris din partea părinţilor, în care să arate că sunt de acord să participaţi la competiţii de carting.

— Şi tata, şi mama trebuie să semneze? întrebă Liviu.

— Nu, numai unul din părinţi. Tata, eventual, apoi o dovadă că sunteţi elevi.

— Suntem în vacanţă acum...

— Este suficient carnetul de note.

— A, bine, pe ăsta îl avem, îl asigură Radu.

— Şi o fişă de examen medical.

— Examen medical? se sperie Liviu.

— Da, sigur. Conduceţi un cart! În competiţii e foarte normal ca examenul medical să fie absolut obligatoriu pentru eliberarea unei licenţe de alergător. De pildă, grupa de sânge trebuie trecută în licenţă. O să vă dau o listă cu examenele medicale şi datele pe care trebuie să le conţină fişa.

Tovarăşul Dogaru trase din nou un sertar, scoase de acolo o coală de hârtie dactilografiată şi i-o întinse lui Sandu.

— V-aş ruga să vă grăbiţi, însă, pentru că, la sfârşitul săptămânii viitoare, intru în concediu. Poftim şi nota cu actele pe carte trebuie să le prezentaţi.

Băieţii ieşiră în culmea fericirii în stradă, trăgând doi câte doi de câte un capăt al hamului. Se opriră după colţ, unde strada era mai puţin circulată.

— Aţi văzut? *Cinşpe* lei în total! se bucură Sandu.

— Ia uită-te ce scrie pe notă, îi ceru Radu.

— Dă-mi mie fişa medicală, fu nerăbdător Liviu să vadă dacă nu cumva este prevăzută şi o anumită înălţime obligatorie pentru alergători.

— Ai răbdare! îl apostrofă Radu. Ne uităm la toate, pe rând.

Sandu desfăcu hârtia primită de la tovarăşul Dogaru şi ei o parcurseră, alăturându-i-se:

Notă de actele necesare pentru licenţă:

— Carnet de membru A.C.R.

— Consimţământul scris al părinţilor.

— Carnet de elev.

— Fişa de examen medical.

— Să vedem acum fişa!

— Dă-mi-o mie! ceru Liviu hârtia. Voi puteţi citi şi peste umărul meu...

Erau enumerate vreo opt examene clinice şi de laborator.

— Măi, ce de probleme! spuse grav Sandu.

— Şi toate trebuie rezolvate rapid! îl atenţiona Radu.

— Da, dar în schimb o să avem licenţe de alergător! Licenţe oficiale, eliberate de Automobil Clubul Român, care este afiliat la Federaţia Internaţională de Automobilism! Cine n-a auzit de celebra F.I.A.?!

— Care-şi trimite observatorii ei la toate competiţiile! sublinie Liviu.

— Celor de la „34” nu le spunem nimic de licenţe, hotărî Radu. Totul trebuie să rămână secret.

— Da, da, aprobară băieţii încântaţi.

— Diseară vorbesc cu bătrânul să-mi dea consimţământul, spuse ferm Liviu. Şi voi să faceţi la fel!

— Sigur, îl susţinu Sandu. Să rezolvăm încă de azi nişte treburi.

— Carnetul de elev îl avem... Pentru a deveni membri ai A.C.R.-ului ne trebuie doar *cinşpe lei*...

— Casca şi ochelarii sunt salvaţi! se bucură Mircea, gândindu-se în special la cască.

— Asta-i într-adevăr o realizare! Bravo, Liviule, ţi-ai îndeplinit în mod exemplar sarcina! îl lăudă Radu.

— Problema cea mai dificilă vor fi examenele medicale... spuse Sandu cu îngrijorare.

— Staţi niţel, interveni Mircea. Vorbesc cu tata să ne ducă la policlinica lui.

— Ar fi formidabil! exclamă Radu.

— Aşa va fi. V-asigur eu. Tata-i foarte bucuros c-am învăţat să alerg. A spus că-mi dă bani pentru cască.

— Pentru o cască întreagă? întrebă Radu.

— Întreagă! Mi-am zis, însă, să-i punem la grămadă ca să plătim cotizaţiile la A.C.R.

— Dacă avem casca ta, atunci ne mai rămân bani şi pentru mănuşi, calculă Sandu. Pilot fără mănuşi cine-a mai văzut?

— Da, asta-i adevărat, îl aprobă Radu imediat.

Liviu îi grăbi:

— Hai, să nu ne pierdem timpul degeaba.

Luă hamul de un capăt, Sandu de celălalt.

— Nu, lasă-l pe Mircea, se împotrivi Liviu. Cu tine nu pot ţine cadenţa!

— Parcă eu pot ţine cadenţa cu el?! spuse Radu care urma să tragă, în schimbul II, maşina cu Sandu. Fă şi tu, Sandule, paşi mai mărunţi, ce naiba!

— Eu încerc... da’ mai uit câteodată... Spuneţi-mi, eu nu mă supăr, zău!

Un timp merseră tăcuţi, dar când ieşiră din aglomeraţia străzilor centrale, gândurile lui Radu izbucniră în cuvinte:

— Tata lipseşte şi tare mi-i teamă că mama n-o să vrea

să-mi dea consimţământul, fără să-l întrebe pe tata. Dacă-i scriu, până ajunge scrisoarea, până-mi trimite răspunsul...

— Da... spuse Sandu gânditor, neştiind ce sfat să-i ofere.

Radu trăgea la „ham” cu Sandu, iar Liviu veni lângă el.

— Spune-i mamei că nu-i vorba de curse-curse... Că nu ne mai dă voie să conducem pe circuit decât cu licenţă şi că licenţei aşa-i spune: de alergător! Aşa cum n-au voie cei mari să iasă cu o maşină pe stradă, fără carnet de conducere. Asta-i licenţa... carnet de conducere pentru cart!

— Nu, nu. O să-i spun aşa cum e. Vreau să participăm la... concurs şi fără licenţă nu se poate.

— Spune-i atunci că şi mie, şi lui Sandu, şi lui Mircea, părinţii ne dau consimţământul. Că tatăl lui Mircea ne duce la policlinica lui, pentru examenele medicale. Nu, se răzgândi Liviu, eu despre examenele medicale n-o să-i spun mamei. O să se sperie că cine ştie ce poate să mi se-ntâmple în curse! Dacă se cere chiar grupa de sânge... Şi-o să fie tot timpul îngrozită, când o să mă ştie pe circuit!

— Dacă se cere grupa de sânge înseamnă că s-au gândit cei de la A.C.R. că s-ar putea întâmpla un accident grav... Nu? se uită Mircea pe rând la băieţi.

— S-or fi gândit, spuse nepăsător Liviu. Asupra sa Mircea se oprise ultimul cu privirea.

— La o ieşire forţată în *decor,* pe viraje... continuă Mircea sau la un *carambolaj* general... De florile mărului n-au cerut ei grupa de sânge!

Sandu interveni, aducându-şi aminte:

— Da’ părinţilor de ce le trece pe buletin grupa de sânge?

— Chiar! zâmbi Liviu ironic.

— Tot pentru caz de accident! gesticula Mircea.

— Şi circulă pe mijlocul străzii ca să nu le cadă un ghiveci în cap?! Să terminăm cu prostiile astea! spuse Liviu cu hotărâre, punând capăt discuţiei.

Un timp aproximativ merseră tăcuţi. Apoi Sandu întrebă dintr-odată:

— Mai mergem după-amiază pe circuit?

— Eu zic ca azi să nu mai mergem, spuse Liviu gândindu-se să picteze o oră, două, în după-amiaza aceea.

Acum nu mai viza banii de cotizaţie, ci casca de alergător.

— Avem problema consimţământului... continuă Liviu. Seara ar putea fi un program bun la televizor... Ai ratat momentul discuţiei, ai ratat consimţământul!

— Da, acceptă Radu.

— Iar eu vorbesc cu tata pentru policlinică.

Încă în timpul mesei de prânz, Mircea povesti părinţilor despre vizita făcută domnului Petre Cristea acasă în după-amiaza de ieri şi, în cele din urmă, ajunse la schimbul de cuvinte între Sandu şi Radu pe de o parte şi Dragoş Răileanu şi Cornel Deciu pe de alta, la ironiile acestora cum că ei, membrii echipajului *RB,* nu sunt în stare să participe la curse fiindcă n-au licenţe de alergători.

— Şi vrei să participi la curse? îl întrebă mama cu teamă şi în acelaşi timp cu neîncredere în glas.

— Foarte bine, să participe! interveni tatăl lui Mircea, schimbând o privire fugară cu soţia.

— Da, am hotărât cu toţii să ne antrenăm temeinic şi, la toamnă, să intrăm în concurs.

Mircea le relată apoi părinţilor despre vizita la A.C.R., despre formalităţile care trebuiau îndeplinite, pentru obţinerea licenţei de alergător şi arătă hârtia cu examenele medicale pe care urmau să le facă. Tatăl său îi

promise că îi va conduce pe toţi patru la medicii pentru specialităţile respective şi, trecând la biroul la care Mircea îşi făcea lecţiile, se apucă să scrie consimţământul.

— Tată, mecanicul tău nu cunoaşte motorul în doi timpi? îl întrebă Mircea deodată.

— Nu, nu cred. El e mecanic de automobile, dar de ce?

— Vrem să lustruim galeria de admisie şi cea de evacuare a gazelor arse, ca s-avem o carburaţie puternică şi-n acelaşi timp o evacuare cât mai rapidă a gazelor! Chiar şi camera de ardere şi calota pistonului, să le facem oglindă! Şi mai trebuie să facem ceva: să mărim raportul de compresie al motorului.

— Bine, segmenţii i-aţi schimbat voi, da' astea-s operaţiuni de mare fineţe. Mă refer în special la mărirea raportului de compresie... şi, aplecându-se asupra coalei de hârtie, continuă să redacteze consimţământul.

Mircea vru să-i spună cum fusese al doilea în ierarhia echipajului – mecanicul team-ului, rămăsese mecanic, însă Sandu, dovedind mai multă pricepere decât el, devenise mecanic-şef. Mecanic-şef din ajutor de mecanic!...

Tatăl său îi spunea însă mereu: „Mircea, n-ai pic de ambiţie!" Tocmai de aceea se gândise el să arate carnetul de bord al *RB*-ului numai mamei sale, şi acum, aducându-şi aminte de apostrofările tatălui, decise să nu-i povestească deocamdată nimic despre cele întâmplate în viaţa echipajului cu prilejul operaţiunii de schimbare a segmenţilor.

— Să vă cumpăraţi şi câte o copertă de dosar, îi spuse tatăl său înmânându-i consimţământul. Aşezaţi în ordine: consimţământul, fişa medicală, buletinele analizelor... Să vă duceţi la A.C.R. Fiecare cu dosarul său, nu cu hârtiile în mână! Stai puţin, băiete!

Tatăl lui Mircea îşi aduse aminte că un prieten îi

vorbise foarte frumos despre un inginer, Vasilescu; ar putea apela la prietenul său, ca specialistul să-l primească pe Mircea, sfătuindu-l ce trebuie făcut la mărirea raportului de „compresie.

— Da, tată, spuse Mircea în semn că îl aşteaptă să spună.

— Tu devii membru A.C.R. Te duci la club şi te interesezi de tovarăşul inginer Vasilescu. Am auzit că-i un inginer nu numai foarte priceput în mecanică auto, dar şi un mare pasionat în probleme de motoare. Sunt sigur că o să-ţi spună ce trebuie să faci. Mi s-a spus că-i un om de-o solicitudine rară...

— Nu vrei să vorbeşti tu cu el?

— Ce să vorbesc? C-o să vină fiul meu la dumneavoastră... Mă apuc să-i explic că vrei să lustruieşti nu ştiu ce, că... Tu ştii mai bine ce soluţii tehnice te interesează!

— Nu, să-i spui numai că o să vin la el.

— Nu-l cunosc personal. De ce să-i spun eu, când poţi să te duci singur?! Eşti membru al A.C.R. ca şi mine!

Liviu îşi aşteptă tatăl la capătul aleii şi, când îl văzu venind, îi ieşi înainte.

— Tăticule, ţi-am spus aseară că am hotărât cu toţii să ne scoatem licenţe de alergător. Am fost la A.C.R.!

— Nu mai spune?

— Da. Ca să ne elibereze licenţe trebuie să devenim întâi membri A.C.R. Înscrierea şi cotizaţia e numai *cinşpe* lei. Nu ca la voi... Apoi avem nevoie de consimţământul scris al părinţilor. Al unuia din părinţi...

— De aia m-ai aşteptat aici?

— Nu, nu, nu de aia. Mai trebuie să ducem şi o fişă medicală cu tot felul de examene. Ne duce tatăl lui Mircea la policlinica dânsului, dar când o auzi mama că se cere şi

grupa de sânge... De câte ori o să mă duc pe circuit, o să se gândească că poate să mi se-ntâmple ceva. De asta te-am aşteptat: să nu-i spui mamei de examenele astea medicale! Ştii cum e mama... Şi-acum îmi spune, când mă duc la şcoală, să am grijă cum trec strada...

— Atunci să nu-i spunem mamei, ca să n-o îngrijorăm în zadar?

— Eu aşa zic.

— Da' de consimţământ îi spunem. Tu ai doi părinţi, nu?

— Spune-i tu, tată, îl rugă Liviu.

— O să-i spun şi o să mă sfătuiesc împreună cu mama.

— Fug pân' la Radu! minţi Liviu, şi vin îndată şi eu.

Îşi făcu de treabă în spatele blocului, apoi, strecurându-se în camera sa, se apucă de pictură. Încercă să se concentreze asupra ideii aproape supărătoare de la o vreme: setea de apă!... Grozavă temă setea de apă!

Ghidul îi zbura însă mereu la licenţa de alergător şi-o imagina cum arată, cum va fi scris, după cuvântul „alergător", numele său. Desenă contururile licenţei, îi făcu pe margini un chenar... Se concentră din nou şi revăzu ţâşnitoarea din parc, care îi sugerase ideea.

Schiţă ţâşnitoarea, o figură gârbovită de bătrân, aplecată peste ea şi se gândi cum din ţumburuşul ţâşnitoarei va trebui să se prelingă doar un firişor anemic de apă, cum spre ţumburuş se vor îndrepta buzele bătrânului, chinuite de sete.

— Vax! spuse şi se pregăti să distrugă cu pensula tot ce schiţase.

Mama intră în cameră şi Liviu făcu de nerecunoscut contururile diplomei.

— Vrei să-mi spui ceva, mamă? o întrebă el.

— Nu, nimic deosebit. Tata ţi-a scris consimţământul... Aruncă o privire asupra hârtiei de pe cartonul şevaletului

şi trecu mai departe, ştiind că Liviu nu poate lucra când cineva stătea în spatele lui.

— Mamă! o opri el în pragul uşii. O să-mi trebuiască şi o cască.

— Ce fel de cască? întrebă ea nedumerită.

— Cum, nu ştii cum sunt căştile de alergător?! O cască de motociclist... Cum poartă motocicliştii, afară din oraş. Aşa-i regulamentul. Nu-i vorba de niciun pericol, dar regulamentul prevede să porţi cască pe cap. Ochelari de motociclist şi mănuşi... Şi casca nu costă mai mult de o sută cincizeci de lei.

— Ochelarii, mănuşile...

Din camera cealaltă se auzi vocea concesivă a tatălui său:

— Dă-i o sută cincizeci de lei să se ducă cu Ada să-şi cumpere cască. Ochelarii, mai târziu!

Ca să salveze aparenţele, Liviu rămase în continuare în faţa şevaletului şi, fericit că va avea cască, o desenă din câteva mişcări. Apoi, aplicând acesteia ochelarii de motociclist, se gândi la mănuşile pe care tata nu le mai menţionase la „mai târziu”. Cu toate că orice alergător, demn de acest nume, conduce cu mănuşi! Şi asta nu de fandoseală, ci să nu-i alunece mâinile nici cu un milimetru pe volan, când *forţează* virajele!...

— Arrr-rrr-rrr-rrrr! Arrrrrrrrrrrrrrrr!...

— Ce-i, Liviule? intră speriată sora sa, Ada, auzindu-l imitând zgomotul ţevii de eşapament.

— Conduc pe virajele de la *Tertre Rouge!*

— Vezi că s-a culcat tata! Îţi dă el ţie *Tertre Rouge*?

— Da’ mama? vru Liviu să ştie.

— Mama pregăteşte la bucătărie ceva. Ceva bun pentru diseară!

Liviu „conduse” apoi pe virajele de la „Nürburgring”, de la „Monza” şi, fiind în Italia, gândul îi zbură în Sicilia,

la „Targa Florio”, cursa cu cele mai întortocheate şi mai grele drumuri din lume. Văzu coaste aride, roca dură şlefuită de vânturi.

Se apucă cu intensitate de lucru. Dar în locul albului de calcar al stâncii se aşternu un cenuşiu dureros, în care se căscau crăpături mari şi adânci, crăpături hâde – un pământ ars, sfârtecat, zdrenţuit de neploaie. Se gândi la un cer sterp, nemilos... Nu, niciun cer! Poate în marginea asta, un rest de copac? Uscat, alb, fără scoarţă... Nu, niciun fel de copac! Cine simte mai tare ca pământul setea de apă?! Nu, nimic altceva! Rupse coala şi se apucă să lucreze din nou. Să aducă mai aproape durerea pământului: „Apăăă!” trebuia să-şi strige durerea pământul.

Cel mai simplu se desfăşurară lucrurile la Sandu acasă.

Ambii părinţi lucrau în aceeaşi întreprindere poligrafică: tatăl, maistru la secţia „offset”, iar mama, şefa secţiei „legătorie cărţi” şi câteodată se întâmpla ca turele lor să nu coincidă. Găsindu-şi numai tatăl acasă, Sandu îi povesti cele întâmplate în dimineaţa aceea.

— Dacă tu crezi că e bine să-ţi dau consimţământul, eu ţi-l dau, spuse tatăl după ce Sandu încheie relatarea sa amănunţită.

— De ce n-ar fi bine să mi-l dai?

— Nu, eu te-am întrebat pe tine, iar dacă tu crezi că e bine, înseamnă că aşa este!

— E bine să mi-l dai!

— Atunci să ţi-l scriu. Adu-mi o coală de hârtie! îi ceru el!

După ce scrise consimţământul, tatăl lui Sandu îşi aduse aminte:

— La bunici când ai vrea să te duci?

— Aş vrea tare mult să-i văd... şi eu m-am gândit... Încă nu ştiu. Acum o să avem o mulţime de treabă cu antrenamentele, cu maşina...

Sandu îşi ţinea părinţii la curent cu tot ce făcea, dar nu în genul unui raport zilnic, ci povestindu-le şi sfătuindu-se cu ei. Aşa că tatăl lui Sandu cunoştea toate evenimentele petrecute în viaţa echipajului lor.

— Cred c-o să mă duc la bunici înainte de încheierea vacanţei. Ultimele două săptămâni o să stau la bunici. Le-am trimis alaltăieri o scrisoare. Nu ţi-a spus mama?

— Bine ai făcut, pentru că eu am uitat. Adică n-am uitat, dar am tot aşteptat, să se lămurească cu concediile, care s-au cam dat peste cap. Până-n octombrie maică-ta n-o să poată pleca, aşa că e probabil să mergem împreună acasă, la sfârşitul lui august. Aşa sper, cel puţin.

Temerile lui Radu se dovediră cât se poate de reale:

— Nu! se împotrivi mama. Fără ştirea tatei nu pot să-ţi dau niciun fel de consimţământ. Mai ales că tata, când ţi-a făcut cartul, ţi-a pus în vedere să n-alergi cu el în concursuri!

— Te rog atunci altceva. Îi scriu tatei, îi explic despre ce-i vorba şi, dacă tata spune nu, rupem licenţa! În ziua în care ridic licenţa de la A.C.R., în aceeaşi zi ţi-o dau ţie. O păstrezi tu şi aşteptăm răspuns de la tata. E împrejurarea asta că pleacă peste câteva zile tovarăşul Dogaru în concediu, altfel n-ar fi nicio grabă... Şi părinţii lui Liviu îi dau consimţământ scris, şi ai lui Mircea, şi ai lui Sandu, mie de ce să nu mi-l daţi?

— Bine. Îmi arăţi întâi ce-au scris părinţii prietenilor tăi şi-atunci om vedea.

— Ţi-am spus: îţi dau ţie licenţa şi aşteptăm răspuns de la tata.

Dimineaţa, băieţii se adunau în faţa uzinei cam în jurul orei 9, în afară de Liviu, care venea cu o jumătate de oră mai devreme, pentru a-şi îndeplini atribuţiile de întreţinere a maşinii. De data aceasta însă, ei se dovediră mult mai matinali. Radu sosi primul, când abia trecuse de ora opt. Apoi apăru Liviu – nu se lăsară prea mult aşteptaţi nici Mircea cu Sandu. Se informară reciproc şi îi dădură lui Radu hârtiile cu consimţămintele părinţilor lor.

— Mergem şi noi cu tine la mama! se oferi Liviu.

— Nu, nu, să nu se supere, se temu Radu. Urc singur şi voi mă aşteptaţi jos. Dacă-i ceva, o chem pe balcon... Să staţi pe alee, ca să vă poată vedea!

N-a mai fost însă nevoie şi de acest argument. Radu coborî în scurt timp, fluturând radios hârtia cu consimţământul semnat de mama sa.

La policlinică urmau să se ducă abia a doua zi dimineaţa, pe nemâncate, cum îi prevenise Mircea, aşa că ei se îndreptară direct spre A.C.R., pentru a achita taxele de înscriere şi cotizaţiile anuale.

— Deci, o să avem două căşti! spuse bucuros Sandu.

— Şi o pereche de ochelari mai târziu, ţinu să precizeze Liviu.

— Cu ochelarii nu-i o problemă... continuă Sandu, dar cu căştile o să fie. Cum eu am capul mai mare decât toţi... Liviu mai mic...

— O cască o luăm pentru Sandu, propuse Liviu şi o s-o îmbrace Radu c-o bască. Iar pe cealaltă o cumpărăm pe măsura lui Mircea. Am şi eu bască, nu cred c-o să-mi joace prea tare pe cap.

— Trebuie să avem grijă!... îi făcu atenţi Mircea. Dacă nu stă fix casca pe cap, n-ai nicio siguranţă în conducere...

— Da, asta aşa-i, fu nevoit Liviu să recunoască.

— O să iau centimetrul de la mama şi vedem noi cum

potrivim căştile, spuse Radu.

Sandu le oferi soluţia cea mai bună:

— Când cumpărăm căştile, luaţi câte o bască cu voi şi mergem cu toţii la magazin!

— Şi-o să ne dea voie vânzătorul să probăm toţi patru două căşti? se îndoi Mircea.

— Cum să nu ne dea voie? Cumperi nişte tenişi şi tot îi probezi, dar o cască de alergător?!!!

— Sigur că da! îl susţinu Radu. Ce, ni le dă gratis?

— Apropo de tenişi! îi făcu atenţi Liviu. Cred că cel mai bine ar fi să conducem în bascheţi. Îţi ţin şi gleznele strânse şi nici tălpile nu alunecă de pe pedale. M-am gândit eu...

— Da, Liviu are dreptate, dădu Radu din cap în semn de aprobare.

— Iar cu acceleraţia poţi *lucra* mult mai subtil, îşi continuă Liviu ideea.

La Automobil Clubul Român formalităţile se dovediră cât se poate de simple. Odată cu carnetul de membru, fiecare primi un pliant, o afişetă cu însemnele clubului şi o insignă de rever cu stema A.C.R. Pentru maşină li se înmânară un carnet de bord, nou-nouţ.

Ieşind în stradă, îşi agăţară insignele de pieptul cămăşii şi li se păru că toată lumea se uită la insignele lor.

Carnetele de membru pe care le primiseră aveau câte o serie, fusese bătut la maşina de scris numele şi prenumele fiecăruia, adresa la care locuiau, lângă ştampilă se găsea semnătura secretarului general.

Ceea ce scria însă pe spatele carnetelor era şi mai interesant:

AUTOMOBIL CLUBUL ROMÂN
afiliat la
ALIANCE INTERNATIONALE DE TOURISME – A.I.T.

şi
FEDERATION INTERNATIONALE DE L’AUTOMOBILE – F.I.A.

Automobil Clubul Român declară prin prezenta că titularul carnetului este membrul său. Cluburile corespondente sunt rugate să acorde membrului nostru întreaga asistenţă de care ar putea avea nevoie.

Textul căpăta o deosebită importanţă pentru că era repetat şi în limba franceză, iar alături se aflau stemele A.I.T. şi F.I.A.

Erau într-adevăr cineva!

Examinară cu atenţie pliantul, se uitară apoi la afişetă şi hotărâră să decupeze pătratul portocaliu cu un cerc galben la mijloc, pe care erau tipărite iniţialele *A.C.R.* pentru a-l lipi pe rezervorul de benzină al *RB*-ului. Acestea odată spuse, se grăbiră spre uzină.

Într-adevăr, toată lumea îşi oprea privirile asupra insignelor lor de membri ai Automobil Clubului Român.

— Or zice unii că le-am luat de la părinţi!... remarcă, la un moment dat, Liviu şi pe faţă îi flutură un zâmbet ironic. Naivii...

Ca de obicei, îl informară pe mecanic despre cele întâmplate, îi arătară carnetele de membri, insignele, pliantele, carnetul de bord nou-nouţ şi îi cerură foarfecă, să decupeze pătratul portocaliu.

— Da’ de lipit aveţi cu ce să-l lipiţ’?

— Cu pelicanol, ne-am gândit.

— Nu-i bun. Nu ţine la soare, spuse categoric domnul Petre, apoi adăugă: Tot eu o să vă dau... prenadez...

Îndreptându-se spre raftul din stânga bancului de lucru, le spuse să scoată maşina afară, în faţa uzinei. Se executară şi domnul Petre veni la ei, aducând foarfecă şi o

sticluţă cu o soluţie alb-verzuie în ea.

— Ei, bătu-v-ar norocu’ şi nici eu, om bătrân, nu m-am gândit! se mustră domnul Petre, oprindu-şi privirea asupra rezervorului de benzină. Acolo îndată se murdăreşte.

— Da, recunoscu Radu, iar Liviu adăugă:

— Şi nici de văzut n-o să se vadă prea bine!

— Pe spatele scaunului, dădu Sandu soluţia.

Mecanicul se retrase câţiva paşi în spatele maşinii şi băieţii îl urmară, nerăbdători.

— Da, aici da, fu de acord domnul Petre, adăugând: Că vorba lui Liviu, de văzut o să se vadă mai bine-aici!

Decupară pătratul cu iniţialele Automobil Clubului Român şi îl lipiră cu ajutorul soluţiei aduse de domnul Petre pe spatele scaunului scoică. Portocaliul şi galbenul ieşeau cu putere în evidenţă pe albastrul azuriu cu care era vopsită întreaga maşină, ceea ce plăcu nespus băieţilor.

La prânz, îşi aşteptară cu nerăbdare părinţii ca să le arate tot ce primiseră de la A.C.R. Iar după-amiază ieşiră pe circuit, parcurgând de data aceasta întregul traseu, fără a forţa, bineînţeles, pe viraje, motorul. Se despărţiră spre seară, înţelegându-se să se întâlnească a doua dimineaţă, la şase şi jumătate, în faţa blocului în care locuia Mircea, pentru a merge la policlinică.

— Pe nemâncate! le strigă Mircea, întorcându-se din drum.

Fură examinaţi întâi la ORL, apoi la Boli interne, la Neurologie, medicul oftalmolog îi declară şi el apţi pentru conducerea maşinii şi cum laboratoarele policlinicii erau chiar alături, conduşi de tatăl lui Mircea, intrară într-una din camere.

— Hai, că tu eşti mai mic! îl chemă pe Liviu una din cele două surori, arătându-i scaunul din mijloc.

Liviu se obişnuise cu referirile la statura sa; nu-l mai deranjau, dar nici nu-i făceau prea mare plăcere. Se aşeză pe scaun, aşa cum îi arătă sora, întinse braţul stâng peste spătarul scaunului şi încercă să priceapă de ce îi leagă sora cu o fâşie de cauciuc, mai sus de cot, braţul. Nu mai era timp, căci sora se apropie cu acul gros al unei seringi de încheietura braţului său.

În clipa în care acul se înfipse în braţ, Mircea *văzu* scaunul pe care şedea Liviu ridicându-se în tavan şi se prăbuşi lângă uşă. Sandu şi Radu se speriară, neştiind ce să-i facă, dar cealaltă soră interveni prompt şi, ajutată de tatăl lui Mircea, îl culcară, pe canapeaua de lângă dulapul steril. Curând, Mircea îşi reveni în simţiri.

— Ce băiat emotiv aveţi! se miră sora.

„Emotiv şi fricos ca un iepure”, îşi spuse tatăl lui Mircea şi se gândi cu părere de rău că va trebui să renunţe la hotărârea de a face totul ca fiul său să urmeze medicina.

Când îi veni rândul la scaun, una din surori se aşeză lângă el şi, întorcându-i faţa încă palidă, i-o cuprinse la piept.

Trecură după aceea prin restul de examene medicale şi părăsiră policlinica cu uşurarea că rezolvaseră şi ultima din problemele impuse de obţinerea licenţei de alergător.

După doua zile, când fişele lor medicale fură completate cu rezultatele analizelor, se prezentară la tovarăşul Dogaru cu toate actele orânduite în câte o copertă de dosar.

— Frumos, îmi place, spuse acesta citind pe coperta fiecărui dosar numele şi prenumele băieţilor, scrise de Liviu, în tuş.

Examină apoi actele din fiecare dosar şi, ridicându-se, se duse din fişetul care se găsea în spatele său patru carnete de licenţă.

— Pentru că sunteţi abia la începutul activităţii competiţionale, clasa la care o să alergaţi este „juniori”, categoria „începători”, iar în funcţie de numărul de concursuri şi, bineînţeles, de rezultatele obţinute, de locurile pe care o să vă clasaţi, veţi putea trece la categoria „avansaţi”, le explică tovarăşul Dogaru, în timp ce completa licenţele lor.

Băieţilor nu le sună prea frumos cuvântul „începător”, dar se gândiră că, de fapt, asta erau. „Oare cei de la „34” erau toţi „avansaţi”? se întrebară ei. „Tot ce se poate... Dacă au participat la atâtea concursuri!... Şi au fost trimişi chiar în tabără!”

— Clasamentul se face separat, nu? întrebă Liviu. Separat pentru „începători” şi separat pentru „avansaţi”, adăugă el, pentru ca tovarăşul Dogaru să înţeleagă exact întrebarea.

— Sigur că separat! A, da, îşi aduse acesta aminte, v-am promis şi-un cod!...

XIII

Licenţele le examinaseră în voie în timpul completării lor, aşa că, ieşind de la A.C.R. După ce se mai uitară o dată la ele, citindu-şi numele înscris după cuvântul „alergător”, se apucară să răsfoiască codul. Era o adevărată broşură, cu peste 30 de pagini.

Se vorbea aici, pe capitole, despre principiile organizatorice ale practicării cartingului pe plan mondial şi naţional, despre regulamentul pistelor, despre sarcinile organizatorice... Ajungând la subtitlul *Cluburi şi asociaţii,* Radu, care răsfoia codul, îi făcu atenţi:

— Auzi! „Un club de carting, începu el să citească cu glas tare, poate lua fiinţă oriunde sunt minimum trei

sportivi!” Trei sportivi, iar noi suntem patru!

Liviu se ridică în vârful picioarelor şi îşi făcu şi mai mult loc între Sandu şi Mircea, ca să vadă cu propriii săi ochi, negru pe alb, cele citite de Radu.

— Înseamnă că ne putem face un club! raţionă Mircea.

— Da, da, o să ne facem un club! spuse cu hotărâre Radu.

— Clubul nostru, aşa cum ei au asociaţia lor! se referi Liviu la cei de la „34”.

Numai Sandu rămase tăcut, încercând să citească peste umărul lui Radu, rândurile următoare. Nu erau prea interesante; se vorbea că niciun club sau asociaţie sportivă nu poate organiza un concurs fără aprobarea prealabilă a forurilor competente.

— Staţi aşa! Uite ce scrie aici.

„Pentru ca un club să ia fiinţă, el trebuie să aibă:

— Un statut.

— O emblemă.

— Organe de conducere alese.

Desenul emblemei va fi aşezat pe cască. În ceea ce priveşte organele alese, acestea se vor compune dintr-un birou, ales pe doi ani, un secretar şi o comisie sportivă. Secretarul traduce în viaţă hotărârile biroului, iar acesta din urmă hotărârile adunării generale!”

— Trecem de îndată la toate acestea! hotărî Radu pe loc.

Sandu însă se grăbi să întrebe:

— Şi cu echipajul cum rămâne?

— Echipajul rămâne echipaj! spuse Radu cu fermitate în glas.

Se lăsă un moment de tăcere, fiecare încercă să-şi închipuie cum va fi cu echipajul şi cum cu biroul, cu secretarul şi comisia sportivă.

— Sandule! i se adresă Radu. Tu te vei ocupa de

redactarea statutului!

— Am înţeles, spuse disciplinat Sandu şi adăugă cu vocea moale: Mi-ar trebui un model, pe care să-l adaptăm la condiţiile noastre. De unde să iau un model?

— Te priveşte!...

— Bine, o să mă interesez.

— Tu, Liviule, o să compui o emblemă!

— Am înţeles, spuse repede Liviu. Faţă de redactarea unui statut, desenarea unei embleme era un fleac pentru el.

— Stai, nu te grăbi! Ai să prezinţi trei modele de emblemă, pe care le vom supune adunării generale. Sau poate numai biroului... Să vedem cum o să prevadă statutul...

— Bine, o să prezint trei.

— Trei modele diferite! îi atrase Sandu atenţia. Nu doar variante *ale aceluiaşi model!*

Mircea tăcea chitic, ştiind că urmează la rând.

— Eu şi cu Mircea, continuă Radu cu împărţirea sarcinilor, ne vom ocupa cu pregătirea adunării generale şi de organizarea alegerilor.

— Alegerile vor fi secrete? întrebă Sandu, gândindu-se că nu era vorba de soarta maşinii.

— Nu pot să-mi dau încă seama, spuse nehotărât Radu. O să mă gândesc.

— Asta trebuie să ne spună statutul, nu? se uită Liviu la fiecare pe rând.

— Da, acceptă Mircea.

— Adunarea generală votează întâi statutul, iar după aceea alege organele conducătoare. Alege, aşa cum prevede statutul!

— Să vedem, poate că spune ceva în cod! propuse Sandu.

Toţi îşi dădură seama că Liviu avea dreptate. Căutară

în cod împreună cu Radu.

Se spunea doar „alege” şi „votează”, dar cum, nu era nicăieri prevăzut. O mare lacună a codului!

— Vom vedea la votarea statutului... amână Radu luarea unei hotărâri. Să mergem! şi o porni înainte.

Liviu se luă după el, ţinând să precizeze:

— În orice caz, votarea statutului trebuie să fie secretă!

— Staţi puţin! se opri Sandu din mers. Clubul trebuie să aibă un nume!

Băieţii rămaseră uluiţi locului, privind cu gura căscată la Sandu. Exact, clubul lor trebuia să aibă un nume!

— Ca Asociaţia „Jean Calcianu”! îşi reveni Liviu.

— Ia uită-te, Radule! arătă Sandu spre codul din manile acestuia.

— Sigur! Nu se poate să nu se spună în cod ceva despre numele cluburilor! gesticulă Liviu energic.

Radu deschise din nou broşura şi începu să răsfoiască pagină cu pagină.

— Vezi la *Cluburi şi asociaţii!* fu nerăbdător Sandu.

Urmărindu-l pe Radu, băieţii parcurseră pagina, rând cu rând, dar nu găsiră nimic referitor la obligativitatea cluburilor de a avea un nume.

Liviu raţionă, susţinându-şi ca de obicei cuvintele prin gesturi ale mâinilor, care nu cunoşteau un minut de astâmpăr.

— Dacă cei de la „34” au dat nume asociaţiei lor, înseamnă că este conform codului şi deci, legal! înseamnă că şi noi ne putem alege un nume!

— Categoric! îl susţinu Sandu.

— Să dăm clubului nostru numele de Petre Cristea! propuse Liviu.

— Iar Petre Cristea e mai ceva ca Jean Calcianu! se entuziasmă Mircea. Ca performanţe e mai ceva ca Jean

Calcianu!

Sandu protestă slab:

— Înseamnă că nu mai pot fi *Petre Cristea II*...

— N-ai văzut ce bătaie e pentru *Petre Cristea II?!* îi aminti Radu de disputa din holul blocului în care locuia celebrul alergător român.

— Atunci n-are rost să dăm nici noi clubului numele de Petre Cristea!

Liviu protestă cu hotărâre:

— De ce să n-aibă rost?! Din moment ce clubul nostru – clubul, nu un alergător! — va avea numele de Petre Cristea, îi punem pe toţi în inferioritate!

— Nuuu! îşi manifestă Radu împotrivirea. Jean Calcianu a fost tot atât de mare ca şi Petre Cristea!...

— Nu la asta m-am referit! se enervă Liviu. Pe *Jim Clark,* pe *Chris Amon,* pe *Collins,* pe cei care vor fi *Petre Cristea II, III, IV...* îi punem în inferioritate, când vor vedea c-am dat clubului numele de Petre Cristea...

— O să zică, îl întrerupse Mircea, că special am făcut-o!

— Şi asta... acceptă Radu şi adăugă: Tovarăşul profesor Panait să nu zică... Nu suntem o asociaţie cu peste patruzeci de alergători... Să nu zică, poate...

— Da, la tovarăşul profesor Panait nu m-am gândit, spuse Liviu cu îngrijorare în glas.

— Să facem aşa cum ai făcut tu cu *RB*-ul, propuse Sandu, adresându-se lui. Radu. Alăturăm iniţialele numelor noastre şi dăm numele clubului.

— Exact! Nu spui Automobil Clubul Român, spui A.C.R.! îl susţinu Mircea.

— Da, ideea nu e rea! îşi exprimă şi Liviu părerea.

— De acord, aprobă Radu. Să prevezi asta în statut! îi aminti el lui Sandu. Bine, să mergem!

— Am înţeles. Chiar la articolul nr. 1! „Clubul se

intitulează...” sau „Denumirea clubului este...”

— Mamă! exclamă deodată Radu. Ia uitaţi ce maşină! şi arătă în direcţia unei maşini roşii, parcată lângă trotuar. Alergă spre ea.

Băieţii îl urmară în fugă.

— Două sute şaizeci la oră! Ce bord!... Şi uite ce scaune!...

Examinară cu admiraţie bordul rafinat al maşinii, scaunele ei anatomice, aparatura complicată, cu tot felul de semnalizări, instalată deasupra cutiei schimbătorului de viteze, completând pe cea a bordului, centurile de siguranţă de tipul „ham”...

De maşină se apropie un domn în vârstă şi ei se retraseră ceva mai încolo, pe trotuar. În scurt timp, maşina demară de pe loc, dar nu *trăsnet,* aşa cum se aşteptaseră băieţii, ci chiar mai încet decât un Fiat-600.

— Păcat de maşină! spuse dezamăgit Liviu. Asta te *lasă-n scaun* când pleacă!...

Îndreptându-se spre casă, discutară despre demarajele diferitelor tipuri de maşini, discuţia continuă pe şoptite în autobuz, dar aici Sandu nu mai participă, fiind preocupat de probleme, mult mai importante. Avea de redactat statutul.

Coborâră în staţia de lângă blocurile lor şi el se adresă băieţilor:

— Vă place BDMI?

— Ce-i aia BDMI? se miră Mircea.

— Numele clubului nostru.

— Ăsta-i nume?! se revoltă Radu.

— Buznea, Dăneţ, Mărculescu, Ioanid!

— Să-l introducem şi pe „S”. De la „Stoieneşti”, propuse Radu, insinuant.

— Am încercat, nu merge. BDSMI. E şi mai urât...

— Să combinăm iniţialele, fără să respectăm ierarhia!

Până iese un nume ca lumea!... propuse Mircea deodată.

Radu se împotrivi:

— Nu, asta nu se poate! Să luăm iniţialele numelor mici: Radu, Sandu, Mircea, Liviu. RSML! RSML! repetă el.

— Mircea are dreptate, susţinu Sandu propunerea acestuia. Combinăm iniţialele până iese un nume ca lumea!

— O să mă mai gândesc... amână Radu luarea hotărârii.

Sandu însă nu se lăsă:

— Când să te mai gândeşti?! Am de redactat la noapte statutul, ieri dimineaţă n-am ieşit pe circuit, acum nu mai avem timp să ieşim... Segmenţii sunt aproape lăsaţi, dacă-i plimbăm bine în după-amiaza asta, de mâine dimineaţă putem să începem antrenamentele! Şi eu aş propune să ne întâlnim mai devreme. Până ajungem se face aproape zece! Tata mi-a zis c-am lăsat literatura de-o parte, mai adăugă Sandu ca pentru sine.

Liviu interveni de partea lui Sandu:

— Hai, Radule, să stabilim acum, ca să poată Sandu redacta la noapte statutul!

— Da, Radule, îl rugă şi Mircea.

Liviu continuă:

— Eu am de făcut emblema... Tot la noapte...

— Trei modele diferite! îi reaminti Mircea. Ca să putem alege... Iar noi, se adresă el lui Radu, mai avem de pregătit adunarea...

— Bine, acceptă Radu. Propuneţi voi atunci cum!

Sandu combină în fel şi chip iniţialele numelor lor:

B.M.D.I., B.I.M.D., M.I.D.B., M.B.D.I., D.B.M.I., D.M.B.T., D.I.M.B... Asta-i! strigă el. „Dimb”! Clubul sportiv „Dimb”!

— Nu! se opuse Radu. Să dăm clubului numele maşinii,

spuse el ceea ce gândise în timp ce Sandu combina iniţialele: Clubul sportiv *„RB”!*

În cazul numelui DIMB, de pe primul loc în ierarhia echipajului, iniţiala sa trecea pe ultimul. Cea a lui Sandu, de pe al doilea pe primul loc, iar a lui Liviu de pe ultimul loc pe al doilea. Numai Mircea rămânea aşa cum era, pe al treilea.

— *RB* sună simplu şi frumos! argumentă Radu. Vru să adauge „să punem la vot”, dar, în aceeaşi clipă, îşi aduse aminte că prin sancţiunea pe care şi-o dăduse nu mai avea cum să influenţeze rezultatul votării.

De fapt, Radu nu folosise decât o singură dată dreptul pe care i-l acordaseră băieţii de a vota de două ori. Aceasta se întâmplase cu ocazia mutării *RB*-ului din garajul lui Liviu la domnul Petre, în uzină, când se procedase la votare secretă în cutia sa de scrisori. Pentru a menaja susceptibilitatea lui Liviu, tăiase atunci de pe cel de-al doilea buletin de vot şi cuvântul „Azi” şi rândul de jos „Peste o săptămână”, provocând binecunoscutul balotaj, care îi intrigase atâta pe cei trei prieteni ai săi.

— Sunt deci două propuneri, vorbi Sandu. A mea cu *DIMB* şi a lui Radu cu *RB.* Să le supunem la vot! De acord? îi trecu el în revistă, să vadă ce spun.

— La vot secret sau deschis? vru Mircea să ştie.

Liviu oferi însă altă soluţie:

— Sau să le votăm când vom dezbate statutul? Precis vor fi amendamente!

— Şi-atunci să trec în statut numele de *DIMB?* Iar la, amendamente propunerea lui Radu?

— Eu am făcut propunerea nu în timpul dezbaterii statutului! protestă Radu. Deci nu poate fi considerată ca amendament! Dacă e să le votăm, să le votăm acum – prin vot secret!

Ca şi cu prilejul precedentei votări secrete, tăiară o

coală de hârtie în patru părţi, absolut egale, scriseră pe fiecare buletin, sus cuvântul *DIMB* şi, ceva mai jos, *RB.* Numai că de data aceasta secretul votului fu zăvorit şi mai bine. În locul creioanelor negre, aduse de fiecare de acasă, hotărâră să folosească un singur *instrument* de votare – pixul lui Sandu, iar *urna* să nu mai fie cutia de scrisori a lui Radu, ci o pungă făcută din cămaşa lui Mircea.

— În cutia de scrisori, buletinele ar putea să se depună în ordinea în care au fost introduse în *urnă* şi toţi vor şti că buletinul de deasupra este al celui care a votat ultimul. Şi aşa mai departe... argumentă Liviu, opunându-se sistemului cutiei de scrisori.

Luară pe rând pixul lui Sandu, se îndepărtară câţiva paşi, iar Mircea se ascunse chiar după colţul blocului. Ultimul votă Radu, care ţinuse *urna.* Introducând biletul prin gura pungii, băgă mâna înăuntru şi amestecă bine buletinele.

— Extrage tu! i se adresă el lui Sandu.

Sandu se execută şi scoase din urnă primul bileţel. Îl desfăcu în faţa tuturor. Era tăiat cuvântul *DIMB.*

— Un vot contra lui *DIMB!* anunţă Radu şi ridică degetul mare de la mâna dreaptă.

Tot rândul de sus se dovedi anulat şi de pe cel de-al doilea *buletin.*

— Doua voturi contra lui *DIMB!* răsună energic glasul lui Radu care, ridicând mâna, alăturase degetul mare de cel arătător.

Sandu aruncă o privire spre Mircea şi Liviu dar, în afară de o încordare crescândă, pe feţele lor nu se putea citi nimic altceva. Se calmă oarecum, deoarece *buletinul* al treilea era favorabil lui *DIMB.*

— Un vot contra lui *RB,* spuse Radu, ridicând de data aceasta degetul arătător de la mâna stângă.

În afară de unul din băieţi, care bănuia sau, mai bine zis, ştia aproape cu precizie care va fi rezultatul votului, ceilalţi trei calculară că ori va câştiga *RB,* ori va fi balotaj. Rezultatul votării nu putea fi în niciun caz favorabil numelui propus de Sandu. Fuseseră exprimate două voturi contra lui *DIMB.*

Sandu arătă tuturor ultimul buletin. Era anulat cuvântul *RB.*

— Deci, iar balotaj, spuse el.

— Să dăm cu banul, propuse Mircea.

— Cum o să lăsăm să aleagă banul numele clubului nostru?! se revoltă Liviu.

Rămaseră cu toţii tăcuţi, gândindu-se ce-i de făcut totuşi.

— Să mergem la domn’ Petre! hotărî Radu. Care din cele două nume o să-l găsească mai bun, Sandule, îl treci în statut.

— Nici eu, nici tu, să-i povestească Liviu despre ce-i vorba. Eşti de acord? îl întrebă Sandu.

— Da, sunt de acord.

Parcurseră drumul până la uzină fără să scoată o vorbă. Mecanicul îl ascultă pe Liviu cu atenţie şi când acesta sfârşi ceea ce avusese de spus, zise:

— Şi vreţ’ să hotărăsc eu, că la voi a fost balotaj?

— Da, domn’ Petre! făcu Liviu.

— Păi, *RB* să rămână numele maşinii, iar *DIMB,* numele clubului. Ş-aveţi două nume.

De teamă ca să nu se supere Radu cumva, căci într-un asemenea caz – maşina fiind a lui – se putea duce naibii şi echipaj, şi club, şi nici licenţele nu le-ar mai fi fost de folos, Mircea i se adresă îndată ce ieşiră pe uşa uzinei:

— Radule, echipajul rămâne echipaj!... Tu eşti şeful lui... sublinie Mircea. Toţi ne supunem ordinelor tale. Eu ascult ce spune Sandu, Liviu ce spun eu...

— A, sigur, îl susţinu Sandu. Eşti aşa cum am hotărâi de la început: *Il commendatore* al nostru!

— Să prevezi în statut! îi atrase atenţia Liviu.

— Bineînţeles. Chiar m-am gândit ca şeful echipajului – adică Radu – să fie şi secretarul clubului. Adică să avem conducere unică.

— Asta o să stabilească biroul! Biroul format din trei persoane, aşa cum scrie în cod, spuse Radu.

— Nu, se împotrivi Sandu. Eu o să prevăd în statut! Vă prezint statutul, iar voi, când ţinem adunarea, faceţi amendamente, dacă nu sunteţi de acord cu ceva! Şi le supunem la vot.

XIV

După-amiaza ieşiră pe circuit şi spre seară, Sandu hotărî că rodajul luase sfârşit. După părerea lui segmenţii se lăsaseră suficient, se putea *trage* acum de motor. Fiecăruia îi reveniră câte două ture de pistă, cu acceleraţia *la fund,* şi ei se declarară încântaţi de felul cum se *înfige* maşina.

A doua zi dimineaţa, Liviu veni ca de obicei primul, dar nu la opt şi jumătate, ci la şapte şi-un sfert, deoarece ei stabiliseră că de azi înainte adunarea echipajului să aibă loc cu precizie la opt fără cincisprezece minute. Scoase maşina afară şi se apucă să-i pensuleze motorul cu gaz. Şterse apoi cu o cârpă scaunul, rezervorul de benzină, şasiul, curăţă pedalele comenzilor, genţile roţilor şi, când totul fu gata, se aşeză la volan, în aşteptarea băieţilor.

Adusese cu sine schiţele în creion a trei modele de emblemă, aşa cum primise ordin, şi privindu-le, se gândi pe care din ele o vor alege băieţii. O găsea mai reuşită pe cea în formă de scut. Desenase în mijlocul scutului un

volan, în relief, cu trei spiţe de metal găurite, ca la maşinile de sport; în jurul volanului o cunună de lauri, iar deasupra, pe marginea superioară a scutului, scrisese *DIMB.*

Întâlnindu-se pe drum, Radu şi Mareea sosiră împreună, şi Liviu le arătă schiţele.

— Asta cu volanul, o alese Radu pe cea care îi plăcuse şi lui Liviu mai mult.

— Şi a doua, cu maşina, e frumoasă, aprecie Mircea. Într-adevăr, ultima – cu volanul – e cea mai faină din toate! vru să spună că ar fi fost poate mai bine dacă Liviu ar fi scris *DIMB* deasupra scutului şi nu în interiorul acestuia, dar nu mai avu timp, pentru că sosi Sandu.

— E de rău, îi anunţă el apropiindu-se. E jale ce-am găsit aici! arătă el codul pentru practicarea cartingului.

— Adică? ceru precizări Radu.

— Mai întâi e vorba de maşină. Dacă nu-i conform codului, ţi-o respinge la revizia tehnică din parcul închis. Şi deschizând broşura la unul din semnele puse între pagini, începu să citeze:

„Orice cart care nu corespunde din punct de vedere tehnic prevederilor prezentului cod, precum şi orice cart periculos prin lipsa de întreţinere, sau orice altă cauză, nu va fi admis, sub niciun motiv, în competiţie!”

O clipă băieţii rămaseră tăcuţi – căci era o ameninţare clară, categorică.

— Şi nu se spune mai jos care sunt... condiţiile? întrebă Radu.

— Nu, ăsta-i capitolul cu obligaţiile comisiei tehnice de revizie. La începutul codului – căută Sandu semnul pe care îl pusese la pagina respectivă – există însă un regulament... tehnic... Multe lucruri nu ne interesează direct. Trebuie citite... Aţi auzit ce a spus tovarăşul Dogaru? Dealtfel, scrie şi aici că suntem obligaţi să

cunoaştem codul perfect.

— Despre numele cluburilor ai găsit? îi aminti Liviu.

— Nu, nu se menţionează nicăieri că asociaţiile sau cluburile îşi pot alege un nume; totuşi, la capitolul sancţiuni, se prevede undeva... Staţi niţel! Sandu se întoarse din nou la sfârşitul codului şi citi:

„Atitudinea unui alergător care prejudiciază interesele şi nu-me-le cluburilor”... silabisi el, subliniind cuvântul numele.

— Deci, indirect, se vorbeşte! Deci putem să ne alegem pentru clubul nostru un nume!

— În regulă, spuse Radu. Şi ce sancţiune se dă pentru atitudinea care... prejudiciază interesele şi numele cluburilor?

— Mare! Suspendare de la 2 luni până la eliminarea definitiva a alergătorului din activitatea de carting!

— Să zică ei ceva de clubul nostru! spuse Mircea, ameninţător, la adresa celor de la „34”.

— Lasă, Mircea, oamenii n-au zis niciodată nimic, ce să vorbim?!... interveni Liviu.

— O să zică, în schimb, comisia tehnică! reveni Sandu la ceea ce îl îngrijora mai mult.

— Da, da, îl aprobă Radu. Hai, Sandule, vezi în regulament... Treci peste ce nu ne interesează direct. În primul rând maşina!

— Auziţi! îi făcu atenţi Sandu. Chiulasa, cilindrul, pistonul, bolţul pistonului, segmenţii, biela, vilbrochenul, carterul nu pot fi schimbate cu piese care nu fac parte din producţia curentă. Dar pot fi modificate. Singura condiţie este să poată fi recunoscute.

— Cum, recunoscute? întrebă Mircea.

— În sensul că sunt originale. Uite, zice că se pot face modificări cu condiţia să se ia din material. De adăugat, în niciun caz. Cu excepţia vilbrochenului, unde se poate şi

adăuga, pentru o echilibrare mai bună...

Rămaseră tăcuţi, gândindu-se câte modificări sunt de făcut dacă vrei să se ducă *trăsnet* maşina şi în special la faptul că cei de la „34” cunosc toate acestea.

— De aia ne băteau ei cu două ture pe noi! se descurajă puţin Liviu.

— Acum n-o să ne mai bată cu două, vorbi Radu sigur pe el. O să ne bată cu un tur... O să ne bată cu o jumătate de tur...

Sandu vru să spună ceva, dar Radu îl opri:

— ...O să ne bată cu o jumătate de tur... Până n-o să ne mai bată deloc!

— Să dăm din nou afară cilindrul! interveni Liviu. Să-l dăm afară şi să facem înăuntru totul oglindă!

— Da, o să dăm şi cilindrul afară! aprobă Radu.

Mircea nu spuse nimic, dar în sinea lui hotărî să-l caute a doua zi la A.C.R. pe inginerul Vasilescu, despre care îi vorbise tatăl său.

— Radule, spuse el deodată, mi-a zis tata să duc un pachet în oraş, aşa c-o să trebuiască să plec. Dacă nu vă mai găsesc pe circuit, ne vedem după-amiază.

Mircea îşi schimbase hotărârea. Nu mâine, ci chiar azi se va duce să-l caute pe inginerul Vasilescu.

Aşa şi făcu, dar, spre dezamăgirea sa, află că inginerul este plecat din oraş.

— Mâine aş putea să-l găsesc?

— Nu, tovarăşul inginer o să lipsească cinci-şase zile, dacă nu chiar mai mult.

Se simţi pierdut. Vrusese să le demonstreze băieţilor că poate şi el ceva şi încă lucruri mult mai complicate decât schimbarea segmenţilor, pe care ar fi trebuit să-i schimbe, el şi nu Sandu, dacă s-ar fi interesat atunci, aşa cum făcea acum. El era mecanicul echipajului, lui i-ar fi revenit să schimbe segmenţii şi nu lui Sandu, care fusese

doar ajutor de mecanic! Da, tatăl său are dreptate când spune că el, Mircea, n-are pic de ambiţie. Acum vrea să facă ceva şi nu poate. Ar fi rămas băieţii trăsniţi, ascultându-l cum se umblă la raportul de compresie...

— Da’ ce s-a întâmplat? întrebă intrigat colegul inginerului Vasilescu, văzând deznădejdea din ochii lui Mircea, care nu se mişcase din loc. Eşti rudă cu el? E maică-ta bolnavă?

— Nu, nu, clătină Mircea din cap. Am vrut să-l întreb ceva în legătură cu motorul în doi timpi. Am auzit că se pricepe extraordinar la motoare tovarăşul inginer Vasilescu.

— Da’ de unde-ai auzit? râse colegul inginerului Vasilescu.

— Tata mi-a spus! se grăbi Mircea să-i răspundă, neînţelegând ce găsise acesta de râs. Şi tatei i-a spus un prieten, care-l cunoaşte bine pe tovarăşul inginer Vasilescu şi ştie că se pricepe extraordinar la motoare!

— Da, într-adevăr, se pricepe... Motorul în doi timpi? Şi ce te interesează să afli?

— Cum se poate mări... puterea unui motor.

— Eşti cam mic încă pentru motoretă!...

— Nu, avem un cart... Suntem membri A.C.R.! Avem un cart cu care vrem să ne înscriem la curse, la toamnă.

— Da, da, da, pricepu colegul inginerului Vasilescu. Vreţi să participaţi la curse... Foarte bine. La curse?... Îşi aminti el deodată ceva şi luând de pe birou agenda o deschise la litera „C”.

Scrise apoi pe o hârtiuţă: „Delly Crăsnaru” şi două numere de telefon.

— Poftim, îi întinse acesta hârtiuţă. Caută-l pe nenea ăsta la unul din numere. Nu ştiu care din ele e de la serviciu şi care de-acasă. Ce poţi afla de la el nu poate să-ţi spună o mie de mecanici luaţi la un loc. Delly Crăsnaru

a fost cel mai bun prieten al lui Jean Calcianu. Ai auzit de Jean Calcianu?

— Cum să n-aud?! se simţi ofensat Mircea. Recordul de la Miramas, Marele Premiu al Lembergului, Marele Premiu al Belgradului... Recordul Bucureşti-Braşov n-a fost doborât încă... Cum şi recordul...

În birou intră grăbit un bărbat care îl chemă pe colegul inginerului Vasilescu; luându-şi rămas bun, Mircea ieşi pe coridor.

Schimbă moneda de un leu la vânzătorul de ziare din colţul străzii şi încercă la telefonul public de alături. Îi răspunse o voce nazală de bărbat.

— Tovarăşul Crăsnaru a plecat la M.T.T.A. Şi nu se mai întoarce azi la birou. Şi legătura se întrerupse.

Îl urmărea ghinionul. Se hotărî să încerce la cel de-al doilea număr de telefon.

— Soţul e la serviciu. Cine îl caută? se interesă doamna de la celălalt capăt al firului.

Mircea nu ştiu ce să spună şi doamna Crăsnaru întrebă din nou:

— Da’ cine îl caută?

— Mircea Mărculescu, îşi spuse el numele. Am fost la A.C.R. Mi s-a dat numărul acesta de telefon şi mi s-a spus să-l caut pe domnul Delly Crăsnaru. Nu ştiţi, vă rog, când se întoarce acasă?

— În jur de trei şi jumătate, patru fără un sfert.

— Nu vă supăraţi, vreţi să-mi daţi şi mie adresa? L-aş aştepta în stradă ca să-l întreb, două minute, ceva foarte important.

Soţia lui Delly Crăsnaru îi spuse strada şi numărul şi, pentru că Mircea nu ştia în care parte a oraşului se găsea strada respectivă, aceasta îl învăţă în ce autobuz trebuie să se urce din centru şi la ce staţie să coboare.

Era abia ora unu, ar fi avut timp să se ducă să

mănânce acasă, dar fiindu-i teamă să nu-l scape cumva pe domnul Crăsnaru, porni să caute linia autobuzului care să-l ducă la adresa pe care i-o dăduse soţia acestuia.

Casa nu era prea mare şi el se îngrozi la gândul ce s-ar fi făcut dacă domnul Crăsnaru ar fi locuit într-un bloc. Se aşeză în aşteptare pe postamentul de beton al gardului, iar când ceasul său de la mână arătă ora trei şi jumătate, se instală în dreptul portiţei.

La un moment dat, un bărbat plinuţ intră în curte şi Mircea se luă după el.

— Domnul Crăsnaru?

— Nu, clătină acesta din cap.

Abia cel de-al treilea se dovedi a fi Delly Crăsnaru.

— Da, eu sunt. Poftim, ce doreşti?

Nu era prea înalt, suplu şi energic, cum i se păru lui Mircea, şi în special ochii îi erau foarte vioi. Pătrunzători şi vioi. Îi explică despre ce este vorba şi îl văzu pe domnul Crăsnaru zâmbind.

— Bine. Hai în casa. M-aştepţi de mult?

— Nu, nu prea de mult.

Domnul Crăsnaru îşi înştiinţa soţia că au un musafir şi aceasta apăru în antreu.

— Am vorbit la telefon, nu?

— Da, recunoscu Mircea, fâstâcit.

— Eu am zis că-i vocea unui băiat, dar... se adresă ea soţului ei.

— Are unele probleme tehnice... îi explică acesta şi se întoarse spre Mircea: Stăm împreună la masă şi le rezolvăm noi!

— Nu, vă mulţumesc foarte mult, eu am mâncat, se jenă Mircea.

— Bine, atunci o să-ţi dau să te uiţi la nişte reviste.

Şi domnul Crăsnaru îl conduse în camera alăturată, cu o bibliotecă mare cât ţinea tot peretele. Îi arătă un fotoliu

şi, luând de pe masa sa de lucru câteva numere din *Quattro-route,* i le întinse lui Mircea.

— Vă rog, pot să dau un telefon acasă? ceru el permisiunea domnului Crăsnaru, arătând spre aparatul telefonic de lângă canapea.

— Bineînţeles! spuse acesta şi ieşi din cameră.

Mircea întârziase de la masă şi el se temea că părinţii vor fi îngrijoraţi, neştiind unde se află. Îi explică tatălui său că se găseşte acasă la domnul Delly Crăsnaru, deoarece inginerul Vasilescu era plecat în provincie.

— Bine, dar asta-i oră de vizite?!

— Tată, n-am avut încotro! E un caz de forţă majoră! ceru el înţelegere din partea tatălui său.

Cele aflate de la domnul Crăsnaru se dovediră deosebit de interesante, dar acesta îl preveni:

— Tot ce ţi-am spus nu necesită, după cum ai văzut, calcule prea complicate. Aveţi nevoie însă de scule... De un atelier... De un atelier mecanic... Şi cine o să vrea să se ocupe de voi acum, în plin sezon, când toate *service*-urile sunt atât de aglomerate cu maşini?! Astea-s operaţiuni migăloase... Numai un pasionat poate avea răbdarea necesară. Şi-apoi tatonările... căci de tatonat trebuie să tatonezi singur. De fapt, pe toate trebuie să le faci singur. Până nu faci singur, nimic nu înveţi!

Spuneai că Jean Calcianu a câştigat la Miramas... Dar cum a câştigat? Lucra la stăpân, în atelierul lui *Maître Corniot,* când bogatul fabricant de băuturi, Dubonnet, s-a oprit cu maşina sa, o *Hispano-Suiza* de 12 cilindri, spunându-i lui Corniot c-a fost la patru ateliere şi niciunul n-a putut să-i spună de ce motorul său nu merge decât în unsprezece cilindri.

Calcianu admira din atelier frumuseţea maşinii. Era una din cele mai scumpe maşini din vremea aceea. Corniot s-a ambiţionat şi, ştiind ce poate Calcianu, i-a

spus să se apuce de lucru.

Jean a muncit singur toată noaptea, a descoperit cauza nefuncţionării unui cilindru, a înlocuit supapa arsă, a reglat motorul cu mare fineţe, iar a doua zi, Dubonnet a constatat uluit nu numai că-i funcţionează toţi cei 12 cilindri, dar că motorul maşinii *toarce* cum nu *torsese* niciodată.

I-a devenit client şi Dubonnet-junior, care, având bani, prinsese gustul maşinilor de curse şi-şi cumpărase două Bugatti. O maşină Bugatti era o perfecţiune tehnică în miniatură. La rugămintea lui Calcianu, Dubonnet-junior i-a împrumutat una din cele două Bugatti. Convins că-şi poate arăta talentul şi priceperea sa, Calcianu s-a apucat de lucru. Era un om modest şi delicat. Tocmai de aceea a lucrat noaptea, departe de privirile ironice. Pentru un românaş, pripăşit în ţări străine, era o îndrăzneală prea mare ceea ce voia să facă.

Pe vremea aceea, despre aerodinamism nici nu se vorbea... Şi totuşi el se gândise că pentru a obţine o viteză mai mare este necesar ca maşina să opună o rezistenţă cât mai mică aerului. A demontat tot ce era anexă exterioară, a acoperit cel de-al doilea loc... Şi iată ce-a mai făcut Calcianu: a înlocuit toate şuruburile înălţate ale caroseriei cu şuruburi îngropate, a acordat o atenţie deosebită până şi lustruirii vopselei, în vederea alunecării aerului şi a realizat un maximum de finisare aerodinamică!

Cu motorul pus la punct, tatonat şi reglat cu răbdare, cu o carburaţie pe care a adus-o la perfecţiune, i-a bătut pe piloţii oficiali ai lui Bugatti, sub privirile stupefiate ale acestuia. Ettore Bugatti era un om deosebit de orgolios; plin de ciudă, dar şi curios, s-a apropiat de Calcianu şi, după ce-a văzut transformările făcute de acesta, n-a putut să nu-l felicite.

— Şi l-a luat la el în uzină?

— Cu un om ca Jean nu se-ntâlnea el pe toate drumurile!

— Directorul fabricii de avioane I.A.R., din Braşov, i-a adus din Italia o Alfa-Romeo „pur sânge”. Calcianu se întorsese în ţară, deschisese un atelier şi dăduse faliment. Calcianu nu ştia să ceară bani. Era Alfa Romeo cu care alergase marele Nuvolari în „32” la „Mille Miglia”. Maşina a fost ţinută aproape un an în vamă şi când a luat-o Calcianu avea chiulasa spartă, blocul ruginit... Era într-un hal fără de hal. A fost o muncă titanică pentru Jean să pună la punct o maşină atât de pretenţioasă şi de complicată.

S-a prezentat cu ea la Marele Premiu al Belgradului şi i-a bătut pe cei mai buni piloţi francezi, germani, italieni. A fost cea mai frumoasă victorie a lui.

La cursă era prezent şi Nuvolari. Recunoscând maşina cu care alergase pe vremuri, nu i-a venit să creadă că, după şapte ani, maşina lui a fost capabilă de o asemenea performanţă. Nu ştia că Jean Calcianu era nu numai un mare pilot, dar şi un mecanic, aş spune, de geniu. Şi n-a fost singurul.

— Pe Marin Butculescu l-aţi cunoscut?

— Marin Butculescu... Te-ai gândit la recordul Paris-Bucureşti, nu? Butculescu era un mecanic deosebit de ingenios. El transforma motoare pe care le perfecţiona, obţinând cu ele performanţe cu adevărat uimitoare. Şi nu numai în materie de motoare. Farurile şi suspensia telereglabile, cu comandă de la volan, aplicate azi la unele maşini cu pretenţii, sunt invenţiile lui!

Dar să revenim, cum s-ar spune, la oile noastre. Ziceai că aveţi la uzina voastră termică... Domnul Petre n-are cumva o bormaşină electrică de mână?

— Nu, n-am văzut aşa ceva la dânsul.

— Dacă ar avea, s-ar putea adapta la ea un cablu interior... Cum să-ţi explic eu?... Voi trebuie să pătrundeţi în interiorul canalelor... Să pătrundeţi cu ceva în genul bormaşinilor din cabinetele dentare şi tot cu freze de acest gen.

— Tata-i dentist!

— Ia vezi... Nemţii spun *Hochglanzpoliert.* Adică „lustruire de înalt nivel”, iar cu compresia faceţi aşa cum te-am învăţat.

— Nu puteţi să-mi împrumutaţi cumva o carte în care să se găsească toate acestea?

Delly Crăsnaru zâmbi şi se întoarse spre biblioteca din spatele său.

— În toate se găseşte câte ceva. Tot nu se găseşte în niciuna.

— Dar despre motorul în doi timpi?

— Despre motorul în doi timpi o să-ţi dau una pe care s-o pricepi mai uşor.

— Să n-aveţi nicio grijă, o învelesc frumos în copertă...

— Dac-aş avea vreo grijă nu ţi-aş împrumuta-o, spuse Delly Crăsnaru, scoţând o carte nu prea groasă din raft. Sigur, se pot face multe modificări, dar ele necesită nu numai ateliere foarte bine utilate şi mecanici specialişti, dar şi concursul uzinei constructoare. Anumite piese... ceea ce ţi-am spus eu este deocamdată suficient. Şi mai dă-mi un telefon; dacă vă izbiţi de ceva necazuri, cheamă-mă!

XV

Discutând data, ora şi locul convocării adunării de constituire a clubului sportiv DIMB, Radu propuse ca ea să aibă loc luni, ora 8 dimineaţa, la Mircea acasă. Şi

argumentă de ce:

— Luni, pentru ca Sandu să aibă suficient timp să gândească bine statutul...

— Proiectul de statut! îi atrase atenţia Sandu. Statut o să fie după ce-l votăm.

— Da, ai dreptate. Ora opt, ca să ne rămână timp şi pentru antrenament, iar la Mircea acasă, pentru că bunica n-o să ne deranjeze.

Băieţii fură punctuali şi Mircea îi conduse în camera sa.

— Hai, Sandule, să nu pierdem timp! îl grăbi Liviu.

Sandu venise cu un caiet, îl deschise şi luând o înfăţişare gravă, începu să citească:

STATUTUL CLUBULUI SPORTIV DIMB

„Clubul sportiv DIMB este o organizaţie obştească. Din ea poate să facă parte orice elev al Şcolii generale nr. 21, începând din clasa a V-a”.

— Stai, Sandule! îl opri Mircea. O să năvălească puhoi! Şi-or să vrea să conducă şi maşina!...

— Nu! Nu confunda echipajul cu clubul! Echipajul e echipaj, iar clubu-i club! *RB*-ul e al lui Radu... Ai răbdare şi-ai să vezi.

„Denumirea clubului a rezultat din alăturarea iniţialelor numelor membrilor fondatori”... N-am pus între paranteze pseudonimele de alergători, gândindu-mă că pot interveni unele schimbări. Voi ce părere aveţi?

Băieţii se concentrară, neştiind ce să-i răspundă.

— Da, are dreptate Sandu, se hotărî Radu. Sunt pseudonimele noastre de alergători, nu de membri ai clubului.

— În regulă, Sandule! ridică Liviu mâna, arătând că este de acord.

Ridică mâna şi Mircea, şi Sandu se aplecă din nou asupra caietului:

„Pentru a deveni membru al clubului, elevul trebuie să cunoască bine prezentul statut, să se supună întocmai prevederilor sale şi să achite cu regularitate cotizaţiile de membru”...

— Bravo, Sandule! sări Liviu de bucurie în sus pe canapeaua lui Mircea.

— Club fără cotizaţii nu se poate! spuse foarte serios Sandu.

Pe Radu îl preocupa însă altceva:

— Sandule, eu cred că ar trebui să spunem de ce are clubul ca scop practicarea cartingului.

— Şi eu m-am gândit...

— Tata spunea c-o să capăt încă de copil reflexele necesare pentru a fi stăpân, mai târziu, pe volan. Când vom fi mari, toţi o s-avem maşini!... Şi eu, şi tu, şi Mircea, şi Liviu...

— Bineînţeles! Eu strâng întâi bani de maşină şi pe urma mă-nsor! spuse Liviu cu hotărâre.

— Şi să trecem chiar aşa „de copil”? întrebă Sandu.

Radu stătu şi se gândi o clipă.

— Nu, scrie numai de reflexe! Fă pe o altă pagină fraza, îi ceru Radu, arătând spre caiet.

Sandu desfăcu caietul la mijloc ca să poată apoi detaşa cele două foi pe care urma să le folosească pentru ciorna articolului. Începu să scrie, citind cu glas tare:

— Practicarea cartingului duce la elaborarea reflexelor necesare pentru stăpânirea şi conducerea automobilului...

Liviu se ridică în picioare:

— Despre sânge rece nu spunem nimic?

— Ce să spunem despre sânge rece? îl întrebă Mircea.

— Cum ce să spunem? Că-nveţi să judeci cu sânge rece... Nu-ţi trebuie sânge rece pe viraje?! Dacă ai fi

judecat cu sânge rece, n-ai fi intrat, atunci, în Cornel Deciu! îi aminti Liviu.

— Mi-a blocat drumul... A derapat, frânând aiurea şi mi-a blocat drumul! se apără Mircea.

— Băieţii spuneau c-ai fi putut să-l eviţi... dacă trăgeai uşor de volan... Puţin, dar rapid... arătă Liviu mişcarea.

— Când să mai trag de volan, dacă el mă depăşise şi-mi blocase drumul la doi metri în faţă?!

Radu îi opri, ridicând mâna, în semn că vrea să vorbească.

— Are dreptate Liviu, să trecem „cu sânge rece”. Şi mai trebuie spus ceva şi despre hotărâri, fu el de părere. Judeci repede şi cu sânge rece... Şi iei hotărâri.

— Aşa-i! îl aprobă Sandu. Recapitulă: „Practicarea cartingului duce la elaborarea reflexelor necesare pentru stăpânirea şi conducerea automobilului, la capacitatea de a judeca rapid şi cu sânge rece situaţiile neprevăzute şi de-a lua imediat hotărârile cele mai”. Şi eu aş face un aliniat nou: „Practicarea cartingului te învaţă arta conducerii automobilului”. De acord?

Toţi ridicară mâna în sus. Sandu continuă:

„Clubul sportiv DIMB este condus de către un birou format din trei persoane şi de către secretarul clubului, care va fi în acelaşi timp şi membru al biroului. Atât biroul cât şi secretarul sunt aleşi prin vot secret de către adunarea generală.

Adunarea generală alege, de asemenea, comisia sportivă, compusă din două persoane şi pe casierul clubului”.

— Trezorier se spune! îl corectă Radu.

— Exact, îşi aduse Sandu aminte. „Şi pe trezorierul clubului. În caz de abateri sau acte grave de indisciplină, împotriva celor vinovaţi se vor putea lua măsuri de sancţionare.

Adunarea generală este convocată o dată pe an, pentru a dezbate activitatea desfăşurată şi a alege organele de conducere ale clubului DIMB”.

Asta-i tot. Cred că n-a mai rămas nimic. Dacă mai aveţi propuneri, poftim, îi invită Sandu.

— E bine, nu? se uită Radu întâi la Mircea, apoi la Liviu. Amendamentele au fost introduse...

— Atunci să trecem la vot! propuse Sandu. Mircea, fă bileţele!

— Ce rost mai are să votăm cu bileţele când am fost de acord cu fiecare articol în parte?! gesticula Liviu, ridicându-se.

— Mai potoleşte-te cu mâinile astea că erai să-mi scoţi ochii! îl apostrofă Radu, frecându-se la sprânceana pe care o atinseseră, din greşeală, degetele lui Liviu.

— E prevăzut în proiectul de statut vot secret? Vot secret facem, nu vru Sandu să cedeze şi, rupând din caiet o filă, o împături în părţi egale.

Mircea aduse un cuţit cu care Sandu tăie hârtia şi tot el scrise *buletinele de vot,* trecând pe rândul de sus cuvântul „Da”, iar pe cel de jos „Nu”.

Votară, deschizând pe rând uşa dulapului de haine şi aruncând înăuntru bileţelele. La deschiderea *urnei,* fură înregistrate patru voturi „Da”.

— Deci în unanimitate, spuse Sandu şi continuă: trecând la propuneri, v-aş recomanda următoarele: deoarece, până una-alta, noi suntem şi membri ai clubului şi ai echipajului, aş zice ca din birou să facă parte: Radu, Mircea şi eu, iar secretarul clubului să fie Radu, care-i şeful echipajului. În comisia sportivă v-aş propune pe Radu şi Liviu.

— Eu îl propun pe Mircea ca trezorier! se ridică Radu. De la înfiinţarea echipajului a ţinut socotelile, cine şi cât a cheltuit pentru benzină şi ulei... Liviule, tu ai cumpărat

trei litri de benzină şi uitaseşi de ei... Mircea însă îşi notase. Şi-ai mai cumpărat odată doi litri şi tot ai uitat. Cel mai bun pentru trezorier este Mircea, spuse Radu cu hotărâre.

— Şi eu îl susţin! ridică Liviu mâna.

Liviu sperase în secret că va fi ales în birou, dar după ce Sandu îl propuse în comisia sportivă, îşi spuse că n-are de ce să fie nemulţumit, ci dimpotrivă, comisia sportivă va fi compusă numai din Radu şi el.

Întâi se desfăşură votarea biroului, apoi a secretarului, a comisiei sportive şi, în cele din urmă, a trezorierului. Propunerile lui Sandu fură acceptate, nu se înregistră nicio surpriză.

În scrisoarea pe care mama lui Radu o primise de la soţ erau şi câteva rânduri adresate fiului său:

Radule,

M-ai rugat să ţiu de acord cu consimţământul pe care ţi l-a dat mama pentru licenţa de alergător. Bine, sunt de acord. Dar, drept să-ţi spun, am stat puţin pe gânduri... Ştii foarte bine că la şcoala la care ai să mergi din toamnă, profesorii nu te cunosc şi ai auzit şi tu cât sunt de severi. Tot în anul ăsta ai să dai şi examen pentru liceu. Un examen hotărâtor pentru tine. Mi-ai arătat până acum că nu trebuie să mă îndoiesc de tine. De aia am şi fost de acord cu licenţa.

Te sărută,

Tata

P.S. Mi-ai scris cum aţi schimbat voi segmenţii. Mi-a plăcut cum i-aţi schimbat. Eu ţi-am explicat cum lucrează ambreiajul şi de ce e nevoie de el, deci n-ar strica să-l desfaci, să vezi cu ochii tăi cum şi de ce.

După-amiază, Radu le povesti băieţilor despre răspunsul primit şi le spuse ce-l sfătuise tatăl să facă.

Mircea hotărî să nu piardă momentul:

— Cilindrul! Neapărat trebuie să dam încă o dată afară cilindrul!

— Parcă erai împotrivă? îl privi Radu mirat. Mircea rămase tăcut şi Radu reconstitui situaţia: A propus Liviu, Sandu a fost pentru, iar tu te-ai opus.

— Pentru că nu mi-am dat seama de importanţa lucrării! nu mai putu Mircea să evite un răspuns.

— Cum adică nu ţi-ai dat seama? Când singur ai spus...

— Nu mi-am dat seama, îl întrerupse Mircea, dar Radu continuă:

— Sandu te-a întrebat: „Bine, te opui, da' de ce?" Iar tu ai spus că maşina a devenit foarte *nervoasă.* Nervoasă prin înlocuirea segmenţilor şi cu cât umbli mai puţin la motor, cu atât e mai bine.

— Iar eu i-am spus: „Cunosc citatul ăsta!" interveni Sandu în discuţia celor doi.

— Vii acum cu poveşti că nu ţi-ai dat seama!... se supără Radu.

— Pentru că aşa este! nu se lăsă Mircea.

— Radule, interveni din nou Sandu, este adevărat că Mircea şi-a motivat împotrivirea... Dar tot atât de adevărat este că lustruirea galeriilor de admisie şi evacuare trebuie făcută!

— Lustruirea nu-i suficientă! spuse Mircea, sigur pe el. Trebuie majorate canalele, de *umblat* la raportul de compresie...

— *Umblat* la compresie? Şi cum ai vrea tu să *umbli,* la compresie? îl luă de data aceasta Sandu din scurt.

— Spune-mi tu, mai întâi, cum vrei să lustruieşti galeriile! îi ceru Mircea.

— Cum se lustruieşte o galerie...

— Cum?

— Ce vrei, să-ţi descriu exact operaţia? Imaginează-ţi şi singur... dacă nu ţi-e prea greu... fu răutăcios Sandu. Imaginează-ţi şi singur cum se poate lustrui un canal!

— Să zicem că nu pot. Liviu a propus să lustruim canalele, cum a făcut Petre Cristea, iar tu l-ai susţinut. Nu mie, spune-ne la toţi cum ai fi executat operaţia!

— Spune, Sandule! îl îndemnă Liviu.

— Eu spun... făcu agasat Sandu, dar e la mintea oricui.

— La mintea mea poate nu-i... zâmbi Mircea ironic.

Sandu nu-l luă însă în seamă.

— Cumpărăm câteva coale de şmirghel şi mai gros şi mai subţire... Ultima coală trebuie să fie foarte fină. Înfăşurăm fâşii de coală pe deget şi frecăm până scoatem un lustru perfect. Ca oglinda! se ambală Sandu.

— Şi-năuntru? îl aduse Mircea la ce dorea el.

— Unde înăuntru?

— Cum unde înăuntru?! Pe interiorul canalelor! Cu degetul poţi să pătrunzi numai în gura canalului! Da-n interior? Interiorul n-are importanţă după tine?! Gazele nu trebuie să alunece şi pe interiorul canalelor?! Pe interior n-are importanţă dacă alunecă bine sau nu?!

Sandu rămase tăcut. Era evident că Mircea are dreptate. Nu spuseră nimic, nici Radu, nici Liviu; îi uluise puţin bombardamentul la care fusese supus mecanicul lor şef.

— Şi doar cu lustruirea nu facem nimic! sublinie Mircea. E un ajutor pentru gaze... Alunecă ceva mai bine... Când am dat afară cilindrul, cred c-aţi văzut şi voi nişte buburuze pe canale. Canalele sunt zgrunţuroase, mai ales în interior!

— Le-ai pipăit tu ş-ai văzut că-s zgrunţuroase?! râse Sandu. Cilindrul nu fusese decât în mâna lui, nu, nu

umblase nimeni cu cilindrul în afară de el!

— E normal să fie zgrunţuroase! Din turnare! Mircea continuă, pentru că abia acum putea să pună în evidenţă cele aflate: Pe canalele astea circulă amestecul de benzină şi aer. Numai că vâna de amestec aleargă pe un drum zgrunţuros care îi reduce mult din viteză. Pur şi simplu, îi frânează înaintarea! Pe suprafaţa zgrunţuroasă a pereţilor şi mai ales în dreptul buburuzelor rămase din turnare se formează nişte vârtejuri. Ca vârtejurile de praf aproape.

— Turbioane! găsi Radu un termen mai tehnic.

— Exact, turbioane! Şi-n loc să-nainteze, o parte din amestec se-nvârte pe loc. Umplerea cilindrului este încetinită şi se face incomplet. Deci, forţa exploziei este mai slabă, deci şi forţa motorului...

Sandu stătu puţin să se gândească. Aşa era. Dar de unde ştia Mircea toate acestea? Nu scosese un cuvânt atunci când el explicase cum lucrează motorul în doi timpi.

Radu şi Liviu erau la fel de uimiţi. „La naiba”! îşi spuse Liviu, Mircea e într-adevăr un mecanic! A găsit undeva şi-a citit! Şlefuirea canalelor nu era sarcina lui, Radu i-o dăduse lui Sandu. Şi când colo, Mircea... El, Liviu, de ce n-ar fi putut să ştie toate acestea?! Mamă, ce surprinşi ar fi rămas băieţii! El ajutor de mecanic... Chiar... Data trecută i-a înnebunit Sandu... Acum Mircea l-a pus jos pe Sandu... Şi nu numai cu lustruitul! A zis şi de majorarea canalelor, de raportul de compresie...

— Nu mai vorbesc de coturile bruşte, tăioase... continuă Mircea. Trebuie polizate. Ca şi marginile găurilor.

— Cu ce să le polizezi? îl întrebă repede Sandu, dându-şi seama că o asemenea operaţie era imposibil de executat, din cauza îngustimii canalelor.

— M-am gândit eu... Cu pietrele de polizor de la tata. Ne ducem cu cilindrul la laborator... Au o mulţime de pietre cu care şlefuiesc dinţii de metal. Perii circulare de sârmă. Şaibe cu pâslă pentru lustruit... Băgăm bormaşina pe canale, pân' le facem oglindă!

— Aşa da, fu nevoit Sandu să recunoască.

— De ce n-a făcut însă uzina toate astea? De ce-a lăsat canalele neşlefuite? se întrebă contrariat Radu.

Aceeaşi întrebare i-o pusese şi Mircea lui Delly Crăsnaru şi el ştia ce să-i răspundă lui Radu.

— Toate uzinele din lume lucrează aşa. La o producţie de serie... Câţi oameni îţi trebuie să ia fiecare cilindru la mână?! Să polizeze coturile, să şlefuiască canalele...

— Da, e-o treabă migăloasă, recunoscu Radu.

— Dar la raportul de compresie cum vrei să umbli? îl încolţi Sandu, fiind sigur că Mircea nu se va putea descurca într-o asemenea problemă complicată şi grea. În cartea pe care o avea Sandu, se vorbea că poate fi modificat raportul de compresie, dar nu se spunea cum.

Mircea descrise operaţia aşa cum o aflase de la Delly Crăsnaru, şi Radu, pentru a nu arăta cât de tare îl uluise surpriza pe care le-o pregătise tuturor Mircea, trecu la hotărâri:

— Sandule, cele propuse de Mircea mi se par interesante. Uite, ai zece zile la dispoziţie ca să studiezi aceste soluţii.

— Eu mă oblig să le şi execut! interveni Mircea. Am vorbit cu tata pentru polizare şi şlefuire... Oglindă facem canalele!

— Radule, eu aş vrea să-mi încredinţezi mie camera de ardere şi calota pistonului, îl rugă Liviu pe şeful său de echipaj! Şi te rog să ai încredere că vor fi ca oglinda!

— De acord. Mai întâi, însă, să studieze Sandu soluţiile propuse de Mircea. Aici nu mai e vorba să schimbi nişte

segmenţi vechi cu alţii noi... cu segmenţi originali, livraţi de fabrică... Aici e vorba să aducem unele modificări la ce-a făcut fabrica!

— Cu şlefuirea canalelor Mircea are dreptate, spuse Sandu. Fabrica n-are cum să şlefuiască canalele de la fiecare cilindru!

— Petre Cristea n-a şlefuit singur galeriile de admisie şi evacuare ale Fordului său?! Şi era un Ford de 8... îl susţinu Liviu şi în aceeaşi clipă avu revelaţia unei idei.

A doua zi îi telefonă lui Petre Cristea, îl rugă să-l ierte că-l deranjează din nou, şi îi spuse că primise de la şeful său de echipaj sarcina de a executa lustruirea camerei de ardere, a calotei pistonului, iar celebrul alergător îl învăţă ce şi cum trebuie făcut.

„Dar asta în ajunul cursei! În ajunul antrenamentelor oficiale! ţinu Petre Cristea să sublinieze. La motoarele în doi timpi, oricât ai lustrui, calamina tot se depune, din cauza uleiului din amestec. Uleiul nu arde complet şi se transformă în zgură, căptuşeşte camera de ardere, înrăutăţind răcirea chiulasei, înfundă galeria de evacuare...”

XVII

La începutul săptămâni, veni şi ziua mult aşteptată a căştilor de alergător. În după-amiaza precedentă, sora lui Liviu fusese la Mircea acasă, părinţii acestuia îi dăduseră banii pentru casca promisă şi a doua zi dimineaţa, conduşi de Ada, băieţii se prezentară la magazinul de articole sportive.

Pregătită de băieţi, Ada ceru mai întâi pentru Sandu o cască roşie, aşa cum stabiliseră ei să fie ambele căşti. Dar când Radu şi apoi Mircea probară şi ei casca, aceasta se

dovedi mult prea largă, cu toate că amândoi îşi puseseră, înainte de a o îmbrăca, câte o bască pe cap.

— Nu se poate! protestă vânzătorul. Pentru băieţi vă dau o cască mai mică.

Norocul a fost că Radu şi Mircea aveau măsuri foarte apropiate şi îmbrăcând casca acestora, Liviu se declară mulţumit.

— Da, merge, spuse el încercând-o dacă nu se mişcă prea tare pe cap. Mai am o bască acasă. Dacă o să fie nevoie, o s-o pun dedesubt şi pe ea. Merge, merge. E bună.

Vânzătorul se cam strâmbă, dar Livu nu-i dădu nicio atenţie. „Uite-al naibii?! Pe banii mei îmi aleg ce-mi place mie, nu lui!” îşi spuse Liviu în gând şi trecu la oglindă. Privindu-se cum îi stă casca, auzi parcă motorul: Arrrrr-arrrrrrrr-arrrrrrrrrrr!

— Perfect! exclamă Liviu şi, scoţând casca, o puse pe tejghea, lângă cea a lui Sandu. Astea două, se adresă el vânzătorului.

Ada achită bonul la casă, i-l dădu vânzătorului şi acesta vru să împacheteze căştile în hârtie.

— Nu-i nevoie! îl opri Liviu. Le luăm şi aşa.

— Da, da, îl aprobă Radu. Le ţinem de curea.

— Da, e mai comod aşa, îi explică Sandu vânzătorului, în timp ce Mircea şi Liviu luau căştile, prefăcându-se a nu înţelege zâmbetul cu subînţeles al vânzătorului.

Ieşiră gravi din magazin, urmaţi de Ada, de Radu şi de Sandu.

— Ziceai că mai ai nişte treburi prin oraş? se întoarse Liviu spre Ada. Noi ne ducem direct la uzină, iar de acolo pe pistă. Îţi mulţumim frumos, la revedere! o puse el în faţa faptului împlinit.

După ce se îndepărtară de Ada, Liviu le propuse băieţilor:

— Să le pictăm chiar acum! Mergem la mine şi ieşim pe circuit având căştile gata pictate!

Radu nu-l văzuse încă pe Liviu desenând şi el rămase uimit de viteza cu care acesta schiţă pe suprafeţele căştilor, întâi emblema, în faţă, apoi, pe părţile laterale, câte un fanion de start cu binecunoscuta tablă de şah.

— O dungă sau două dungi albe pe mijloc? întrebă Liviu, răsturnând casca. Eu aş face două.

— Două, aprobă Radu.

— Două dungi late de un centimetru aproape, nu? şi Liviu începu să traseze liniile dungilor, pornind de deasupra emblemei şi terminându-le în marginea din spatele căştii.

— Liviule, în spate laşi gol? îl întrebă Radu deodată, luând cealaltă cască în mână.

— Avem dungile!

— Altceva nu mai pui?

— Nu, ar fi prea încărcat...

— Ce-ar fi să scoţi iniţialele din emblemă şi să scrii mare, deasupra emblemei, DIMB? îi sugeră Sandu.

— Cum poţi să modifici o emblemă?! sări Mircea ca ars.

— Nu modificăm nimic! O să lipsească iniţialele din emblemă... Dar în schimb o s-avem scris mare numele clubului deasupra emblemei.

— Sandule, şi eu aş vrea scris numele clubului, poţi însă să-l scoţi din emblemă?! Rămâne loc gol... Ce faci, Liviule? se întrerupse Radu întorcându-se spre acesta. Liviu începuse să şteargă de pe cască emblema.

— O să vedeţi.

Schiţă ceva mai sus, pe faţa căştii, scutul emblemei, desenă volanul de curse, laurii de sub el, iniţialele clubului cu litere ceva mai mici decât înainte. În schimb, sub scutul emblemei, între aceasta şi marginea căştii,

scrise mare: DIMB.

— Fain! exclamă Radu.

— Extra fain! întări Mircea.

— Îţi place, Sandule? îl întrebă Liviu.

— Da, e mult mai bine decât am propus eu. Numele clubului se întinde pe orizontal, apoi pe verticală, se ridică emblema şi-n continuarea ei dungile albe.

Foarte frumos!

— Şi există şi-o semnificaţie, dacă vreţi, spuse Liviu. Numele clubului apărat de scut, în interiorul căruia e un volan de curse; un volan de curse cu lauri sub el!

— Este, Liviule! râse bucuros Radu.

— Da, cum am propus eu, numele clubului rupea puţin arhitectura compoziţiei, recunoscu Sandu.

Liviu zâmbi:

— Exact!

Modifică şi desenul de pe cea de-a doua cască şi trecu la culori. Când volanul ieşi, cu tot cu spiţe, în relief, ca şi cum ar fi fost un volan de curse în miniatură, nituit acolo pe bronzul patinat al scutului, Radu nu se mai putu abţine:

— Zău dacă nu eşti un mare artist!

Ajutat de Liviu, Radu demontă, într-o după-amiază, ambreiajul. Plăcile nu prezentau o uzură prea mare, în orice caz nu una îngrijorătoare şi el le montă la loc. E adevărat, lucrurile se desfăşurară ceva mai greu decât la demontare, dar în cele din urmă totul se sfârşi cu bine.

Execută în termen şi Sandu sarcina sa. Susţinu toate soluţiile propuse de Mircea, ca şi modalitatea tehnică a rezolvării acestora, dar Radu ezita să ia o hotărâre; cuvântul „modificare” năştea în el o alarmă secretă. Nu se opuse direct, ca nu cumva băieţii să creadă că o face pentru că maşina este a lui şi că îi este teamă să nu se

strice cumva. Şi lui îi era într-adevăr teamă. În acelaşi timp, însă, dorea din tot sufletul să pregătească cât mai bine maşina, pentru ca echipajul *RB*-ului să poată concura de la egal la egal cu alergătorii de la „34”.

— Cei de la „34” trebuie să sosească azi-mâine, spuse Radu. O să vedem cum se comportă *RB*-ul în comparaţie cu maşinile lor...

— Ce să mai vorbim, interveni Liviu, maşinile lor sunt mai tari!

— Nu se ştie dacă nu vin cu ele *obosite!* Au *tras* în tabără în fiecare zi de maşini... şi n-au avut ateliere la dispoziţie, ca aici.

— Într-adevăr, poate le aduc hârbuite... îşi făcu Mircea speranţe.

Alergătorii de la „34” nu-şi făcură însă apariţia pe circuit nici a doua zi, nici a treia... În a cincea zi se produse un eveniment la care băieţii nici nu se gândiseră măcar. Tatăl lui Radu se întorsese de pe şantier, sindicatul întreprinderii îi oferi bilete de odihnă la mare şi el hotărî să intre imediat în concediu.

Radu dădu îndată alarma. Auzind fluieratul său, băieţii apărură speriaţi la ferestre şi, văzând semnul de stare excepţională, sosiră într-un suflet la capătul aleii Rozelor.

— S-a dus în vânt totul, mâine plecăm pe litoral!

Sandu, Mircea şi Liviu îl priveau amuţiţi.

— Da, oftă Radu. Seria începe vineri, însă tata vrea să stăm câteva zile la un văr în Constanţa. Nu ştiu ce l-a găsit cu vărul ăsta al lui, când avem bilete la Neptun?!... Vii c-o familie întreagă, buluc peste om!... Cică mereu i-a scris să vină la el. Are apartament de trei camere... Nu ne trebuia nouă să ne trambalăm la Constanţa!

— Atunci plec şi eu la bunici, spuse Sandu cu hotărâre în glas.

— Şi tu pleci? nu-i veni lui Liviu să creadă.

— Plec. Dacă pleacă Radu şi eu plec.

— Hai la uzină! îi chemă Radu. Să hotărâm ce trebuie hotărât.

— Suntem în aer, domn’ Petre! Radu pleacă la mare... îl informă Liviu în grabă pe mecanic, în timp ce se îndrepta spre firida unde îşi reluase locul carnetul de bord al *RB*-ului.

— Nu zău? zâmbi în sinea sa domnul Petre, ridicându-şi ochii de pe ziar.

Liviu nu mai avu timp să-i spună la ce grave consecinţe putea să ducă această veste neaşteptată şi zbură pe uşă afară. Nu ştia ce va hotărî Radu, dar bănuia ce tragedie urma să se întâmple cu echipajul lor.

Băieţii îl aşteptau tăcuţi. Se aşeză pe bancă alături de Mircea. Radu oftă din greu, îşi sprijini fruntea de palmă şi, privind cu încruntare în jos, spuse încet:

— Nu există altă soluţie decât să suspendăm antrenamentele pe timp de trei săptămâni. Dar nu şi pregătirile! Eu şi Sandu plecăm din oraş, rămâneţi voi doi. Şi Radu se întoarse spre Mircea şi Liviu. Trebuie să aflaţi ce se-ntâmplă cu cei de la „34”! Poate s-au întors cu maşinile hârbuite şi-acum stau să le repare în ateliere...

— Toate hârbuite? C-o maşină, două, ar fi apărut ei pe circuit, interveni Sandu.

— Radu poate să aibă dreptate, spuse Liviu. N-or fi toate hârbuite, da’ *Il commendatore* a hotărât revizia generală a maşinilor şi stau cu toţii în atelier! Aţi văzut ce disciplină-i la ei? Când spune *Il commendatore* ceva...

— Da, da, îl susţinu Mircea, nu-i exclus să-şi revizuiască maşinile pentru concurs!... îi avertiză el.

Rămaşi singuri, Mircea şi Liviu făceau de două ori pe zi, o dată dimineaţa, a doua oară după-amiaza, drumul până la pistă, însă fără niciun rezultat. Insistară cu

încăpăţânare. Era şi dorinţa de a se informa în legătură cu starea maşinilor acestora, dar şi nevoia, pe care ei începură s-o simtă tot mai acut, de a vedea pe cineva alergând, de a auzi din nou zgomotul de motoare.

— Să mergem la şcoala lor să vedem ce naiba se-ntâmplă! propuse Liviu într-o zi. Ăştia lucrează în ateliere, v-am spus eu!

Mircea se declară de acord şi porniră spre strada Răzoare, unde se afla, gard în gard cu Uzina de Maşini Grele, Şcoala generală nr. 34.

În curte – nimeni. Niciun zgomot nu venea de nicăieri. Ocoliră clădirea şi, dând cu ochii de geamurile de la subsol, se repeziră la ele. Da, într-adevăr, aici se găseau atelierele despre care le povestise Sandu. Trecură de la un geam la altul, privind înăuntru prin pâlnia mâinilor. Bancuri de lucru, strunguri, freze...

— Uite maşinile! exclamă Mircea.

Liviu veni la fereastra acestuia şi încercă să desluşească, în întunericul camerei, conturul maşinilor.

— Uite-le jos, între bancurile de lucru! îl ajută Mircea să le repereze.

În camera de alături mai numără vreo patru maşini...

— Cum s-au întors din tabără, le-au băgat înăuntru şi gata...

— Da, au suspendat şi ei activitatea sportivă, spuse Mircea cu părere de rău.

— Asta mai lipsea!

Băieţii se mângâiau acum cu vizitarea în fiecare zi a *RB*-ului. Mircea ridica uşor covoraşul, se uitau amândoi la motorul tăcut, înţepenit, trist şi el de atâta şedere, şi aşezau cu grijă covoraşul la loc.

Într-o zi, însă, întorcându-se de la un film, văzură un tânăr meşterind ceva la motorul motocicletei sale. Se opriră, asistându-l cu atenţie şi din siguranţa cu care

acesta demonta *platinele* sistemului de aprindere, îşi dădură seama că trebuie să fie foarte priceput.

Motociclistul le remarcă prezenţa, nu spuse nimic, îşi văzu în continuare de lucru şi doar atunci când Liviu puse mâna pe lanţ intră în vorbă cu ei:

— Toate motocicletele în doi timpi sunt cu tracţiunea pe lanţ, le explică el. Şi chiar la cele în patru timpi a cam dispărut aproape axul cardanic.

Liviu ştia toate acestea, pe el nu lanţul în sine îl intrigase, ci vaselina compactă care îi acoperea zalele. Cea folosită de ei se scurgea de la primul tur de pistă de pe zalele lui şi era bună doar să adune praf între role, ca să le macine cât mai curând.

— Ce vaselină e asta? îl întrebă el pe tânăr, arătându-i degetul murdar, cu care „probase” lanţul.

— Nu-i vaselină, puştiule! Seu de oaie amestecat cu grafit.

— Seu de oaie? Amestecat cu grafit? se miră Liviu. Cum vine asta?

— La bicicletă nu se-ncălzeşte lanţul prea tare, merge şi cu vaselină, fără probleme!

— Nu, noi avem o maşină... un cart, tot cu tracţiunea pe lanţ. Azi îl ungi, azi nu mai e vaselină pe el!

— Aşa? pricepu tânărul. Şi te pomeneşti c-alergaţi şi-n curse?

— Alergăm. Cum l-aţi uns cu seu de oaie? reveni Liviu la ceea ce îl interesa. Seu de oaie amestecat cu grafit? Cum aţi făcut? Nu ne-nvăţaţi şi pe noi? Şi de ce seu de oaie!

— Pentru că are un punct de fierbere foarte înalt... De aia nici nu se scurge de pe lanţ, oricât s-ar încălzi lanţul. Când a intrat între role, acolo rămâne! Aveţi însă grijă... Mare grijă... îi făcu atenţi tânărul. Grijă mare cum umblaţi cu seul fierbinte! Arsura cu untură e fleac, pe lângă

arsura cu seu!

— Şi grafitul de ce?

— Grafitul ajută la ungere.

— Da’ de unde facem rost de seu? se întrebă Liviu.

— Şi de grafit! adăugă Mircea, pe gânduri.

— Grafit se găseşte la *Chimicale,* iar seu... Vorbiţi la o măcelărie... Staţi, că vă dau eu... Tot vând motocicleta la toamnă, şi tânărul se îndreptă spre intrarea în bloc.

— Ai văzut câte secrete tehnice sunt? Cine s-ar fi gândit la seu de oaie?! gesticulă Mircea uimit.

— Preparat cu grafit! Praf or să rămână Sandu şi Radu!

— Tu vrei să umblăm la maşină? întrebă Mircea cu teama.

— De ce la maşină?! Scoatem siguranţa lanţului şi-l tragem afară, atât.

— De pus e mai greu...

— Îl punem noi!...

Tânărul se întoarse curând, aducând cu el un ceaun.

— Luaţi-l cu tot cu ceaun! Ce să mai fac cu ceaunul?!

Liviu luă repede ceaunul de toartă.

— Mulţumesc mult! Mulţumesc foarte mult! spuse el, retrăgându-se cu spatele.

— Chiar acum băgăm lanţul în seu! îl asigură Mircea pe motociclist.

— Să ţineţi seama de ce v-am spus! îi avertiză acesta foarte serios.

Liviu şi Mircea dădură din cap în semn că aşa vor face şi se grăbiră să plece. La un asemenea noroc cine s-ar fi putut aştepta?!! Seu gata preparat cu grafit!

Zburau, nu alta, spre casă, mânaţi de dorinţa de-a executa cât mai grabnic întreaga operaţie. Să rezolvi o dată pentru totdeauna problema ungerii lanţului era treabă, nu glumă!

— Paf vor rămâne şi Radu şi Sandu! spuse Liviu, imaginându-şi cât de uimiţi se vor uita aceştia la lanţ.

— Nu le spunem nimic! O să observe imediat că altfel e lanţul. Să vedem, o să poată ghici despre ce-i vorba?

— Cum o să poată ghici?! Fantastic câte secrete are mecanica asta!

— Daaa! îl aprobă Liviu. Crezi că cei de la „34” ştiu de seu de oaie amestecat cu grafit?

— Nuuu! Cum o să ştie?! Ce, nu m-am uitat eu la lanţurile lor?

— Şi nici nu le spunem nimic! Ăsta-i secret tehnic!

În după-amiaza aceleiaşi zile, întorcându-se de la serviciu, tatăl lui Liviu îşi anunţă familia: „La 10 august putem pleca în turul României”. În turul României, când Radu şi Sandu urmau să se-ntoarcă! Radu, în 15 august, iar Sandu chiar cu o zi mai devreme, aşa cum fusese calculat de ei toţi, cu calendarul în mână!

Liviu lăsă cu limbă de moarte lui Mircea:

— Sarcina lustruirii camerei de ardere şi a calotei pistonului este a mea! Spune-i lui Radu că-l rog foarte mult să respecte întocmai ce-a hotărât! Eu am găsit soluţiile tehnice, eu le aplic! mai ales c-am pisat şi coajă de nucă şi sâmburi de caise, după ce i-am uscat pe balcon! Am să aduc şi lemn moale de brad din turul României...

La întoarcerea lui Radu şi-a lui Sandu, *RB*-ul fu scos din trista sa înţepenire, amuţit atâta vreme, motorul îşi făcu auzit din nou glasul – e drept – tuşi zdravăn de câteva ori, apoi urcă armonios, fericindu-i pe băieţi cu divina sa melodie.

Dar lucrurile nu se pe trecură deloc aşa cum şi le imagina Liviu acolo, departe de ei.

Ca să se fortifice, părinţii îl duseseră aproape în fiecare an la mare, Liviu învăţase să înoate, îi plăcuse

mult şi înainte joaca cu valurile, acum însă făcea adevărate excese, provocând mereu supărarea părinţilor. Ada venea după el, îl scotea cu forţa din apă, Liviu rămânea cinci-zece minute pe plajă şi când se credea neobservat fugea iar înapoi. Fiecare val era un adversar sau un viraj, le întâmpina pieptiş, nu rareori se întâmpla ca un val mai puternic să-l răstoarne; pe el nu-l speriau însă *ieşirile în decor*.

Apoi, când *R 16*-ul lor începu să străbată frumuseţile ţării, suferinţa lui crescu şi mai mult. Asfaltul şoselelor îi aducea mereu în minte pista circuitului „Jean Calcianu”, pe al cărui traseu se desfăşura o bătălie continuă, iar *RB*-ul făcea adevărate minuni. O lună de antrenamente, în condiţii de curse, era o pierdere ireparabilă. După opt zile de antrenament, Petre Cristea câştigase Nürburgringul! Nürburgringul!...

Numai că alergătorii de la „34” nu apăruseră pe circuit decât în duminica premergătoare deschiderii cursurilor. Liviu sosise sâmbătă seara, alergase să-i caute pe băieţi şi, a doua zi, la ora 9, era pe circuit, împreună cu Radu, Sandu şi cu Mircea. Acesta din urmă nu avusese de înfruntat nicio greutate cu concediul părinţilor săi, care şi-l petreceau întotdeauna iarna, la munte, când Mircea intra în prima vacanţă a anului.

XVIII

Radu avusese dreptate: maşinile celor de la „34” se dovediră destul de obosite, se defectau pe traseu şi nici *suflu* nu mai aveau ca înainte. În orice caz, băieţii din echipajul *RB*-ului nu numai că îi uluiseră cu căştile lor, care, pictate de Liviu, produseseră o mare impresie, dar acum puteau lupta cu aceştia, dacă nu cot la cot, de

încheietorii plutoanelor tot se ţineau. Şi încă destul de strâns, talonându-i din spate.

Se dusese vremea când erau bătuţi cu două ture şi mai bine. Cu noii segmenţi, *RB*-ul era altă maşină şi Mircea îl depăşi chiar pe Andrei Ungureanu când, pe linia dreaptă de la *Hunaudieres,* motorul acestuia începu să *tuşească.* Trecu pe lângă el *trăsnet,* schimbând în a patra.

— Dacă mai *preparăm* şi motorul, îi ucidem! fu el de părere, după ce alergările luară sfârşit.

— Categoric, îl susţinu Radu. L-am dublat pe *Jean Pierre Beltoise* de nu s-a văzut!

Duminică dimineaţa apăru în parcul închis şi Victor Fericeanu, secundul lui *Il commendatore.* Se urcă la volanul maşinii lui Paul Avram şi, cum plecările aveau loc neorganizat, fiecare înscriindu-se din parcul închis direct pe circuit, aşteptă grupul de alergători şi făcu împreună câteva tururi, în forţă.

Reveni în parcul închis vădit plictisit şi înapoindu-i lui Paul maşina, văzu casca din mâinile lui Sandu.

— Faină cască! exclamă el şi o luă să o examineze mai bine. Vaţi făcut şi emblemă?

— Emblema clubului nostru! spuse Sandu cu mândrie.

— Club?

— Da, Clubul sportiv *DIMB.*

— Aaa, asta înseamnă DIMB. Sună frumos: DIMB... NIMB...

Sandu rămase tăcut, gândindu-se cu surprindere că cei de la „34” nu povestiseră nimic despre club secundului lor, deci nici profesorul Panait nu aflase nimic...

— Intrăm în campionat, făcu grav Liviu.

— Zău? Înseamnă că v-aţi pregătit serios?!

— Toată vara. Ne-am scos şi licenţe de alergători...

— Şi maşina?

— La maşină mai avem câte ceva... de făcut...

— Ce?

— Maşinile băieţilor au *obosit,* sau mi se pare mie? evită Sandu să răspundă, pentru a nu dezvălui secretele echipajului lui.

— Nu obosite, dărâmate! Am scos untu' din ele în tabără! Le băgăm săptămâna asta în revizie generală.

— Şi-o să aveţi timp până la 17 octombrie să le faceţi şi rodajul şi tot? se miră Sandu.

— Lăsăm toleranţă ceva mai mare la pistoane. În 17 e concursul... Cel târziu în 5 octombrie trebuie să fim gata cu ele.

Într-adevăr, săptămâna următoare cei de la „34" nu mai apărură pe circuit şi băieţii hotărâră să treacă la fapte. Acum însă ei nu mai aveau decât foarte puţin timp la dispoziţie: două-trei ore, după ce se întorceau de la şcoală, ca apoi să se apuce de lecţii. Era un an cu un examen hotărâtor pentru ei şi tocmai de aceea tatăl lui Mircea, care în vară se arătase dispus să-i ajute la şlefuirea galeriilor cilindrului şi a canalului de transfer, acum se opuse.

— Tăticule, notele vor arăta dacă într-adevăr cursele sunt mai importante pentru mine, decât şcoala aşa cum ai spus că ţi-i teamă. Şi tu ai oricând puterea să-mi interzici să mă mai duc la maşină!

Discuţiile pe această temă mai durară câteva zile, zile trăite de întregul echipaj într-o maximă încordare şi, în cele din urmă, tatăl lui Mircea cedă.

Băieţii demontară chiulasa şi constatară cu surprindere că un strat subţire de calamină se şi aşezase pe ea. În aceeaşi situaţie se găsea şi capul pistonului.

— Vedeţi, dacă suprafeţele ar fi lucioase, zgura nu s-ar fi putut prinde de ele! spuse Liviu, încercând să zgârie cu unghia calamina de pe calota pistonului.

— Tot se depune, oftă Sandu. Însă mult mai greu.

— Ca la pereţi, găsi Liviu un termen de comparaţie. Pereţii stropiţi în calcio se murdăresc mult mai uşor decât cei netezi. De pe cei netezi praful alunecă, gesticulă el.

Apoi Sandu demontă şi blocul-cilindru şi, după ce aşeză garnitura cu grijă lângă cea de chiulasă, se uită cu atenţie la galeriile acestuia, ca să-şi dea seama pe *viu* ce va fi lustruit şi ce majorat.

— Ia vino, Radule, încoace, îl chemă el.

Ţinea cilindrul în lumină şi când Radu veni lângă el, i-l înmână cu grijă.

— Uită-te bine şi spune-mi ce vezi!

Radu examină pereţii cilindrului, dar nu văzu nimic deosebit. Erau netezi, lucioşi...

— Uită-te bine! insistă Sandu.

Mircea nu mai putea de curiozitate şi făcându-i semn lui Sandu îl întrebă din priviri: „Ce-i?”

— Un moment! îi răspunse acesta.

— Zău dacă văd ceva! se necăji Radu.

— Uită-te la fereastra de evacuare a gazelor!

— Da, mă uit, spuse Radu şi se sperie: Cum, asta-i zgură?! Extraordinar! Exact de culoarea cilindrului şi tot aşa de lucioasă ca şi pereţii! Am văzut eu că cealaltă fereastră-i pătrată, iar asta de un format curios...

— Ei, imaginează-ţi şi tu cât de chinuit ieşeau gazele arse afară.

— Aproape că n-aveam evacuare!

— Gâtuire curată! spuse Sandu dramatic.

Băieţii bandajară cu cârpe pistonul, biela, înfundară carterul, să nu cadă ceva înăuntru, cum păţiseră cu bucala de segment, acoperindu-l cu grijă şi garară maşina la domnul Petre în uzină, unde erau siguri că nu se va atinge nimeni de ea.

În vederea transportării cilindrului, gândiseră din timp

măsuri de precauţie şi mai severe. Liviu adusese de acasă sacoşa termică pe care tatăl său o cumpărase pentru ieşirile lor de sfârşit de săptămână şi, cum aceasta avea pereţi dubli, bine căptuşiţi înăuntru, căzuseră cu toţii de acord că cilindrul poate călători în ea în deplină siguranţă.

Sandu îl introduse în sacoşă, iar Mircea o luă zdravăn de toarte.

— Mergem cu toţii la mine!

Liviu se opuse:

— De ce la tine? Mergem întâi la mine, pentru că am tot ce-mi trebuie pentru desen!

— Lasă că am şi eu bloc de desen... insistă Mircea.

— Da’ culori ai? Ca să însemnăm fiecare porţiune, fiecare prag, fiecare muchie tăioasă, cu altă culoare? Tot ce trebuie prelucrat?

— Am creioane colorate!

— Nu-s bune! Şi am şi bec-lumânare, pe care-l putem introduce pe cilindru, ca să depistăm orice buburuz.

— Da, să mergem la Liviu întâi! hotărî Radu.

Examinară milimetru cu milimetru blocul-cilindru, stabiliră care galerii vor fi majorate la intrări şi ieşiri şi cu cât, şi care vor fi doar lustruite, apoi Liviu execută în tuş o secţiune a blocului şi câte o secţiune pentru cele trei galerii.

— Vom împărţi întreaga lucrare de *preparare* a motorului în trei operaţiuni, rupse deodată Radu tăcerea, cu care băieţii îl urmăreau pe Liviu. De operaţiunea „cilindru” se vor ocupa Sandu şi Mircea. De operaţiunea „chiulasă şi piston” va răspunde Liviu, iar eu voi avea operaţiunea „carburaţie”! Va trebui să fac rost de încă un jiclor... pe care să-l măresc.

— Da, da’ cu cât? puse Liviu problema.

— Ei, asta nu ştiu nici eu. O să tatonăm. Şi-o să-i

mărim treptat – treptat gaura cu un ac. Până-l aduc la cota exactă. O să ne spună motorul!

Primele două operaţiuni se desfăşurară aproape concomitent. În timp ce a doua după-amiază, Sandu şi Mircea luară drumul laboratorului dentar, cu blocul-cilindru în sacoşa termică, Liviu aduse chiulasa acasă.

— Asta-i muncă de ocnaş, Liviule! spuse tatăl său văzându-l cum freacă camera de ardere cu praf de coajă de nucă.

— Oglindă trebuie s-o fac!

— Ia să dau eu chiulasa maşinii afară, să te pun s-o lustruieşti ca oglinda! Văd că putere ai! Numai maică-ti i-e teamă că eşti din coajă de ou!

— La chiulasa ta sunt şi supapele de lustruit...

— Ce vorbeşti?

— Da. Ciuperca şi piciorul supapei. Ghidul supapei...

Tatăl lui Liviu se uită gânditor la băiat.

— Să-mi arăţi şi mie cum a ieşit, spuse el, referindu-se la chiulasă.

— Mâine. Azi nu pot s-o termin. Aici e de lucru!

Dar adevăratele greutăţi apărură abia când se apucă de lustruit capul pistonului. Chiulasa putea fi aşezată pe masă sau, şi mai bine, pe podea, ca forţa de frecare să fie mai mare, pe când pistonul juca încolo şi încoace pe bolţ, lovindu-se de bielă.

Alergă la farmacie, cumpără o faşă, bandajă strâns pistonul cu ea, ca să protejeze segmenţii, înfăşură biela cu o cârpă, apoi înfundă o alta în interiorul pistonului şi astfel îl imobiliză, oarecum. Vru să treacă la lucru, dar când apucă cu stânga pistonul, simţi elasticitatea segmenţilor.

Îl cuprinse disperarea. Dacă se rupea un segment era un dezastru. Nici nu se putea un dezastru mai mare! Era vorba că segmenţii abia se lăsaseră, pe când unii noi

trebuiau rodaţi! Operaţiune care cerea multă răbdare şi, în special, timp; iar ei cu timpul erau aproape la limită.

Fugi la mecanic, care le meşterea garnituri de aramă pentru chiulasă, îi povesti de ce greutăţi se izbise şi-l rugă să vină la maşină, afară. Domnul Petre îl urmă şi dând cu ochii de piston izbucni în râs.

— Ce-i rănit, de l-ai pansat aşa, măi băiete?!

— Să nu se rupă segmenţii! Să nu pătrundă murdăria pe canale!

— Se spală ea, murdăria!... Desfă iute faşa, să dăm afară segmenţii!

— Fără aprobarea lui Radu? se temu Liviu.

— Da' Radu unde-i?

— S-a dus să cumpere un jiclor.

— Da, da, îşi aminti mecanicul că-i spusese ceva Radu ieri de un jiclor. Îi dăm afară, că tot noi i-am pus.

— Şi dacă se rupe vreunul?

— E, dacă se rupe, se rupe... Da' nu trebuie să se rupă!

— Să nu se rupă, domn' Petre, că-i cea mai mare nenorocire din câte se pot întâmpla!

— Aşa? Atunci n-o să se rupă. Hai, nu dai jos faşa asta odată?! îl luă domn' Petre în primire.

Liviu se grăbi să elibereze pistonul, şi segmenţii i se părură strălucitori şi frumoşi. Domnul Petre se aplecă, şi degetele sale puternice şi îndemânatice scoaseră, unul câte unul, segmenţii afară.

— Acu' poţi să lucrezi, îl îndemnă mecanicul printr-o mişcare a capului.

Apucă cu mâna pistonul şi duritatea metalului îi dădu siguranţă: degetele se fixau exact pe canale. Bucuros, luă bucata de şmirghel şi fără să apese deloc începu să frece fin zgura.

Radu sosi când Liviu trecuse de-acum la lustruire cu praf de coajă de nucă pisată. Desfăcu pacheţelul cu care

sosise de la magazin şi-i arătă lui Liviu ce cumpărase.

— Şi bujie? rămase acesta surprins.

— O bujie mai rece. C-o valoare termică mai ridicată. Habar n-ai ce importanţă are o bujie pentru un motor! Mi-a explicat tata... Motorul nostru o să devină mai *cald* acum! De aia am şi cumpărat bujia! Las' că le-arătăm noi lor! Ai văzut, nici nu-i interesează c-o să alergăm şi noi!

— Ne au în buzunaru' mic, zic ei! zâmbi Liviu ironic.

Duminică dimineaţa, în timp ce definitivau lucrările, sub supravegherea domnului Petre, Radu îi spuse lui Liviu să se ducă pe circuit, iar în cazul în care cei de la „34" nu se vor dovedi acolo, să meargă la şcoală, să vadă ce se întâmplă cu ei. Se făcuse 10 octombrie, duminica următoare avea loc concursul, iar aceştia nu dăduseră niciun semn de viaţă.

— Eu mă duc... Da' de ce să n-asist şi eu la pornirea motorului?! îi veni lui Liviu aproape să plângă.

— Dacă terminăm până te-ntorci, îţi povestim exact cum a fost. Tu nu-nţelegi că trebuie să fie la mijloc ceva?! se supără Radu. Fericeanu a zis că pe cinci vor fi gata. Suntem în zece. Marţi e primul antrenament oficial. Fugi! îl goni Radu.

Alergă tot drumul şi, ajungând într-un suflet la marginea parcului, se opri, să asculte. Niciun zgomot de motor nu se auzea din direcţia circuitului. La naiba! Ce poate însemna asta? Porni spre pistă, o găsi goală şi se îndreptă spre Şcoala generală nr. 34.

În clipa în care trecu de Uzina de Maşini Grele, urletul eşapamentelor îl izbi ca un ciocan în timpane. „Se pregătesc tare, nevăzuţi, neauziţi!" îşi spuse Liviu şi, încetinind paşii, se apropie cu băgare de seamă de şcoală.

În curte – adversarii, în păr. Unii executau „8"-uri, desenate cu creta pe asfalt; alţii probau motoarele în demaraje scurte sau încercau frânele; într-un colţ al

curţii, câteva echipaje făceau reglări de aprindere sau de carburaţie. Într-un cuvânt, pregătiri la maximum pentru un atac general şi global. Porni în fugă spre casă.

În afară de Mircea, care rămase tăcut, Radu şi Sandu nu se dovediră deloc intimidaţi de cele povestite de Liviu.

— Am bănuit.

— Să le fie de bine!

Liviu se bucură că nu scăpase momentul pornirii motorului, asistă la ultimele pregătiri. Radu montă bujia cea nouă în chiulasă, îi puse fişa, iar Sandu acţiona de câteva ori butonul de şpriţ al carburatorului.

— Ţine mâna la difuzor. Sandule, până ia cilindrul benzina! îi ceru Radu.

Prima încercare eşuă, a doua, a treia, a patra la lei, însă la a cincea pedală motorul porni. Rămaseră tăcuţi, ascultându-l. Avea parcă alt sunet, mai rotund, mai robust... Radu acceleră scurt şi motorul urcă frumos în turaţie.

— Doar l-am atins! îi făcu Radu atenţi că nu accelerase prea tare.

— Hai pe alee să-i facem o probă! propuse nerăbdător Sandu.

— Da, în spatele alimentarei! îi împărtăşi Radu nerăbdarea.

— Ei, cum îi? se interesă domnul Petre, ieşind din uzină.

— Auziţi-l! spuse Radu şi acceleră scurt de câteva ori.

Mecanicul ascultă şi dădu cu aprobare din cap.

— *Se-nvârte* frumos! spuse el cu convingere. Nota zece, băieţ'!

— Zece pentru tot echipajul! râse bucuros Sandu.

— Să vedem cum s*e-nfige*... nu se pronunţă încă Radu.

— Acu vă spun eu că s*e-nfige*! îi asigură domnul Petre. Duceţi-vă şi la urmă-mi spuneţ' şi mie.

— Hai! îi chemă Radu.

Scoaseră maşina pe alee, în spatele alimentarei, motorul porni la prima pedală şi Radu se urcă la volan. De-abia acum rămaseră băieţii cu adevărat cu gura căscată: roţile *muşcară* asfaltul, maşina demară ca din puşcă. Radu schimbă repede a doua, acceleră puternic şi băgă în a treia.

— Ce zici, Mircea? se întoarse Sandu spre acesta.

— Nici nu-mi vine să cred!

— Asta-i când prepari un motor! spuse Liviu, desfăcând ca un tribun mâinile. Bolid, nu maşină!

— Chiar bolid, dădu Sandu din cap. Ei, acum putem sta de vorbă cu *domnii* de la „34”!

— Poate de acum înainte o să ne bage în seamă! râse satisfăcut Liviu.

— Şi-ncă cum o să ne bage în seamă!...

Tăcură, văzându-l pe Radu venind în viteză spre ei. Frână, oprind maşina la câţiva centimetri de picioarele lor.

— Pe cuvântul meu de onoare, dacă n-ai impresia că mai are un motor!

Vorbele lui Radu sunară cu atâta convingere, încât le veniră aproape să creadă că maşina căpătase încă un motor alături de al ei.

— Măi, Radule, maşina s-a dus! S-a dus, nu s-a jucat! făcu Sandu, ca şi cum ar fi vrut să-l convingă pe şeful echipajului că acesta nu exagerase deloc.

— Şi să ştii că n-am *tras* încă prea tare de ea! îl preveni acesta. În a doua însă s-a auzit un ţăcănit în capul pistonului. Vrea benzină. O să-i dăm benzină. Iar mie mi-a fost teamă că am mărit jiclorul prea mult!... Urcă-te, Sandule, să vezi cum te *lasă-n* scaun!

Liviu se gândi că dacă pe Sandu o să-l *lase* în scaun, cu el, care-i mult mai uşor, maşina chiar o să zboare.

Sandu plecă tare din loc, dar nu mai schimbă în a treia, ci încercă repriza motorului în viteza a doua, cea mai solicitată pe *S*-uri. Se întoarse şi îi informă pe băieţi:

— Cu totul alt motor! Dar absolut cu totul alt motor! Cred că ai dreptate, Radule. Mai cere benzină. Încă o zecime dacă-i dai jiclorului... Eu zic că-i suficient o zecime.

— Să nu fie ţăcănit din avans! se temu Mircea.

— Cum să fie din avans, când s-a văzut cum am pus avansul la punct?! interveni Liviu.

Băieţii probară pe rând maşina, iar după-amiază tatonară carburaţia şi-şi pregătiră numerele de concurs, conform dimensiunilor înscrise în Codul sportiv.

XIX

Marţi, clasa lui Radu avu ultima oră liberă şi el îşi anunţă prietenii că va duce singur maşina pe circuit; în felul acesta vor câştiga cu toţii timp preţios. Aşa că băieţii stabiliră să nu se mai întâlnească în faţa uzinei, ci în colţul alei. Liviu şi Mircea fură punctuali, numai Sandu, absorbit de răsfoirea unui album, *Versailles que j'aime...* pe care tatăl său îl adusese seara acasă, întârzie câteva minute.

Le spuse motivul şi Liviu, gândindu-se la fântânile arteziene ale Versailles-ului, îl preveni că nu-i exclus să găsească pe circuit cascade de surprize. Imaginea alergătorilor de la „34”, pregătindu-şi maşinile în curtea şcolii, îi stăruia mereu în minte, ca o ameninţare foarte serioasă.

Grăbiră paşii şi, când ajunseră în parcul închis, avură prima surpriză: în jurul a două maşini erau strânşi vreo nouă băieţi complet necunoscuţi.

— Ăştia cine naiba mai sunt? gesticula Liviu.

— Vedem noi îndată! spuse Sandu, vrând să pară calm.

Dinspre virajul *Arnage* se auzi zgomot de motoare şi ei se îndreptară spre pistă. Curând, pe linia dreaptă a *tribunelor,* apăru un grup de patru alergători. Erau siguri că printre aceştia se află şi Radu; se dovedi într-adevăr aşa, numai că şeful lor de echipaj nu se găsea în cap, ci încheia grupul.

Zărindu-i, Radu reduse acceleraţia şi, frânând, opri lângă membrii echipajului său.

— Ce-i cu ăştia?! îl întâmpină Sandu.

— De la „42”, iar ceilalţi, arătă el spre parcul închis, de la „12”. Niciun pericol. Am mers special în spate, să văd ce pot maşinile lor.

— Dar dacă n-au *tras* nici ei de maşini? puse Liviu problema.

— După cum am simţit eu, au tras...

— Da’ la viraje? vru Sandu să ştie.

— Unul mi s-a părut ceva mai bun. Primul, cel cu casca albastră. Negociază destul de cursiv. Sandule, dacă duminică maşina o să meargă cum merge acum, ai să vezi tu ce facem! Fă un tur, două... Dar nu trage prea tare! Şi fiţi atenţi! se adresă Radu tuturor. Cei de la „12” vorbeau că antrenamentele de azi şi de vineri nu vor fi cronometrate, se va trage la sorţi locul pe grila de start. În cazul ăsta, tot coada o ţinem! Strâns, da’ coada! S-a înţeles, nu?

Băieţii dădură din cap în semn că au înţeles.

— Să-i lăsăm să ne subestimeze... Abia duminică trebuie să arătăm ce putem! Liviu, eu şi cu tine vorbesc! îl avertiză Radu. Duminică, treaba ta. La antrenamente, însă, să nu tragi de maşină, că-ţi cer sancţionarea!

— N-o să trag, promise ferm Liviu.

— Să ne răspândim acum printre ei, poate mai aflăm

câte ceva. Mircea, urmezi după Sandu, iar după tine, Liviu. Câte două ture, ca s-aveţi timp fiecare până la antrenamentele oficiale.

Examinarea celor două maşini din parcul închis nu le dădu temeri prea mari, amândouă erau cam vechi şi, mai ales, destul de rău întreţinute. În schimb, băieţii auziră că cei de la „19”, au câţiva alergători foarte buni, iar printre maşinile celor de la „8” există una aranjată de un tată, mecanic la *Service.*

Apoi sosiră, în grup compact, alergătorii de la „34”, avându-l în frunte pe Victor Fericeanu şi, aproape odată cu ei, echipajele şcolilor generale nr. 8, 19 şi 26. Parcul închis luă atmosfera marilor curse, pe circuit apărură câţiva bărbaţi cu insigne şi banderole de oficiali, fu instalată o masă şi câteva scaune.

Impresionaţi de desfăşurarea aceasta de forţe, băieţii se strânseră în jurul lui Radu, privind cu atenţie la cele ce se petreceau în jur.

— Atenţiune! se auzi deodată tunând vocea directorului de concurs, în megafonul electronic. Opriţi motoarele!

Cei care mai efectuau ultimele reglaje, tăiară contactul şi în parcul închis se făcu linişte. Vocea directorului de concurs se auzi din nou:

— Antrenamentele pentru campionatul orăşenesc vor avea loc, primul – astăzi, iar cel de-al doilea – sâmbătă şi nu vineri, cum fusese stabilit!

Antrenamentele se vor desfăşura în alergări libere, necronometrate.

Locul pe grila de start, în ziua cursei, se va atribui prin tragere la sorţi. Schimbările de bilete şi deci, de locuri între piloţi sunt interzise, atrăgând după sine eliminarea din concurs!

La plecarea în manşa a doua, ordinea pe grilă de start

va fi inversă, iar în manşa a treia se va pleca în ordinea clasamentului primelor manşe!

Înscrierile pentru campionat se închid joi, la ora 16,00. Care din cei prezenţi nu au depus încă înscrierea o poi face acum, la masa din faţa parcului închis!

Vă rog să păstraţi în continuare linişte, niciun motor nu va fi pornit decât pe grila de start!

— Hai, repede, să ne înscriem! îi chemă Radu.

— Şi cu maşina ce facem? se nelinişti Liviu.

Rămaseră o clipă descumpăniţi.

— Merg eu cu Radu întâi şi apoi voi amândoi, spuse Sandu şi adăugă: Nu putem lăsa maşina nepăzită!

— Da, nu m-am gândit! Nu ştiu unde mi-a fost capul, se scuză Radu.

Vru să pornească înainte, dar văzând casca din mâinile lui Sandu, se întoarse şi o luă pe cea a lui Mircea. Casca lui Sandu era „netransmisibilă” şi acesta o ţinea aproape tot timpul la el, petrecută de braţ.

În centrul pistei, înconjurat de un grup de oficiali, printre care şi *Il commendatore,* se găsea tovarăşul Dogaru de la A.C.R., cu megafonul electronic agăţat cu o curea de umăr. Era directorul de concurs care îi anunţase cum se vor desfăşura alergările la antrenamentele de astăzi şi sâmbătă, ca şi cele de duminică, în cursa campionatului.

— *Il commendatore* e şi el oficial! remarcă Sandu, referindu-se la banderola de pe braţul profesorului Panait.

— Cel din stânga lui a venit cu echipajele de la „19”, arătă Radu cu capul.

— Ca secretar al clubului nostru, ar trebui să fii şi tu oficial, dacă ai fi, de pildă, profesor...

— Şi asta... Dar eu şi concurez totodată...

Se prezentară la masa din faţa parcului închis şi, adresându-se bărbatului care şedea în spatele ei, îi

spuseră că vor să se înscrie în *concurs.*

— Aveţi licenţe de alergător? se interesă acesta.

— Sigur! spuse Radu şi adăugă repede. Am numărul 91.

— Iar eu, 93. Doriţi să vă aducem numerele de concurs? îl întrebă Sandu.

— Numerele de concurs sunt pentru maşină. Poftim două formulare ca să depuneţi înscrierea, însă la antrenamentul de sâmbătă să-mi aduceţi carnetele de licenţă! îi avertiză acesta.

— Da, da, le aducem, îl asigură Radu şi îndrăzni: Nu vă supăraţi, noi suntem patru în echipaj, nu ne puteţi da încă două formulare? Ceilalţi doi au rămas la maşină. Şi sâmbătă vă prezentăm toţi patru carnetele de licenţă! Tovarăşul Dogaru ni le-a dat, adăugă el cât mai convingător cu putinţă.

Primiră formulare şi pentru Mircea şi Liviu, le completară pe toate, folosind un colţ al mesei, scriseră *DIMB* în dreptul rubricii „Asociaţia sau clubul sportiv din care face parte alergătorul”, iar la adresa clubului, trecură denumirea aleii şi numărul blocului în care locuia Radu.

În timp ce se înapoiau la maşină, vocea directorului de concurs răsună din nou în megafonul electronic:

— Concurenţii din categoria „începător” să se prezinte la start fără maşini!

— Fugi, Sandule, şi adu-i pe Mircea şi pe Liviu! vibra Radu de importanţa momentului.

Ieşiră pe pistă peste treizeci de alergători, din care băieţii nu recunoscură decât şapte de la Asociaţia „Jean Calcianu”.

Deci *Il campionissimo,* Aurel Nisipescu, Nelu, Andrei, Cornel Deciu şi ceilalţi sunt la „Avansaţi”! De aia nu ne băgau ei în seamă! îşi spuse Radu şi parcă îi păru rău că

ei nu vor putea să-i înfrunte pe cei mai buni de la „34”.

— Aliniaţi-vă pe echipaje, în spatele şefului de echipaj! ordonă directorul de concurs.

Radu ieşi în faţă, în spatele lui se aşeză Sandu, apoi Mircea şi Liviu.

Tovarăşul Dogaru numără echipajele, făcu un calcul şi hotărî:

— Fiecare alergător are dreptul la patru tururi de circuit. Se vor desfăşura cinci manşe, a patru tururi, cu o pauză de două minute între fiecare manşă. Şefii de echipaje să vină cu maşinile la start! Eliberaţi pista!

Mircea şi Liviu prinseră repede, unul în faţă, celălalt în spatele *RB*-ului, plăcile cu numărul de concurs al lui Radu, Sandu încheie şefului de echipaj cureaua căştii, sub bărbie, apoi împingând la maşină, îl ajutară să iasă pe pistă.

— Succes!

— Succes, Radule!

— Succes! se succedară una după alta urările băieţilor.

De emoţie, Radu le răspunse doar printr-un semn şi conduse *RB*-ul spre grila de start. Se prezentaseră doar trei alergători, mai era un loc liber în faţă, însă el se aşeză pe rândul al doilea.

— Poftim! îi ordonă starterul, indicându-i locul patru din rândul întâi.

Se supuse tăcut şi rămase, ca şi ceilalţi, în picioare lângă maşină.

Băieţii pricepură tactica lui Radu, dar niciunul nu spuse nimic. Stăteau în afara pistei, vizavi de grila de start, gândindu-se că acesta era primul lor antrenament oficial pentru o cursă de campionat şi numai lui Liviu îi zbură, pentru o clipă, gândul acasă.

Era ora când tatăl său se întorcea de la serviciu şi probabil citise bileţelul pe care Liviu i-l lăsase la vedere,

pe masa din sufragerie.

Dragă tăticule,

Nu-i nevoie să te mai duci după-amiază la şcoală, e adevărat am luat o notă proastă. O singură notă, un patru la matematică. A doua zi, după ce-am luat şase, ghinion, profesorul ne-a dat o lucrare de control şi cum eu mă pregătisem în special la chimie, unde n-aveam încă nicio notă, am încasat un patru pe extemporal. Nu ţi-am spus nimic, pentru că m-am gândit să-l corijez întâi cu un şapte sau chiar cu un opt.

Ţi-am scris ca să nu spui că mint şi ascund notele proaste. Nu te supăra prea tare, am să fac totul ca să iau un opt. Îţi promit!

Liviu

„S-o ia naiba de matematică, o să-mi scoată peri albi!” îşi spuse Liviu, remarcând că niciunul din alergătorii aliniaţi la start nu aveau cască mai frumoasă ca cea a lui Radu.

— Porniţi motoarele! răsună comanda.

În zgomotul general al ţevilor de eşapament, nu aveau cum să-şi recunoască *RB*-ul, dar îl văzură pe Radu aşezându-se printre primii la volan. Alături de el, era Mihai Mărgăritescu *(Louis Chiron),* iar pe locul al doilea din spate Costel Mogoş, denumit *Jean Pierre Wimille.* Pe restul de alergători băieţii nu-i cunoşteau.

— Atenţiuneeee! strigă directorul cursei, ridicând fanionul de start şi numărătoarea inversă începu: Treiii! Doiii! Unuuuu! Start!

Demarajul cel mai frumos îl reuşi alergătorul de pe locul doi al primului rând, cu numărul de concurs „70”. După el, se înscrise „56”, apoi Mihai Mărgăritescu, „41”, „62”, Costel Mogoş, Radu şi „83”.

— Ai văzut ce plecare a făcut „70”? spuse puţin speriat Mircea.

— Radu n-a tras, îi strecură Sandu, întorcându-se spre acesta.

— Ia să vedem cine-i! nu-şi găsi Liviu locul şi se îndreptă spre grupul de alergători care îşi aşteptau, ca şi ei, rândul la start, şi printre care îi văzuse pe Florin Teodoru, Călin Puşcaşu şi *Fangio II.*

— Liviu! îl opri Sandu cu autoritate în glas.

— Da, se întoarse acesta.

— Nicio vorbă!... îl făcu atent Sandu în şoaptă.

— Ei, ce naiba?! Haideţi şi voi! Ăştia de la „34” trebuie să-l cunoască pe „70”!

— Lasă-l încolo de „70”! mai bine să-i vedem pe viraje, propuse Sandu. Acolo s-au dus toţi „avansaţii”!

Liviu însă nu se lăsă. Apropiindu-se de Florin Teodoru îl întrebă dacă nu ştie cumva cine-i „70”.

— Crudu, de la „19”.

— Ion Crudu, îl completă pe Florin Teodoru un alergător de alături, pe care Liviu nu-l cunoştea. Şi oftă: Foarte bun!... Pilot înnăscut!... Şi ştii ce-a spus Jo Siffert despre Jim Clark, care era un pilot înnăscut? Că diferenţa între un pilot înnăscut şi unul format e ca diferenţa dintre zi şi noapte!

— Asta a spus Stirling Moss despre Clark, nu Jo Siffert! îl puse Liviu la punct. Confunzi, omule!

Reveni apoi la Sandu şi Mircea şi le spuse cele aflate despre „70”.

— Auzi-i, vin! îl făcu Mircea atent.

Se aplecară cu toţii peste pistă, ca să vadă mai bine, dar cum Sandu îi închise lui Liviu întreaga perspectivă, acesta fugi prin spate şi se aşeză pe iarbă, la picioarele mecanicului-şef.

Primul apăru „70”. Conducea detaşat cursa. În urma

lui era Mihai Mărgăritescu care, după figura crispată, făcea eforturi disperate să reducă din handicap. Îl depăşise undeva pe „56” – acesta trecând al treilea prin faţa *tribunelor,* cu toată trena de alergători după el: „41”, Costel Mogoş – al cincilea, deci îl întrecuse pe „62” – apoi Radu şi ceva mai departe „83”.

În tururile doi şi trei, ordinea rămase neschimbată, însă Costel Mogoş sosi al patrulea la start – „41” fiind nevoit să-i cedeze locul, după o luptă *roată la roată,* chiar acolo, în faţă, pe linia dreaptă.

Aflându-se încă sub impresia acestei dispute acerbe, băieţii alergară după Radu. Ajutat de picioarele sale lungi, Sandu sosi primul şi-l întrebă cu nestăpânită curiozitate în glas:

— Ei?

— Am tras destul de tare, recunoscu Radu.

— Destul de tare sau tare? vru Sandu să ştie precis.

— Nu până la fund... dar aproape...

— Ce, ce? îşi făcu Liviu loc între ei.

— A trebuit să tragă... îi spuse Sandu, clătinând cu îngrijorare din cap.

— Au fost şefii de echipaje! Crema piloţilor, nu? gândi Mircea cu glas tare.

— Şi asta-i adevărat... îi dădu Liviu dreptate.

Sandu îşi îmbrăcă casca şi Radu îi atrase atenţia:

— Ne menţinem tactica! Cuvintele sale nu mai sunară însă cu aceeaşi siguranţă cu care elaborase tactica înainte de începerea antrenamentelor.

Printre alergătorii din manşa a doua se detaşă net numărul „79”, a cărui maşină încă din demaraj şi apoi pe linia dreaptă până la virajul dinaintea *S*-ului de la *Tertre Rouge* luă un avans considerabil faţă de restul maşinilor. Era alergătorul de la şcoala generală nr. 8, al cărui tată lucra ca mecanic la *Service.*

Acesta îşi mări continuu avansul, în special pe liniile drepte, iar restul de alergători evoluară într-un grup destul de compact.

Sandu trecu de pe ultimul loc, pe penultimul, iar în turul al treilea direct pe locul patru, depăşind doi alergători. Unul pe linia dreaptă de la *Hunaudieres,* iar pe celălalt, înainte de *unghiul lui Beckett.* Încheie manşa, talonându-l din spate pe Florin Teodoru.

— Aveţi cuvântul meu, le declară el ferm băieţilor la sfârşitul cursei, „64”, „76” şi „80” nici nu contează! Cu *Fangio II* şi *Phill* se mai poate sta de vorbă... Greu, da se poate sta. Naiba să-i ia, parcă au reînviat din morţi maşinile ăstora de la „34”!

— Cu „79” însă nu-i nimic de făcut! oftă Radu. Glonţ merge maşina!

Îi veni rândul lui Mircea şi el făcu o cursă destul de frumoasă. Depăşi în turul al treilea un adversar, apoi în ultimul tur încă doi, atunci când aceştia, urmărindu-se strâns, intrară prea tare în virajul *Arnage* şi ca să nu iasă în decor fuseseră nevoiţi să reducă mult din viteză. Dar Cristian Jerca (*Alberto Ascari)* şi Virgil Manoliu *(Dan Gurney)* erau departe înaintea sa, conducând cursa şi de aceştia el nici nu îndrăzni să se apropie.

Cele mai multe probleme le avu Liviu. Mergea în spatele tuturor, simţea maşina net superioară celor din faţă, Călin Puşcaşu *(François Cevert)* se detaşase serios de restul alergătorilor, dar lui îi era teamă să bage *RB*-ul în viteză, ca nu cumva Radu să-şi traducă ameninţarea în fapte.

Şi Sandu, şi Mircea depăşiseră în manşele lor câţiva adversari, lor însă Radu nu le atrăsese atenţia atât de categoric, cum o făcuse cu Liviu. Da, trebuie să fie disciplinat, duminică ce-o fi, o fi, ori rupe maşina, ori bate!

În turul al doilea se enervă deodată: „La naiba, ăsta numai antrenament nu mai e, asta-i plimbare pe pistă!” Era înainte de curba premergătoare *acului de păr* zis *Mulsanne.* „85” se înscrise pe dreapta, pentru a *caligrafia* cât mai frumos virajul, Liviu tăie scurt prin stânga, iar la jumătatea curbei ieşi tare din ea.

În faţa sa era acum „52”. Îl presă din spate pe *acid de păr* şi-l depăşi cu o fentă, urcând mult în a doua pe linia scurtă dintre *Mulsanne* şi virajele de la *Maison Blanche.* Schimbă a treia, talonându-l acum pe „76” la intrarea în prima buclă a *S*-ului.

„Ei, fir-ar al naibii! Alergăm, ori ne plimbăm doar?!” Şi deodată îi veni în minte că băieţii ar putea fi pe viraje; ei îşi făcuseră manşele. Reduse viteza, *bâlbâi* înadins ieşirea din viraj, „52” îl depăşi „revanşându-se”, în dreptul *„cocoaşelor de la Nürburgring”,* apoi Liviu se lăsă întrecut şi de „35”.

Sfârşi cursa pe ultimul loc, băieţii îl aşteptau în parcul închis, opri lângă ei, şi Sandu îl întrebă ce are de zis.

— Ce să zic? Maşina poate da mult mai mult decât i-am cerut eu. Cât anume, cine să ştie, dacă tactica a fost să nu tragem de ea! spuse Liviu cu o oarecare imputare în glas, uitându-se la Radu.

— Da, Radule, sâmbătă ar trebui să dăm liber maşinii! se împotrivi şi Sandu tacticii elaborate de şeful lor de echipaj.

— Să fim serioşi, Sandule! izbucni Radu deodată. Ce, dacă trăgeai de maşină îl băteai pe „79” sau eu pe „70”? Nici pe *Phill* sau pe *Fangio II* nu-i băteai! Ce să mai vorbim?! Le merg maşinile ăstora de la „34” de parc-ar fi băgat spirt în ele!

— Să nu fi băgat benzină de avion!? se temu Mircea.

— Benzină de avion de unde? Cine-ţi dă ţie la aeroport benzină?

— Nu, nu, merg ca şi noi cu *nouăş'opt* de octane, asta ştiu eu precis! îi asigură Sandu.

— De unde ştii tu aşa de precis? intră Liviu la bănuieli.

— Pentru c-am văzut cum i-a trimis Fericeanu pe *Denis Hulme* şi *Jim Clark* să ia într-o canistră benzină. Nu le-a fost în drum, pompa e în partea asta a parcului, arătă Sandu în direcţia staţiei de benzină, de la care se aprovizionau şi ei.

Băieţii rămaseră tăcuţi, gândindu-se ce le-or fi făcut cei de la „34" maşinilor, de merg atât de tare.

— Uite, ce-i, vorbi Sandu, eu zic să dăm afară chiulasa şi să-i băgăm garnitura de zero şi cinci.

— Direct zero şi cinci? întrebă Radu fără să vrea.

— Direct!

— Nu comprimăm prea tare motorul?

— Nu! Iar dacă se-ntâmplă ceva, pun timbrele la bătaie! spuse Sandu cu hotărâre. Decât să-i lăsăm pe ăştia de la „34" să ne râdă-n nas, mai bine rămân fără timbre!

— Au ateliere, asta-i!... oftă Radu greu. Cine poate şti ce modificări au făcut?! N-ai văzut ce se spune-n cod? Este admisă orice modificare, cu condiţia să poată fi recunoscută piesa originală! Poţi să iei din material... Cum am luat noi, majorând galeriile... N-ai voie s-adaugi, atât!

— La vilbrochen însă poţi să adaugi! interveni Liviu.

— Numai în scop de echilibrare! ţinu Mircea să precizeze.

— Aşa, prin preluare de material, poate fi uşurat şi pistonul! îşi aduse Mircea aminte că Delly Crăsnaru îi spusese că sunt şi alte lucruri de făcut ca să prepari un motor de concurs. Adaugă: Da' de unde strung? Şi încă strung de precizie!

— Asta-i! spuse Radu. Ştiu şi ce să facă şi au şi cu ce!

— Nu mai avem timp... dădu Liviu din cap cu părere de rău.

— Ce? vru să ştie Sandu la ce se gândise Liviu.

— Fir-ar al naibii dacă eu n-aş lua şi, din blocul-cilindru şi din chiulasă!

— Cât? îi ceru Radu să spună.

— Calculăm... Ştiu, calculele ar putea să nu corespundă. Dacă eu i-aduc tatii un zece la matematică, zău dacă nu-mi ia un motor nou! Da' mie nu-mi place matematica asta şi pace, sufletu' mi l-a scos! Dacă nu-mi place, nu-mi place! Să dăm afară chiulasa şi să băgăm, cum a spus Sandu, garnitura de zero şi cinci. Să trecem direct la zero şi cinci!

— Da, hotărî Radu. O s-o facem chiar mâine!

— Şi-o să vedem cum se comportă motorul...

Sandu vru să continue, pentru a arăta că în caz că motorul se va dovedi prea comprimat, ceea ce el nu crede, vor avea posibilitatea să schimbe garnitura de 0, 5 milimetri, cu cea de 0, 20 milimetri, dar directorul de concurs îi chemă la start, fără maşini, pe alergătorii din categoria „Avansat".

— Să profităm de ocazie! propuse Radu. Ne strecurăm prin parc cu *RB*-ul şi ne instalăm la *Maison Blanche.* Ca să-i vedem pe viraje!

— Da, da, bună idee!

— Nu-i mai bine la *Tertre Rouge?* puse Liviu alternativa şi argumentă: Cine soseşte primul, înseamnă că a avut cea mai bună plecare. Deci, ştim şi cum a demarat fiecare şi-i vedem şi pe viraje ce fac.

— Da, Liviu are dreptate, fu de acord Radu. Şi e şi mult mai aproape s-ajungem cu *RB*-ul decât la *Maison Blanche.* M-am gândit la *Maison Blanche* pentru că *S*-ul de acolo mi se pare mai greu decât cel de la *Tertre Rouge,* se explică el.

Porniră prin spatele alergătorilor care se aliniau pe grila de start şi îşi dădură seama că pentru a ajunge la *Tertre Rouge* nu aveau nevoie să traverseze nici pista şi nici regulamentul nu-l încălcau, circulând în sens contrar, învârtirii acelor de ceasornic.

Marginea din interiorul virajului oferea perspectiva liniei drepte, de aici puteau urmări evoluţia alergătorilor pe virajul premergător *S*-ului şi, în acelaşi timp, puteau din câţiva paşi să ajungă pe buclele acestuia. Se instalară lângă un grup de băieţi, care înconjurară îndată *RB*-ul, pentru a-l examina cu atenţie. Unul din ei i se adresă deodată lui Liviu:

— L-ai înnebunit pe „85” mergând *la roată* în spate! Şi aveai ca nimic o *sută şaizeci! Umbră* la *o sută şaizeci* pe viraj!!... De ieşit însă din *S* nu puteai să ieşi mai mult de *o sută douăzeci* – o *sută treizeci...*

— Bine, cel mai strâns e *Mulsanne!...* Acolo la peste *optzeci* ai zburat în decor, sută la sută! spuse un altul, după câte se vedea, prieten cu primul.

— Aşa, cel mai *bătrâneşte* e de intrat la *Arnage!*... obiectă acesta. Maximum şaizeci la oră! Altfel te-ai dat peste cap!

— Da-n schimb vine linia dreaptă, unde *urci* la *două sute patruzeci*! Ca să nu mai vorbim de Hunaudieres*!...* Pe *Hunaudieres* sub *trei sute şaizeci* n-ai voie să mergi! Volanul la *nouă şi-un sfert* şi *picioarele înfipte-n podea!* Asta-i poziţia.

— Sunteţi de la „12”? îi întrebă Liviu, părându-i-se că cel de-al doilea alergase în manşa a treia, cu Mircea.

— Nu, de la „3”. Ne facem maşină. Avem motorul... lucrăm la şasiu. În primăvară, nici discuţie, suntem gata cu ea! Şi stăm şi aproape, arătă băiatul în spate cu capul şi îşi aduse aminte: în *capcana Ford,* peste o *sută* nu poţi intra, nu?

— Noi îi spunem „unghiul lui Beckett”...

— „Unghiul lui Beckett” e-n Anglia, la „Silverstone”!... Ce cauţi cu el la „Le Mans”?! Circuitul ăsta e leit „Mans”-ul!

— Leit „Mans”-ul, în afară de „capcana Ford”, unde viraju-i exact „unghiul lui Beckett”. „Curbă Indianapolis” e mai largă ceva... Unghiul lui Beckett însă e cel mai perfid! Îţi dă impresia că-l poţi negocia tare... Doar impresia!... Cum ai intrat tare, cum te-a scos, dincolo de jumătatea lui, în decor. Poţi să *faci* ce *n-ai face!...* Degeaba contrezi din volan, nimic n-ajută! Fuge spatele de parcă-l trage unul cu sfoara!

— Forţa centrifugă, ce vrei!?

Numărătoarea inversă răzbi până la ei din megafonul electronic şi grupurile care se formaseră în jurul fiecărui membru al echipajului *RB*-ului se desfăcură ca la un ordin. Se grăbiră cu toţii să ocupe poziţiile cele mai bune şi, peste câteva clipe, alergătorii din prima manşă a antrenamentelor pentru categoria „Avansaţi” apărură pe linia dreaptă.

Patru maşini, înşirate una după alta, veneau în grup compact, urmate la o oarecare distanţă de alte trei.

— Să-i cronometrăm! izbucni Radu, adresându-se lui Mircea şi lui Liviu.

Aceştia îşi priviră repede ceasurile, reperând secundarele.

Paul Avram – *Il campionissimo* – trecu primul, înscriindu-se în viraj. Valentin Cruţeanu, care purta pseudonimul alergătorului român *Marin Dumitrescu,* veni strâns după Paul, talonat din spate de Ion Colţea *(Bagetti)* şi Nelu *(Jim Clark).* Ceilalţi trei erau „31”, „25” şi „88”.

— Altă stofă! remarcă Sandu la adresă acestora. Ai văzut pe ce traiectorie a negociat *Il campionissimo* curba?

— Da, recunoscu Radu, merg frumos, ce să vorbim!

— *Marin Dumitrescu* a-ncercat să forţeze virajul, nu-l văd bine pe *Il campionissimo!...* ob*s*ervă Liviu.

— Nu se ştie dacă n-a *fâlfâit S*-ul din cauza asta!... se gândi Radu la ce se putea întâmpla pe buclele *S*-ului, atunci când se intră prea forţat pe viraje.

— Nuuu! nu-i împărtăşi Liviu părerea. Pân' la *S* mai sunt cincizeci de metri!

— Voi rămâneţi aici, se adresă Radu lui Liviu şi Mircea, să vedeţi ce timp scot ei pe tururi, iar eu cu Sandu ne ducem pe *S* şi vă spunem şi vouă.

Valentin Cruţeanu *(Marin Dumitrescu)* sosi primul, apoi *Il campionissimo.* Nelu *(Jim Clark)* îl depăşise pe Ion Colţea *(Bagetti)*...

— Două minute şi paişpe! anunţă Mircea.

— Exact! Şi la mine tot două şi paişpe, confirmă Liviu.

De-abia acum se înscriau în viraj şi ceilalţi trei: „31", „25" şi „88". Distanţa crescuse şi mai mult între primul pluton şi acesta din urmă.

— Ce v-am spus eu de *Marin Dumitrescu?* Ai văzut cum a-ncercat aici să *fure* virajul?

Mircea aprobă printr-o mişcare a capului şi rămase tăcut. Dinspre S sosea alergând Sandu.

— Măi, ce se duce *Marin!* Cât? întrebă el, trimis de Radu să afle ce timp realizase Cruţeanu pe tur.

Liviu îi comunică şi, rămânând numai cu Mircea, aşteptară amândoi cu sufletul la gură să vadă dacă Paul Avram reuşeşte să recâştige locul întâi. Nu, tot Valentin Cruţeanu era primul.

— Două şi treişpe! îl cronometra Liviu.

— Două şi treişpe! confirmă Mircea.

Dar cel mai bun timp îl realiză Valentin Cruţeanu în turul al treilea – două minute şi unsprezece secunde, distanţându-se serios de *Il campionissimo* şi conducând lejer cursa.

Restul manşelor aproape că nu mai contară. Aurel Nisipescu făcu în manşa a doua doua minute şi şaptesprezece secunde, Nedelcu, în a treia – două minute şi şaptesprezece; Marius, în a patra – două minute şi optsprezece secunde, numărul „36” în manşa a cincea – două minute şi douăzeci, iar Horia Abagiu, în manşa a şasea – două minute şi cinsprezece secunde, cel mai bun timp după Valentin Cruţeanu şi Paul Avram.

— Pe ăştia nu poţi să-i baţi!... spuse Mircea, în timp ce se îndreptau spre casă, comentând superioritatea cu care dominaseră antrenamentele alergătorii de la „34”.

— Nu există! *nu poţi!* nu fu de acord Radu. *Marin Dumitrescu* era acum un an „începător” şi uite-l acum! Dacă nu câştigă el campionatul, să-mi spui mie cuţu! *Sculă* să ai şi nu există nu poţi!

— Lua-i-ar naiba cu atelierele lor! gesticulă Liviu în faţă, trăgând cu Mircea de ham.

XX

În după-amiezile următoare, băieţii tatonară câteva garnituri de chiulasă şi ajunseră tot la cea de 0, 5 milimetri. Încercând să obţină *o* carburaţie cât mai bună, lărgiră prea tare jiclorul şi cumpărară altul. Umblară şi la cablul de acceleraţie, reducându-i jocul, în aşa fel încât sertăraşul carburatorului să înceapă ridicarea în momentul în care atingeai doar pedala de acceleraţie – în curse, fiecare fracţiune de secundă este cât se poate de preţioasă. Măriră în cele din urmă cu două linii presiunea în pneuri, părându-li-se cam moi şi deci opunând, prin frecare, o rezistenţă prea mare înaintării.

Nu neglijară nici partea estetică. Liviu trase cu vopsea de ulei două dungi galbene de-a lungul rezervorului de

benzină, dungi care în limbaj internaţional înseamnă „maşină rapidă” şi în aceeaşi culoare vopsi gentile roţilor.

Participând cu toţii la această operaţiune, Radu propuse la un moment dat:

— Ar trebui să ne-mbrăcăm cu toţii în treninguri... Ca şi când am fi în combinezoane sportive!

— Bună idee! îl susţinu Liviu. Şi exact ca la combinezoane le fac câte două dungi galbene, de la guler, pe mânecă-n jos!

— Iar pe spatele bluzei scrii cu litere mari – DIMB! îl completă Radu.

— Colosal! se entuziasmă Mircea. Echipajul clubului DIMB! Niciun echipaj n-o să fie ca noi!

Toate ieşiră perfect, veni şi antrenamentul de sâmbătă, parcul închis începu să se umple de alergători şi de maşini. Toţi le aruncau pe furiş priviri încărcate de invidie, că Liviu prelungise dungile galbene de pe mâneci şi pe marginea pantalonilor, ceea ce dădea treningurilor lor aspectul unor adevărate combinezoane sportive.

Da, dar Radu nu abolise încă tactica elaborată de el – tăcea sau schimba vorba de câte ori băieţii încercau să se refere la ea.

— Mergem cât poate maşina, nu? luă Sandu taurul de coarne.

— Nu! spuse Radu cu hotărâre. Tactica rămâne şi azi în vigoare!

— Rău facem! se îmbufnă Liviu.

— Radule, ar trebui să punem la vot! îşi spuse răspicat Sandu părerea. E-n joc prestigiul echipajului!

— Tocmai asta am şi eu în vedere! ridică Radu tonul, arătându-le că nu este deloc dispus să cedeze. Nu-i vorba de soarta maşinii, nu punem la vot! Sunt secretarul clubului şi şeful echipajului, am dreptul să iau hotărâri!

Trebuie să păstrăm atu-ul surprizei!

Nu era singurul motiv şi, în special, nu principalul, pentru care Radu hotărâse încă după antrenamentul de marţi să menţină şi azi în vigoare tactica elaborată de el. Se temea să nu se descurajeze băieţii, cumva, văzând că nu pot face prea multe în comparaţie cu „70” sau „79” şi mai ales cu cei de la „34” – cu toate că trag din plin de motor. Aşa, ţinuţi în lanţ, duminică se vor năpusti plini de speranţe în cursă şi, cine ştie, poate Sandu, ori Liviu vor reuşi într-adevăr să-i lase pe toţi cu gura căscată. Bineînţeles, nu se excluse nici pe el de la o asemenea şansă, cu toate că antrenamentul de marţi îi demonstrase clar că cel puţin patru, cinci maşini erau superioare *RB*-ului lor.

Dar ei umblaseră din nou la compresie, îmbunătăţiseră carburaţia... Şi apoi, în curse, orice-i posibil! mai sunt şi ieşiri în decor, o pană de motor, din cauza presingului din spate, bâlbâiri pe viraje, aprinderea poate să-ţi facă figuri...

— Bine, atu-ul surprizei... Dar eşti tu sigur că vom fi o surpriză? nu se lăsă Sandu cu una cu două. Numai o adevărată surpriză poate fi un atu!

— Sunt sigur! O să vedeţi voi ce surpriză o să le trântim noi mâine la toţi! le insuflă Radu încredere.

Da, echipajul lor n-avea decât de pierdut dacă-i lăsa pe băieţi să tragă de motor, ca în curse! Tot nu mai era timp să facă ceva la maşină, şi-apoi ce să-i mai facă?!

— Puteţi încerca însă câteva depăşiri pe viraje. Pe viraje şi atât! apoi vă lăsaţi dublaţi pe liniile drepte. Ca şi cum n-ar mai trage maşina sau s-a înecat cu benzină...

— Ştii, Radule, mă gândeam că au venit pe traseu o mulţime de băieţi, şi de la noi, şi de la tine din clasă, făcu Sandu o ultimă încercare de a-l îndupleca pe şeful lor de echipaj.

— O să vină şi mâine! Toţi băieţii din clasă mi-au spus c-or să fie mâine prezenţi pe traseu.

— Şi de la noi or să vină cu toţii! se grăbi Liviu să adauge. O să vedeţi voi ce galerie o s-avem mâine!

— Azi e antrenament, n-are importanţă ce se-ntâmplă. Mâine e totul. Mâine e cursa. Mâine vă dau voie să rupeţi maşina! Să trageţi de ea pân-o rupeţi! gesticulă Radu, uitându-se la fiecare pe rând.

În scurt timp, peste parcul închis răsună vocea directorului de concurs, care ordonă oprirea motoarelor şi anunţă modul de desfăşurare a antrenamentului.

— Plecările se vor da în ordinea inversă. Concurenţii de la categoria „începător”, care marţi au alergat în ultima manşă, să se prezinte peste două minute la start cu maşinile!

— De ţine-i vorba! Hai, Liviule! îl grăbi Radu.

Liviu se precipită spre maşină, îşi puse o bască, apoi alta, îmbrăcă iute casca peste ele, strânse bine sub bărbie cureaua – Sandu şi Mircea prinseră în faţă şi în spate plăcile cu numărul „94”, Radu cercetă dintr-o privire *RB*-ul şi, convingându-se că totul este în ordine, se apucă să împingă maşina spre ieşirea din parcul închis. Pilotul trebuia scutit de asemenea eforturi – el va avea de condus.

Deasupra pistei, în dreptul primei linii a grilei de start, fusese ancorată o pânză albă pe care litere negre de aproape o jumătate de metru înscriau pe o parte, în direcţia desfăşurării cursei, „PLECARE”, iar pe partea cealaltă „SOSIRE”. Liviu se instală cu maşina sub ea, ocupând locul trei şi se simţi cuprins de emoţie.

Crezuse că va pleca ca şi marţi, în ultima manşă, chemarea la start fusese atât de neaşteptată, totul se desfăşurase atât de rapid, încât abia putu să-şi revină. Duse maşinal mâna la cască, se uită fugitiv asupra maşinii

şi, aducându-şi deodată aminte, se aplecă şi îşi strânse bine şireturile ghetelor sale de baschet.

Emoţia însă nu-i dispăruse, ba, dimpotrivă, puse şi mai mult stăpânire pe el. Nici nu-şi dăduse seama când se instalase Puşcaşu *(François Cevert)* alături de el. Se întoarse şi văzu că pe rândul doi mai rămăsese un singur loc liber. Ce-ar fi să încerce *RB*-ul cu maşina lui *François Cevert* în demaraj? se întrebă Liviu şi, în aceeaşi clipă, Radu i se păru a fi cel mai nesuferit om de pe lume. Un încăpăţânat cum nu mai poate fi altul!

Directorul de concurs le ordonă să pornească motoarele, îi invită să ia loc la volan şi după puţină vreme numărătoarea inversă începu:

— Treiii! Doiii! Unuuu! Start!

Cu gândul la Radu, Liviu fă cu demonstrativ un demaraj slab, ca de plimbare, în timp ce prin stânga, prin dreapta era depăşit de piloţii din spate, care trăgeau tare de a doua. Schimbă nepăsător în a treia. Văzându-i, însă, cum se duc, îi fu teamă că forţase nota prea tare şi, supărându-se, Radu ar putea să-i interzică participarea în cursa de mâine.

Înfipse piciorul în acceleraţie şi *RB*-ul se înfiora de plăcere. Avea de recuperat însă, nu glumă! Trase tot timpul la maximum de motor, abia după *acul de păr de* la *Mulsanne* se apropie de „55”. Va încerca să-l depăşească pe *S*-ul de la *Maison Blanche,* dar pentru aceasta trebuia să se înscrie cât mai repede în spatele lui.

„55” făcuse o plecare bună, *cârâise* însă schimbarea în a treia şi acum fugea să-i prindă din urmă pe „52” şi „85”, pe care îi ştia mai slabi decât el. Pe virajul dinaintea *S*-ului de la *Maison Blanche,* volanul nu mai vru să-l asculte, speriindu-se că intrase prea tare, frână şi derapă şi mai tare într-un *tête-à-queue,* aproape complet.

Deplasându-se pe circuit în calitate de arbitru de

traseu, profesorul Panait asistase de departe la scenă, alergă să-i sară în ajutor şi, în aceeaşi clipă, constată îngrozit că de virajul blocat se apropia o maşină în plină viteză. Era prea departe şi nu mai avea cum să-l prevină pe pilot.

Liviu văzu maşina întoarsă *cap-la-coadă,* blocându-i partea stângă a ieşirii din viraj, exact acolo unde ar fi trebuit să ajungă traiectoria lui, strânse din dinţi, apăsă uşor frâna şi concomitent trase scurt, dar energic de volan, *RB*-ul derapă aproape oblic pe pistă, schimbă fulgerător a doua şi băgă acceleraţia la podea. Trecu pe lângă „55” la un lat bun de palmă între spatele *RB*-ului şi faţa maşinii acestuia.

Era pe ultima buclă a *S*-ului de la *Maison Blanche* când auzi răsunând megafonul electronic în spatele său:

— „94”! „94”! Trage pe dreapta şi ieşi de pe pistă! Fanion, negru lui „94”!

Abia când opri îşi dădu seama că era vocea lui *Il commendatore.* Ce avea cu el? De ce-l scosese din cursă? Fanion negru însemna suspendare!... Ce făcuse? Nu făcuse nimic!

Cei care se aflau pe virajele *S*-ului, şi printre aceştia se găsea şi un grup de alergători de la „34”, sosiră în fugă la el, asaltându-l cu întrebări.

— Nu ştiu, strânse Liviu din umeri.

— Bine, bine, da’ ceva tot s-a întâmplat! insistă Nelu. Dacă te-a oprit *Il commendatore* trebuie să fie ceva...

— Nu pot să-mi dau seama şi gata! Voi nu-nţelegeţi, ce naiba?! se revoltă Liviu.

— De ce să-l suspende atunci?! îi luă Andrei apărarea. Între el şi Liviu exista o simpatie reciprocă, încă de atunci când se cunoscuseră pe circuit şi când Liviu îl împinsese până în parcul închis.

— Tovarăşul profesor Panait e mai mare ca tovarăşul

Dogaru?

— Nu-i mai mare, da-i arbitru de traseu şi poate cere suspendarea din cursă. Lui *Beltoise* nu i-a făcut-o? I-a făcut-o! spuse Nelu, arătând spre Tiberiu Zidaru. Trei luni suspendare pentru obstrucţii pe viraje. Era un sibian care voia să-l depăşească...

— Sst! tovarăşu' profesor! îi anunţă Răileanu din spate.

Băieţii se dădură la o parte şi *Il commendatore* apăru încruntat în faţa lui Liviu.

— Cum poţi să intri într-un antrenament oficial fără frână?! Cum poţi să fii atât de inconştient?!!

— Tovarăşe profesor, am frână! se apără cu disperare Liviu. Uitaţi-vă, vă rog, la maşină! îl invită el.

— Cum ai frână? întrebă, fără să vrea, profesorul Panait, aruncând o privire spre tamburul de pe axa din spate a maşinii.

— Am o frână că îngheaţă maşina pe loc!

— Atunci de ce n-ai frânat înainte de-a intra în viraj? Când ai văzut că o maşină îţi blochează ieşirea?!

— Pentru ce să frânez?

Profesorul Panait se uită la băiatul mic şi slăbuţ din faţa lui şi, revăzând scena, reconstitui fază cu fază tot ce se întâmplase pe virajul premergător *S*-ului.

— Cine te-a învăţat să *joci* maşina aşa pe viraje? întrebă el sever.

— Pe noi n-a avut cine să ne-nveţe... spuse Liviu cu părere de rău. Singuri, tovarăşe profesor! adăugă el încet.

— Vrei să vii în asociaţia noastră? Care-i numele tău?

— În asociaţie? şi Liviu nu mai putu continua, uimit peste măsură de această propunere la care nici în visele lui cele mai frumoase n-ar fi îndrăznit să spere.

— Liviu Ioanid, tovarăşe profesor. De la „21”, se grăbi Andrei să-i explice lui *Il commendatore,* văzând că Liviu

rămăsese mut, ca şi cum n-ar fi auzit întrebarea din urmă.

— Ce zici, Ioanid, vrei să vii în asociaţia noastră? şi adăugă: Poate câştigăm la „începători” campionatul pe ţară!...

— Campionatul pe ţară? spuse Liviu abia auzit, copleşit de emoţie.

— O să te dau la echipajul lui Valentin Cruţeanu... Şi-o să-l mut pe Deciu la Neagu, adăugă ca pentru sine *Il commendatore.*

— Tovarăşe profesor... Ştiţi, noi... avem... un echipaj, spuse Liviu şi adăugă repede: Echipajul „RB”...

— N-avem locuri... Suntem şi aşa supranumerici... *DIMB*... Ce înseamnă? întrebă *Il commendatore.* Arătând spre casca lui Liviu.

— Clubul nostru sportiv! Sunt iniţialele numelor noastre: Dăneţ, Ioanid, Mărculescu şi Buznea, se grăbi Liviu să spună. Radu Buznea e şeful echipajului. Toţi sunt băieţi foarte buni. A lui e maşina. Tovarăşe profesor, primiţi-ne, vă rugăm, pe toţi! şi aproape că-i dădură, lacrimi în ochi. Ne-am *preparat* şi maşina...

— Cum aţi *preparat-o?*

Liviu ezită o clipă; putea el oare să dezvăluie secretele lor tehnice? Profesorul înţelese şi spuse zâmbind:

— Aţi comprimat motorul, aţi lustruit galeriile... Probabil că aţi majorat şi admisia...

— Da, şi canalul de transfer... Totu-i oglindă! îl încredinţa Liviu.

— Şi v-aţi făcut şi un club... Cine a pictat emblema asta?

— Eu, tovarăşe profesor.

— Bine, Ioanid, veniţi cu întreg echipajul la noi. Îl căutaţi miercuri pe Fericeanu la asociaţie, să vă facă formele de înscriere. Urcă-te pe maşină şi du-te în parcul închis. O să vorbesc să faci o manşă cu „Avansaţii”, ca să

nu pierzi antrenamentul de azi. În regulă, Ioanid?

— Da, tovarăşe profesor, spuse el radiind de bucurie.

— Bine. Şi profesorul Panait plecă pe traseu.

— Bravo, *Genule!* îi trase Andrei o palmă prieteneşte pe spate. E colosal că suntem împreună! Ce v-am spus eu? se întoarse el spre colegii de asociaţie. Nu v-am spus eu că *Genu* o să fie un mare pilot?! Ei n-au încă o maşină ca lumea!... Să te antreneze *Il commendatore,* să vezi ce scoate din tine!

— Alergătorii din manşa a doua să se prezinte la start! se auzi de departe vocea din megafonul electronic.

— Aoleu, Mircea! îşi aduse Liviu aminte. Porni motorul, scoase maşina pe asfaltul pistei şi demară în direcţia startului.

Îl găsi pe Mircea aşteptând singur în faţa parcului închis; opri lângă el şi se grăbi să coboare.

— Hai! îi făcu el semn cu capul să se prezinte cu maşina pe grila de start şi îl întrebă unde-s Radu şi Sandu.

— S-au dus să te caute. S-a auzit c-ai făcut un carambolaj groaznic.

— Ce carambolaj? Las' că-ţi spun eu... Succes! Mă duc după ei. Ne iau pe toţi în asociaţia lor! Las' că-ţi spun eu... Succes! Şi lăsându-l pe Mircea cu gura căscată pe grila de start, fugi spre marginea pistei.

Rămase o clipă locului, neştiind în ce direcţie s-o apuce.

— Mircea! îl strigă Liviu şi îl întrebă prin semne în ce parte au luat-o Radu şi Sandu.

Mircea îi arătă că în sensul desfăşurării cursei. Alergă în direcţia inversă, ca să le poată ieşi înainte.

Apropiindu-se de *S*-ul de la *Maison Blanche,* îl reperă, după înălţime, pe Sandu şi-i văzu stând de vorbă cu băieţii de la „34". „Aflaseră deci"... Şi deodată, făcându-i-se

teamă, încetini paşii.

Oare Radu nu va fi împotrivă? Ar putea să se supere! Singurul în măsură să ia o asemenea hotărâre era numai Radu. Şi nici el, adunarea generală. Prin vot secret. Iar Radu, şi mai ales Sandu purtau o pică grozavă celor de la „34”.

„Nu, dacă ei nu vor fi de acord, nici el nu se va duce să-l antreneze profesorul Panait. Ca să câştige campionatul pe ţară... Nu, nu se duce! Nu se duce! Nu se desparte de Radu! Nici de Sandu şi de Mircea! Nu, nu se duce! Bună, rea, asta-i maşina! Ce dacă au ateliere?... Da, au ateliere, bine, să le fie de bine!...”

— Uite-l că vine şi *Genu!* spuse Răileanu, observându-l primul pe Liviu.

Radu şi Sandu traversară pista, grăbindu-se să-i iasă în întâmpinare.

— Ce naiba, parcă mergi după mort!? făcu contrariat Sandu, ajungând primul la el.

— Până aici tot în fugă am venit! se scuză Liviu.

— Mă, eşti fantastic! exclamă Radu. Asta figură!

— Bravo, Liviule! îl prinse Sandu de umeri, felicitându-l. Să-ţi facă chiar tovarăşu’ profesor propunerea!...

— Voi vreţi? întrebă Liviu cu teamă, neştiind ce să creadă. Radu, tu...

— Cum să nu vrem?! îl întrerupse acesta. Tu habar n-ai ce chestie e asta! O s-avem la îndemână atelierele lor! Ce, te-ai tâmpit?! M-am şi gândit cum o să facem!

Se auziră maşinile venind pe virajele *S*-ului. Sandu vru să se uite cum ies alergătorii din ultima buclă, dar Radu îl apucă de mână.

— Lasă-i!

— O clipă, să-l vedem pe Mircea ce face, se împotrivi Sandu.

— Lasă, ţi-am spus! Azi n-are importanţă ce face.

Mâine...

— Bine, acceptă Sandu. Da, mâine trebuie să le arătăm băieţilor şi-n special lui *Il commendatore* tot ce putem! spuse el cu hotărâre.

— Categoric! îl susţinu Radu. Mâine tragem la maximum! gesticulă el semnificativ. Ziceam că m-am gândit... să dăm echipajului, dacă o să fiţi de acord, numele de *DIMB,* în loc de *RB. RB* rămâne numai maşina. Ce zici, Sandule?

— N-am nimic împotrivă.

— Tu ce părere ai, Liviule?

— De acord, ridică Liviu mâna şi îşi aduse aminte; dar statutul?

— Avem statutul asociaţiei!... Are cine să ne apere!... Auzi, profesorul Panait e membru în Comisia naţională de carting! îl informă Radu despre cele aflate cu câteva minute în urmă de la Aurel Nisipescu.

— Mai mare decât tovarăşu' Dogaru? întrebă repede Liviu.

— Tovarăşu' Dogaru este din partea A.C.R.-ului! Iar A.C.R.-ul e forul care coordonează pe plan naţional competiţiile automobilistice, înţelegi?

Liviu dădu din cap că da şi Sandu le propuse să se îndrepte spre parcul închis. Venea manşa în care urma să alerge şi-l întrebă pe şeful lor de echipaj:

— Ce zici, Radule, mai are rost să menţinem tactica? Băieţii de la „34" sunt ai noştri acum!...

— Tactica se menţine! Şi Radu adăugă, după o pauză: Nu alergăm numai cu ai noştri! Şi chiar între ai noştri, ştii bine, există o rivalitate pe echipaje! Cine îşi pregăteşte maşina mai bine... Cine se antrenează ca lumea... Întrecerile sunt întreceri! Şi-o să vedeţi voi dacă nu-i *suflă* mâine *Marin Dumitrescu* titlul lui *Il campionissimo!* Şi-apropo de tactică... Ce-ai vrut să-mi arăţi, Liviule, cu

demarajul ăla al tău la plecare? îl luă Radu la rost.

— Mi-a fost ciudă... spuse Liviu adevărul. *Cevert* era lângă mine... aş fi vrut să compar maşina cu a lui şi mi-a fost ciudă pe tine...

— Ce ţi-am zis eu? se întoarse Radu spre Sandu.

Acesta zâmbi îngăduitor. Îi luase apărarea lui Liviu, spunând că nu, Liviu nu demarase în mod demonstrativ atât de slab, ci pur şi simplu *bâlbâise* startul şi întârziase plecarea. „Sau poate de emoţie, cuplase a doua în loc de întâia!...” spusese el oferindu-i lui Radu această variantă, cu toate că era tot atât de convins ca şi acesta că Liviu făcuse înadins un demaraj idiot.

— După aceea ai tras tare; cum ţi se pare maşina? întrebă Sandu, ca să schimbe vorba.

— Asta şi vreau să spun. Se duce mai tare ca marţi. Am încercat-o şi marţi, într-o depăşire, apoi în alta... Când ştiam că nu mă vezi... zâmbi el, uitându-se la Radu. Pe viraje, Radule! Aşa cum ai spus, să facem azi pe viraje. Odată ieşit însă pe linia dreaptă a *„cocoaşelor”* m-am şi lăsat depăşit. Nu, azi maşina se-nfige mai bine. Răspunde mai prompt.

Acelaşi lucru le spuse şi Mircea, acelaşi lucru constatară şi Sandu şi Radu, alergând în manşele lor. Sandu îi depăşi pe „80” şi pe „64”, iar Radu pe „56”, „41” şi „83”. Respectând toţi tactica, „pierdură” pe liniile drepte.

Comentau toate acestea când vocea directorului de curse răsună peste parcul închis.

— Concurenţii din categoria „Avansaţi”, care au alergat marţi în ultima manşă să se prezinte la start cu maşinile! Alergătorul cu numărul „94” să vină la mine!

— Eu? făcu Liviu, uitându-se întrebător la băieţi.

— Tovarăşu’ Dogaru... spuse încet Mircea.

— Fugi, Liviule, şi vezi ce-i! Hai şi noi, Sandule!

Mircea, rămâi la maşină!

Alergară toţi trei, făcând slalom printre alergători şi maşini. Sandu şi Radu rămaseră disciplinaţi în marginea pistei, în timp ce Liviu o traversă în fugă, prezentându-se directorului de concurs.

— Eu sunt „94”. M-aţi chemat.

— Da, mi-a spus tovarăşul profesor Panait – arătă directorul de concurs spre grupul de oficiali din spate – că te-a oprit din greşeală din cursă. Vrei să-ţi faci numărul de ture, nu? Bine, ai s-alergi cu manşa a treia la „Avansaţi”.

— E-n ordine, Ioanid? îl întrebă *Il commendatore,* care se apropiase de ei între timp.

— Da, vă mulţumesc, tovarăşe profesor.

Il commendatore îi puse o mână pe umăr şi îl luă deoparte.

— Să mergi cuminte. Nu sunt antrenamente cronometrate, n-ai nevoie să tragi de maşină. Şi, în special, nu trebuie să rişti. Numai în cazuri extreme poţi face ce-ai făcut azi pe viraj. Ai punctat cu o idee frâna mai tare, ai tras cu un milimetru mai mult de volan, sau prea energic, n-ai schimbat exact când trebuie viteza, n-ai trimis fulgerător piciorul înapoi pe acceleraţie... Te-ai dus! Nu mai scoţi maşina din derapaj, la viteza cu care ai intrat tu în viraj! A început derapajul, adio! Da, îl poţi controla, dar nu la viteza asta. Şi încă ceva, Ioanid: derapajul îţi dă doar senzaţia de timp câştigat. De fapt, pierzi timp. Câştigi timp intrând ceva mai încet în viraj; dar în schimb ieşind cât mai tare! În aşa fel, încât să începi acceleraţia încă înainte de mijlocul curbei.

— Aşa şi fac, tovarăşe profesor! ţinu să-l asigure Liviu. Înainte intram cam prea tare şi mereu fugea maşina de spate. Acum o simt dinainte când are de gând să fugă şi-o corectez din volan.

— Cu alte cuvinte, ai început să-i citeşti gândurile? izbucni în râs profesorul Panait şi întrebă deodată foarte serios: Cum o simţi, Ioanid?

— Cum o simt? Cum să vă spun... O simt că are de gând să derapeze. O simt cu... mă iertaţi, spuse Liviu vădit încurcat, cu... popoul...

Il commendatore dădu din cap, uitându-se pentru o clipă gânditor la băiat şi remarcă ochii lui inteligenţi şi vioi.

— Cu nervii fesieri o simţi, Ioanid! Ei te anunţă, dacă ştii, dacă poţi să-i auzi. Deci tu i-asculţi şi anticipezi traiectoria, înainte ca derapajul să-nceapă. Dar în coloană, în coloana vertebrală simţi că vine o forţă, o forţă transversală care are de gând să rupă aderenţa cauciucurilor pe asfalt?

Il commendatore pusese degetul pe rană şi Liviu îi mărturisi ceea ce nu îndrăznise să le spună băieţilor:

— Ştiţi, tovarăşe profesor, eu nu pot să mă bag cu spatele în spătarul scaunului, şi atunci, ca să simt forţa despre care aţi spus dumneavoastră, mă lipesc când de o margine, când de alta a scaunului. Depinde de sensul virajului. Dacă-i pe dreapta mă lipesc de marginea stângă... Şi invers.

— N-ajungi altfel la pedale, pricepu *Il commendatore* of-ul lui Ioanid.

— Da, spuse Liviu şi adăugă cu mirare: Eu n-am crescut ca alţi băieţi, ce-oi avea nu ştiu?! Se corectă apoi repede: Nu, aşa n-am nimic!...

Profesorul se stăpâni să nu izbucnească în râs.

— Nu înălţimea contează în viaţă, Ioanid! O să vedem, poate o să facem scaunul culisant... Sau cu două poziţii...

— Ar fi extraordinar! M-aş putea lipi cu spatele de spătar.

— Deci ne-am înţeles, Ioanid, fără riscuri inutile pe

viraje!

— Da, tovarăşe profesor! spuse ascultător Liviu.

XXI

Ştiau foarte bine: înainte de cursă piloţii trebuie să fie perfect odihniţi şi complet relaxaţi, mai ales pentru ca reflexele să fie cât mai prompte, mintea cât mai limpede şi mai lucidă, şi ei se culcară ceva mai devreme ca de obicei.

Adormiră greu, somnul le fu chinuit de tot felul de vise, vise cu start fals, cu ieşiri în decor, cu suspendări, cu *RB*-ul mergând cu spatele înainte... Mereu se treziră, crezând că se luminase de ziuă, dar de ziuă, parcă înadins nu voia să se lumineze deloc.

Liviu sosi la uzină când nu era încă şapte, trecu mai întâi pe la domnul Petre, dar, în locul acestuia, îl găsi pe mecanicul de noapte. Acesta îi lămuri că îşi schimbaseră turele şi că domnul Petre plecase la şase dimineaţa acasă.

Băieţii îi relataseră încă de ieri toate cele întâmplate, domnul Petre le împărtăşise bucuria şi Liviu ar fi vrut să comenteze cu el câteva lucruri în plus.

Scoase *RB*-ul afară, controlă dacă nu scăzuse cumva presiunea în pneuri, se uită la nivelul uleiului din cutia de viteze, desfăcu capacele de la roţi pentru a-şi da seama dacă rulmenţii sunt suficient de blindaţi cu vaselină, gresă axele pedalelor de comandă şi se apucă să pensuleze motorul, ca apoi să-l şteargă bine cu cârpa.

RB-ul strălucea de curăţenie când Radu şi Sandu sosiră la şapte şi jumătate în faţa uzinei. Admirară maşina şi Radu izbucni:

— Ce naiba întârzie Mircea? Tocmai azi, când avem o zi atât de grea!

Mircea întârziase special câteva minute, vrând să-i găsească adunaţi pe băieţi şi, apropiindu-se de ei, scoase de sub bluza treningului o pereche de ochelari noi-nouţi, ochelari de alergător, cum nu se putea mai veritabili.

— I-am găsit azi dimineaţă pe masă. Tata, pentru zecele la română. Vine şi bunica să mă vadă.

— Da, mi-a spus Ada. S-au înţeles cu toţii să se-ntâlnească la zece, îi informă Liviu, în timp ce Radu şi Sandu îşi puneau pe rând ochelarii.

Îi examinară apoi cu atenţie, îi aşezară pe cască, privind cu admiraţie cum îi şedea căştii cu ochelarii deasupra, îşi puseră căştile pe cap şi coborând ochelarii pe ochi, declarară în mod categoric că aceştia le asigură o vizibilitate perfectă.

La ora 9 urma să înceapă revizia tehnică în parcul închis şi ei se grăbiră să ajungă cât mai devreme pe circuit. Era prima revizie tehnică din *cariera* lor!

Constatară că nu erau primii şi mai ales avură surpriza să găsească o mulţime de colegi de clasă aşteptându-i. Vestea că însuşi preşedintele puternicei Asociaţii sportive „Jean Calcianu”, profesorul Panait, le propusese băieţilor să vină în asociaţie, alături de *crema piloţilor* ţării, zburase din om în om în după-amiaza zilei precedente.

Un singur lucru nu-l înţelegeau ei: dacă Radu, Sandu, Mircea şi Liviu erau atât de buni şi îşi preparaseră şi motorul, folosindu-se de secrete tehnice despre care nu voiau să spună un cuvânt, de ce ţinuseră la antrenament „coada” tot timpul? Era întrebarea pe care le-o puseră băieţilor cei care fuseseră destul de sceptici şi înainte şi care înclinau să creadă şi azi că povestea cu Asociaţia „Jean Calcianu” e o „barbă” de-a lui Liviu, socotit unul din cei mai mari specialişti în „tromboane”. Îi deruta doar faptul că cel care le povestise toate acestea fusese Sandu, iar Sandu nu era omul care să mintă sau să exagereze

ceva, cu toate că, mai ştii?... Cursele şi mai ales miza care era astăzi în joc!...

Adunându-i în jurul său. Radu le dezvălui în şoaptă tactica folosită la antrenament, îi rugă să păstreze cel mai mare secret asupra celor auzite, apoi le relată încă o dată cum le propusese profesorul Panait să vină în Asociaţia „Jean Calcianu”, ce avantaje decurgeau din aceasta şi că miercuri se vor prezenta la Victor Fericeanu, secretarul asociaţiei şi secundul lui *Il commendatore,* pentru formalităţile de înscriere.

— Miercurea e ziua lor de asociaţie. După-amiază, între patru şi şase, se grăbi Radu să încheie, văzându-i pe Virgil Manoliu, Cornel Deciu, Florin Teodoru intrând primii în parcul închis. Haideţi, îi chemă el pe Sandu, Mircea şi Liviu. Să nu creadă că facem opinie separată.

Le ieşiră cu toţii în întâmpinare, ridicând mâinile în semn de salut şi, primiţi cu aceleaşi semne de bucurie, intrară în grupul acestora.

— Umbli cu cioara vopsită, *Fittipaldi,* că nu-ţi trage maşina?! fu mai rezervat Mihai Mărgăritescu, adresându-i-se lui Radu cu imputare în glas. Aţi umblat la motor!... Ce, nu mi-a spus Clar*k?*

— Am umblat, da’... încercă Radu să se eschiveze.

— Aţi majorat galeriile, le-aţi lustruit... A priceput *Il commendatore!...* Şi *Genu* n-a mai avut încotro.

— Ce, astea-s secrete?! Astea le ştiţi şi voi!... Nu că nu trage... Că nu se-nfige ca a ta, spuneam... În orice caz a ta se duce mai tare! Asta spuneam.

Mihai Mărgăritescu ar fi vrut să-i confirme că într-adevăr maşina lui se duce, nu glumă, însă Radu îl văzu deodată pe domnul Petre şi alergă spre intrarea din parcul închis.

— Domn’ Petre!

Acesta nu le spusese nimic băieţilor că va veni să-i

vadă alergând şi, negăsindu-l la uzină, ei îşi închipuiseră că mecanicul vrusese să aibă, ca tot omul, o duminică liberă. Era îmbrăcat *la cravată,* într-un costum nou-nouţ, să nu-l recunoască aproape! îl înconjurară, neştiind cum să-şi manifeste bucuria, cum să-i spună cât erau de fericiţi că venise. Radu îi luă braţul cu căldură, Liviu i se agăţă cu amândouă mâinile de celălalt braţ, iar Sandu şi Mircea, nemairămânându-le loc, se lipiră de cei doi colegi.

— Adică eu să nu fiu di faţă la revizia tehnică?! Ei, cum aţi crezut voi asta, măi băieţi, măi?! vorbi domnul Petre primul, scoţându-i din încurcătură.

Îl conduseră prin parcul închis, îi arătară piloţii pe care el îi cunoştea din spusele lor, îi prezentară maşinile acestora, îi explicară cum se comportaseră acestea la antrenamente, se opriră în special la maşinile pilotate de „70” şi „79”.

— Ăsta-i băiatu’ de care spuneam că taică-su e mecanic la *Service,* îi şopti Mircea. Trăsnet se duce maşina!

— Zău? se temu domnul Petre. Ei, acu ci vreţ’?... Asta-i la voi prima cursă!...

— Mda... recunoscu Sandu. Dacă ai însă o *sculă* ca asta... arătă el oftând spre maşina lui „79”.

— Şi *sculă* şi *mână...* completă domnul Petre.

— *Mâna* ne-am făcut-o noi! spuse Liviu. Altfel nu ne lua *Il commendatore* la el.

— *Mâna* toată viaţa ţi-o faci... Chiar numa’ la bomfaier dacă e să iei... Da’ la curse?! Petre Cristea a câştigat el din prima dată circuitu’ din Germania, da’ câte curse n-a făcut el pân’ atunci?! Zâceaţ’ că venise din Finlanda! Şi nu aşa... Cu locul doi câştigat!

— Mamă, ce i-a bătut la Nürburgring! îşi aduse Liviu aminte. I-a uscat, nu i-a bătut! Şi Nürburgringul e circuit, nu jucărie! Domn’ Petre, uitaţi-vă, băiatul ăla negricios e

Marin Dumitrescu, care o să-i sufle titlul lui *Il campionissimo.*

— Precis i-l suflă! spuse Mircea cu certitudine.

Curând directorul de concurs anunţă începerea reviziei tehnice şi ceru persoanelor străine să părăsească parcul închis.

— Lângă maşină nu rămân decât echipajele respective! sublinie în încheiere tovarăşul Dogaru şi ţinu să precizeze: Şeful echipajului este obligat să dea toate informaţiile cerute de membrii comisiei tehnice, cu privire la motor sau la starea maşinii. Orice informaţie, care se va dovedi inexactă, atrage după sine excluderea din campionat!

Îl conduseră pe domnul Petre spre ieşirea din parcul închis şi Sandu îi spuse că cel mai bun loc de unde se poate vedea cursa este virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Roage,* acolo vor fi şi părinţii lor.

— Întâi să văd cum faceţ' plecările... Şi pe viraje, da' întâi plecările. Faceţ' plecările şi mă duc pe viraje, le explică domnul Petre intenţia sa.

Nu trecură decât câteva minute de la întoarcerea lor la maşină şi fură chemaţi în faţa comisiei tehnice. După un control amănunţit, aceasta înmâna fiecărui şef de echipaj un tichet de revizie, fără de care nu se putea prezenta nimeni la start.

Radu răspunse la întrebările celor doi membri ai comisiei, tehnicieni cu experienţă, după câte se vedea, declară pe „propria sa răspundere" că toate piesele motorului sunt originale, capacitatea cilindrică n-a fost modificată, efectuă un scurt demaraj şi îl încheie cu o frână puternică.

— Bine, aprobă bărbatul cu mustaţă. Ridicaţi cartul de marginea stângă! le ceru el.

Sandu îi veni în ajutor lui Radu, celălalt tehnician

ascultă învârtirea liberă a roţilor, trecu pe partea dreaptă, băieţii ridicară maşina şi de marginea aceasta, desprinzând roţile de sol.

— Urlă rulmentul, spuse tehnicianul, aplecându-şi şi mai mult urechea spre roata din spate.

— Cum urlă? se revoltă Radu.

— Cum urlă? întrebară Liviu şi Mircea, venind lângă acesta.

— Ascultaţi-l! îi invită tehnicianul şi învârti din nou roata.

Ascultară cu atenţie: un hârşâit se auzea parcă.

— Aveţi o bilă ciupită la rulment! spuse tehnicianul şi se adresă colegului său: gripează precis în concurs!

— Ieri am alergat şi nu se-auzea nimic! interveni Liviu cu disperare în glas.

— Din cauza eşapamentului, de aia nu l-aţi auzit. Aşa însă se aude foarte bine. Ce să vă fac? Nu puteţi participa la concurs.

— De ce? Da'... De ce? Noi... se bâlbâi Radu.

— Eu ştiu că vă pare rău... făcu tehnicianul cu mustaţă. Griparea unui rulment nu-i o glumă! Vă blochează roata... Sau rupe chiar axa la cap. Face ac compas cu ea pe asfalt şi-aţi zburat de pe pistă într-o fracţiune de secundă. Dacă puteţi să schimbaţi rulmentul bine, dacă nu... Noi tichet de revizie nu vă dăm! spuse tehnicianul pe un ton categoric şi-i făcu semn lui Florin Teodoru, care urma la rând, să tragă maşina în faţă.

Se uitară disperaţi unul la celălalt şi, în timp ce împingeau *RB*-ul, Radu se întoarse deodată spre Liviu, ţintindu-l sever din ochi.

— N-ai gresat rulmenţii!

— I-am gresat, spuse Liviu aproape plângând. Înoată-n vaselină... Uită-te la ei... Chiar azi m-am uitat, şi îşi şterse o lacrima care i se prelinse pe obraz.

— Ce, v-a respins la revizia tehnică? îi întrebă Mihai Mărgăritescu, care trecuse primul prin faţa comisiei.

— Da, din cauza unui idiot de rulment. De la roata din spate, îi explică Sandu, arătând spre roata din dreapta.

— Fir-ar al naibii! Da, şi virajele sunt în majoritate pe dreapta... Ce urlă?

— Un zgomot... Nu urlă... Nu aşa, să se-audă... interveni Mircea.

— E periculos! Fugi, *Genule,* la Fericeam! şi spune-i! îl îndemnă Mărgăritescu pe Liviu. Vezi că-i schimbă lui *Rodríguez* carburatorul la maşină.

Liviu ezită. Cum să se ducă el la Fericeanu?! Se uită la Radu să vadă ce zice, dar acesta privea cu încruntare în pământ.

— Mă duc să-l caut pe domn' Petre! izbucni Sandu deodată.

— Da, da, aprobă Radu.

— Hai amândoi, *Genule!* insistă Mărgăritescu, luându-l de mână şi alergă cu Liviu să-l caute pe secundul lui *Il commendatore.*

Îl găsiră în mijlocul unui grup de alergători adunaţi în jurul maşinii lui *Rodríguez* şi Mărgăritescu îi povesti cele întâmplate băieţilor la revizia tehnică.

— Nu-i o treabă prea complicată să schimbi un rulment... spuse Fericeanu pe gânduri. N-avem însă nici rulmenţi cu noi şi nici presă. Cum depresezi rulmentul? Două'ş'cinci cu cincizeci şi doi, ăsta-i rulmentul... Staţi niţel, să vorbesc cu tovarăşul profesor, făcu Fericeanu şi dispăru în direcţia pistei.

Se întoarse în scurt timp cu dispoziţiile lui *Il commendatore:*

— *Regazzoni!* se adresă el lui Titus Pleşan. Poftim cheile, ia-l pe *Siffert* cu tine şi fugi la atelier! Luaţi aşa, începu el să numere pe degete: un rulment de două'ş'-

cinci cu cincizeci şi doi, presă, ciocan mufă, pâslă şi un *sermering*-spate, pentru orice eventualitate. Rapid, a zis tovarăşu' profesor.

— Merg şi eu! se oferi Liviu, temându-se că aceştia n-or să se grăbească prea tare.

— Hai! îl chemă Titus.

Liviu îl rugă pe Mărgăritescu să le spună băieţilor că s-a dus să aducă tot ce trebuie pentru înlocuirea rulmentului şi alergă, după Titus Pleşan, mirându-se în sinea lui că acesta nici n-a crâcnit măcar că a fost trimis la atelier. Iar până la atelier era drum de făcut, nu glumă!

Curios, nici Victor Colceag *(Siffert)* nu protestă când Titus îi spuse pentru ce îl caută şi se puse în mişcare, fără să spună o vorbă. Dădu doar din cap în semn că înţelege în ce situaţie grea se găseşte Liviu şi chiar îl grăbi:

— Dacă nu ne luăm picioarele la spinare, aţi pierdut cursa cu toţii!

Abia peste câteva zile avea să afle Liviu explicaţia acestei super-discipline, aşa cum o numi el în gând, care domnea în rândurile Asociaţiei sportive „Jean Calcianu". Acum, însă, mai mult decât fericit că băieţii ascultau aproape „orbeşte", începu să alerge în rând cu ei, ca să salveze ce se mai putea salva de groaznica nenorocire ce se abătuse din senin peste echipajul *RB*-ului.

Parcă ghicindu-i gândurile, Victor îl întrebă deodată, încetinind pasul:

— Ce naiba n-aţi controlat rulmenţii?

Liviu profită de întrebare ca să-şi mai tragă puţin sufletul. Şi cum Colceag şi mai ales Pleşan erau cu cel puţin un cap mai înalţi decât el, nu-i fusese deloc uşor să ţină pasul cu ei.

— Cum n-am controlat?! Mereu le-am pus vaselină. Eu cu mâna mea le-am pus! înoată în vaselină, şi azi m-am uitat.

— Fără vaselină trebuiau controlaţi! îi speli cu benzină şi abia atunci se-aude dacă nu-i ciupită vreo bilă. Vaselina le ia sunetul...

— Nu, ei n-au suspendat roţile, să le-asculte, îi explică Titus lui Victor, care ştia din cele povestite de Mărgăritescu cum dibuiseră membrii comisiei tehnice rulmentul defect.

— Hai! îi îndemnă Liviu şi începu să alerge din nou, gândindu-se cu câtă nerăbdare îl aşteaptă Radu, Sandu şi Mircea.

Sandu îl găsise pe domnul Petre, acesta îl urmase în grabă în parcul închis, cu toate că ştia că nu se mai poate face nimic. Rulmentul era mai mult ca sigur presat înăuntru... Şi apoi de unde rulment? Chiar să fi fost o zi lucrătoare, până îl cumpărau, până duceau maşina la un atelier ca să-l schimbe, trecea cel puţin o jumătate de zi.

Venise să fie alături de băieţi, să le spună că vor mai fi concursuri la care, vor putea să alerge şi chiar să câştige locul întâi. Acum tot nu aveau şanse prea mari, dacă „79”, „70” şi cei de la „34” aveau maşini care se *duceau* atât de tare, cum îi spuseseră ei.

Radu şi Mircea primiseră vestea că Liviu este în drum spre atelier, ca să aducă tot ce trebuie pentru schimbarea rulmentului, chiar acolo în parcul închis şi îl puseră la curent cu toate acestea.

— Ei, atunci nu vă mai necăjiţi chiar aşa! S-or îndrepta ele lucrurile...

Aşa sperară şi ei. În acest timp însă, concurenţii de la categoria „începători” fură chemaţi la start pentru tragerea locurilor, iar ei, neavând tichetul de revizie, rămaseră în parcul închis. Totul era pierdut. Totul era pierdut din cauza acestui blestemat de rulment!

Când se anunţă plecarea în prima manşă, îl convinseră

pe domnul Petre că-i păcat să piardă un asemenea spectacol şi conducându-l pe marginea pistei, îi aleseră un loc de unde să poată urmări mai bine desfăşurarea cursei. Asistară la demarajul alergătorilor, apoi se întoarseră şi mai amărâţi la maşină.

— Bătrânii n-or să ne vadă alergând şi cine ştie ce-or să creadă că ni s-a întâmplat, spuse Sandu deodată. Să mă duc să le zic?

— Ştii la ce mă gândesc eu? îl întrebă Radu.

— De unde să ştiu? se uită trist Sandu la el.

— Poate ne bagă *Il commendatore* s-alergăm cu „Avansaţii”? Cum a făcut ieri cu Liviu la antrenament, se agăţă Radu de o ultimă speranţă.

— Ştiu eu... rămase Sandu pe gânduri. Eu ştiu... Poate, se mai învioră el. Totuşi ar trebui să le spunem bătrânilor ceva... Ne-aşteaptă s-alergăm în primele manşe!

— Mă duc eu! se oferi Mircea. Mă duc să le spun! Nu, nu de rulment, că se sperie mama lui Liviu. Le spun... Ce să le spun? Că ce? Le spun că s-a rupt cablul de acceleraţie! găsi el. Şi că Liviu s-a dus să aducă un cablu nou de la atelierul asociaţiei noastre. Asta le spun, hotărî Mircea. O s-alergăm, da-n ultimele manşe!

— Le spui şi vii repede înapoi! deveni Radu energic. Iar tu, Sandule, du-te în faţă şi notează timpii afişaţi după fiecare manşă. Nu ne strică să ştim! Vorba lui domn’ Petre: nu-i asta ultima cursă! Şi poate ne bagă tovarăşul profesor s-alergăm cu „Avansaţii”!

— Acum să-ţi spun ceva: mai mult de locul opt, grele speranţe erau, îl invită Sandu la luciditate. Poate tu, care conduci cel mai bine sau Liviu, că-i mai uşor decât noi toţi. Îl aveam pe „79”, pe „70”, plus şapte alergători din asociaţie! Doi-trei să zicem că puteam bate din ei, mai mult nu...

— Las’ că ne facem noi maşina! Şi-ai văzut ce spunea

Clark? Între echipajele lor nu există secrete în prepararea maşinii. Totul e cine şi-o pregăteşte mai bine şi cine-şi face o mână mai bună. În orice caz, azi mergeam la egal cu băieţii din asociaţie. Du-te, Sandule, şi notează timpii; cred să se termină manşa!

Marea majoritate a alergătorilor ieşise pe traseu, în parcul închis nu se găseau decât doar trei piloţi, dintre aceia care îşi aşteptau rândul la start. Radu ar fi vrut să intre în vorbă cu ei pentru a afla şi părerile lor despre cursă, era evident însă că acestora numai de conversaţie nu le ardea. Fiecare stătea cu gândurile lui, ba plimbându-se crispat, ca într-o cuşcă, ba rămânând locului cu ochii aţintiţi în pământ, ba alergând la marginea parcului, pentru a vedea ce se mai întâmplă pe circuit, ca apoi să revină pe locul unde urma să fie aduse maşinile.

Radu discuta tocmai cu Mircea că cel mai bine era să se fi dus Sandu la atelier cu Pleşan şi Colceag, pentru ca Liviu să vorbească între timp cu profesorul Panait despre problema manşelor lor, când în parc intră Victor Fericeanu urmat de un grup de băieţi. Aduceau maşina lui Virgil Manoliu *(Dan Gurney),* rămas în pană de motor în curba largă dinaintea liniei drepte a *tribunelor.* Dădu fuga la ei.

— Dă întâi bujia afară, să vedem ce se-ntâmplă! îi ceru Fericeanu lui Stamate, care era în acelaşi echipaj cu Virgil Manoliu.

Acesta luă cheia tubulară, demontă bujia şi anunţă, arătându-i-o lui Fericeanu:

— Udă!

— Înseamnă că benzină îi vine... La aprindere, deci. Joc capacul! ordonă Fericeanu.

Manoliu îi dădu o mână de ajutor lui Stamate, cu toţii se aplecară să vadă ce se putuse întâmpla la aprindere.

Firul care ducea la platine era înnegrit, ars, stratul izolator aproape topit în întregime.

— Cine a umblat ultimul la platine? întrebă Fericeanu sever.

— *Wimille,* spuse Virgil Manoliu.

— Da, eu am umblat, recunoscu Costel Mogoş din spate şi îşi făcu loc spre Fericeanu. Le-am curăţat azi dimineaţă şi-am reglat avansul. Toţi am fost de acord să-i mai dăm un milimetru avans.

— Şi firul de ce nu l-ai strâns ca lumea? Tu ai strâns firul?

— Eu, spuse acesta încet.

— Du-te la tovarăşul profesor şi spune-i că te-am suspendat din cursă! Şi povesteşte-i pentru ce. Azi nu mai alergi! Din cauza ta, *Gurney* nu se califică în tururi! Du-te! îl goni Fericeanu.

Mogoş nu spuse nimic, puse capul în pământ şi, retrăgându-se, se îndreptă în direcţia pistei.

— Înlocuiţi firul şi reglaţi avansul din nou! ordonă Fericeanu şi se întoarse spre Virgil Manoliu. Cât ai făcut în prima manşă?

— Două cu şapteşpe, îl informă acesta.

— Ce să-i faci... Nu te mai poţi clasa, n-ai minimum de tururi impus.

Radu se gândi că prin suspendarea lui Mogoş şi pierderea calificării de către Virgil Manoliu, mai rămăseseră cinci din cei şapte alergători ai asociaţiei care le puteau fi adversari. Ar fi vrut să-l întrebe pe Victor Fericeanu ce o să se întâmple cu echipajul lor, dar nu îndrăzni; nu de ei îi ardea lui acum.

— Cel mai tare a mers „79”, nu? se adresă el lui Cristian Jerca, pentru a atrage atenţia asupra sa.

— C-o maşină măsluită cred şi eu! se revoltă acesta. S-a făcut contestaţie!

— Până nu stabileşte comisia tehnică dacă motorul e într-adevăr *machiat,* nu poţi s-acuzi! interveni sever Fericeanu. Că bănuim noi? Asta-i altceva!... Ai desfăcut tu motorul să vezi că cilindrarea-i mai mare?

— Nu, bătu în retragere Cristian Jerca.

— Atunci?! De la voi cine a pierdut manşele? se adresă Fericeanu lui Radu.

— Toţi, desfăcu acesta mâinile.

— Cum toţi? Ce număr ţi-a căzut pe bilet?

— N-am fost la tragerea locurilor. Dacă n-am primit tichetul de revizie...

— Tichetul de revizie e pentru maşină! Fără el nu poţi veni cu maşina la start! Trebuia să vă prezentaţi la tragerea locurilor, măi băieţi, măi! Să presupunem că în clipa asta maşina e gata; care aleargă din voi?

Radu nu ştiu ce să-i răspundă şi nici nu mai avu timp; Mircea venea în fugă, strigând de departe: „Au venit! Au venit!”

În afară de Virgil Manoliu, Cristian Jerca şi Stamate, care rămaseră la maşina echipajului lor, ceilalţi băieţi îl urmară pe Victor Fericeanu la *RB.* Liviu zăcea lat pe iarbă, însă Pleşan şi Colceag se şi apucaseră de lucru.

— Mircea, fugi după Sandu! îl trimise Radu pe acesta şi se aplecă lângă cei doi, să vadă cum se poate înlocui un rulment.

Dăduse roata afară ca să nu se piardă timp, scosese toată vaselina dinăuntru pe o bucăţică de hârtie pentru a unge cu ea rulmentul cel nou, aşa că Pleşan trecu direct la operaţiunea de depresare a rulmentului din carcasă.

— Asta-i o treabă care n-o să dureze prea mult, aprecie Fericeanu. Mă duc s-anunţ comisia tehnică, şi să văd ce-i de făcut cu plecările voastre.

— Nu s-ar putea s-alergăm în manşele „Avansaţilor”? întrebă Radu deodată. Clasamentul se face tot separat...

— Nu, exclus! Regulamentul e clar: alergările se fac pe categorii „Începător” şi „Avansat”, spuse Fericeanu şi se îndreptă spre masa oficialilor din faţa grilei de start.

— Ai crezut că puteţi alerga cu noi? Nu se poate, clătină Aurel Nisipescu din cap.

— Cronometrările se fac separat pe fiecare alergător în parte, nu? raţiona Radu.

— Da, da’ poţi avea avantajul pistei libere în faţă! Nu te mai încurcă nimeni pe viraje... Sau dacă faci un start reuşit şi te plasezi în priza unui alergător bun, tragi cât te ţine maşina şi-i copiezi mişcare cu mişcare, viraj cu viraj, îi explică Aurel Nisipescu.

Mircea se întoarse cu Sandu şi în scurt timp veni şi Victor Fericeanu, conducându-l la maşină pe tehnicianul cu mustaţă. Acesta îi ceru lui Pleşan rulmentul extras din carcasă şi secundul lui *Il commendatore* le explică băieţilor:

— S-a dat plecarea în penultima grupă, mai sunt cinci manşe de alergat. Deci, numai unul din voi mai poate concura. O să plece de pe ultimul loc, pe rândul doi. Înţelegeţi de ce? întrebă Fericeanu, văzând că băieţii nu scot un cuvânt.

— Da, spuse Radu încet.

— Fiecare alergător are dreptul la trei manşe, a trei ture. Până e gata maşina se mai aleargă o manşă. Ce rost are ca al doilea din voi să alerge o singură manşă din trei?! Tot nu se poate clasa! Hotărâţi-vă deci, cine merge în ultima grupă de trei manşe. Asta e, ce să-i faci?! Aţi avut ghinion, aţi avut... E neglijenţa voastră că n-aţi ascultat rulmenţii la învârtirea liberă a roţilor...

Băieţii continuau să-l asculte ţinând capul în pământ şi Fericeanu reluă:

— N-are importanţă că cel care o s-alerge o să plece de pe ultimul loc. În manşa a doua, plecarea se dă în

ordine inversă. Aşa c-o să aibă caseta întâia din dreapta. Cel mai bun loc. Iar în manşa a treia locul se stabileşte după clasamentul primelor manşe. Hai, grăbiţi-vă!

— Sandule, fă repede patru bileţele! îi ceru Radu.

— Foarte bine! îl aprobă Fericeanu. Aşa-i cel mai bine. Trageţi la sorţi!

Sandu rupse o foaie din carnetul de bord al *RB*-ului, făcu din ea patru bileţele egale, scrise pe unul din ele „Aleargă” şi, după ce le împături bine, le băgă în cască pe care o scutură zdravăn înainte de a-i invita pe membrii echipajului să facă extragerea.

Înconjuraţi de alergătorii de la „34”, curioşi să vadă cu cine din cei patru vor fi sorţii favorabili, băieţii scoaseră pe rând câte un bileţel şi le desfăcură sub privirile tuturor.

— Mie mi-a căzut „Aleargă”! îi anunţă Mircea şi adăugă: Radule, tu ai să mergi! Conduci cel mai bine, tu trebuie să mergi! Eu n-am şanse, ştiu sigur...

— Bine. O să meargă Liviu atunci. El e cel mai uşor dintre noi...

— Nu! îl întrerupse Liviu energic. A ta e maşina, tu ne-ai antrenat pe toţi, conduci cel mai cursiv... Tu eşti şeful echipajului! Tu trebuie să mergi!

— Liviu! Cine hotărăşte, tu sau eu?

Încă pe drum, întorcându-se de la atelier, Liviu se împăcase cu gândul că pentru el cursa e pierdută şi vru să-i reamintească lui Radu că profesorul Panait îi promisese să-l ia la campionatul pe ţară şi deci va mai avea o posibilitate să alerge într-o cursă, încă anul acesta, dar văzându-se aţintit cu severitate de şeful echipajului, renunţă. Spuse scurt:

— Tu. Şi adăugă repede: Am înţeles.

— Eşti cel mai uşor dintre noi şi ai şansele cele mai mari!

— Aşa-i, Liviule! îl susţinu Sandu pe Radu.

— E vorba de prestigiul echipajului, nu? se întoarse Radu spre Victor Fericeanu.

— Categoric! La noi se face clasament pe echipaje!

Conducându-l pe Liviu până pe grila de start, ale cărei casete nu erau ocupate încă de nimeni, căci abia se dăduse sosirea în ultima manşă a grupei a patra, Radu prezentă la masa oficialilor tichetul de revizie a maşinii şi se întoarse la Liviu.

— Ai grijă! Trebuie să intrăm cu fruntea sus în asociaţie! De tine depinde!

Liviu dădu din cap în sens că a înţeles.

— Care-i până acum clasamentul? întrebă el deodată.

— „79” e pe primul loc, dar a fost contestat... A făcut două minute şi opt secunde pe tur.

— Două şi opt? nu-i veni lui Liviu să creadă.

— Da. Băieţii spun că maşina-i măsluită, cică ar avea o cilindrare mai mare. Pe locul doi ar fi „70”, cu două şi cinşpe. *Dan Gurney* a făcut în primul tur două şi şapteşpe, dar a avut o pană de aprindere şi a ratat cursa.

— Şi alţii? se arătă nerăbdător Liviu. *Louis Chiron* ce-a făcut?

— Aleargă cu tine. El şi *Phillip Hill.*

Mihai Mărgăritescu *(Louis Chiron)* era considerat cel mai bun alergător dintre „începătorii” asociaţiei, şef de echipaj ca şi Florin Teodoru *(Phillip Hill),* şi lui Liviu nu-i plăcu deloc vestea.

— Naiba să-i ia! După ce sunt pe rândul doi, îi mai am şi pe ăştia în grupă.

— Poate reuşeşti să mergi în priza unuia din ei... îi sugeră Radu.

— Cronometraţi-mă pe tur şi arătaţi-mi cu degetele pe ce loc mă-ncadrez în clasament. O să aveţi şi rezultatele din grupa a treia! Clasamentul o să fie aproape complet.

— Da, da, bună idee! aprobă Radu, spunându-şi că-i va arăta lui Liviu un loc mai bun decât în realitate, pentru a-i da aripi. O să stăm lângă bătrâni. Sunt acolo unde am stat data trecută, chiar înainte de primul viraj. Şi noi o să te vedem şi tu ai să ai timp să ne vezi. Deci, atenţie la mâinile noastre!

Din parcul închis ieşiră îndreptându-se în grabă spre start Mărgăritescu, Teodoru, „76” şi Liviu se simţi deodată cuprins de nelinişte.

— Fir-ar a naibii, a-nceput să-mi tremure picioarele, spuse el.

— De emoţie. Ăsta-i tracul, probabil. Aşa am păţit la antrenamente şi eu. Nu mă puteam deloc concentra, i se destăinui Radu. Aveam tot timpul impresia c-o să bâlbâi demarajul... M-am dus. Ai grijă, de tine depinde cum intrăm în asociaţie! Succes, Liviule! îi ură Radu, îl sărută pe obraz şi fugi la Sandu şi la Mircea, care îl aşteptau pe partea cealaltă a pistei.

Liviu începu să sară „mingea” pe loc, ca şi cum şi-ar fi făcut încălzirea, dar nu de încălzire era vorba, ci de încordarea pe care o simţea în tot corpul. Se bucură văzând că Mărgăritescu trage maşina pe rândul al doilea, la o distanţă de o casetă de el şi îi făcu semn prieteneşte cu mâna. Dacă Mihai nu l-ar fi dus la Fericeanu, nu s-ar mai fi aflat acum pe grila de start.

— Vezi ce faci la demaraj, poate te strecori după mine! îi spuse acesta în şoaptă şi făcu o mişcare semnificativă cu mâna.

Liviu dădu repede din cap în semn că a înţeles, pentru că pe caseta liberă dintre ei se şi instalase „83”. În faţă îl avea pe „76”. Veneau apoi „61”, Florin Teodoru, căruia toţi în spuneau *Phill,* ca şi celebrului pilot californian, singurul nord-american care a reuşit să câştige în Europa un titlu de campion mondial, şi „52” cu care Liviu

alergase la antrenamente.

Se dădu comanda pornirii motoarelor şi după ce piloţii le încălziră, *amorsându-le* din acceleraţie, directorul de concurs ieşi în faţă, pentru a le da startul. Ridică fanionul şi începu numărătoarea inversă:

— Treiii! Doiii! Unuuu! Start!

Liviu ţişni realmente de pe loc, încât fu cât pe ce să-i lovească spatele lui „76”. Tăie puţin gazele, schimbă a doua şi forţă nota, strecurându-se cu o fentă între acesta şi „64”. Nu-şi dădu seama că-l jenase astfel pe „83”, care se văzuse nevoit să apese pentru o clipă pe frână; ştia doar atât că în faţa lui era Teodoru şi că el se apropia cu putere de maşina acestuia. Schimbă trăsnet în a treia, tură la maximum motorul şi îl depăşi pe Teodoru, instalându-se la conducere.

Se apropia virajul premergător S-ului de la *Tertre Rouge,* văzu semnele de bucurie ale băieţilor, îşi aduse aminte că acolo se aflau şi părinţii şi se înscrise în viraj, îl simţi pe Teodoru după el; ţinu strâns pe buclele *S*-ului.

Intră ceva mai încet în ultima curbă şi în schimb ieşi cu putere din ea, acceleră *la fund,* în a doua, schimbă a treia, zbură în a patra, pe linia dreaptă de la *Hunaudieres,* cu *mâinile la nouă şi un sfert şi cu picioarele înfipte în podea,* dar dincolo de mijlocul ei se văzu dublat de Mihai Mărgăritescu.

Deci Mărgăritescu fusese în spatele său şi simţi în stânga apropiindu-se o altă maşină. Era Teodoru. O depăşire era însă riscantă, venea *acul de păr* de la *Mulsanne*. Liviu intră scurt în viraj, se apropie de Mărgăritescu pe linia ce ducea la *S*-ul de la *Maison Blanche,* îl talonă din spate pe curbe, continuă presingul pe virajele *Arnage* şi, în acelaşi timp, nu înregistra nicio tentativă de depăşire din partea lui Florin Teodoru. I se păru chiar că luase un avans considerabil faţă de acesta.

Mărgăritescu se distanţă pe linia dreaptă a *tribunelor,* aici recupera şi Teodoru şi-l întrecu pe Liviu, spre dezamăgirea lui Radu, Sandu şi Mircea. Până la viraj îi rămăsese însă o distanţă prea mică, Teodoru apăsă energic pe pedala de frână şi concomitent frână cu motorul, dar nu reuşi să evite înscrierea largă.

Liviu prevăzuse situaţia, ţinuse strâns pe sensul virajului şi i-l *fură* lui Teodoru la ieşire, demarând cu putere.

Clar, maşinile lui Mihai şi Florin erau mai tari pe liniile drepte, deci va trebui să scoată timpi pe viraje! Să lupte cu Mihai pe viraje, să-l depăşească, şi Florin nu va mai avea cum să-l bată pe linie dreaptă, îşi elabora Liviu tactica în timp ce colegii de clasă îi scandau numele, înşiraţi pe buclele *S*-ului.

Trase cât putu de maşină, reuşi să reducă din handicap şi chiar să vină în spatele lui Mărgăritescu pe virajele *Arnage,* însă acesta nu-i lăsă nicio speranţă de depăşire, iar pe linia *tribunelor* se distanţă din nou. Mai puţin decât în primul tur, pentru că Liviu solicită mai energic a treia şi schimbă *uns* în a patra.

Întoarse capul spre spate, Teodoru era departe de el. Însemna că tactica era bună; trebuia să se ţină cât mai mult în plasa lui Mihai. Îl ajunse din urmă înainte de curba *Indianapolis* şi încercă să forţeze virajul. Mărgăritescu îi închise unghiul. Al naibii Mihai, nu se lăsa deloc depăşit! mai ceva ca „Vulpoiul” de Jack Brabham!

În manşa a doua, Liviu ocupă locul întâi din dreapta de pe grila de start, Mărgăritescu locul trei, avându-i pe „83” între ei, iar Teodoru, care plecase de pe prima linie, se aşeză în spate. Liviu se întoarse spre el şi-i făcu semn prieteneşte cu mâna. Teodoru îi răspunse fugar şi se aplecă la motor.

— Ce, *Phill* se poate supăra din cauza unei curse? îl

întrebă Liviu pe Mihai Mărgăritescu.

— Aşa-i el, cu toane. Are toanele lui *Phillip Hill!* se referi acesta la pilotul californian. Cum nu reuşeşte să facă în prima manşă ceva, cum îi vin toanele. Şi adăugă avertizându-l pe Liviu: Nu mă mai presa pe viraje, c-ai să ieşi în decor!

— Eu? De ce? Dacă ieşi tu, atunci vin după tine, râse Liviu şi Mărgăritescu nu mai spuse nimic.

Nemaiavând pe nimeni în faţă, Liviu reuşi un demaraj foarte bun, conduse aproape întreg turul şi nu fu depăşit de Mărgăritescu decât pe linia *tribunelor.*

Nu, cu Mihai nu putea face nimic. Maşina lui bătea *RB*-ul pe liniile drepte, cu toate că Mihai era cu cel puţin zece kilograme mai greu decât el.

Se ţinu ca o umbră după Mărgăritescu, recuperând pe viraje, în manşa a treia, situându-se pe locul doi în clasament, porni chiar alături de el, conduse din nou un tur şi din nou Mărgăritescu îl depăşi cu puţin înainte de linia startului.

Şi Radu, şi Sandu, şi Mircea ridicaseră după fiecare tur mâna, arătându-i că era pe locul patru, dar Liviu îşi spusese că acest lucru era imposibil şi că ei îl încurajează ca să-l bată pe Mărgăritescu.

Nu ştiau că făcuse două tentative, una pe *Arnage,* cealaltă pe curba de optzeci de grade dinaintea *S*-ului de la *Maison Blanche* şi că Mărgăritescu le anihilase pe amândouă, într-un stil care nu-i mai lăsase nicio speranţă.

Şi totuşi, când manşa luă sfârşit, cronometrorii însoriseră în fişa lui de concurs o medie generală pe tur de 2 minute şi 17 secunde, cu două secunde şi patru zecimi mai mult decât cea a lui Mihai Mărgăritescu.

Radu, Sandu şi Mircea îl aşteptau alături de domnul Petre, în parcul închis şi când Liviu sosi aici, se aruncară asupra lui, strivindu-l aproape.

— Locul patru! Eşti formidabil! îl anunţă Sandu.

— Bravo, Liviule! Le-ai trântit o cursă nu şagă! îi puse domnul Petre mâna pe cască, făcându-şi loc printre băieţi.

Nemaiputându-se abţine, Liviu izbucni în plâns şi cuprinzându-l pe domnul Petre de mijloc, se lipi cu faţa de pieptul acestuia. Se stăpâni şi îi întrebă pe băieţi:

— Chiar aşa tare a mers *Chiron,* c-am făcut locul patru?

— A mers... confirmă Radu. Da' ştii ce ne-a spus *Il commendatore?* A fost tot timpul pe circuit. M-a întrebat ce raport avem la transmisie. N-am ştiut ce să-i spun. „Câţi dinţi aveţi la pinionul de tracţiune?" m-a întrebat el atunci. Am strâns iar din umeri. La asta nu ne-am gândit. Cum naiba nu ne-am gândit, nu ştiu! Nu ne-am gândit. Nici tu, Sandule, nimeni. „Nu vedeţi, zice, că motorul vostru *bate pe loc* pe liniile drepte? Aveţi un demaraj foarte bun, dar pe liniile drepte *bate pe loc.* Cu doi dinţi vă trebuia o coroană mai mică şi cred că Ioanid ar fi câştigat".

— De asta mă bătea *Chiron* pe liniile drepte! Şi pe viraje e bun! Desena o traiectorie aproape perfectă, nu i-am putut face nimic. O dată n-a derapat măcar. O dată n-a *fâlfâit* un viraj! sau să *bâlbâie* o schimbare de viteză! Nuuu, nimic!

— Şi l-ai presat ceva! întări Mircea.

— Nici nu-i păsa parcă.

Liviu vru să le povestească băieţilor cum încercase să-l depăşească de câteva ori pe Mihai, dar un grup de alergători, printre care şi acesta din urmă, veniră la ei să-i felicite.

— Cred că eşti pe locul trei, *Genule!* îi spuse Andrei, împingându-l prieteneşte cu mâna şi adăugă: „79" n-a vrut să dea jos chiulasa; s-a opus taică-său. L-au eliminat din concurs.

— Nu mai spune? nu-i veni lui Liviu să creadă.

— Da, a fost clar că măsluise motorul! interveni Mihai Mărgăritescu. Să scoţi două şi opt, cum merge el pe viraje?! Păi cum e posibil?! Chiar şi tu, *Stirling,* se adresă acesta lui Mircea, l-ai fi bătut pe viraje! Mergi liniştit, da' cursiv! pe când el nu era un viraj să nu-l *fâlfâie*! Cine-a mai văzut două şi opt, *fâlfâind* atâtea viraje?! Neavând pe nimeni în faţă şi nefiind presat de nimeni din spate! Mergea ca berbecul!...

Discuţia fu întreruptă de vocea directorului de concurs:

— Atenţiune! Atenţiune, dăm rezultatele cursei pentru campionatul orăşenesc la categoria „Începători"!

Locul I şi campion la categoria de mai sus, alergătorul cu numărul „61", Mihai Mărgăritescu, de la Asociaţia sportivă „Jean Calcianu"! Timpul său este de două minute cincisprezece secunde!

Pe locul II s-a clasat alergătorul cu numărul de concurs „70", Ion Crudu, de la Şcoala generală nr. 19, realizând un timp de 2 minute şi 16 secunde!

Iar pe locul III, cu timpul de 2 minute şi 17 secunde, alergătorul cu numărul „94", Liviu Ioanid, de la Şcoala generală 21.

— N-a zis clubul sportiv DIMB, spuse încet Mircea şi vru să comenteze faptul, dar directorul de concurs continuă:

— Contestaţia cu privire la capacitatea cilindrică a maşinii alergătorului cu numărul „79", Gheorghe Zainea, s-a dovedit întemeiată, rezultatele anulate, iar alergătorul de mai sus, eliminat din concurs!

După o pauză de cinci minute se va da plecarea în prima manşă la categoria „Avansaţi". Mihai Mărgăritescu, Ion Crudu şi Liviu Ioanid să se prezinte cu maşinile la start, pentru a li se înmâna premiile oferite de

Organizaţia pionierilor, după care vor face turul de onoare.

XXII

Luni, colegii îi primiră triumfal pe băieţi, întreaga şcoală auzise de performanţa excepţională a echipajului *DIMB,* de felul cum alergase Liviu, presând tot timpul din spate pe Mihai Mărgăritescu, că nu lipsise mult să câştige titlul de campion, în locul acestuia.

Trăiră bucuria comentariilor şi marţi, şi miercuri, iar la ora patru după-amiază se prezentară la Victor Fericeanu. Îl găsiră într-un birou de la subsolul atelierelor, stând de vorbă cu Costel Mogoş care ţinea capul plecat cu vinovăţie în pământ şi ei se retraseră pe culoar. Radu le povesti băieţilor cum pierduse Manoliu calificarea în cursă din cauza lui Mogoş. În scurt timp acesta ieşi pe uşă, galben la faţă.

— Ce-i? îl întrebă Radu în grabă.

— M-au suspendat o lună de la antrenamente şi nici la Sibiu nu mă mai ia, spuse Costel aproape plângând. Nu ştiu, nu pot să-mi dau seama cum am uitat să strâng firul, nu ştiu, şi se îndepărtă cu lacrimi în ochi.

— Înseamnă că la Sibiu va fi campionatul pe ţară... spuse Liviu în timp ce Radu bătea la uşă timid, vădit impresionat de disciplina draconică ce domnea în rândurile asociaţiei.

Fericeanu nu era în toane prea bune, o încasase de la *Il commendatore* pentru că venise duminică direct pe circuit, lăsând echipajele în seama lui Traian Cumpănă, cel de-al doilea secund şi, preocupat de toate acestea, le întinse, absent, băieţilor patru formulare de înscriere în asociaţie.

— Cotizaţia este de zece lei pe lună, le spuse el în grabă. Din banii ăştia cumpărăm benzină, ulei, piese de schimb... Veniţi miercurea viitoare cu formularele completate, mi-aduceţi consimţământul părinţilor şi, separat, al dirigintelui clasei, că sunt de acord să participaţi la competiţii şi să deveniţi membri ai Asociaţiei sportive „Jean Calcianu”. Şi totodată carnetul de note. Cu notele cum staţi?

— Bine! se grăbi Radu să spună.

— Media generală trebuie să fie cel puţin şapte! Cum aţi scăzut sub şapte, cum nu mai aveţi dreptul la antrenamente! Şi conform statutului, dacă în timp de o lună nu refaceţi media, sunteţi radiaţi de la sine din asociaţie. *Regazzoni* a luat un cinci la fizică, iar *Siffert* a făcut o măgărie la şcoală şi-au fost scoşi din antrenamente şi nici la curse n-au mai luat parte. Deci, cu notele şi cu purtarea e clar, nu? Tovarăşul profesor ţine legătura cu toţi diriguiţii, aşa c-aveţi grijă!

Liviu vru să zică ceva, dar Mircea îi făcu semn cu cotul să tacă şi se grăbi să spună:

— Am înţeles! Mulţumim!

Radu, Sandu şi Liviu îi mulţumiră şi ei lui Fericeanu şi, după un scurt „bună ziua”, ieşiră pe uşă.

— Hai să ne uităm prin ateliere! le propuse Radu.

— Ce ateliere, că eu sunt în pom! spuse Liviu cu disperare în glas.

— Da, mă Liviule, făcu îngrijorat Sandu.

Mircea duse degetul la gură, temându-se să nu-i audă cineva şi le făcu semn să iasă în curte.

— Am un şase şi un nenorocit de patru la extemporalul ăla... începu Liviu să-şi treacă în revistă notele când ajunseră în stradă. Doi de şase la fizică...

— Şi eu am un şase la fizică... spuse gânditor Mircea. Un şapte, dar am şi un şase... Înseamnă şase cincizeci.

— S-a dus pe copcă campionatul pe ţară...

— Şi ne-am făcut şi de râs! îl completă Radu. Ce-or să zică băieţii? Tovarăşul profesor... Fericeanu... Că de ce nu venim să ne-nscriem? C-avem note proaste! De asta nu venim. Oricine o să-şi dea seama...

— Înscrieţi-vă voi! le propuse Liviu. Eu tot am pierdut campionatul pe ţară!

— Bine, da' vine Marele premiu al Braşovului!... îl avertiză Radu. Şi se spune c-o să fie mai ceva decât campionatul pe ţară!

— Nu-mi intră în cap şi pace matematica asta! Înscrieţi-vă voi, ce să fac?

— Tu n-ai pic de răbdare! îl luă Sandu la rost. Nici la lecţii n-ai răbdare. Nu te văd eu?! Tot umbli prin bancă, tot cauţi ceva, tot faci! imită Sandu neastâmpărul mâinilor lui Liviu şi strânse din umeri: Ce umbli? Ce cauţi? Numai când lucrezi la maşină eşti altul. Uite ce-i, Liviule, dacă vrei, de mâine facem lecţiile împreună. Da' să ştii, eu nu mă culc înainte de unu.

Radu interveni cu autoritate în glas:

— Nu-i vorba de vrut! E un ordin! M-am gândit să-ţi propun eu... E mai bine însă cu Sandu. Sunteţi în aceeaşi clasă... Atunci te iau pe tine, Mircea.

Mircea rămase o clipă tăcut. Adică el să n-aibă ambiţie?! Adică el să nu poată lua doi de opt la fizică şi fără ajutorul lui Radu?! spuse ferm:

— Nu-i nevoie! Îmi dai sarcină şi eu refac media singur.

— Bine, aprobă Radu şi adăugă după o pauză, adresându-se tuturor. E vorba de prestigiul echipajului! De soarta echipajului! Şi am dreptul să iau hotărâri. La antrenamente n-o să participe... Nu, suspendăm antrenamentele! Şi ne consolidăm notele. Sandule, ai sarcina... Ăsta-i singurul patru? se adresă el cu severitate

lui Liviu.

— Da, singurul. Nu, în afară de matematică şi puţin la fizică, n-am probleme cu alte materii. Uite, ai să vezi! îi promise el lui Radu. Matematică însă... desfăcu Liviu mâinile a neputinţă.

La antrenamentele de vineri, Liviu îl căută pe profesorul Panait şi, când îl văzu singur, se prezentă la el cu capul plecat de ruşine.

— Vă rog să mă iertaţi, vreau să vă spun, tovarăşe profesor... Am o notă proastă şi nu mai pot veni... la antrenamente. Şi adăugă repede: Am s-o îndrept, lucrez pân' la unu noaptea, am s-o îndrept. Vă promit!

— E bine că ai venit să-mi spui... Vezi cum se poate pierde un concurs de prestigiu?

Liviu tăcu o clipă şi izbucni:

— Marele premiu al Braşovului n-o să-l pierd! adăugă încet: Dacă o să mă selecţionaţi dumneavoastră...

— Pentru Marele premiu al Braşovului vor fi antrenamente speciale... Tu îndreaptă-ţi nota şi-o să mai vedem noi...

Lucrurile nu se dovediră deloc simple. Încă din primele zile, Sandu îşi dădu seama că lui Liviu îi lipseau unele noţiuni elementare şi acesta recunoscu că nu-i plăcuse de la bun început matematica, că învăţase mai mult pe sărite, atunci când bănuia că va fi ascultat.

— Bine, dar ai avut aproape un an meditator?! se revoltă Sandu.

— M-ajuta să-mi rezolv problemele... Şi eram bucuros să nu-mi bat capul cu ele...

— Da' Ada?

— Ada a fost la uman... E-n familie... Mama făcea alergie la algebră, râse Liviu. Tata a făcut Dreptul...

Învăţau întâi la celelalte materii, se ascultau reciproc, treceau apoi la fizică şi, în cele din urmă, Sandu îl lua în primire la matematică. Era de multe ori nevoit să se întoarcă la cele predate în anii anteriori, dar el dovedi atâta răbdare şi înţelegere pentru Liviu, încât acesta se simţea câteodată umilit.

Luă un opt şi un nouă la fizică, profesorul de matematică însă nu se grăbea să-l asculte, cu toate că Liviu ridica de fiecare dată mâna în sus. Într-o zi nu mai rabdă şi-l rugă pe profesor:

— Ascultaţi-mă vă rog şi pe mine!

— Să te ascult când vrei tu? Sau când cred eu că trebuie să te-ascult, Ioanid?

— Ascultaţi-l, tovarăşe profesor! interveni Sandu.

— Zău, Dăneţ?

— Ascultaţi-l, tovarăşe profesor! spuse clasa în cor.

— Ei, dacă-i aşa, atunci poftim la tablă! îl invită profesorul.

După o jumătate de oră, în timpul căreia Liviu umplu de două ori tabla cu probleme din aproape întreaga materie predată de la începutul anului şcolar, profesorul îl întrebă intrigat:

— Ce s-a întâmplat, Ioanid? Meditator, după câte ştiu, ai avut şi anul trecut?

Liviu rămase tăcut, lăsând capul în jos.

— Ai merita să-ţi dau zece. Dar cum tu nu înveţi decât pentru notă...

— Daţi-i zece, tovarăşe profesor! murmură clasa în cor.

— Înseamnă că trebuie să fie ceva! Dacă întreaga clasă intervine pentru tine, trebuie să fie ceva!

— Nu poate alerga la Marele premiu! prinse curaj Lascu din penultima bancă.

Şi încet, încet, profesorul află şi despre echipajul

DIMB, despre cursa de campionat, despre Asociaţia „Jean Calcianu” şi despre Marele premiu al Braşovului.

— Şi cu cine te-ai pregătit, Ioanid? îl întrebă profesorul, cu toate că era aproape sigur cu cine îşi făcuse lecţiile Liviu.

— Cu Dăneţ, tovarăşe profesor, spuse Liviu, ceea ce, în afară de Mircea, nu ştia nimeni din clasă.

— Aşa-i, Dăneţ?

— Da, tovarăşe profesor, recunoscu Sandu ridicându-se în picioare.

— În cazul acesta consideră că te-am ascultat odată cu Ioanid. Aşa că aveţi amândoi câte un zece. Şi se întoarse zâmbind spre Liviu. Ai carnetul de note la tine sau l-ai uitat şi azi din... „greşeală” acasă? Când ai luat la extemporal patru, parcă aşa mi-ai spus? Sau nu-mi aduc eu bine aminte?

Şi în timp ce clasa izbucnise în râs, Liviu alergă să-şi ia din servietă carnetul de note.

În aceeaşi zi în care deveniră membri cu drepturi depline ai Asociaţiei sportive „Jean Calcianu”, băieţii hotărâră să vadă tot ce se poate vedea. Pătrunzând în atelierele şcolii, îi surprinse îndemânarea cu care lucrau elevii unei clase la strunguri şi freze, în dreptul cărora fuseseră instalate grătare înălţate pentru ca toţi să poată ajunge la comenzile maşinilor; admirară precizia cu care alţii sudau scheletele unor cărucioare electrice de transport interuzinal, în timp ce, la bancuri, se executau operaţiuni de lăcătuşerie sau ajustaj.

Dar ceea ce îi copleşi cu adevărat fură încăperile aflate pe cealaltă parte a subsolului. Intrară întâmplător într-una din ele, părându-li-se a recunoaşte vocea lui Andrei Ungureanu. Îl găsiră într-adevăr discutând cu Valentin Cruţeanu în faţa unui panou şi rămaseră uluiţi lângă uşă;

intraseră în mirifica lume a automobilului.

În mijloc tronau, fixate în piedestale speciale, două motoare de automobil, secţionate la diferite niveluri şi, învârtind de manivelă, băieţii văzură, ca şi când motoarele ar fi fost din sticlă, tot ce se petrecea înăuntru. Alături, instalate pe suporţi metalici, se găseau un grup diferenţial şi o punte din faţă, secţionate şi acestea. Examinară apoi măruntaiele unei casete de direcţie, într-un colţ erau prinse de perete două jumătăţi ale unui motor în doi timpi, în aşa fel încât să poată fi remarcate ferestrele cu ajutorul cărora cele patru cicluri ale motorului clasic erau realizate prin numai două curse ale pistonului, ferestruit şi el.

Pe albul pereţilor, planşe colorate demonstrau drumul parcurs de amestecul de benzină plus aer, cum circulă uleiul aspirat de pompă din baie, cum este pulverizat deasupra chiulasei, cum pătrunde el prin minusculele canale, pentru a executa ungerea tuturor pieselor în frecare.

Cealaltă cameră era dominată de un şasiu de automobil, aşezat pe căpriori metalici, în aşa fel încât întregul sistem de direcţie putea fi examinat cu uşurinţă. Vopsit în galben, contrasta puternic pe negrul intens al celor două bare masive de fier, ca şi roşul circuitului de frânare al tamburilor şi suspensiei. De-a lungul pereţilor, acoperiţi şi ei cu tot felul de planşe, fuseseră instalate mese de lucru, deasupra cărora se găseau prinse, în coliere, piese sau secţiuni de piese detaşate: pistoane, segmenţi, biele, plăci şi discuri de ambreiaj, bobine de inducţie şi delcouri, carburatoare de diferite tipuri, pompe de benzină, de ulei, de apă, supape, culbutori şi axe cu came, coroane şi pinioane de diferenţial...

— Eu îţi pun banda şi tu să-mi spui când trebuie să schimbi treptele de viteză! îi propuse Andrei lui Liviu,

apropiindu-se de magnetofonul instalat pe o măsuţă aparte.

Cuplă magnetofonul şi în curând se auzi *concertul* unui motor în ralanti. Deodată motorul intră în turaţie şi Liviu strigă: „Acum!”. Apoi, „schimbă” Radu a doua, a treia, ceru din nou a doua, „cuplă” în a treia, în a patra, „reveni” în a treia, recunoscu întâia... Şi pe rând trecură cu toţii la schimbări de viteze. Motorul „spunea”, „cerea”, se „bucura”, „voia” sau chiar „plângea” după ceva.

În cealaltă cameră îi găsiră pe Mărgăritescu, pe Nelu şi pe Marius pregătind un uriaş panou cu fotografii, reprezentând autoturismul românesc de teren ARO, surprins în zeci de ipostaze.

XXIII

Marele premiu al Braşovului se apropia şi antrenamentele luară o neaşteptată întorsătură. Sosind pe pistă, băieţii rămaseră locului de uimire, neştiind ce să creadă: Horia Abagiu şi Vlad Neagu vărsau dintr-o canistră ulei ars pe asfalt, iar Nelu şi Dragoş îl întindeau cu măturile pe întreaga suprafaţă a grilei de start.

— Ce-aţi înnebunit? îi luă Sandu la rost. Vreţi să ne rupem gâtul?

— Exact! râse Nelu. Şi stai, că încă n-ai văzut tot!... *Il commendatore* s-a dus cu maşina s-aducă doi saci cu nisip.

— Nisip? Pentru ce nisip? întrebă Radu.

— Pentru viraje.

— Hai, fugi de-aici!

— Hai, Radule, că-şi bat joc de noi! îl chemă Mircea, arătând spre parcul închis.

— De ce ai impresia că pe ulei ai să derapezi mai puţin

decât pe nisip?!

— Dragoş, zău, ce naiba e asta? apelă Sandu la el, ştiindu-l reţinut şi serios.

— Nici eu nu ştiu. Ne-a luat tovarăşul profesor de la şcoală cu maşina, am fost la *Service* şi-am umplut canistra cu ulei ars şi, când am venit aici, ne-a spus să ungem asfaltul cât ţine grila de start.

În scurt timp apărură echipajele şi Valentin Cruţeanu îi lămuri întrucâtva:

— La Braşov ar putea să plouă sau să ningă... Iar noi avem de executat o probă eliminatorie de slalom!...

— De slalom? se miră Liviu.

— Da, aşa mi-a spus Fericeanu. A sosit regulamentul acum câteva zile, cică trebuie să trecem mai întâi o probă de slalom. O probă de îndemânare. Cronometrată.

— Bine, da' uleiul e mai rău decât gheaţa! nu fu încântat deloc Mircea, gândindu-se ce se va întâmpla când maşinile vor ajunge cu roţile pe asfaltul uns cu ulei.

Profesorul Panait sosi cu maşina, descărcă un sac cu nisip pe *S*-ul de la *Tertre Rouge,* iar celălalt pe *S*-ul de la *Maison Blanche,* puse câţiva băieţi să-l împrăştie pe asfaltul virajelor şi odată lucrările terminate, îi adună în jurul său pe alergători.

— Sunteţi intrigaţi, bineînţeles, de cele văzute. O să vă explic îndată. Se spunea că Organizaţia pionierilor din Braşov intenţionează să organizeze în fiecare an, de acum înainte, un Mare premiu, care să poarte numele oraşului lor. Ne-a sosit regulamentul şi condiţiile nu sunt uşoare. În primul rând, au stabilit ca dată fixă a desfăşurării cursei ultima duminică din vacanţa de iarnă.

— S-alergăm pe zăpadă? se miră Marius.

— Nu, cu toate că, după cum ştiţi, şi-n Uniunea Sovietică, şi-n Franţa, în Cehoslovacia, Suedia, se desfăşoară curse de carturi pe circuite de zăpadă. Ei se

obligă însă să menţină pista curată şi în caz că va ninge, să arunce sare pe ea.

Conform codului, o competiţie programată trebuie să se desfăşoare în orice condiţii atmosferice. Numai în cazul în care traseul este vădit impracticabil din cauza ploii, a ninsorii, sau a vizibilităţii reduse, competiţia poate fi amânată cu cel mult douăzeci şi patru de ore. După acest termen, concursul trebuie să se desfăşoare în orice condiţii. Sigur, noi suntem liberi să ne retragem...

Am intrat în decembrie şi continuă să fie cald şi frumos... Meteorologii prevăd că aşa va fi până la sfârşitul lunii. Că se-ntâmplă de multe ori pe dos... asta-i altceva...

Timp frumos, la noi, poate însemna la Braşov ceaţă sau ploi. Deci, se strică *prietenia* dintre pneuri şi asfalt, iar la o frână mai bruscă, intervine chiar *duşmănia!...* O *duşmănie* cu care nu-i de jucat şi căreia noi trebuie să ştim să-i facem faţă.

Ne vom pregăti, aşadar, pentru orice condiţii de concurs. Iar dacă situaţia meteorologică şi starea pistei se vor dovedi foarte vitrege, suntem liberi să nu intrăm în cursă şi să considerăm că am făcut o excursie la munte în timpul vacanţei.

Regulamentul prevede şi o probă specială de îndemânare, contra cronometru. Un slalom printre popice, cu o întoarcere liberă... Numai primii opt clasaţi vor avea dreptul la cursă, le atrase profesorul atenţia, iar locurile pe grila de start vor fi ocupate în ordinea clasamentului!

— Invers decât era la Monte Carlo! observă Aurel.

— Da, pun un accent mai mare pe îndemânare decât pe viteză. Şi nu fac rău. Au avut probabil în vedere şi condiţiile mai deosebite în care s-ar putea desfăşura cursa şi au hotărât să selecţioneze pe cei mai buni piloţi, mai ales că circuitul este mai greu decât al nostru, iar cele

două linii drepte, mult mai scurte decât cele de aici.

Fericeanu o să dea schiţa circuitului şefilor de echipaje, ca s-o aveţi fiecare. În orice caz, va trebui să schimbăm pinioanele de tracţiune la maşinile care vor lua parte la concurs.

Avem dreptul să ne prezentăm cu opt alergători – patru de la „începători”, patru de la „avansaţi”. Nimeni nu este selecţionat din oficiu, în afară de Cruţeanu şi Mărgăritescu. Cu condiţia ca ei să se claseze pe primele patru locuri la antrenamentele pentru proba de îndemânare. În rest, toată lumea participă cu drepturi egale la selecţie. Asta-i tot ce-am avut să vă spun. Întâi vom face exerciţii de plecare, în condiţiile lipsei totale de aderenţă. Scoateţi maşinile în spatele grilei de start! Fericeanu, urcă-te la volanul maşinii lui Paul Avram!

Echipajele alergară la maşini şi în timp ce Radu ieşea cu *RB*-ul, Sandu îl avertiză pe Liviu:

— Fii atent, Mărgăritescu n-o să mai aibă la Braşov avantajul liniilor drepte!

— Da, dar intră strâns pe viraje!

— Pe un circuit torturat, oricât ai vrea, un viraj-două tot le fâlfâi! Ori tu eşti mai bun ca el pe viraje!

— Ar trebui să ne antrenăm pentru proba specială şi-n spatele alimentarei, fu Mircea de părere.

— Uite, asta daaa... găsi Sandu foarte bună ideea lui Mircea. O oră, două pe zi, cum venim de la şcoală! Bătrânii nu mai au de ce să fie împotrivă.

— Ce să fie împotrivă?! gesticulă Liviu şi izbucni în râs. Mama vâră mereu vitamine în mine, cică mă culc în fiecare noapte la unu, să nu mă prăpădesc, se amuză el.

După ce grupară maşinile în rând câte trei, la câţiva metri în spatele porţiunii de asfalt acoperite cu ulei, şefii de echipaje se alăturară celorlalţi alergători, pentru a asista la plecarea lui Victor Fericeanu.

— Demarezi obişnuit... Nu prea tare, îi ceru *Il commendatore.*

Victor cuplă în viteză şi, în momentul în care decuplă ambreiajul, spatele maşinii prinse să se mişte încolo şi încoace, ca o coadă de peşte. În zadar *contra* Fericeanu din volan, *jucând* acceleraţia, nu înainta nicio jumătate de metru măcar.

— E clar? se întoarse profesorul spre elevii săi şi se adresă lui Fericeanu: Repetă. Dozează acum farmaceutic plecarea!

Acesta se execută şi cu toate că pneurile erau încărcate cu ulei, maşina porni încet de pe loc, respectând linia dreaptă.

— La Braşov nu vom avea, desigur, asemenea condiţii de start, dar voi trebuie să vă obişnuiţi să dozaţi la milimetru acceleraţia, pentru a ieşi dintr-un derapaj început pe viraje. Să presupunem însă că acest lucru nu v-a reuşit şi-n plus aţi făcut marea greşeală de-a apăsa pe frână. Derapajul se va accentua, terminându-se cu o întoarcere a maşinii la o sută optzeci de grade! Adică cu un *tête-à-queue.* Să vedem, Fericeanu!

Secundul lui *Il commendatore* trase maşina la vreo şase metri în spatele grilei de start, îi imprimă elan şi când ajunse în mijlocul porţiunii uleioase, acţionă energic pedala de frână, şi, concomitent, mişcă uşor volanul spre stânga. Spatele maşinii fugi violent spre dreapta, derapajul continuă şi maşina se întoarse cu faţa la spate.

— Un *tête-à-queue* clasic! remarcă profesorul. Cursa-i pierdută. N-aveţi marşarier ca să întoarceţi repede maşina în loc. Şi chiar dacă aţi avea, manevra este riscantă, pentru că vin ceilalţi din spate. Dar, în acelaşi timp, cu un *tête-à-queue* se poate câştiga proba specială.

— Tovarăşe profesor! interveni Paul Avram. Putem provoca un nou *tête-à-queue!*

— Este adevărat... pe o porţiune de gheaţă sau dacă *asfaltul acoperit cu mâzgă este* extrem de alunecos. Nu-i simplu şi mai ales e periculos. Ia să vedem!

Fericeanu angaja schimbătorul în a doua, bracă puţin roţile din faţă, acceleră energic şi decuplă brusc ambreiajul. Roţile din spate se supraînvârtiră pe ulei, maşina execută *o* nouă piruetă, revenind pe direcţia iniţială de mers, dar derapajul nu se termină exact în acest punct, ci continuă încă puţin, aşezând maşina aproape oblic pe pistă.

— Nu-i în regulă, nu? se întoarse *Il commendatore* spre Paul Avram. Şi cu cei care vin din spate ce faci?

— Eu plec în vacanţă pe munte, aşa că... îi spuse Mircea lui Liviu, care urmărea fascinat exerciţiile lui Fericeanu.

— Şi nu vrei să participi la antrenamente? îl întrebă contrariat Liviu.

— Ba la antrenamente... particip. La cursă însă... La cursă n-o să pot să particip. Are rost să mă mai antrenez pe ulei?

— Ce tot vorbeşti prostii?! interveni Radu. Cum să nu te antrenezi pe ulei?! Dacă o s-alergăm vreodată pe ploaie?

Profesorul îl chemase pe Fericeanu la el şi continuă:

— În cazul în care vom avea la Braşov o pistă cu o aderenţă mult diminuată din cauza ploii, a ceţii, sau se va întâmpla chiar în ziua aceea să ningă, alegerea unei traiectorii cât mai corecte pe viraje este de o importanţă capitală. Veţi alerga îndată, negociind virajele pe nisip şi veţi constata şi singuri acest lucru. Vreau însă să vă atrag de la bun început atenţia: o frână mai puternică înainte de viraj şi, mai ales, pe viraj, duce inevitabil la derapaj; şi un derapaj odată început, în condiţiile lipsei de aderenţă, nu mai poate fi oprit! Oricât am încerca să contrăm cu

volanul, accelerând în acelaşi timp cu atenţie, aproape întotdeauna acţionăm prea târziu.

— Ioanid! îl atenţiona pe Liviu profesorul. Eu cred că am fost înţeles şi de tine, nu?

— Da, tovarăşe profesor! se grăbi Liviu să confirme.

— O roată blocată cunoaşte o singură linie – linia dreaptă. Este ca o cărămidă pe care o lansăm pe asfalt. Blocând roţile, printr-o frână energică, înainte de a intra în viraj, acestea vor urma traiectoria pe care le-o impune inerţia. Adică, drept înainte şi maşina nu se va mai înscrie în curbă.

Cu atât mai periculoasă este frâna pe viraje. Roţile din faţă se găsesc bracate pe sensul virajului şi rulând, vor avea tendinţa tot mai accentuată de a ieşi afară din traiectoria maşinii, în timp ce roţile din spate, blocate de frâna, se vor duce drept înainte. Derapajul este instantaneu, violent şi complet. E clar, băieţi?

— Da, răspunseră în cor alergătorii şi profesorul continuă:

— Ieşirea din viraj trebuie făcută cu tot atâta grijă. Pentru că supra-rotirea roţilor nu este mai puţin periculoasă ca sub-rotirea lor la frânare. Tocmai de aceea i-am cerut lui Fericeanu să execute o plecare pe ulei. Vom ieşi din viraj mai puternic decât vom intra în el, dar nu prea puternic, pentru a nu derapa prin supra-rotirea roţilor. Acceleraţia trebuie dozată farmaceutic aproape! În condiţiile unei aderenţe scăzute, totul trebuie dozat la milimetru. Şi frânarea, inclusiv cea cu motorul, şi mişcările de volan...

Întâi vor pleca şefii de echipaje. Fiecare alergător are dreptul la trei manşe, a două ture de circuit. Veţi lua pe rând, unul după altul, startul pe ulei. Veţi parcurge apoi virajele, negociindu-le pe nisip, iar la încheierea turului veţi executa un *tête-à-queue* pe grila de start. Aşa vom

întoarce maşinile în probă de îndemânare, la capătul rândului de popice. Înainte de-a ajunge aici, reduceţi viteza, intraţi pe porţiunea uleioasă, în jur de zece kilometri pe oră, apăsaţi energic pe frână şi, concomitent, bracaţi uşor roţile cu volanul. Nu deblocaţi frâna decât după ce maşina şi-a încheiat derapajul. Altfel riscaţi să vă întoarceţi cu peste două sute şaizeci de grade, în loc de o sută optzeci! Şefii de echipaje, la maşini!

Radu alergă la *RB,* în timp ce Sandu, Liviu şi Mircea se instalară pe marginea cealaltă a pistei, vizavi de locul unde se găsea *Il commendatore.*

— Cum o să facem noi *tête-à-queue*-urile astea? răzbi îngrijorarea în vocea lui Mircea.

— Cum o să le facă alţii, o să le facem şi noi! îi răspunse Sandu, căruia de fapt i se adresase Mircea şi adăugă: Ce, noi suntem mai slabi decât ei?!

— În spatele alimentarei n-o să avem loc de *tête-à-queue*-uri! îi preveni Liviu, frământat de ideea lui Mircea de a se antrena suplimentar pe aleea *kilometrului lansat.*

— Mda... făcu aprobator Sandu. Ba am avea dacă mutăm lăzile goale de-a lungul peretelui. Ne rămâne liber pătratul de asfalt din faţa ieşirii.

— Să ştii că ai dreptate! îşi dădu seama Liviu că problema putea fi rezolvată.

Valentin Cruţeanu trase maşina la start şi reuşi din prima încercare o plecare uşoară, fără ca roţile să patineze decât foarte puţin.

— Trebuie *minţit* uşor cu ambreiajul... imită Liviu cu palmele mişcarea simultană a picioarelor pe pedalele de ambreiaj şi acceleraţie.

— Pe viraje însă nu mai ţine figura, obiectă Sandu. Cum nu eşti în tracţiune, cum te-ai ars!

Plecările se succedară una după alta, şi Radu reuşi un

start aproape perfect. În orice caz, mult mai bun decât al altora şi chiar mai bun decât al lui Paul Avram, Andrei Ungureanu, Dragoş Răileanu şi Titus Pleşan, consideraţi dintre cei mai experimentaţi avansaţi.

Dinspre *unghiul lui Beckett* se auzi prima maşină venind şi echipajele amuţiră, aşteptând cu încordare derapajele de 180 de grade, pe care şefii lor urmau să le realizeze pe linia de sosire.

Cruţeanu reduse de departe viteza, înainta într-a doua şi ajungând pe porţiunea cu ulei, acţionă frâna energic şi, simultan, bracă cu volanul roţile din faţă. Cum maşinile lor aveau frâne doar pe roţile din spate, acestea se rotiră într-un derapaj lin în jurul axei celor din faţă şi maşina execută un *cap-la-coadă* perfect.

Izbucniră cu toţii în aplauze.

— Fără galerie! îi admonesta profesorul Panait. Când o să reuşiţi zece *tête-à-queue*-uri la rând, pe asfalt curat, cu opriri la milimetru, atunci s-aplaudaţi. Ceea ce facem acum vă ajută doar la deprinderea mişcărilor şi mai ales vă demonstrează ce înseamnă o frână bruscă, chiar la o viteză redusă, pe un teren lipsit de aderenţă!

Radu acţiona o clipă mai târziu volanul, *RB*-ul glisa mai întâi în linie dreaptă şi abia apoi spatele său începu derapajul. Din cauza energiei mai înainte pierdute, acesta nu fu complet, se opri la 120 de grade.

Nu ştia că mai fuseseră şi alţii cărora nu le reuşiseră *tête-à-queue*-ul şi cuplă înciudat în a doua, acceleră şi ridică brusc piciorul de pe pedala de ambreiaj, aşa cum făcuse Fericeanu. *RB-ul* porni într-o nouă rotire şi când pirueta luă sfârşit, Radu contră uşor cu volanul. Spatele încercă să fugă în direcţia opusă, în acelaşi sens mişcă şi Radu volanul, şi, dozând cu grijă acceleraţia, plecă în turul al doilea.

— N-a fost rău, nu, Ioanid? i se adresă lui Liviu,

profesorul. Să te vedem pe tine, inimosule!

Liviu mişcă din cap în sens că „o să vedem”...

— Ai grijă pe viraje! îl atenţionă cu degetul *Il commendatore.* În cursa de campionat mi-ai plăcut! Mi-ai plăcut pentru că n-ai încercat să rişti când Mărgăritescu îţi *închidea* virajele. Pe asfalt ud, asemenea riscuri duc inevitabil la o părăsire brutală a pistei.

— Tovarăşe profesor, anul acesta Marele premiu al Angliei s-a disputat pe ploaie şi ce depăşiri au fost pe viraje! îndrăzni Liviu să spună.

— Ia gândeşte-te ce suprafeţe mari de contact au pneurile maşinilor de formulă! Ce lăţime are banda lor de rulare!

— Da, e adevărat, recunoscu Liviu.

— Da’ acvaplanarea? întrebă Titus Pleşan. La peste o sută pe oră intervine acvaplanarea!

— S-a găsit un remediu şi împotriva acesteia. Prin profile speciale ale benzii de rulare, se expulzează apa în spate. Cu condiţia să nu fie o ploaie cu adevărat torenţială. Sau mai bine zis, stratul de apă care acoperă pista să nu depăşească doi milimetri grosime.

Văzând că *tête-à-queue*-ul nu-i atât de periculos, pe cât şi-l imaginase şi că Sandu reuşise şi el întoarcerile *cap-la-coadă*, prima mai bine, a doua ceva mai slab, în orice caz le reuşise, Mircea prinse curaj.

Spatele *RB*-ului se plimbă puţin la plecare, luă virajele pe nisip, încheie circuitul şi ajungând pe linia de sosire îşi spuse „fie ce-o fi”! Trase uşor de volan şi blocă roţile cu pedala de frână. Totul se petrecu într-o fracţiune de secundă; se trezi aproape exact pe direcţia inversă de mers. Îşi zâmbi fericit. De bucurie uită să facă o plecare dulce, *RB*-ul intră în derapaj, încercă să-l redreseze, dar mişcările sale fură prea ample şi spatele maşinii începu să fugă încolo şi încoace.

— Lucrează scurt şi delicat din volan! îi ceru profesorul. Mai ales delicat. Băieţi, se adresă el apoi tuturor; corecţia derapajului din volan este exact ca sarea în mâncare!

XXIV

Antrenamentele se desfăşurau de două ori pe săptămână – miercurea după-amiază şi duminică dimineaţa – exista şi consemnul că în ziua în care va ploua toţi să fie pe circuit, însă toamna, mult prelungită în iarna, stăruia secetoasă.

Ploile veniră abia la câteva zile după ce „catalogul intra în vacanţă” şi ei căutară să profite de ele din plin. Meteorologii anunţaseră că ploile vor fi trecătoare. Aşa se şi întâmplă, timpul redeveni frumos şi uscat.

Pe asfalt ud *tête-à-queue*-ul era mai uşor de realizat, în schimb la slalomul printre bidoanele de ulei, aşezate conform regulamentului la o distanţă de 2, 10 metri unul de altul, maşinile fugeau mereu de spate, mereu se pierdea câte o „poartă”, mereu erau dărâmate unul sau două bidoane.

Când pista era uscată lucrurile se inversau: slalomul le era mult mai la îndemână, însă întoarcerea prin *tête-à-queue,* la capătul rândului de popice, mult mai greu de executat; asfaltul aderent opunea pneurilor o rezistenţă destul de serioasă.

Membrii echipajului *DIMB* se antrenaseră şi în „particular” pe aleea din spatele alimentarei. În loc de bidoane goale folosiseră sticle vopsite de Liviu în alb, iar pentru executarea întoarcerilor *cap-la-coadă* mutaseră lăzile de ambalaj şi cutiile de carton de-a lungul peretelui, eliberând astfel pătratul de asfalt din faţa ieşirii din spate.

Şi, bineînţeles, se cronometraseră reciproc.

Mircea nu avusese probleme, el urma să plece în vacanţă cu părinţii la munte, aşa cum se şi întâmplă, şi cel mai necăjit era Sandu. Din cauza înălţimii sale, era nevoit să stea îngrămădit la volan, poziţia aceasta îi incomoda vădit mişcările mâinilor care, în executarea slalomului, trebuiau să fie ample şi repezi.

— Nu, la selecţie n-are rost să particip, spuse el deodată, în timp ce se îndreptau cu toţii spre pistă.

— De ce? se miră Radu. Pe circuit ai scos constant două cu două'şapte, pe ploaie, două cu nouăşpe, pe uscat!

— Pe circuit da, însă eliminatorie e proba specială! Eu ştiu ce pot... N-are rost... Vin la antrenament, să nu se zică... dar la selecţie nu particip. O să spun că m-am lovit la umăr... Chiar mi-a scăpat aseară un raft cu cărţi peste umăr. Tata a comandat la cooperativă scheletul metalic şi, fir-ar să fie, mi l-au făcut cu patru centimetri mai lung. Iar eu, ca prostu', ca să fiu gata cu rafturile bibliotecii, doar să le montez când or aduce scheletul, am tăiat scândurile la dimensiunile date. Şi zău dacă nu le-am măsurat de trei-patru ori înainte de-a începe să tai, să nu greşesc cumva... Ei de ce-au greşit? Oameni de meserie!... Plătiţi să facă bine, nu să greşească! se revoltă Sandu.

— Să studiem după-amiază, să vedem ce putem face... propuse Liviu.

— M-am gândit în fel şi chip, nu se poate face nimic. Am băiţuit şi scândurile...

— În şuruburi nu s-ar putea prinde? îi sugeră Liviu.

— M-am gândit şi la asta. N-ai cum. Rafturile se ţin doar într-o jumătate de centimetru, într-o parte şi-n alta.

— Dar dacă le prinzi în consolă, de sus? veni Radu cu altă idee.

— Cum în consolă? nu înţelese Sandu.

— Cu şnururi de mătase. Dai câte două găuri la

capetele scândurilor, treci şnururile prin ele, să nu se vadă urât, şi le legi de stinghia raftului de sus, şi aşa mai departe. Câte două şnururi, câte două şnururi. Eu le am din mătase galbenă. Schelet n-am avut, dar tata a împuşcat în beton cuie puternice... Două, două, două, două... arătă Radu, ca şi cum ar fi avut un perete în faţa sa. Le-a făcut la strung nişte capete frumoase şi-am prins rafturile, în consolă, de ele. O splendoare de bibliotecă a ieşit! Şi încă foarte originală. Să vii să-ţi arăt. Am lustruit natur... puţin în galben, marginea scândurii, să se asorteze cu şnurul...

— Ar fi o idee... spuse Sandu, imaginându-şi cum şi unde ar lega şnururile. După antrenament urc la tine să văd.

— Chiar dacă nu te califici, interveni Liviu, de ce să pierzi un antrenament?

— Aşa zic şi eu, îl susţinu Radu.

— Tu ai fost al doilea pe ploaie şi vin eu acum pe uscat cu nenorocitele mele de „opt”-uri! Ce rost are să diminuez prestigiul echipajului?! mai ales că tu şi Liviu o să daţi bătălia cu *Chiron, Phill, Gurney* şi *Wimille!* Chiar mai bine c-a plecat Mircea la munte... Eu mi-am lovit umărul...

Urmărind special în *România liberă* rubrica „Starea vremii în ţară” şi constatând că în zona Braşovului era mereu consemnat „ceaţă”, *Il commendatore* hotărâse să selecţioneze echipajele, întocmind două clasamente ale probei speciale. Astfel, la sfârşitul celor câteva zile ploioase, cronometrele intraseră în funcţiune, marcând timpii realizaţi de alergători, atât pe circuit, cât şi la executarea slalomului cu un *tête-à-queue,* la capătul rândului de bidoane.

Prin fineţe şi drămuirea mişcărilor din volan, Radu reuşise cel mai bun timp şi profesorul Panait, care îi remarcase aceste calităţi încă de la primul antrenament

pe ulei, când Radu ieşise din derapajul celui de-al doilea *tête-à-queue*, îl trecuse pe lista principalilor candidaţi la deplasarea în oraşul Braşov.

Al doilea se clasase Virgil Manoliu *(Dan Gurney),* al treilea Costel Mogoş *(Jean Pierre Wimille)* şi abia pe locul patru şi cinci, Liviu şi Mihai Mărgăritescu *(Louis Chiron).* Este adevărat, ultimul nu concurase pe maşina sa, deoarece aceasta, împreună cu alte trei maşini de la „avansaţi”, fuseseră scoase din antrenamente pentru a fi *vrăjite* în vederea Marelui premiu, dar şi Costel Mogoş tot pe maşina lui Virgil Manoliu alergase!

Cu Liviu fusese însă altceva. Ştiindu-se cronometrat, forţase puţin acceleraţia, derapase, lovise un bidon şi cu toate că executase pe o distanţă foarte scurtă *tête-à-queue*-ul şi scosese un timp mai bun decât Virgil Manoliu, se clasase cu două locuri mai jos din cauza penalizării pentru popicul doborât. Aşa le spuneau ei bidoanelor goale de ulei – popice. Popice erau numite în regulamentul Marelui premiu, popice le spuneau şi ei.

La alergările pe circuitul ud de ploaie, cronometrate şi acestea, Sandu făcuse un timp destul de bun – două minute şi douăzeci şi şase de secunde – clasându-se înaintea lui Florin Teodoru, dar în urma lui Manoliu, Liviu, Radu, Mărgăritescu, Mogoş şi Jerca.

Clasamentele erau prefigurate, antrenamentele de azi aveau doar menirea să definitiveze componenţa celor două echipaje reprezentative. Pentru cel al „începătorilor” Manoliu şi Radu erau ca şi selecţionaţi. Manoliu avea locul 1 pe circuit şi locul II la proba specială, iar Radu locul I la proba specială şi locul III la alergările pe circuit.

Lupta rămânea deschisă între Mărgăritescu, Liviu, Mogoş, iar pe teren uscat erau foarte buni şi Jerca, Teodoru, Puşcaşu, cu toate că ultimul doborâse două

popice şi făcuse un *tête-à-queue* cu totul nereuşit. Cel mai favorizat dintre toţi era Mihai Mărgăritescu, care urma să alerge azi pe maşina lui, problema mai rămânea ce va face Liviu.

Sandu calculase toate acestea şi, conştient de posibilităţile sale la proba specială, hotărâse să nu participe la antrenamentul de calificare de azi. Nu, decât să alerge şi să nu se califice, diminuând astfel prestigiul pe care-l câştigase echipajul lor, întâi prin Liviu la cursa de campionat, iar acum prin Radu la proba specială, mai bine nu aleargă.

Sperase, aşa cum le promisese *Il commendatore,* că scaunul RB-ului va suferi modificări de fixare, devenind culisant şi atunci va putea lua şi el o poziţie mai comodă, întinzându-şi în voie picioarele, pentru a nu mai sta grămadă peste volan.

Băieţii aşteptaseră că promisiunea aceasta se va traduce în fapte cât de curând şi rămaseră dezamăgiţi când Mărgăritescu le spuse că n-o să alerge pe maşina lui, deoarece fusese oprită în atelier, odată cu maşinile echipajelor lui Valentin Cruţeanu, Titus Pleşan şi Paul Avram, care pierduse dreptul la titlul de *Il campionissimo* şi purta acum pseudonimul de *Petre Cristea II.*

Deci, îşi spuseseră băieţii, ei erau consideraţi ca şi străini, cu toate că deveniseră membri ai asociaţiei şi nu numai că se încadrau în normele prevăzute de statut în ceea ce priveşte învăţătura şi achitau cotizaţiile la zi, dar constituiau şi cel mai bun echipaj după Mihai Mărgăritescu. Iar dacă se ţinea seama de punctele acumulate de Radu la proba specială, chiar la egalitate cu acesta.

Nu avuseseră pretenţii ca de *RB*-ul lor să se ocupe echipa de mecanici constituită special de *Il commendatore* şi condusă de Traian Cumpătă, ar fi lucrat

singuri la maşină sub îndrumarea acestuia şi ar fi realizat cel puţin scaunul culisant.

Liviu vrusese să se ducă la *Il commendatore,* după ce auzise de la Mărgăritescu povestea cu echipa de mecanici, dar Radu se împotrivise:

— Nu, n-ai să te duci, însă la adunarea asociaţiei, după Marele premiu, mă ridic şi le-o spun de la obraz: „Echipajul nostru n-aleargă pentru culorile asociaţiei?! Să ni se explice de ce am fost discriminaţi!”. Singuri trebuiau să se gândească că tu şi Sandu aveţi nevoie de scaun culisant! Ca să nu mai vorbesc de prepararea motorului... *Brabham* spunea că uşurează pistoanele, reechilibrează vilbrochenele... Să fie sănătoşi, n-ai să te duci!

Aveau să constate în scurt timp de la sosirea pe circuit că învinuirile lor erau fără temei. *Il commendatore* îi adună pe alergători în jurul lui şi le comunică hotărârea luată:

— Vom merge la Braşov nu cu două, ci cu patru maşini. Tocmai de aceea alergătorii care vor constitui echipajul la „avansaţi” vor trebui să se acomodeze cu două maşini, pentru a putea concura concomitent, în caz de dublă calificare. Acelaşi lucru îl vor face şi cei din echipajul „începătorilor”. Candidaţii sunt oarecum cunoscuţi.

Le vom oferi şanse egale de selecţie, punându-le la dispoziţie cele patru maşini cu care se vor antrena pe circuit, în timp ce ceilalţi vor executa proba specială în parcul închis.

Şi *Il commendatore* repartiză lui Paul Avram, Titus Pleşan şi Nelu Stoian maşina de concurs a lui Valentin Cruţeanu, iar lui Andrei Ungureanu, Dragoş Răileanu şi Valentin Cruţeanu maşina de concurs a lui Paul Avram.

Cruţeanu dominase de departe, prin timpii realizaţi, slalomul pe asfalt ud, în alergările pe circuit era clasat din

oficiu, aşa că poziţia lui de lider se consolidase şi mai mult. Era principalul candidat de la „Avansaţi” pentru selecţie. După el veneau în clasamentul provizoriu Avram, Răileanu, Stoian, Pleşan şi Ungureanu.

La „Începători”, Mărgăritescu, Radu şi Jerca primiră maşina lui Titus Pleşan, iar Manoliu, Liviu şi Mogoş, maşina lui Mihai Mărgăritescu.

Primii plecară pe circuit, să se acomodeze cu maşinile: Cruţeanu, Avram, Mărgăritescu şi Manoliu; băieţii asistară tăcuţi la demaraj iar Radu îşi făcu mustrări de conştiinţă.

— Au fost „salon”! Degeaba i-am acuzat noi că aşa şi pe dincolo...

— Da, recunoscu Sandu. Nici nu m-aşteptam la un asemenea gest.

— Nici eu, spuse Liviu. Frumos. Şi-ai văzut ce s-au dus? Ei, aşa da!... Cu aşa maşini, da! Radule, pe ei!

— Da, da, aprobă Sandu. Aveţi grijă, învăţaţi bine maşinile, să nu rataţi calificarea! Jocul pedalelor, schimbătorul... În special acceleraţia şi ambreiajul! îi făcu el atenţi.

— Echipajul lui Buznea la mine! auziră ei deodată vocea profesorului Panait.

Nu era departe, alergară la el.

— Ce, Ioanid, credeai, că am uitat de scaun?

— Nu, tovarăşe profesor! negă Liviu.

— Ei, cum nu? zâmbi semnificativ *Il commendatore.* Vezi! Buznea are perspective frumoase, arătă profesorul spre Radu.

— E şeful echipajului nostru şi noi suntem prieteni. Toţi patru.

— Ştiu. Şi-i foarte frumos. Cum a fost, Dăneţ, cu Ioanid la matematică, greu? i se adresă profesorul deodată lui Sandu.

— Greu, răspunse Liviu în locul acestuia. Facem şi acum lecţiile împreună. Zice că altfel mă scapă din mână... Poate are dreptate... adăugă el gânditor.

Profesorul izbucni în râs şi îi întrebă la ce liceu au de gând să se prezinte la admitere.

— La „Traian Vuia”, răspunse Radu. Eu, Dăneţ şi Mărculescu. Ioanid încă nu ştie.

— Ba ştiu! interveni Liviu. Tata vrea tot la „Traian Vuia”. Şi eu tot parcă acolo aş vrea. Numai mama zice să dau la „Arte plasticei Vom putea rămâne în continuare în asociaţie, nu?

— În condiţiile prevăzute de statut, sigur că da.

La sfârşitul antrenamentelor, virtualii candidaţi la selecţie trecură la executarea probei speciale şi Liviu, căruia îi veni rândul penultimul, constitui marea surpriză a zilei. Timpul realizat de el era mai bun cu opt zecimi de secundă decât al lui Valentin Cruţeanu, *liderul* alergătorilor.

Era aici vorba nu numai de agilitatea cu care manevra el volanul, de promptitudinea şi simultaneitatea mişcărilor, de o dozare exactă pe asfaltul uscat, a acceleraţiilor şi frânărilor; după părerea profesorului Panait, formată încă atunci când îl remarcase pe Ioanid în virajul premergător *S*-ului de la *Maison Blanche,* Liviu dispunea, în afară de o mare atenţie distributivă, şi de o neobişnuită percepţie spaţială. Ea îi reflecta forma, mărimea, volumul, direcţia şi, mai cu seamă, distanţa obiectelor din jur, în stare pasivă sau în mişcare, îi dădea imaginea ansamblului lor ca şi a relaţiilor între ele.

Îl felicitară cu toţii, realizase nu numai cel mai bun timp, dar şi *tête-à-queue*-ul cel mai frumos. Cruţeanu veni să-i strângă şi el mâna.

— Al naibii eşti, *Genule!* Ca un şarpe... La milimetru te-ai strecurat printre popice!

Lucrurile erau clare, urmau cele trei ture cronometrate pe circuit, dar ele nu mai puteau schimba aproape configuraţia clasamentului. Cumulându-se punctele de la antrenamentele precedente cu cele ale probei speciale de azi, se considerau clasaţi în ordine: Cruţeanu, Avram, Titus Pleşan şi Nelu Stoian la „Avansaţi”, iar la „începători”, Virgil Manoliu, Liviu, Mihai Mărgăritescu şi Radu. Acesta din urmă nu condusese suficient de energic şi îl salvase doar timpul foarte bun scos pe asfalt ud.

Primii luară startul în alergările pe circuit Cruţeanu, Avram, Manoliu şi Liviu. Maşinile, sensibil egale, se departajară greu una de alta şi abia virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge* îi selecţionă, aşezându-i în rând. Cruţeanu intră primul pe viraj, apoi Liviu, Avram şi Virgil Manoliu.

Exaltat că reuşise să i-o ia înainte aceluia care deţinuse doi ani la rând titlul de *Il campionissimo,* Liviu trăgea de maşină la limită. Şi cum Cruţeanu era chiar în faţă, se născu deodată în el ambiţia de a-l depăşi şi pe *lider.* Îl bătuse în proba specială, dacă câştigă şi circuitul, echipajul lor îl detronează pe cel al cărui şef era Mihai Mărgăritescu. Asta sigur!

Valentin Cruţeanu nu era însă omul care să se lase uşor depăşit, ba, mai mult, Liviu simţi cum îl presează din spate Paul Avram. Încercă să scape de el forţând pe *Indianapolis,* în *unghiul lui Beckett* nu îndrăzni şi intră ceva mai încet, dar în schimb ieşi tare.

Ridică acceleraţia la *plafon,* schimbă *uns* pe curba largă dinaintea liniei *tribunelor* şi intră pe aceasta *cu mâinile la nouă şi-un sfert şi cu pedala de acceleraţie înfiptă în podea.* Paul Avram nu reuşi să-l întreacă, dar se ţinea al naibii de el.

Cruţeanu în schimb câştigase teren şi Liviu se gândi că

nemaiavând adversari *roată la roată,* în faţă, Avram va fi de-abia acum tentat să încerce ceva pe viraje.

„Îi taie el pofta!” îşi spuse. Începu să intre mai strâns pe curbe.

Nu-l mai auzi pe Avram în spatele său, dar în acelaşi timp vocea lui *Il commendatore* răsună din megafonul electronic:

— Nu-i cinstit, Ioanid! Luptă corect!

„Da, nu-i cinstit”, îşi recunoscu Liviu. Şi totuşi, n-o să se lase depăşit de Avram! Renunţă să mai arunce nisip cu roţile din spate în faţa acestuia şi, încercând să facă abstracţie că era presat din spate, se concentră doar asupra traiectoriilor sale.

„Fantastic!” îşi spuse. Intrase de mii de ori în virajele acestea, le învăţase pe de rost, le cunoştea la perfecţie şi totuşi traiectoriile sale puteau fi mai bune, niciuna parcă nu era cu adevărat optimă.

Termină al doilea după Cruţeanu, dar Paul Avram îi făcu semn cu degetul la obraz.

— Iartă-mă! se duse Liviu la el. Am fost măgar...

XXV

După patru zile de antrenamente continue, în timpul cărora Manoliu, Liviu, Mărgăritescu şi Radu conduseră prin rotaţie cele două maşini ale echipajului lor, aşa cum procedară dealtfel şi „Avansaţii” selecţionaţi, sâmbătă, la opt dimineaţa, avu loc îmbarcarea pentru Braşov, într-o dubiţă „TV”.

Seara de vineri nu fusese însă prea uşoară pentru băieţi. Părinţii lui Liviu plecau, nici vorbă, şi ei la Braşov şi mama insistase ca Radu, Sandu şi Liviu să meargă cu R 16-le şi nu separat înainte, cu nu ştiu ce dubă. Ba, mai

mult, vorbise şi cu părinţii lui Sandu şi Radu şi îi „montase” şi pe aceştia în sensul celor dorite de ea.

A fost nevoie de ore întregi de lămurire. Nu, ei nu-şi puteau permite fixul să plece abia la prânz cu R 16-le, riscau să piardă antrenamentul, ceea ce echivala c-o adevărată crimă! În cele din urmă, la insistenţele lui Liviu, mama vorbise la telefon cu profesorul Panait şi totul fusese în regulă.

Braşovul îi întâmpină cu un cer senin şi înalt pe care se desenau crestele munţilor, albite doar ele de un pic de zăpadă. Era cald şi frumos, de parcă se apropia primăvara. Se îndreptară direct spre circuitul Marelui premiu şi nu mică le fu surpriza băieţilor, când îl găsiră pe Mircea aşteptându-i aici.

— Cum, eu să nu văd antrenamentul? Ce, l-am lăsat pe tata pân’nu m-a adus aici?! Stăm la Predeal... Ce mare lucru douăzeci de kilometri?! Da’ veneam cu trenul!... Mamă, ce circuit *torturat!... Mans*-ul nostru? *Targa Florio e* un fleac! Bravo, v-aţi calificat! Sandu nu?

— Sandu vine cu tata.

Radu îl lăsă pe Liviu să-i povestească lui Mircea ce şi cum se întâmplase, iar el dădu fuga să ajute la descărcarea maşinilor. Le duseră apoi pe pistă care era gata pregătită de cursă: baloţi de paie, frânghii întinse pe margine, pentru public, săgeţi albe care indicau traseul, steaguri şi fanioane prinse de trunchiurile pomilor.

Lăsară maşinile într-o margine şi, conduşi de *Il commendatore,* porniră să recunoască pista cu piciorul.

Cunoşteau circuitul din schiţa anexată la regulamentul Marelui premiu, îi calculaseră cotele după scara înscrisă într-o margine, ştiau ce lungime aveau liniile drepte, care era configuraţia virajelor. Schiţa era însă o schiţă şi nimic altceva.

Da, într-adevăr era un circuit de *pilot!* În cel mai

deplin sens al cuvântului. *S*-uri peste *S*-uri, viraje *oarbe, capcane, ace de păr.* Profesorul Panait le dădu indicaţii pentru fiecare în parte; „desenă” traiectorii, le arătă cam de unde ar trebui să înceapă frânarea cu motorul, le spuse ce trepte de viteză ar trebui să folosească pentru negocierea virajelor respective şi, ajungând la prima linie dreaptă, remarcă:

— Pe circuitul ăsta n-aveţi ce face cu a patra. Uitaţi de ea! A schimba în a patra e o mare greşeală! Îţi dă doar iluzia că ai putea căpăta o viteză mai mare. Şi când colo, după câţiva metri, trebuie să *tai* repede gazele, să frânezi şi să revii în a treia. Apoi în a doua, pentru viraj. Iar toate acestea se adună în secunde preţioase, în secunde pierdute.

Urmară alte viraje, de data aceasta ceva mai largi, unde erau posibile depăşiri, exista şi o curbă ce se întindea pe o porţiune mai mare, un fel de *curbă Dunlop,* înaintea liniei tribunelor, nu mai lungă decât prima linie dreaptă. Da, un adevărat *Nürburgring!*

Grila de start era proaspăt redesenată în alb, patru casete pe primul rând, patru pe al doilea, deasupra era ancorată o pânză enormă, pe fond galben, erau înscrise cuvintele *Plecare* şi *Sosire.* Liviu se aplecă şi pipăi asfaltul cu mâna, îl imitară şi ceilalţi şi constatară că nu erau diferenţe de aderenţă între al lor şi acesta.

— Avram, Nisipescu, Buznea şi Cruţeanu, la maşini! ordonă *Il commendatore.* Restul, pe viraje, studiaţi evoluţia şi observaţi greşelile colegilor voştri! Vă schimbaţi din şase în şase ture. Un singur tur de recunoaştere, celelalte în forţă. Nu întrecere, să fim înţeleşi! Antrenamente vreau.

Şi în timp ce echipajele îi executau ordinul, profesorul Panait îl trimise pe Fericeanu să cumpere ceva de mâncare. Se aştepta la sosirea reprezentativelor

celorlalte oraşe şi nu era timp de pierdut cu deplasarea la masă.

Aşa se şi întâmplă. Alergătorii Asociaţiei „Jean Calcianu” nu părăsiră pista. Nu le era nici foame, nici sete, nici nu voiau să audă de o pauză pentru masă. Continuară să alerge până începură pregătirile pentru antrenamentul oficial.

Conform regulamentului, acesta se desfăşură prin parcurgerea liberă a pistei, pentru că selecţia şi locurile pe grila de start aveau să fie stabilite a doua zi, la proba specială.

Când termină cele patru ture. Liviu îşi găsi părinţii aşteptându-l împreună cu Sandu, Mircea şi tatăl acestuia, lângă parcul închis. Îi propuseră să doarmă cu ei la hotel, dar el refuză.

— Nu, am venit cu băieţii, mă duc cu ei la cămin. Voi poate vreţi să mergeţi la restaurant... Eu trebuie să mă culc devreme, mâine am o zi grea.

— Da’ de mâncat ai să mergi cu noi să mănânci! Cu Sandu, Radu...

— Ne-aşteaptă masa la cantonament! Nu-ţi mai face griji, mamă, cu mine! Tu n-ai văzut cum alerg?

Scăpă şi Sandu de hotel şi de restaurant. Mai greu decât Liviu, dar acesta intervenise pentru el, spunând că sunt locuri berechet la cămin, au bonuri destule de masă şi mama lui Liviu fu nevoită să cedeze şi de data aceasta. Numai Mircea nu avu cum să rămână cu ei şi trebui să se întoarcă cu tatăl său la Predeal. Cu toate că dacă Radu urma să doarmă cu Liviu într-un pat, ca să-i facă loc lui Sandu, ar fi încăput şi el lângă mecanicul lor şef.

Ca să nu se piardă a doua zi timp, revizia tehnică începu îndată după ce antrenamentele luară sfârşit. Echipajele asociaţiei nu avură niciun fel de probleme, lăsară maşinile sub pază în parcul închis şi se îndreptară

cu toţii spre căminul pe care îl rezervaseră concurenţilor organizatorii Marelui premiu.

Proba specială începu la ora 9, 30.

Plecările se dădeau de la marginea liniei drepte a tribunelor, înţesate cu spectatori. După o distanţă de circa opt metri, destinată demarajului, începea rândul de popice, la capătul căruia trebuia făcută întoarcerea – treaba fiecăruia cum, slalomul era repetat apoi pe direcţie inversă, la sfârşitul lui se trăgea tare de acceleraţie, pentru a trece linia de sosire, aceeaşi linie de pe care se făcuse plecarea.

Liviu îşi dăduse seama încă de la antrenamente că distanţa de la start până la primul popic era una amăgitoare, o adevărată capcană. După demarajul puternic, în viteza întâia, schimbai a doua, trăgeai energic de ea, ajungeai la *plafon,* motorul *cerea disperat* a treia şi, involuntar, o cuplai. O cuplai şi îndată trebuia să reduci şi să revii în a doua, frânând pentru a te înscrie în virajul primului popic.

Cea de-a doua alternativă era să laşi să dispere motorul, înfrânându-ţi reflexul de-a schimba în a treia, chiar cu riscul ca motorul să *bată pe loc.* În schimb nu se pierdea timp cu mutarea piciorului de pe pedala de acceleraţie pe cea de frână, cu debreiajul şi ambreiajul, cu schimbarea din nou a vitezei pentru a reveni în a doua...

Toate aceste manevre se consumau în secunde, iar în proba specială chiar şi fiecare fracţiune de secundă conta. Şi, în plus, rămânând în a doua, nu mai era nevoie să frânezi, apăsând pe pedala de frână, era suficient pentru a reduce viteza la cea optimă intrării în primul viraj, doar decelerarea, frână de motor. Şi dispuneai şi de repriza necesară pentru a te relansa, după ieşirea din viraj, spre cel de-al doilea popic.

La startul probei speciale fuseseră chemaţi întâi „Avansaţii”. Simţindu-se gazde, băieţii se alăturară părinţilor lui Mircea şi Liviu, însă acesta din urmă nu rezistă prea mult locului. Întâi, pentru că nu venise aici ca spectator şi apoi, nici nu putea asculta la infinit dădăcelile mamei, care mereu îşi aducea aminte de câte ceva:

„Să nu răceşti, nu vezi ce vânt s-o pornit?!”. „Să n-alergi prea tare!”; „Să intri încet pe viraje, ca să nu derapezi!”; „Fereşte-te, dacă vezi că unu-i nebun!”; „Leagă-ţi bine fularul la gât!”; „Eu nu-nţeleg, dacă ai ochelari, de ce-i ţii sus pe cască?!”; „Ar trebui să-ţi mai iei un pulovăr sub trening!”; „Nu te-ncăpăţâna să câştigi! Alergi, îţi faci plăcerea, gata!...”

Dispăru pe neobservate şi, asistând din câteva puncte ale traseului la slalomurile avansaţilor, remarcă un amănunt căruia nu-i dăduse niciun fel de importanţă prin atunci. Aici, la Braşov, popicele printre care se strecurau alergătorii nu mai erau bidoane de plastic, ci popice veritabile, exact ca acelea pe care serviciile de circulaţie le folosesc pentru trasarea, cu o maşinuţă specială, a liniilor întrerupte sau continui de pe mijlocul străzilor. La prima vedere, lucrurile erau foarte în regulă, popicele păreau a fi de o stabilitate perfectă. Totalmente fals! Aveau, într-adevăr, o talpă pătrată de fier pe care se sprijineau pe asfalt, dar tocmai tălpile acestea, care le asigurau stabilitatea, prezentau fiecare în parte câte o capcană cum nu se poate mai mare!

Perfide popice! Nemaiîntâlnit de perfide erau popicele astea! ajunse Liviu la o concluzie categorică. Perfect conice, ochiul repera vârful lor alb, se ghida după el şi, în timp ce învârteai nebuneşte volanul pentru a le înscrie pe virajul popicului următor, roata din spate atingea marginea tălpii de fier a popicului din care credeai că ai scăpat. Fantastic cât de viclene puteau fi popicele astea!

Alergă la băieţi să le spună ce observase.

Sandu îi explica ceva mamei lui Mircea, iar acesta din urmă cronometra împreună cu Radu timpii realizaţi de fiecare alergător. Era o treabă complet inutilă pentru că numai câţiva sibieni executaseră *tête-à-queae*-uri la capătul rândului de popice, restul întorceau maşinile prin viraje largi, de la o margine la alta a pistei, manevră care îi surclasa chiar pe cei mai buni slalomişti.

Tocmai de aceea, Liviu se interesă doar de timpul realizat de cel mai bun sibian.

— Unu cu patru’ş’trei, îl informă Radu şi adăugă: N-avem dureri de cap!

— Stai, că n-au intrat braşovenii! îi făcu atenţi Mircea.

Arătând spre rândul de popice, Liviu îi explică lui Radu ce observase, ce adevărate capcane puteau constitui tălpile de fier, cum te putea înşela vârful conului, dacă te ghidai după el şi-l avertiză:

— Exact în drumul roţii cad colţurile! Cum ai agăţat colţul tălpii cu roata din spate, cum s-a dus naibii popicul! Să-ţi laşi, Radule, o marjă de siguranţă mai mare!... Un popic e *două’j* de puncte!...

— Să-i prevenim şi pe-ai noştri! îl chemă Radu.

— Hai! se grăbi Liviu.

Sosiră la timp, Titus Pleşan îşi pregătea maşina de start. Liviu îl informă repede la ureche despre capcanele descoperite de el şi îl sfătui cum să evite colţurile lor. Apoi, băieţii îi adunară în jurul lor pe ceilalţi coechipieri şi îi puseră la curent cum stau lucrurile cu popicele astea ultra veritabile şi aparent de o stabilitate perfectă.

— Ale naibii! exclamă Paul Avram. Şi eu mi-am zis că-s mult mai ţepene decât bidoanele noastre din plastic!

— Aparent! gesticulă Liviu semnificativ.

Fură cu toţii de acord că nu puteau exista popice mai perfide ca acestea.

Valentin Cruţeanu scoase în proba specială un minut şi douăzeci şi nouă de secunde. Era cel mai bun timp realizat la categoria sa şi totuşi mai mare cu o secundă faţă de cel de la antrenamentele de selecţie.

Faptul acesta îi dădu aripi lui Liviu – el îl întrecuse atunci pe Cruţeanu cu opt zecimi de secunde! îi dădu aripi, dar instaura totodată în el o stare de tensiune extremă.

Ba se vedea câştigând Marele premiu, ba atingând un popic şi ratând cursa; era şi emoţia mizei puse în joc, şi încordarea de voinţă, şi neliniştea pe care o simţea înainte de start.

Se agita nervos în jurul maşinii, nerăbdător să plece odată, să se lanseze, în sfârşit, printre popicele acestea viclene. Dar *tête-à-queue*-ul? *Tête-à-queue-ul* nu se putea să nu-i reuşească!

Aşezându-se la volan căpătă siguranţă, încercă pedalele de frână şi de ambreiaj, acceleră de câteva ori scurt, motorul intra în turaţie la cea mai mică atingere a pedalei, juca puţin volanul şi se aşeză mai bine în scaun. Simţi spatele lipindu-se de spătar şi avu certitudinea că va câştiga proba.

— Treiii! Doiii! Unuuu! Start! îi dădu plecarea directorul de concurs.

Ţâşnind de pe loc, angajă a doua, urcă acceleraţia la *plafon,* motorul *ceru* cu disperare a treia, să sară singur schimbătorul aproape, strânse din dinţi, apoi deceleră şi intră în virajul primului popic.

De aici înainte toate virajele erau adevărate *ace de păr,* mâinile îi zburau, rotind nebuneşte volanul la dreapta, apoi la stânga, roţile, bracate brusc, fluierau pe asfalt, înconjurând popic după popic.

Trecu de ultimul, acceleră puternic, imprimând maşinii

elan, apoi apăsă cu toată puterea pe frână şi, concomitent, trase scurt, dar energic de volan. Spatele fugi brutal spre dreapta, târând roţile blocate şi pneurile, gata să sară de pe geantă, lăsară două urme negre şi late din cauciucul lor pe asfalt. Ajuns pe direcţia inversă de mers, cuplă întâia, schimbă a doua şi reluă slalomul printre popice. Fu cronometrat la sosire cu un minut şi treizeci de secunde.

— Ei, cum am scos, dom'le, la antrenamente, unu cu două'ş'opt! se miră Liviu când pe tablă apăru timpul realizat de el în proba specială.

— Din cauza vântului, îi explică Fericeanu. Nu vezi ce vânt bate? Fii mulţumit, te-ai asigurat de primul loc pe grila de start.

Radu urmă al patrulea după Liviu şi, spre surprinderea tuturor, reuşi un timp neaşteptat de bun – un minut şi treizeci şi trei de secunde. Cu şase secunde mai puţin decât făcuse la antrenament. Încă atunci profesorul Panait îi spusese: „Ai mers excepţional pe ploaie, însă pe asfalt uscat eşti puţin prea temperat. Accelerează mai energic! Înfige-te mai tare în maşină!"

Radu îi urmase sfatul şi iată-l al doilea după Liviu, în clasamentul categoriei sale, la proba specială.

Braşovenii demonstrară însă şi ei o bună pregătire, alergătorii lor executaseră întoarcerile prin *tête-à-queue*-uri şi locul trei fu ocupat de un braşovean. În ordine, veneau apoi Mihai Mărgăritescu, Virgil Manoliu, un alt braşovean, iar pe locurile 7 şi 8, doi sibieni.

Hotărâtoare aveau să fie acum alergările pe circuit, care urmau să se desfăşoare într-o singură manşă a şase ture, clasamentul definitiv stabilindu-se în ordinea trecerii liniei de start.

Calificarea întregului echipaj al asociaţiei era un mare succes. El se datora, evident, modului cum fuseseră

gândite şi elaborate antrenamentele, intensităţii acestora, dar *Il commendatore* nu se aşteptase ca succesul să fie atât de deplin; scontase pe două calificări şi antrenase fiecare echipă doar pe două maşini.

Avea la dispoziţie maşinile avansaţilor, numai că această soluţie avea să dezavantajeze pe doi dintre cei patru componenţi ai echipajului. Se antrenaseră pe maşinile lor, iar acum urmau să alerge cu maşini cu care nu erau acomodaţi întru totul. Alternativă nu exista, şi profesorul Panait îi chemă la el pe Liviu, pe Radu, pe Mărgăritescu şi pe Manoliu şi le explică situaţia.

— Corect ar fi să împărţim maşinile în ordinea clasamentului... Nu? Voi ce părere aveţi? îi întrebă *Il commendatore.*

Nimeni nu spuse nimic şi atunci Radu propuse:

— Să tragem la sorţi, tovarăşe profesor!

— Nu! se împotrivi acesta. Nici locurile pe grila de start n-au fost trase la sorţi! Ioanid şi Buznea rămân pe maşini, Mărgăritescu şi tu, Manoliule, luaţi maşinile celelalte. O să cer organizatorilor un tur de acomodare cu pista.

În regulament un asemenea tur nu era însă prevăzut şi directorul de concurs refuză să-l acorde.

— Dacă aveţi alergători atât de buni, trebuia să veniţi cu mai multe maşini! spuse el încheind şi îi anunţă pe concurenţi să se pregătească de start.

Liviu ocupă prima casetă din dreapta, Radu trase maşina alături, urmă braşoveanul cu numărul 31 de concurs şi Mihai Mărgăritescu. Pe rândul al doilea veneau, în ordine, Manoliu, celălalt braşovean, cu numărul de concurs 59, şi doi sibieni, cu numerele 14 şi 42.

— Ce facem, Radule? se aplecă Liviu spre şeful său de echipaj, vrând să-i afle părerea. Ne batem între noi?

— Foarte bine, avem şanse duble! Ori câştigi tu, ori eu... Ocupăm sigur primul loc în asociaţie! *Louis Chiron* e *şef* de echipaj, *Dan Gurney* – *şef* de echipaj, *Marin Dumitrescu* – şef de echipaj, *Regazzoni* – şef de echipaj, *Petre Cristea* – şef de echipaj, *Jim Clark* e şi el şef de echipaj! Numai echipajul nostru are doi oameni! Performanţă ca asta n-au mai văzut ei. Să tragi tare! Că trag şi eu. Ori rup maşina, ori câştig! Una din două, ai înţeles?

— Am înţeles.

Radu vru să-i atragă atenţia lui Liviu să aibă grijă la demaraj, căci având de-a face cu un circuit *torturat,* cine prindea primul viraj, greu mai putea să-i scape cursa, dacă avea cu adevărat mână de pilot, însă directorul de concurs le făcu semn cu fanionul de start să înceteze discuţia.

— Vreau să avertizez concurenţii, spuse el deodată, că obstrucţiile ca şi tactica protejării din spate între alergătorii din aceeaşi asociaţie, club sportiv sau oraş, sunt interzise şi se sancţionează cu eliminarea din cursă!

Directorul de concurs se adresase tuturor, dar îi vizase în special pe Radu şi pe Liviu. Văzându-i discutând pe şoptite, crezuse că îşi elaborează o tactică comună şi ţinuse să-i prevină împotriva unor asemenea acte.

Plecarea fu extrem de strânsă – Liviu, Radu şi Mărgăritescu înaintară aproape ca un singur corp, Radu căpătă un avans de o jumătate de roată, schimbară *trăsnet* în a treia, dar Liviu avea avantajul că primul viraj era pe dreapta. Îl văzu pe Radu apropiindu-se cu maşina tot mai mult de a sa şi îşi dădu seama că acesta forţează nota pentru a profita de micul avans câştigat.

Unul din ei doi trebuia să cedeze, până la viraj mai rămăsese puţin. Dreptul de a intra primul îl avea Liviu: era pe coarda virajului. Dându-şi seama că Radu se

încăpăţânează nebuneşte aproape, cedă, pentru că altfel acesta s-ar fi înscris mult prea larg şi n-ar mai fi avut cum să stăpânească maşina în curbă. Nu-l ştiuse pe Radu atât de ambiţios şi mai ales de un curaj împins la extrem.

Cu toate că Liviu îi făcuse loc, Radu nu mai avusese timp suficient să frâneze, intră prea tare şi căzu pe exterior. Liviu încercă să profite, dar Radu îşi corectă fin traiectoria şi îi *tăie* ieşirea din viraj. „Are *mână* nu glumă!” gândi Liviu cu admiraţie, în timp ce reducea acceleraţia ca să nu intre în prietenul său.

Îl urmări ca o umbră şi ajungând pe linia dreaptă, întoarse puţin capul: Mărgăritescu pierduse teren. După *acul de păr* din faţă venea un *S,* apoi curba gen *„Dunlop”* şi Liviu se hotărî să încerce acolo o depăşire.

Prilejul i se ivi însă pe penultima buclă a *S*-ului. Radu atacă prea devreme şi cam brutal virajul, spatele maşinii sale încercă să fugă în stânga şi Liviu se înfipse în acceleraţie. Fu cât pe-aci să părăsească pista şi trebui să reducă.

Nu, Liviu nu era de un curaj orb. El gândea fiecare acţiune şi inteligenţa sa îl servea prompt. Întrevăzuse posibilitatea de a-l dubla prin stânga pe Radu şi întrevăzuse şi riscul liniei drepte. Numai că una este să întrevezi riscul şi alta e să-l trăieşti. Dacă instinctul comunică mâinilor şi picioarelor frica, totul este pierdut; volanul nu-i un obiect în faţa căruia să te poţi reculege!

Liviu rămăsese lucid, corectase traiectoria, *contrând* din volan, dar riscul pe care îl trăise îi aduse în faţă limitele până la care se putea *forţa* un viraj. Tentativa nereuşită constitui un moment psihologic determinant pentru evoluţiile în tururile următoare.

Radu îşi dăduse şi el seama că abordase prea tare virajul şi îşi aminti ceea ce le repeta mereu şi mereu *Il commendatore:* „Intraţi ceva mai încet în viraj, ca să

puteţi ieşi cât mai puternic, în aşa fel, încât acceleraţia să înceapă înainte de mijlocul curbei!”. Strânse traiectoriile şi intră în viraje cu mai multă prudenţă, dar ferm. Conducea al treilea tur cursa, ieşise pe linia dreaptă a *tribunelor* şi, deodată, ceva nedefinit zbură prin aer şi i se lipi pe faţă. Orbit, frână până la limita derapării.

Venind din spate, Liviu văzuse într-o fracţiune de secundă un fel de batistă purtată prin aer de vânt, dar reacţia lui Radu fusese pentru el cu totul neaşteptată.

Apăsă cu putere pe frână, ca să nu-l izbească din spate şi, corectând direcţia maşinii, reuşi să treacă alături, dându-şi în acelaşi timp seama ce se întâmplase. „Nu-i în ordine!” îşi spuse şi opri maşina pe dreapta. Îl văzuse pe Radu smulgându-şi de pe faţă batista, scăpată de unul dintre spectatori şi-i făcu semn cu mâna să-i dea drumul cât mai repede înainte.

Mihai Mărgăritescu şi Virgil Manoliu frânaseră atât cât să evite un accident şi continuaseră cursa. În momentul în care Radu schimba a treia, urmat din spate de Liviu, „59” îi depăşi în viteză. Se apropiară ameninţător „31” şi „14”.

Venea primul viraj de după linia startului şi cum Radu şi Liviu mergeau aproape lipiţi, „31” nu-şi asumă riscul unei duble depăşiri chiar înainte de curbă.

Pe un asemenea circuit *torturat* şi având în faţă piloţi ca Mihai Mărgăritescu şi Virgil Manoliu, handicapul era ca şi imposibil de recuperat. Radu era conştient de acest lucru şi totuşi trăgea la disperare de maşină. Curând se apropie de spatele lui „59” şi începu să-l preseze.

Lupta era mai mult una psihologică, că teama de a nu îi depăşit pune la un moment dat stăpânire pe pilot. Acesta încearcă să scape de „umbră”, intră din ce în ce mai tare pe viraje şi în loc să închidă la ieşire unghiul acestora, alegându-şi o traiectorie cât mai corectă, face

exact invers. Şi, involuntar, creează posibilitatea unei depăşiri magistrale.

Aşa se şi întâmplă. „59” căzu la un viraj dreapta, pe coarda din stânga şi fu nevoit să reducă, Radu care începuse acceleraţia, strivi pedala şi ţâşni pe alături. Zadarnic încercă „59” să revină pe dreapta, Liviu îl urmase pe Radu la *roată.* Mai aveau două ture aproape, dar şi o distanţă apreciabilă până la Mihai şi Virgil.

Dându-şi seama că se întâmplase ceva neprevăzut pe traseu, publicul începu să-i încurajeze frenetic pe Radu şi pe Liviu, foştii *lideri* ai cursei. Existau însă limite ce nu puteau fi depăşite, trecură startul, clasându-se pe locurile III ŞI IV.

Oprind în parcul închis, Radu coborî din maşină şi se repezi plin de furie la Liviu:

— De ce-ai oprit? De ce-ai oprit? ţipă el.

— De prost, răspunse Liviu şi îşi prinse capul în mâini.

— De ce-ai oprit, spune-mi! oftă Radu distrus.

— Pentru că nu era drept să câştig. A fost un accident...

— Nu ne-am înţeles că nu contează cine câştigă dintre noi?! Ne-am înţeles sau nu ne-am înţeles?! se înfurie şi mai rău Radu.

— Ne-am înţeles, recunoscu Liviu încet.

— Atunci?

Liviu rămase tăcut, ducând cu vinovăţie capul în pământ.

— Bine, să judece şi Sandu şi Mircea cum am pierdut locul întâi în asociaţie din cauza ta! În buzunar aveam locul, dacă cursa era câştigată de tine!

— Trăgând tare să te depăşesc... Nu-i mai simţisem în spate... Am uitat de *Chiron* şi de *Gurney*... Am uitat, pur şi simplu am uitat...

— Dar eu ţi-am ordonat!?... Şi-ai zis c-ai înţeles!?

Liviu nu mai ştiu ce să spună. Sandu şi Mircea sosiră în fugă.

— Măi, ce ghinion! se lamentă Sandu.

— Din cauza unui ţânc nenorocit de copil! îşi vărsă Mircea focul pe acesta. Îl urcase taică-su pe umeri să vadă mai bine, şi-i tot dădea zor cu batista, să mergeţi mai repede. Iresponsabili!

Radu începuse şi el să spună că se pomenise deodată cu batista orbindu-l, când vocea directorului de concurs răsună din pâlniile megafoanelor, instalate pe întregul circuit.

— Atenţiune! Dăm rezultatul ultimei curse!

Locul I şi câştigător al Marelui premiu al oraşului Braşov, la categoria „Începători”, alergătorul cu numărul „33”, Mihai Mărgăritescu, de la Asociaţia sportivă „Jean Calcianu”.

Izbucniră aplauzele, însă directorul de concurs insistă:

— Vă rugăm să ne acordaţi încă un minut de atenţie! Cu prilejul ultimei curse, Comitetul de organizare a hotărât să instituie, începând cu această primă ediţie, şi un Mare premiu de sportivitate. El a fost acordat în unanimitate alergătorului cu numărul „94”, Liviu Ioanid, de la Asociaţia „Jean Calcianu”!

Totul fu atât de neaşteptat, încât băieţii rămaseră, realmente, cu gurile căscate. Se uitară unii la alţii ca pentru a se încredinţa că auziseră bine şi începură să ţopăie de bucurie. Se treziră striviţi de alergătorii asociaţiei, care, în strigăte de bucurie, le săriră cu toţii în spate.

Trei mari premii, nici în visele cele mai frumoase nu speraseră ei!

Avu loc masa şi festivităţile de rigoare, pe la ora patru după-amiază, Radu, Sandu şi Liviu se îmbarcară în R 16-ul

lor. Pornind înainte, Mircea le făcu semn cu mâna prin geamul din spate ale Daciei tatălui său. Urmau să-l conducă până la Predeal, unde Mircea mai rămânea cu părinţii câteva zile.

Acum îi părea rău că pierduse antrenamentele intense din timpul vacanţei, chiar dacă nu s-ar fi calificat, aşa cum se întâmplase cu Sandu, cel puţin era echipajul întreg. Şi privind prin parbriz, se imagină conducând la volanul *RB*-ului.

Se aflau pe o stradă destul de circulată, venea o intersecţie, tatăl lui Mircea se angajă în ea, schimbând din a patra în a treia şi, deodată, văzu un autocamion năpustindu-se cu viteză în ei. Ridică instinctiv piciorul de pe pedala de acceleraţie, pentru a-l trimite cu toată puterea pe frână.

— Accelerează! strigă disperat Mircea, analizând într-o fracţiune de secundă întreaga situaţie. Oricât de energică ar fi fost frânarea, sau tocmai de aceea, maşina n-ar fi făcut altceva decât să se oprească exact în calea autocamionului; numai acceleraţia îi putea salva.

Ca şi cum ar fi auzit ordinul, piciorul tatălui său reveni pe pedala de acceleraţie, cu acea energie pe care o acumulase pentru a apăsa pe pedala de frână. Maşina ţâşni înainte şi autocamionul trecu doar la câţiva milimetri de spatele Daciei.

Epuizat de emoţia prin care trecuse, cu imaginea încă prezentă a soţiei şi copilului striviţi sub roţile autocamionului, al cărui şofer parcă fugise după ei, special să-i omoare, tatăl lui Mircea opri lângă bordură şi, ştergându-şi cu mâna tremurândă sudoarea rece care îi invadase fruntea, abia reuşi să spună:

— Criminali!... Criminali!...

— Avea prioritate de dreapta... îndrăzni Mircea.

— Prioritate de dreapta? întrebă tatăl, fără să vrea.

— Da, tată, confirmă Mircea şi arătă spre intersecţia din spatele lor.

R 16-le opri în spatele Daciei. Şi băieţii, şi părinţii lui Liviu asistaseră îngroziţi la întreaga scenă şi, coborând din maşină, se îndreptară în grabă spre Dacia 1100.

— Da, frână ar fi fost fatală aici! îl aprobă Sandu, când Mircea, retrăgându-se cu băieţii pe trotuar, le povesti cum tatăl său redusese ca să apese pe frână.

— Eu ştiam ce trebuia făcut, continuă Mircea. Frână puternică, dar cu bracarea simultană a roţilor spre dreapta.

Maşina ar fi derapat scurt, schimbam viteza şi, fâşti, la dreapta! mimă Mircea mişcarea. Pe lângă camion, paralel. Bineînţeles, mă asiguram întâi cu coada ochiului, dacă nu venea din stânga nimic! Asta trebuia făcut! Da' de unde să ştie tata ce-i acela un derapaj provocat?! Un derapaj controlat! Când a văzut camionul... a-ngheţat de frică.

— Da, spuse Liviu, învaţă la şcolile de şoferi... Ce învaţă... aia ştiu: frână...

ULTIMA VARIANTĂ

I

Abia apucase să vadă ce-i lăsase Ada de mâncare, şi Liviu auzi fluieratul cu semnal al echipajului lor. Era Mircea. Venise cu el de la şcoală, se despărţiseră de câteva minute, ce să se fi întâmplat? Alergă la fereastra dinspre alee şi îl văzu pe Mircea ridicând palma stângă pe verticală, aşezând peste vârful degetelor ei pe cea dreaptă.

— Ei, drace! exclamă el fără să vrea. Mircea îi codificase „Urgenţă de gradul II”. Deci, ceva care privea echipajul! Dar ce? se întrebă Liviu cu febrilitate, repezindu-se în direcţia uşii.

Aşteptând liftul, încercă să-şi imagineze ce anume se putuse întâmpla şi într-un interval atât de scurt încât Mircea să-i semnalizeze „Urgenţă de gradul II”. Trecuseră doar, ca în fiecare zi când se întorceau de la şcoală, pe la uzina termică, pentru a-l saluta pe domn’ Petre, mecanicul ei, şi în special ca să arunce o privire *RB*-uluL Bineînţeles, nimeni nu s-ar fi putut atinge aici de maşină, dar ei ridicau de fiecare dată covoraşul care o acoperea de la pedale până dincolo de motor, şi, alintând-o pentru o clipă cu priviri drăgăstoase, lăsau cu grijă covoraşul la loc. Şi în legătură cu echipajul ce s-ar fi putut întâmpla?

Mircea îl întâmpină chiar la ieşirea din lift:

— Poftim! Uite ce-am primit! zise el, arătându-i într-o mână un plic, iar în cealaltă o fotografie de mărimea unei jumătăţi de caiet.

Liviu luă fotografia şi, privind-o, rămase uimit. Îi înfăţişa pe Mircea la volanul maşinii, intrând în plin în stivele de cutii şi lăzi de ambalaj care se năruiau peste ei.

Da, erau încă la primele probe de *kilometru lansat,* pe aleea din spatele alimentarei. Mircea uitase să frâneze şi, apăsând mai tare pe acceleraţie, intrase, ca hipnotizat, în stivele acelea. Se dărâmaseră peste el, şi în timp ce Sandu şi Radu îl scoteau de sub lăzi şi cutii de carton, Liviu încerca să-l convingă pe responsabilul alimentarei, care ieşise din magazin, alarmat de zgomotul produs, că totul va fi aşezat la loc, exact cum a fost.

— Acum citeşte ce scrie pe spate! îl îndemnă Mircea cu o voce care nu prevestea nimic bun.

Pe versoul fotografiei era înscris un singur cuvânt: „FOR-MI-DA-BIL!”

— De ce „formidabil”? se întrebă Liviu cu glas tare. Şi de ce cu litere decupate dintr-o revistă?

Într-adevăr, cuvântul era format din majuscule de dimensiuni diferite, tăiate, una câte una, din paginile unei reviste. Mai mult, chiar linioarele dintre silabe erau tot de tipar!

— Asta-i chiar formidabil! Şi de fapt, ce vrea să însemne acest cuvânt „FOR-MI-DA-BIL”? continuă Liviu seria de întrebări.

— Uită-te în cutia ta de scrisori şi abia atunci ai să vezi ceva formidabil!

Fără să vrea, Liviu îl privi pe Mircea ca şi cum l-ar fi întrebat: „glumeşti?” şi îndreptându-se spre cutiile de scrisori, se opri la aceea a apartamentului lor. Fantastic, în cutie, se afla un plic identic cu cel pe care îl ţinea Mircea în mână! Aceeaşi mărime, aceeaşi culoare albastră-verzuie.

— Cine poate fi?...

— Cine?! Acelaşi care i-a trimis şi lui Sandu...

— Cum, şi lui Sandu? îl întrerupse Liviu copleşit de surprindere.

— Şi lui Sandu şi, precis, şi lui Radu. Când am văzut

despre ce este vorba în plic... Era în sufragerie pe masă. Tata lucrează azi în tura de după-amiază, l-a găsit în cutie, a urcat şi mi l-a lăsat să-l deschid eu, probabil pentru că este prima scrisoare pe care o primesc pe numele meu. Când am văzut fotografia şi acest „FOR-MI-DA-BIL”, cu litere decupate dintr-o revistă, am dat fuga să-ţi spun. Trecusem de scara lui Sandu şi, deodată, o presimţire m-a făcut să mă întorc.

— Acelaşi plic!

— Acelaşi plic şi acelaşi scris! Pe al tău nu se vede scrisul, pentru că a căzut cu faţa în jos, pe al lui Sandu însă se vede. Acelaşi scris cu pastă neagră. Pe la Radu n-am mai trecut, dar când am venit să te fluier, am aruncat mai întâi o privire în cutia ta de scrisori.

— Fir-ar a naibii, o cheie e la tata, iar pe cealaltă o poartă mama în poşetă! Trebuie să potrivim noi o cheie!... Fugi, Mirceo, şi adu toate cheile pe care le ai în casă şi-aduc şi eu de sus ce găsesc.

Uşiţa cutiei de scrisori avea cea mai banală broască din lume şi o cheie nr. 2 făcu zăvorul să alunece ca uns. Într-adevăr, plicul purta acelaşi scris, dar nu asta îl interesa acum pe Liviu. Rupse grăbit plicul. Oare pe el cum îl înfăţişa fotografia? Fluieră de uimire şi, în acelaşi timp, de plăcere: conducea maşina pe *linia dreaptă* a tribunelor, în turul de onoare de la sfârşitul campionatului de anul trecut. Purta coroana pe care i-o aşezase profesorul Panait, avea mâinile la nouă şi un sfert, picioarele înfipte în podea; asta-i şi poziţia lui Stewart pe liniile drepte.

Liviu întoarse fotografia, pe spatele ei, litere de tipar, decupate dintr-o revistă, compuneau acelaşi cuvânt: „FOR-MI-DA-BIL!” Era adevărul-adevărat, fusese în ziua aceea într-adevăr formidabil.

— Ei, ce ţi-am spus?! făcu Mircea, găsindu-l cu

fotografia în mână. Hai şi la cutia lui Sandu! îl grăbi el pe Liviu, arătându-i un pumn de chei pe care le adusese de acasă.

Liviu porni după Mircea în fugă, dar în acelaşi timp se gândi că acesta nu se arătase deloc curios să vadă ce conţinea fotografia din cutia sa de scrisori. N-o fi chiar o farsă de-a lui?... Da' de unde! Mircea habar n-avea să ţină un aparat fotografic în mână! Iar fotografiile primite, cel puţin acestea două, demonstrau că cel care le făcuse era un artist.

Nu, nu era aici vorba. Doar de încadrare sau de alegerea timpului de expunere... În căderea lor, cutiile de ambalaj lăsaseră parcă urme în aer, era un moment artistic acesta al îngropării lui Mircea sub stivele prăbuşite. Extraordinar cum fusese prins momentul acesta! Chiar dacă faţa lui Mircea nu se vedea în fotografie, expresia ei putea fi perfect intuită. Nu, nu, intuită e puţin spus. De fapt, fotografia aceasta era expresia feţei lui Mircea. Cuprinsă de spaimă. O spaimă care paralizează orice mişcare.

Tocmai în momentul în care scoteau plicul din cutia de scrisori a lui Sandu, se treziră cu mecanicul-şef al echipajului lor.

— Mircea! Liviu! Ce faceţi? Aţi înnebunit? strigă Sandu la ei, desfăcând braţele ca pe nişte aripi: nu putea să priceapă cum de îndrăzniseră cei doi să umble la cutia lui de scrisori.

Mircea îi explică tot ce se întâmplase, Sandu examina tăcut întâi fotografia primită de Mircea, apoi pe cea a lui Liviu, stătu câteva clipe pe gânduri, ca şi cum ar fi vrut să ia o hotărâre, şi, în cele din urmă, ceru plicul care îi fusese adresat şi care se mai găsea încă în mâna lui Mircea.

— Ia să vedem! Interesant!... spuse el rar, fără să se

grăbească, în timp ce parcurgea numele şi adresa înscrise pe plic.

Desfăcu apoi plicul cu grijă, şi cei doi se ridicară în vârful picioarelor.

— Nu vrei să laşi mâinile astea mai jos? îl întrebă Liviu enervându-se, pentru că, în pofida oricăror eforturi, el nu avea cum să ajungă cu privirile la nivelul fotografiei ţinute de Sandu.

— Exact cum alerg, spuse cam fără chef mecanicul lor şef şi le întinse fotografia să se uite şi ei.

Fusese surprins ieşind dintr-un viraj. Din cauza lungimii, abia încăpându-i picioarele între pedale şi scaunul-scoică, Sandu conducea aplecat mult peste volan, de parcă ar fi vrut s-o ia înaintea maşinii.

Caraghioasă poziţie, gândi Liviu şi îi ceru lui Mircea să vadă ce scrie pe spate.

— Îţi spun eu ce scrie! şi Sandu îl opri printr-un gest. Acelaşi „FOR-MI-DA-BIL!”

— „Formidabil” ce? Adică ce? Ce vrea să spună? întrebă Mircea gesticulând.

— Să vedem fotografia trimisă lui Radu şi cred că o să vă pot spune ce-i cu acest „Formidabil!” dădu Sandu din cap, privind încruntat spre cutia sa de scrisori.

— Întrebarea pe care mi-o pun eu, interveni Liviu, este de ce expeditorul anonim al acestor fotografii a folosit litere decupate.

— Simplu: tocmai ca să rămână anonim! se grăbi Mircea să-i răspundă.

— Plicurile, însă, sunt scrise cu propria-i mână! nu fu de acord Sandu cu versiunea lui Mircea. Despre altceva este aici vorba!...

— Ce? Despre ce? Despre ce poate fi aici vorba?

— Nu ştiu încă...

— Altceva ar trebui să ne preocupe în primul rând:

cine anume a făcut şi a expediat fotografiile astea! puse Liviu punctul pe „i”.

— Cine altul decât unul din cei de la „34”?! spuse Sandu ca şi cum ar fi avut certitudinea că fotografiile fuseseră executate de unul din alergătorii Asociaţiei „Jean Calcianu”; vechea rivalitate mai stăruia încă la el.

— Eu nu cred! se opuse ferm Liviu.

— O să vedem noi cine le-a făcut!... făcu ameninţător Sandu. Să mergem la Radu!

Constatară surprinşi că în cutia de scrisori a şefului de echipaj nu se găsea niciun plic.

— Asta ce-ar putea să însemne? întrebă Mircea privindu-i pe rând.

— Să fi găsit Radu plicul? le propuse Liviu şi o asemenea posibilitate.

— În niciun caz. Ar fi alergat îndată la noi!... nu fu Sandu de acord şi îl trimise pe Mircea să fluiere în dreptul ferestrei lui Radu.

În balconul apartamentului apăru doamna Buznea care le spuse că Radu n-a venit încă acasă, dar că-l aşteaptă să sosească din moment în moment şi o să-i spună că a fost căutat. Cei trei se înclinară, mulţumind doamnei Buznea, cu toate că tare ar fi vrut s-o întrebe dacă Radu n-a primit un plic cu o fotografie înăuntru.

Într-adevăr, şeful lor de echipaj nu întârzie prea mult. Îi povestiră despre misterioasele plicuri pe care le primiseră în timp ce se găseau la şcoală. Privind fotografiile, Radu spuse că toate cele întâmplate sunt aproape de necrezut, de-a dreptul fantastice, şi alergă pe scări să vadă dacă nu cumva primise şi el un plic asemănător cu celelalte trei. Aşa şi era, reveni cu fotografia în mână, faţa sa încruntată arăta că ceva îl preocupa cu insistenţă.

— Acelaşi „FOR-MI-DA-BIL!” Dar priviţi la ce se

referă! şi le întinse fotografia.

Se afla la volan în timp ce Sandu, Mircea şi Liviu împingeau maşina pe una din aleile din jurul uzinei termice. Da, era chiar în ziua în care comprimaseră motorul *RB*-ului, Mircea reglase avansul, dar montase greşit firul de la platinele ruptorului şi motorul nici gând să pornească. Crezând că se înecase, împinseseră maşina, de le ieşise sufletul. Şi tocmai acest lucru îl sublinia fotografia primită de Radu.

— Nu înţeleg ce vrei să spui. Adică la ce se referă? întrebă Liviu, prefăcându-se că nu pricepe.

— Tu nu vezi? Goi până la brâu, cu transpiraţia curgând şiroaie pe voi, împingeţi să vă iasă ochii din cap, iar eu... eu, întorcându-mă spre voi, ca şi cum nici nu mi-ar păsa că nu mai puteţi, parcă v-aş spune: „Împingeţi, mă, ce naiba!”. Eu, chipurile, sunt stăpânul, iar voi... sclavii! Asta vrea să spună fotografia!

— Înseamnă că individu’ ştie foarte puţin despre echipajul nostru! gesticulă Liviu, subliniind cele spuse. Deci, expeditorul fotografiilor nu poate fi în niciun caz unul din cei de la „34”! Asta, Radule, pentru că Sandu a avansat ideea că în poveste asta ar putea fi o mână a vreunuia din asociaţie. Or ei ştiu cu toţii cât suntem de uniţi! Cât de sudat este echipajul nostru! Nu, din asociaţie, exclus!

— Nu sunt sigur că-i chiar atât de exclus... stătu Radu la îndoială.

— De ce? rămase surprins Liviu; era convins în sinea lui că Radu va lua apărarea alergătorilor de la Şcoala generală nr. 34, îndepărtând cu hotărâre orice bănuială.

— Băieţii s-au mai răcit în ultima vreme. Voi n-aţi simţit asta? îi privi Radu pe rând.

— Eu am simţit, şi-a simţit şi Mircea! vorbi Sandu şi în numele acestuia.

— Eu nu! declară ferm Liviu.

— Poate asta şi-nseamnă că la tine „FOR-MI-DA-BIL”-ul nu-i în bătaie de joc! spuse Sandu aproape acuzator.

— Nu, Sandule, eu nu sunt de acord cu tine! clătină cu dezaprobare Radu din cap. Nu aşa se pune problema!

— Singur ziceai că cei de la „34” s-au mai răcit în ultima vreme!

— Ia stai puţin!... interveni, Radu. Nu cumva fotografiile astea... nu cumva rolul lor este să ne dezbine?

— Da, tot ce se poate! îl susţinu Mircea pe şeful lor de echipaj, dar Radu îşi continuă ideea care îi trecuse ca o scamă de nori prin minte, când Sandu îl ţintuise pe Liviu cu degetul.

— Lui Liviu i s-a propus doar să treacă la Titus Pleşan în echipaj!

— Vorbiţi copilării! rămase ferm Liviu pe poziţia sa. Aşa şi Mihai mi-a propus să vin la el în echipaj când Stamate n-a mai avut voie să alerge, din cauza unui „cinci” la chimie! Eu nu înţeleg ce v-a căşunat pe cei de la „34” şi de ce nu vă gândiţi şi la cei de la noi?! mai ales că avem în şcoală un cerc de fotoamatori! Astea-s fotografii făcute de-o mână de artist! Uitaţi-vă şi voi câtă expresivitate!... Şi-apoi unde a stat individu’? Unde a stat de nu l-am văzut?

— Da, Liviu are dreptate! acceptă Radu.

— Ce interes ar fi avut vreunul de la şcoala noastră să ne trimită fotografii cu acest „FOR-MI-DA-BIL”?! nu se arătă Sandu dispus să cedeze.

— Sandule, tu ai dreptate, spuse Radu. Uite însă ce se-ntâmplă... Bine, fotografiile lui Liviu, a mea, a ta, au fost făcute după ce descoperisem cartodromul şi-i cunoscusem pe cei de la „34”... Cu toate că lor nici prin cap nu le trecea că o să le fim adversari. Nici nu ne băgau în seamă şi, ca să fim sinceri, aveau şi de ce. *RB*-ul abia se târa în

comparaţie cu maşinile lor, dacă ţi-aduci bine aminte, ne băteau cu două ture şi ceva. Şi asta în antrenamente libere, neoficiale!... Dar să accept ideea ta. Bun. Fotografia lui Mircea însă e făcută când voi nici nu învăţaserăţi să conduceţi ca lumea! Cei de la „34” erau inexistenţi pentru noi! Şi la fel noi pentru ei. Atunci?

— Aşa e! îl aprobă Liviu.

Sandu era în evidentă încurcătură, vârful ascuţit al nasului său strâmb se mişca abia perceptibil.

— Eu ştiu un lucru, se hotărî el să vorbească. Trebuie să-l descoperim neapărat pe cel care ne-a trimis fotografiile astea!

— Mircea, ia dă-mi fotografia mea! îi ceru Radu ca şi cum şi-ar fi amintit de ceva. Uitaţi-vă, le arătă el, după încadrare, după poziţia noastră în imagine, putem stabili unghiul de fotografiere. Iar după unghi, şi locul!

— Şi la ce-ţi foloseşte? nu se arătă prea entuziasmat Mircea. La ce-ţi foloseşte să afli locul de unde am fost pozaţi?

— Orice amănunt în plus ne poate fi de folos. Sunt de aceeaşi părere cu Sandu: individul ăsta trebuie descoperit cu orice preţ! Fiecare dintre noi va primi misiuni precise, este vorba de echipaj, aşa că voi lua hotărâri! sună autoritar vocea lui Radu, ochii săi inteligenţi şi vioi se concentrară pentru o clipă şi băieţii ştiură că va urma distribuirea de sarcini.

II

Sandu primise cea mai grea sarcină în cadrul operaţiunilor de investigaţii hotărâte de Radu (cu toate că Liviu era de părere că lui îi revenise cea mai grea misiune) şi trecu îndată la treabă. Seara, după terminarea

lecţiilor, studie cu atenţie scrisul de pe cele patru plicuri, încercă să stabilească caracteristicile acestuia, particularităţile unor litere, se opri în special asupra lui „d”, „z”, „r” şi „A”.

Totul era acum în ce mod să obţină probe de comparaţie. Se gândi în fel şi chip, dar nimic nu i se păru demn de luat în seamă. Dacă cei de la „Jean Calcianu” le-ar fi fost colegi de clasă sau cel puţin de şcoală, s-ar fi putut uita prin caietele lor. Dar aşa... Da, era o situaţie de nerezolvat.

Şi, deodată, Sandu avu revelaţia unei idei. Va inventa un joc, miercuri după-amiază, când e zi de asociaţie... Miercurea asta, Călin Puşcaşu va prezenta noul sistem de direcţie de la maşina sa, nu va lipsi nimeni. Un joc automobilistic... Toţi vor fi tentaţi să participe. Fantastică idee! Aşa îl vor descoperi ei pe cel care le-a trimis fotografiile cu acest „FOR-MI-DA-BIL” în bătaie de joc!

Chinuindu-şi mintea aproape o noapte întreagă, inventă în cele din urmă jocul la care să fie antrenaţi miercurea după-amiază alergătorii asociaţiei, pentru ca astfel să poată obţine probe de comparaţie ale scrisului lor. Denumi jocul *Cursa campionilor,* decupă dintr-un caiet de matematică 32 de foi, înscrise pe fiecare o coloană cu ani, începând cu 1950 şi terminând cu 1973, iar pe orizontală notă rubricile „Campionul mondial” şi „Marca maşinii”, pe care urmau să le completeze cu propria lor mână, participanţii la joc.

Numai că, întâlnindu-se la Liviu acasă, băieţii nu găsiră chiar atât de formidabilă ideea lui Sandu. Prima obiecţie o făcu Radu:

— E prea uşor şi n-o să tenteze. Cine nu ştie că Alberto Ascari a câştigat titlul de campion mondial doi ani la rând, în ’52 şi ’53?! Pe o maşină Ferrari?! Că Brabham, tot doi ani la rând, în ’59 şi ’60, cu celebra lui Cooper-Climax?!

— Ei vezi, Sandule?

— Să mai facem o rubrică cu vârsta la care a devenit fiecare campion mondial! propuse Sandu.

— Vax! nu fu Liviu de acord. Nino Farina la patru’ş’ patru de ani. Fangio după ce-a împlinit patruzeci. Mike Hawthorn la două’ş’nouă, Rindt la două’ş’opt, Stewart la treizeci...

Sandu argumentă:

— Scriind vârsta când a devenit fiecare campion mondial, ne vor furniza nu numai litere ca probe de comparat, ci şi cifre! Plicurile conţin numărul blocului, scării, apartamentului!

— Am o idee! interveni Mircea. Facem o rubrică cu vârsta la care a devenit fiecare campion mondial şi mai înfiinţăm una cu punctele acumulate. Farina a cucerit titlul suprem acumulând treizeci de puncte, Fangio, treizeci şi unu...

— Treizeci şi unu în ’51! ţinu Liviu să precizeze. Pentru că în ’54 a acumulat patruzeci şi două de puncte!

— Eu ţi i-am spus în ordinea anilor! Aşa cum i-a trecut Sandu. Iar la puncte, cei de la „34” ar putea să se-ncurce.

— Da, Mircea are dreptate, îl aprobă Sandu.

— Şi eu sunt de aceeaşi părere, interveni Radu. Cu cele două rubrici noi, jocul va prinde. O să vorbesc cu Fericeanu, se referi el la primul secund al profesorului Panait, să-l propună miercuri băieţilor.

— Un singur lucru nu l-ai luat însă în consideraţie, Sandule! spuse Liviu. Cel care ne-a trimis nouă fotografiile ar putea să se eschiveze!...

— N-avea tu grijă, m-am gândit eu!... Foarte bine, să se eschiveze! Dar noi îl vom şti!... Nu? Şi-atunci va fi interesant de aflat dacă face parte din cercul-foto sau nu. Sau dacă este prieten cu vreunul din membrii cercului-foto. Pentru că treaba asta cu fotografiile poate fi opera a

doi băieţi şi nu a unuia singur!

— Bine, asta am stabilit data trecută. Dar dacă ne bruiază jocul? împinse Liviu ideea sa şi mai departe.

— Atunci am dat-o în bară! fu nevoit Sandu să recunoască.

— Dacă jocul va fi propus de Fericeanu, n-o să aibă cum să-l bruieze! De aia m-am şi gândit să vorbesc cu Fericeanu întâi. În orice caz, Sandule, tu ţi-ai îndeplinit până acum perfect misiunea. Ia să vedem, Mircea, cum stau lucrurile la tine? îl invită Radu să le prezinte rezultatul investigaţiilor sale.

— Beton, nu altceva, erau literele pe fotografii. Am pus întâi apă într-un vas, cum m-a învăţat sora lui Liviu, dar aburul se ridica rapid în aer, n-avea putere să moaie lipiciul. Cine ştie cu ce-a lipit literele, individu'! Când am apropiat fotografia mai tare de oală, ca să captez aburul sub ea, a început să se scorojească. Şi literele nici gând să se desprindă. Am luat atunci ceainicul. Asta a fost. Aburul ţâşnea pe ţumburuş ca din sirenă, şi-am luat sistematic literă cu literă. Cam cinci-şase minute de fiecare literă, ca să se dezlipească fără să se distrugă textul de pe spatele lor. Şi cu penseta, dă-i-dă-i, dă-i-dă-i, muncă de ocnaş. Am examinat întâi spatele majusculelor dezlipite de pe fotografia trimisă lui Sandu. Nimic n-a ieşit! Cum să înţelegi dintr-o silabă sau chiar dintr-un fragment de silabă ce cuvânt a fost ăla?! Nici de pe spatele literelor scoase de pe fotografia ta, Radule, n-am putut să descifrez ceva. Când am dezlipit însă „R”-ul de pe fotografia lui Liviu şi am găsit pe spate „T” şi „S” alăturate, adică „TS”, am început să nutresc o speranţă. Şi, spre norocul nostru, pe spatele „D”-ului dezlipit de pe fotografia mea, am găsit un cuvânt întreg. Singurul cuvânt posibil, compus doar din două litere, şi care în acelaşi timp să-ţi spună atâtea! „BP”. Adică mi-a spus tot.

— N-am înţeles. Cum ţi-a spus tot? întrebă nedumerit Radu.

— „BP”, dom’le! Uleiul „BP”!... Staţiile de benzină „BP”!...

— A, exact! *British Petroleum...* Formidabil!

— Şi-atunci l-am asociat cu „TS”.

— Sigur! Renault 16 TS! Renault 17 TS.

— Vezi, de aia am subliniat că „BP” mi-a spus tot. „BP” şi „TS”... Nu cumva individu’ a tăiat literele cu care a scris „FOR-MI-DA-BIL”, din revista Auto*turism?* Am luat colecţia şi am început să caut. Pagină cu pagină, număr cu număr. Şi-am găsit. În numărul şapte de anul trecut, pe pagina 23 este publicată poza unui Renault 17 TS, cu explicaţia respectivă în care se spune că maşina s-a clasat pe locul trei în raliul „Ronde Cevenole”. Întorc pagina, chiar în spatele explicaţiei – titlul unui articol: „CAPCANELE AUTOSTRĂZII”. „R”-ul din cuvântul „AUTOSTRĂZII” este identic cu cel din cuvântul „FOR-MI-DA-BIL” de pe fotografia lui Liviu. Bineînţeles, are pe spate acel „TS” cu ajutorul căruia am descoperit revista.

— Bravo, Mircea! îl lăudă Radu.

*

Liviu avea şi el o colecţie a revistei *Autoturism.* Căută în grabă numărul şapte de anul trecut şi, deschizând la pagina 24, băieţii văzură poza *Renault*-ului 17 TS, iar în spatele explicaţiei, „R”-ul identic cu cel decupat şi folosit pentru compunerea cuvântului „FOR-MI-DA-BIL” de pe fotografia lui Liviu.

— E clar! confirmă Radu.

— E clar că individu’ nu poate fi decât dintre cei de la „34”! îl completă Sandu. Toţi sunt abonaţi la *Autoturism!*

— Asta precis! se grăbi Mircea să-l susţină pe

mecanicul-şef.

Liviu aşteptă mai întâi să vadă ce va spune Radu în legătură cu această acuzaţie care sunase ca un fapt dovedit. Văzu însă că acesta rămâne tăcut, gândindu-se cu insistenţă la ceva, şi interveni energic:

— Numai dacă găsim la unul din ei numărul de revistă cu „R”-ul decupat! Atunci da.

— Atunci l-am „ras”, s-a terminat! spuse Sandu ameninţător, tăind aerul cu palma ca şi cum ar fi decapitat pe cineva imaginar.

— Cum să-l „razi”? vru Mircea să ştie.

— Ridicăm problema în adunarea de luna viitoare! Ai uitat ce se spune în regulament?! Nu admite *Il commendatore...* Un punct dacă ai scăzut sub media generală de şapte şi adio curse!... Sau o cât de mică obrăznicie... Da’ o măgărie ca asta!...

— Da, nu-l văd bine, acceptă Mircea. Cu toate că eu m-am gândit să-l burduşim zdravăn! spuse el deodată ceea ce plănuise atunci când se luptase să dezlipească literele de pe spatele fotografiilor.

— Ca s-o încasăm noi de la *Il commendatore*?! se îngrozi Liviu la gândul că ar putea fi suspendaţi de la alergări.

— Nu, de *burduşit* în niciun caz! hotărî Radu. Despre asta însă o să mai discutăm. Deci, avem un indiciu: literele de care s-a folosit individu’ au fost decupate din revista *Autoturism.* Din numărul şapte sau şi din alte numere de revistă? Aşadar, Mircea, în continuare, la treabă! Asta-i noua ta misiune. E clar ce am eu în vedere?

— Clar! confirmă Mircea.

— Acum, Liviule, să te-auzim pe tine! îi dădu Radu cuvântul.

Misiunea lui Liviu nu fusese uşoară, iar el o considera

chiar cea mai grea dintre toate. Îşi spusese că îl va ajuta sora sa, Ada, care era studentă, nu-i exclus să aibă chiar o colegă ai cărei tată sau mamă să lucreze la Poştă.

Ada a ascultat însă absentă tot ce-i povestise Liviu şi i-a tăiat-o scurt:

— N-am eu aşa o colegă! şi şi-a văzut în continuare de scris.

— Atunci poate te duci tu la un oficiu poştal? Hai, te rog frumos, Ada!

— Da’ ce sunt eu, detectivul vostru?! Ia mai lasă-mă în pace, că am de învăţat!

— Vezi, Ada, cum eşti?! Tu când mă rogi pe mine ceva... Hai, Ada! Uite, o să-ţi pictez materialul acela de bluză şi n-o să mai aibă nimeni o bluză ca tine. Mi-a dat tatăl lui Filip nişte vopsele colosale, pe care le folosesc ei la Fondul Plastic acolo. Le ţineam pentru treningurile noastre, pentru că nu ies la spălat. O să-ţi pictez ţie bluza. Hai, vrei?

— Nu vreau nimic, am văzut eu ce vopsele ai primit! Şi apoi, dacă aş face ce-mi ceri, ar însemna că nu-s chiar zdravănă la cap! mai bine du-te şi te-apucă de lecţii, să n-o încurci cu matematica iar!...

— N-o încurc, n-avea tu grijă, acum nu mai mi-e teamă! Lasă că mă mai rogi tu ceva!... Eşti o urâcioasă! Să ştii că nu te mai pot suferi!

A hotărât să-i ceară mamei ajutorul, fiind sigur că ea n-o să-l refuze ca Ada.

De câte ori vroia să obţină ceva de la mama, Liviu se apuca de pictat, o aştepta să intre în camera lui şi atunci, după o introducere strategică, trecea la atac. Numai că, de data aceasta, doamna Ioanid nu se lăsă înduplecată nicicum. Ba chiar se supără pe Liviu, ameninţându-l că n-o să-i dea voie să mai rămână la televizor la serialul de sâmbătă seara. Cu serialele astea, s-a apucat s-o facă şi

pe detectivul acum!...

Ce să-i mai spună mamei că nu era aici vorba de serial ci de-o treabă foarte serioasă?! Tot n-ar fi ajutat la nimic. Da, trebuia să întreprindă singur ceva! mai avusese el probleme din astea şi, până la urmă, reuşise să se descurce perfect.

Frământându-şi mintea până noaptea târziu, a găsit o soluţie în cele din urmă şi, dimineaţa, pretextând că are frisoane şi că-l doare în gât, a rămas acasă. Îndată însă ce şi-a văzut părinţii plecaţi la serviciu, a sărit din pat şi, îmbrăcându-se mai călduros, a ieşit pe aleea centrală ce unea cvartalul de blocuri cu strada, luând post de observaţie în aşteptarea poştaşului.

Era un început de februarie geros, Liviu îngheţase zdravăn afară, iar poştaşul nici gând să apară. Trecuse de unsprezece când l-a văzut îndreptându-se spre alee şi, ieşindu-i înainte, l-a salutat respectuos:

— Fiţi bun, ne-au dat la şcoală să facem o compunere cu tema „Scrisorile” şi eu m-am gândit că ar fi foarte frumos dacă aş descrie drumul unei scrisori. Ce părere aveţi, ar fi interesant?

Poştaşul, un om mai în vârstă, a mutat geanta enormă de pe un umăr pe altul şi, uitându-se la Liviu, l-a învăluit cu căldura privirilor sale:

— Sigur c-ar fi interesant! Uite, să scrii, spre exemplu, cum ştie un factor poştal pe de rost toate blocurile, chiar dacă seamănă între ele şi-i încurcătura asta de litere. Care sunt H-urile, D-urile, F-urile... Şi nu numai blocurile. Scările, cutiile de scrisori, fiecare cutie pe ce rând, a câta din stânga... Cum îi ştie pe toţi locatarii după nume... Pe tine cum te cheamă?

— Liviu Ioanid.

— Da, ţi-am adus şi ţie o scrisoare. Pe tata îl cheamă Ioanid Alexandru, nu? Aleea Rozelor, blocul M-8, Scara C,

etaju’ 6, apartamentu’ 52.

— Extraordinar! a exclamat Liviu fără să vrea.

— Ei, nu-i nimic extraordinar. Dacă nu i-aş şti pe toţi cu ochii închişi, treaba de-o zi n-aş putea s-o fac nici în patru!

— Da, da, am înţeles. Dar când se expediază o scrisoare, a revenit Liviu la ce-l interesa pe el. Bine, ştiu, o pui la cutie... Pe timbru se aplică o ştampilă... Care are la mijloc ziua, luna şi anul... Şi mai are o cifră. Aia ce-nseamnă? a pus Liviu punctul pe „i”.

— Aia-i oficiul poştal.

— 22 ce oficiu poştal e?

— Păi cum, e oficiul nostru poştal!

— Oficiul nostru poştal? nu i-a venit lui Liviu a crede. Adică blocurile noastre? Dacă cineva din blocurile noastre trimite o scrisoare cuiva, scrisoarea asta o să aibă o ştampilă cu numărul 22?

— Păi altfel cum?! Da’ nu numa’ blocurile astea fac parte din oficiul nostru poştal. Sunt o mulţime de străzi!...

— Am văzut o maşină, un I.M.S. Galben, cum se opreşte la fiecare cutie poştală, şoferul descarcă scrisorile într-un sac şi unde le duce?

— La oficiu. Acolo se face cartarea. Nu-i o treabă uşoară.

— Ar fi interesant de văzut. Şi de scris în compunerea mea, a adăugat repede Liviu. Pe ce stradă e oficiul nostru poştal?

— Chiar la începutu’ lui Vulturi. Pe colţ îi CEC-ul şi vine oficiul poştal.

— Dumneavoastră ce credeţi, o să mă lase să mă uit puţin cum se cartează scrisorile?

— Ştiu eu... s-a îndoit poştaşul. Da’ tu vorbeşte cu tovarăşu’ şef.

— Chiar cu el trebuie să vorbesc? s-a cam speriat în

sinea sa Liviu.

— Da, că numai el poate s-aprobe. În camera unde se face cartarea n-are voie nimeni din afară să intre.

— Ştiţi cumva cum îl cheamă pe tovarăşul şef? a întrebat Liviu, trecându-i prin cap o idee.

— Ei, cum să nu ştiu?! Tovarăşu' Panaitescu.

Liviu a mulţumit poştaşului, a dat fuga acasă, a luat servieta şi a alergat la oficiu. Lumea care aştepta în rând la ghişee l-a dezarmat la început. Şi-a zis însă repede că şeful oficiului stă probabil într-un birou separat, aşa că o să poată să-i spună în linişte, fără să se jeneze de lumea din jur, tot ce plănuise pe drum.

Ajungând la ferestruica ghişeului, a întrebat de tovarăşul Panaitescu. Funcţionara i-a spus că pentru asta nu trebuia să aştepte la coadă şi i-a arătat o uşă pe care scria „Accesul persoanelor străine interzis".

A intrat într-o încăpere cu foarte multe birouri şi, contrar aşteptărilor sale, a fost îndrumat spre un bărbat negricios şi masiv care lucra încruntat, cum i s-a părut lui Liviu, chiar la masa de alături. S-a zgribulit şi mai tare, cu toate că în cameră era cald şi plăcut şi, adoptând o voce plângăcioasă, a spus un timid „bună ziua".

— Sunt băiatul tovarăşului Alexandru Ioanid, s-a prezentat Liviu, când şeful oficiului a ridicat privirea spre el, şi a dat drumul minciunii: Mi-a spus că vă cunoaşteţi şi m-a trimis la dumneavoastră.

— Alexandru Ioanid? a încercat să-şi amintească şeful oficiului. Da, poate, a acceptat el. Ei, s-auzim pentru ce te-a trimis tata la mine! a zâmbit tovarăşul Panaitescu, văzându-l pe Liviu mic şi puţin cam speriat.

— Ştiţi, nouă la şcoală, ne-a dat să facem o compunere cu tema „Scrisorile", şi eu m-am gândit că ar fi foarte frumos dacă aş descrie drumul pe care îl fac scrisorile trimise de copiii unei clase. Cum sunt ridicate de către o

maşină din fiecare cutie poştală am văzut, chiar la colţul aleii noastre este o cutie din astea, dar cum se face cartarea, cum... asta n-am avut unde să văd şi nici să-mi imaginez n-am putut.

Tovarăşul Panaitescu l-a invitat pe Liviu să ia loc pe scaun, i-a spus că operaţiunea de cartare este „o problemă cheie” în ajungerea la timp a scrisorilor, tocmai de aceea se introduce acum un sistem nou, modern, de cartare codificată şi i-a vorbit pe larg în ce consta sistemul acesta.

— Dar cum se cartează scrisorile în prezent n-aş putea să văd? a încercat Liviu să ajungă la ceea ce spera el să afle.

— N-ai de văzut mare lucru. Scrisorile se împart pe judeţe, pe oraşe... există câte-o căsuţă pentru fiecare judeţ... Acum ai înţeles, nu? l-a întrebat şeful oficiului, aducându-şi aminte că situaţia la care lucra trebuia terminată urgent.

— Da, am înţeles, vă mulţumesc foarte mult. Să vedeţi însă ceva: eu am o mulţime de colegi care locuiesc aici, în jur... Şi eu tot la oficiul dumneavoastră sunt, la H-uri, pe aleea Rozelor, şi n-aş vrea să greşesc, aş vrea să vorbesc numai despre copiii de pe străzile care fac parte din oficiul nostru poştal, să nu vorbesc şi despre alte străzi din greşeală.

Tovarăşul Panaitescu n-a prea înţeles ce vrusese Liviu să spună şi mai ales de ce îi trebuia să ştie străzile care fac parte din acest oficiu poştal, dar cum el avea o lucrare presantă, ca să scape de Liviu, i-a spus unui coleg să-i dea băiatului tabelul cu străzile care revin fiecărui factor poştal.

Liviu s-a aşezat la colţul unei mese libere, tremurând de bucurie, a copiat în grabă într-un caiet întregul tabel şi, restituindu-l, i-a mulţumit funcţionarului respectiv,

apoi i-a mulţumit şi şefului de oficiu care i-a răspuns cu un scurt „Ei, bravo!”, şi Liviu s-a retras parcă nevenindu-i să creadă că, în cele din urmă, toate îi reuşiseră perfect.

— Ai fost colosal, Liviule! îl lăudă Radu, după ce Liviu termină de povestit toate prin câte trecuse. Altul nu ştiu dacă reuşea să se descurce ca tine!

— Da, într-adevăr, Liviule, meriţi felicitările noastre! făcu sentenţios Sandu.

— Zău dacă nu simt cum se strânge cercul în jurul individului! exclamă Radu. Am aflat revistele din care a decupat literele, acum ştim şi în ce perimetru de străzi locuieşte! Adresele celor de la „34” n-o să fie o problemă prea mare...

— A, îi urmărim pân-acasă! îl întrerupse Mircea cu Hotărâre în glas.

— ...Şi procedam la triere.

— Vine apoi capcana mea cu jocul, pe care le-o întind miercuri... îl completă Sandu.

— Din păcate, la mine lucrurile stau mult mai prost, recunoscu Radu. Unghiurile fotografiilor nu mi-au spus mare lucru, cu toate că am cercetat toate locurile care se puteau cerceta. Am scos apoi *RB*-ul din uzină, l-am aşezat exact în punctul şi în poziţia în care m-a fotografiat individu’... Nimic. Eu nu-nţeleg, cum de nu l-am observat, dacă a fost atât de aproape de noi? Mai ales că gestul fotografierii atrage atenţia! Am dus după aceea maşina pe aleea din spatele alimentarei şi am aşezat-o acolo unde l-a surprins pe Mircea intrând în stivele de lăzi de lângă peretele ei. Fotografia a fost făcută de undeva de sus, asta arată unghiul ei... Dar de unde? E-o alee moartă, construită special pentru aprovizionarea alimentarei cu mărfuri... Atunci de unde de sus?

În cameră domni câteva clipe o tăcere totală, cu toţii

gândindu-se că faptul acesta constituia într-adevăr cel mai mare mister.

— Să punem noi mâna pe individ şi spune el de unde anume a făcut pozele astea! izbucni Mircea deodată şi tonul său prevesti o teribilă răfuială.

— Ia staţi puţin!... făcu Sandu, aducându-şi deodată aminte. Voi aţi uitat că am găsit în două rânduri cuie presărate pe alee atunci când ne-antrenam pentru slalomul printre popice?! N-o fi aceeaşi mână cumva?

— Da, uite, nu m-am gândit, recunoscu Radu.

— Precis e-aceeaşi mână! spuse Mircea, gesticulând imperativ.

— Şi ne-ntrebam atunci cine putea să presare cuie pe alee? Dar cine! Unul din cei de la „34”! Să nu ne putem antrena! Pentru că noi ne-antrenam în secret.

— Un moment! interveni Liviu. Dacă-i aşa, atunci... Aşa-i precis! nu admise Mircea condiţionalul.

— ...Atunci, continuă Liviu, să vedem cine anume avea interesul s-o facă. Cu cine eram noi rivali la selecţie pentru Marele premiu?

— Îţi spun eu cu cine! se grăbi Sandu. Cu Mărgăritescu, Puşcaşu, Manoliu, Teodoru, Jerca, Mogoş, Stamate, Păcuraru... îi numără Sandu pe degete. Da, ăştia erau principalii candidaţi la selecţie la „Începători”.

— Iar Mărgăritescu, Mogoş şi Puşcaşu, adversari direcţi! rezumă Radu.

— Cu toate că poza lui Mircea a fost făcută când noi nici nu-i cunoşteam! raţionă Liviu. Bine, cuie a presărat, să zicem, unul din ei... Eu însă mă-ndoiesc. Dar poza?

— Nu-nţeleg de ce tot te-ntrebi atâta, când Sandu a demonstrat clar că ei ne ţineau încă de mult sub observaţie?! încercă Mircea să-l pună la punct.

— Nu-i adevărat, interveni Radu, Sandu n-a demonstrat nimic! A fost o părere. O supoziţie. Da, Liviu

are dreptate, aici ceva nu-i în regulă.

Vorbele lui Radu îi dădură lui Liviu curaj, şi el le spuse la ceea ce se gândise în timpul nopţii trecute:

— Eu cred că facem o mare greşeală îndreptând bănuielile noastre doar asupra celor de la „34”. Să nu avem mai târziu o surpriză!... îi preveni el.

— Ei, asta-i! nu fu de acord Mircea.

— Da-da!... Cine ştie ce invidios o fi şi printre ai noştri?! Să-i luăm la rând pe cei care sunt membri ai cercului foto. Astea-s fotografii făcute de cineva care ştie ce se poate obţine c-un aparat fotografic! insistă Liviu pe această idee a lui.

— Da, da, aşa-i! îl aprobă Radu. O să mă ocup eu de cercul foto din şcoală, misiunea mea a fost cea mai uşoară.

— Radule, ce-ar fi să ne sfătuim şi cu domn’ Petre? îi sugeră Sandu. Poate ne învaţă ce-i de făcut.

— Da, Radule, n-ar strica să-i cerem şi lui domn’ Petre părerea, îl susţinu Liviu pe mecanicul-şef.

III

Îl găsiră la măsuţa sa din faţa cazanelor, citind ziarul la lumina unui bec cu abajur de carton, înnegrit în partea de sus, şi se apucară să-i povestească despre fotografiile primite, despre cele întreprinse pentru aflarea expeditorului necunoscut, ca şi despre ce bănuieli aveau în legătură cu acesta.

— Acu’ ştiţ’ voi cum îi cu vorba ceea: „Hoţu-i c-un păcat, păgubaşu’ cu zece”. Aşa-i şi la voi. Da’ despre cuie parcă spuneaţ’ atunci că le-au pus nişte băieţi din blocurile voastre! le aduse aminte mecanicul.

— Da, atunci aşa am bănuit.

— Şi-acu’ îi bănuiţ’ pe cei de la „34”. Ei, de bănuit îi uşor... Acu’ că v-a făcut fotografiile... lasă! Urât e că le-a trimis fără să se semneze! Foarte urât!

— Tocmai de aia şi vrem să-l descoperim! mărturisi Radu.

— Dacă s-ar fi semnat, putea fi ca o glumă. Răutăcioasă, da’ glumă. Aşa însă... spuse Sandu, desfăcând mâinile în semn că n-are de gând să-l ierte pe expeditorul anonim.

— Bine, mă, dacă ai făcut fotografiile, de ce n-ai avut curajul să le şi semnezi? De ce eşti laş, mă? Aşa o să-l întreb! spuse ameninţător Liviu.

În zilele următoare, în timp ce Radu acţiona în direcţia cercului-foto de la şcoala lor generală, Liviu întreprinse o acţiune din proprie iniţiativă. Se duse la Andrei Ungureanu, cu care se împrietenise la scurt timp după ce îi cunoscuse pe cei de la „34”.

Andrei era unul din cei mai vechi alergători ai asociaţiei. Mucalit, se bucura de multă simpatie în rândul colegilor săi şi nu se putea să nu fi auzit el ceva, dacă ar fi să fie adevărat că unul din ai lor este autorul poveştii cu fotografiile. Numai că manevrele lui de învăluire nu dădură niciun rezultat. Andrei nu reacţionă în niciun fel la „cârligele” lansate de Liviu, iar acesta nu-şi permitea să împingă lucrurile prea departe, pentru a nu compromite capcana pregătită de Sandu. Riscă, totuşi, după un subiect neutru, o tentativă mai directă de *acroşaj:*

— N-ai cumva nişte colţare de album?

— Nu. N-ai încercat în librării?

— Ba am încercat peste tot, nu se găsesc. Vrem să ne facem un album al echipajului...

Liviu făcu o pauză, sperând că Andrei o să spună ceva, ceva ironic în genul „Cu fotografiile primite?” sau „Patru fotografii aveţi, dacă mai primiţi câteva...” Andrei însă

rămase tăcut, complet indiferent, şi Liviu continuă:

— Avem nişte poze... De la antrenament, reparând maşina... Chiar şi din timpul cursei de campionat...

— O să-l întreb pe Deciu, el e cu albumele la noi, îi promise Andrei.

— Nu ştiam că v-aţi făcut albume...

— Da, de mult! Avem vreo cinci sau şase albume, mă mir că nu le-ai văzut. Sunt pe-o măsuţă, chiar în prima camera a *salonului* auto. Acum, pentru a cincea aniversare a asociaţiei, Deciu, Mărgăritescu şi Virgil Manoliu pregătesc o expoziţie formidabilă!

— Zău? făcu Liviu, gândindu-se că ultimii doi le erau adversari direcţi.

Într-adevăr, în Marele premiu al Braşovului, Liviu şi Radu se înfruntaseră în special cu Mihai Mărgăritescu şi Virgil Manoliu, ambii şefi ai unor puternice echipaje de la categoria „Începători”.

— Da, şi probabil te vor chema şi pe tine la aranjarea grafică a panourilor. Aşa zicea Fericeanu.

— Nu mi-a spus nimeni nimic. De la tine aud prima dată de expoziţia asta. N-am ştiut că Mihai şi Virgil fac parte din cercul-foto al şcolii.

— Şi ei, şi Cornel Deciu. Mărgăritescu a avut câteva fotografii şi la o expoziţie organizată de Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor!

— Lucrează în şcoală sau are laborator acasă?

— Mărgăritescu are şi acasă. Taică-su face parte din Asociaţia artiştilor fotografi. De la el a învăţat Mihai.

— Şi când e aniversarea asociaţiei? schimbă Liviu subiectul, ca să nu i se pară curios lui Andrei că insistă prea mult.

— În 16 mai. Numai să nu plece tovarăşul profesor Panait, aşa cum se-aude...

— Cum se-aude? Unde să plece? De la şcoală să plece?

întrebă Liviu surprins.

— Da, la A.C.R. La Federaţia de automobilism şi carting. Fericeanu zicea că l-au cerut la federaţie.

Liviu plecă de la Andrei cu o amărăciune grea pe suflet, ştirea că profesorul Panait ar putea să plece din fruntea asociaţiei îl întristase cum nu se poate mai tare. El îi remarcase atunci, la antrenamentul oficial pentru cursa de campionat, calităţile de pilot, datorită profesorului Panait fusese primit echipajul lor în asociaţie.

Miercuri, băieţii veniră mai devreme la asociaţie şi, căutându-l pe secundul lui *Il commendatore,* îi spuseră ce joc au de gând să propună după ce Călin Puşcaşu le va prezenta noul sistem de direcţie pe care-l construise la maşina sa.

— Interesant! făcu Fericeanu examinând întrebările. Iar titlul este cât se poate de sugestiv: „Cursa campionilor”!

— Şi uitaţi-vă ce abţibilduri avem! i le arătă Radu. Astea sunt premiile. Trei abţibilduri pentru câştigătorul „Cursei campionilor”, două pentru locul doi, unul pentru locul trei.

Tatăl lui Radu era şef de garaj la o mare autobază, şoferii acesteia făceau deseori curse internaţionale pe TIR-uri şi unul din ei adusese pentru băiat vreo douăzeci de etichete, special de lipit pe maşini. Şase din ele Radu hotărâse să le sacrifice ca să prindă mai bine capcana.

— Foarte frumoase! De unde le ai? îl întrebă Fericeanu.

Radu îi spuse că tatăl său îi adusese într-o zi mai multe abţibilduri, lipiseră câteva pe maşină şi mai rămăseseră astea.

— Eu zic că ajung şi două pentru locul întâi, câte un abţibild pentru locul doi şi trei. Celelalte două le oprim

pentru altă dată. Bine?

— Da, acceptă Radu... Ce putea să mai spună?!

Fericeanu pusese deoparte două din cele mai frumoase abţibilduri, având culorile cele mai vii; era clar că le oprise pentru el.

— E adevărat că profesorul Panait pleacă la A.C.R.? îl întrebă Liviu deodată.

— Încă nu se ştie nimic sigur. Federaţia l-a cerut, dar şcoala nu s-a pronunţat încă.

— Ar fi o catastrofă! spuse Liviu exact ce simţea.

— Ştiu, făcu Fericeanu. Nu cred c-o să plece, tovarăşul profesor ţine foarte mult la băieţi. Asociaţia e opera lui!...

— Am aici şi o foaie cu răspunsurile corecte, interveni Sandu: campionul, vârsta, maşina şi numărul de puncte acumulate. O să putem tria mult mai repede foile completate de băieţi.

— Perfect! spune Fericeanu, strângând foile-chestionar şi odată cu ele foaia-etalon.

Într-adevăr, jocul stârni interesul băieţilor, toţi se arătară dornici să participe la „Cursa campionilor” şi mai ales să câştige abţibildurile, după care se dau în vânt, că să-şi decoreze maşina, toţi alergătorii din lume. Dar, atunci când băieţii veniră să ridice de la Fericeanu foile-chestionar, acesta îl refuză pe Horia Abagiu:

— Nu, tu n-ai voie să iei parte la joc. Ştii de ce, nu? Şi Fericeanu le explică tuturor: Abagiu a chiulit la franceză şi, în mod normal, trebuia să fie suspendat pentru o săptămână de la antrenamente. Cum însă antrenamentele n-au fost încă reluate, nu va participa la acest joc!

„La naiba, îşi spuse Liviu, în timp ce Horia Abagiu se retrăgea abătut, să te suspende o săptămână pentru o oră chiulită?! El chiulise o zi întreagă. Dacă s-ar afla... Cu Fericeanu nu-i de glumit!”

Pe Sandu, pe Mircea şi pe Radu îi preocupa însă cu

totul altceva: prin excluderea din concurs a lui Horia Abagiu ei nu vor avea proba scrisului lui. Şi dacă tocmai el era acel expeditor anonim? Dar o să găsească ei o modalitate ca să-i ia şi lui probă de scris. Bine că reuşise capcana!

Se bucurau prea devreme.

Pentru predarea răspunsurilor fusese fixată, aşa cum propusese Sandu, o jumătate de oră şi toţi se încadrară în limita de timp. Concursul se desfăşura în ultima cameră a *saloanelor* auto, acolo unde erau instalate şi mesele de lucru. La una din ele luase loc Victor Fericeanu, înconjurat de Radu, de Sandu, de Mircea şi de Liviu. Verificarea răspunsurilor nu dură mult şi Fericeanu se ridică pentru a anunţa rezultatul:

— Locul întâi şi câştigător al „Cursei campionilor”, Costel Mogoş! Douăzeci şi patru de răspunsuri exacte din douăzeci şi patru posibile!

Izbucniră aplauze; în cursele propriu-zise Costel Mogoş nu ridica probleme prea mari. Se prezentă mândru la masă şi Fericeanu îi înmână cele două abţibilduri, dintre care unul reprezenta o mână înmănuşată, gata să declanşeze un cronometru de start. Era cel mai frumos abţibild după cele două reţinute de Fericeanu.

— Locul doi, Titus Pleşan! Tot cu douăzeci şi patru de răspunsuri exacte! A predat însă foaia în urma lui Mogoş.

— Vezi, i se adresă în şoaptă Liviu lui Sandu, ţi-am spus eu că aşa cum le făcuseşi tu la-nceput erau prea uşoare!

— Bine c-am reuşit.

— Cu douăzeci şi trei de răspunsuri exacte, pe locul trei, Victor Colceag! termină Fericeanu de anunţat rezultatele.

În timp ce Victor Colceag venea să-şi primească abţibildul câştigat, Sandu îi făcu semn lui Radu să ia de

pe masă chestionarele completate. Exact asta voia să facă şi Radu şi era într-adevăr momentul potrivit.

— Nu, lasă, îl opri Fericeanu. O să i le arăt şi tovarăşului profesor să le vadă şi el. Şi, spre enorma stupefacţie a lui Sandu, Radu, Mircea şi Liviu, le strânse şi le băgă în buzunar.

Totul era pierdut. Şi cât se chinuise Sandu până inventase această capcană! Liniase frumos rubricile pe toate cele 32 de foi... Probele de scris dispăruseră în buzunarul lui Fericeanu chiar în momentul în care ei îşi spuseseră că cercul se va strânge acum şi mai mult. Lui Sandu îi venea pur şi simplu să plângă de ciudă.

Fericeanu citi de pe foaia-etalon răspunsurile corecte da rubricile respective, comentându-le, cei de la „34” se pregăteau să se împrăştie, când Liviu începu să strige, agitând mâinile pe sus:

— Staţi puţin! Staţi puţin! îi opri el. Formidabil cum am uitat să vă spun! Petre Cristea împlineşte mâine 60 de ani! Băieţi, să-l felicităm cu toţii! Vă daţi seama ce plăcere i-ar face?!

— Acum ţi-ai adus aminte?! îi reproşa Fericeanu.

— Bine, măi Liviule, cum să uiţi aşa ceva?! îl luă Nelu Stoian la rost.

— Facem repede un text şi-l semnăm cu toţii! propuse Fericeanu.

— Ne trebuie însă o coală de hârtie foarte frumoasă! Nu putem să-i scriem felicitarea pe orice hârtie! Liviu vru să continue, dar George Iancu îl întrerupse:

— Eu îl felicit separat!

George Iancu purta pseudonimul de *Petre Cristea I* şi Ion Udrea, Dragoş Răileanu şi Silviu Andone, care erau *Petre Cristea II, Petre Cristea III* şi *Petre Cristea IV,* se grăbiră să ridice mâinile:

— Şi eu!

— Şi eu!
— Şi eu!
— Şi eu tot separat! li se adăugă Sandu.

Sandu avusese ca pseudonim numele lui Juan Manuel Fangio, care era tot aşa de lung ca şi numele său, dar după vizita făcută câştigătorului raliului Monte Carlo, renunţase la Fangio şi devenise *Petre Cristea V*.

Îşi anunţase intenţia de a fi *Petre Cristea* încă în timp ce cobora scările cu băieţii, însă ajungând în holul blocului îi găsise pe Nelu Stoian, Ion Udrea, Pleşan, Dragoş Răileanu, Silviu Andone, Stamate, Costel Mogoş şi încă pe vreo câţiva, disputându-şi numele de *Petre Cristea II.* Şi fiecare invocase drept martori pe colegii care se aflaseră lângă ei şi cărora le spuseseră în şoaptă că de-acum înainte vor fi *Petre Cristea II.* Hotărâseră să-şi aducă martorii respectivi iar aceştia să declare după care anume cuvinte ale domnului Cristea îşi exprimase fiecare dorinţa, pentru că numai astfel se putea face *departajarea* şi stabili prioritatea unuia faţă de celălalt. Sandu se dovedise a fi al cincilea, cei care urmaseră după ei, din hotărârea lui Victor Fericeanu, îşi păstraseră vechile pseudonime.

— Şi noi vrem să-l felicităm separat! vorbi Liviu în numele întregului echipaj, întrevăzând o excelentă posibilitate de a-şi duce până la capăt misiunea încredinţată de Radu, şi se întoarse spre Mircea: Fugi şi cumpără treizeci şi două, plus patru, plus Fericeanu, treizeci şi şapte de plicuri cu felicitări! vru să se aplece spre el şi să-i spună „fără timbre!” însă Mircea i-o luă înainte:

— N-am decât opt lei la mine...

— Hai, băieţi; care aveţi bani la voi, puneţi-i aici pe masă! Vedem noi pe urmă care cui ce datorează! se agită Liviu, păstrând iniţiativa.

— Poate îi trimitem totuşi o felicitare colectivă? îl bruie Mircea ca să nu se mai ducă să caute plicuri.

— Şi eu am spus tot aşa! reluă Fericeanu. O felicitare cu treizeci şi şapte de semnături! Ce poate fi mai frumos?!

— Eu trimit şi separat! îşi menţinu George Iancu hotărârea.

Udrea, Răileanu, Andone şi Sandu strigară aproape concomitent: „Şi eu!”

— Liviu are dreptate! vorbi Valentin Cruţeanu care, după Marele premiu al Braşovului, îl detronase pe Paul Avram şi acum purta el titlul de *Il campionissimo.* O să-i facă plăcere când o să primească atâtea felicitări! Eu am trei lei. Poftim, Liviule! spuse el punând o monedă de trei lei pe masă.

— Am şi eu patru, făcu Liviu. Scoase banii din buzunar şi se întoarse spre Mircea: Pune şi tu banii pe masă, să vedem câţi putem strânge.

— Eu cred că Fericeanu are dreptate! interveni Aurel Nisipescu. Felicitarea colectivă o s-o păstreze... ca pe un omagiu al unei întregi asociaţii sportive! Pe când cele individuale o să se amestece cu celelalte felicitări, primite de la rude, prieteni, de la alergători...

Liviu contraatacă energic:

— Uitaţi-vă ce vă propun eu: luăm o foaie de hârtie frumoasă, ne semnăm cu toţii, începând de la mijlocul ei, facem un text, eu scriu la noapte textul cu litere de hrisov, ard hârtia pe margini de jur-împrejur după ce-o acopăr mai întâi c-un strat de parafină ca să-i dau patina vremii. Şi-o să fie exact un hrisov!

— Bravo, Liviule! strigă Aurel Nisipescu şi băieţii începură să aplaude.

— Staţi puţin! Tot la noapte pictez treizeci şi şapte de felicitări, fiecare în alt fel. Una cu o maşinuţă de sport, pe alta desenez un volan de curse, apoi o cască, un *oldtime,*

silueta Fordului de 8 cu care a câştigat Monte Carlo, schiţa circuitului de la Nürburgring... Avem opt şi cu patru şi cu trei, cincisprezece lei. Suprasuficient! Fugi, Mircea, şi cumpără de la tutungeria din colţ câteva foi de hârtie – cât mai velină! – şi treizeci şi şapte de plicuri tip carte de vizită! Costă vreo doişpe bani plicul... Am cumpărat pentru tata când i-am făcut felicitări de Anul nou. Zece plicuri, un leu cincizeci... calculă Liviu. Patruzeci de plicuri, şase lei. Cumpără patruzeci! Liviu îi dădu toţi banii şi îl strânse complice de braţ: Fugi!

Mircea dispăru pe uşă şi Liviu se întoarse spre băieţi:

— Hrisovul îl pun eu cu mâna mea mâine în cutia lui de scrisori! îi asigură el. Să nu se deterioreze, cumva, când ia poşta cu grămada scrisorile.

— Ce-ar fi să trimitem o mică delegaţie care să-i ducă hrisovul? propuse Ion Udrea, gândindu-se că în acest caz va face, bineînţeles, parte din delegaţia respectivă.

— Nuuu! se împotrivi Liviu. Mâine o să aibă musafiri. O să se simtă obligat să ne primească în casă...

— Dar dacă te-ai duce numai tu? îi sugeră Aurel Nisipescu. În numele nostru. Al tuturor. Pe tine te cunoaşte foarte bine... Iar dacă te duci singur n-o să-l deranjezi!

— Da, îl susţinu Fericeanu. Înmânat, hrisovul o să aibă şi mai mare efect! În cutia de scrisori e destul de banal.

— Dacă voi vreţi, eu mă duc. Dar nu intru în casă. „Vă mulţumesc, am venit doar să vă înmânez această felicitare din partea membrilor...”

— Nu membrilor, alergătorilor! îl corectă Fericeanu.

— „...alergătorilor de la Asociaţia «Jean Calcianu», încheie Liviu cele ce avea să-i spună lui Petre Cristea, când îi va duce hrisovul.

Aurel Nisipescu ţinu să adauge, reluând:

— Din partea alergătorilor de la Asociaţia «Jean

Calcianu» care vă urează la mulţi, mulţi ani!”

— Da, aşa se termină mult mai frumos! spuse Liviu cu multă convingere, ca şi cum totul ar fi fost cât se poate de adevărat şi nu o plăsmuire de-a sa.

— Liviule, dacă spui că faci la noapte felicitările individuale, noi cum le mai semnăm? Le trimiţi nesemnate? îl întrebă Dragoş Răileanu, dându-şi seama deodată.

Luat prin surprindere, Liviu rămase descumpănit pentru o clipă.

— Cum o să le trimit nesemnate?! Păi, nu v-am spus cum?! încercă el să justifice clipa sa de derută.

— Eu n-am auzit, negă Răileanu.

— Nu, n-ai spus. Ai spus doar că le faci noaptea, îi aminti Andone.

— Poate... acceptă Liviu cu îndoială în voce. O să am doar semnăturile voastre pe hrisov! Aşa că n-o să fie o problemă pentru mine să le imit pe felicitările fiecăruia. Şi apoi, voi o să scrieţi pe capacul plicului, pe locul rezervat expeditorului, numele şi adresa voastră!...

— Sigur că da! interveni Fericeanu, considerând discuţia inutilă şi le propuse: Mai bine ne-am apuca să facem textul hrisovului. Când vine Mircea să fim de-acum gata.

— Scrie tu, Liviule! i se adresă Ion Udrea. Scrie: „Cu prilejul aniversării vârstei de şaizeci de ani...”

— Nu aşa! îl întrerupse Cristian Jerca. Nu-i bine. E prea rece. Trebuie ceva mai cald, mai din suflet!...

— Bine, spune tu atunci! se supără Udrea.

— Aurele, hai, fă tu textul! îl rugă Jerca pe Aurel Nisipescu.

— Ia scrie, Liviule! îi ceru Aurel şi după câteva clipe de gândire începu să dicteze: „Împliniţi şaizeci de ani! La acest hotar fericit, daţi-ne voie...

— Ce hotar?! îl opri Fericeanu. Măi, Nisipescule... nu face beţie de cuvinte! Ce hotar fericit e la şaizeci de ani?! Şi-n general cuvântul hotar, aici, nu-i deloc potrivit! Bătrânul ar putea să se simtă jignit... în orice caz, cuvântul *hotar* n-o să-i facă plăcere!

— Da, ai dreptate, recunoscu Aurel. Liviule, şterge! O să scriem aşa: „Împliniţi şaizeci de ani! La acest eveniment fericit...”

— Ei, aşa mai merge!

Mircea îşi făcu apariţia lac de sudoare şi, abia trăgându-şi sufletul, le spuse că fusese nevoit să caute o librărie, pentru că la tutungeria de alături nu găsise nici hârtie ca lumea şi nici plicuri.

— Notaţi-vă adresa lui Petre Cristea! le ceru Liviu, luând din nou iniţiativa: strada Locotenent Floreşteanu, paisprezece, le dictă el aducându-şi aminte cum căutase atunci blocul în care locuia celebrul alergător român. Etajul cinci, apartamentul nouăsprezece. Iar pe verso, la expeditor, treceţi numele şi adresa voastră. Să ştie de la cine a primit felicitarea! Şi adăugă repede: nu-i exclus să ne răspundă fiecăruia, mulţumindu-ne pentru felicitări.

— Ei, o să ne răspundă nouă Petre Cristea!? Cum poţi să crezi?! făcu Titus Pleşan.

— Da-da! Pentru că aşa se obişnuieşte! Ce naiba, Pleşane, tu nu citeşti ziarele?! N-ai văzut în ziare telegrame de răspuns la felicitările adresate?! Haideţi, să nu mai pierdem timpul degeaba!

Liviu alese o coală de hârtie, apreciind cât loc va ocupa textul felicitării, delimita cu linii subţiri de creion spaţiul rezervat semnăturilor şi, începând cu Fericeanu, trecu pe la fiecare alergător în parte, fără a uita să strângă, după fiecare semnătură, plicul destinat „felicitării individuale”.

După ce se despărţiră de cei de la „34” şi se văzură

singuri, Sandu îl îmbrăţişă pe Liviu, strivindu-l aproape, în timp ce Radu şi Mircea îi trăgeau câte un ghiont.

— Îi avem în mâinile noastre! se bucură Sandu.

— Gata, individu' nu ne mai scapă! îl şi vedea Mircea descoperit pe autorul fotografiilor.

— Da, o să strângem şi mai mult cercul! fu de un optimism mai prudent Radu.

— Cum ai putut să uiţi, Liviule? Dacă ştiam, nu mă mai chinuiam să inventez jocul! Să uiţi o treabă ca asta?! îi reproşa Sandu.

— Chiar! Cel puţin nouă să ne fi spus! îl luă Radu la rost.

— Ce să uit? Ce să vă spun?

— Cum ce să uiţi?! De aniversarea lui Petre Cristea!

— Care aniversare? întrebă Liviu zâmbind.

— Cum care aniversare?! Ce, te-ai tâmpit?! Că împlineşte şaizeci de ani mâine!

— Ha, ha, ha! izbucni Liviu în râs. Nu împlineşte nimic. Asta am inventat eu!

— Cum ai inventat tu? Eşti nebun? nu-i veni lui Radu să creadă.

— Nici eu nu ştiu cum, din disperare cred. Când am văzut dispărând probele de scris în buzunarul lui Fericeanu, îmi venea să plâng de necaz şi am început să caut nebuneşte prin minte ce-aş putea să-i zic lui Fericeanu ca să căpătăm foile înapoi. Spusese că vrea să i le arate tovarăşului profesor Panait... Îmi trebuia deci cineva mai mare ca *Il commendatore.* Cine mai mare? Şi-n gând mi-a venit Petre Cristea. Prima idee a fost să-i zic că i-am povestit lui Petre Cristea despre joc iar el s-a arătat curios să vadă cum răspund băieţii. Am fi avut suficient timp pentru expertiza grafologică...

— Grafoscopică! îl corectă Sandu.

— Nu te-ar fi crezut, clătină Radu din cap.

— De asta mi-a fost teamă şi mie. Ce să-l intereseze Petre Cristea un joc de-al nostru?! Cu Brabham, Hill, Stewart, Fittipaldi... E-o altă generaţie, el e mai bătrân chiar decât Fangio. Şi mi-a venit ideea cu aniversarea. Mi-am zis că o să pot strânge semnăturile tuturor şi, decât nimic, tot o să fie ceva. Şi-aşa, avem nu numai probe de scris, dar şi adresele tuturor, ca să vedem care din ei stă pe străzile din raza oficiului nostru poştal.

— O dublă lovitură! exclamă plin de entuziasm Mircea.

— Ştii că eu nici nu mi-am dat seama? mărturisi Sandu. De-abia când i-ai pus să-şi scrie adresele pe plicuri mi-a trecut prin minte că strângi probe de scris. Dar că Petre Cristea împlineşte mâine şaizeci de ani, de asta eram absolut sigur! Fantastică idee ai avut!

— Hrisov... Bagi coala în parafină... O arzi pe margini... I-ai înnebunit că le pictezi cască, volan, *old-time*-uri... Cum naiba ţi-au venit toate astea în minte? se miră. Radu.

— Au venit de la sine. Greu a fost pân-a sărit ideea. Până şi eu începusem să cred, Radule! mărturisi Liviu foarte serios. Şi ştiam. Că doar eu le trăsesem minciuna! Ba chiar mă vedeam înmânându-i lui Petre Cristea hrisovul, el invitându-mă în casă iar eu refuzând să intru ca să nu-l deranjez... Zău, parcă îmi pare rău c-a fost doar o minciună, spuse deodată Liviu cu tristeţe în glas. Ar fi fost foarte frumos dacă-l felicitam mâine la şaizeci de ani! Exact cum m-am gândit, cu hrisov, cu felicitări pictate de mine...

Sandu studie până la cel mai mic amănunt scrisul fiecărui alergător de la „Jean Calcianu”, îl compară, literă cu literă, cu cel de pe plicurile în care le fuseseră expediate fotografiile, dar nu reuşi să stabilească nimic concludent. Reţinu probele de scris ale lui Călin Puşcaşii, adversarul lor direct şi şef de echipaj, şi Virgil Manoliu;

singurele care i se părură a prezenta unele asemănări cu scrisul expeditorului anonim.

Seara, reunindu-se la Liviu, se dovedi că strada pe care locuia Virgil Manoliu nu figura pe lista de străzi a oficiului, însă strada Toporaşi pe care se găsea casa lui Călin Puşcaşu era la cinci minute de ei. Chiar acolo unde se terminau blocurile din seria *F.*

— El e! decretă Mircea. Puşcaşu!

— Şi totuşi eu l-aş bănui pe Manoliu mai mult! spuse Liviu şi le explică de ce: N-am idee dacă Puşcaşu ştie să fotografieze sau nu, pe când Manoliu face parte din cercul-foto al şcolii! Şi le povesti cum îl descususe pe Andrei Ungureanu şi ce-i spusese acesta despre expoziţia de fotografii pregătită pentru aniversarea asociaţiei.

— Deci, Manoliu, Mărgăritescu şi Deciu! îi trecu Sandu în revistă.

— Da, toţi sunt în cercul-foto al şcolii, confirmă Liviu, iar Mărgăritescu are laborator şi acasă.

— Asta-i foarte interesant de ştiut! spuse semnificativ Radu. Cei de la noi lucrează numai în laboratorul şcolii. I-am notat pe toţi. Am făcut rost şi de adresele lor... După părerea mea, nu prezintă interes. Poate Marian Ghinea din a VII-a B...

— Exact! stă la H-uri, le atrase Mircea atenţia şi adăugă: N-am ştiut că-i mare fotograf!

— Ia să-l luăm în reper! Să n-avem cumva o surpriză! îi avertiză Liviu.

— De la Ghinea n-o să fie o problemă să facem rost de o probă de scris, se şi gândi Sandu cum să pună mâna pe un caiet de-al lui Marian Ghinea. A VII-a B avea clasa chiar vizavi de a lor.

În cameră intră doamna Ioanid şi i se adresă lui Liviu:

— La telefon e profesorul Panait, vrea să vorbească cu tine.

— Tovarăşul profesor?... Cu mine? întrebă Liviu, încercând să-şi dea seama ce-ar putea fi, şi se uită întrebător şi oarecum neliniştit la băieţi.

— Hai, Liviule, aşteaptă profesorul la telefon, tu n-auzi!?

Liviu se precipită în direcţia sufrageriei, chinuindu-se pe drum să ghicească ce-ar fi putut să se întâmple ca să-i telefoneze *Il commendatore* acasă. Avea să afle îndată; profesorul Panait intră direct în subiect:

— Ioanid, de unde-ai luat vestea că Petre Cristea împlineşte azi şaizeci de ani?

Aflând despre frumoasa iniţiativă a copiilor, profesorul a ţinut, bineînţeles, să-l felicite la rândul său pe celebrul alergător român şi, ajungând acasă, l-a sunat la telefon, transmiţându-i urări de sănătate şi ani mulţi. „Vă mulţumesc, da' e puţin cam tardiv", a spus Petre Cristea, zâmbind. „Cam tardiv? Mă iertaţi!..." s-a scuzat profesorul Panait, neînţelegând despre ce este vorba. „Şaizeci de ani am împlinit, într-adevăr, dar acum trei ani şi ceva... a râs Petre Cristea. Nu-i nimic, felicitările fac întotdeauna plăcere, vă mulţumesc foarte mult".

Profesorul a încercat să se mai scuze o dată şi, cum îi cunoscuse la Braşov pe părinţii lui Ioanid şi avea şi numărul lor de telefon, l-a sunat îndată pe Liviu, ca să-l ia la rost pentru gafa în care îl băgase.

— De la Emil Dobrescu, găsi repede Liviu ce să-i răspundă. De la el am aflat. Locuieşte cu domnul Petre Cristea în bloc. A zis că-mi vinde un pont formidabil dacă-i dau o rolă de scotch. I-am dat şi mi-a spus că Petre Cristea împlineşte azi şaizeci de ani.

— Şi-ai fost la Petre Cristea acasă să-i dai hrisovul? Ce-a zis? întrebă curios profesorul Panait.

— N-am fost. M-am dus, da'... începu să se bâlbâie, dar se descurcă repede: Noroc că am urcat întâi la Emil. Să-i

arăt hrisovul şi să-l rog să meargă cu mine. Ştiţi, el e vecin...

— Bine, Ioanid, bine, spuse *profesorul* şi vru să încheie convorbirea, dar Liviu îl întrebă cu teamă în glas:

— Tovarăşe profesor, e adevărat că vreţi să plecaţi de la noi?

— De ce întrebi, Ioanid? râse *Il commendatore.*

— Zău, vă rugăm, nu plecaţi! Vă rugăm...

— Ioanid, omul nu face în viaţă chiar ceea ce vrea... Şi mie mi-ar părea rău să mă despart de voi... O să mai vedem.

Mircea stabilise cu precizie că literele folosite în scrierea acelui „FOR-MI-DA-BIL” fuseseră decupate din numerele 6 şi 7 ale revistei *Autoturism,* şi se îndârji să-şi continue misiunea. Va trece pe acasă pe la cei direct vizaţi de la „34”, rugându-i să-i dea voie să se uite, pentru a controla ceva, în cele două numere de revistă. Iar dacă paginile respective se vor dovedi intacte, atunci... atunci va lărgi cercul celor ce urmează să fie vizitaţi!

Acţionau febril şi ceilalţi. În recreaţia mare, în timp ce Radu găsi un pretext să stea de vorbă cu Marian Ghinea, Sandu „împrumută” pentru o oră din banca acestuia caietul de franceză. Era suficient însă să arunci chiar şi o simplă privire asupra scrisului lui Ghinea, ca să-ţi dai seama că el se deosebea total de cel de pe plicurile lor.

Sandu mai văzuse un asemenea scris, cu literele culcate mult spre stânga, în şcoala în care învăţase înainte de a se muta în blocuri, stătuse în bancă cu un stângaci. Sau Ghinea scrie cu stânga, sau şi-a prefăcut scrisul! hotărî Sandu.

În recreaţia următoare, în timp ce punea caietul de franceză la loc, întrebându-se dacă Ghinea a observat sau nu dispariţia lui, Radu şi Liviu urmăreau de departe

fiecare gest al lui Ghinea. Nimic nu-l trăda însă c-ar fi stângaci.

— Să-l provocăm cu ceva! propuse Liviu.

— De acord, da’ cu ce?

Sună de intrare. În clasă şi amânară discuţia pentru recreaţia următoare. Când se termină ora, Radu, Sandu, Mircea şi Liviu aveau fiecare câte un plan. Planul lui Liviu se dovedi cel mai bun.

Radu şi Mircea aveau să alerge să-l prindă pe Sandu, trecând prin faţa lui Ghinea, Radu trebuia să dea drumul jos pixului ca şi cum i-ar fi căzut din buzunar, iar sarcina lui Liviu eră să stea prin preajma lui Ghinea în aşa fel, încât să observe cu care mână schiţează acesta gestul reflex. Îl căutară peste tot, dar Ghinea nu era nicăieri. Îl găsiră în clasă trecând de zor ceva într-un caiet. Scria cu stânga.

— E clar! spuse Liviu cu ciudă, scărpinându-se în cap.

Nu dădură rezultate nici investigaţiile făcute de Mircea. Şi Călin Puşcaşu, al cărui scris semăna cel mai mult cu cel de pe plicuri, şi Mihai Mărgăritescu, şi Cornel Deciu, cel cu nasul pe sus, şi Virgil Manoliu, aveau intacte numerele 6 şi 7 din revista *Autoturism.* Şi doar aceştia erau cei mai vizaţi dintre toţi!

Ajungând în impas, Liviu se gândi să-i ceară lui Mihai Mărgăritescu concursul. Îi cunoştea firea deschisă şi dreaptă, Mihai nu făcea niciodată obstrucţii pe pistă... Dar cum acţiunea comporta un anumit risc, şi, dacă stătea să se gândească mai bine, chiar un risc destul de serios, se duse să se sfătuiască şi cu Radu. Era şeful echipajului şi în cazul de faţă trebuia să aibă şi asentimentul lui. După ce îi expuse intenţiile, ţinu să-l prevină:

— S-ar putea însă să dau greş, şi Mihai să-l prevină pe individ! înţelegi? Acu’ nu mi-e că-l previne... Individu’ o bănui el şi aşa că încercăm să-l aflăm... Mi-e c-ar putea să

facă o legătură cu felicitările!... Dacă aude *Il commendatore, m-am a*rs!

— Da, făcu Radu şi rămase pe gânduri. Continuă după o pauză: Să-ţi spun drept, şi eu mi-am zis c-ar trebui să apelăm la un specialist. Cum de ne-a fotografiat individu' fără ca noi să-l fi remarcat? Mai ales în cazul meu şi-al lui Mircea! De fapt, aici e cel mai mare mister!

— Tocmai de aceea ţi-am propus să stau cu Mărgăritescu de vorbă!

— Eu m-am gândit la Ghinea. E scos complet din cauză, pe el în niciun caz nu-l putem bănui! Nu ştiu de ce, dar Ghinea îmi inspiră încredere. E un băiat tăcut, liniştit...

— Da, dar face parte din cercul-foto al şcolii!... Şi a fost de multe ori printre băieţii care se adunau când scoteam afară maşina!... îl avertiză Liviu.

— Dacă tu crezi că Mărgăritescu e mai potrivit, atunci... vorbeşte cu el. Ai grijă însă ce-i spui!... Adică în aşa fel încât să nu facă cumva vreo legătură cu felicitările... îl preveni Radu.

Liviu ar fi alergat îndată la Mihai, venea însă o zi „neagră", cu materiile cele mai grele, şi el avea doar o singură notă la fizică. Un cinci sau un şase i-ar fi stricat media generală pe care el o păstra cu orice preţ în jurul lui opt.

Era marja lui de siguranţă, există şi ghinioane pe lume. Te-a prins un profesor pe picior greşit, un patru, şi o lună s-au dus naibii antrenamentele. Ai scăzut sub şapte la media generală, automat eşti ras pe timp de o lună!

Învăţă până seara târziu şi, ca să-i rămână mai mult timp liber în după-amiaza de a doua zi, pregăti şi lecţia la română. Hotărâse să ia cu el fotografiile lui Mircea şi lui Radu, iar după terminarea orelor să alerge direct la Mărgăritescu acasă. Aşa şi făcu. Mihai rămase puţin cam

surprins, îl vizitase cu câteva zile în urmă şi Mircea. Ce i-o fi găsit pe ăştia din echipajul lui Radu? se întrebă el, văzându-l pe Liviu.

— Am venit să-ţi cer o părere, ştiu că eşti un adevărat artist în materie de fotografii.

— Cine ţi-a spus? se arătă curios Mihai.

— Cum, cu toţii am auzit că ţi-au selecţionat câteva fotografii pentru o expoziţie la Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor! Dacă o să ai nevoie, o să-ţi fac nişte chenare din linii ca să nu fie rama fotografiei complet albă. Nici n-ai idee cum poate să pună în valoare o linie de chenar! O linie, atât! preciza Liviu, desenând prin aer cu mâna.

— Da, am văzut. Ce părere vrei să-mi ceri?

— M-am contrazis cu Radu şi cu Mircea şi sunt sigur că eu am dreptate. După părerea mea, pozele pe care le-au primit ei sunt făcute de-o fată care stă într-un bloc alături de noi. Mereu o văd cu aparatul fotografic de gât! Nu ţi-am arătat însă pozele.

Liviu scoase din servietă cele două fotografii şi întinzându-i-le lui Mihai, îi urmări reacţia. Acesta examina indiferent pozele, după care le aşeză una lângă alta pe masă:

— Nu sunt rele. Dar nici chiar grozave nu sunt.

— Eu zic că-s făcute de-o fată, insistă Liviu.

— De ce neapărat, de-o fată?! râse Mihai. De unde vezi tu asta?

Liviu rămase serios:

— Ei, uite că se vede! Numai o fată putea să aleagă asemenea situaţii. Banale. Un băiat ar fi făcut pozele când maşina era în viteză!

— Asta cu Mircea, arătă Mihai spre fotografie, nu-i rea. Eu nu sunt de părerea ta, că-i banală... Şi a prins foarte bine momentul prăbuşirii cutiilor peste Mircea! Nu,

nu-i rea poza. Astălalta, da, e mai slăbuţă, luă Mihai fotografia lui Radu. Ce, nu voia să pornească maşina?

— Da, se-necase motoru', evită Liviu să intre în amănunte.

— Aţi împins, nu jucărie!

— Şi tu spui că nu-s făcute de-o fată?

— Nu poţi să deduci dintr-o fotografie dacă-i făcută de-un băiat sau de-o fată.

— Interesant este că noi n-am văzut când ne-a fotografiat... ea!

— Da, sunt nişte instantanee.

— Instantanee-instantanee, da' unde se găsea cea, sau, poftim, cel care ne-a fotografiat? Asta nu pot pricepe! Uite, de pildă, aici, spuse Liviu luând fotografia lui Mircea.

— În spatele lui Mircea.

— În spatele lui Mircea eram noi!

— Atunci, în spatele vostru. În orice caz e luată de sus.

— Ei, aici e aici! În spatele nostru nu putea fi, pentru că l-am fi văzut. Iar până la blocuri există o oarecare distanţă...

— Înseamnă că l-a fotografiat c-un teleobiectiv.

— Cu teleobiectiv? Cum? Eu sunt totalmente profan în treburile astea.

— Nu-i nimic complicat. La aparatul fotografic se ataşează un obiectiv asemănător unei lunete, care apropie foarte mult obiectul de fotografiat. Exact cum apropie un binoclu. Asta-i tot. Dacă spui că în spatele vostru nu era nimeni, iar până la blocuri mai e o bună distanţă, atunci v-a fotografiat de la o fereastră, cu un teleobiectiv. Noi îi zicem „tun".

„Deci asta era!" îşi spuse Liviu şi, în scurt timp, plecă de la Mihai.

Radu se apucase de lecţii, însă gândul îi zbura mereu

la Marian Ghinea. Îl revăzu retras şi timid. E adevărat, Marian se aflase de multe ori printre băieţii care se adunau în jurul maşinii când echipajul apărea pe pista *kilometrului lansat...* Dar nu, Marian nu putea fi bănuit. Scrisul său, aşa cum constatase şi Sandu, îl excludea din cercul celor vizaţi. A, că face parte din cercul foto al şcolii?... Foarte bine, tocmai de aceea va sta de vorbă cu el.

A doua zi, după terminarea orelor, făcu în aşa fel, încât în drum spre casă să se întâlnească întâmplător cu Ghinea. Acesta nu era prea vorbăreţ, Radu comentă ultimele evenimente din şcoală şi, aducând apoi vorba despre curse, îl întrebă deodată:

— Îţi mai aduci aminte cum ne antrenam eu, Sandu, Mircea şi Liviu în spatele alimentarei, vara trecută?

— Da, îmi aduc, spuse încet Marian.

— Venea o mulţime de băieţi să ne vadă. Cum auzeau eşapamentul maşinii, se strângeau pe alee. Nu ştiu cine ne fotografiază mereu. Încă de-atunci. Şi nu ştim cine. Nu-ţi aminteşti, avea cineva aparat fotografic la el?

— N-am văzut. Nu, nu cred. Eu nu v-am fotografiat, zău! se jură Marian.

— A, ştiu că nu tu. M-am gândit însă că trebuie să-i cunoşti pe cei care au aparate, prin jur. Mie un aparat fotografic nu mi-ar spune nimic, în schimb ţie... Aşa cum aş remarca eu imediat un nou băiat cu maşină!

— Acolo, pe alee, v-a făcut pozele?

— Da, şi pe alee ne-a făcut unele.

— Nu poţi să-mi arăţi şi mie o poză? Cred că-i Traian. Pozele-s făcute de sus?

— Exact! De sus şi din spate. Dacă te uiţi în direcţia alimentarei.

— Da, probabil Traian.

— Care Traian? îl întrebă Radu încercând să-şi

amintească... Traian? şi mai cum?

— Traian Mărgărit. Un băiat şchiop, blond, stă în blocul F-6, chiar în dreptul aleii.

— În blocul F-6? Şchiop? Zău dacă ştiu! E la noi la şcoală?

— Nu, nu merge la şcoală. Dă doar examene. Cică a avut poliomielită şi-a rămas aşa cu picioarele.

— Nu mai spune!?! se îngrozi Radu.

— Am vrut să mă împrietenesc cu el... Nici n-ai idee câtă răutate e-n el. Mereu născoceşte câte ceva... Odată mi-a turnat gumă arabică în pantofi...

— Cum ţi-a turnat? nu-i veni lui Radu să creadă.

— Când veneam la el, mă desculţam în antreu, ca să nu las pe covoare murdărie de-afară, şi rămâneam în ciorapi. De-abia când am ajuns acasă, mi-am dat seama ce putuse să-mi facă!

Radu fu cât pe-aci să izbucnească în râs, dar se abţinu pentru că Marian povestise toate acestea cu o notă gravă în voce şi chiar cu un fel de tristeţe.

— Da' ce nu-i trece prin cap?! A învăţat porumbeii şi vrăbiile să vină pe balcon, la mâncare, şi-acum le-ntinde curse. Bagă, claie peste grămadă, porumbei şi vrăbii la un loc...

— Extraordinar! nu-i veni lui Radu să creadă. Şi are aparat fotografic?

— Are un „Hitaki", un aparat japonez cu expunere automată... Un aparat colosal!

— Un băiat şchiop, blond?... încercă Radu să-şi amintească.

— Nu prea iese din casă. Mai mult seara. Nu, nu cred că-i normal.

— Cum de nu l-am văzut însă când ne-a făcut pozele?

— Dacă spui că-s luate de sus, înseamnă că v-a prins cu teleobiectivul. Chiar din balcon. Are un „Mato-X-4". Şi

Marian îi explică lui Radu ce-i un teleobiectiv şi cum se lucrează cu el.

— Da, blocul F-6 e chiar în dreptul aleii. La ce etaj stă?

— La cinci.

— Îmi arăţi şi mie balconul? Pozele sunt la Liviu, într-o oră ţi le-aduc să le vezi.

IV

Era o zi frumoasă şi caldă de sfârşit de octombrie. Traian auzise afară voci de copii trecând în fugă pe stradă şi îşi imaginase cam ce-ar putea fi. Virgil primise de ziua lui o minge de fotbal; precis se strânseseră băieţii pentru o înfruntare cu cei de pe strada Sineşti! Nu rezistă, se dădu jos din pat şi începu să se îmbrace. Era după o gripă, ar fi vrut să se ducă la şcoală, dar dimineaţa mai avusese frisoane şi părinţii îl opriseră în continuare la pat.

Strada pe care locuia era chiar la marginea oraşului, în apropierea căii ferate. Alături de casă se găsea un depozit de materiale de construcţie, venea apoi un depozit de lemne şi cărbuni, iar după aceea un loc viran unde jucau de obicei fotbal. Alergă într-acolo.

Era interul rătăcitor al echipei, de fapt pionul ei principal, în stare să dribleze, cu o fantezie ce înmărmurea toţi adversarii, ţinând la picior mingea de la o poartă la alta. Băieţii îi spuneau *Dobrin,* numai că acesta nu-şi începuse cariera de fotbalist apărând în poartă, pe când Traian fusese mai întâi şi întâi portar, apoi mijlocaş.

Rămase descumpănit neauzind zgomot de voci dinspre locul viran; într-adevăr, nu găsi pe nimeni acolo. Unde să se fi dus? se întrebă el mirat. Poate dincolo de calea ferată? Se îndreptă în fugă spre locul ştiut. Traversă calea

ferată şi-i găsi pe câmp doar pe Paul, pe Dan şi pe Cornel, jucând oină cu o minge de tenis.

— Nu sunteţi cu Virgil? se miră el; toţi trei făceau parte din echipa de fotbal a cartierului lor.

— Da’ unde-i Virgil? îl întrebă curios Paul.

— Nu ştiu. I-am auzit vocea pe stradă. Parcă era cu Cristea şi, mi se pare, cu Lică.

— Virgil a spart ieri două geamuri la domnul Ispas şi-a ieşit tărăboi. *Şerifu’* a încuiat mingea şi-a zis că până-n primăvară nu i-o mai dă. Hai, treci la „bătaie”! îl chemă Paul să intre în joc.

Traian ştia să se apere, se învârtea ca un titirez parând loviturile băieţilor care schimbau rapid între ei mingea, pentru a-l lua prin surprindere. La un moment dat, aceasta scăpă din mâinile lui Cornel şi alergând după ea, o văzu oprită lângă un cartuş folosit de obicei la lucrări de terasamente de cale ferată sau la cariere, ajuns aici prin cine ştie ce împrejurări. Cornel luă cartuşul şi alergă spre ceilalţi.

— Ia uitaţi-vă ce-am găsit! Mii de pocnitori scoatem din el!

— Îi înnebunim pe băieţi! se entuziasmă Dan.

— O să crape de ciudă! Una nu dau! îi avertiză Paul.

— Pe Titel îl atacăm primul! Titel e fricos. Poc! una în spate, în timp ce voi îl ţineţi de vorbă. Hai să-l desfacem!

— Să nu ne explodeze în mână! îl preveni cu teamă Traian.

— Aiurea! Dacă era bun de ceva, nu-l aruncau ei aici! De aia l-au şi aruncat, că n-a explodat la ce le trebuia lor! replică Dan.

— Uite un şurub! arătă Cornel care continua să păstreze cartuşul la el.

— N-o fi ăsta focosul? Dacă are focosul, înseamnă că-i bun şi-ar putea exploda! Staţi s-aduc şurubelniţa, să

scoatem focosul întâi, le propuse Traian şi, fără a mai aştepta răspuns, se puse pe fugă.

Ajungând acasă, luă dintr-un sertar şurubelniţa, apoi alergă imediat înapoi. Când să urce însă panta terasamentului de cale ferată, o explozie izbucni chiar acolo unde îşi lăsase prietenii. Nu mai ştia, căzuse sau se trântise singur la pământ de frica exploziei, tot ce-şi amintea era că, vrând să se ridice de jos, nu-şi mai simţise picioarele.

Rămânând singuri, băieţii nu mai avuseseră răbdare să aştepte. Paul a propus să-l aşeze pe şină înainte ca trenul să treacă, dar Cornel s-a opus zicând că pulberea o să se lipească de roţile vagoanelor şi adio pocnitori. Au aşezat atunci cartuşul pe terasament şi, de jos, au început să-l bombardeze cu pietre. Dintr-o întâmplare, una din ele l-a nimerit în plin şi tot dintr-o întâmplare, dintr-o fericită întâmplare, pietrele terasamentului proiectate cu putere de explozie n-au atins pe niciunul din ei.

Mai târziu, medicii îl întrebau pe Traian, vrând să ştie precis: „După ce-a ieşit din casă, starea generală s-a înrăutăţit sau nu? Nu cumva a simţit dureri de cap?”. „Într-adevăr, capul începuse parcă să-l doară, chiar s-a mirat, pentru că-şi luase o bască, dar nu s-a simţit mai rău. Doar o uşoară ameţeală”. „A avut şi înainte de-a cădea o ameţeală din asta?” „A avut acasă, când s-a dus la sertar să ia şurubelniţa. Şi un gol în stomac. Apoi o durere ascuţită. Ca şi cum ar fi avut crampe la stomac”. „La ce se gândea în momentul acela?” „C-o să explodeze cartuşul. Băieţii n-o să-l aştepte şi-o să explodeze cartuşul”. „A auzit întâi explozia şi apoi a căzut, sau căzuse când s-a produs explozia?” La întrebarea aceasta Traian nu mai ştia să răspundă precis. Le spunea medicilor ba că s-a împiedicat de o piatră, ba că n-a mai

avut putere să urce panta terasamentului de cale ferată, că-l părăsiseră pe neaşteptate puterile, ba că s-a speriat de explozie şi s-a culcat la pământ şi, chiar mai mult, că i-a văzut pe băieţi prăbuşindu-se plini de sânge pe terasamentul căii ferate. Sau după ce căzuse i-a văzut? Nu mai ştia.

Din discuţiile medicilor cu părinţii, Traian reţinu câteva expresii pe care nu putu să le înţeleagă deloc: *celule motorii periferice, coamele anterioare ale măduvei spinării, nervi senzitivi, comandă dată de creier dar nerecepţionată de muşchi, paralizie mozaicală*... Le uită repede, spunându-şi că nimic nu-i adevărat din toate acestea, el, de fapt, nici nu-i bolnav-bolnav, ceea ce i se întâmplase lui era o asemănare cu poliomielita, se va face brusc bine, într-o dimineaţă se va scula şi va merge pe picioarele lui.

Tratamentul se prelungi luni de zile, un tratament greu şi chinuitor, cu mişcări epuizante la tot felul de aparate de recuperare, cu masaje, împachetări cu parafină sau nămol cald, băi cu apă sărată în care trebuia să facă din nou alte eforturi. Nu era dată însă fără ca Traian să nu fie convins că, uite, acum, la bicicleta asta specială sau după baia de unde va ieşi sleit de puteri, picioarele vor deveni ale lui, aşa cum le ştiuse pe terenul de fotbal.

Treptat, muşchii secundari căpătară funcţii noi, porţiunile neatinse de boală din muşchii principali fură salvate de atrofiere şi Traian fu în situaţia de-a părăsi scaunul cu rotile. Refuză. Progresele înregistrate nu-l bucurau câtuşi de puţin; el spera, continua să spere că într-o bună zi, ca printr-o minune, picioarele îi vor deveni din nou sănătoase, cu toate că, de la un timp, o nelinişte grea începuse tot mai mult să-l apese. Medicul consideră refuzul lui Traian drept moft şi interzise categoric surorii

să-i mai aducă scaunul cu rotile la pat.

— Tu trebuie să mergi pe picioarele tale! De putut poţi – trebuie să poţi! – aşa că lasă prostiile!

— N-o să merg pe picioarele mele decât atunci când o să pot juca fotbal cu ele! îi răspunse cu îndârjire Traian.

— Lasă tu *fotbalul! Fotbalul nu mai e pentru tine!* Tu trebuie să te gândeşti cum să devii un om folositor şi ţie, şi societăţii! Coboară din pat!

— Nu cobor! se încăpăţână Traian. Dacă nu mă puteţi face bine, de ce mă mai ţineţi aici? îl întrebă el cu disperare pe medic şi, trăgându-şi pătura peste cap, izbucni în hohote nestăpânite de plâns.

În zilele următoare refuză orice tratament şi părinţii se văzură nevoiţi să-l scoată din spital, cumpărându-i un scaun pe rotile. De fapt, spitalul nu-i mai era de niciun folos, tot ce se putea face fusese făcut, restul depindea de Traian. Aşa-i spuse şi medicul la plecare:

— Dacă o să ai voinţă şi o să ştii să lupţi cu boala şi mai ales cu tine, o să faci progrese, dacă nu... schiţară mâinile medicului un gest de neputinţă. Medicina nu ştie, deocamdată, mai mult, încheie el.

Ajuns acasă, Traian nu dori să vadă pe niciunul din foştii săi colegi de şcoală şi prieteni de joacă şi se simţi fericit când îi auzi pe părinţi că în curând se vor muta în noua lor locuinţă din blocul F-6. Îşi spuse că acolo nimeni nu-l va cunoaşte cum fusese el înainte, şi mai ales cum jucase el fotbal, pe care îl socotea acum un sport stupid şi idiot şi despre care nici nu mai voia să audă vorbindu-se.

Într-una din zile, hotărându-se în secret, în secret chiar şi faţă de el, să încerce să meargă fără sprijinul nimănui, îi spuse mamei că va putea să se descurce foarte bine şi singur, nu mai are rost ca ea să rămână în concediu fără plată, acasă.

— Uite, mamă! şi Traian îi demonstră cu câtă

dexteritate mânuieşte el scaunul pe rotile, apoi, ajungând la bucătărie, cum poate umbla la frigider, la aragaz, la dulapul cu vase...

Mama ar fi vrut să-l roage să abandoneze scaunul cu rotile, amintindu-i ceea ce îi spusese medicul despre eforturile de mişcare, despre exerciţiile zilnice la care trebuia să se supună. Renunţă, pentru că Traian făcuse, abia adus acasă, o criză puternică de nervi, la un sfat asemănător al tatălui său.

— Zău, mamă, insistă Traian, chiar de mâine poţi să te duci la serviciu, mai ales c-o s-aveţi nevoie de bani la mutare! argumentă el, auzindu-i în urmă cu câteva zile pe părinţi discutând cât ar putea costa mutarea, mobila de bucătărie, cea din camera băiatului...

Mama se duse de luni la serviciu. La puţin timp după plecarea ei, Traian trecu din pat în scaunul cu rotile, ca şi cum ar fi uitat ce-şi pusese în gând, făcu un cerc prin cameră, se duse fără nicio treabă la bucătărie, trecând la întoarcere din nou prin sufragerie, se opri lângă masă. Plănuise să se sprijine de masa de sufragerie, cum se sprijinise de soră şi să încerce să meargă. Se prinse cu mâinile de marginea mesei, se ridică puţin din scaun, dar o teamă grea că nu va reuşi îl cuprinse şi se lăsă să cadă iar în scaun. Începu să plângă încet şi se îndepărtă de masă.

Adică de ce să nu poată? se întrebă deodată. El poate orice! Porni în direcţia dormitorului împingând cu îndârjire de roţi, încât nu mai reuşi să frâneze la timp înaintarea scaunului şi acesta se izbi cu putere de pat. „Bum!” făcu Traian şi izbucni în râs, într-un râs forţat, cu evidente accente de răutate.

Trecu în pat şi, cu o mişcare energică, trimise scaunul tocmai spre mijlocul dormitorului. „Hai, fără să te ţii de nimic!” se îndemnă Traian vorbind cu glas tare şi tot aşa

răspunzându-şi. „Fără să mă ţin de nimic?” „Da, fără să te ţii de nimic!” „Ţi-e frică?” „Da, mi-e frică. Nu, nu mi-e frică!” „Atunci hai!” „Gata, sunt gata...” Coborî picioarele pe podea şi de încordare se simţi cuprins de un tremur. „Poate e mai bine să mă sprijin de masă?” „Nu, n-o să te sprijini de nimic!”

Se ridică, ţinându-se de tăblia patului, făcu un pas cu dreptul, se sprijini în el aşa cum îl învăţase sora, aruncă stângul înainte, dar când să se lase în el, îşi pierdu echilibrul şi căzu pe covor. Un nod i se urcă în gât. Înghiţi nodul şi izbucni în râs.

— Fir-ar să fie!

Porni, târându-se pe genunchi, până la masa din sufragerie şi, folosindu-se de un scaun, se apucă de marginea ei, ridicându-se în picioare. „Nu, nu în jurul mesei! Ai spus doar că fără să te ţii de nimic!” „Da, dar întâi să înconjur masa o data”. „Bine, o dată se admite. Vezi cum ai uitat să mergi?”; „Prostii! îmi aduc eu aminte! Uite, am pornit!”

Sprijinindu-se de marginea mesei, aşa îi era mult mai uşor să-şi menţină echilibrul, începu să arunce unul după altul picioarele şi ajunse în punctul de unde plecase.

„Şi, acum singur! Sau să mai înconjur masa o dată?” „Nu, singur!” „Hai, zău, să mai înconjur masa o dată!” „Iar ţi-e frică?” „Cum o să-mi fie?! Uite că nu mi-e!”

Lua mâna de pe masă, făcu un pas, al doilea, încă unul, se clătină şi, bătând aerul cu inimile, se prăbuşi la podea.

— Trei paşi! strigă el victorios. Este ceva! şi se târî în genunchi din nou până la masă.

Când părinţii se întoarseră acasă, Traian dormea zdrobit de oboseală. Continuă zi de zi exerciţiile cu tot mai multă îndârjire, de multe ori cădea pe pat sleit de puteri, se odihnea şi relua din nou mersul. Din dormitor

până la bucătărie, înapoi la dormitor, iar la bucătărie şi aşa de zeci de ori. Hotărâse să nu spună nimic părinţilor până nu va învăţa perfect să sară la „plasă”, cum denumise el marginea de sus a şifonierului pe care o lua drept plasă de volei.

Era la sfârşitul lui aprilie, cu vreo două săptămâni înaintea mutării, care se amânase lună de lună, şi, în timp ce părinţii luau masa, Traian veni să-i asiste în scaunul său pe rotile. Crezând că i s-a făcut foame, mama îl întrebă dacă nu vrea să mănânce ceva. Traian prevăzuse întrebarea şi avea răspunsul pregătit:

— Da, parcă aş mânca. Stai, nu te deranja, preveni el intenţia mamei de a se scula de la masă. Îmi iau şi singur. Şi, dându-se jos din scaunul pe rotile, porni cu hotărâre în direcţia bucătăriei.

— Traian! strigară aproape într-un glas ambii părinţi, plini de uimire.

— Ce s-a întâmplat? se întoarse Traian cu faţa radiind de bucurie spre ei. Ia uitaţi-vă! sări el spre marginea de sus a uşii, cu mâna dreaptă ridicată în sus.

În timp ce părinţii îl îmbrăţişau pe rând cu nestăpânită fericire, Traian îi asigură ferm:

— O să vedeţi, voi juca volei! Şi voi fi cel mai bun! Iar apoi voi trece la baschet! De-abia acolo, cu fentele mele, le voi arăta eu ce pot!

— Sunt sigur, Traiane! îl încurajă tatăl, în timp ce mamei nu-i venea încă să creadă că ceea ce văzuse era adevărat.

— Şi noi ţi-am pregătit o surpriză, spuse ea aducându-şi aminte. O păstram pentru ziua ta, dar... Uite! Mama scoase dintr-un sertar al bufetului un splendid aparat fotografic de fabricaţie japoneză.

Tatăl lui Traian era încă de student un pasionat fotograf, îşi developa singur filmele, tot el le copia acasă

la aparatul de mărit şi, cu timpul, îi imprimase soţiei şi apoi fiului această pasiune. E drept, Traian prefera fotbalul în orele libere, dar când pleca împreună cu părinţii în excursii pe munte, aparatul de fotografiat trecea pe prim plan. Acelaşi obiectiv era fotografiat întâi de mama, apoi de tata şi, în cele din urmă, de Traian. După ce era developată, pelicula le spunea singură care din ei alesese cel mai potrivit unghi, cine reuşise imaginea cea mai artistică.

Aparatul din mâinile mamei îl înmărmuri pe Traian. Părinţii îi făcuseră, într-adevăr, o mare bucurie. Îi sărută, mulţumindu-le pentru cadoul făcut şi, luând cu grijă aparatul, se duse în dormitor ca să-l privească în linişte. Avea să-l folosească în scurt timp, când, profitând de amabilitatea unui coleg cu maşină, părinţii îl luară într-o călătorie prin ţară de 1 Mai.

A fost prima ieşire în stradă în cele patru luni de când se întorsese acasă şi aceasta după ce tatăl său îl încredinţase că niciunul din foştii săi prieteni nu se găseşte prin preajmă. Nu voia să fie compătimit, parcă îi vedea cum se uită la picioarele lui schilodite de boală, la mersul lui legănat. Fusese întotdeauna cel mai bun dintre ei, şi la şcoală, şi la sport, pionul principal al echipei de fotbal, nimeni nu sărea capra ca el, avusese un sprint formidabil, de ce să-l compătimească acum?!

Dornic însă de joacă, chiar a doua zi după ce se mutaseră în noul apartament, coborî pe alee. Fiind mai retrasă, construită ca drum de acces pentru aprovizionarea alimentarei cu mărfuri, băieţii din blocurile vecine se adunau cu toţii aici. Traian îi urmărise întâi din balcon cum îşi organizaseră jocul de volei şi de-abia după aceea hotărâse să se împrietenească cu ei. Erau cam de seama lui cei mai mulţi, niciunul mai mare.

Traversă scuarul amenajat în faţa blocului şi,

apropiindu-se de alee, aşteptă să scape careva mingea, el s-o prindă şi, pasându-le-o, să intre în joc. Ocazia nu se lăsă mult aşteptată. Făcând câţiva paşi după minge, se pregăti s-o trimită celui căruia ea îi scăpase şi astfel să le arate de câtă precizie sunt în stare degetele sale.

— Mă, răţuşcă, lasă mingea în pace! îi strigă băiatul în cauză şi repezindu-se la el îi smulse mingea din mâini. Uite la el, răţuşca!... spuse acesta şi îndepărtându-se, îi imită mersul legănat.

Traian rămase încremenit locului. Când se dezmetici, vru să năvălească cu pumnii asupra băiatului, dar acesta şi intrase în joc; le spusese probabil ceva prietenilor săi pentru că râdeau cu toţii în hohote, uitându-se în direcţia lui. Traian. Se întoarse şi porni încet spre intrarea în bloc. Habar n-aveau de volei, n-ar fi trebuit să coboare. „Când joci cu parteneri slabi, îţi strici mâna şi în scurt timp ajungi să joci tot atât de prost ca şi ei!” îşi spuse Traian, aşteptând liftul.

După ce intră în casă, închise uşa balconului ca să nu-i mai audă cum ţipă ca nişte cretini şi hotărî să se pregătească şi mai intens pentru examene. La cererea tatălui său, ministerul îi aprobase, pe baza certificatului medical, să dea examene la fără frecvenţă, ajutându-l astfel să nu piardă anul şcolar. Mai ales că Traian fusese în toţi anii premiantul clasei, numai în a V-a pierduse premiul I, primind opt la purtare: trântise un coleg care, în cădere, îşi fracturase o mână.

Faptul că amândoi părinţii erau ingineri, că îl ajutaseră tot timpul la lecţii cu explicaţii în plus faţă de cele primite la şcoală, îl făcuse pe Traian să îndrăgească fizica, chimia, matematica. Scoase din sertar manualul de fizică şi caietul respectiv şi se aşeză la masa de lucru, zicându-şi că acum va trebui să înveţe şi mai temeinic. Mama îi spusese că numai aşa îşi va putea face un rost în

viaţă, Traian ştia că mama are dreptate, dar el se gândise în primul rând la lucruri mult mai concrete şi în special aparţinând de prezent: cunoştinţele vor fi singura lui armă cu care îi va putea înfrunta pe băieţi.

Încerca să rezolve o problemă, dar gândurile îi fugeau mereu la cei care se jucau pe alee. Un fâlfâit îi atrase deodată atenţia şi, văzând un porumbel pe balustrada balconului, îşi imagină că, la o bătaie de aripi a acestuia, picioarele i-au redevenit complet sănătoase.

„Da-da, sunt picioarele tale! îl încredinţă porumbelul. Acum poţi să cobori la băieţi. Du-te şi arată-le cum ştii tu să joci! Şi volei, şi fotbal... Arată-le cum poţi să driblezi! Treci cu mingea prin ei ca prin ciur!”

„Nu, fotbal nu mai vreau să joc niciodată! spuse cu îndârjire Traian şi întrebă deodată: Spune-mi, porumbelule, tu mi-ai luat picioarele atunci pe terasamentul căii ferate?”

„Nu, nu ţi le-am luat eu, crede-mă, te rog, pe cuvânt. Dar eu pot să ţi le-aduc din când în când înapoi. Hai, grăbeşte-te la băieţi, te anunţ eu când o fi ora să plec!”

„Da, ai dreptate”, spuse Traian şi ţâşni pe uşă.

Nu mai aşteptă liftul şi coborî pe scări sărind câte trei-patru trepte deodată. Odată ajuns în faţa blocului, se repezi pe alee şi interceptând mingea din zbor, îi schimbă direcţia trimiţând-o cu putere spre băiatul negricios care îl făcuse „răţuşcă”. Acesta vru s-o reia, dar mingea îi dădu degetele peste cap şi el le duse la gură, strâmbându-se de durere.

„De ce te bagi în joc dacă nu ştii să preiei o minge măcar?!” îl repezi Traian.

„Ba ştiu, dar mi-ai pasat-o prea tare!” răspunse băiatul aproape plângând.

Traian nu-i mai acordă nicio atenţie, se instala în mijlocul cercului şi îi provocă pe băieţi:

„Hai: să vedem cine reuşeşte să mă facă să pierd mingea!” şi o pasă în direcţia celui care i se păruse că joacă cel mai bine din toţi.

Băieţii acceptară jocul, fiecare încercă să-l păcălească pe Traian, dar acesta *scoase* chiar şi mingile cele mai imposibile.

„Să jucăm la plasă! le propuse el la un moment dat. Tragem o linie pe asfalt şi ne împărţim în două echipe. Eu singur, voi toţi. Sunteţi exact şase”.

„Singur nu poţi, pentru că n-are cine să-ţi paseze!” spuse unul din băieţi.

„Ba pot! Fiind singur, am dreptul la două lovituri. Ca la antrenamente, *pasul de control.* Bine? Ori vi-i teamă c-o să pierdeţi la scor?”

„Uite-te la el! râse băiatul pe care Traian îl considera cel mai bun jucător dintre cei de faţă. Faceţi linia, să-l învăţăm minte!” se adresă acesta prietenilor săi.

Traseră la sorţi jumătăţile de teren. Traian căpătă serviciul. Se săltă, lovi mingea cu podul palmei şi trimiţând o *ghiulea* în colţul advers, realiză primul punct. Băieţii se masară pe linia a doua, la intercepţie, numai că, de data aceasta, Traian servi cu efect şi *puse* mingea chiar lângă „plasă”.

Realiză, unul după altul, nouă puncte din serviciu, aducându-i pe adversari la desperare; cea de a zecea minge fu, în sfârşit, interceptată şi trimisă peste plasă, înapoi. Traian execută o flexiune din genunchi, ridică mingea cu putere în aer, alergă la plasă şi trimise o *torpilă* imparabilă în terenul advers. Restul de puncte le obţinu tot din serviciu, strigând de fiecare dată adversarilor săi: „Daţi-vă, băieţi, mâinile la remaiat!”, „Sunteţi încă tineri, băieţi!”, „Hai, trageţi fermoarul la mâini!”, „Ce naiba aveţi mâinile aşa rare?!”

În timp ce schimbau terenurile, unul din adversari

propuse, ca mingile din serviciu să nu se considere puncte.

„În regulă! acceptă Traian. Cum vreţi voi, aşa facem. Deci, serviciul este doar o simplă punere a mingii în joc, nu?”

„Exact!”

Băieţii începură să-l hărţuiască, trimiţând balonul în colţul opus celui în care se afla el, Traian însă executa adevărate salturi acrobatice, recupera mingile cele mai imposibile, le ridica în aer, din câţiva paşi ajungea la plasă, se înălţa, bătând cu putere pământul şi plasa balonul, prin mişcări înşelătoare ale mâinii, exact acolo unde nu se aşteptau adversarii. Câştigă şi setul al doilea la zero.

„Hai baschet! propuse unul din băieţi şi i se adresă lui Traian: Baschet joci?”

„Baschet? Joc!” făcu el în doi peri.

„Fără coşuri? Cum o să jucăm fără coşuri?” se opuse un al treilea.

„Desenăm pe asfalt două cercuri, unul într-un cap al terenului, al doilea în celălalt capăt şi cine aşază mingea în cerc marchează două puncte. Bine?” îl întrebă pe Traian băiatul care propusese să se treacă la baschet.

„Bine”, fu Traian de acord.

„Eu îi iau în echipă pe Eugen şi pe Adrian, şi-o să fim trei, iar tu faci echipă de patru”.

„Nu! refuză Traian. Eu joc în continuare singur. Ia-ţi-l tu pe toţi!”

„Faci pe grozavul?”

„Nu fac pe grozavul, da’ nu vreau să fac echipă cu niciunul din voi!”

„De ce, pentru c-am râs de tine că mergi clătinându-te ca o raţă? Dacă aşa mergeai?!...”

„Merg cum vreau, treaba mea! Cu voi însă nu fac

echipă! Pentru că habar n-aveţi să jucaţi! Vă bat şi singur, aşa cum v-am bătut şi la volei!”

„Ia, mă, să-i tăiem noi din nas!”

„Voi şase, eu, unul, dar eu pun de fiecare dată mingea în joc. Fără *angajament.* Şi am dreptul, pentru că sunt singur, la *duble.* De acord?”

„Bine, de acord”.

Băieţii se retraseră în partea lor de teren, Traian luă mingea, începu s-o bată de pământ fără să înainteze, aşteptând să fie atacat. Aşa se şi întâmplă. Începu driblingul, antrenându-i în urmărirea sa. Pricepându-i intenţiile, unii încercară să-l blocheze cu *capace,* Traian însă schimba prin spate balonul dintr-o mână în alta, se prefăcea că porneşte într-o direcţie, dar ţâşnea în cea contrară şi aşeza mingea în cere.

Ambiţionându-se, băieţii îşi elaborară o tactică. Nu folosi la nimic. Traian parcă legase balonul de mâini, îl schimba dintr-o mână în alta, când pe jos, când pe sus, când prin spate, ca un adevărat fachir, şi chiar dacă vreunul din băieţi reuşea să atingă mingea, aceasta descria o traiectorie sinuoasă prin aer şi, ca vrăjită, se întorcea din nou în inimile lui Traian.

Scorul era 18:0 în favoarea sa, când un porumbel zbură pe deasupra şi Traian îi auzi vocea: „Întoarce-te acasă, s-a făcut ora mea de plecare!” „Bine” îi răspunse. Traian, cu toate că ar mai fi rămas încă multă vreme pe alee.

„Gata, ajunge! le spuse el băieţilor, oprindu-se în mijlocul jocului. Mă duc să-mi fac lecţiile”.

„Păi nu suntem în vacanţă?!” se miră unul din ei.

„Ba da, dar eu am de învăţat la materii care nu se predau încă în şcoală!” le răspunse Traian şi porni în fugă spre casă.

Porumbelul vrăjitor reveni mereu pe balustrada

balconului, înapoindu-i lui Traian picioarele sănătoase, numai că el nu mai cobora la băieţi, pe alee, ci prefera să joace în echipele unor puternice cluburi. Tatăl său îl abonase la *Sportul,* cunoştea toate clasamentele, ştia când şi ce meciuri grele se joacă şi intra întotdeauna în echipa care, după *calculele hârtiei,* era dinainte învinsă, răsturnând spectaculos pronosticurile.

Fu chemat să joace în echipa de volei a clubului Dinamo, baschet la Steaua, polo pe apă la Universitatea, handbal la Rapid... refuză peste tot. Trebuia să rămână elementul surpriză, să aducă victoria acolo unde era sperată cel mai puţin. În cele din urmă îndrăgi rugbiul şi intră definitiv la Griviţa Roşie. Era sportul care îi oferea cele mai multe satisfacţii, un sport complex, cu adevărat bărbătesc, abia aştepta să intre la *grămadă*, să ţâşnească apoi cu balonul oval spre buturile adverse şi, evitând toate blocajele, să înscrie printr-un *dropgol*, ovaţionat frenetic de suporterii săi.

Şi totuşi băieţii de pe alee, ale căror voci urcau clare spre el, îl scoteau din sărite. Vru să-l roage pe tatăl său să-i alunge de acolo, să-i spună că din cauza gălăgiei lor infernale nu putea să înveţe, dar, imaginându-şi cam ce răspuns va primi, renunţă. O să-i pedepsească pentru că-l făcuseră răţuşcă! găsi el motivul. Da, trebuie pedepsiţi!

Se chinui săptămâni întregi să inventeze ceva, însă tot ce-i trecuse prin cap nu corespunsese intenţiilor sale. Într-o zi, căutând în dulapul de la bucătărie un vas, dădu cu ochii de termos şi în aceeaşi clipă ştiu ce avea de făcut. Fără recipientul de sticlă, termosul era ca un tun. Mai rămânea să traforeze dintr-o bucată de placaj un capac cu un milimetru mai mic decât circumferinţa termosului, în aşa fel încât capacul, tras de o sfoară, să culiseze în interior. Va da o gaură în partea din spate a termosului, prin ea va scoate sfoara, după ce mai întâi va monta un

arc între fundul termosului şi capac.

De unde însă arc? Luă casa la rând. Exista un arc, ştia, dar acesta era de extensie pe când lui îi trebuia unul din presiune! Cele care preluau vibraţiile motorului de la frigider nu corespundeau, fiind prea scurte şi tari... Trecu zadarnic de câteva ori în revistă mobilă cu mobilă, obiect cu obiect.

— Fir-ar să fie, să mă împotmolesc eu din cauza unui arc?! spuse el cu ciudă, trântindu-se într-un fotoliu din camera părinţilor săi. Şi în aceeaşi clipă ştiu de unde va lua arcul dorit. Chiar de la somiera lui, cum de nu se gândise?!

Se grăbi într-acolo, ridică somiera de pe postamentul de lemn şi văzu cele mai fantastice arcuri din câte pot exista pe lume. Exact ce-i trebuia lui! Alese unul din arcurile din mijloc, tăie cu o lamă sforile care îl ţineau legat fedeleş de fraţii săi gemeni şi tras de pe stinghie, arcul sări afară, destinzându-se cu un zbârnâit prevestitor de fapte mari.

Într-adevăr, arcul intră ca turnat în corpul de metal al termosului, se dovedi doar ceva mai înalt, ceea ce îl satisfăcu şi mai mult pe Traian. Încordarea pe care o va acumula la comprimare va fi şi mai mare şi deci şi forţa pe care o va degaja la eliberare mult mai puternică!

În rest, construirea *tunului* nu mai constituia o problemă. Traforă capacul, îi dădu în centru cu burghiul o gaură, trecu o sfoară groasă prin ea, înnodă zdravăn capătul care ieşise afară, celuilalt capăt îi dădu drumul prin mijlocul arcului, apoi prin termos şi îl scoase prin orificiul făcut cu un cui. Acum arcul putea fi presat înăuntru cu ajutorul capacului. După ce execută şi operaţiunea aceasta, ciocăni marginile de la gura termosului peste capac, pentru că, altfel, proiectat de arc, capacul ar fi scăpat în afară.

Întreaga operaţie nu dură mai mult de o oră şi Traian ieşi pe balcon pentru a vedea cum va fixa el *tunul* într-o poziţie cât mai perfectă de tragere. Să-l ţină cu o mână şi cu cealaltă să tragă de sfoară pentru a comprima arcul era exclus. Întâi, termosul era prea gros şi el nu avea cum să-l prindă cu o singură mână, apoi, arcul nu putea fi comprimat de către capac decât dacă se trăgea de sfoară cu ambele mâini.

Examinând perspectivele de prindere pe care le oferea balustrada balconului, îşi aminti că termosul era purtat în excursii pe o curea. Port-termosul nu putea fi decât acolo unde se afla şi rucsacul, adică în dulapul din oficiu.

Odată rezolvată şi problema prinderii *tunului* de balustrada balconului, furişându-se pe lângă zidurile blocului, aduse câteva sacoşe de pietriş, găsit din belşug pe şantierul unui bloc nu departe de ei. Acum putea acţiona. Trase de sfoară, amorsând arcul, introduse în tubul termosului vreo trei pumni de „muniţie”, îl îndreptă în direcţia aleii şi dădu drumul la sfoară.

Nebănuind ce-i aşteaptă, câţiva băieţi jucau fotbal la o singură poartă, alţii săreau „capra”, când se năpusti realmente din cer o ploaie de pietriş peste ei. Se uitară cu surprindere în sus, apoi de jur-împrejur. Negăsind nicio explicaţie, reluară jocul. Peste puţin timp, o nouă ploaie de pietriş se abătu de sus. Încercară din nou fără succes, să se dumirească ce se întâmplă.

Blocurile F-5 şi F-6 erau singurele din apropierea aleii, dar prea departe ca pietricelele aruncate de acolo cu mâna să poată ajunge la ei. Şi, apoi, acestea cădeau de sus şi nu una sau două!... La a treia ploaie, fu evident că cineva îi bombardează ca să plece de acolo. Iar acel cineva nu putea fi decât din blocurile F-5 sau F-6. Probabil de pe acoperişul acestora; chiar din cer nu cădeau pietricelele acelea!

— Bine, bine de pe acoperiş, dar cu ce le aruncă? urcă spre Traian vocea intrigată a unui băiat. Pe mine m-a lovit drept în cap!

— Şi pe mine, se plânse un altul.

— Haideţi mai bine să mergem, o să ne împroaşte mereu, spuse un al treilea, ţinându-se cu mâna de ceafă. Asta nu-i glumă, habar n-aveţi ce mă doare!

Şi în aceeaşi clipă se treziră din nou bombardaţi. O luară cu toţii la fugă.

Bombardamentele cu pietriş se repetau ori de câte ori apăreau pe alee şi în cele din urmă, terorizaţi, băieţii abandonară locul acela de joacă.

Abia peste două săptămâni se hotărî Traian să iasă din bloc fără să fie însoţit de părinţi. Aceştia îl scoteau mereu la plimbare, în acelaşi timp însă îl rugau să se ducă şi singur să se joace la aer. Traian pretexta că are de învăţat sau chiar le spunea că se jucase dimineaţa jos cu copiii. Tocmai de aceea îşi luă acum aparatul fotografic cu el; văzând fotografiile, părinţii se vor convinge că într-adevăr iese şi singur pe stradă.

Se îndreptă spre şantierul de construcţii de unde cărase pietrişul. Copiii n-aveau de ce să se adune acolo, nu era un loc prielnic de joacă şi el văzuse o macara-turn pe care atunci nu avusese timp s-o privească pe îndelete la lucru. Şantierul era destul de întins, cum i se păru lui, cartierul noilor blocuri pătrundea pe un front tot mai larg în străduţele cu case vechi de pe timpuri.

Urmări cu atenţie mişcarea colosului de metal, al cărui braţ graţios ridicase un panou enorm de beton la etajul al optulea şi Traian, schimbându-şi de câteva ori poziţia, fotografie din mai multe unghiuri dantelăria de metal a giganticei macarale.

Se pregătea tocmai să se îndepărteze, când zări, atârnând aproape în vid, doi muncitori care încercau să

prindă legăturile noului panou de beton. Era bun teleobiectivul aici, îşi spuse Traian, ar fi făcut o poză *contre-jour* şi-ar fi băgat în cadru şi braţul macaralei profilat pe un cer cu nori mici alburii.

Se căţără pe o stivă de scânduri, declanşă aparatul şi îi păru din nou rău că nu luase teleobiectivul cu el. Oare ce simţeau cei doi muncitori când se uitau în jos de la înălţimi atât de ameţitoare? se întrebă Traian, căruia tatăl îi spusese în câteva rânduri că lucrul cel mai interesant de surprins sunt expresiile feţelor omeneşti.

Porni încet în direcţia bulevardului, dornic deodată de animaţia lui, de circulaţia intensă a maşinilor care exercitau asupra sa o atracţie aparte. Ar fi dorit ca şi părinţii lui să aibă o maşină, să poată sta şi el alături de tatăl său la volan, să simtă cum zboară pomii de pe marginea şoselei, cum creşte viteza şi mai ales să-l însoţească la *service.* Când fusese în excursia aceea prin ţară, de 1 Mai, domnul Postelnicu oprise la un *service* din Braşov ca să schimbe uleiul şi să greseze maşina, şi Traian rămăsese mut de uimire cum ridicase cricul hidraulic Fiatul.

Surprinse doi băieţi mai mari cu doi sau trei ani decât el, venind din sens opus; dăduseră colţul, unul din ei arăta cu mâna în direcţia sa.

— Şchiopului aparat de gât îi lipsea! îi spuse acesta lui Traian şi-l acostă: Ce ţi-ai pus, mă, aparatul de gât? Ori ai ieşit să te vadă lumea că ai şi tu aparat?!

— Lasă-l, Cristian, acu’ îi dau lacrimile! Nu te uiţi ce pricăjit e?! interveni celălalt băiat trăgându-şi prietenul de braţ şi îşi văzură de drum.

Într-adevăr, în ochii lui Traian apăruseră două boabe de lacrimi. Nu şi le şterse, ca şi cum nu le-ar fi simţit cum alunecă grele pe faţă. Pornind încet mai departe, îşi scoase de după gât aparatul. Aşa îl învăţase tatăl să-l

poarte ca să nu-i scape din mâini când fotografia sau să nu-l uite pe undeva din greşeală.

„Nişte derbedei! La ora asta ar fi trebuit să fie la şcoală! Puţin îmi pasă de cele spuse de ei!” îşi zise Traian cu fermitate şi, cu un gest hotărât, îşi petrecu din nou cureaua aparatului după gât. Dar dacă se mai întâlneşte cu alţii?... se întrebă el deodată cu teamă. Ascunse aparatul sub braţ şi o luă înapoi în direcţia şantierului de construcţii, ca să iasă în spatele blocului său; evita astfel aleile.

Părinţii lui Traian se aşteptaseră ca, în cele din urmă, fiul lor o să-şi găsească un prieten printre copiii din jur, dar văzând că nimeni nu vine la el şi că Traian preferă din ce în ce mai mult să rămână singur cu cărţile, se hotărâră să-i creeze ei un prieten mai statornic de joacă.

Mama vorbi cu o colegă de birou care avea un băiat de seama lui Traian, apoi stătu de vorbă cu acesta, explicându-i ce i se întâmplase fiului ei şi, cum de puţin timp se dăduse vacanţa de vară, veni într-o zi acasă cu el.

Lui Traian nu-i fu greu să înţeleagă la ce se gândise mama sa şi hotărî să se răzbune pe Dorin, în aşa fel încât acesta să nu mai dorească să vină din nou. Pentru a salva aparenţele, îl primi cu bunăvoinţă şi îl luă chiar în camera obscură unde trebuia să developeze un film. Explicându-i lui Dorin fiecare operaţiune în parte, spălă bine filmul şi îl uscă pe balcon apoi execută cu aparatul de mărit copiile pe hârtie fotografică.

Dorin urmări cu atenţie toate acestea. Era un băiat liniştit şi tăcut, îi plăcea cu câtă îndemânare lucra Traian, fără să-şi dea aere sau să se grozăvească faţă de el. Examinau împreună fotografiile scoase din aparatul de uscat, când Traian îi propuse:

— Hai să jucăm „Nume proprii”, vrei?

— Hai, acceptă Dorin.
— Geografie, istorie, literatură... Alege!
— Geografie, se hotărî Dorin.
— Cu ce literă începem?
— Cu „A”.
— Perfect! Am început! îl anunţă el pe Dorin. Alexandria! şi a noastră, şi cea egipteană! preciză Traian.
— Avrig! replică Dorin.
— Albota!
— Anglia!
— Albania!
— Apahida!
Replicile curgeau una după alta, dar, la un moment dat, Dorin încetini ritmul, făcu pauze de gândire şi se opri. Zâmbind triumfător, Traian continuă:
— Ancona, Azov, Aman, Ana, Ashington...
— Aşa, inventând nume!...
— Ce nume am inventat? protestă Traian.
— Ana ce-i? Ana de Austria da, dar la istorie!
— Lacul Sfânta Ana, domnule!
— Da’ Ashington? Poate Washington?!
— Nu, nu Washington! Ashington, port la Marea Nordului în Anglia. Da’ Abrud? Da’ Acera? Da, Agra, în India? La „a” eşti repetent. Unu la zero!
Aleseră alte litere, trecură apoi la istorie, însă de fiecare dată Traian câştiga detaşat. Şi pe măsură ce scorul creştea, ironiile deveniră tot mai dure până se transformară de-a dreptul în jigniri. Ca şi cum Traian ar fi urmărit să-l scoată din sărite pe Dorin şi, enervându-se, acesta să-i spună „Şchiopule” sau „Raţă” sau „Poticnitule!” sau de-a dreptul „Schilodule!”
Erau la litera „L” la istorie, Dorin spuse după o pauză de gândire „Ladislau”, Traian replică imediat „Lincoln” şi Dorin nu mai putu să continue.

— La Fayette! Leopold al Belgiei şi Leopold al Ungariei! Laios!...

— Care Laios? îl întrerupse Dorin. Ăsta-i nume din Ardeal!

— Da’ de Laios, regele Tebei n-ai auzit? Tatăl lui Oedip! Sau în capul tău sunt numai tărâţe?! Mă, tărtăcuţă! îl provocă din nou Traian.

— Bine, eu trebuie să plec, se ridică Dorin şi se grăbi spre uşă.

Când îşi luă la revedere de la părinţii lui Traian, mama acestuia îl întrebă de ce nu mai stă, de ce pleacă.

— Am bilete la film, inventă Dorin, evitând privirea lui Traian.

Abia târziu de tot avea să afle doamna Mărgărit cele întâmplate; Dorin nu povesti nimic acasă, spuse doar că nu se mai duce la Traian, pentru că acesta e un băiat curios.

Pentru Traian însă victoria – cum o socotea el – împotriva lui Dorin constitui o primă satisfacţie de acest fel şi până a se produce ruptura dintre el şi părinţi, o rugă mereu pe mama sa să-i aducă băieţi ca să se împrietenească, chipurile, cu ei. Niciunul nu se mai întoarse însă, după prima vizită, şi mama îl întrebă într-o zi:

— Ce se-ntâmplă, Traiane, că fug toţi copiii de tine?

— Sunt reduşi, asta e! îi răspunse el şi deodată adăugă: Mamă, găseşte-mi, te rog, un băiat bolnav ca şi mine!

Mama îl privi şi înţelese aproape tot. Îi promise că o să se intereseze, poate află pe cineva, şi trecu la alt subiect.

Într-o zi, împotmolindu-se în rezolvarea unei probleme la matematică, Traian se duse cu caietul să ceară ajutorul tatălui său, însă, când să intre în sufragerie, îl auzi pe acesta spunând: „...Cred c-ar trebui să avem încă un

copil”. „Da, cred că ar fi bine, îi răspunse soţia. Şi eu m-am gândit”. Traian se retrase cu ochii în lacrimi: „Nu le mai trebuia. Voiau un alt copil. Un copil cu picioarele sănătoase”. Nu ştia că discuţia pornise de la cele patru camere pe care le avea apartamentul lor; trântindu-se pe pat, începu să plângă în hohote, înăbuşite cu o dârzenie extremă: „Nu, să nu-l audă plângând!”

A fost clipa din care Traian s-a închis într-o muţenie aproape totală. Răspundea monosilabic când era întrebat, părăsea rar camera după ce părinţii se întorceau acasă şi, în afara cărţilor, refuza tot ce venea de la ei şi nu-i era strict necesar. N-o făcea cu duşmănie sau ostentativ, ci cu tristeţe reţinută şi sobră, în prezenţa lor faţa lui devenea imobilă, privirea inexpresivă.

Durerea din prima zi se schimbase într-o amărăciune imensă; zeii săi se prăbuşiseră şi, odată cu ei, certitudinile. Fusese convins că erau cei mai înţelepţi, cei mai buni, cei mai puternici, cei mai frumoşi oameni din lume, imateriali aproape. Se prefăcuseră în cioburi, doi oameni oarecare – mărunţi şi stupizi, stând acolo în sufragerie la masă. Totul se petrecuse într-o fracţiune de secundă, fusese ca un *flash* care îi pusese deodată în lumină. Aşa-i vedea mereu, rostind „Cred c-ar trebui să mai avem un copil”.

Părinţii sesizară îndată schimbarea intervenită în comportarea lui Traian, încercară, pe rând, să afle ce se întâmplase, care era cauza atitudinii sale indiferente şi reci, a crispării, a lungilor sale tăceri retractile, dar nu reuşiră să scoată nimic de la el. Nu ştiau că Traian se pedepsea şi pe sine, abandonând total exerciţiile de ergoterapie pe care le făcea la un aparat construit de tatăl său, după un model luat dintr-o clinică. Stătea ore întregi culcat pe pat cu ochii ţintă pe o zgârietură a peretelui sau, şi mai adesea, cu cearceaful tras peste cap,

chemând porumbelul la el.

Şi acesta venea, nu se lăsa prea mult aşteptat, şi atunci Traian reuşea cele mai fantastice lucruri.

Acum nu se mai mulţumea doar să joace rugbi în echipa *Griviţa Roşie;* era şi pilot de experienţă pe cele mai teribile tipuri de avioane cu reacţie, şi scafandru de mari adâncimi, în căutarea unor lumi scufundate; şi navigator solitar pe întinsul de necuprins al oceanelor, dar mai ales călăuză secretă a echipajului unei farfurii zburătoare ce investiga Terra şi pe locuitorii ei.

V

Într-o zi, Traian auzi cu surprindere urcând dinspre alee zgomotul unui motor şi mai multe voci de băieţi. Alergă la balcon şi rămase uimit văzând o adevărată maşină de curse, doar că era făcută ca pentru băieţii ce sosiseră cu ea pe alee şi care îi erau complet necunoscuţi. Le urmări fiecare mişcare, auzindu-i strigându-se reciproc, află cum îi cheamă, îşi dădu repede seama că acela căruia băieţii îi spun când Radu, când Fittipaldi, îi învaţă să conducă şi că maşina e probabil a lui.

Vrând să desluşească mai bine manevrele pe care le demonstra acesta lui Liviu, lui Mircea şi lui Sandu, montă în grabă teleobiectivul la aparatul fotografic şi îi *aduse* lângă el pe cei patru cu maşină cu tot. Asistă astfel nevăzut la lecţiile lor de conducere câteva zile la rând.

Băieţii învăţară întâi, cu maşina la „rece”, cum să acţioneze pedalele, cum să manevreze schimbătorul de viteze, apoi la „cald”, cu motorul mergând, cum să pornească de pe loc lin şi fără smucituri, apăsând uşor pe acceleraţie şi, simultan, ridicând piciorul de pe ambreiaj, cum şi când trebuie schimbate vitezele, fără să caute cu

privirea nici pedalele şi nici levierul schimbătorului de viteze.

Traian nu scăpă niciun cuvânt, şi mai ales nicio manevră executată de Radu. În acelaşi timp însă, ca spectator de pe *margine,* putu să observe reacţiile fiecărui băiat, ce spuneau expresiile feţelor lor şi îşi zise că Liviu, cu toate că nu-i venea nici până la umăr lui Sandu, trebuie să fie dat naibii; Mircea era probabil fricos; Sandu – un tip care gândea fiecare cuvânt, iar Radu – un băiat inteligent şi energic, evident, ştia ce voia.

De ce îi zic însă băieţii *Fittipaldi?* se întrebă Traian. Urmărise în *Sportul* desfăşurarea Marilor premii, cunoştea evoluţia clasamentului după fiecare din ele şi, bineînţeles, ştia că Emerson Fittipaldi devenise campion mondial. Îşi spuse că Radu îşi luase acest nume pentru că aleargă cu maşina la cursele de carturi, altă explicaţie nu putea exista.

Această concluzie trezi în Traian un interes şi mai mare faţă de cei patru băieţi. Îndată ce apăreau pe alee, se instala în balcon, urmărind tot ce făceau prin teleobiectivul aparatului de fotografiat. Când Mircea se urcă la volan pentru a pleca în prima cursă a *kilometrului lansat,* Traian prevăzu după faţa crispată a acestuia ceea ce avea să se întâmple. Armă aparatul şi, într-adevăr, Mircea intră ca hipnotizat în stivele cu lăzi goale şi cutii de carton de lângă peretele alimentarei.

Developând filmul, Traian îşi spuse că le va pregăti şi lui Liviu, lui Radu şi lui Sandu câte o fotografie şi, punându-le pe toate într-un plic mare cu o greutate înăuntru, îl va arunca din balcon pe alee. Era de fapt pretextul pe care şi-l găsise pentru a urmări în continuare băieţii, renunţând la ideea de a-i goni de acolo, prin bombardamente cu pietriş.

La un moment dat însă Liviu, Radu, Sandu şi Mircea

nu mai apărură pe alee. Îi aşteptă câteva zile la rând şi, intrigat de dispariţia bruscă a acestora, se duse să-i caute. Negăsindu-i, se întoarse acasă, spunându-şi că se întâmplase probabil ceva, poate se defectase maşina, nu se poate să nu vină ei din nou pe aceeaşi alee!

Aşteptă în zadar o săptămână întreagă, apoi încă o săptămână, băieţii intraseră ca în pământ. Se hotărî să lămurească misterul. Îi căută din nou pe aleile învecinate, ascultă atent în toate direcţiile, zgomotul ţevii de eşapament a maşinii nu se auzea de nicăieri. Spre prânz îi văzu întorcându-se cu *RB*-ul dinspre oraş şi îşi aduse deodată aminte de parcul unde fusese de câteva ori cu părinţii. Era chiar în direcţia din care veniseră ei şi nu prea departe.

În dimineaţa următoare porni într-acolo, cercetă aleile parcului şi în cele din urmă auzi zgomot de maşini turate la maximum. Aşa găsi cartodromul şi ceea ce văzu aici îl umplu de uimire. Pe pista circuitului se desfăşura o adevărată cursă de viteză, în frunte era o maşină galbenă, pilotată de un băiat cu cască roşie, alte şase maşini veneau din spate într-o urmărire acerbă; abia târziu apăru şi Sandu la volanul *RB*-ului.

După ce se pierdu şi maşina acestuia, Traian se strecură printr-o spărtură a gardului de arbuşti ce înconjura cartodromul, o luă în direcţia în care dispăruseră alergătorii şi, întâlnind o curbă, se aşeză mai încolo pe iarbă, în spatele unui tufiş. Maşinile se auziră venind.

La conducere se afla acum un băiat cu cască albă, tatonat îndeaproape de fostul *lider* al cursei. Arrrrrrrrrrr! scheunară eşapamentele în frână de motor. Cei doi se înscriseră împreună în viraj, dar, la ieşire, pilotul cu cască roşie reuşi s-o ia înainte. Urmară trei maşini, una după alta, în grup, încă una la mică distanţă de acestea şi abia

târziu Sandu.

„Fantastică cursă!” îşi spuse Traian. În aceeaşi clipă, văzu un băiat venind în fugă pe marginea pistei; îşi trase repede picioarele sub el. Ar fi vrut să se ascundă şi mai mult în spaţiul tufei, dar acesta, remarcându-l, îi făcu un semn de salut.

— Vreau să văd ce se-ntâmplă, mereu greşesc virajul ăsta tâmpit! îi explică Horia Abagiu de ce venise acolo. Am impresia că-l *negociez* prea pe dreapta, era de două ori *să ies în decor.* Dacă-l *tai* însă... se întrerupse, deoarece maşinile apăruseră pe linia dreaptă.

Pilotul cu cască albă se afla din nou în frunte. Şi de astă dată el avu grijă să *închidă* virajul pentru ca rivalul său să nu i-l mai poată fura.

— Formidabil duel! exclamă Traian fără să vrea.

— Lui Stoian îi merge mai bine maşina, însă Pleşan e mai bun. Pe viraje, Pleşan e mai bun.

— Stoian e cel cu cască albă? întrebă Traian vrând să ştie precis.

— Da, el e Stoian, Stoian e *Regazzoni.*

— Şi aveţi mereu curse aici?

— Aaa, de-abia acu’ ăi descoperit circuitul? Ce curse? ’Astea-s antrenamente... Cursele-s pe viaţă şi pe moarte! Eşti tot ca un odgon! O singură mişcare incorectă de volan pe viraje şi-ai şi zburat *în decor!* Un milimetru dacă apeşi frâna mai mult, a şi început derapajul! N-ai schimbat viteza la timp, te-ai şi trezit depăşit! Un circuit formidabil! Fantastic de greu! Exact ca „Le Mans”-ul! Atingi pe linia dreaptă de la *Hunaudieres* aproape *trei sute şaizeci* la oră... Sub *trei sute şaizeci* nici n-ai voie să mergi! Şi vine *acul de păr* de la *Mulsanne.* Dacă nu reduci sub *optzeci* la oră, te-a *scuipat* din viraj!

— Da, forţa centrifugă... spuse Traian, imaginându-şi ce se întâmplă. Vin! îl făcu el atent pe noul său cunoscut.

Maşinile mai trecuseră de două ori, pilotul cu cască albă, cel care purta pseudonimul de *Regazzoni,* se aflase în continuare la conducerea cursei, dar fusese evident că urmăritorul său, supranumit *Jim Clark,* îl presa din ce în ce mai puternic din spate. Şi, într-adevăr, Nelu Stoian apăru acum în capul coloanei; îl depăşise pe Titus Pleşan undeva pe traseu.

— Bravo *Clark!* îl încurajă Traian când acesta trecu prin faţa lor, înscriindu-se primul în viraj.

— Hai, nu vii cu mine la *parcul închis?* îl chemă Horia Abagiu. Acolo sunt toţi băieţii. Mă uit unde greşesc virajul şi mergem.

— Nu, eu trebuie să plec, spuse Traian cu părere de rău. Mai stau câteva minute şi plec. Sunt mulţi băieţi în *parcul închis?*

— Vreo patruzeci. Numai noi suntem treizeci şi patru! Bine, atunci am plecat. Ura! făcu Horia Abagiu, ridicând mâna în semn de salut.

Traian îl văzu cum examinează intrarea virajului, aşezându-se cu spatele în direcţia din care veneau maşinile, apoi, schimbându-şi de câteva ori poziţia – mijlocul acestuia şi, în sfârşit, ieşirea din viraj. Abia după ce Horia îi făcu din nou semn cu mâna şi se îndreptă în fugă spre *parcul închis,* se ridică şi Traian de pe iarbă.

Ieşind în spatele gardului de arbuşti, se gândi că, apărat de acesta, ar putea ajunge la *parcul închis* şi grăbi paşii, imaginându-şi zeci de alergători pregătindu-şi maşinile într-un vacarm general de voci şi motoare, întâlni intrarea pe cartodrom şi îşi dădu repede seama că, mergând de-a lungul gardului, se îndepărta de aleile circuitului. Într-adevăr, ajunse la zidul înalt ce înconjura curtea Liceului „Ioan Slavici”.

Se întoarse şi porni repede înapoi pentru a ocoli întregul perimetru al cartodromului, spunându-şi că

parcul închis ar putea fi în partea opusă. Ajungând aici, găsi o situaţie similară: gardul de arbuşti era în formă de potcoavă. Nu, n-avea cum să ajungă în spatele *parcului închis,* acesta, după cum se vedea, era lipit de zidul liceului.

Renunţă la ideea sa şi porni încet spre casă. Mersul grăbit şi drumul destul de lung pe care îl făcuse de jur-împrejurul cartodromului îl obosise însă, simţi dureri în picioare şi se aşeză mai încolo pe iarbă.

Îşi spuse la un moment dat că poate ar fi mai bine să vină aici în scaunul său pe rotile. Atunci nu l-ar mai face nimeni „răţuşcă”, le-ar fi milă de el. Începu să lovească cu furie pământul cu pumnii, şi când nu-i mai simţi de durere, se întinse cu faţa în iarbă, plângând încet, pe tăcute, fără lacrimi aproape.

După câteva săptămâni, însă, într-o duminică dimineaţa, spunându-şi că boabele de porumb cu care prindea porumbeii ademeniţi pe balcon erau pe terminate, se duse la piaţa şi, la înapoiere, se abătu pe la cartodrom. Pe pistă alergă o singură maşină – cea a lui Radu – cu Liviu la volan. Aşteptă în continuare. La conducerea maşinii se schimbară pe rând Mircea, Radu şi Sandu, şi Traian îşi spuse că acum îi va fi mult mai uşor să se strecoare spre *parcul închis.* Găsi într-adevăr un pătrat mare de asfalt ce pornea chiar de lângă zidul liceului, numai că *parcul închis* era tăcut şi pustiu.

Amintindu-şi cum îi descrisese Horia Abagiu circuitul, cum îl asemuise cu celebrul „Le Mans”, vru să plece de-a lungul traseului dar, aşteptându-l pe Radu să treacă cu maşina, văzu o tufă enormă chiar lângă locul unde se aflau Liviu, Mircea şi Sandu. Se ascunse în spatele ei şi, asistând la discuţiile băieţilor, înţelese că se pregăteau pentru cursa de campionat, hotărâţi să le servească o surpriză celor de la „34”.

Lăsându-se captivat de înfruntarea aceasta inegală ca forţe, Traian reveni aproape săptămânal pe circuit şi, când afla că rivalii băieţilor au un *Il commendatore* – profesor care îi antrenează metodic – deveni un şi mai aprig suporter al echipajului *DIMB.*

Era poate un subterfugiu de a ieşi din starea sa de izolare totală, din indiferenţa faţă de tot ce se petrece în jur, era mai curând nevoia de o pasiune reală, concretă, care să-l absoarbă, să-l facă să vibreze alături de cei de o vârstă cu el.

Cumpără la apariţie revista *Autoturism,* îl rugă pe tatăl său să-i facă rost de numere mai vechi şi începu să „alerge” pe cele mai celebre circuite din lume şi mai ales în Marele premii.

Îi cunoscu astfel pe adevăraţii Fittipaldi, Stewart, Denis Hulme, Jacky Ickx, Ronnie Peterson, Clay Regazzoni, François Cevert, „concură” întâi pe o maşină Ferrari apoi pe Tyrrell-Ford şi în cele din urmă „realiză” o construcţie proprie, luând ca bază un motor Repco.

Urmărindu-i pe băieţi la antrenamentele oficiale din preziua cursei de campionat, se întoarse acasă cât se poate de necăjit. Ştia că ei lucraseră câteva săptămâni la maşină, că o încercaseră apoi pe aleea din faţa blocului său, că fuseseră mulţumiţi cum se *înfige* maşina după modificările aduse, dar la antrenamente fuseseră tot timpul în coada plutonului de alergători.

Nu avusese cum să afle despre tactica elaborată de şeful echipajului, că Radu le ceruse băieţilor să nu tragă de maşină la antrenamentele oficiale, pentru a veni duminică, în ziua cursei de campionat, cu atuul surprizei. Şi mai ales nu aflase Traian despre propunerea pe care profesorul Panait i-o făcuse lui Liviu, chiar în acea după-amiază de sâmbătă, de a intra în Asociaţia „Jean Calcianu”.

Seara, fiind tot timpul cu gândul la ce se va întâmpla în cursa de mâine, îşi spuse că singurul mijloc de-a-i face pe băieţi să câştige este să arunce cuie sub roţi celor de la „34”. Da, dar atunci s-ar putea să-i elimine pe toţi din concurs. Şi poate chiar pentru totdeauna din curse! O să se spună că ei sunt aceia care au pus la cale o asemenea faptă...

Adormi greu, somnul îi fu chinuit de tot felul de vise cu băieţii eliminaţi din concurs, excluşi pentru totdeauna din sport... Şi totuşi, plecând dis-de-dimineaţă de acasă, ca să nu aibă pe drum sau pe cartodrom întâlniri nedorite, Traian luă cu sine nu numai aparatul fotografic, dar şi un pumn zdravăn de cuie, pe care îl împărţi în buzunarele hainei. Ajunse pe circuit când nu se afla încă nimeni acolo şi se ascunse în boschetul de lângă *S*-ul zis de la *Maison Blanche.*

Aşteptarea se dovedi lungă şi grea, mereu era nevoit să-şi schimbe poziţia ca să nu-i amorţească picioarele; trecură aproape trei ore până când auzi, în sfârşit, transmiţându-se prin difuzoarele instalate de-a lungul traseului că în curând se va da plecarea în prima manşă a cursei. După comanda „Treiii! Doiii! Unuuu! Start!” puternicul demaraj al maşinilor umplu cartodromul cu zgomotul eşapamentelor lor şi Traian simţi o încordare nervoasă cuprinzându-i întreg corpul. Fixă cu privirea punctul cel mai îndepărtat al *S*-ului, în scurt timp alergătorii apărură de după primul viraj, dar printre ei nu se afla niciunul dintre membrii echipajului *DIMB.*

Urmară alte cinci manşe, pe fiecare o aşteptă cu înfrigurată emoţie, zicându-şi că, de data aceasta, va apare şi unul din băieţi, însă aceştia fură de fiecare dată absenţi. Mai aşteptă o manşă, apoi din nou una, la cea de a noua, intrigat peste măsură, se hotărî să iasă cu orice risc din ascunzătoarea sa din boschet.

Bănuiala lui Traian că membrilor echipajului *DIMB* li se întâmplase ceva neprevăzut era din păcate cât se poate de temeinică. Spre surprinderea lor, spre marea lor surprindere, *RB*-ul fusese respins la revizia tehnică din cauza rulmentului de la o roată din spate. Membrii comisiei tehnice sesizaseră, la învârtirea liberă a roţii, un zgomot suspect – rulmentul avea probabil o bilă ciupită – şi ei, temându-se că aceasta s-ar putea sparge în timpul cursei, condiţionaseră eliberarea tichetului de revizie de înlocuirea rulmentului.

Văzând situaţia desperată în care se aflau membrii echipajului *DIMB,* Fericeanu trimisese, cu aprobarea profesorului Panait, doi elevi la atelierele şcolii; Pleşan şi Colceag se întorseseră cu un rulment nou şi cu cele necesare operaţiei de înlocuire a celui suspect de gripare, numai că toate acestea necesitau timp. Aşa se făcuse că băieţii pierduseră majoritatea manşelor, când *RB*-ul fu prezentat din nou Comisiei tehnice, doar un singur membru al echipajului *DIMB* mai avu dreptul să ia parte la cursa de campionat.

Hotărâră să tragă la sorţi. Norocul fu de partea lui Mircea însă acesta, conştient că Radu e cel mai bun dintre ei, îi cedă dreptul şefului său de echipaj. „Bine, spuse Radu. O să alerge atunci Liviu. El e cel mai uşor dintre noi. Şi, astfel, are şansele cele mai mari”. De aceeaşi părere fură şi Sandu cu Mircea.

Ascunzând sub haină aparatul de fotografiat, ca să nu se agaţe de el vreun băiat, Traian aşteptase până când se auziră maşinile venind şi o zbughise spre zidul de spectatori, cu gândul de-a ajunge cât mai repede în spatele lor. Preocupaţi de cele întâmplate pe circuit, niciunul din ei nu-i acordă vreo atenţie. Acum lucrurile erau mult mai simple.

Se furişă prin spate, grăbind paşii în special în

momentul trecerii maşinilor şi sosi pe linia dreaptă a tribunelor chiar în clipa în care ajutat de Radu, Liviu ieşea cu maşina pe pistă.

Îl văzu instalându-se, împreună cu alţi alergători, pe grila de start, în scurt timp se dădu comanda pornirii motoarelor, alergătorii se executară şi începură încălzirea acestora, amorsându-le din acceleraţie. Apoi, directorul de concurs ieşi în faţă şi, ridicând fanionul, le dădu plecarea în cursă.

Liviu ţâşni realmente de pe loc şi fu cât pe aici să intre cu *RB*-ul în maşina alergătorului cu numărul 76, care ocupase rândul întâi de pe grila de start. Jucă uşor volanul, se strecură pe lângă „76” şi, câştigând mereu teren, se înscrise printre primii în virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge.*

Demarajul lui Liviu îl umplu de bucurie pe Traian; vru să se deplaseze în întâmpinarea acestuia, dar unul din băieţii de alături îl apostrofă enervat: „Stai, dom’le, locului! ce te tot foieşti atâta?!”. Nu avu încotro, ca să vadă mai bine se aşeză pe iarbă şi după puţin timp se auziră maşinile. Nemaipomenit, Liviu era la conducerea cursei! Fericirea lui Traian fu însă de scurtă durată: doi alergători, unul cu numărul 61, celălalt purtând numărul 32, îl depăşiră pe linia dreaptă chiar în momentul în care maşinile trecură prin faţa lui.

— Cine sunt ăştia, „61” şi „32”? întrebă Traian cu ciudă în glas, întorcându-se spre cei din spate. De la „34”?

— Ei, cum ai ghicit? Te cred şi eu că de la „34”! Mărgăritescu şi Florin Teodoru. Ce, nu-ţi face plăcere? îi răspunse băiatul care îl apostrofase cu puţin înainte.

Traian înţelese că nimerise printre suporterii Asociaţiei „Jean Calcianu” şi totuşi nu se putu abţine:

— Pe linie dreaptă ştie să conducă oricine!...

— Vedem noi acu!... spuse un altul.

Spre satisfacţia lui Traian, Liviu sosi din nou în capul coloanei, şi încă având un avans destul de serios faţă de urmăritorii săi. Mărgăritescu recuperă însă treptat şi îl depăşi cu puţin înainte de intrarea în curba premergătoare *S*-ului de la *Tertre Rouge.* Doar el, pentru că Liviu se şi înscrisese în viraj, iar Florin Teodoru nu mai avu cum să-l dubleze. Ultimul tur avu acelaşi istoric, ca dealtfel şi cele două manşe care urmară.

Pe acestea Traian le urmărise deplasându-se pe *S*-uri, pentru a-l vedea pe Liviu cum se înscrie în curbe şi el rămase de-a dreptul încântat de stilul bătăios, la limita siguranţei, cu care aborda Liviu virajele, cum făcea, acesta corp comun cu maşina. În timp ce se grăbea să revină pe linia tribunelor, în difuzoare răsună vocea directorului de concurs care anunţă clasamentul general al cursei la categoria „Începători”.

Apoi, în scurtă vreme, înmână premiile câştigătorilor şi, în acelaşi timp, le petrecu după gât câte o coroană din ramuri de brad. Apoi Mărgăritescu, Crudu şi Liviu plecară în turul de onoare.

A fost momentul când Traian l-a fotografiat pe Liviu trecând pe linia tribunelor. Era în culmea fericirii: chiar dacă Mărgăritescu câştigase locul I, devenise pentru toată lumea cât se poate de clar că aceasta s-a datorat doar faptului că maşina lui bătea *RB*-ul pe liniile drepte. „Evident, membrii echipajului *DIMB* obţinuseră o puternică victorie morală asupra celor de la „34”! îşi spuse Traian. Dar de ce n-au concurat şi ceilalţi? Radu, Sandu, Mircea... Ei de ce nu concuraseră oare?” se întreba Traian fără să poată găsi un răspuns.

Auzind la un moment dat un grup de băieţi comentând cu aprindere cursa făcută de Liviu, Traian se trase mai aproape de ei. Înţelese că sunt colegii lui de clasă şi

deodată unul din ei spuse:

— Credeţi că degeaba i-au primit ăştia de la „Jean Calcianu” în asociaţia lor?!

— Cum, pe toţi i-au primit? se miră un altul. Credeam că numai pe Liviu.

— Nu, şi pe Radu, pe Mircea şi pe Sandu. Întreg echipajul!

— Ca să vezi... înseamnă că ei o s-alerge de-acum înainte pentru Asociaţia „Jean Calcianu”. Şi dacă o să câştige vreunul din ei, n-o să se mai anunţe că „de la Şcoala generală 21”, cum l-au anunţat pe Liviu acum. O să spună de la Asociaţia sportivă „Jean Calcianu”!...

Traian era stupefiat. Cum putuseră băieţii să facă una ca asta?! De ce se dezonoraseră, de ce se umiliseră ei în aşa hal?! O laşitate cum nu se poate mai mare! Să te pregăteşti cu atâta dârzenie şi deodată, chiar în ziua luptei, să intri în tabăra duşmanului?! Numai pentru că acest duşman e numeros şi puternic?! Numeros şi puternic, dar pe care tu ştiai că poţi să-l înfrângi! Asta-i nemaipomenit! Nişte laşi! Nişte dezertori! îi urî deodată Traian cu putere.

Pe pistă începuseră să se desfăşoare manşele avansaţilor, întrecerile erau deosebit de pasionante, Traian însă nu le acordă nicio atenţie. Simţea o imensă amărăciune în suflet. Îi urmărise, le acordase încredere, tremurase pentru ei, le sperase victoria într-o luptă inegală, tocmai de aceea îi şi îndrăgise, că erau mult mai slabi decât cei de la „34”, şi, când colo, ei s-au dovedit atât de nedemni! Nişte infami! Părăsi cartodromul cu dezgust şi revoltă şi ajungând acasă, scoase de pe perete pozele care îi înfăţişau pe Liviu, pe Radu, pe Mircea şi pe Sandu în diferite ipostaze la volanul *RB*-ului.

Din ziua aceea nu-i mai văzu pe băieţi decât atunci când aceştia veniră pe alee pentru a se antrena

suplimentar în vederea Marelui premiu al Braşovului.

În afară de alergări pe circuit, regulamentul prevedea şi o probă specială de îndemânare, Radu, Sandu, Mircea şi Liviu aşezaseră în mijlocul aleii, din doi în doi metri, câte o sticlă vopsită în alb, iar pentru întoarcerile *cap-la-coadă* prin derapaj, mutaseră lăzile de ambalaj şi cutiile de carton de-a lungul peretelui, eliberând astfel pătratul de asfalt de lângă ieşirea de serviciu a magazinului. Odată acestea făcute, începuseră să se antreneze, executând întâi slalomul printre sticle, iar la capătul lui, întoarcerile prin derapaj.

Traian i-a urmărit din balcon, a vrut să-şi pună tunul în funcţiune pentru a-i goni de acolo, dar s-a răzgândit. O să le trimită din tun nu pietriş, ci cuie! îşi spuse el. Mâine, înainte ca ei să vină din nou la antrenament. Găsind cuiele, se vor întreba cine le-a putut face una ca asta şi, neaflând răspuns, precis îi vor bănui pe cei de la „34”. În rândurile asociaţiei există o rivalitate între alergători!... Da, precis îi vor bănui pe cei de la „34”, îşi spuse cu fermitate Traian. Mai ales Sandu, Mircea şi Radu care fuseseră cei mai porniţi împotriva acestora!... Aşa se născuse de fapt ideea cu pozele, cu acel „FOR-MI-DA-BIL!” în bătaie de joc.

VI

Întorcându-se de la Mihai Mărgăritescu, Liviu îi găsi pe Radu, pe Sandu şi pe Mircea aşteptându-l în faţa blocului său.

— Aflaţi că ştiu cum ne-a fotografiat individu’! îi anunţă el. Mi-a explicat Mihai tot.

— Ce ţi-a explicat Mihai? îl întrebă Radu cu vădită curiozitate în glas.

— Că Mircea a fost fotografiat cu teleobiectivul. Şi probabil că şi pe tine tot aşa te-a prins, Radule!

— Iar eu am stat cu Ghinea de vorbă şi am aflat şi cine anume este acest individ! Ai dreptate, pe mine şi pe Mircea ne-a fotografiat cu teleobiectivul.

Liviu rămase puţin surprins, fusese convins că le aduce o veste grozava şi când colo Radu ştia chiar şi cine este acel individ.

— Ştii cine este? întrebă el cu o anumită neîncredere în voce.

— Da-da! confirmă Radu. Îl cheamă Traian Mărgărit, e şchiop şi stă în blocul F-6, etajul cinci, apartamentul treizeci şi opt.

— Extraordinar! exclamă Liviu. Ghinea ţi-a spus? El de unde-l cunoaşte? E în şcoală la noi?

— Nu, cică dă examene la fără frecvenţă. Ghinea a vrut să se împrietenească cu el, dar Traian i-a turnat gumă arabică în pantofi. Se descălţase băiatul în antreu ca să nu murdărească covoarele...

— Un tip imposibil! îl completă Mircea.

— Şi cam nebun, adăugă Sandu. Auzi, a-nvăţat porumbeii şi vrăbiile să vină pe balcon la mâncare, le întinde curse şi bagă în aceeaşi cuşcă, claie peste grămadă, porumbeii şi vrăbiile la un loc!

— Voi îl ştiţi? îşi întrebă Liviu prietenii. Şchiop zici, Radule? Eu nu-mi amintesc să fi văzut aici vreun băiat şchiop.

— Şchiop şi blond, preciză Radu. Nici eu nu-mi amintesc. Şi nici Sandu cu Mircea.

— Dacă nu iese din casă! făcu acesta din urmă.

— Ei, cum nu iese din casă? refuză Liviu să creadă.

— Aşa spunea Ghinea. A avut poliomielită şi merge clătinându-se rău.

— Poliomielită-poliomielită, da’ de ce ne-a făcut pozele

astea? Şi de ce ni le-a trimis cu acel „formidabil” în bătaie de joc? se îndârji Mircea împotriva lui Traian. Eu zic să mergem peste el acasă! Să mergem cu toţii.

— De ce, vreţi să-l batem? îi întrebă Liviu, oprindu-şi privirea asupra lui Radu.

— Nu, spuse Mircea, de bătut nu...

— Eu nu sunt de acord cu bătaia! făcu hotărât Sandu.

— Bineînţeles că n-o să ne-apucăm acu’ să-l luăm la bătaie... Mai ales că el e şi şchiop!... Dar trebuie să ne spună – îl vom obliga să ne spună! – de ce ne-a făcut pozele astea! Şi chiar dacă le-a făcut, şi chiar dacă ni le-a trimis cu acel „formidabil” în bătaie de joc, de ce nu le-a semnat! îşi spuse Radu părerea. De ce-a fost laş?! De ce n-a avut curajul să le semneze?! La întrebările astea va trebui să răspundă!

— Atunci cum facem? Mergem peste el? întrebă Mircea, animându-se deodată.

— Nu, eu cred că este mai bine să se ducă unul singur, ca să-l aducă jos, pe alee. N-are rost să năvălim cu toţii în casă. Liviule, tu ar trebui să te duci, i se adresă Radu acestuia.

— Eu? se miră Liviu. Tocmai pe mine m-aţi găsit?! Asta îmi dă în cap cu ceva! Sandule, tu de ce nu te-ai duce?! Eşti cel mai înalt, cel mai solid dintre toţi... De tine o să se teamă...

— Aşa-i, Sandule! îl susţinu Mircea pe Liviu. Înşfacă-l şi adu-l jos să-l judecăm în lege!

— Şi dacă ţipă? Dacă face tărăboi? obiectă Sandu neconvenindu-i sarcina asta.

— Şi eu m-am gândit, spuse Radu. De aia am şi fost de părere, Liviule, să te duci tu. Singura poză care nu-i în bătaie de joc e a ta. Deci, cu tine, să zicem, Traian are cel mai puţin de împărţit.

— Da’ cu voi ce să aibă de-mpărţit?! îl întrerupse Liviu.

Nu-i surâdea deloc perspectiva de a înfrunta singur un nebun.

— Asta o să vedem noi! făcu ameninţător Radu. Stai puţin şi ascultă-mă. Spuneam că ţie ţi-ar fi cel mai uşor să-i întinzi o cursă ca să-l aduci jos. Te pricepi cel mai bine... Dacă ai reuşit tu să inventezi pe loc stratagema aia cu Petre Cristea, ai să fii în stare să-l îmbrobodeşti şi pe Traian cu ceva!

— Bine-bine, da' cu ce? Hai să vedem cu ce!

— Ai răbdare, uite, mi-a venit o idee. Dacă-l aduci jos pe alee, când o să dea cu ochii de noi, ar putea să înceapă să plângă sau să ţipe, crezând că vrem să-i tragem un toc de bătaie. De aceea m-am gândit la uzină. Să-l aduci la uzină. Să-l judecăm acolo, să-l judece şi domn' Petre cum trebuie! Iar la uzină ai putea să-l ademeneşti, zicându-i că vrei să-i arăţi ceva la maşină. Ai aflat întâmplător azi de la Ghinea, la şcoală, cine ne-a trimis fotografiile, ai vrut să te convingi că într-adevăr aşa este...

— Eu n-am nimic cu el, îl completă Liviu, mie mi-a făcut o surpriză foarte plăcută.

— Şi-l întrebi, continuă Radu, dacă nu cumva mai are şi alte imagini pe film. A fost o cursă de campionat, te-ar interesa să ai câteva poze.

— Iar dacă nu, îl rog să-mi facă încă o fotografie sau două la fel cu cea pe care mi-a trimis-o acasă.

— Hai, Liviule, du-te! Noi aşteptăm la uzină. Scara trei, etajul cinci, apartamentu' treizeci şi opt, îi dădu Radu adresa exactă.

Îndreptându-se spre blocul F-6, Liviu îşi imagină discuţia cu Traian, pregăti răspunsuri la eventualele întrebări cercetătoare ale acestuia şi adoptând o înfăţişare veselă şi prietenoasă, sună la uşa apartamentului 38. În aceeaşi clipă îşi dădu seama că Traian nu va deschide până când nu va afla cine este la

uşă.

Aşa se şi întâmplă.

— Pentru o convocare de la administraţia blocurilor! spuse Liviu, îngroşându-şi vocea.

Traian deschise, dar, văzându-l pe Liviu, vru să-i trântească uşa în nas. Numai că Liviu, prevăzând intenţia acestuia, introduse repede piciorul, blocând închiderea uşii cu talpa pantofului.

— Nu te speria, nu-ţi fac nimic! Dimpotrivă, am venit să te rog ceva, spuse el şi împingând cu putere uşa, pătrunse în antreu.

— Nici n-am de ce să mă sperii! De-un laş să mă sperii?! îi aruncă Traian cu dispreţ.

Liviu rămase stupefiat locului.

— Eu laş? întrebă el încet, cu enormă uimire în voce. De ce sunt eu laş? De unde mă cunoşti tu pe mine de laş?! crescu treptat vocea lui.

— Pleacă de-aici! Nici nu vreau să te văd! N-am ce vorbi cu tine! Şi lăsându-l pe Liviu în antreu, Traian intră în sufragerie, închizând după el uşa.

După o clipă de derută, Liviu se repezi în urma acestuia:

— Nu, tu trebuie să-mi explici de ce sunt eu laş! Când am fost eu laş?

Traian nu-i dădu atenţie şi ajungând în camera sa, închise uşa cu cheia.

— Deci, tot ţi-e teamă! Cine-i mai laş dintre noi doi?!

— Poftim, intră! îl invită Traian, deschizând uşa. Nu mi-i teamă, cu toate că ai venit pregătit de bătaie. Dă! Loveşte! spuse el, înălţând capul.

— Aaa, te prevalezi de faptul că n-ai picioarele sănătoase?!

Traian se uită ţintă la Liviu şi, făcând un pas spre acesta, îl lovi cu palma peste faţă.

— Nu mă prevalez de nimic!

Liviu stătu o clipă în cumpănă şi îl lovi pe Traian la fel cum îl lovise acesta, puţin mai slab poate, voit mai slab; palma lui Traian fusese destul de puternică.

— Suntem chit! spuse Liviu. N-am venit să mă bat. Dar tu trebuie să-mi spui de ce sunt eu laş!

— Pentru că ai intrat în asociaţie cu toate că puteai să câştigi chiar locul întâi în campionatul din toamnă! După ce v-aţi antrenat toată vara ca să-i bateţi pe cei de la „34”, care nici nu voiau să ştie de voi, v-aţi dus la ei cu „săru’ mâna”! Asta ce-i după tine?! Asta nu-i laşitate?!

Liviu rămase tăcut, Traian privise din cu totul alt unghi intrarea lor în asociaţie, un oarecare adevăr exista în spusele lui şi totuşi lucrurile nu stăteau aşa.

— Tu n-ai dreptate, vorbi Liviu. Am intrat în asociaţie şi chiar ne-am bucurat când tovarăşul profesor ne-a propus... Mie mi-a propus. Şi eu l-am rugat să ne primească pe toţi. Întreg echipajul. Pentru că au ateliere. Iar fără ateliere în curse eşti zero. Oricât de bun ai fi ca pilot. Cu o maşină a asociaţiei am concurat la Marele Premiu al Braşovului. Cu a lui Radu n-aş fi putut face nimic. Şi Radu tot pe o maşină a asociaţiei a concurat la Braşov. Maşini pregătite special pentru condiţiile cursei de acolo. Ai spus că aş fi putut ocupa locul întâi în campionatul din toamnă. Nu-i adevărat. În primul rând n-aş fi putut alerga. La revizia tehnică ne-au respins maşina, din cauza unui rulment de la roata din spate care ameninţa să se gripeze în cursă! Dacă nu ne-ar fi ajutat băieţii din asociaţie să schimbăm rulmentul pe loc, n-ar fi putut alerga niciunul din noi! Trei pierduseră manşele, unul singur mai avea dreptul s-alerge. Radu a hotărât să merg eu. Pentru că sunt mai uşor decât toţi. Apoi, coroana de la roţile din spate o aveam cu doi dinţi mai mare decât cea care ne-ar fi trebuit nouă. Oricât aş fi tras

pe viraje, Mărgăritescu tot m-ar fi bătut pe liniile drepte! Iar coroană mai mică de unde? Chiar dacă am fi ştiut, n-aveam cu ce s-o facem. Pe când ei au strunguri, freze... Îşi fac tot ce vor! Au cu ce!

— Voi n-aveţi ateliere la şcoală?

— Avem de tâmplărie. Facem de trei ani tocuri de pantofi! Dacă s-a mai pomenit aşa ceva! Trei ani la rând tocuri de pantofi! Iar la ei, toţi ştiu să lucreze la strung, la freză... Nu mai vorbesc de lăcătuşerie sau sudură! Au lovit maşina? Pun mâna şi sudează. Au nevoie de un pinion pentru un alt raport de transmisie? Pun mâna şi-l fac la freză. Au tot ce vor! Noi ce-avem?! O trusă de chei, un ciocan, un patent. Noroc de domn' Petre, mecanicul uzinei, care ne-a ajutat să facem ba una, ba alta...

Ascultându-l pe Liviu, Traian începu să-i dea dreptate, sigur, el privise din exterior lucrurile, care erau însă mult mai complexe, curse nu înseamnă numai antrenamente asidui pe circuit!...

Toate acestea erau constatări fugitive, gândurile lui Traian se întorceau mereu şi mereu la cele întâmplate cu câteva minute în urmă, cuvintele lui Liviu „te prevalezi de faptul că n-ai picioarele sănătoase" îi răsunau în urechi aproape tot timpul. Nu numai că nu-i spusese „Mă, răţuşcă" sau „Mă, şchiopule!" dar, mai mult, îl pusese în situaţia de-a lovi primul, aproape îl forţase să lovească el, Traian, primul! Şi o făcuse mai ales fără gânduri ascunse. Provocarea sa sunase clar, Traian nu mai avusese încotro, lovise şi îngheţase de teamă. Dacă Liviu rămânea pasiv, dacă Liviu nu-i răspundea, ar fi însemnat să-l umilească cum nu se poate mai groaznic. Numai unei fete nu-i răspunzi când îţi trage o palmă. Şi în acelaşi timp, printr-o lovitură puţin mai puternică, Liviu ar fi putut să-l facă să-şi piardă echilibrul şi situaţia ar fi fost aproape aceeaşi. Îi era recunoscător că nu-l lovise prea tare, dar mai ales îi

era recunoscător că-l lovise. Lovise şi ceruse pace prin „chit”.

— Şi tu uiţi un lucru! continuă Liviu. Rivalitatea n-a dispărut! Am intrat în asociaţie nu ca să ne facem prieteni nişte adversari mai puternici, cum ai înţeles tu, ci pentru a avea condiţii egale cu ei! Şi nu ne-am dus cu „săru’ mâna” la ei, ne-a chemat profesorul lor! Aşa că nu sunt laş! în schimb tu eşti! Eşti laş!

Traian se dădu surprins un pas înapoi.

— De ce? întrebă el încet.

— Pentru că ne-ai trimis nişte anonime!... Pentru că n-ai avut curajul să semnezi fotografiile făcute de tine! Pentru că acel „formidabil” de pe fotografiile trimise lui Radu, lui Sandu şi lui Mircea era în bătaie în joc şi ţi-a fost frică să n-o încasezi! Asta nu se cheamă laşitate?!

— Nu din laşitate n-am semnat. Am vrut să-i bănuiţi pe cei de la „34”. Să vă fac să credeţi că ei v-au trimis pozele!

Fu rândul lui Liviu să rămână surprins. Spuse după câteva clipe zâmbind:

— Şi-ai reuşit! Sandu, Mircea şi Radu să-i mănânce, nu altceva, pe băieţii de la „34”! Erau mai mult decât siguri că-i mâna lor în treaba asta cu pozele!

— Stai să-ţi arăt! făcu Traian şi se îndreptă spre un sertar al bibliotecii care acoperea întregul perete.

De-abia acum îşi dădu Liviu seama cât de tare se legăna Traian când mergea, cum arunca el picioarele care erau parcă făcute din cârpe. Ca să nu fie surprins, îşi mută repede privirile şi văzu pereţii tapetaţi cu zeci de fotografii de mărimea unei coli de hârtie. Aproape toate reprezentau porumbei în zbor, planând cu aripile larg desfăcute.

— Uite! spuse Traian aşezând pe masă o cutie de bomboane plină cu fotografii. Toate sunt cu voi, şi începu

să scoată fotografiile pe masă. Puteam s-o trimit pe asta, sau pe asta, sau pe astălaltă... Pe oricare.

Liviu se uită la fotografii, Traian îi surprinsese şi aici pe alee executând slalom printre „popice”, întorcând maşina prin *tête-à-queue,* reglând carburatorul, făcând lângă uzină exerciţii de demaraj, dar fotografiile cele mai numeroase îi înfăţişau alergând pe pista circuitului şi în special pe virajul premergător *S*-ului de la *Maison Blanche.*

— Eu special am ales fotografiile care să vă doară cel mai mult, care să vă lovească mândria. Numai ţie n-am avut ce. Şi atunci m-am hotărât la cea în care eşti triumfal. Am zis că poate... iese ceva.

— Ce să iasă?

— Poate vă certaţi, recunoscu încet Traian şi izbucni: Vă uram! Când am auzit c-aţi intrat în asociaţie, cu toate că tu ai câştigat locul trei şi-a fost cât pe-aci să-l baţi pe Mărgăritescu, am început să vă urăsc.

— Cum ne-ai făcut însă toate fotografiile astea, că nu te-am văzut niciodată? Pe Mircea l-ai prins cu teleobiectivul. Şi pe Radu la fel. Dar...

— De unde-aţi aflat? îl întrerupse Traian. Cum de-aţi aflat că eu v-am trimis pozele?

— Am strâns mereu cercul bănuiţilor. Le-am întins o cursă băieţilor din asociaţie... Toţi eram convinşi că unul din ei ne-a trimis pozele. Numai eu aveam oarecare dubii. Sandu, Mircea şi Radu erau însă atât de porniţi împotriva lor, încât m-au influenţat şi pe mine. Aşa mi-am zis şi eu: cel care ne-a trimis pozele vrea să ne dezbine. Singura poză pe care „formidabil” nu era în bătaie de joc era a mea. Iar eu sunt cel mai mic în echipaj, doar ajutor de mecanic. Putea să iasă o ceartă, băieţii ştiau că tovarăşul profesor a vrut să mă treacă secund la Pleşan în echipaj. Cine avea interes să ne dezbine? Mărgăritescu, Teodoru,

Manoliu... Toţi şefi de echipaj. Şi poate Pleşan. Ei sunt însă băieţi foarte buni!... Le-am întins tuturor o cursă şi-am obţinut de la fiecare probe de scris ca să le comparăm cu scrisul de pe plic. Şi am redus cercul bănuiţilor. Am stabilit apoi din care parte a oraşului ne-au fost expediate scrisorile şi am strâns şi mai mult cercul.

— Asta cum aţi stabilit? întrebă Traian cu curiozitate în glas.

— După ştampila poştei. Pe ştampile e trecut numărul oficiului unde s-a făcut cartarea scrisorilor. Ştiam precis că autorul fotografiilor stă în perimetrul de străzi al oficiului poştal 22. Şi am aflat şi toate străzile care fac parte din oficiul nostru poştal. În acelaşi timp, dezlipind literele cu care ai scris cuvântul „formidabil” pe fotografii, am descoperit că ele au fost tăiate din numerele şase şi şapte ale revistei *Autoturism.* Unul din cei bănuiţi era Mărgăritescu. Mai ales că el face parte din cercul-foto al şcolii. A căzut de pe listă. Locuieşte în cu totul altă parte a oraşului iar numerele şase şi şapte de revistă le avea intacte. Aşa că i-am cerut părerea, arătându-i pozele trimise lui Mircea şi lui Radu şi el mi-a spus că sunt făcute cu teleobiectivul. Acum trebuia să aflăm cine are teleobiectiv. Ghinea a fost şi el vizat. Face parte din cercul-foto al şcolii şi stă în perimetrul cu pricina. Numai că el e stângaci, scrisul său se deosebea total de cel de pe plicuri. L-am întrebat azi la şcoală şi el mi-a spus că tu ai teleobiectiv şi că stai în blocul F-6.

— N-am crezut că o să puteţi afla vreodată... Formidabil cum aţi aflat!

— Nu, Radu, Sandu şi Mircea nici nu ştiu. De la şcoală au plecat în oraş să cumpere platine şi segmenţi, iar Ghinea mi-a spus pe drum, acum când ne-ntorceam acasă. Bine, bine, pe Mircea şi pe Radu i-ai fotografiat cu teleobiectivul, dar toate pozele astea, spuse Liviu arătând

spre teancul de fotografii de pe masă, cum le-ai făcut că nu te-am observat niciodată?

Traian rămase tăcut, ferindu-şi privirea. Liviu crezu că este vorba de un secret tehnic pe care Traian nu vrea să-l dezvăluie şi, împins de curiozitate, întrebă încă o dată:

— Cum ai făcut toate pozele astea că nu te-am observat niciodată?

Traian continuă să tacă. Spuse deodată, încet, aproape şoptit, ca şi cum i-ar fi fost greu să recunoască:

— Ascuns. Şi adăugă după o pauză: Eu n-aş fi vrut să m-ascund. Cu ce sunt eu de vină că... m-am îmbolnăvit?! De ce să mă facă... „răţuşcă”?! Tu ştii cum jucam eu fotbal înainte de-a avea accidentul?! Ce dribling formidabil aveam?! Aş fi ajuns ca Dobrin! Şi nu numai fotbal!...

— Nu-i băga în seamă, Traiane! Şi mie îmi zic în clasă „Măi, grădiniţă”! Adică sunt mic ca de grădiniţă. Sau „Urcă, mă, pe banca să te vadă dom’ profesor!” Nici nu-mi pasă de ei.

— Ai să mă spui băieţilor? întrebă deodată Traian cu teamă. Lui Mircea, lui Sandu, lui Radu?

— Nu, n-o să le spun! făcu Liviu ferm. Cu toate că, să ştii, şi Radu, şi Sandu, şi Mircea sunt nişte băieţi foarte buni! îl asigură el. Iar Radu e un şef de echipaj formidabil! Dacă nu era Sandu să m-ajute la matematică şi fizică, dar în special la matematică, nu puteam să intrăm în asociaţie. Aşa-i la ei: cum ai coborât cu media generală sub şapte sau ai luat vreun patru şi-n timp de-o lună nu te-ai redresat, cum eşti exclus! Din oficiu!...

— Dacă vrei, la matematică te pot şi eu ajuta. La fizică, la chimie... Am luat la examene peste tot zece.

— Da’ tu, în ce clasă eşti?

— Într-a noua, dar la matematică, fizică, chimie învăţ de-acum după manuale de-a zecea. Îmi place.

— Nu, nici eu nu mai am probleme. La mine ştii ce se-ntâmpla? Eu săream peste lecţii. Când eram sigur că nu mă-ntreabă, săream. Şi după aia, când voiam să-nvăţ, nu mai pricepeam nimic.

— Sigur, cred şi eu... de aia...

Traian tăcu, în sufragerie se auzi intrând cineva şi faţa lui se transformă într-o mască. Liviu înţelese că lui Traian îi era o frică teribilă de părinţi şi vru să-i spună că pleacă.

— Stai niţel! îl opri Traian şi, grăbindu-se, închise uşa camerei sale. Încercând să disimuleze, spuse repede şi cu o anumită voioşie în voce: De aia nu puteai înţelege lecţia următoare. Aşa se-ntâmplă când înveţi pe sărite. Mai ales la matematică, fizică, chimie... n-ai cum...

În cameră intră mama lui Traian şi, văzându-l pe Liviu, îi zâmbi cu bunăvoinţă:

— Nu-nu, nu vă deranjez. Jucaţi-vă! spuse ea ca şi cum şi-ar fi cerut scuze şi se retrase, închizând uşa.

Lui Liviu nu i-a fost greu să înţeleagă că mama lui Traian era o femeie blândă, pe faţă i se citea bunătatea, iar în vocea ei desluşise clar accente de bucurie sinceră că îi vede jucându-se. „Ce se-ntâmplă cu Traian?” se întrebă Liviu, contrariat de crisparea care apăruse pe faţa acestuia, atunci când îşi auzise mama intrând în sufragerie.

— Trebuie să mă duc, spuse Liviu. Dacă nu mă găseşte şerifu’ acasă, o-ncasez! minţi el. Vino mâine după-masă la mine, am nişte reviste grozave. Câteva *Still*-uri*, Le auto di oggi, Auto da costa, Quattro ruote...* Îmi dai şi mie fotografiile astea să le arăt mamei?

Traian ezită:

— Numai să nu le vadă băieţii!... spuse el cu teamă în glas.

— Nu, n-avea nicio grijă! îl asigură Liviu cu fermitate. Şi le iei mâine când vii.

— Nu, vino tu la mine, spuse cu voce rugătoare Traian. Hai, vino tu!

— Ţi-aş fi arătat şi nişte desene de-ale mele. Bine, vin eu, se hotărî Liviu şi adunând fotografiile în cutie, o luă sub braţ.

Când ajunse în apropierea uzinei termice, îl văzu pe Mircea apărând de după colţul acesteia:

— Ce, n-a vrut să vină?

— Nu. Da, unde-i Radu şi Sandu?

— În uzină cu domn' Petre. S-a cam supărat că i-am întins o cursă lui Traian şi m-a trimis afară ca să-l anunţ din timp când veniţi. Voia să stea singur de vorbă cu el. Iar noi să aşteptăm ascunşi în camera pompelor, până o să plece Traian.

Mecanicul era la masa lui, Radu şi Sandu stăteau pe două scăunele alături. Se ridicară repede în picioare, privindu-l întrebător:

— Ei, ce-i, Liviule, ai dat greş? sună ironic şi într-un fel bucuros vocea mecanicului.

— Nu, domn' Petre, e cu totul altceva decât am crezut noi. Şi Liviu povesti în amănunt şi cuvânt cu cuvânt cum se desfăşurase întâlnirea între el şi Traian, le arătă fotografiile din cutie, le spuse din ce cauză învăţase Traian să se ascundă, în ce scop le trimisese pozele anonime cu acel „formidabil" în bătaie de joc.

— Asta n-aş fi crezut-o niciodată! exclamă Sandu fără să vrea.

— Da' cine ar fi crezut?! spuse şi Radu.

— Înţelegeţi, domn' Petre? continuă Liviu, văzând că mecanicul rămâne tăcut. Traian era prezent aproape tot timpul cu noi şi ne ţinea strânşi pumnii, ca să-i batem în campionat pe cei de la „34"!

— Atunci de ce ne-a pus cuie pe alee când ne-antrenam pentru slalom?! întrebă Mircea.

— Întâi nu ştiu dacă ni le-a pus el. Nu-i exclus... Dar dacă-i aşa, atunci se prea poate s-o fi făcut ca să-i bănuim pe băieţii din asociaţie. Ca şi cu fotografiile. Intrasem în asociaţie când ne-a pus cuiele! Dacă ni le-o fi pus el.

— Eu nu ştiu ce-aţi înţeles voi... spuse deodată mecanicul, uitându-se pe rând la băieţi. Da' după câte văd eu, Traian a fost ca şi-un membru al echipajului vostru. Nevăzut, neauzit. Şi-asta din pricina picioarelor lui. Dar mai ales din pricina unor băieţi proşti şi răi. Nu-i nenorocire mai mare pe lume ca prostia şi răutatea omenească!

— Nu ţi-a spus cine anume din ăştia l-a făcut şchiop? izbucni Mircea, adresându-se lui Liviu şi arătând cu capul spre aleile din jur. Că-l luăm noi la pumni, să-l învăţăm minte!

— Stai niţel, Mircea! îl opri mecanicul printr-un gest. Zi, Liviule, tu i-ai promis că nu-l spui... C-ai aflat numai tu cine v-a trimis pozele... Bine, asta o să vedem cum o să facem. Iaca ce părere aş avea eu: să-l luaţi pe Traian în echipajul vostru.

Băieţii rămaseră tăcuţi, propunerea lui domn' Petre căzuse cu totul pe neaşteptate. Mircea vorbi primul:

— Cum să-l luăm când el e... aşa cu picioarele?!

— Păi ce dacă?! Tocmai de aia! Tocmai de aia că-i aşa cu picioarele! Trebuie să vă faceţ' că nici nu băgaţ' de samă ce-i cu picioarele lui. Să vă purtaţ' cu el ca şi cum ar avea picioarele sănătoase. Şi mai ales să nu-i arătat' că-l compătimiţ'. Îi daţ' în primire maşina, să aibă grijă de ea. S-o şteargă de praf, să pensuleze motoru' cu gaz... „Asta-i, deocamdată, sarcina ta!" îi spui, Radule, ca şef de echipaj. Fără amănunte. Adică cum să facă şi să dreagă. Nici voi nu v-aţi născut învăţaţi. Nu, Mircea? Şi i-oi arăta eu în secret, ca să rămâneţ' voi uimiţ', ce-i cu gresarea pedalelor, cu ungerea cablurilor de acceleraţie, de frână,

de ambreiaj, i-oi arăta eu de toate.

— Sigur, Radule, să-l primim! făcu rugător Liviu.

— Şi eu sunt de aceeaşi părere, spuse Radu cu fermitate. La început... Da, domn' Petre, aveţi dreptate. Am înţeles la ce v-aţi gândit. Trebuie să-l primim în echipaj pe Traian. Nu numai pentru c-a ţinut tot timpu' pumnii strânşi pentru noi şi-a fost ca un membru nevăzut al echipajului nostru... Am înţeles, domn' Petre, la ce v-aţi gândit.

— Şi când l-or vedea tot timpu' cu voi, n-o să se mai agăţe nimeni de el.

— Lăsaţi, domn' Petre, că-i potolim noi! făcu ameninţător Sandu.

— Acu' nu ştiu ce să-i zică Liviu... Cum de-aţ' aflat şi voi despre el. Sau poate, de la început, să se-mprietenească numai Liviu cu Traian?

— Ce-ar fi să mergem cu toţii la el şi să-i spunem... Ne ascundem lângă perete, Liviu o să sune la uşă, când Traian va deschide, apărem cu toţii râzând. Liviu o să-i spună că l-am surprins cu pozele astea... propuse Radu, arătând spre cutia cu fotografii.

— Ar fi... făcu domn' Petre. Adică să-l rugaţ' să vă' dea la fiecare câteva poze, de aia aţi venit. Toată treaba cu primirea în echipaj s-o faceţ' însă abia după o vreme. Traian o să fie bănuitor la-nceput!... Aşa c-aveţi grijă cum aranjaţ' lucrurile să nu i să pară cumva că-i din milă sau că-i altceva... Acu' la faţa locului ăţ' vedea voi mai bine...

Plecând de la uzină, băieţii hotărâră să meargă la Mărgărit a doua zi, îndată după ce se vor fi întors de la şcoală. Procedară întocmai cum propusese Radu, dar cu toate că Liviu îi făcu lui Traian, la deschiderea uşii, un semn complice cu ochiul, acesta rămase cât se poate de surprins de apariţia neaşteptată a lui Mircea, a lui Radu şi-a lui Sandu. Primul gând a fost că Liviu îi întinsese o

cursă şi a vrut să închidă repede uşa. Băieţii râdeau însă în hohote, arătându-se complet inofensivi. Râse şi el şi le făcu loc să intre.

— Mă, ce ne-ai dus! exclamă Radu, în timp ce străbăteau sufrageria. Sandu şi Mircea erau sută la sută convinşi că cei din asociaţie ne-au trimis pozele!

— Ei, parcă tu nu credeai tot aşa?! făcu Sandu din urmă şi se întoarse zâmbind spre Traian: Şi el era tot atât de convins ca şi noi!

— Nu-i adevărat! protestă Radu. Eu împărtăşeam dubiile lui Liviu. Fotografia lui Liviu, cea a ta, Sandule... chiar şi a mea... Hai... Dar fotografia lui Mircea? Cei de la „34” nici nu ştiau de existenţa noastră când noi făceam primele probe de *kilometru lansat!*

— Traiane, i se adresă Mircea, dacă mai arăţi cuiva fotografia aia a mea, te omor! râse Mircea.

— Ba eu o păstrez! spuse Sandu. Astea-s fotografii istorice!

— Bine, aşa şi eu o păstrez... Da’ încă nu mi convine s-o vadă şi alţii.

— Tu ai filmul, nu? îl întrebă Radu pe Traian. Dezlipind la abur literele cu care ai scris „formidabil” pe spate, fotografiile s-au cam scorojit, îţi dai seama. Mai întâi stai să-ţi povestim cum de-am descoperit că tu ne-ai trimis fotografiile.

Liviu îi făcu repede lui Traian semn cu ochiul, adică să se prefacă că nu ştie nimic şi acesta spuse uitându-se la băieţi:

— Chiar voiam să vă-ntreb. Eram sigur, dar absolut sigur că n-o să mă descoperiţi niciodată!

Ascultându-l pe Radu, întrerupt din când în când de băieţii care îl completau cu amănunte pentru a scoate în evidenţă aportul fiecăruia în dezlegarea misterului, Traian continua să se întrebe dacă nu cumva toate acestea nu

sunt decât o punere în scenă a răfuielii care urma şi pentru care veniseră de fapt la el. La un moment dat, ca la o comandă, zâmbetele vor dispare de pe feţele lor şi ei îl vor lua la bătaie: „Tu ce-ai crezut? Ţi-ai bătut joc de noi şi noi am venit să-ţi mulţumim?! Să-ţi spunem «Bravo, bine-ai făcut»!?”. „Nu, îşi spuse Traian, Liviu nu putea fi în stare să se preteze la o asemenea înscenare. Nici Radu, cu firea lui deschisă, francă, directă. Sandu era un băiat aşezat, care n-ar coborî până la o asemenea mişelie”. Îl surprinsese, ca şi pe Mircea, examinând cu coada ochiului, camera, citise admiraţie în privirea lui Mircea când aceasta se oprise asupra bibliotecii.

Apăru deodată însă o nepotrivire între cele povestite ieri de Liviu şi cele, spuse de Radu acum:

— ...În timp ce Liviu s-a dus la Mărgăritescu să afle cum au fost făcute pozele lui Mircea şi a mea, dar în special a lui Mircea, eu l-am aşteptat pe Ghinea şi, în drum spre casă, mi-a zis de tine. Stai în blocul F-6, ai teleobiectiv, laborator acasă...

— Aşa e! confirmă Liviu, uitându-se semnificativ la Traian.

Deci, nu numai Liviu, ci toţi ştiuseră că el era acela care le expediase pozele! Atunci de ce-a venit ieri Liviu singur? De ce n-au venit cu toţii de ieri? De ce l-a minţit Liviu că doar el a aflat şi că ceilalţi nu ştiu? Le-a fost teamă să nu-l sperie? Înseamnă că s-au pregătit pentru azi de răfuială? Urmează deci răfuiala? se întrebă Traian şi se trase mai aproape de uşă; în baie exista un băţ care servea pentru scos rufele de la fiert, o să-şi vândă scump pielea. Spuse ca să câştige timp:

— Ghinea a vrut să-i împrumut teleobiectivul, dar asemenea lucruri nu se împrumută. Nu ţi-a zis că i-am turnat gumă arabică în pantofi?

— Ba da, mi-a zis, îi răspunse Radu, amuzându-se ca

de o glumă bună şi schimbă vorba. Fotografiile trimise de tine ne-au sugerat ideea să ne facem un album al echipajului; hai, dă-ne nouă pozele astea! îl rugă Radu, arătând spre cutia cu fotografii.

— Zău, Traiane, tu tot n-ai ce face cu ele! îl susţinu Liviu pe şeful său de echipaj.

— Da, vi le dau, spuse Traian şi, confirmând printr-o mişcare a capului, se uită pe rând la băieţi: se aşteptau oare ca el să-i refuze?

— Fain! exclamă Mircea. Să fi avut şi câteva instantanee lucrând la motor, la lustruirea canalelor...

— Mai întâi la schimbarea segmenţilor! interveni Sandu, întrerupându-l pe Mircea.

— După ce-aţi schimbat segmenţii, maşina a început să se *ducă* într-adevăr mai tare, dar nu chiar aşa încât să-i bateţi pe cei de la „34”. Chiar în ajunul cursei i-aţi făcut ceva, nu? îi întrebă Traian pe băieţi.

— În ajunul antrenamentelor oficiale! preciză Radu. Ai dreptate, cu schimbarea segmenţilor, maşina a prins viaţă, a devenit mult mai *nervoasă*... Când am dat afară cilindrul, am găsit segmenţii înţepeniţi, blocaţi de zgură pe canalele. Pistonului...

— Şi noi ne mai miram că nu fuge maşina! interveni Sandu. Cum să fugă, dacă n-avea pic de compresie?!

— Sigur, toate gazele scăpau pe lângă piston! îl completă Radu şi continuă: I-am băgat segmenţi noi şi lucrurile s-au schimbat radical. Şi totuşi maşina nu se-nfigea cum trebuie. După ce alergătorii de la „Jean Calcianu” s-au întors din tabără, am comparat *RB*-ul cu maşinile lor şi am văzut că fără modificări la motor nu se poate face nimic. Mircea venise cu o propunere foarte interesantă... Şi Radu îi povesti lui Traian cum au preparat ei motorul maşinii pentru cursa de campionat.

— Îmi împrumutaţi şi mie o carte despre motorul în doi

timpi? îi întrebă deodată Traian, uitându-se la fiecare pe rând.

— Să văd, poate îţi fac eu rost... spuse Sandu după ce stătu o clipă pe gânduri.

— Şi mi-o aduci, nu? se bucură Traian, apoi le propuse băieţilor: Haideţi să caut filmele şi vă fac chiar acuma câteva copii, dacă spuneţi că fotografiile acelea s-au scorojit din cauza aburului. Vreţi? Uite, ăsta-i aparatul de uscat... Rapid vi le fac.

Băieţii plecară de la Traian puternic impresionaţi de picioarele lui diforme, schilodite de boală, de felul cum le arunca el, legănându-se din tot corpul. Liviu le spusese toate acestea atunci când le povestise cum se desfăşurase întâlnirea sa cu Traian, dar una este să descrii o asemenea infirmitate şi alta s-o vezi cu propriii tăi ochi.

— Voi vă daţi seama, zise Sandu la un moment dat, ce trebuie să se petreacă în sufletul lui Traian când îi vede pe ceilalţi băieţi cu picioarele sănătoase? Când îi vede alergând, sărind, jucând volei?... În timp ce pentru el mersul e un adevărat chin?

— La asta m-am gândit şi eu, şi pe cuvântul meu dacă nu-mi era parcă... ruşine să... să-mi ţin picioarele... la vedere.

— Exact, Radule, le-am tras şi eu sub scaun, spuse Liviu şi adăugă: Nu ştiu dacă voi aţi observat, lui Traian i-a fost teamă aproape tot timpul că am venit la el în scop de răzbunare.

— Da, şi eu am avut această impresie, confirmă Mircea. A stat mereu pe lângă uşă, ca şi cum s-ar fi aşteptat la un atac din partea noastră. Mai ales la început.

— Aţi văzut ce bibliotecă are? spuse Sandu, ridicând cu admiraţie din sprâncene. Eu cred că-s peste o mie de volume în biblioteca lui! Şi ascultaţi ce vă spun eu, Traian trebuie să fie un băiat tare deştept! Nu că m-a

impresionat biblioteca, aşa am simţit eu.

— Păi, nu v-am spus că la matematică, fizică şi chimie învaţă de-acum după manualele de-a zecea?! le aminti Liviu.

— Mie nu-mi ies din cap porumbeii lui de pe pereţi! făcu Radu deodată. Pur şi simplu mă obsedează fotografiile alea! Am tot timpul în faţa ochilor aripile... Vreo douăzeci de fotografii, dar niciuna la fel!

— Ce v-am spus eu? Cel care ne-a trimis pozele ştie foarte bine ce se poate obţine cu un aparat fotografic, când ai ochi de văzut! sublinie Liviu. După ce ne-am despărţit ieri şi-am ajuns acasă, m-am gândit şi eu la porumbeii lui de pe pereţi. Nu-s fotografii cu porumbei, ci fotografii cu aripi. Vigoarea aripilor... Sau mai curând frumuseţea zborului.

— Asta poate să fie în legătură tot cu picioarele lui!... spuse Sandu.

— Probabil, făcu gânditor Liviu.

— Aţi văzut? Avea în cuşca de pe balcon câţiva porumbei! le atrase Mircea atenţia. Vrăbii însă nu erau printre ei. Ce tot spunea Ghinea?!

— Cine ştie ce-i în sufletul lui?! îl compătimi Sandu pe Traian.

— Oare el ar putea să conducă maşina? îi întrebă Radu deodată, oprindu-se din mers.

— Să conducă maşina? Cu picioarele lui? se îndoi Mircea.

— Dacă are sensibilitate în tălpi, cred că nu-i o problemă... opinie Sandu.

— Pentru gradarea efortului de apăsare, îl completă Liviu, adăugând: Eu cred că am putea încerca.

— Să nu intre în ceva!... se temu Mircea.

— Noi n-o să fim lângă el?! O să alergăm pe de lături... spuse Sandu, arătând cu mâinile.

— O să *cârâie o* schimbare de viteză... ei şi ce mare lucru?! Lăsăm să mai treacă vreo două-trei zile... Aşa cum a zis domn' Petre. Să nu i se pară suspect.

— Radule, îl întrerupse Liviu, tot trebuie să schimbăm plăcile la ambreiaj!... S-a anunţat un martie călduros, cu temperaturi de douăzeci de grade! Ne facem că-ncercăm ambreiajul pe alee, dacă patinează sau nu.

VII

Băieţii îi povestiră lui domn' Petre cum se desfăşurase întâlnirea lor cu Traian, a doua zi Sandu îi făcu o vizită, aducându-i cartea promisă: *Motorul în doi timpi şi caracteristicile sale* şi, cu toate că Traian insistă ca Sandu să mai rămână la el, acesta pretextă că are de făcut un drum urgent în oraş.

Duminică dimineaţa scoaseră *RB*-ul din trista-i amorţire.

În timp ce ştergea maşina de praf în faţa uzinei, Liviu le propuse prietenilor săi:

— Să n-o pornim aici. Mergem cu ea pe alee. Desfacem firul de la bornă şi-o împingem, chinuindu-ne, chipurile, s-o pornim. Traian o să ne vadă şi o să coboare la noi. Iar dacă nu, îl strigăm.

— Să nu bănuiască... se temu Mircea.

— Cum o să bănuiască?! nu fu de acord Liviu. Ce-i prima dată când pornim maşina împinsă?!

Ajungând pe aleea din spatele alimentarei, Radu îi spuse lui Liviu să se urce la volan, acesta se execută şi ceilalţi începură să împingă din spate *RB*-ul, strigând ca să audă Traian: „Cuplează a doua!"; „Accelerează!"; „Acuma!"; „Accelerează la fund!"

Peste câteva minute se auziră fluieraţi, şi ridicând

privirile, îl văzură pe Traian în balcon, făcându-le prieteneşte cu mâna.

— Hai, vino jos să ne-ajuţi! îl chemă Radu, adăugând: rapid! apoi îi îndemnă pe băieţi: Să mai încercăm o dată!

— Foarte bine că nu i-ai dat mai multă atenţie! spuse Sandu în şoaptă, în timp ce împingea de maşină.

Rămaseră uimiţi, văzând cât de repede arunca Traian un picior după altul, îndreptându-se spre ei. Se opriră fără să vrea, temându-se că acesta o să se prăbuşească dintr-o clipă în alta.

— Sufletul ne-a ieşit! se justifică Radu când Traian ajunse la ei.

— Ce, nu vrea să pornească? întrebă el.

— Nu vrea şi pace! făcu Mircea cu ciudă.

— Ăsta-i uleiul din capul pistonului. Pe care l-am turnat când am garat maşina, se adresă Sandu lui Radu şi îi explică lui Traian: Când ştii că n-ai să foloseşti un timp mai îndelungat maşina, este bine să dai bujia afară şi să picuri puţin ulei în capul pistonului. Stau şi segmenţii în ulei, se formează şi-o peliculă pe suprafaţa cilindrului... Ascultaţi ce vă spun eu – se întoarse Sandu spre băieţi – electrozii bujiei sunt plini de ulei! De aia nici nu vrea să pornească!

— Să mai încercăm o dată şi dacă nu vrea nici acum, dăm bujia afară! le propuse Radu şi îi arăta lui Traian, făcându-i loc: Uite de aici să împingi. Gata! dădu el semnalul.

Evident, efortul lor reînnoit nu dădu niciun rezultat şi băieţii se opriră la capătul aleii.

— Liviule, schimbă bujia, c-ai stat ca un boier la volan! îi ceru Radu.

— Dacă se face frumos, peste vreo două săptămâni ar trebui să înceapă antrenamentele pe circuit! i se adresă Sandu lui Traian.

— Iar noi mai avem de schimbat plăcile la ambreiaj! îi atrase Radu atenţia mecanicului-şef.

— Ştiu, o să le schimbăm săptămâna asta ce vine. Miercuri sau joi. Până-n cinşpe, antrenamentele în niciun caz nu pot fi reluate. E hotărârea lui *Il commendatore!...*

— Nu, până-n cinşpe nu, acceptă Radu şi se întoarse spre Traian. Vrei să vezi cum schimbăm plăcile de ambreiaj?

— Sigur că vreau! făcu Traian bucuros. Întrebă deodată cu teamă, gândindu-se că băieţii vor executa operaţiunea în atelierele Asociaţiei „Jean Calcianu”: Unde le schimbaţi?

— La domn’ Petre, în uzină. Domn’ Petre este mecanic la uzina termică. Le schimbăm cu altele noi, îi explică Radu. Ai să vezi.

— Tu ştii de ce stăteam eu aşa îndoit peste volan? Cum m-ai fotografiat tu? îl întrebă Sandu. Pentru că *RB*-ul e construit pentru Radu, iar eu, ca să-ncap, trebuie să ies mult în sus. Acum am făcut scaunul culisant, aşa că pot să iau o poziţie aproape normală de condus.

— La atelierele lor? se interesă Traian.

— Da, răspunse Radu dând afirmativ din cap. Iar Liviu nu ajungea cum trebuie la pedale şi era nevoit să se tragă în faţă. În felul acesta însă nu avea spatele lipit de spătar. Şi iar nu era bine. Nu putea să simtă ca lumea virajele. Am sudat două şeniere pe şasiu...

— Ia uitaţi-vă ce ancrasată-i bujia! îi chemă Liviu.

Legase firul la borna de plus a acumulatorului şi abia după aceea demontase bujia.

Cum era şi normal, electrozii bujiei erau uzi de benzină şi Sandu le reproşă băieţilor:

— Dacă m-ascultaţi de la bun început, nu-mpingeam atâta! Cum o să dea scânteie o bujie în halul ăsta?!

— Schimbă, Liviu, bujia! îi ceru Radu.

Liviu execută operaţia sub privirile tuturor, legă fişa şi, aşezându-se la volan, îi îndemnă pe băieţi să împingă maşina. Traian se grăbi primul spre spatele scaunului. După câţiva metri, motorul dădu câteva explozii şi porni scoţând fum dens pe ţeava de eşapament.

— Ia uită-te, ce *înecată* e! se referi Mircea la fumul gros ce plutea în urma *RB*-ului.

— De mai bine de-o lună n-am mai condus! spuse Radu frecându-şi bucuros mâinile şi se întrebă când este mai bine să-i propună lui Traian să se urce la volan. Acum sau după ce vor face ei câte un tur, stârnindu-i astfel dorinţa de a conduce maşina şi el? În acest ultim caz, însă, Traian s-ar putea simţi într-o stare de inferioritate! Hotărî să-l oprească pe Liviu, să conducă el, Radu, un tur-două maşina şi apoi să-i propună lui Traian să treacă la volan.

— Ei, cum e, Liviule, se simte patinând ambreiajul? îl întrebă Radu şi îi făcu semn să vină la el.

— La viteza asta nu se simte... Când forţezi la demaraj însă... Şi Liviu plecă tare din loc.

— Şi-apoi uleiul din cutie e încă rece! interveni Mircea arătând spre maşină. După ce se încălzeşte şi devine fluid...

— Este exact invers de cum spui tu! îl contrazise Sandu.

— De ce? se miră Mircea.

— Ia imaginează-ţi cum lucrează un ambreiaj*!*

Din ziua în care Sandu îi adusese cartea despre motorul în doi timpi, Traian aproape că n-o lăsase din mână, nu-i fusese greu să înţeleagă caracteristicile funcţionării acestuia, în carte exista şi un capitol privitor la organele de transmisie, vru să-i dea dreptate lui Sandu, dar rămase tăcut.

— Aşa-i cum zice Sandu, Mircea! interveni Radu şi, cum Liviu se îndrepta spre ei, ridică mâna invitându-l să

oprească.

Liviu se supuse şi coborî din maşină, însă Radu simţi deodată parcă o teamă că, în lipsa lui, băieţii ar putea face cine ştie ce gafă şi se întoarse spre Traian.

— Ia treci, domnule, la volan! spuse el ca şi cum ar fi luat brusc o hotărâre.

— Eu? făcu Traian speriat.

— Da’ cine?

— Eu... cum o să... pot?!... Cu... picioarele mele...

— Ce tot vorbeşti?! Ai sensibilitate în tălpi? îl luă în scurt Radu.

— Am.

— Atunci, ce naiba, Traiane?! interveni Liviu.

— Or ţi-i frica să nu intri ca mine în lăzi? îl întreba Mircea râzând.

— Nu te răstorni, n-avea nicio grijă! îl asigură Sandu, pentru a-l ambiţiona.

Traian nu ştia ce să facă; în cap avea parcă un gol, şi în pustiul acesta stăruia un singur gând, o teamă groaznică: dacă nu reuşeşte?...

— Ei, n-ai să poţi, n-ai să poţi!... spuse Radu, intuind ce se petrece cu Traian.

— Hai, Traiane, încearcă! îl încurajă Liviu. Ce, n-ai voinţă?!

— Hai! se îndemnă Traian şi făcu un pas spre maşină. Se opri brusc: Şi dacă ei îl provoacă special?... Nu-nu, băieţii îi sunt prieteni... Toţi sunt nişte băieţi foarte buni... Cei mai buni băieţi care pot exista pe lume!

— Traiane, calcă-mă pe picior! îi ceru Liviu, văzând că acesta ezită din nou şi scoase piciorul drept puţin în afară.

— De ce? îl întreba cu mirare Traian.

— Pune talpa deasupra pantofului meu şi-ţi spun eu de ce!

Traian se execută.

— Apasă! Gradează apăsarea!

Traian făcu întocmai şi Liviu exclamă vesel:

— Perfect! Treci la volan! adăugă el ca şi cum ar fi spus „Lasă prostiile, ce tot ţi-i teamă atâta!?”

Instalându-se în scaunul-scoică şi aşezând picioarele pe pedale, Traian se simţi străbătut prin tot corpul de un fior nervos, picioarele începură să-i tremure. Strânse din dinţi şi încordă muşchii la maximum.

— Relaxat, Traiane! Şi eu am avut trac când m-am urcat pentru, prima dată la volan, îi mărturisi Sandu. Totul e să fii cât mai relaxat!

— Da, îl aprobă Radu. Şi să nu-ţi fie teamă că greşeşti. Nici nu se poate să nu greşeşti! Toţi ne-am *bâlbâit* la-nceput!

— Pune-mă pe mine să fotografiez şi-ai să vezi cum mă-ncurc în butoane! spuse Sandu, izbucnind în râs.

— Asta-i sigur! preluă Mircea.

— Ei, da, că tu ăi fi v’un artist?!

— Traiane, facem câteva manevrări şi schimbări de viteză la rece, ca să-nveţi jocul pedalelor! îi propuse Radu şi continuă: Pedala din stânga este cea de ambreiaj, apas-o la fund! Perfect! Acum bagă în viteza-ntâi, uite-aşa – şi luându-i mâna lui Traian, Radu manevră împreună cu acesta levierul schimbătorului de viteze: a-ntâia, a doua. De a treia şi a patra deocamdată n-ai nevoie. Deci, am cuplat în viteza-ntâia, acum, în timp ce ridici uşor piciorul de pe pedala de ambreiaj, apeşi, *concomitent,* cu piciorul drept pe pedala de acceleraţie. Ai deprins jocul ăsta, nu mai ai probleme! Motorul o să-ţi spună singur când greşeşti. Dacă dai drumul prea repede la pedala de ambreiaj, fără să apeşi concomitent pe cea de acceleraţie, motorul n-are putere să pună în mişcare maşina, să rupă forţa de inerţie, şi se opreşte. Dacă apeşi prea tare pe

acceleraţie şi n-ai dat încă suficient drumul la pedala de ambreiaj, motorul se-ambalează în gol. Te sperii, ridici piciorul de pe pedală şi maşina porneşte cu o smucitură din loc. Totul trebuie gradat milimetric. Hai, fă câteva exerciţii ca să te acomodezi cu pedalele!

Traian auzise toate acestea când Radu îi învăţase pe băieţi să conducă, cu ajutorul teleobiectivului le urmărise fiecare mişcare, se imaginase executându-le şi se mirase oarecum când ei făcuseră plecări nereuşite; lucrurile erau destul de clare! Acum, exersând jocul pedalelor, i se păru că totul e cât se poate de simplu, probabil schimbarea vitezelor să fie ceva mai complicată.

În cele din urmă, Radu porni motorul şi Traian cuplă nerăbdător în viteza întâi. Ridică apoi încet piciorul de pe pedala de ambreiaj, preocupat însă de această manevră şi de gândul că trebuie să fie atent cum mişcă volanul, nu acceleră suficient şi motorul se opri.

Băieţii izbucniră în râs:

— Aşa am păţit toţi! spuse Sandu.

— Ba eu am pornit *uns* din prima încercare! protestă Liviu şi adăugă râzând: Dar am greşit vreo cinci după aia!

— Şi când vă explicam, interveni Radu, vă întrebaţi probabil de ce vă dădăcesc atâta! Aşa-mi ziceam şi eu când m-a-nvăţat tata. Încă o dată, Traiane! spuse el pornind motorul. Mâinile lejere pe volan, să nu-l mişti decât foarte uşor. Atât cât să menţii maşina pe linie dreaptă. Prin mişcări scurte şi fine.

Ambiţionându-se, Traian reconstitui prima sa încercare, îşi dădu seama unde greşise, căută să fie cât mai relaxat, se aşeză mai bine în scaun şi reuşi o plecare destul de corectă.

— Asta-i! exclamă Radu, alergând împreună cu Mircea pe lângă maşină.

— Bravo, Traiane! îl lăudă Liviu, ajungându-i din urmă.

La a treia plecare, Traian ambală însă prea tare motorul, urmară apoi alte plecări, Radu îi explică cum şi când anume trebuie schimbate vitezele, treaba aceasta nu i se păru prea dificilă, dacă ştii să-l asculţi, motorul singur îţi spune, avea Radu dreptate, şi Traian parcurse în cele din urmă aleea de la un capăt la altul.

— Cuplează a-ntâia şi-ntoarce! îl dirija Radu. Nu căuta cu privirea schimbătorul de viteză! Cu mâna, nu cu privirea! Privirea trebuie să rămână îndreptată tot timpul înainte! Bun, schimbă a doua şi urcă lin spre a treia! Uşor volanul!... Aşa, perfect!... Vezi cum cere motoru'? *Taie* gazele, scoate din viteză şi frânează! Dacă frânezi fără să scoţi din viteză, apeşi neapărat până la fund pedala de ambreiaj! Altfel poţi să spargi cutia de viteze! spuse Radu şi se opri lângă maşină să se mai odihnească puţin. Transpirase, paltonul i se părea insuportabil de greu.

— Încă un tur, da, Radule? îl rugă Traian. Singur! Ai să vezi că nu se-ntâmplă nimic! îl asigură el.

— Sandule, dă startul, Traian pleacă în cursă! îl avertiză Radu. Mircea, treci în faţa lăzilor! Liviu, fugi în capătul celălalt! îi distribui el şi se adresă lui Traian: Ţii volanul abia atingându-l şi nu-l mişti decât foarte uşor! Altfel ieşi *în decor!...*

— Atenţiuneee! strigă Sandu, ridicând mâna şi în scurt timp începu să numere: Patruuu! Treiii! Doiii! Unuuu! Start!

Din cauza emoţiei, Traian apăsă prea tare pe acceleraţie, apoi, speriindu-se, tăie gazele, maşina sări ca o capră şi se opri în loc, aruncându-l pe Traian înainte.

— Start fals! anunţă Sandu, în timp ce Radu se duse la maşină să pornească motorul!

— Nu te grăbi! Calm! Eu, când numără starterul, zâmbesc întotdeauna ironic. Un singur cuvânt mă interesează: „start". Dar asta la curse!... Acum totul e să

pleci *dulce* din loc. Nu turezi prea tare motorul, accelerezi exact cât trebuie ca să schimbi uns! A doua, a treia... Gata, Sandule! îl anunţă Radu.

Sandu dădu din nou startul şi Traian reuşi o plecare perfectă. Involuntar însă privirea îi fugi spre schimbătorul de viteze, se corectă, dar întârzie puţin cuplarea în a doua, în a treia schimbă corect, apropiindu-se de Mircea, tăie gazele.

— Cuplează a doua şi înscrie-te încet în viraj! îi spuse Mircea, făcându-i loc pe pătratul de asfalt din spatele alimentarei.

Traian învârti câte puţin volanul şi simţi o plăcere grozavă văzând cum îl ascultă maşina. Ieşind pe linie dreaptă, acceleră *dulce,* căută fără să mişte privirea maneta schimbătorului de viteze, când mâna se lipi de ea, schimbă în a treia şi, în aceeaşi clipă, îşi zări tatăl lângă băieţi. Frână instinctiv, oprind maşina la jumătatea aleii.

Radu şi Liviu alergară spre el, crezând că se întâmplase ceva, însă Traian şi coborâse din maşină.

— Hai, mai fă un tur să te vadă şi bătrânu' cum conduci, îi spuse Radu. Să ştii, ai mers foarte bine. Hai! îl invită Radu printr-un gest să urce din nou la volan.

Traian avu o ezitare şi încercă să disimuleze:

— Sunt puţin obosit, minţi eL Faceţi-vă voi tururile, şi mai târziu...

— Bine, spuse Radu, dar i se păru curios că Traian nu vrea să arate tatălui său ce reuşise el astăzi să facă. Mai ales că domnul Mărgărit se arătase cât se poate de uimit de performanţa fiului său.

Venise la ei ducând două plase pline cu tot felul de cumpărături, le dăduse bună ziua şi, spunându-le că este tatăl lui Traian, îi întrebase dacă ei l-au învăţat să conducă. „Aţi reuşit un lucru minunat, măi copii! îi lăudase domnul Mărgărit. Nici nu vă daţi seama ce lucru

extraordinar aţi făcut! apoi zise deodată: Deci voi eraţi aceia pe care Traian îi ţinea în fotografii pe perete!” Şi Radu alergase spre Traian, gândindu-se că acesta îi ţinuse pe *toţi* în perete.

— Hai, Liviule, la Mircea, să văd cum ia Radu virajul acolo! îl chemă Traian şi porni înainte.

Liviu îl urmă tăcut, simţind că ceva nu era în regulă în comportarea lui Traian faţă de părinţi. Atunci, crisparea aceea când o auzise pe doamna Mărgărit intrând în sufragerie; acum, atitudinea aceasta stranie faţă de tatăl său... Special se oprise în mijlocul aleii, îşi spuse Liviu, ca şi cum s-ar fi întâmplat ceva la maşină. Îl chemase să meargă la Mircea, bineînţeles, nu pentru a vedea cum ia Radu virajele... Îl văzuse doar luând atâtea viraje!...

Gândurile lui Liviu fură întrerupte de Traian care începu să-i povestească ce greu îi fusese să umble la schimbătorul de viteze fără să-l caute mai întâi cu privirea, acelaşi lucru i se întâmpla când trebuia să manevreze pedalele.

— Te obişnuieşti repede. Devin gesturi reflexe. Ai gândit şi, în aceeaşi clipă, mâna s-a şi lipit pe schimbător, piciorul a apăsat pedala... Totul e să simţi maşina. Nu numai motorul, întreaga maşină! Eu, când mă urc la volan, mă contopesc cu maşina. Ca şi cum ar face parte din mine. Şi zău dacă nu mă simt mai sigur la volan decât pe propriile mele picioare! îi mărturisi Liviu.

— Dacă la ţine-i aşa, atunci ce să mai vorbesc de picioarele mele?! spuse Traian râzând.

Era pentru prima dată când se referea cu atâta degajare la picioarele sale schilodite de boală. Lui Liviu însă râsul lui Traian i se păru cam forţat, voit vesel, şi el continuă cu preocupare:

— Când te-aşezi la volan, să te bagi bine în scaun. Să-ţi lipeşti spatele de el. Şi-ai să simţi în coloană, mai ales pe

viraje, tot ce are de gând maşina să facă. Fantastic o simţi! Eu o simţeam de la început cu popoul. Sunt nervii fesieri, mi-a zis tovarăşul profesor Panait. Ei te anunţă când maşina e gata să intre în derapaj. Adică să fugă de spate. Şi corectezi uşor din volan. Şi din acceleraţie, bineînţeles. Ori reduci puţin, ori, dimpotrivă, calci pedala ca să ieşi cu ajutorul motorului.

— Depinde de situaţie, îl completă Mircea, căruia i se alăturaseră ei între timp.

— Şi dacă a început derapajul, ce faci? întrebă Traian, uitându-se la amândoi.

— Atunci e mai prost!... răspunse Mircea.

— Sunt cazuri însă când provoci singur derapajul... îi explică Liviu. Adică un derapaj controlabil. Şi ţii maşina la limită. Uite-uite s-a dus! Fantastic ce-mi place mie limita asta! exclamă el, mimând încordarea şi mişcând milimetric cu mâinile un volan imaginar. Dar dacă s-a dus, adio!... Ai ieşit *în decor!*

— Nu merită riscul! îşi spuse Mircea părerea.

— Depinde de viraj! nu fu Liviu de acord. Eu pe virajul premergător *S*-ului de la *Arnage* merg numai în derapaj. Aproape la limită. Am încercat să-l *negociez* în toate felurile, cel mai bine îmi reuşeşte *tăiat.* Şi ies din derapaj, apăsând la fund acceleraţia. Chiar înainte de mijlocul virajului! Trăsnet!...

— Depinde de stil!... Depinde de stilul fiecăruia, spuse Mircea şi-i explică lui Traian: Liviu ia în forţă virajele şi riscă derapaje, eu prefer să le *caligrafiez,* alegându-mi o traiectorie cât mai optimă. Uite, Radu merge foarte frumos pe viraje! El fiecare viraj îl abordează în alt fel.

— Şi Sandu le *desenează* frumos, nu? spuse Traian.

— Chiar prea frumos!... Aici e greşeala lui Sandu! sublinie Liviu. Cursele nu sunt demonstraţii de stil! Dacă nu te baţi, nu câştigi!

Radu, care între timp făcuse câteva tururi pe alee, opri şi Mircea se urcă în locul lui, la volan.

— Maşina se *duce* destul de frumos, le împărtăşi Radu părerea sa despre *RB.* Dacă am reuşi să-i facem o aprindere tranzistorizată, ar fi însă grozav!

— Electronică? Ca la Mercedes? întrebă Traian.

— Nu numai Mercedesul... O aprindere electronică se poate monta la orice maşină. Cap să ai, s-o poţi face!...

— Să vedem ce-o să-i iasă lui Sandu, făcu Radu, arătând spre mecanicul lor şef care se apropia tocmai de ei; stătuse până atunci de vorbă cu domnul Mărgărit şi, odată cu plecarea acestuia, se îndreptase spre băieţi.

— Radule, nu facem câteva *tête-à-queue*-uri? veni Sandu cu întrebarea pregătită dinainte.

— Şi eu m-am gândit, spuse Radu şi-i explică lui Traian ce-i un *tête-à-queue,* cum poate fi întoarsă maşina prin derapaj, la o sută optzeci de grade. Eşti în viteză, trânteşti o frână puternică, şi, simultan, brachezi din volan roţile din faţă.

— Da’ simultan! sublinie Liviu.

— În aceeaşi fracţiune cu frâna! îl completă Sandu.

— Blocate de frână, continuă Radu, roţile din spate derapează puternic în direcţia inversă în care ai răsucit volanul şi maşina se-ntoace *cap-la-coadă.* Ăsta-i *tête-à-queue*-ul. Ai cuplat apoi în viteză şi ai pornit. Exact în direcţia inversă din care ai venit.

După ce băieţii executară pe rând câteva *tête-à-queue*-uri, Traian trecu din nou la volan. Plecările îi reuşiră din ce în ce mai bine, schimbările de viteză aproape nu mai constituiau o problemă, dar privirile încercau în continuare să fugă spre manetă. Surprinzându-se de câteva ori, îşi cenzură energic această pornire şi mâna începu să găsească din ce în ce mai uşor levierul schimbătorului de viteze.

Radu îl lăsă să conducă mai bine de o jumătate de oră, şi când să se despartă, Traian îi întrebă ce au de gând să facă în după-amiaza aceea.

— Ştiţi ce? Bătrânii pleacă pe la cinci într-o vizită, haideţi cu toţii la mine! le propuse Liviu. Ada învaţă în camera ei... Hai, vreţi? Şi-ţi arăt, Traiane, revistele. Adu şi tu Mircea colecţia ta de ilustrate cu maşini de formula unu. Ai să-l vezi, Traiane, şi pe Fangio în Lancia şi în Ferrari, pe Brabham în Cooper-Climax, pe Hill în BRM, pe Jackie Stewart în Tyrrell-Ford... Pe Tyrrell-Ford a câştigat el campionatul.

— Anul trecut! preciză Mircea, adăugând: În ’69 l-a câştigat cu Matra-Ford.

— Da’ în ’71 tot cu Tyrrell-Ford, spuse Traian pentru ca nu cumva băieţii să-l creadă străin de cursele marilor premii. Păcat că s-a retras, ar fi fost şi anul ăsta un duel teribil între el şi Fittipaldi. Eu cred că dacă nu murea Williamson carbonizat în Marele premiu al Olandei şi François Cevert în Marele premiu al S.U.A., Stewart nu s-ar fi retras!

Radu interveni spunând că Fittipaldi l-ar fi bătut sigur anul acesta pe Stewart. Discuţia mai continuă un timp, tema fu reluată când băieţii se întâlniră după-amiază la Liviu acasă. Mai ales că Mircea adusese cu sine colecţia sa de ilustrate cu maşini şi piloţi de formulă.

VIII

Miercuri băieţii se duseră la asociaţie, ştiind că trebuia să sosească calendarul competiţional al anului, dar mai ales ca să afle veşti despre noul regulament al curselor, preconizat de Federaţia de automobilism şi carting a Automobil Clubului Român. Cu o săptămână în

urmă, Fericeanu îi informase că, după cum se aude, probele de îndemânare vor fi obligatorii, ele urmând să selecţioneze pe cei ce aveau să participe la cursa de viteză pe circuit, că fiecare alergător în loc de trei manşe va face una singură, dar cu un număr de tururi sporit, nouă sau unsprezece, că startul nu se va mai da de pe loc, ci din mers. Toate aceste schimbări îi interesau în cel mai înalt grad, şi chiar dacă nu sosise încă noul regulament, nu era exclus ca Fericeanu sau chiar colegii lor de asociaţie să fi aflat câte ceva.

Apropiindu-se de curtea Şcolii generale nr. 34, îl văzură venind din partea opusă pe Andrei Ungureanu, şi ei se opriră aşteptându-l.

— Ura, Andrei! îi ieşi Liviu vesel înainte, nutrind faţă de acesta o mare simpatie.

Andrei însă nu-i împărtăşi veselia, dădu din mână ca răspuns la salut şi le spuse cu un ton sumbru:

— E jale, băieţi! *Il commendatore* nu mai e, a plecat.

— Când? Unde? La A.C.R.? întrebă Radu.

— Da, a plecat de luni.

— Fantastic! exclamă încet Liviu, nevenindu-i a crede.

— Pe de-o parte e bine că-i la A.C.R... gândi Mircea cu glas tare. O să avem cine să ne susţină la federaţie...

— Bine, pe naiba! îl întrerupse Andrei Ungureanu. L-au pus în locul lui pe tovarăşul profesor de gimnastică Marica. Are un Fiat-850, da’ conduce de parcă ar vrea să iasă mereu prin parbriz, să se uite dacă nu cumva e vreo groapă în faţa maşinii! Aşa-i şi spunem: „Parbriz”. Iar cu voi e şi mai albastru: vă scoate din asociaţie.

— Cum să ne scoată? întrebă stupefiat Liviu.

— Nu numai pe voi. Pe toţi care nu fac parte din şcoală.

Băieţii rămaseră tăcuţi câteva clipe şi Radu întrebă:

— Asta cine a hotărât? Parbriz?

— Ei, Parbriz, directoru'!... Din asociaţie n-o să mai poată face parte decât cei din şcoala noastră. S-au plân*s* o mulţime de părinţi că nu sunt locuri pentru copiii lor, din cauza unor elevi de la alte şcoli, că asociaţia ar trebui să urmărească în primul rând cuprinderea cât mai multor elevi şi nu neapărat performanţele în concursuri. Dreptate ar avea, nu zic, da' – pe noi cine ne mai antrenează atunci?! Parbriz?

— Asta înseamnă că nici Fericeanu n-o să mai rămână? îl întrebă Sandu, gândindu-se că acesta era elev în anul IV la Liceul „Traian Vuia".

— Nici Cumpătă... Amândoi secunzii lui *Il commendatore, car*e ştiau nişte treburi şi-l puteau, să zicem, înlocui. S-au dus.

— Nelu Stoian, Horia Abagiu, Stamate sunt la „Slavici", spuse Mircea, numărându-i pe degete.

— Cum, şi Brăescu e la „Slavici", îl completă Andrei Ungureanu. Jerca, Colceag, Pleşan sunt la „Vuia"...

— Asta-i de-acum hotărât? întrebă Liviu, nevenindu-i parcă să creadă.

— Luni s-a hotărât totul. De fapt luni şi marţi au fost discuţii... Luni l-au pus pe Parbriz în locul profesorului Panait şi azi dimineaţă în consiliu s-a hotărât definitiv că din asociaţie nu pot face parte decât elevii şcolii. V-am spus: aşa a cerut Comitetul de părinţi.

Intraseră în curte. Lângă uşa ce ducea spre „saloanele" auto discutau cu aprindere Aurel Nisipescu, Paul Avram, Florin Teodoru, Nelu Stoian, Virgil Manoliu, Cornel Deciu, Mihai Mărgăritescu, Costel Mogoş, Valentin Cruţeanu şi Călin Puşcaşu. În afară de Nelu Stoian, pe niciunul nu-l afectau recentele hotărâri, şi Sandu îi făcu lui Radu semn cu cotul:

— Salut-salut şi gata! îi şopti el, rămânând mai în urmă, ca să nu-l audă Andrei Ungureanu.

— Aţi aflat noutăţile, nu? făcu Costel Mogoş.

— Am aflat, confirmă Radu cu voce egală.

— Ei, cine te mai selecţionează, Liviule, pentru Marele premiu? îl întrebă Florin Teodoru, zâmbind răutăcios.

— Singuri ne selecţionăm! răspunse Radu în locul lui Liviu. Ce, pentru Braşov ne-a selecţionat cineva sau ne-au selecţionat timpii scoşi la antrenamente?!

— Da, da' pe maşinile noastre! Dacă nu vă dădea *Il commendatore* maşinile, ce făceaţi?!

— Cu tine făceam ce-am făcut şi-n cursa de campionat! interveni Liviu. Te pierdusem undeva prin spate că nu mai erai de găsit!

Unii dintre colegii lui Florin Teodoru izbucniră în râs şi acesta nu mai spuse nimic.

— Lasă, Liviule, nu mai fi aşa cu nasu' pe sus! făcu Deciu, gesticulând semnificativ.

— Eu? se miră Liviu. Ţie nu-ţi ajunge nimeni cu prăjina la nas! Şi barem dacă ar fi ceva de capul tău!... Înţeleg, Cruţeanu, Paul Avram, Mihai... Da' tu?! Dacă-ţi pui de fiecare dată mănuşile, gata, eşti şi mare pilot?!

— Fără maşinile noastre nu faceţi nimic!... nu se lăsă Deciu.

— Maşină bună poate să aibă oricine, mână e mai greu să ai!... îi răspunse Radu.

— Hai, mă băieţi, interveni Mihai Mărgăritescu, ce ne certăm acum?!

— Mai bine ne-am plânge de milă! Şi vouă, şi nouă... adăugă Andrei Ungureanu.

— Ba nouă de ce să ne plângem de milă?! nu fu de acord Călin Puşcaşu. Ai auzit ce spunea tovarăşul director: pentru partea sportivă o să angajeze un instructor. De la Şcoala de şoferi.

— Haideţi, băieţi, pe mine mă ascultă mâine precis la română! îi chemă Sandu. Şi-om mai vedea noi cum e cu

mila!... Ura!

Băieţii spuseră şi ei câte un „Ura!” şi se grăbiră să-l ajungă pe Sandu care nu voise să mai rămână nicio clipă în plus.

— Ei, cum e cu prietenii tăi? îl întrebă el pe Liviu.

— De ce prietenii mei?! se apără acesta. Când am fost eu prieten cu Deciu, cu Teodoru, cu Mogoş, cu Puşcaşu?...

— Da’ ceilalţi de ce-au tăcut?

— Mihai n-a tăcut. Şi nici Ungureanu.

— Ia mai lăsaţi-i în pace! făcu enervat Mircea.

— Noi îi lăsăm, da fără atelierele lor suntem în pom! spuse Radu lucid.

— Cel puţin dacă ne-am fi făcut o coroană mai mică!... Şi ţi-am spus, Sandule, hai să ne facem coroană! Sau pinion de atac! îi reproşă Liviu.

— Ce, a depins de mine?! Ce, eu ştiu să lucrez la freză?! Cumpătă a fost de acord, da’ Pleşan a zis să las că mai avem timp. Lasă azi, lasă mâine...

— Fir-ar a naibii, să ne fi făcut barem coroană!... Iar o să bată motoru’ pe loc pe liniile drepte! îi avertiză Liviu.

— Hai, noi avem maşină, da’ ceilalţi? Colceag, Pleşan, Abagiu, Stoian...

— Stoian, ai văzut, îl întrerupse Radu pe Mircea, un cuvânt n-a scos! A tăcut chitic!

— Toţi au învăţat la „34” înainte de-a intra în liceu... Le-au fost colegi...

— Adică lor o să le dea voie s-alerge în continuare pe maşinile asociaţiei? întrebă Sandu.

— Poate Stoian asta şi speră... Îi cunosc profesorii, directoru’...

— În afară de Stoian, cu ceilalţi n-au pierdut mare lucru, spuse Liviu, trecându-i în revistă pe cei care rămăseseră în afara asociaţiei.

— Ce facem cu coroana? Asta-i întrebarea, le ceru

Radu răspuns şi se opri în loc.

Băieţii rămaseră tăcuţi.

— Să ridicăm toată şcoala în picioare! izbucni Liviu deodată. Nu mai lucrăm tocuri de pantofi şi pace! Trei ani la rând numai tocuri! Să ne aducă şi nouă strunguri, freze, aparate de sudură... spuse el, lovind aerul cu pumnul. Noi de ce să nu facem mecanică?!

— Liviu are dreptate! spuse Sandu cu fermitate. Mergem întâi la biroul organizaţiei şi vorbim şi cu tovarăşa dirigintă!

— Mira-m-aş să facă ea ceva, se îndoi Liviu, şi-o imită pe diriginta clasei lor: „Măi băieeeţi...”

— Da’ o să-i spună lui Papanaş!... se referi Sandu la directoarea şcolii, botezată aşa de elevi din pricina aspectului ei cam prea durduliu.

A doua zi, băieţii traduseră în fapte hotărârea luată, şi colegii lor se declarară de acord că situaţia a devenit intolerabilă: ajunge cu tocurile de pantofi, vor cu toţii ateliere mecanice! La ultima oră, însă, odată cu profesorul de franceză, intră în clasă şi diriginta lor:

— Ioanid! Dăneţ! Mărculescu! îi strigă ea, ridicându-i în picioare şi-i întrebă pe un ton plângăreţ: Ce v-aţi apucat să faceţi? Răzmeriţă?!

— De ce răzmeriţă, tovarăşa dirigintă?! spuse Sandu cu nedumerire în glas. Am discutat cu biroul organizaţiei U.T.C., am vrut să aflăm şi părerea celorlalţi elevi cu privire la orele noastre de atelier... De trei ani pilim tocuri de pantofi. Am dori ca la orele astea să învăţăm şi noi ceva util! În alte şcoli se-nvaţă strungărie, lăcătuşerie, sudură... Se-aleg c-o meserie... Noi cu ce ne-alegem?!...

— Aşa a hotărât direcţia şcolii. Vă rog să fiţi disciplinaţi! Ce-i asta?! Staţi jos!

Apoi diriginta îi mulţumi profesorului de franceză şi, în timp ce acesta cerea să se facă linişte, părăsi clasa.

Băieţii însă nu se lăsară. A doua zi se prezentară la cabinetul direcţiei şi constatară că Papanaş era perfect informată despre cele întâmplate:

— Tocmai voi să faceţi asemenea lucruri?! Şi mai ales tu, Dăneţ?!

— Nu vă supăraţi, tovarăşă directoare, dar n-am făcut nimic rău! spuse rar şi respectuos Sandu. Ce-i rău în faptul că vrem să învăţăm ceva care să ne folosească în viaţă?! De trei ani confecţionăm tocuri de pantofi. Alte şcoli au ateliere de mecanică.

— De unde să luăm utilaje? Cine ne dă nouă strunguri... şi aşa mai departe?!

— Cel puţin lăcătuşerie să facem! Să lucrăm în fier nu în lemn!

— Bine da’ de unde scule?!

— Pe noi de ce să nu ne patroneze o uzină?! interveni Liviu. Să ne ia sub patronaj o uzină şi-atunci am avea de toate! Cooperativa asta de tâmplărie ce să ne dea?!

— Colaborarea dintre şcoală şi cooperativă este rentabilă pentru şcoală. Ne pune la dispoziţie materialul lemnos şi pentru manoperă şcoala încasează sume destul de frumoase! Iar cu aceşti bani ne îmbunătăţim laboratoarele... Tot în folosul vostru!

— Dumneavoastră poate nu ştiţi ce material ne dă. Lemnul e tot numai noduri. Norma e de-un toc pe oră... N-ar fi mult, da’ lemnul e numai noduri. Şi-apoi nici nu lucrăm ora întreagă. Tovarăşul maistru are mereu câte ceva de făcut...

— Mai şi măturăm... îl completă Radu pe Sandu şi adăugă: Nu că măturăm, da’ o facem în timpul rezervat lucrului şi nu ne mai putem îndeplini norma!

— Soluţia ar fi să ne ia sub patronaj o uzină! reveni Liviu la cele spuse înainte. Am da producţie pentru uzină şi şcoala ar încasa sume şi mai frumoase!

— Da, dar tocurile sunt o producţie de mare serie!... Şi-apoi schimbarea utilajelor...

— Venim duminica... După-amiezile când avem a doua zi lecţii mai uşoare... Îi aducem şi pe părinţi...

— Bine, o să ridic problema în prima şedinţă a Comitetului de părinţi pe şcoală şi o să vedem ce se poate face, încheie directoarea.

Băieţii nu-şi puseră însă prea mari speranţe în acest „O să vedem” şi se sfătuiră ce-ar putea ei să întreprindă.

— Ce-ar fi să luăm clasă cu clasă şi să aflăm ai cui părinţi fac parte din Comitetul pe şcoală? propuse Liviu.

— Ar fi o idee! îl aprobă Sandu şi se întoarse spre şeful echipajului lor, vrând să ştie şi părerea acestuia: Nu, Radule?

Liviu însă continuă:

— Vorbim cu băieţii respectivi, ca ei să-i monteze pe bătrâni...

— Să-i monteze ca să ridice ei problema atelierelor! spuse Radu, gesticulând energic şi adăugă: Papanaş poate să uite sau să strecoare doar câteva vorbe şi să treacă la altceva. Comodă cum e, ce-şi zice Papanaş: „Merge treaba şi aşa? Merge. Are şcoala ateliere? Are. Atunci? Ce-mi trebuie mie bătaie de cap?! Uitaţi-vă, atelierele aduc venituri şcooolii!... Ne autoutilăăăm!...” Bravo-bravo! şi Radu bătu din palme.

— Ai dreptate, Radule, să ridice părinţii problema atelierelor! îl susţinu Mircea.

— Dar pentru asta trebuie să mergem acasă pe la băieţii ai căror părinţi fac parte din comitet! îşi dezvoltă Liviu ideea. Numai aşa vom fi siguri că lucrurile vor ieşi cum trebuie!

Traian îi aştepta în fiecare zi pe băieţi, de câte ori suna cineva la uşă, alerga să deschidă, dar niciunul din ei nu-şi

făcu apariţia în cursul întregii săptămâni. Nu mai ştia ce să creadă. Marţi aveau zi „neagră”, deci luni au stat să înveţe, după-amiaza de miercuri era consacrată asociaţiei. Dar restul zilelor?

Îşi pusese toate speranţele în această dimineaţă de duminică, spunându-şi că este imposibil să nu-i dea un semn de viaţă măcar. Uitându-se tot timpul la ceas, ieşi aproape din sfert în sfert de oră pe balcon, aşteptându-se de fiecare dată să-i vadă sosind, dar se făcu şi ora prânzului şi de băieţi nici urmă.

Când ei nu apărură nici după-amiază, Traian hotărî să se ducă la Liviu acasă. Îi deschise Ada şi-i spuse că Liviu este plecat. Răspunsul fusese atât de neaşteptat, încât Traian uitase s-o întrebe unde anume plecase Liviu, cu băieţii sau singur, şi ajungând pe alee nu mai ştiu ce să facă.

Gândindu-se la un moment dat că ar putea fi pe circuit, mai ales dacă miercuri s-a hotărât la asociaţie reluarea antrenamentelor, se îndreptă în direcţia cartodromului. Îl găsi pustiu şi de-abia atunci îşi dădu seama că începuse să se întunece. Făcu drum întors şi tot felul de gânduri negre îi trecură prin cap. Să se fi supărat cumva băieţii pe el? Dar de ce să se supere? A condus maşina exact cât i-a spus Radu… După-amiază au discutat despre maşinile şi piloţii de formula unu, Liviu i-a arătat câteva din picturile lui, au văzut serialul, Radu i-a zis că o să-l cheme şi pe el să vadă cum se schimbă plăcile la ambreiaj… Dar dacă sunt la uzină şi lucrează la ambreiaj? se întrebă Traian cu teamă şi grăbi paşii.

Luni dimineaţa ieşise în oraş şi, colindând librăriile, cumpărase o carte intitulată *Automobilul – manual practic,* iar de la anticariat un volum *Motocicletele în doi şi patru timpi, întreţinerea lor.* Studiase intens, pregătindu-se pentru operaţiunea preconizată şi, la ideea

că băieţii ar putea s-o execute singuri, simţi o strângere de inimă ca o imensă părere de rău.

Ajungând la uzina termică, deschise încet uşa şi văzu la o masă un bărbat destul de tânăr. Îşi spuse că acesta nu putea fi în niciun caz domn' Petre. În rest însă nimeni şi în afară de duduitul focului în cuptoarele cazanelor, nu se auzea venind de nicăieri niciun zgomot.

Însemna că băieţii se aflau la Radu sau la Sandu, sau poate la Mircea, se gândi el, îndreptându-se spre casă. La un moment dat vru să se întoarcă din drum pentru a mai încerca o dată la Liviu, dar îşi zise că acesta precis o să-l caute după ce o să afle de la Ada că Traian fusese la el.

Aşa se şi întâmplă. Luni, întorcându-se de la şcoală, băieţii îi făcură o scurtă vizită, povestindu-i în câteva cuvinte despre schimbările survenite în asociaţie şi despre cele întreprinse de ei în legătură cu înfiinţarea în şcoală a unor ateliere mecanice.

— Şi ce zic părinţii? întrebă Traian curios.

— Ce să zică, toţi sunt de acord, făcu Radu. Da' noi îi montăm să ceară şi crearea unui cerc de autocarting în şcoală! Sandu a fost ieri formidabil! Primul drum l-am făcut la Marinescu din a VIII-a B. Era cu bătrânu' în stradă să-l ajute la spălatul maşinii, un Fiat-850. I-am povestit domnului Marinescu cum e cu atelierele, ce vrem să facem, l-am pus în gardă că tovarăşei directoare ar putea să nu-i convină o dandana ca asta pe cap şi i-am spus şi de carting: „Vlad, zic, de ce n-ar învăţa să conducă maşina?! îşi elaborează reflexele pe cart, nu mai are nevoie de şcoala de şoferi!". „Ei, zice domnul Marinescu, de la cart până la maşină mai e!" „Un singur pas, zic. Nici atât". „Dacă doriţi, intervine Sandu, vă arăt. Daţi-mi voie la volan şi-o să vedeţi ce plecare fac de pe loc. Şi puneţi după aia pe cineva care a făcut o sută de ore la şcoala de şoferi, nu douăzeci! Să vedem cine face o plecare mai

frumoasă, dumnealui sau eu?!” „Poftim, zice domnul Marinescu, arătând spre maşină, cheile sunt în contact!” Am înlemnit.

— Da’ eu?! făcu Mircea.

— Ba mie nu mi-a fost frică deloc. Ce putea să fie altfel ca la noi?! Debreiaj, cuplare în viteză... Fiatul-850 are maneta la podea, întâia e clasică, ca la orice maşină, stânga-sus, ambreiaj, acceleraţie fină... şi ce altceva?!

— Eu cred, interveni Liviu, că domnul Marinescu a spus mai mult în glumă. Să te intimideze. Iar când a văzut cu câtă siguranţă te aşezi la volan...

Sandu îl întrerupse:

— Şi-am făcut, Traiane, o plecare!... Dacă aveam un pahar cu apă pe capotă, nu se vărsa niciun pic! Cinci metri, atât. Am scos din viteză şi am coborât din maşină. „Marşarierul nu ştiu unde-i, am zis, şi n-aş vrea să bag din greşeală în altă treaptă de viteză”. Domnul Marinescu a dat din cap şi m-a-ntrebat pe ce maşină am învăţat să conduc. „Pe cart am învăţat, zic. La volanul unei maşini adevărate m-am urcat acu, prima dată”. „Cum pentru prima dată?!” nu i-a venit domnului Marinescu să creadă.

— Să vezi ce ochi speriaţi a făcut! izbucni Liviu în râs. „Cum pentru prima dată?!” Adică tocmai pe maşina lui prima dată?!

— „Da, aşa e!” am confirmat eu. „Şi nu-i vorba numai de plecări, zic. Sau de conducere, de schimbări de viteze... În curse învăţăm să judecăm rapid şi cu sânge rece orice situaţie neprevăzută, să luăm imediat hotărârile cele mai potrivite...” „Voi aveţi dreptate, zice domnul Marinescu, uitându-se la noi gânditor. Cartingul ăsta e o treabă foarte bună... O şcoală excelentă! Pentru că una e să-ţi elaborezi reflexele la paisprezece ani şi alta la treizeci! Da, voi aveţi perfectă dreptate. Ia să ridicăm noi problema în comitetul de părinţi! Chiar, ce învăţaţi voi

în orele de atelier? Să faceţi tocuri de pantofi?!” Aşa că vezi, Traiane, nu se poate pân’ la urmă să nu reuşim!

— Şi-atunci stăm noi de vorbă cu cei de la „34”! făcu ameninţător Sandu.

— Stăm noi şi-aşa!... se grăbi Liviu să precizeze.

— Sigur! îl aprobă Radu. Dar când om avea şi ateliere în şcoală!...

Băieţii îşi continuară acţiunea întreaga săptămână, iar duminică dimineaţa hotărâră să treacă la operaţiunea de schimbare a plăcilor de ambreiaj. Se duseră mai întâi la Traian, acesta îi aştepta de mult în balcon şi în câteva minute coborî vesel la ei. Îndreptându-se spre uzină, Radu îl puse la curent cu ultimele noutăţi:

— În locul tovarăşului profesor Panait, preşedinte al asociaţiei este acum chiar directorul şcolii. A fost un zvon povestea că trece Parbriz... Au angajat un instructor-auto...

— Ce vorbeşti? făcu Traian cu îngrijorare în glas şi se uită pe rând la băieţi.

Liviu şi Mircea confirmară din cap, în timp ce Sandu oftă greu, privind cu încruntare drept înainte.

— Da, au reorganizat complet asociaţia, continuă Radu. Acum sunt două secţii: una de instruire carting-auto, pentru toţi elevii şcolii, iar cealaltă secţie, de competiţii.

— Şi directoru’ e *Il cammendatore?* întrebă Traian.

— Probabil...

— Ăsta director! exclamă Liviu. Nu Papanaş...

— Lasă c-o pune comitetu’ pe roate!... Să vezi cum slăbeşte!... se amuză Radu.

— Şi-o să fie vai de capu’ nostru...

Sandu nu împărtăşi însă teama lui Mircea:

— De ce să fie vai de capu’ nostru?! învăţăm bine? Învăţăm. Ce să ne facă?

— Categoric! Sigur că da! îl susţinu Liviu pe mecanicul-şef.

Ajungând la uzină, băieţii îl prezentară pe Traian domnului Petre şi acesta îl întrebă ca şi cum n-ar fi ştiut nimic:

— Te pricepi şi tu la maşini? Alergi?

— Nu, eu n-alerg, spuse Traian timid. Am condus, da' o singură dată... Acu' m-au luat băieţii să văd cum schimbă plăcile de ambreiaj.

— Ei, foarte bine. Orice pe lumea asta e bine să ştii. Cu cât ştii mai multe, cu atât îi mai bine.

— Domn' Petre, i se adresă Radu, există o propunere să-l primim pe Traian în echipaj. Noi o să punem, conform statutului, propunerea la vot secret... Dacă voturile vor fi *pentru,* dumneavoastră aţi avea ceva împotrivă să venim cinci la uzină?

Domn' Petre rămase tăcut, aruncă o privire discretă spre Traian şi văzându-l alb de surprindere, cu ochii albaştri luminaţi de o bucurie imensă, spuse concesiv:

— Cum vin patru, vine ş-al cincilea. Acu' v-apucaţ' de ambreiaj, nu? Rămâneţ' aici să nu răciţ' afară cumva. Să iei, Liviule, tava de sub bancu' de lucru şi daţ' drumu' în ea la ulei. Dac-o fi ceva, mă chemaţ' şi pe mine, făcu mecanicul şi luă ziarul ca să continue lectura acestuia, întreruptă la intrarea băieţilor.

— Mulţumesc, domn' Petre, spuse Radu şi se îndreptă spre acea parte a uzinei unde era garat *RB*-ul şi unde dealtfel se găsea şi bancul de lucru.

În timp ce Liviu şi Mircea întorceau maşina cu partea ambreiajului în spre banc, Sandu se apucă să pregătească sculele şi Radu împărţi sarcinile:

— Liviu şi Traian, daţi lanţul afară, să vedem cum stăm cu rolele. Poate ar fi bine să-l spălăm şi să-l băgăm din nou în seu. Mircea, demontezi schimbătorul de viteze,

pedala, capacul ambreiajului... Vezi să nu uiţi să dai drumu' întâi la ulei! îi atrase el atenţia.

— Ei, cum o să uit?! protestă Mircea.

Radu continuă fără să-i acorde atenţie:

— Eu şi Sandu o să demontăm ambreiajul şi-o să schimbăm plăcile.

Băieţii se apucară în tăcere de lucru şi Traian, revenindu-şi puţin în fire, îşi aduse deodată aminte:

— Aparatul! Am uitat aparatul! Staţi că dau o fugă să aduc aparatul! Sunt exact pozele care lipseau pentru album!

— Ai dreptate! făcu Radu. Atunci ieşim afară în faţa uzinei.

— Nu-i nevoie, am bliţ. Am fugit. Mă aşteptaţi, nu? îi întrebă el şi repezi paşii spre uşă.

Radu voise să-i zică să nu se grăbească prea tare, bineînţeles că-l aşteaptă, dar gândindu-se că Traian ar putea interpreta aceasta ca o compătimire, rămase tăcut. Special îl pusese să demonteze împreună cu Liviu lanţul maşinii, avea să se murdărească groaznic pe mâini, dar tocmai asta, îşi spusese Radu, avea să-i facă plăcere. Simţise şi el satisfacţia mâinilor murdare de ulei; e o satisfacţie formidabilă să ai mâinile pătate de ulei!

— Hai la domn' Petre să vedem ce zice de Traian! îi chemă Sandu pe băieţi.

— Ştiţi ce milă mi-a fost de el când l-am văzut cum îl dau lacrimi de bucurie în ochi?! Parcă-mi venea şi mie să plâng, le mărturisi Liviu.

— Întâi a rămas cu gura căscată, reconstitui Mircea. Dar realmente se uita la Radu cu gura căscată. Parcă ar fi ascultat cu gura cele spuse de Radu.

— Zău dacă nu-i un băiat bun! îşi spuse Sandu părerea. Liviu e un sentimental, da' eu l-am observat bine. I-am dat cartea despre motorul în doi timpi... Şi nu se

poate să n-o fi citit el din scoarţă-n scoarţă! De băgat însă nu s-a băgat când am discutat de ambreiaj. Chiar şi atunci, la Liviu acasă. Să nu zicem noi că el, un novice... I-a fost teamă probabil să nu credem noi că-şi dă aere. Şi despre piloţii de formulă, tot aşa.

— Nu, despre piloţi a vorbit! îl contrazise Mircea.

— A vorbit, dar exact cât trebuie. N-a făcut demonstraţie. Şi de ştiut ştie! A ştiut, de exemplu, că Mike Hawthorn l-a avut coechipier pe Nino Farina în cursa de 24 de ore de la Spa! Şi că l-a bătut pe Fangio în Marele premiu de la Reims!

— Că Mike s-a afirmat în Marele premiu de la Reims, nu-i cine ştie ce de aflat... Dar c-a mers cu Farina la Spa, asta da!... îşi spuse Mircea părerea.

— Acum o să vă fac şi vouă o surpriză! îi anunţă Radu. Şi-o să rămâneţi şi voi cu gura căscată!

— Noi? Ce? Spune! se arătă Liviu nerăbdător.

— O surpriză formidabilă! Am vrut de la început şi nu vă spun... Băgaţi de seamă, i-am promis bătrânului că Traian n-o să afle nimic!

— Bătrânului tău? întrebă nedumerit Mircea.

— Da. Nici mie n-a vrut să-mi spună... Abia aseară am aflat.

— Hai, mă, Radule, nu ne mai fierbe atâta! îl ruga Sandu.

— Domnul Mărgărit i-a făcut lui Trăiau o maşină. O maşină exact ca a noastră!

Vestea era atât de neaşteptată, încât îi năuci pur şi simplu pe băieţi.

— Extraordinar! spuse Liviu în timp ce Sandu şi Mircea nu-şi reveneau încă din uimire.

— Aşa-i c-aţi rămas cu gura căscată?!

— Ei, asta-i chiar surpriză! Nemaipomenită! Şi exact ca a ta, Radule? întrebă Liviu, parcă nevenindu-i totuşi a

crede că ei vor avea acum două maşini.

— E făcută, după aceeaşi schemă. Tata i-a dat revista...

— A, de asta mă-ntreba domnul Mărgărit de unde avem maşina, îl întrerupse Sandu, făcând legătura cu cele discutate atunci pe alee cu tatăl lui Traian. „Cine ţi-a făcut-o, cât poate să coste un motor...” Am crezut că vrea să ştie aşa din curiozitate...

— Şi tot bătrânu’ tău a făcut-o? întrebă Mircea cu nerăbdare în glas.

— Nu, tata i-a dat doar revista cu schema şi s-a dus ieri după-amiază cu domnul Mărgărit la atelier... Domnul Mărgărit e coleg de facultate cu inginerul-şef de la cooperativa „Mecanica”... Inginerul-şef s-a ocupat de maşină! Altfel crezi că ieşea atât de repede?! La cooperativele astea!... Au dus ieri cauciucurile. L-a rugat pe bătrânu’ să meargă cu el în oraş ca să cumpere cauciucurile. Azi o aduce acasă.

— Formidabil! făcu Mircea. O să formăm două echipaje, nu?

— Radule! izbucni Liviu deodată, gesticulând energic. Am o idee! Să vorbim cu domnu’ Mărgărit poate ne-or putea lua cei de la cooperativa „Mecanica” sub patronaj! Dacă e coleg de facultate cu inginerul-şef...

— Ar fi o idee!... spuse Radu, ridicând din sprâncene.

— Şi-o transmitem părinţilor din comitet. Iar ei o să vină în şedinţă c-o propunere concretă: cooperativa „Mecanica”. Şi Papanaş n-o să mai aibă încotro! se completă Liviu.

— Acu’ să vedeţi ceva... Domnul Mărgărit i-a spus bătrânului că a discutat la atelier să ne vopsească şi nouă maşina. Cum o facem, tot albastră? Sau roşie? le ceru Radu părerea.

— Colosal! se entuziasmă Mircea.

— Eu zic roşie, Radule, opinie Sandu. Cei de la „34” o

să observe imediat c-am vopsit-o şi-o să crape de ciudă. Albastră-i acum...

— Aşa e! îl susţinu Mircea. Şi eu zic tot aşa: roşie.

— A lui Traian cum e vopsită? întrebă Liviu.

— A, cică un galben foarte frumos!

— Sigur, asta-i culoarea la modă. Ca Brabham – Ford-ul lui Graham Hill. S-o facem albastră ca *Tyrrell- Ford*-ul lui Stewart?

— Nu, roşie ca *Lotus*-ul lui Fittipaldi! hotărî Radu.

— Şi dacă în loc să ne vopsească maşina l-am ruga pentru pinionul de tracţiune? Pinionul care ne trebuie? Cu doi dinţi mai mic? le atrase Sandu atenţia.

— Tu n-auzi că vopsirea maşinii e gata achitată?! Ar însemna să fim obraznici! Domnu' Mărgărit ar putea crede că vrem şi una, şi alta!

— Da, ai dreptate. N-am ştiut că-i de-acum achitată.

— Sigur. Domnul Mărgărit s-a gândit ca amândouă maşinile să fie la fel de frumoase.

— Păcat de abţibildurile astea, spuse Liviu arătând spre spatele scaunului tapetat aproape în întregime cu tot felul de abţibilduri.

— Şi le-am dat de pomană şi deştepţilor ălora patru abţibilduri splendide! făcu Mircea cu ciudă. Două, cele mai frumoase, le-a luat Fericeanu...

— Mai am unşpe acasă... îl linişti Radu.

— După ce-o vopseşte, trag cu pensula nişte dungi galbene... Iar maşinii lui Traian, dungi roşii, le propuse Liviu.

— Fain! exclamă Mircea, imaginându-şi cum vor arăta maşinile cu dungile astea.

— Radule, da' maşinii lui Traian cum o să-i spunem? Dacă a ta e *RB,* a lui o să fie *TM.* Nu?

— „Teem", repetă Radu. Da, e bine *TM.*

— Colosal! Hai să vorbim cu domnu' Petre! le propuse

Liviu şi se opri din drum: Auleu! Ce-o să zică domn’ Petre când o auzi şi de a doua maşină? se întrebă Liviu cu teamă în glas.

— Domnul Mărgărit a vorbit ieri cu el, o primeşte, îl linişti Radu. A fost cu tata aici înainte de-a pleca în oraş să ia cauciucurile.

În timp ce se îndreptau spre masa mecanicului, Traian se grăbea să ajungă cu aparatul cât mai repede înapoi la uzină. Îl avusese pregătit din vreme, dar, văzându-i din balcon pe băieţi venind să-l ia la operaţiunea de schimbare a plăcilor de ambreiaj, dăduse năvală spre uşă, uitând de aparat. Cum de-şi adusese apoi aminte nici el nu ştia. Se gândise că fusese atât de rău cu băieţii trimiţându-le fotografiile cu acel „formidabil” în bătaie de joc, iar ei... Da, aşa îşi adusese aminte de aparat – de la fotografii, reconstitui Traian pe drum şi se întrebă îngrijorat: „Oare chiar o să mă primească în echipaj?” „Există o propunere” spusese Radu. Bineînţeles, propunerea venise din partea lui Liviu, îşi zise el cu fermitate. Dar ceilalţi? Radu, ca şef de echipaj, ar putea avea un cuvânt greu... Radu îi dăduse însă să conducă maşina!... Şi-i spusese lui domn’ Petre despre propunere!... Îi spusese în aşa fel ca şi cum era de acord cu existenţa propunerii. Dacă Radu n-ar fi fost un băiat cu o fire dreaptă, deschisă, francă, ar trebui să se îndoiască... Dar aşa?! Şi-apoi de el, de Radu a depins hotărârea băieţilor de-al lua şi pe el la schimbarea plăcilor de ambreiaj! Dacă Radu n-ar fi împărtăşit propunerea lui Liviu, nu l-ar fi chemat la uzină! mai mult, i-a dat şi o sarcină precisă: să demonteze împreună cu Liviu lanţul maşinii! Exact cum le-a dat şi celorlalţi. Ca şi cum el, Traian, ar fi fost de-acum membru al echipajului *DIMB!*

Dar Sandu şi Mircea? se întrebă cu teamă Traian,

trecând la aceştia. Propunerea lui Liviu urma să fie pusă la vot secret... „Conform statutului”, spusese Radu. Deci ei vor vota fără să fie nevoie să dea explicaţii. Să spună motivele. Nici nu se va şti cine a votat contra. Da, într-adevăr, Sandu şi Mircea ar putea vota contră, fotografiile lor fuseseră cele mai în bătaie de joc! Şi, după cum reieşise din povestirea lui Radu, se arătaseră cei mai porniţi împotriva celui care le expediase fotografiile!

E adevărat, Sandu îi adusese cartea despre motorul în doi timpi... Îi adusese cartea, dar plecase îndată. El, Traian, îl rugase să mai stea, dar Sandu spusese că are nu ştiu ce treabă. Şi totuşi, şi Sandu, şi Mircea erau foarte prietenoşi cu el... Amândoi s-au grăbit să-şi încheie tururile ca să-i dea lui să conducă maşina. L-au încurajat... Iar Mircea a încercat chiar să-l ambiţioneze, zicându-i: „Ce, ţi-e frică să nu intri ca mine în lăzi?!”. A spus râzând!... Deci nu mai face o problemă din fotografia aceea. Nu, toţi sunt nişte băieţi foarte buni, precis o să-i dea să conducă şi astăzi maşina. Iar dacă-l primesc în echipaj, atunci o să i-o dea mereu.

Deschise uşa uzinei şi îi văzu adunaţi în jurul domnului Petre; Liviu spunea ceva gesticulând cu aprindere. „Îşi susţine propunerea”, îşi zise Traian, şi cum el îşi pregătise încă pe drum aparatul, îl duse repede la ochi şi le făcu o poză.

Nimeni nu auzise uşa, lumina orbitoare a bliţului îi luă prin surprindere.

— Lui domn” Petre! strigară băieţii pe rând, dându-se la o parte pentru ca Traian să-l fotografieze pe acesta.

— A ieşit şi domn’ Petre! îi asigură Traian. Sigur, vă fac şi separat, îl asigură el pe mecanic. Un instantaneu însă. Altfel iese o poză ca la fotograf. Trebuie să vă surprind aşa cum sunteţi dumneavoastră.

— A, când dau focu’ la cazane? zise mecanicul,

făcându-se a nu înţelege.

— Nu-nu, m-am referit la expresia feţei. Pe ea trebuie s-o surprind. S-o surprind aşa cum sunteţi. Un om foarte bun.

— Ei, asta de unde ştii? râse domn’ Petre.

— Se vede... Mi-au povestit şi băieţii. Cum i-aţi primit cu maşina aici, la uzină, cum i-aţi ajutat... Cum aţi venit la campionat să-i vedeţi...

— Să-mi murdăriţ’ voi pe jos cu ulei şi vă arăt eu vouă cât îs de bun făcu domn’ Petre pe răul.

— Nu-nu, n-aveţi nicio grijă! îl asigură Radu şi băieţii se retraseră la maşină.

Activitatea se desfăşură pe compartimente, aşa cum împărţise Radu sarcinile, Traian se umpluse pe mâini aproape până la coate de unsoarea lanţului, seul de oaie în care fusese băgat mirosea de trăsnea, însă el se simţea cât se poate de fericit. Când Sandu căutase şpiţangul prin sertarele cu scule ale bancului, Traian spusese: „Stai, să-l întreb pe domn’ Petre!” şi se grăbise spre masa acestuia, să-l vadă şi mecanicul că, uite, face treabă, o să se priceapă şi el la maşini.

Ferodoul plăcilor de ambreiaj se dovedi într-adevăr mult subţiat. În timp ce monta plăcile noi, Radu se gândea cu concentrare care ar fi cea mai bună împărţire a băieţilor pe maşini. Intenţionase să-i propună lui Sandu şi lui Mircea să formeze împreună cu Traian un echipaj, echipajul maşinii *TM,* iar el şi Liviu – echipajul maşinii *RB.*

Îşi spusese că în felul acesta maşina lui Traian va putea fi preparată pentru curse îndată după terminarea rodajului, Sandu şi Mircea urmând să treacă la majorarea şi lustruirea galeriilor de admisie şi evacuare ale cilindrului. Iar dacă Sandu va reuşi să tranzistorizeze aprinderea la *RB* şi aceasta va da rezultate, o să construiască aceeaşi instalaţie şi pentru *TM.*

Întrebându-se însă ce va gândi Traian despre propunerea sa şi mai ales ce s-ar putea întâmpla mai târziu când acesta va învăţa să alerge şi să cunoască bine maşina, Radu începu să aibă serioase îndoieli cu privire la oportunitatea ideii sale. Şi Traian nu era singurul semn de întrebare.

Sandu şi Mircea cum vor reacţiona oare? N-o să creadă Mircea că el, Radu, voise astfel să scape de el? Rivalitatea dintre Sandu şi Mircea nu va izbucni la un moment dat într-o ceartă? Nu vor încerca ei, fiecare în secret, să-l influenţeze pe Traian împotriva celuilalt? într-adevăr, viitorul acestui echipaj era plin de incertitudini.

Şi apoi mai era o întrebare. O întrebare primordială, esenţială: „Nu cumva din cauza curselor, între cele două echipaje se va produce o dezbinare? Nu cumva întrecerea firească ce se va naşte între ele pentru cât mai bune rezultate în curse îi va transforma din prieteni în adversari?”. „Sigur, vor spune Sandu, Mircea şi probabil Traian, ai format cu Liviu un echipaj, ştiind că voi doi veţi acumula mai multe puncte decât noi!”

Da, e adevărat, se gândise şi la asta când hotărâse să-l reţină pe Liviu în echipaj, dar se gândise şi la faptul că Liviu merita o funcţie mai mare decât cea de ajutor de mecanic. Nu avusese cum să-l avanseze mecanic, egal cu Mircea în funcţie, pentru că, din punct de vedere tehnic, Mircea îi era superior. Mircea *vrăjise* motorul *RB*-ului, venise cu soluţia majorării şi lustruirii canalelor... Ba mai mult, executase operaţiunea în laboratorul tatălui său! În schimb, Liviu era foarte bun ca pilot! Un pilot înnăscut! Prin Liviu intraseră ei în asociaţie!... Nu, el, Radu, nu mai are voie să-l ţină pe Liviu în umbră ca ajutor de mecanic. Da, dar va trebui să facă în aşa fel, încât nici Sandu şi nici Mircea să nu se simtă lezaţi.

Problema formării noului *team* îi preocupa în aceeaşi

măsură şi pe Sandu, pe Mircea şi pe Liviu, şi fiecare din ei se gândea că el va fi acela care va face echipaj cu Traian. Iar cum acesta nu putea să aibă în niciun caz pretenţie la şefie, ea urma să le revină de drept.

Sandu, ca secund al lui Radu, se considera singurul în măsură să ocupe o asemenea funcţie; Mircea se referea la calitatea sa de mecanic, iar Liviu îşi spunea că, prin numirea sa, se realiza un echilibru între cele două echipaje, fiecare din ele având ca şef un pilot de prima clasă. Şi tot astfel el şi cu Radu vor putea alerga concomitent, Radu pe *RB,* el, Liviu, pe *TM,* pentru a se bate mai bine cu cei de la „34”.

— Scoatem maşina pe alee şi-i facem o probă, nu? întrebă Mircea nerăbdător când Sandu se apropie de sfârşitul montajului.

— Sigur, confirmă Radu şi adăugă: Întâi însă o să punem la vot propunerea în legătură cu primirea lui Traian în echipaj. Liviu, pregăteşte patru bileţele şi carnetul de bord ca să trecem în el rezultatul votării!

Traian, care îl urmărea pe Sandu cum lucrează la maşină, tresărise de încordare şi acum nu ştia cum să se comporte: să rămână în continuare lângă Sandu, sau să se alăture celorlalţi pentru a asista la pregătirea votării? Hotărârea îi fu uşurată de intervenţia mecanicului-şef care spuse, îndreptându-se spre băieţi:

— Eu cred c-ar trebui să facem opt bileţele, nu patru. Fiecare membru al echipajului va primi câte două buletine de vot. Unul va conţine cuvântul „pentru” iar celălalt – cuvântul „contra”. Şi noi vom introduce în urnă buletinul pe care-l dorim. Iar pe celălalt îl vom păstra în buzunar. Ca să nu se afle cum am votat.

— Da, ideea lui Sandu e foarte bună! făcu Radu, dând aprobator din cap. Liviule, taie opt bileţele. Patru cu „pentru”, iar pe restul de patru scrii „contra”!

— Urna de vot să fie basca lui Sandu! propuse Mircea. E cea mai mare din toate.

— Nu, în sertarul bancului e mai bine, îşi spuse Radu părerea. Tragem puţin sertarul şi dăm drumul biletelor înăuntru.

— Nu sunt de acord! se opuse Sandu. Buletinul primului votant va fi extras cel din urmă. Al celui de al doilea – penultimul... Şi-o să se ştie cum a votat fiecare. De aia am şi renunţat să mai votăm în cutia de scrisori. Pe când basca o s-o scuturăm bine, să se-amestece buletinele.

— Şi-n sertar le putem amesteca. O să le amestec înainte de-a face extragerea, îl asigură Radu.

Traian asculta tăcut toate acestea, lucrurile erau mult mai complicate decât crezuse, şi trecându-i în revistă pe cei patru prieteni, încercă din nou să-şi imagineze cum ar putea vota fiecare din ei.

— Dar dacă-i balotaj, ce facem? întrebă Mircea deodată.

Chiar, la posibilitatea unui balotaj nu se gândise, îşi spuse Traian şi se întoarse spre Radu să vadă ce zice pentru că lui îi fusese adresată întrebarea.

— În caz de balotaj, hotărăsc eu! făcu acesta.

— Bine, da’ conform statutului tu nu mai ai dreptul la două voturi! îi aduse Sandu aminte.

— Nu-i vorba de două voturi aici! Ce, eu votez de două ori?! Numai o singură dată votez. Ca şi voi. Dar dacă iese balotaj, am dreptul să hotărăsc. Ca şef de echipaj.

— Da, are dreptate Radu, spuse Mircea după o pauză. E conform statutului.

— Dacă o să fim cinci, n-o să măi avem niciodată balotaj!

«Deci, îşi spuse repede Traian, Mircea vede echipajul format din cinci oameni! Deci, votul lui va fi „pentru”»

— Eu sunt gata! îi anunţă Liviu şi veni să le împartă bileţele.

Băieţii se întoarseră cu spatele, examinară cele două buletine şi reţinând unul din ele, îl introduseră pe celălalt în sertarul întredeschis al bancului de lucru. Radu se şi postase acolo, amestecă biletele şi-l chemă pe Traian să asiste la extragere. Scoase primul buletin.

— Un vot pentru! anunţă el, arătându-le bileţelul.

Urmară alte trei extrageri, urmărite de Traian cu o imensă încordare, la sfârşitul cărora Radu declară solemn:

— Cu patru voturi pentru, niciunul contra, deci în unanimitate, Traian a fost primit în echipaj! Şi întorcându-se spre acesta îi strânse mâna, felicitându-l: Bravo Traiane!

Băieţii se grăbiră să urmeze gestul lui Radu, Traian era copleşit de emoţie – rezultatul de unanimitate era peste orice aşteptări.

— Liviu, treci în carnetul de bord! îi ceru şeful echipajului şi îşi drese glasul, pregătindu-se să dicteze. O să reorganizăm echipajul, îi anunţă el pe băieţi.

Sandu se întrebă ce rost are să se treacă acum la reorganizare când n-a apărut încă cea de a doua maşină şi nici nu se poate vorbi faţă de Traian despre ea; la acelaşi lucru se gândeau Liviu şi Mircea, şi acesta din urmă obiectă, privindu-l pe Radu cu subînţeles:

— Nu ştiu ce-am putea reorganiza?! Poate doar să stabileşti sarcinile pe care o să le aibă Traian în cadrul echipajului!...

— Ai să auzi, îi ceru Radu să aibă răbdare. Scrie, Liviule, *Hotărâre importantă* şi pune data de azi.

— Am scris, îl anunţă acesta.

— Prin vot unanim, exprimat astăzi – începu Radu să dicteze – Traian Mărgărit a fost primit în echipajul *DIMB.*

Pe viitor echipajul va fi organizat astfel: Şef de echipaj: Radu Buznea; secund: Ion Alexandru Dăneţ; piloţi mecanici: Mircea Mărculescu, Liviu Ioanid şi Traian Mărgărit.

Scrie *Şeful echipajului* şi dă-mi să semnez!

Băieţii rămaseră muţi de surprindere, întrebându-se ce poate însemna hotărârea lui Radu. Sandu şi Liviu îşi spuseră în cele din urmă că este vorba de o promovare deschizătoare de drum spre şefia noului echipaj, pentru Mircea însă aceste speranţe păliră. Întrucâtva, Sandu fusese confirmat secund, Liviu avansat din ajutor de mecanic, mecanic plin, ca şi el, Mircea, şi chiar Traian devenise mecanic de la bun început. Toţi avansaseră deci, numai el rămăsese pe loc. Poate că Radu a luat special acum hotărârea, ca să dea satisfacţii lui Sandu şi lui Liviu, iar la formarea celui de-al doilea echipaj... Sigur, de aia l-a şi făcut Radu direct pilot-mecanic pe Traian, ca să-i poată spune mai târziu: „Tu şi Mircea sunteţi amândoi piloţi mecanici, Mircea, însă, având mai multă experienţă, va fi şeful echipajului”.

Radu semnă hotărârea şi crezu de cuviinţă să explice băieţilor:

— Cei de la „34” sunt tot aşa organizaţi: şef de echipaj, secund şi piloţi mecanici. Să mergem pe alee ca să probăm ambreiajul, iar marţi după-amiază ne înfiinţăm la A.C.R. să vedem ce-i cu noul regulament, e gata sau nu.

— Am vorbit cu Andrei, nici lor nu le-a sosit încă, îi informă Liviu. Cică sunt divergenţe la federaţie cu privire la alergările pe circuit. Unii susţin să rămână trei manşe a patru ture, alţii zic să se alerge într-o singură manşă, dar cu un număr de zece sau chiar douăşpe ture.

— Ei, asta da cursă! făcu Radu. Ai f*âlfâit* un viraj, ai timp să refaci.

— Depinde pe cine ai în faţă! îl preveni Mircea în timp

ce scotea, ajutat de Sandu, maşina pe uşa uzinei.

— În douăşpe ture poţi avea însă surprize la maşină! îl avertiză Sandu, lăsând *RB*-ul pe seama lui Mircea. *Tragi* la maximum de maşină douăşpe ture, nu trei!

Liviu se alătură lui Mircea şi lui Traian, ca să-l înlocuiască la ham pe acesta din urmă, apoi renunţă gândindu-se că Traian ar putea crede că este compătimit. Veni lângă el sfătuindu-l:

— Ar fi mai înţelept să duci aparatul acasă, trag eu la ham. Să nu se spargă bliţul cumva.

— Da, ai dreptate, spuse Traian şi-i cedă lui Liviu frânghia.

Făcuse o mulţime de poze băieţilor lucrând la maşină, îl rugase pe Liviu să-l fotografieze demontând lanţul, apoi montându-l la loc, aici nu mai avea ce face cu aparatul, se gândise şi el că ar fi mai bine să-l ducă acasă, aşteptase însă să sosească mai întâi cu toţii pe circuit. Se întoarse din drum, aducându-şi aminte că nu-i spusese nimic şefului de echipaj despre intenţia sa.

— Radule, las sus aparatul şi mă-ntorc repede! îi strigă el.

Radu ridică mâna în semn că este în regulă, aşa că Traian se grăbi în direcţia blocului său.

Aproape că nu-i venea să creadă că devenise cu adevărat membru al echipajului *DIMB,* că toate cele petrecute în această dimineaţă erau într-adevăr reale. Întâi votarea aceea atât de secretă, apoi încordarea cu care aşteptase citirea fiecărui buletin scos din *urnă* de Radu, unanimitatea îl tulburase profund, şi peste toate acestea venise numirea în funcţia de pilot-mecanic. Egal în grad cu Mircea şi Liviu, primul un excelent mecanic, al doilea un pilot înnăscut.

Rămaşi singuri, Mircea şi Liviu îi aşteptară pe Radu şi pe Sandu să se apropie şi, cum Mircea era frământat de

serioase incertitudini cu privire la intenţiile lui Radu, i se adresă acestuia, încercând să-l sondeze:

— Ai făcut foarte bine că l-ai numit pe Traian direct pilot-mecanic. Când o să formăm cel de-al doilea echipaj n-o să fie nicio problemă!...

— De ce să formăm al doilea echipaj? Ce rost are? N-are niciun rost. O să fim un echipaj cu două maşini! A, dac-am fi mai mulţi... Dar aşa?! Un singur echipaj... un echipaj puternic cu două maşini! Excelent!

Băieţii rămaseră tăcuţi, fiecare cu gândurile sale, Sandu vru să spună ceva, dar renunţă şi vârful ascuţit al nasului său se mişcă într-o parte. Liviu vorbi primul:

— Având două echipaje, am fi putut alerga concomitent. Eu cu tine, Mircea cu Sandu...

— Şi fiind un singur echipaj, putem alerga concomitent! replica Radu. Avem două maşini!...

— Cu două echipaje am fi fost ca un club! interveni Mircea. Era un început de asociaţie!...

— Şi aşa suntem ca un club. De ce să ne fărâmiţăm forţele pe două echipaje?

Sandu aduse un argument mai temeinic:

— În cazul ăsta trebuie să schimbăm denumirea echipajului! *DIMB* conţine numai iniţialele noastre!...

— Ba deloc! Aşa va rămâne pentru totdeauna: *DIMB.* Iniţialele membrilor fondatori. N-am hotărât aşa când am făcut statutul?! Dacă o s-avem ateliere la şcoală – şi-o să le-avem! – băieţii o să-şi construiască singuri maşini, să vedeţi voi ce asociaţie le trântim noi celor de la „34”!

— I-am fi înnebunit noi şi-aşa cu două echipaje!... insistă Mircea.

— N-avea nicio grijă, o să rămână cu gura căscată când o să ne vadă pe circuit cu două maşini! Un echipaj cu două maşini!... La ei fiecare echipaj are o singură maşină... Iar noi două! Cât e ceasul, Liviule, la tine?

schimbă Radu vorba şi le atrase atenţia: Aveţi grijă să v-arătaţi cât se poate de surprinşi când va sosi domnul Mărgărit cu maşina!

— Ei, ce naiba, Radule?! protestă Mircea în timp ce Liviu spuse că era abia douăsprezece fără zece şi-l întrebă pe Radu:

— Crezi că pân' la unu e gata?

— Aşa mi-a zis tata. Mai aveau de montat roţile, direcţia... de retuşat vopseaua...

— Oare cât o fi costat? făcu Mircea mai mult pentru sine, spunându-şi deodată că ar trebui să-l roage pe tatăl său să-i facă şi lui o maşină.

— Dacă ai motoru', restu' nu-i o problemă. Şasiu'-i din ţeavă sudată... Trei-patru lei kilogramul de ţeavă... Scaunul-scoică poate fi şi din reţea de sârmă mai groasă... Pe care o capitonezi cu burete. Şi chiar e mai bine din sârmă că-i mult mai uşor! Rulmenţi, lanţ, cabluri... se găsesc la magazin... Un strung, şi-un aparat de sudură şi asta-i maşina. Tata a lucrat-o la garaj c-un prieten, aşa că nu l-a costat cine ştie ce.

— Da' pe domnul Mărgărit? insistă Mircea. Pe domnul Mărgărit nu ţi-a spus cât l-a costat?

— Vreo... două mii de lei cred că tot l-a costat.

— Merită! spuse ferm Mircea.

— Cred şi eu! îl aprobă Liviu. Taxele la şcoala de şoferi cam tot atâta se ridică! Ştiu de la tata. Şi ce, te-nvaţă cum să controlezi un derapaj?! Cum să ieşi dintr-un derapaj început?! Cum trebuie negociat corect un viraj?! Aiurea!...

— Păi n-aţi văzut ce era să facă bătrânu' la Braşov?! Redusese şi apăsase pe frână, când doar acceleraţia ne mai putea salva!

Băieţii ajunseseră la alee, Radu porni maşina şi, urcându-se la volan, probă ambreiajul – funcţiona perfect. Vru să facă o plecare printr-un demaraj puternic, când

Sandu îşi aduse deodată aminte:

— Dacă-i construită după aceeaşi schemă, înseamnă că şi, maşina lui Traian o să aibă aceeaşi coroană! Cel puţin la maşina asta să fi făcut o coroană cu doi dinţi mai puţin!

— Formidabil, cum nu m-am gândit! spuse Radu cu ciudă.

— Da, dom'le! făcu Liviu, clătinând cu imputare din cap.

— Staţi niţel, se apără Radu, chiar dacă mi-ar fi picat fisa, tot nu mai puteam face nimic. Tata mi-a zis abia ieri de maşină, coroana era gata.

Sandu îl văzu pe Traian venind din direcţia blocului, şi făcu semn lui Radu şi acesta demară puternic din loc. Fiecare execută câte un tur cu maşina, declarându-se mulţumiţi de felul cum lucra ambreiajul, şi Radu îl trecu pe Traian la condus. Acesta exersase de atâtea ori acasă mişcarea simultană a picioarelor, acţionând imaginare pedale de acceleraţie şi ambreiaj, încât aşezându-se la volan, îşi spuse că va face o pornire mai mult decât perfectă. Şi totuşi ambală prea tare motorul şi maşina zvâcni la plecare. Pentru că una este să-ţi imaginezi şi alta să simţi pedala de acceleraţie sub talpa piciorului, să obişnuieşti piciorul cu gradarea efortului.

Plin de ciudă că nu reuşise plecarea aşa cum o dorise, frână, ca să facă o nouă plecare, dar, uitând să scoată din viteză, la ridicarea piciorului de pe pedala de ambreiaj, motorul se opri. Ce naiba, era antitalent?! se blama Traian şi voi să-şi reverse necazul asupra picioarelor, spunându-şi că numai din cauza lor se face acum de râs în faţa băieţilor. Ce fel de pilot-mecanic era dacă nu-i în stare să facă o plecare ca lumea?!

— Traiane! îi strigă Radu venind din urmă. Eşti prea încordat. Fii mai degajat! Greşeşti, greşeşti... n-are importanţă! Tocmai de aia greşeşti, că te concentrezi prea

tare. Cum ţi-i teamă, cum o dai în bară!

Traian încercă să-i urmeze sfatul lui Radu şi, într-adevăr, reuşi o plecare fără reproş. Ajungând la capătul aleii, întoarse maşina printr-un viraj larg, lucrând cu ambreiajul, apoi execută câteva tururi de pistă. În acest timp, Liviu şi Mircea adunară vreo şase pietre şi, după ce Traian coborî din maşină, le plantară în mijlocul aleii în chip de popice.

Slalomul era în plină desfăşurare, la condus îi venise rândul lui Sandu, când apăru deodată domnul Mărgărit cu un cart de un galben-citron, pe care îl împingea în faţă, manevrând din volan. „Fannntastic!” „Eeextraordinar!” „Fooormidabil!” „Neeemaipomenit!” se auziră una după alta exclamaţiile băieţilor.

Traian însă rămase tăcut, dominat de sentimente contradictorii, privea ţintă în direcţia tatălui său.

— Traiane, tu vezi? izbucni Liviu, apucându-l de mână. Hai, fugi la bătrânu’!

Traian nu spuse nimic, porni în întâmpinarea tatălui său, la început cu paşi îndărătnici, apoi grăbindu-i din ce în ce mai tare; faţa sa rămase însă imobilă, cu toate că era scăldat pe dinăuntru de o bucurie imensă.

— Mulţumesc, tată, spuse el şoptit şi ridică brusc privirea, o privire cercetătoare, nesigură, plină de puternice îndoieli, spre ochii tatălui său, ca pentru a căuta în ei adevărul.

— Spune, Traiane, ce se-ntâmplă cu tine? îl întrebă tatăl încet, susţinându-i privirea. Crezi că n-am făcut totul ca să te vindeci complet? Sau că suntem vinovaţi cu ceva că te-ai îmbolnăvit? Eu sau mama? Că avem noi vreo vină?

— Nu-nu! negă cu hotărâre Traian.

— Atunci?

— O să-ţi spun, îi promise el grav, apoi se întoarse în direcţia băieţilor care se apropiaseră, examinând extaziaţi

noua maşină. O privi şi ceea ce i se păru ireal, o imagine plutitoare, luă formă concretă: volan, scaun, motor, roţi, pedale... Extraordinar, tată! Să vezi, tu, cum o să-i batem noi pe cei de la „34”!

— Pe cine? întrebă nedumerit domnul Mărgărit.

— Las’ că-ţi spun eu, făcu Traian şi se adresă lui Radu: Seamănă cu a ta, nu, Radule? Nici nu-mi vine să cred. Acum avem două maşini!

— Da’ ce culoare! exclamă Liviu. Formidabil ce galben frumos!

— Am vorbit la atelier s-o vopsim şi pe-a voastră, îi informă domnul Mărgărit pe băieţi. Săptămâna viitoare.

— Şi pe-a noastră? se prefăcu mirat Radu. Vă mulţumim foarte frumos.

— Hotărâţi-vă ce culoare vreţi, şi săptămâna viitoare o ducem la vopsit. Dacă o vreţi tot galbenă, nu-i nicio problemă, au duco suficient pentru încă o maşină, îi asigură domnul Mărgărit.

— Nu-nu, noi am vrea roşie, spuse repede Radu. Un roşu aprins. Cum e Lotus-ul luifittipaldi. V-arătăm noi...

— Sigur că da! îl susţinu Traian. Să se vadă de departe c-avem două maşini!

— Ia urcă-te, Traiane, să vedem cum se-nfige! interveni nerăbdător Liviu.

— Nu-nu! se opuse Sandu, care examina în amănunt, împreună cu Mircea maşina. O singură plecare şi atât! O plecare simbolică. Motorul nu-i rodat încă! Ce naiba, Liviule?!

— Da, ai dreptate, spuse acesta supus.

— Vom roda *TM*-ul pe circuit... şi Sandu se întrerupse, dându-şi seama, că făcuse o gafă. Încercă să repare: Aşa m-am gândit să-i spunem maşinii tale. A lui Radu e *RB,* iar a ta TM. De la Traian Mărgărit. Ce ziceţi, e bine? se întoarse el spre băieţi ca pentru a le cere părerea.

— *Teem!* pronunţă Radu. Da, sună tot aşa de frumos ca şi *Erbe!* Perfect! Aşa să rămână: *TM*. Vă place *TM?* îl întrebă el pe domnul Mărgărit.

— Da, da, îl asigură acesta. Sandu are dreptate cu rodajul, motorul trebuie menajat cât mai mult în perioada rodajului.

— Asta voiam să spun, făcu Sandu. Vom roda *TM*-ul întâi pe liniile drepte ale circuitului în viteza a patra, în acest timp Traian va merge pe *RB* şi abia după terminarea rodajului va trece pe *TM. C*e vrei, să calăm motoru'?! Sau să gripăm segmenţii?! se adresă el lui Liviu.

— Nu mi-am dat seama, se scuză acesta. Nu ştiu, nu mi-am dat seama.

— S-ascultăm motoru' cum merge! spuse, Radu şi acţionă starterul.

Motorul porni la prima pedală, băieţii aplecară urechea spre ţeava de eşapament.

— Ralantiul e cam mare! le atrase Mircea atenţia.

— Şi am impresia că are şi ulei cam mult în benzină! adăugă Liviu.

— Foarte bine c-are ulei mai mult în benzină! îl contrazise Sandu. Aşa şi trebuie în perioada rodajului! şi se întoarse spre Mircea: Nu te-agăţa de ralanti, motoru-i *strâns* încă!... Ce pretenţie poţi avea de la un motor *nelăsat?!* Hai, Traiane, fă o plecare simbolică. Fă-i botezu'!

— Nu, urcă-te tu, Radule, maşina nu-i încă rodată! refuză Traian de teamă să nu greşească de faţă cu tatăl său.

Radu se aşeză în scaun, probă comoditatea acestuia, răsuci volanul într-o parte şi în alta, urmărind reacţia roţilor, acceleră de câteva ori scurt, apăsă pedala de ambreiaj şi cuplă în viteză.

— *Uns!* le declară el băieţilor, după care făcu o plecare

dulce din loc. Schimbă repede a doua, ca să nu forţeze motorul, apoi a treia, şi Sandu hotărî să profite:

— Asta-i cea mai bună schemă de cart, se adresă el domnului Mărgărit. Un singur defect are: coroana, pinionul de tracţiune, pinionul din spate e cu doi dinţi mai mare decât ar trebui.

— Zău? Uite, n-am ştiut, spuse domnul Mărgărit cu părere de rău.

— Pentru perioada rodajului e tocmai bun. Mai târziu însă, motorul *bate pe loc.* Mai are putere, dar n-o poate folosi din cauza coroanei prea mari, explică el şi adăugă cu vădit, regret în voce: Păcat! Mare păcat! Asta-i şi hiba maşinii noastre: are pinionul cu doi dinţi mai mult.

— Da’ nu-i o problemă, chiar atât de mare un pinion! râse domnul Mărgărit. Pinionul, tamburul de frână le-am făcut la mine la uzină. O să vă fac două coroane noi, cu doi dinţi mai puţin şi le sudăm electric ca să nu sufere cimentajul.

— Tata e inginer-şef la Uzina Mecanică „1 Mai”! spuse Traian ca să-l asigure pe Sandu că într-adevăr tatăl său are posibilitatea să le facă două coroane.

— La Uzina Mecanică „1 Mai”? Inginer-şef? făcu Sandu deodată şi i se adresă cu imputare în glas lui Traian: Bine, Traiane, şi tu taci?! Taci?! Nu spui nimic?!

Traian îl privi dezorientat, neputând să-şi dea seama care era sensul acestor acuzaţii.

— Da’ ce s-a-ntâmplat? întrebă intrigat domnul Mărgărit.

— Să vedeţi... Marele nostru ghinion este că nu ştiu cum s-a făcut, dar niciunul din părinţii colegilor noştri nu e director sau inginer-şef sau chiar inginer la vreo uzină care ne-ar putea lua sub patronaj şcoala. Şi noi pilim la tocuri. De trei ani asta facem, pilim tocuri de pantofi!

— Şi se cheamă c-avem ateliere! spuse cu năduf Liviu.

Că ne pregătim pentru viaţă! Cu tocuri de pantofi!

— În loc să-nvăţăm şi noi o meserie, îl completă Sandu.

— Mă, da’ revoluţionari mai sunteţi! râse domnul Mărgărit şi adăugă, stăpânindu-se: Foarte bine! Foarte bine!

— Tată, uzina ta nu le poate lua sub patronaj şcoala? Hai, tată, te rog! şi Traian îşi cuprinse tatăl de braţ, adăugând: Dacă şcoala ar avea ateliere, aş renunţa la „fără frecvenţă”. M-aş duce la cursuri. Sesiunea din iarnă am luat-o numai cu zece...

Părinţii lui Traian încercaseră în toamnă să-şi convingă fiul să urmeze şcoala la zi, gândindu-se nu atât la mai buna însuşire a materiilor – el n-avea probleme în această direcţie – cât mai ales la reintroducerea lui într-o viaţă de colectiv, însă Traian nici nu voise să audă despre o asemenea posibilitate. Era motivul pentru care domnul Mărgărit îl întrebă cu neîncredere în glas:

— Ai vrea chiar să te duci?

— Aş vrea, spuse încet Traian după o pauză; hotărârea sa era acum mult diminuată, însă ea renăscu dintr-odată: Dac-aş fi într-o clasă cu băieţii, m-aş duce! crescu treptat vocea sa.

— Ar fi colosal să fim într-o clasă! făcu entuziasmat Liviu. O să stăm amândoi într-o bancă! Sau cu Sandu, cu Mircea... Cum ai să vrei!

— Da, tată, după vacanţa de primăvară, uite, ai să vezi că mă duc! promise Traian mai mult sieşi decât tatălui său. Da’ ne faci ateliere la şcoală?

— La ce şcoală sunteţi? Asta nouă, unde-i farmacia pe colţ? se interesă domnul Mărgărit.

— Da, îi răspunse Sandu. Şcoala generală nr. 21.

— Bine, o să vorbesc săptămâna asta cu tovarăşul director...

— Auleu, nu! interveni speriat Liviu. Avem o tovarăşă

profesoară director. Dumneaei zice că-i bine şi cu atelierele astea de tâmplărie. Noi însă am fost pe-acasă pe la toţi colegii ai căror părinţi fac parte din comitetul pe şcoală şi-n douăzeci şi doi, când e prima şedinţă, o să ridice cu toţii problema înfiinţării unor ateliere mecanice. Mai dăm o raită şi le spunem să propună concret: Uzina Mecanică „1 Mai” şi tovarăşa directoare n-o să mai aibă încotro. Când o să veniţi şi dumneavoastră şi-o să spuneţi: „Da, uzina noastră vrea să ia şcoala sub patronaj, şi-i dotează atelierele cu utilaje...”. Ne puteţi da şi strunguri şi freze? se grăbi Liviu să-l întrebe pe domnul Mărgărit.

— Şi aparat de sudură? îl completă Sandu.

— Şi, şi, râse domnul Mărgărit. Vă putem da de toate. O să încheiem un contract cu şcoala... O să daţi producţie.

— Asta şi vrem! îl asigură Liviu. O producţie din care să-nvăţăm ceva. O producţie care să ne placă şi nouă.

— Radule! îl chemă Sandu pe şeful lor de echipaj, care se oprise cu *TM*-ul în celălalt capăt al aleii. Hai, Radule, lasă maşina şi vino-ncoace! îi ceru Sandu, făcându-i semne energice cu mâna.

Aici se puneau la cale lucruri de importanţă capitală şi el îşi găsise tocmai acum de lucru la maşină!

— Radu e şeful echipajului nostru! spuse Traian cu mândrie, informându-şi tatăl. Sandu e secund, iar Mircea şi Liviu piloţi-mecanici.

— Şi Traian e tot pilot-meeanic! făcu Liviu. El încă învaţă, dar e pilot-mecanic. L-am primit în echipaj. Prin vot secret.

— În unanimitate! îl completă Mircea.

— Deci eşti de două ori sărbătorit, Traiane! Şi domnul Mărgărit le explică băieţilor: Marţi e ziua lui, dar cum voi aveţi lecţii de făcut, am hotărât, împreună cu mama, să-l sărbătorim azi după-amiază. Iar cu atelierele o să se aranjeze, n-aveţi nicio grijă. Dacă o să fie nevoie, o să

discutăm şi pe linie de partid, şi-o s-aveţi ateliere la şcoală. Traiane, ce zici, la cinci e bine să vină băieţii?

— Vreţi la cinci? îi consultă Traian şi le făcu cu ochiul să zică „da”.

Băieţii spuseră că vor veni la ora cinci şi, luându-şi la revedere, domnul Mărgărit se îndreptă spre casă.

IX

Marţi era ziua când la A.C.R. se lucra şi după-amiaza şi, aşa cum fusese stabilit, băieţii se înfiinţară la club. Traian vru să rămână în stradă ca să-i aştepte acolo, dar Radu îl luă categoric de mână.

— Hai, dom’le, să-i cunoşti pe cei de la federaţie! Tovarăşul Dogaru se ocupă de noi. Ai să devii şi tu membru A.C.R., nu?!

— Auleu, Radule, cotizaţiile! exclamă Liviu deodată, aducându-şi aminte.

— Da, dom’le! spuse Sandu lovindu-se peste faţă. Cum naiba am uitat?!

— Mai mare ruşinea! făcu Radu. Dacă ne-ntreabă de cotizaţii când cerem regulamentul? Suntem în martie, trebuia să le fi plătit de mult! Din ianuarie încă!

Mircea se hotărî să le spună băieţilor adevărul:

— Eu sunt vinovat. Sunt vinovat că nu v-am adus aminte. Când s-a dus tata la A.C.R. A plătit şi cotizaţia mea odată cu-a lui.

— Mă Mircea, mă!... făcu supărat Radu, dând a lehamite din mână. Să uiţi aşa ceva?!...

— Ce vreţi? Am uitat... Luaţi-mi capul!... îi veni lui Mircea să plângă.

— Să spunem că n-am avut bani, propuse Liviu.

— Doişpe lei?!... se împotrivi Sandu.

— Atunci, n-avem altceva de făcut decât să mergem marţea viitoare şi-ntre timp să plătim cotizaţiile.

— Un moment! îl opri Liviu pe Radu. Traian trebuie să se-nscrie şi el în A.C.R... Nu numai pentru licenţă... În general!...

— Da-n primul rând ca să obţină licenţa de alergător! Şi Radu continuă înţelegând unde voise Liviu să ajungă: Asta şi spunem: „Am venit să luăm formularele pentru Traian, vom plăti odată cu el cotizaţiile”.

Mircea îl avertiză:

— Tovarăşul Dogaru o să-l întrebe pe Traian dacă ştie Codul sportiv!

— De unde să-l ştie, când de-abia a apărut unul nou?! Sau poate nici n-a apărut încă!... Ce, noi îl ştiam?! Pe cel vechi, da’ pe cel nou?!... Haideţi! îi chemă Radu şi adăugă: Sandule, vorbeşti tu cu tovarăşul Dogaru.

Toate cele discutate instaurară în Traian o teamă şi mai mare că cei de la federaţie ar putea aduce obiecţiuni cu privire la picioarele lui, mai ales că băieţii aveau de gând să ceară formulare pentru licenţă! îi urmă tăcut în clădire.

Radu îi conduse cu paşi siguri pe un coridor, urcară şi coborâră scări şi, în cele din urmă, ajunseră în faţa unei uşi pe care scria *Federaţia de automobilism şi carting.* Chiar în clipa aceea uşa se deschise brusc şi în cadrul ei apăru profesorul Panait.

— Ce-i cu voi, băieţi? îi întrebă el, zâmbindu-le cu simpatie, şi le făcu loc: Hai, intraţi!

Băieţii îl salutară pe tovarăşul Dogaru, apoi pe ceilalţi care se aflau în birou şi Liviu se grăbi să-i spună profesorului Panait:

— Nu ştiu dacă aţi auzit, ne-au scos din asociaţie.

— Am auzit. Nu numai pe voi. Pe toţi cei care nu fac parte din şcoală. Dacă te gândeşti bine, măsura este întru

totul justificată. În actuala formă de organizare, asociaţia poate să cuprindă o masă mult mai largă de elevi. Este ceea ce urmăreşte şi federaţia: nu neapărat performanţele, cât mai ales educaţia, desprinderea conducerii auto. Îmi pare rău pentru voi...

— Acum dacă nu mai sunteţi dumneavoastră... Singurul lucru pe care-l regretăm sunt atelierele, spuse Liviu şi se grăbi să adauge, oprindu-l pe Mircea care voise să intervină: Dar şi noi vom avea în curând ateliere mecanice la şcoală! Ne ia sub patronaj Uzina „1 Mai”! Sigur ne facem la anu’ o asociaţie de carting la şcoală!

— Foarte bine! îi lăudă profesorul Panait. Asta şi vrem, să înfiinţăm cât mai multe cluburi de carting în şcoli. Pe tine nu te cunosc, se adresă profesorul lui Traian care se ascunsese în spatele lui Sandu, căutând să stea cât mai drept cu putinţă, ca să nu se observe defectele picioarelor sale.

— Noul membru al echipajului nostru, Traian Mărgărit, îl prezentă Radu, adăugând: Are un cart... Echipajul nostru are acum două maşini.

— Şi bineînţeles c-o să participaţi la Marele premiu „Jean Calcianu”!

— Nu ştim nimic! făcu Liviu cu surprindere. Când? Marele premiu „Jean Calcianu”?

— În ziua de 2 mai. Aveţi tot timpul să vă pregătiţi mai ales că e la sfârşitul vacanţei de primăvară. Îl organizăm împreună cu U.T.C.-ul, cu pionierii... vom invita reprezentativele unor oraşe din ţară... Braşovul, Sibiul... Iar selecţia pentru cursa propriu-zisă o vom face, ca şi la Marele premiu al Braşovului, prin disputarea unei probe speciale de îndemânare. Aşa c-o să vă prindă bine ce-aţi învăţat cu mine.

— Da, vă mulţumim foarte mult, spuseră băieţii aproape în cor şi Liviu se grăbi să-l întrebe:

— Tovarăşe profesor, a ieşit regulamentul?

— Da, sigur. De două săptămâni. Vi-l dă tovarăşul Dogaru. Şi profesorul Panait se adresă acestuia: Tovarăşe Dogaru, fii bun, dă-le băieţilor un exemplar din noul regulament!

După ce se despărţiră de fostul lor *Il commendatore,* Radu se îndreptă primul spre biroul tovarăşului Dogaru:

— Fiţi bun, daţi-ne, vă rog, şi două formulare; unul pentru înscriere în A.C.R., celălalt, pentru obţinerea licenţei. Am primit zilele trecute un nou membru în echipaj... mâine mergem cu toţii să achităm cotizaţiile. El să se-nscrie, noi să achităm cotizaţiile pe anul acesta. Ar fi trebuit să le fi achitat pân' acum, dar pur şi simplu am uitat, se scuză Radu. Luându-ne cu şcoala, am uitat.

— Păi şcoala-i întâi!... izbucni tovarăşul Dogaru în râs. Foarte bine că v-aţi *luat* cu şcoala! continuă el să râdă.

Scoase apoi dintr-un sertar al biroului două formulare de cereri şi le înmână lui Radu, odată cu o broşură pe care scria *Regulamentul întrecerilor de carting.*

— Iar pentru licenţă, le reaminti el, îmi aduceţi: consimţământul scris al părinţilor – al tatălui sau al mamei – carnetul de elev şi fişa de examen medical. Bine? închise tovarăşul Dogaru discuţia.

— Ştim, vă mulţumim foarte frumos! spuse Sandu, şi ei se retraseră. Când se găsiră în stradă, Radu îi explică lui Traian:

— Pe plan mondial, activitatea de carting este coordonată de Federaţia Internaţională de Automobilism, cunoscută sub numele de F.I.A. Ai auzit de F.I.A., nu?

— Ei cum?! Sigur!

— Iar la noi în ţară de Automobil Clubul Român care-i afiliat la F.I.A.

— Şi la A.I.T., îl completă Sandu.

— Da, şi la A.I.T., dar mai ales la F.I.A., care ne

coordonează pe noi. Traiane, mergem mâine să ne plătim cotizaţiile, tu dai doişpe, plus trei lei pentru înscriere şi devii membru A.C.R., iar după aceea...

— Chiar membru adevărat? îl întrerupse Traian, nevenindu-i să creadă.

— Sigur. Îţi dă carnet ca oricărui membru al A.C.R.ului. Ai să vezi carnetele noastre... Nume, prenume... Altfel nu poţi obţine licenţa de alergător! Consimţământul ţi-l dă bătrânu'... Şi-ţi mai trebuie fişa cu rezultatul examenelor medicale.

— Ce fel de examene medicale? întrebă îngrijorat Traian.

— A, nu-s o problemă, vorbesc cu tata şi le faci la policlinică la el, îl asigură Mircea. Merg cu tine, dacă vrei.

— Da' la ce anume te examinează? insistă Traian.

— Stai, că-ţi spun eu, se oferi Sandu şi începu să numere pe degete: radioscopie pulmonară, ORL, ochi, inimă, şi-ţi ia sânge... Mircea a leşinat numai când a văzut seringa, izbucni Sandu în râs, aducându-şi aminte de figura pe care o făcuse Mircea în laborator.

— Nu de frică! se apără Mircea. M-a cuprins o slăbiciune şi... am leşinat. Dacă era de frică, leşinam şi-a doua oară. Dar a doua oară n-am mai leşinat.

— Da' sângele pentru ce? se miră Traian, fiindu-i teamă să n-o păţească la fel ca Mircea.

— Ca să-ţi înscrie grupa de sânge pe licenţa de alergător!

— Lasă, Traiane, mergi cu Mircea şi-ntr-o oră ai terminat toate examenele! interveni Liviu.

— Şi dacă mă respinge din cauza picioarelor? îşi dădu Traian deodată gândurile pe faţă.

— Nuuu! îl linişti Sandu. Ce, alergi cu bicicleta?! Alergi cu maşina! Să ai vederea perfectă... Auzul... Pentru zgomotele motorului! Şi dacă mergi cu bătrânu' lui

Mircea, în doi timpi şi trei mişcări ai terminat cu toate examenele! Şi Sandu se adresă lui Liviu: Vezi, Liviule, Andrei al tău zicea că n-a ieşit regulamentul! Şi regulamentul e gata de două săptămâni!

— Poate n-a ştiut, îşi apără Liviu prietenul.

— Cum n-a ştiut?! Ce tot vorbeşti?! sări Mircea.

— Vorbesc, pentru că Andrei n-avea niciun interes să ne mintă! Nu-i adversarul nostru direct! Marele premiu nu-i mâine-poimâine, ca să-l putem pierde! Tot am fi aflat!... E la sfârşitul vacanţei.

— Ai naibii, i-au dat numele de Jean Calcianu! Aici-i mâna lor! se îndârji Sandu împotriva celor de la „34”.

Mircea îl susţinu:

— Nu vezi? Circuitul „Jean Calcianu”... ca şi numele asociaţiei lor... Marele premiu „Jean Calcianu”!...

— ...Pe care o să-l câştigăm noi! îl completă Radu.

— Mamă, o să crape de ciudă! făcu Liviu, boxând aerul. Antrenamente, maşinile pregătite şi pe ei, băieţi!

— Ăsta-i un *Mare premiu* care nu trebuie să ne scape! spuse gesticulând Sandu.

— Categoric! făcu Radu, iar Mircea adăugă în aceeaşi stare bătăioasă de spirit:

— Mai ales că poartă numele asociaţiei lor!

Se făcu o pauză şi Traian spuse timid:

— Poate ar trebui să m-antrenez şi eu mai mult?

Luni dimineaţa, sculându-se încă în zori cu *TM*-ul în priviri – de fapt cu el în gând adormise – aşteptase cu nerăbdare să se facă ziuă, apoi să plece părinţii de-acasă şi, îndată după ei, o luase şi el spre uzină. Ca să motiveze venirea sa atât de matinală, îi spusese domnului Petre că uitase robinetul de benzină deschis şi, după ce examinase în amănunt maşina, exersase mai bine de o oră, la *rece,* jocul pedalelor de acceleraţie şi ambreiaj. Maşina însă nu îndrăznise s-o scoată afară.

Azi dimineaţă fusese din nou pe la ea, chipurile că ar vrea să vadă exact unde anume va trage Liviu, aşa cum îi promisese acesta, dungile roşii, şi din nou exersase jocul pedalelor. Pasiunea odată născută – şi pasiunea aceasta se naşte atât de uşor, aproape după un singur tur cu maşina! – începuse să-l domine obsedant.

— Sigur că trebuie să te-antrenezi! îl aprobă Radu. Însă pe *TM* n-ai încă voie. De-abia după rodaj. Rodajul e totul la o maşină! Cum îi faci rodajul, aşa o ai! Duminică dimineaţa ieşim pe circuit cu amândouă maşinile. Băieţi, sâmbătă facem lecţiile pentru luni, ca s-avem toată duminica liberă! Şi-n timp ce noi rodăm *TM*-ul, tu te-antrenezi pe *RB.* Dacă nu s-ar fi îmbolnăvit vopsitorul, duceam *RB*-ul la atelier... Aşa însă... Până la sfârşitul săptămânii, achităm cotizaţiile, tu mergi cu Mircea la *policlinică* pentru examenele medicale, *poate* scoatem şi licenţa, studiem regulamentul, iar duminică reluăm oficial antrenamentele.

— Ai scăpat însă ceva foarte important din vedere! îi atrase Sandu atenţia. Trebuie să mergem pe la toţi membrii comitetului de părinţi ca să le spunem de propunerea concretă: Uzina „1 Mai”. Şedinţa-i pe două’ş’doi!...

— Am vorbit şi ieri cu tata, interveni Traian, a zis c-a şi discutat cu directorul lui să ia sub patronaj şcoala!

— Asta-i cea mai mare lovitură! spuse încântat Sandu.

— Să-i mai aud eu pe ăia cum se grozăvesc că pe ei îi patronează Uzina de Utilaj Greu! făcu ameninţător Mircea.

— Chiar! râse fericit Radu.

— Vezi, Radule, ai uitat! reveni Sandu.

— Să-ţi spun acuma ceva... Noi am putea transmite şi prin băieţi propunerea concretă referitoare la Uzina „1 Mai”. Le spunem băieţilor şi ei transmit părinţilor.

— Să nu ratăm acţiunea!... se temu Sandu. Dacă uită vreun zăpăcit să transmită acasă?!

Pus în dilemă, Radu rămase tăcut, însă Liviu izbucni deodată:

— Păi noi ce păzim?!

— Cum ce păzim? nu înţelese Sandu.

— Bine, venim c-o oră înaintea şedinţei şi ocupăm poziţii pe stradă, într-o parte şi alta a şcolii. Noi doar îi cunoaştem acum pe toţi părinţii care fac parte din comitet!... Şi le aducem aminte să facă propunerea concretă: Uzina „1 Mai”.

— Da, aşa facem! hotărî Radu.

— Da, aşa da, acceptă Sandu.

Sâmbătă, la prânz, băieţii stabiliră să se întâlnească a doua zi, dimineaţa, la ora 8, în faţa uzinei. Emoţia primei ieşiri pe circuit îl făcu pe Traian să se trezească când zorile nu se iviseră încă, aşa că la ora 7 şi un sfert era de-acum la uzină. Şterse de praf ambele maşini, le lustrui bine şi, la apariţia lui Radu, a lui Sandu, a lui Mircea şi-a lui Liviu acestea sclipeau de curăţenie.

Se anunţa o zi însorită, scoaseră maşinile în faţa uzinei, Radu şi Sandu se apucară să demonteze cablul de acceleraţie de la *TM,* pentru a-i modifica drumul, eliminând cotul brusc pe care acesta îl făcea, urcând spre carburator. Altfel exista pericolul ca el să se roadă în foarte scurt timp.

Constatară că n-avea pic de ulei.

— Poftim cum pot lucra nişte mecanici! se revoltă Sandu. Mecanici calificaţi! E-o adevărată crimă să montezi un cablu fără să-l ungi mai întâi!

— Şi ce mare lucru era să picure puţin ulei între cămaşa exterioară şi firul interior al cablului?! spuse Radu, arătându-i lui Traian cablul.

— Dau rasol, asta-i! făcu acesta.

— La cablul de acceleraţie, dom’le?! se revoltă la rândul său Liviu.

Radu luă hotărâri:

— Mircea şi Traian, demontaţi cablurile de frână şi ambreiaj! Liviu, dă afară capacele de la butucul roţilor şi vezi dacă rulmenţii au suficientă vaselină... Te pomeneşti că nici rulmenţii n-or fi gresaţi!... Eu şi Sandu... – Sandule, adu trusa cu scule! – controlăm strângerea maşinii. Fiecare piuliţă, fiecare şurub. Dacă au lăsat ei cablul de acceleraţie neuns, te poţi aştepta la orice!

— Ar trebui să băgăm şi lanţul în seu, propuse Mircea. Vaselina, ştii bine, e bună doar de strâns praf între role!... Ca să le macine cât mai curând.

— Da, însă nu azi. Liviule, te ocupi săptămâna viitoare de lanţ! îi ordonă Radu.

Verificarea *TM*-ului dură aproape o oră, operaţiunea nu fu lipsită de surprize şi, la încheierea ei, băieţii se îndreptară spre circuit, comentând cu aprindere schimbările produse în echipajele piloţilor de formula I şi mai ales „evadarea” lui Fittipaldi din team-ul „Lotus” a lui Colin Chapman şi trecerea lui la Me. Laren.

Odată sosiţi pe circuit, porniră maşinile şi Radu i se adresă lui Traian arătând spre *RB:*

— Hai, treci la volan! Eu o să merg cu TM-ul în faţă ca să recunoşti pista... Un singur tur însă, pentru că la început vom roda maşina numai pe liniile drepte.

Dominat pe drum de o bucurie surdă că urma să conducă, Traian se îndreptă spre *RB* vibrând de încordare. Se aşeză în scaun, îşi căută o poziţie mai comodă, acceleră scurt de câteva ori, cuplă în viteză şi încercă să *mintă* maşina din ambreiaj şi acceleraţie. Manevra îi reuşi, exerciţiile la *rece* îi fuseseră de folos, simţea la milimetru jocul pedalelor.

Sandu le dădu un start simbolic, Radu demară primul,

lăsându-l să se distanţeze puţin, Traian făcu o plecare ireproşabilă, schimbă *uns* în a doua, apoi în a treia. Radu conducea menajând motorul. Ajungându-l, Traian îşi propuse să fie atent la fiecare mişcare a acestuia, mai ales că se apropie virajul dinaintea *S*-ului de la *Tertre Rouge.*

Copiindu-l pe Radu manevră cu manevră, Traian căpătă deodată încredere în posibilităţile sale, îşi spuse că virajele nu erau chiar aşa de temut şi chiar *unghiul lui Beckett* nu i se păru o capcană prea mare.

Odată ajunşi din nou pe linia dreaptă a *tribunelor,* unde rămăseseră Sandu, Mircea şi Liviu, Traian acceleră puternic şi, schimbând în a patra, îl depăşi pe Radu chiar în faţa băieţilor, care îl aplaudară zgomotos.

— Bravo Traiane!

— Aşaaa!

— Trage de maşină! îl încurajară ei în timp ce Radu trecea, conducând ca la o plimbare de plăcere maşina.

Frânând din timp, Traian se înscrise în primul viraj de după linia dreaptă, reduse şi mai mult din viteză pe virajele *S*-ului de la *Tertre Rouge,* parcurgându-le încet, în a doua, la ieşirea din ultimul viraj, acceleră şi-i plăcu cum se *înfigea* maşina.

Zbură pe linia dreaptă de la *Hunaudieres,* aceasta era însă mai scurtă decât cea a *tribunelor,* îmbătat de viteză, tăie târziu gazele, şi cu toate că apăsă energic pe frână, nu mai reuşi să înscrie maşina pe virajul în *ac de păr* de la *Mulsanne.* Derapând de spate la mişcarea volanului, *RB*-ul se aşeză în curmeziş şi părăsi pista, oprindu-se în faţa unui boschet.

O asemenea ieşire brutală *în decor,* mai ales în linie dreaptă, sperie, instaurează teama pentru o bună bucată de timp. Paradoxal, lui Traian ea îi produse o imensă plăcere, şi el râdea amuzându-se de cele întâmplate. E adevărat, la deraparea bruscă a spatelui, fusese puţin

uluit, văzând cum înaintează maşina de-a latul în direcţia dorită de ea, dar totul n-a durat decât o secundă, atât cât a durat şi derapajul propriu-zis.

„Te ţii de figuri, Traiane! îşi spuse el cu glas tare. Ia să vedem ce s-a-ntâmplat! şi se uită în direcţia pistei. Ori eu n-am frânat la timp, ori n-am suficientă putere în picior. Nu, putere am în picior, pentru că altfel nu se blocau roţile! Asta-i, m-am apropiat de viraj cu viteză prea mare. Şi când am întors puţin de volan, maşina a şi derapat. A derapat din cauza roţilor blocate de frână. Interesant!... Şi am simţit cum începe derapajul. Dar n-am mai ştiut ce să fac. Oare se poate face ceva? Într-o fracţiune de secundă se mai poate face ceva?” îşi propuse să-l întrebe pe Liviu.

Decupla schimbătorul de viteze şi coborî să pornească motorul. Se aşeză apoi la volan, scoase maşina pe asfalt şi o încercă, după o scurtă linie dreaptă, pe virajele de la *Maison Blanche.* La intrarea în cea de a doua buclă a *S*-ului, frână brusc. Spatele *RB*-ului fugi în direcţia inversă mişcării volanului, şi maşina se aşeză de-a curmezişul pistei.

— Aha! spuse el pricepând cum stau lucrurile.

Avusese grijă să apese până la fund pedala de ambreiaj concomitent cu frânarea, astfel că motorul nu se mai oprise. Imprimă viteză maşinii, trecând de *cocoaşele de la Nürburgring,* repetă manevra pe virajele *Arnage.* De data aceasta roţile din faţă erau bracate spre stânga, pe sensul virajului, spatele *RB*-ului fugi spre dreapta, dar atât de puternic încât maşina se răsuci aproape *cap-la-coadă* şi părăsi pista.

— E clar! făcu Traian şi adăugă: Va să zică poţi să faci ce vrei cu maşina!...

Venea linia dreaptă a *tribunelor,* trecu pe lângă băieţi ca din puşcă.

— Mai încet, mă! exclamă Sandu fără să vrea şi se întoarse spre Liviu şi Mircea: Ia uite ce curaj a prins ăsta!

— O să vedeţi, iese precis *în decor!* făcu Mircea cu teamă, avertizându-i.

Liviu era însă de altă părere:

— Lasă-l să iasă! Pân' nu ieşi *în decor,* n-ai cum să-nveţi!

— Eu cred c-a şi ieşit. Pentru că prea mult a durat turul, aprecie Sandu.

Traian merse de data aceasta cuminte, fără a mai încerca frânări bruşte, dar fu deosebit de atent cum reacţionează *RB*-ul pe viraje, la mişcările de volan. Aducându-şi aminte de cele spuse de Liviu în legătură cu şira spinării şi nervii fesieri, care simt când are de gând maşina să intre în derapaj, începu să amplifice mişcările din volan.

Cum ajunse însă din nou pe linia dreaptă a *tribunelor,* cuplă a patra şi trecând pe lângă băieţi, le făcu semn cu mâna; puţin mai încolo îl depăşi pe Radu. Venea virajul dinaintea *S*-ului de la *Tertre Rouge,* se angajă în curbă ceva mai tare decât data trecută, dar nu se întâmplă nimic.

Abia pe *acul de păr* de la *Mulsanne,* roţile din spate încercară să fugă spre stânga, fluierând pe asfalt, însă el nu-şi dădu seama dacă sesizase din vreme sau nu această intenţie. În *unghiul lui Beckett* trase şi mai tare de volan, atent la ceea ce va simţi. Mişcarea fu prea amplă şi maşina intră într-un derapaj brusc şi puternic, întorcându-se printr-o piruetă şi aşezându-se de-a curmezişul pistei.

— Ah, fir-ar a naibii, n-am simţit nimic! spuse cu ciudă Traian şi coborî din *RB* ca să pornească motorul. Totul se petrecuse într-o fracţiune de secundă, nu mai avusese timp să apese pedala de ambreiaj.

Când se apropie de băieţi, îl văzu pe Radu oprit lângă

ei cu maşina şi îşi spuse că trebuie să oprească şi el.

— Ei, cum e? îl întrebă Liviu, întâmpinându-l.

— Colosal! spuse Traian exact ce simţea. Nici nu mi-am putut închipui că poate exista o plăcere atât de fantastică! Da-n curse?! Pe alee, abia schimbai în a treia şi gata trebuia să-ntorci. *TM*-ul cum merge? îl întrebă el pe Radu.

— Merge frumos. Bine, nu poţi să ai pretenţie, maşina nu-i încă *lăsată.*

— Şi nici n-ai *tras* de ea ca să-ţi dai seama, făcu Mircea.

— Cum o să *trag?!* Să se răcească motorul puţin şi o iei, Sandule, în primire.

— Eu cred, interveni Liviu, că după-amiază o să putem face cu ea tot circuitul.

— Da, însă nu cu tine la volan, spuse Radu zâmbind ştiutor. Tu n-ai răbdarea necesară pentru rodaj. Dacă ai poftă de condus, urcă pe *RB* şi fă un tur, două.

— Ei, n-am răbdare!... protestă Liviu şi, în momentul următor, apărură trei echipaje ale Asociaţiei „Jean Calcianu”.

Apropiindu-se de băieţi, cei de la „34” ridicară mâinile în chip de salut şi Cornel Deciu dădu glas surprinderii lor generale:

— Ce, acu’ aveţi două maşini?

— După cum vezi, două, îi răspunse Radu, arătând spre maşini şi se adresă lui Andrei Ungureanu: Bine, Andrei, i-ai spus lui Liviu că n-a ieşit încă noul regulament... Ce naiba?!... Te ştiam om serios...

— Zău dacă n-am aflat abia acum câteva zile! se jură Andrei Ungureanu.

— Vă băgaţi, nu? Vă băgaţi în Marele premiu? întrebă Mihai Mărgăritescu, adresându-se lui Liviu.

— Te cred şi eu! făcu Liviu. Suntem cinci oameni,

alergăm pe două maşini.

— Un echipaj de cinci oameni cu două maşini! ţinu Radu să sublinieze.

— Asta-i în rodaj încă? spuse Aurel Nisipescu, apropiindu-se de *TM.*

— Abia am făcut cu ea câţiva kilometri. O splendoare merge motoru'!

— Acu', da' când om lua-o noi la *gâdilat*... îl completă Liviu pe Radu.

— Bine, mă, sunteţi grozavi voi!... îi luă în zeflemea Cornel Deciu. Aveţi două maşini... V-aţi făcut rost şi de-o mascotă... spuse el arătând cu capul spre Traian.

Se făcu o linişte mormântală şi, în clipa următoare, Sandu îl îmbrânci atât de tare pe Deciu încât acesta, pierzându-şi echilibrul, căzu la pământ. Aurel Nisipescu îi aruncă lui Deciu, care încerca să se ridice de jos:

— Scârbă! Mare scârbă eşti! Dacă nu dădea Sandu, te pocneam eu!

— Am glumit!... făcu Deciu pe un ton plângăreţ.

— Asta-i glumă, măăă...?! îl apostrofă Andrei Ungureanu. Să fi fost tovarăşul profesor Panait, nu mai pupai tu curse de-acu înainte!

— Gata, terminaţi! interveni Aurel Nisipescu. Am venit să ne-antrenăm sau să ne certăm din cauza lui Deciu?! Haideţi în parcul închis, că trebuie să vină şi ceilalţi! îşi chemă el colegii şi, luând de volan maşina, porni înainte.

Ca să nu se creeze cumva impresia că ei rămân să comenteze incidentul, Radu se grăbi să spună:

— Mircea, continuă rodajul *TM*-ului, iar tu, Traiane, cât n-au început încă antrenamentele, fă câteva ture *RB*-ul! Gata, la maşini! făcu el autoritar. Ne găsiţi în parcul închis.

După plecarea lui Mircea şi a lui Traian, Liviu remarcă:

— Sunt băieţi buni, ce-i al lor e al lor! Aţi văzut, n-a sărit niciunul să-i ia apărarea lui Deciu!

Alergătorii de la „Jean Calcianu” erau abia la jumătatea drumului până la parcul închis, când Traian, demarând puternic şi schimbând a doua, a treia, trecu pe lângă ei în viteză. Voise să le arate siguranţa sa pe volan şi, bănuind că aceştia îl urmăresc cu privirea, intră puternic în virajul premergător S-ului de la *Tertre Rouge:* „V-arăt eu mascotă!”

Ştiuse ce avea să se întâmple, îşi asumase conştient riscul, înainte de mijlocul virajului, spatele *RB*-ului fugi puternic spre stânga, Traian apăsă pe frână, vrând să oprească maşina, însă această manevră reflexă, doar totalmente greşită, accentuă şi mai mult derapajul. Forţa centrifugă azvârli pur şi simplu *RB*-ul pe iarbă.

Brutalitatea cu care fusese scos *în decor* îl surprinse oarecum, după ce se dezmetici, stabilind poziţia sa faţă de pistă, cuplă întâia şi apăsă cu îndârjire pe accelerator. Maşina porni ca aruncată din praştie. Ajungând pe asfalt, schimbă a doua şi iar acceleră până la fund. Motorul urla să se spargă aproape, însă Traian nu-l auzea; era copleşit de un sentiment pe care nu-l cunoscuse până atunci, sentimentul puterii, născut odată cu strivirea pedalei de acceleraţie. Ea îi oferi pe neaşteptate ceea ce îi refuzau picioarele sale, relevându-i, într-o fracţiune de secundă, posibilitatea de a se înfrunta, la modul real, cu oricine aici pe circuit.

Opri *RB*-ul ca pentru a-şi aduna gândurile. Da, va învăţa de la Liviu, de la Radu secretele *negocierii* virajelor, îl va ruga pe Mircea să majoreze, în laboratorul dentar al tatălui său, canalele de admisie şi de evacuare de la cilindrul *TM*-ului, va lustrui camera de explozie şi calota pistonului... Va avea fără discuţie o coroană cu doi dinţi mai puţin, ca să folosească toată forţa motorului...

Forţa motorului va fi propria sa forţă, şi cu cât motorul va fi mai puternic, cu atât va fi mai puternic şi el!

Cam aceeaşi problemă, dar altfel privită, îi aduse pe băieţi în parcul închis. Pe drum discutaseră cum să-i tragă de limbă pe cei de la „34”, şi ei îşi elaboraseră un plan în acest sens. După ce se alipiră la grupul alergătorilor de la „Jean Calcianu”, participând un timp aproximativ la discuţii, Liviu îi făcu semn lui Andrei Ungureanu şi amândoi trecură într-o parte.

— Bine, Andrei, îmi vinzi tromboane că n-a ieşit regulamentul?! îi spuse Liviu cu imputare în glas. „Halal prieten mai ai!” mi-a zis Radu.

— Pe cuvântul meu, Liviule, dacă am ştiut pân’ acu’ trei zile... Nu, patru; miercuri am aflat. La chimie aveam o singură notă, un şapte, ştiam că m-ascultă, la teză nu ne-a adus încă notele, îţi dai seama, eram obligat să-mpuşc un nouă, aşa c-am stat să-nvăţ. Te anunţam eu, ce naiba!

— Ce zici de noul regulament?

— Cine ştie ce noutăţi n-are... spuse Andrei, mimând nepăsare.

— Ei, cum?! Da’ proba specială?! Da’ startul din mers?!...

— Da, cam astea ar fi.

Liviu se hotărî să arunce undiţa:

— Ai văzut, în vechiul regulament se spunea că pot fi făcute modificări la motor cu condiţia să se ia din material; de adăugat în niciun caz nu se admitea. În noul regulament nu mai zice nimic. Ai priceput, nu?

— Pentru că un control era practic imposibil!

— Cum imposibil?

— Aşa, imposibil.

— Da’, pe Gheorghe Zainea nu l-au eliminat din campionat?! N-a vrut să dea jos chiulasa şi l-au eliminat.

— Bine, asta pentru că se bănuia că are o cilindree mai

mare. Şi sigur avea! Ce mare lucru să dai o chiulasă afară?! În cinci minute e jos. Da’ la carter cum controlezi? Înseamnă să demontezi tot motoru’! Să-l faci bucăţele. Cine se-apucă de-o treabă ca asta în parcul închis?! E muncă de-o zi.

— Da, ai dreptate, spuse Liviu şi mai arunca o undiţă: Sigur, nu-i nicio problemă dacă umbli la motor şi cu adaosuri.

— Numai să ştii unde s-adaugi!...

„Ori Andrei nu ştia, ori nu voia să-i spună”, se gândi Liviu.

— Ei, că doar n-o fi chiar aşa o problemă să umbli la carter cu adaosuri?

— Ba, e o problemă!... spuse Andrei clătinând din cap. Adaugi, da’ unde şi cât? Nelu a încercat, şi-a spart carterul! Hai, un capac de ambreiaj îl mai sudezi, da’ carterul?! S-a dus naibii motoru’. Colceag a băgat adaosuri la contragreutăţile vilbrochenului şi praf s-a ales de motor. La contragreutăţi e şi mai complicat. Cine-ţi face ţie o echilibrare dinamică, ha?

— Aşa-i, acceptă Liviu.

— E uşor de spus „adaugi”... Adaugi şi-ai rămas fără motor.

În scurt timp, în parcul închis îşi făcură apariţia şi celelalte echipaje de la „Jean Calcianu”, în frunte cu noul profesor-instructor, şi acesta începu să sufle de zor într-un fluier.

— Linişte! Linişte! strigă el apoi din toate puterile, agitând mâinile pe sus.

Era un bărbat de vreo patruzeci de ani, slab şi nu prea înalt, cu o faţă mare, dominată de arcade puternice şi de un păr cam vâlvoi.

— Cine nu-i disciplinat nu participă la antrenamente! E clar? îi ameninţă profesorul-instructor pe cei de la „34”, şi

Liviu se gândi ce diferenţă enormă era între acesta şi profesorul Panait. În clipa în care *Il commendatore* apărea undeva, în aceeaşi clipă se făcea o linişte totală, fără c-a el să spună măcar un cuvânt; singura dată când îl auzise Liviu ridicând tonul fusese atunci când îl oprise din antrenament, crezând că n-are frână la *RB.*

— În parcul închis nu rămân decât alergătorii! Cei străini de asociaţie, vă rog, să poftiţi afară! Şi să staţi cuminţi pe marginea pistei! spuse profesorul, remarcându-i pe băieţi şi arătând cu mâna spre ieşirea din parc.

— Ce facem, Radule? întrebă Liviu, care li se alăturase între timp. Da’ ce-i proprietatea şcolii lor circuitul?! spuse el revoltat.

— Stai, dom’le, că omu’ nu ştie că şi noi alergăm! îl calmă Radu. Haideţi să-i spunem! Vorbeşti tu, Sandule!

Sandu dădu din cap în semn că este în regulă şi ei se îndreptară spre noul profesor-instructor. Îi spuseră respectuoşi bună ziua, dar acesta îi opri ridicând mâna:

— Nu, nimic, am spus!

— Suntem alergători, tovarăşe profesor, făcu Sandu grav, am venit pentru antrenamente aici.

— Ce alergători? De unde? întrebă acesta nedumerit.

— Alergători licenţiaţi de federaţie. Am făcut parte din asociaţie, însă după reorganizare...

— Şi cu ce alergaţi? Maşină aveţi?

— Avem două maşini. Şi-am venit să ne pregătim pentru Marele premiu „Jean Calcianu”. Am fost acum câteva zile la federaţie, ni s-a dat noul regulament şi ni s-a spus să ne pregătim pentru Marele premiu.

— Da, bine! Atunci rămâneţi, făcu profesorul şi se întoarse spre cei de la „34”: Şefii de echipaje de la „Avansaţi” să se pregătească de start!

Băieţii se retraseră discret câţiva paşi şi porniră

repede în direcţia pistei pentru a-i opri pe Traian şi pe Mircea. Îi găsiră pe amândoi aşteptându-i lângă parcul închis.

— L-am auzit ţipând şi n-am mai intrat, spuse Mircea, referindu-se la profesor.

— Un tip cam coleric, zâmbi Liviu şi adăugă: Da’ Sandu a fost la înălţime. Auzi, dom’le, să ne dea afară din parcul închis!

Radu povesti celor doi incidentul şi se întrebă:

— Bine, şi totuşi ce facem? Ne-antrenăm împreună cu ei?

— Mie nu mi-i de-antrenamente, ci de rodajul maşinii, îşi manifestă Sandu îngrijorarea. Iar rodajul trebuie să-l terminăm cât mai curând. Până-n vacanţă; ca-n vacanţă, să trecem masiv la antrenamente pe ambele maşini! Vacanţa se termină pe douăzeci aprilie, deci ne mai rămân zece zile ca să umblăm la motoare. Ai aflat ceva de la Andrei Ungureanu? îl întrebă el pe Liviu.

Acesta nu mai avu timp să-i răspundă, din parcul închis ieşiră, una după alta, şase maşini, având la volan pe şefii echipajelor de la categoria „Avansaţi”. Profesorul îi grupă pe grila de start şi le dădu plecarea.

După ce maşinile se pierdură, înscriindu-se în virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge,* Liviu le povesti în amănunt băieţilor discuţia sa cu Andrei Ungureanu şi îi făcu atenţi:

— Deci, despre carter e vorba! La carter se umblă cu adaosuri!

— Aşa m-am gândit şi eu, spuse Radu. În altă parte nici nu se putea. La piston, nu, pentru că-i măreşti greutatea... La piston, dimpotrivă, dacă poţi să-l uşurezi. Prin strunjire. Din carnea interioară. Rămâne doar carterul. Şi contragreutăţile vilbrochenului.

— Stai puţin, îl opri Liviu. Colceag a băgat adaosuri la

contragreutăţi şi-a spart motorul! Tot Ungureanu mi-a zis. Nici la carter nu-i simplu. Nelu a-ncercat şi-a făcut şi el praf un motor. A-ncercat cu adaosuri.

— Cum s-a întâmplat, nu ţi-a zis? îl întrebă Radu.

— Nu mi-a zis. Puţin câte puţin am scos de la el.

Traian ascultase atent cele povestite de Liviu, imaginându-şi carterul după schiţele explicative din cele două volume cumpărate de el, şi se hotărî să vorbească:

— Radule, ştii ce cred eu... La motorul în doi timpi, admisia se face în carter. Şi tot aici compresia. La coborârea pistonului. Deci, avem un volum X de carburant, comprimat într-un spaţiu Y. Voi aţi mărit galeria de admisie a gazelor din carburator şi astfel volumul X a crescut proporţional cu majorarea galeriei. Dar spaţiul a rămas acelaşi. Aşa aţi obţinut o comprimare mai puternică a gazelor în carter. Dar dacă este micşorat şi spaţiul acestuia, atunci va rezulta o comprimare şi mai puternică! Gazele vor zbura cu o viteză şi mai mare în sus pe canalul de transfer...

— Perfect lustruit... îl completă Mircea.

— Exact, şi va creşte turaţia. Iar odată cu turaţia şi puterea motorului. Nu? Logic...

Pe băieţi îi uluise puţin siguranţa cu care abordase Traian problemele motorului în doi timpi, concizia sa, eliminarea amănuntelor, demonstra o temeinică cunoaştere a acestuia; Sandu intuise încă mai de mult că Traian se pusese la punct cu partea teoretică. Vorbi primul:

— Traian are perfectă dreptate! Totul este să vedem cât suportă motoru'!... Tocmai de aia, probabil, a spart Stoian carterul! L-a comprimat prea tare. Problema ar fi deci, cât de mare trebuie să fie adaosul. Plusul acela.

— Vorbesc cu tata diseară şi-l rog să calculeze. O să mă sfătuiesc cu tata diseară! spuse cu fermitate Traian.

— Asta-i cea mai bună soluţie! făcu Radu.

Dinspre curba largă dinaintea liniei drepte a *tribunelor,* se auziră maşinile venind şi în curând îşi făcu apariţia plutonul de alergători. În frunte era Paul Avram, secundat de Andrei Ungureanu, iar la o oarecare distanţă, restul de alergători.

— E un pilot excelent Avram ăsta! comentă Liviu, dar Radu reveni la subiect:

— Traiane, vorbeşte cu bătrânu' şi roagă-l să' ne calculeze cât de mare trebuie să fie adaosul. Deocamdată nu ne-nteresează nici coroana, nici vopsirea maşinii, nimic!

— Cum să nu ne intereseze coroana?! sări Liviu.

— Stai dom'le, nu mă-ntrerupe! se supără Radu. Lasă-mă să termin! Coroanele ni le-a promis şi ştiu şi cum trebuie făcute. Nu sudate. Sudată pe axul din spate vine doar o placă, care rămâne o dată pentru totdeauna acolo. Iar coroana o prindem cu patru sau cu şase şuruburi – cu şase-i mai bine – de placă. Ca să putem schimba mai multe coroane. Pe un circuit cu linii drepte mai scurte, cum a fost cel de la Braşov, băgăm coroanele noastre. Aici – coroanele noi. Cele cu doi dinţi mai puţin. Cu doi dinţi sau... numai cu unul. O să vedem. Cu doi dinţi mi-i teamă să nu diminuăm prea tare puterea de demaraj a maşinii!...

— Dacă băgăm adaosul, puterea câştigată o s-o compenseze pe cea pierdută cu dinţii, la demaraj, îşi spuse Mircea părerea.

— Bun-bun, băgăm adaos în carter, da' unde? încercă Liviu să pună degetul pe rană.

— M-am gândit eu, spuse Traian. N-am o foaie de hârtie... Aş face o schiţă în secţiune a carterului. Cu contragreutăţile vilbrochenului, lăsate în jos. Să ne imaginăm însă cum lucrează biela rectiliniu şi cum se învârtesc în carter cele două contragreutăţi ale

vilbrochenului. Între ele e un spaţiu... Ei, pe spaţiul ăla, urmărind traseul contragreutăţilor, trebuie să băgăm adaosul. În altă parte nu-i loc.

— Ca o potcoavă de... dintr-o sârmă mai groasă, lipită de peretele carterului, spuse Radu având viziunea precisă a locului.

— Da, un trei sferturi de cerc, îl completă Sandu. Exact în golul dintre cele două contragreutăţi! Traian are dreptate.

— Da, da' cum prinzi potcoava de peretele carterului? puse Mircea problema.

Rămaseră cu toţii tăcuţi.

— Naiba ştie!... făcu Sandu.

— Vorbesc eu cu bătrânu'... spuse Traian. Sunt ingineri, şi el, şi mama!... Mama-i la proiectări. O să-mi spună ei cum!...

— Poate cu şuruburi mici?... îşi imagină Radu. Adaosul să fie cu un profil conic, ca partea exterioară a potcoavei, baza, să se lipească perfect de peretele carterului... Îi dăm, din loc în loc, câteva găurele şi-o prindem cu şurubele mici de jur-împrejurul carterului.

— Bun, da' cum înghiventăm şuruburile în peretele carterului? întrebă Sandu, desfăcând mâinile. Că doar nu-i din lemn?! O să ne trebuiască un *ghiventbor,* ca să filetăm găurile... Treabă de ceasornicar...

— De ceasornicar, da' numai să-i batem! făcu Radu, gesticulând energic. Marele premiu trebuie să fie al nostru! Tocmai pentru că poartă numele asociaţiei lor! Uite, aveţi cuvântu' meu că, dacă nu câştigăm cursa asta, eu nu mai calc în viaţa mea pe-un circuit!

Băieţii rămaseră tăcuţi, cuvintele lui Radu sunaseră atât de răspicat, de solemn, încât erau ferm convinşi că el îşi va respecta jurământul.

— Radule, i se adresă Traian, avem câteva obiective

principale de realizat. Întâi, să creştem la maximum puterea motoarelor. Doi, să ne-antrenăm pân' la capătul puterilor. Trei, să terminăm cât mai repede rodajul *TM*-ului. Toate sunt legate între ele. Mai ales ultimele două obiective. Pentru că la motoare vom umbla c-o săptămână înainte de cursă. Ca să nu se depună calamină pe canalele lustruite.

Sandu îl întrerupse:

— Aici n-ai dreptate! Calamina nu se depune decât pe capul pistonului, în camera de explozie şi pe galeria de evacuare a gazelor arse. Canalele odată lustruite, lustruite rămân. Acolo nu circulă decât gazele proaspete!

— Aşa e, am greşit eu, se scuză Traian, dar Sandu continuă:

— Apoi, o săptămână e prea puţin pentru ce vrem să facem. Nu demontăm doar blocul-cilindru, desfacem întregul motor! Şi nu unul, ci două! Şi de unde ştim că n-o să trebuiască să le demontăm din nou?! Operaţia ar putea să nu reuşească din prima încercare!...

— Sunt de aceeaşi părere! zise Radu.

— Şi eu! făcu Mircea.

Traian se gândise să spună că operaţia nu se putea să nu reuşească, pentru că ei vor beneficia de ajutorul tatălui său, dar îşi dădu seama că obiecţiile lui Sandu constituiau de fapt argumente în sprijinul celor urmărite de el:

— Înseamnă că timpul este şi mai preţios pentru noi! Iar pentru mine cu atât mai mult! Eu de-abia am învăţat să conduc... Pe când voi aveţi experienţa a două mari curse! Antrenamente cu tovarăşul profesor Panait... Ce voiam să vă propun... Eu, ziua sunt liber. Nu trebuie să mă duc la şcoală şi nici să-mi fac lecţiile pentru a doua zi. Sesiunea de examene e tocmai în vară!... Până luaţi voi vacanţă, vin cu TM-ul pe circuit, îi fac un rodaj ca la carte

şi-nvăţ şi circuitul perfect. Distanţele dintre un viraj şi altul, configuraţia lor... Când m-oi apropia de ungh*iul lui Beckett, de* exemplu, să şi văd ieşirea din el. Legat la ochi dacă m-ar pune s-alerg şi nici atunci să n-am vreo problemă!

Înflăcărarea, dârzenia ultimelor cuvinte îi surprinse oarecum pe băieţi, niciunul din ei nu crezuse că Traian are de gând să participe cu adevărat la Marele premiu; când spuneau noi, se aveau în vedere pe ei.

— Vă gândiţi că n-o să pot aduce singur maşina aici? interpretă Traian tăcerea lor. O s-o aduc. Crăp da' o-aduc! Dac-ar fi rodată aş aduce-o cu motoru'...

— Regulamentul prevede că nu-i voie de condus decât în locuri special destinate pentru practicarea cartingului! îi atrase Sandu atenţia.

— Eu aş putea să invoc... Dacă mă-ntreabă cineva de ce conduc pe trotuar, pot să zic că pentru mine cartul e un mijloc de deplasare. Din cauza picioarelor. Maşina nu-i însă rodată şi... O trag cu hamul! O trag! spuse cu fermitate Traian.

Radu nu avu cum să obiecteze şi îl preveni cu severitate în glas:

— Traiane, dacă nu rodezi însă ca lumea maşina şi dă naiba să gripezi segmenţii sau să calezi motoru' să ştii că ne certăm rău de tot!

— Radule, da' cum poţi crede aşa ceva?! Da-i şi interesul meu!...

Radu continuă:

— Am văzut c-ai început să te-nfigi în *RB.* Ori cu *TM*-ul n-ai voie să mergi decât c-un sfert de acceleraţie! Atât! Şi menajat la maximum de viraje. Faci trei ture şi laşi să se răcească maşina.

— Aşa cum am făcut eu, interveni Mircea. Ai văzut, după trei ture, am oprit maşina ca să se răcească motoru'.

Şi n-am mers decât pe liniile drepte!... În a patra, c-un sfert de acceleraţie.

— O să facem aşa, hotărî Radu: când plecăm la şcoală, îl luăm şi pe Traian cu maşina. Întâi, ca să i-o ducem noi pe circuit, iar al doilea, ca s-o rodeze dimineaţa când e şi mai răcoare. Iar la-ntoarcere de la şcoală, îl aducem acasă.

— Eu m-am gândit, Radule, să-mi iau mâncare cu mine şi să mă-ntorc abia seara. Gândeşte-te, aşa în câteva zile termin rodajul! argumentă Traian.

— Are dreptate, spuse Sandu. Câştigăm după-amiezele. Şi prin rotaţie, unul din noi vine să-l ia.

— Traiane, neapărat trebuie să vorbeşti cu bătrânu' diseară despre adaosuri! îi ceru Radu.

— Încă la prânz, în timp ce mâncăm. Vorbesc cu amândoi.

— Nu, la prânz n-ai să ai timp. Trebuie să-i explici pe-ndelete despre ce-i vorba!... obiectă Radu. Ca să-nţeleagă bine cum lucrează motoru' în doi timpi. Cum se face întâi admisia şi compresia în carter, apoi sus, în camera de explozie... Iar noi mâncăm şi ne-ntoarcem imediat înapoi.

Traian avea însă un plan pregătit:

— Mai bine întârziem o jumătate de oră, da-n schimb îi las să rezolve problema. În timpul cât noi suntem după masă pe circuit, tata rezolvă problema. Mama proiectează adaosul.

— Da, ai dreptate! îl aprobă Radu.

— Poate să venim şi noi să-ţi dăm o mână de-ajutor? propuse Sandu, vrând să aibă certitudinea că domnul Mărgărit va înţelege exact despre ce este vorba. Mai ales că el intenţiona să-l roage să le calculeze cu cât puteau comprima motorul şi prin micşorarea camerei de explozie. Ori aici se punea problema strunjirii!... Din blocul-cilindru? Sau din chiulasă?

— Atunci mâncaţi şi veniţi cu toţii la mine. Iar între timp eu pregătesc terenul, spuse Traian.

Când Traian îi ceruse tatălui său consimţământul scris pentru obţinerea licenţei de alergător, acesta crezuse că este vorba de-o simplă formalitate şi că licenţa respectivă era un fel de carnet care îi dădea dreptul să conducă cartul pe care i-l făcuse cadou. Acum, însă, auzindu-l cu câtă pasiune îi vorbeşte despre cursa la care era decis să participe, despre antrenamente, despre creşterea puterii motorului, domnul Mărgărit încercă un sentiment de îngrijorare. Mai ales că el ştia cât de ambiţios este Traian, câtă perseverenţă poate depune când vrea să obţină ceva.

— Tu-nţelegi, tată, eu trebuie să le-arăt celor de la „34” că nu sunt mascotă! Poate n-o să câştig Marele premiu... Cu toate că eu o să-ncerc! Într-o zi însă o să câştig, ai să vezi, şi-o să fiu cel mai bun!

Domnul Mărgărit îşi privi fiul şi, în aceeaşi clipă, gândul îi zbură la doctorul Mareş, la cele spuse de acesta atunci când îl chemase să stea de vorbă cu Traian. Ce păcat că doctorul era tocmai la Cluj! O să-l sune la telefon, hotărî el şi se grăbi să-şi asigure fiul:

— Bine, Traiane, să ne punem pe treabă atunci. Ia dă cartea cu motorul în doi timpi să vedem noi ce putem face. O să vorbesc şi cu inginerul Prodan; în tinereţe a alergat cu motocicleta la curse.

— Tată, dacă nu câştig eu, Liviu sau Radu trebuie să câştige! Tu-nţelegi ce-nseamnă trebuie? Trebuie! Datorită lui Liviu sunt în echipaj. Şi nu numai de echipaj este vorba... Toţi sunt băieţi foarte buni. Însă Liviu... Ţin la el exact cum ţin şi la voi.

În după-amiaza zilei de 22 martie, aşa cum hotărâseră, băieţii se instalară în apropierea şcolii pentru a-i întâmpina pe membrii comitetului de părinţi. Radu şi

Liviu luară poziţii la colţul din dreapta, iar Sandu, Mircea şi Traian se postară lângă staţia de autobuz.

Constatară cu satisfacţie că niciunul din colegi nu uitase să transmită acasă despre posibilitatea absolut certă ca şcoala lor să fie luată sub patronaj de Uzina Mecanică „1 Mai”. Rămaseră în continuare aici arzând de nerăbdare să afle cu ce se va solda şedinţa şi, bănuind-o furtunoasă, făcură tot felul de presupuneri.

Liviu şi mai ales Mircea erau de părere că Papanaş va reuşi să bruieze în cele din urmă comitetul, făcându-şi în mod abil aliaţi din părinţii elevilor cu note mai slabe. Sandu şi Radu îi vedeau însă pe aceştia în minoritate, iar Traian susţinea că, din moment ce conducerea uzinei a hotărât să doteze şcoala cu utilaje, Papanaş nu se va putea împotrivi.

În scurt timp, apăru un grup de părinţi, băieţii se grăbiră să-i iasă în întâmpinare, dar niciunul din ei nu îndrăzni să întrebe despre rezultatul şedinţei; se opriră respectuoşi într-o parte.

— O s-aveţi ateliere mecanice! îi anunţă domnul Cristescu, tatăl lui Dan, colegul lor de clasă. Tovarăşa directoare o să ia, săptămâna viitoare, legătura cu Uzina „1 Mai”.

— Cu tovarăşul inginer-şef Mărgărit, nu? întrebă repede Traian, ca să se convingă că n-a fost uitat nici acest amănunt.

— Da-da, cu el, confirmă domnul Cristescu. Şi la anu’ veţi învăţa strungărie, lăcătuşerie, sudură...

— Abia la anu’? făcu dezamăgit Sandu.

— Anul şcolar e aproape terminat, nu? Mai aveţi un trimestru şi gata. Încăperile de la subsol vor suferi modificări... Strungurile trebuie fixate în beton... Se va monta instalaţia de forţă...

— Facem muncă voluntară! declară Mircea.

— Şi noi ne-am angajat. O să venim duminicile, după-amiezile... Aşa că în toamnă, când o să-ncepeţi noul an, totul să fie gata.

Băieţii îi mulţumiră domnului Cristescu şi, temându-se ca nu cumva directoarea şcolii să se afle în grupul din spate, dădură colţul în grabă.

În după-amiaza următoare, respectându-şi promisiunea făcută, în timp ce Traian se afla pe circuit, domnul Mărgărit îi duse pe băieţi cu *RB*-ul la atelier şi, pe drum, le spuse că în ceea ce priveşte motoarele lucrurile sunt ca şi rezolvate.

— Potcoava, cum îi ziceţi voi, va avea o grosime de 3, 5 milimetri.

— Nu vă supăraţi, interveni Sandu, nu e puţin?

— Deloc! 3, 5 milimetri, dar pe întreaga circumferinţă a carterului! le atrase atenţia domnul Mărgărit. Avem la uzină o soluţie care lipeşte orice. Inclusiv sticlă pe metal. Deci ar fi foarte simplu să prindem potcoava de pereţii carterului. Mai ales că potcoava o s-o facem tot din aluminiu. Dar asta înseamnă ca ea să rămână o dată pentru totdeauna acolo. Or asta nu este în regulă. O să vă spun imediat de ce, şi domnul Mărgărit le făcu semn să aibă răbdare. Noi vom lua şi din chiulasă doi milimetri... Din chiulasă nu din cilindru. Ca să puteţi tatona garnituri. Deci, prin comprimarea carterului şi a camerei de explozie, o să urcăm turaţia motorului la douăsprezece mii de ture.

— La douăsprezece mii? Formidabil! exclamă Radu.

— Doamne ce-o să se-nfigă maşina! Trăsnet! făcu Liviu cu nestăpânită bucurie în glas.

— Trăznet-trăznet, spuse râzând domnul Mărgărit, dar cât o să dureze acest trăsnet?! Sunt cinci mii de ture în plus! Iar asta înseamnă o scurtare simţitoare a vieţii motorului. Ia gândiţi-vă cât poate să ţină un motor de

capacitatea celui de la maşinile voastre, turat continuu în regim de curse? Adică în regim maximum? Tocmai de aceea o să prindem potcoava în şurubele cu un filet special, ca îndată după cursă s-o şi daţi jos. Iar la chiulasă o să puneţi o garnitură cu doi milimetri mai groasă ca să decomprimaţi şi camera de explozie. Altfel distrugeţi motoarele.

— Aveţi perfectă dreptate, spuse gânditor Radu.

— Iar la turaţia asta trebuie neapărat tranzistorizată aprinderea. Altfel veţi avea la bujii o flamă continuă. Pe când vouă vă trebuie o scânteie bob cu bob. Bob cu bob numărat. Să-mi aduci, Sandule, schema! Mi-a spus Traian că ai şi realizat o parte din instalaţie. S-o aduci şi pe ea. O să vorbesc cu electroniştii noştri să vedem ce părere au şi ei... Mai ales că amândoi şi-au tranzistorizat aprinderea la Daciile lor. Pe ce fel de placă ai montat semiconductorii? Sunt pe bază de germaniu?

— Da, EFT 250. Pe o placă căreia i-am făcut aripioare. Pentru circulaţia aerului.

— Foarte bine. Placă radiator, aşa se cheamă.

Ajungând la atelier, domnul Mărgărit îi prezentă pe băieţi vopsitorului, acesta le dădu câteva coli de şmirghel şi îi puse să mătuiască vopseaua *RB*-ului, să niveleze locurile unde aceasta era sărită, iar după aceea să acopere motorul cu ziare şi să ungă cu un strat subţire de vaselină părţile care trebuiau protejate împotriva vopselei.

Suprafeţele de vopsit nu erau prea mari, aşa că spre seară, maşina arăta ca nouă. Mai mult decât atât, primiră de la domnul Ristea, cum îi spunea vopsitorului, în două cutii de ness, vopsea de rezervă. Într-una, duco galben-citron, exact ca cel al *TM*-ului, iar în cealaltă, duco roşu, din care fusese vopsit *RB*-ul.

Aşa că Liviu avea acum cu ce desena cele două dungi

late pe rezervor, dungi care, în limbaj internaţional înseamnă „maşină rapidă”, avea cu ce trasa liniile de jur-împrejurul şasiului, roşii pe maşina lui Traian, galbene pe cea a lui Radu.

Întorcându-se acasă, se abătură pe la cartodrom ca să-l ia pe Traian.

X

Odată cu vacanţa de primăvară, băieţii trecură la antrenamente asidui, alergând concomitent pe două maşini.

Încă duminica trecută, rodajul *TM*-ului fiind terminat, Liviu se urcase la volanul *RB*-ului şi, urmat de Traian, îi demonstrase acestuia pe „viu” ceea ce îi explicase în amănunt acum o săptămână despre tehnica *negocierii* virajelor, atrăgându-i în câteva rânduri atenţia: „Este de o mie de ori mai recomandabil să intri ceva mai încet în viraj, dar în schimb să ieşi cât mai puternic din el. Intrând ceva mai încet, nu rişti un început de derapaj şi mai ales îţi poţi alege o traiectorie cât mai perfectă, astfel, încât să treci la accelerare încă înainte de mijlocul curbei”.

Traian îi urmase sfatul şi constatase că Liviu avea perfectă dreptate. Alergase apoi în spatele lui, copiindu-i fiecare manevră şi în special înscriindu-se pe traiectoriile desenate de Liviu. Învăţase astfel cum să folosească frâna de motor pentru a ajuta pe cea de picior, schimbând într-o treaptă inferioară de viteză, ceea ce îi oferea la ieşirea din viraj şi o repriză puternică.

La un moment dat, ajungând înainte de *S*-ul de, la *Maison Blanche,* Liviu oprise maşina şi îl pusese pe Traian să se întoarcă:

— Îţi iei viteză şi intri tare în prima curbă a *S*-ului. În

aşa fel încât să derapezi, îi ceruse el.

Traian se executase şi, nemaiputând stăpâni maşina, ieşise cu spatele *în decor*. Liviu venise la el:

— Ce-ai făcut? Ce-ai făcut când a început derapajul? Îţi spun eu ce-ai făcut: ai apăsat pe frână. Aici e greşeala. Cum apeşi pe frână cum te-ai dus. Ştiu: vrei să opreşti maşina. N-ai observat însă că din momentul în care-ai apăsat pe frână s-a şi accentuat derapajul?

— Ba da. Dar piciorul... Piciorul se duce pe frână. Fără să vreau.

— Frica! Asta-i!

— Da' eu nu sunt fricos! Ce-am de pierdut, picioarele?... protestase energic Traian.

— Ba eşti chiar prea curajos. Cam prea curajos. Frica, adică instinctul de apărare. Frână e apărarea. Nu-i nicio apărare. E bună doar când opreşti maşina ca să te dai jos din ea! îşi dezvoltase Liviu teoria sa despre frână. În acceleraţie şi-n volan, acolo-i salvarea. Fii atent: a început derapajul şi spatele maşinii fuge spre stânga, cum a fugit aici, tot spre stânga mişti şi tu uşor de volan. Şi-n loc să frânezi, accelerezi dulce. Instinctul trimite piciorul pe frână, iar mâinile rotesc volanul în contrasensul derapării spatelui. Totalmente greşit. Trebuie să faci exerciţii până când reuşeşti să-ţi înfrângi instinctul ăsta. Să gândeşti şi să-ţi creezi reflexele pe baza gândirii. Dar exerciţiile astea o să le faci pe ulei. Acum mergi după mine şi uită complet c-ai frână! Mergem amândoi ca şi cum n-am avea frâne la maşini. Folosim doar frâna de motor. Gata!

Alergând pe două maşini în tandem, băieţilor le era mult mai uşor decât de pe marginea pistei, să-şi observe reciproc greşelile ca să le comenteze apoi. Se schimbară mereu unii cu alţii şi în cele din urmă hotărâră ca, în dimineţile zilelor de marţi, joi şi duminică, când pe circuit veneau să se antreneze cei de la „Jean Calcianu", ei să

execute pe aleea din spatele alimentarei slalomul printre popice.

Cele două săptămâni de rodaj, conducând câte 10 ore pe zi, îi folosiseră enorm lui Traian. Învăţase perfect circuitul, abordând de fiecare dată altfel virajele, studiase comportarea maşinii pentru a găsi traiectoriile optime, exersase scoaterea maşinii din derapaj aşa cum îi arătase Liviu. Alergând apoi când în spatele acestuia, când în urma lui Radu, se perfecţionase şi mai mult în negocierea virajelor. Slalomul printre popice şi mai ales întoarcerile prin *tête-à-queue* a maşinii îi erau însă totalmente străine. Iar slalomul era eliminatoriu în Marele premiu.

La aceasta se mai adăugase schimbul destul de violent de cuvinte dintre Sandu şi Mircea, pe de o parte, şi Costel Mogoş, Valentin Cruţeanu, Virgil Manoliu şi Florin Teodoru, de cealaltă parte. Aceştia din urmă îi acuzaseră pe băieţi că le cronometrează alergările pentru a vedea ce medie realizează fiecare pe tur. Un adevăr exista şi profesorul-instructor intervenise cerându-i lui Mircea să-şi scoată ceasul de la mână şi să-l bage în buzunar. Devenise astfel clar că cei de la „34” îl „fitiliseră”, cum se exprimase Liviu, pe profesor, pentru că nicăieri în lume nu-i interzis să-ţi cronometrezi adversarul.

Cum incidentul se produsese duminică dimineaţa, băieţii continuară antrenamentele după-amiază şi luni toată ziua, iar marţi se strânseră pe alee. Stabiliseră de cu seară să ungă cu ulei pătratul de asfalt din faţa intrării de serviciu a alimentarei, Liviu subtilizase din garajul tatălui său două bidoane cu ulei, Mircea adusese şi el unul de acasă.

— N-o să ne-ajungă, spuse Sandu clătinând sceptic din cap. Ne mai trebuie cel puţin două bidoane.

— Mai am două pe balcon, făcu Mircea, da’ mă omoară şerifu’. C-a dispărut unu’ n-o să observe, sau o să creadă

c-au fost două şi-a uitat el.

— Mai ia unu’ şi-i spui că ne-a trebuit pentru cutia de viteze. Pentru amestec... îi propuse Liviu. Au fost două şi-ai luat unu’... Şi-o să fie şi mai corect dacă-i spui. În garaj atâtea au fost, două. Două am luat. Eu nu-nţeleg de ce nu-şi face bătrânu’ rezervă de ulei?!

— Bine, un bidon mai aduc, da’ ne mai trebuie încă unul!

— Să cumpărăm, altceva nu-i de făcut! propuse Radu. Eu am trei lei. Cumpărăm din ăla grupa trei sute, şapte lei un bidon.

— Staţi s-aduc bani de sus, spuse Traian. Am vreo optşpe sau nouăşpe lei. Şi-am rezolvat problema.

— Ascultă, Radule, da’ ulei de gătit n-o fi bun? întrebă Liviu deodată.

— De gătit? Eu cred că e bun.

— Ba chiar foarte bun! întări Sandu.

— Atunci, toată lumea acasă după ulei! ordonă Radu.

Fiecare aduse ce găsise în bucătărie, Mircea luase din balcon încă un bidon. După ce mutară lăzile de ambalaj şi cutiile de carton lângă perete pentru a folosi în întregime pătratul de asfalt, îl unseră cu ulei. Cantitatea colectată se dovedi însă insuficientă, uleiul comestibil era absorbit de asfalt, aşa că Sandu şi Mircea alergară să cumpere de la cea mai apropiată staţie de benzină încă trei bidoane de ulei.

În acest timp, Radu, Liviu şi Traian se îndreptară spre şantierul noilor blocuri pentru a umple cu nisip bidoanele goale pe care urmau să le folosească drept popice. Iar bidoane goale Liviu găsise suficiente în garaj, chiar mai multe decât le trebuia lor.

Când se întoarseră, văzură lângă uşa alimentarei două vânzătoare spunându-i responsabilului ceva cu aprindere şi acesta din urmă le făcu băieţilor semn cu degetul în

sens că le arată el lor. Ştiindu-se simpatizaţi de acesta şi crezând că subalternele sale i s-au plâns găsind lăzile mutate, s-au apropiat fără teamă.

— Aţi înnebunit? Asta ce năzbâtie o mai fi? îi luă în primire responsabilul, arătând spre porţiunea de asfalt unsă cu ulei. Era să-şi spargă capu’ o tovarăşă de-a noastră. Toată-i numai ulei! şi neputându-se abţine, izbucni în râs.

— Păi, sigur, mata râzi! pufni supărată una din vânzătoare. Încurajează-i, nea Gângiule, poate o să ne dea foc într-o zi!

Responsabilul redeveni serios şi se răsti la băieţi:

— Să curăţaţi imediat tot uleiul! Într-o oră să văd lună asfaltul! De ce l-aţi uns cu ulei?

— Să să facem derapaj controlat. Şi-ntoarceri cap-la-coadă la capătul rândului de popice. Ca data trecută... îi reaminti Liviu.

— Ei ştiu, interveni Traian arătând cu capul spre băieţi, eu însă... Eu de-abia acum trebuie să-nvăţ. Şi peste o săptămână avem cursa...

— Zău, vă rugăm, adoptă Liviu un ton plângăreţ, lăsaţi-ne numai o oră. Am dat o mulţime de bani pe ulei. Uitaţi-vă, am adus nisip, spuse el ridicând un bidon, îl presărăm deasupra uleiului şi-apoi îl măturăm bine. Lună rămâne asfaltul! Aşa cum aţi spus.

— Da, vă rugăm! spuseră Traian şi Radu în cor.

— Bine! Numai s-aveţi grijă să rămână asfaltul curat. Şi responsabilul se întoarse spre cele două vânzătoare: Măi, fetelor, voi de clienţi aţi uitat?! Vreţi să am scandal cu clienţii din cauza voastră?!

Vânzătoarele intrară în magazin urmate de responsabil şi băieţii îşi zâmbiră fericiţi. Măsurând cu centimetrul pe asfalt, aşezară bidoanele umplute cu nisip la o distanţă de 2, 20 m între ele, aşa cum prevedea noul regulament,

Radu execută primul slalom şi Sandu şi Mircea sosiră în fugă, aducând uleiul aşteptat. Se dovedi tocmai suficient pentru completarea spaţiului necesar întoarcerilor prin *tête-à-queue.*

— Ei, Traiane, treci la volan! îi ceru Radu. Întâi, ai să faci plecări de pe loc în condiţiile lipsei totale de aderenţă. Ca să-nveţi controlul maşinii doar din acceleraţie.

— Şi puţin din volan, îl completă Liviu. Foarte puţin. Corectarea derapajului din volan este ca sarea în mâncare!

— Asta a spus-o *Il commendatore!* nu-l iertă Sandu.

Băieţii repetară cu Traian exerciţiile pe care le făcuseră cu profesorul Panait, Traian învăţase de-acum să cenzureze trimiterea instinctivă a piciorului pe frână la începerea derapajului, după ce Radu îi ceru să arunce spatele maşinii spre stânga, încercă să controleze *TM*-ul, mişcând tot spre stânga volanul, concomitent cu dozarea farmaceutică a acceleraţiei. Aici, pe porţiunea uleioasă a asfaltului, ieşi şi mai mult în evidenţă câtă dreptate avusese Liviu când îi spusese ce înseamnă să frânezi în timpul unui derapaj început, cum să redresezi maşina dacă ştii să lucrezi subtil cu acceleraţia şi volanul.

Trecură apoi la întoarcerile prin *tête-à-queue,* băieţii făcură întâi demonstraţii, explicându-i lui Traian în amănunt ce viteză trebuie să imprime maşinii, că roţile din spate trebuie blocate printr-o frânare rapidă şi mai ales energică, cât să răsucească volanul pentru bracarea roţilor din faţă, că întoarcerea cea mai convenabilă se realizează prin aruncarea spatelui maşinii spre dreapta, deci volanul va fi rotit la stânga.

— Tot secretul constă în executarea simultană – dar absolut simultană! – a celor două mişcări: frânarea şi rotirea volanului, sublinie Radu, deoarece Traian,

încercând primul *tête-à-queue,* bracase ceva mai târziu roţile şi *TM*-ul glisase pentru o secundă drept înainte şi abia după aceea începuse pirueta. Din cauza energiei mai înainte pierdută, aceasta nu fusese completă, se oprise la 130 de grade.

Traian scosese maşina pe linia dreaptă, îi imprimă elan şi, ajungând pe porţiunea unsă cu ulei, roti uşor, dar energic volanul spre stânga şi, concomitent, bloca roţile din spate cu frâna. Intrând într-un derapaj lin, acestea se învârtiră în jurul axei roţilor din faţă şi *TM*-ul execută un *cap-la-coadă* perfect.

Zâmbind fericit, Traian cuplă în viteza întâi, acceleră şi ridică brusc piciorul de pe ambreiaj, aşa cum făcuseră şi băieţii cu prilejul demonstraţiilor. Roţile din spate se supraînvârtiră pe ulei şi maşina porni într-o nouă rotire, revenind pe direcţia iniţială de mers. Pirueta însă nu se sfârşi aici, *TM*-ul având tendinţa s-o continue; Traian contră uşor cu volanul. Spatele încercă să fugă în direcţia opusă. În acelaşi sens mişcă şi Traian volanul şi, dozând cu grijă acceleraţia, scoase maşina de pe porţiunea uleioasă.

— Bravo! izbucniră băieţii în aplauze.

Traian continuă exerciţiile până deprinse perfect acţionarea simultană a volanului cu cea a pedalei de frână, iar la prânz trecură cu toţii la îndepărtarea uleiului, ştergând bine pătratul cu ziare aduse de acasă.

Întoarcerea maşinii prin *tête-à-queue* pe asfalt curat era mai greu de realizat, *TM-ul* avea nevoie de un elan mult mai puternic pentru ca anvelopele roţilor sale să poată învinge rezistenţa pe care o opunea un teren aderent. Tocmai de aceea îndepărtară popicele de pe mijlocul aleii, ele urmând să fie repuse după ce Traian va exersa *tête-à-queue*-urile pe asfalt curat.

Antrenamentele continuară apoi pe cartodrom, băieţii

luară de fiecare dată cu ei bidoanele şi centimetrul, alternând alergările pe circuit cu slalomul printre popice.

Conform regulamentului, baremul de calificare în proba specială era 1 minut şi 50 de secunde. Bineînţeles, cu condiţia să nu dobori niciun popic şi să nu scapi nicio poartă. Cronometrându-se reciproc, băieţii aveau toate motivele să fie mulţumiţi.

Cu *RB*-ul, Liviu şi Radu scoteau constant 1 minut şi 40 – 1 minut şi 43 de secunde, când scaunul era deplasat la poziţia a doua, Sandu se ţinea destul de aproape de ei, o secundă sau două diferenţă, iar Mircea îndeplinea cu regularitate baremul. *TM*-ul nu se înfigea atât de tare ca *RB*-ul, dar cu toate acestea, Traian începu să coboare treptat-treptat de la 2 minute şi 40 de secunde la 2 minute, iar într-o încercare reuşi chiar 1 minut şi 55 de secunde.

— Îi ucidem! declară solemn Liviu.

— Categoric! făcu Traian.

Radu ridică mâna, arătând că vrea să spună ceva deosebit:

— Şi directorul cursei va spune: Câştigător al Marelui premiu „Jean Calcianu”, alergătorul... cu numărul de concurs... făcu el pauzele respective, membru al echipajului DIMB, de la *Ş*coala generală nr. 21! Când vom completa fişele de înscriere pentru cursă, la rubrica „Din ce asociaţie sau club sportiv face parte” vom trece DIMB! Iar tu, Liviule, sau chiar împreună, îl vom ruga pe tovarăşu’ profesor Panait să-i amintească directorului de concurs să ne anunţe: „Membru al echipajului *DIMB”.* Cursa asta va intra în istorie, o să vedeţi voi!

Îndârjirea băieţilor crescu şi mai mult când Liviu află de la Andrei Ungureanu ce premii urmau să fie oferite câştigătorilor de către A.C.R., Uniunea Tineretului Comunist, Organizaţia Pionierilor şi, incredibil aproape,

chiar de către Asociaţia „Jean Calcianu”. Iar premiile acestea erau cât se poate de atrăgătoare: un motor de cart pentru locul I, un set de anvelope pentru locul II, o cască de alergător pentru locul III. Câştigătorul Marelui premiu urma în acelaşi timp să primească o cupă, cupa Marelui premiu „Jean Calcianu” iar ocupanţii locurilor II şi III, plachete.

— Voi vă daţi seama ce va însemna acest motor pentru noi?! spuse Sandu, uitându-se pe rând la băieţi. Îl rodăm ca la carte, îl preparăm la mare fix...

— Mai ales c-o s-avem şi rezultatele comprimării carterului şi-a camerei de explozie! interveni Mircea întrerupându-l.

— Exact, făcu Sandu şi vru să continue, dar Traian se grăbi să spună:

— Potcoavele-s gata, v-am zis, mâine sau cel târziu poimâine, ne montează blocurile pentru tranzistorizarea aprinderii. O s-avem şi scântei bob-cu-bob-numărat şi nici n-o să se-ncingă motoarele! Aşa că pentru noi n-o să conteze că vom alerga zece ture continuu!

— Bineînţeles! îl aprobă Sandu şi se grăbi să adauge: Staţi, să vedeţi ce-am vrut să vă spun: preparăm la fix motoru’ câştigat şi-l punem deoparte ca să-l păstrăm doar pentru curse. Iar în pre-ziua Marilor premii... Chiar în pre-ziua Marilor premii îl montăm pe *RB.*

— Sau pe *TM...* făcu Mircea, care urma să concureze la alergările pe circuit concomitent cu Sandu, iar cum acesta era legat de *RB* datorită scaunului culisant, el, Mircea, trebuia să conducă *TM*-ul.

Sandu insistă şi motivă şi de ce:

— Pe *RB,* pentru că i-am schimbat o dată segmenţii! A doua oară nu mai ţine, trebuie să-i băgăm piston...

— Da’ ce, patru cauciucuri sunt de colo?! spuse Liviu, gesticulând semnificativ.

Radu îl apucă de haină ca şi cum ar fi vrut să-l ia la bătaie.

— Tu-ţi dai seama ce spui? Să le cedăm Marele premiu? Pentru nimic în viaţă!

— Nu-nu, se apără Liviu, cum o să cedăm Marele premiu?! Eu am zis de cauciucuri... Locul doi o să-l luăm tot noi, nu?! Musai să luăm şi locul doi odată cu Marele premiu! spuse Liviu, gândindu-se la el şi la Radu.

Cursa asta n-aveau voie s-o piardă.

Din cauza numărului neaşteptat de mare de alergători înscrişi la Marele premiu „Jean Calcianu”, organizatorii hotărâră ca revizia tehnică a maşinilor să fie făcută îndată după antrenamentele oficiale şi nu în dimineaţa cursei, aşa cum fusese stabilit iniţial. Astfel, ar fi însemnat ca disputarea Marelui premiu să înceapă foarte târziu, prelungindu-se cu mult după ora prânzului.

Măsura nu fu deloc pe placul băieţilor, Radu vru să spună ceva, dar vocea profesorului Panait răsună din nou din megafonul electronic:

— Odată cu primirea tichetului de revizie, alergătorii vor duce maşinile, aliniindu-le frumos, lângă zidul Liceului „Slavici”, unde vor rămâne sub pază în cursul nopţii. Ţin să vă avertizez că nimeni nu are voie să se apropie sub niciun motiv de maşini, până mâine dimineaţă la ora nouă! Cine va încălca această dispoziţie va fi suspendat din activitatea competiţională pe întreaga perioadă a anului şi, bineînţeles, nu va putea participa nici la cursă! Atenţiune! continuă după o clipă profesorul Panait. Deoarece în parcul închis nu este loc pentru toată lumea, rugăm pe alergătorii care se găsesc în parc să iasă pe marginea pistei! În parcul închis se va intra numai pentru revizia tehnică, respectându-se ordinea numerelor de concurs! în această ordine se va da startul şi la

antrenamente. Vă vom anunţa la timp începerea lor. Atenţiune! Nimeni nu porneşte motorul, vă rugăm să păstraţi o linişte desăvârşită!

— Hai! le făcu semn Radu să împingă maşinile pentru a ieşi din parcul închis.

Într-adevăr, aici domnea o înghesuială teribilă, activitatea comisiei de revizie ar fi fost imposibilă, vreo douăzeci de echipaje nu mai avuseseră loc şi se instalaseră pe iarbă, lângă marginea pistei. Sosiseră reprezentative din şase oraşe, la cursă se înscriseseră alergători de la şcolile generale nr. 42, 8, 12, 19, 26, pe care băieţii îi cunoşteau de la campionatul de anul trecut şi, bineînţeles, cei de la „34”.

— Bine, a zis tovarăşul profesor de pază... Da’ eu ştiu? îşi exprimă Liviu, primul, îngrijorarea că vor trebui să lase peste noapte maşinile în parcul închis.

— La asta mă gândeam şi eu, spuse Radu după o pauză.

Teama lor era legată de faptul că blocul cutiei cu sistemul de tranzistorizare a aprinderii era montat, pentru o mai bună răcire, chiar pe tabla podelei, jos lângă scaun, deci la îndemâna oricui. Iar pentru deteriorarea sistemului era suficient un pumn mai puternic dat în capacul cutiei din aluminiu, sau în placa radiator, pe care era montat întregul sistem.

Băieţii căutaseră un alt loc cutiilor, însă acesta se dovedise cel mai bun. Lângă motor primea căldură de la acesta, în spate nu se putea... Şi oriunde le-ar fi pus tot atât de accesibile ar fi fost. Jos, lângă scaun li se păruse că vor trece mai neobservate, da de unde, chiar la intrarea pe cartodrom, întâlnindu-se cu Aurel Nisipescu, acesta le remarcase prezenţa de la prima privire: „A, v-aţi făcut aprindere electronică?!”, spusese el, pentru că nu era greu de priceput ce poate însemna o asemenea cutie

cu orificii pentru o mai bună răcire.

— Să-i rugăm pe *Il commendatore* să ne dea voie să luăm maşinile acasă? zise Liviu mai mult pentru sine. Şi să-i explicăm şi de ce?

— N-o să vrea. N-o să facă pentru noi o excepţie.

— Ce-ce? întrebă repede Sandu.

Venise la ei frământat de aceeaşi problemă şi prinsese din zbor ultimele cuvinte ale lui Radu. Acesta îi explică despre ce este vorba şi adăugă:

— Poate să facem cu schimbul de gardă lângă maşini? Îţi dai seama, toţi de la „34” ştiu de-acum de la Aurel Nisipescu c-avem aprindere electronică! Ai văzut cum discutau între ei şi se uitau pe furiş în direcţia noastră?

— Eu cred că dac-ar putea ne-ar înghiţi cu haine cu tot! spuse Sandu.

— Radule, i se adresă Liviu, eu zic că cea mai bună soluţie ar fi ca să facem de gardă. Am calculat, ne-ar reveni fiecăruia mai puţin de trei ore. Ce mare lucru trei ore?! Tragem la sorţi...

— Ce tot vorbeşti, Liviule?! Ce-o să spună bătrânii?... Da’ ce, mă lasă tata să plec la unu noaptea de-acasă?!

Radu fu de aceeaşi părere cu Sandu:

— N-o să ţină acasă. Nici mie n-o să-mi dea drumu’.

— Şi-apoi, reluă Sandu, în loc să fim mâine odihniţi, o să ne sculăm dimineaţa dărâmaţi. Or, pentr-un pilot odihna înaintea cursei e o treabă esenţială, ştie oricine! Pentru reflexe!...

Urmându-i cu *TM*-ul, Mircea şi Traian purtau cam aceleaşi discuţii, mai mult, Mircea îl avertizase chiar pe Traian că nu-i mare lucru să dai afară bujia, şi să arunci o pietricică în cilindru, ca să-ţi facă praf motoru’ iar apoi să montezi bujia la loc.

Odată ieşiţi din parcul închis, aliniară pe iarbă maşinile şi, strângându-se în spatele lor, se puseră unii pe

alţii la curent cu propunerile avansate. Traian era şi el de părere că ar trebui să se facă de gardă lângă maşini.

Radu hotărî:

— Vom pleca ultimii de aici, după ce ne vom convinge că nu mai e nimeni pe cartodrom, iar mâine dimineaţă vom veni primii. Încă la şapte dimineaţa.

— Da, da’ pericolul e noaptea, pe-ntuneric! îl preveni Liviu. Atunci s-ar putea furişa la maşini unul de la „34”!

— Liviule, gândeşte-te ce riscă! făcu Sandu. Nu pierde numai Marele premiu, dar îl elimină pe-un an întreg din viaţa sportivă! Un an să nu mai urci pe maşină?! După un an nu mai eşti bun de nimic! După un an ţi-ai pierdut *mâna!*

— Asta aşa-i, acceptă Liviu. Spuse deodată: Eu totuşi mă duc să vorbesc cu tovarăşul profesor. Cine ştie, poate ne dă voie să luăm maşinile acasă. O să-i zic să facem mâine dimineaţă revizia.

Radu dădu cu aprobare din cap.

— Bine, du-te!

În clipa în care Liviu porni în fugă în direcţia mesei oficialilor, instalată lângă grila de start, vocea profesorului Panait răsună din megafonul electronic:

— Atenţiune! Atenţiune! Vă rugăm faceţi linişte! Pentru ca revizia tehnică să nu se prelungească până seara târziu, verificarea va începe odată cu încheierea primei manşe de alergări, şi nu la sfârşitul antrenamentelor! Aşadar, după executarea celor cinci ture, alergătorii vor intra cu maşinile direct în parcul închis, unde acestea vor fi supuse reviziei. Şi nu vor fi scoase decât mâine dimineaţă la nouă, pe baza tichetului eliberat azi de comisie.

Liviu ajunse la profesor exact când acesta îşi agăţa de umăr *porta voce,* cum se chema megafonul electronic.

— Nu vă supăraţi, i se adresă el, am vrea să vă rugăm

din suflet ceva.

— Ei, dacă din suflet... zâmbi *Il commendatore.* Ce-i, Ioanid? Spune!

— Tovarăşe profesor, noi ne-am tranzistorizat aprinderea la cele două maşini... Ştiţi, ni-e teamă să nu... se-ntâmple ceva. Dacă le lăsăm peste noapte în parcul închis. Cutiile...

— ...Sunt la vedere, îl completă profesorul. N-aveţi nicio grijă, paznicul este al A.C.R.-ului. Şi el va primi dispoziţii ca nimeni să nu se apropie de maşini. Aşa că nu vă faceţi probleme. Mâine o să alergaţi zece ture, te rog fără imprudenţe! îl avertiză profesorul, făcându-i semn cu degetul a luare-aminte şi adăugă: Sper că v-aţi pregătit maşinile şi din punct de vedere al securităţii, controlul o să fie foarte sever! Să nu aveţi vreo surpriză, cum aţi păţit la campionat!

Nu, de data aceasta era exclus să mai aibă probleme, oricât de severă ar fi revizia tehnică.

Liviu le povesti prietenilor săi cele spuse de profesorul Panait şi Radu le atrase în şoaptă atenţia:

— Când cei din comisie ne vor cere să facem demaraje, pentru a proba apoi frânele maşinilor, nu apăsaţi prea tare pe acceleraţie. Ca să nu-şi dea seama c-am umblat şi la carter. Dac-o să vadă cum se-nfig maşinile la demaraj...

— Bine, da-n noul regulament nu se mai spune nimic că nu-i voie de umblat cu adaosuri! făcu Traian.

— Nu se mai spune nimic... Când or vedea cum se-nfig maşinile, să nu zică c-am umblat la cilindree...

— Să zică sănătoşi, făcu Liviu râzând cu satisfacţie. Dăm jos chiulasele...

— Da’ de ce s-avem noi probleme?! se împotrivi Radu. Mircea, te prezinţi tu cu *TM*-ul la revizie! hotărî el, ca o măsură de prevedere în plus. Eu, cu *RB-ul,* tu, cu *TM*-ul. Iar la antrenamente facem aşa cum am hotărât; nu

întreceri, ci observarea maşinilor!

Radu stabilise şi de astă-dată o tactică. Cele cinci tururi de pistă, rezervate fiecărui alergător în cadrul antrenamentelor oficiale, aveau mai mult darul de-a-i familiariza pe concurenţi cu pista, cu particularităţile ei, era o acomodare cu virajele circuitului. Pentru băieţi însă cinci tururi în plus sau în minus nu mai contau. Gândindu-se la toate acestea, Radu hotărâse ca membrii echipajului său să nu tragă de maşini; trebuiau să rămână la mijlocul plutonului pentru a-şi studia adversarii, comparând *RB*-ul şi *TM*-ul cu maşinile acestora. Urmau astfel să facă un inventar al celor mai puternice maşini şi totodată păstrau în secret forţa maşinilor proprii.

Comprimarea carterului dăduse rezultate cu adevărat spectaculare, tranzistorizarea aprinderii, punerea la punct a avansului, schimbarea jicloarelor, tatonarea carburaţiei făcuseră de nerecunoscut cele două maşini. Când ascultai motoarele la *ralanti,* aveai impresia unei bolboroseli de neînţeles, a unei gângăveli continui, ca şi cum s-ar fi grăbit să spună ceva, dar limba le era legată c-o sfoară. În momentul în care apăsai însă uşor pe acceleraţie şi motoarele intrau în turaţie – iar în turaţie intrau la cea mai neînsemnată apăsare a pedalei – glasul lor se transforma într-o simfonie divină şi, fără să vrei, simţeai furnicături în tot corpul. „Pe cuvântul meu, declarase Liviu, parcă asculţi *Marea misă* de Bach! M-au dus o dată bătrânii s-ascult un concert de orgă la Biserica Neagră şi-atunci tot aşa am simţit furnicături în tot corpul”, le mărturisise el băieţilor, iar ei îi dăduseră perfectă dreptate.

În timp ce Radu le reamintea membrilor echipajului obiectivele tacticii hotărâte, Mihai Mărgăritescu şi Costel Mogoş, trecând ca din întâmplare pe acolo se opriră în dreptul băieţilor.

— Mi-a zis Aurel că v-aţi făcut aprindere electronică? spuse Mihai Mărgăritescu îndreptându-şi privirea drept spre cutiile blocurilor cu tranzistori, ca şi cum ar fi vrut să se convingă cu propriii săi ochi de existenţa acestora.

— Barem atât... Îi răspunse Sandu şi adăugă pentru a-l linişti pe Mihai: N-avem atelierele voastre să umblăm la motoare!...

— Da’ şi coroanele le-aţi schimbat, făcu Mihai, zâmbind ironic. V-a zis tovarăşul profesor atunci... Adică să fi avut Liviu o coroană mai mică, m-ar fi bătut... Numai că eu am acum la maşină un alt raport de transmisie! îi avertiză el.

— Nu vorbi? se prefăcu speriat Radu. Un alt raport? Cum?

— Ei, asta-i treaba mea de-acum!...

Livia nu se mai putu abţine:

— Mihai, noi n-avem nimic cu voi. Şi mai ales cu tine. Tot ce vrem e să câştigăm Marele premiu. Iar pe lângă motor, nici cele patru cauciucuri nu ne-ar strica.

— Ehe, aveţi pofte serioase! V-aţi înfrupta voi!... a spuse Mogoş în bătaie de joc.

— Nu, Costele, da’ să nu mai spui altă dată c-am făcut la Braşov ce-am făcut numai pentru că ne-a dat *Il commendatore* maşini!

— Aţi crezut, interveni Sandu, că dacă ne-a scos directorul vostru din asociaţie, noi, gata, suntem la pământ! Uite că nu suntem! Şi-n loc de-o maşină avem două! Şi stai, ăsta-i abia începutul! La anul ne ia sub patronaj Uzina Mecanică „1 Mai”!...

— La ei v-aţi făcut coroanele? îi întrebă Mihai cu îngrijorare în glas.

Băieţii nu mai avură timp să-i răspundă, vocea profesorului Panait răsună din megafonul electric:

— Atenţiune! Primii zece alergători de la categoria

„Începători” să se prezinte, în ordinea numerelor de concurs, la start!

Mihai Mărgăritescu şi Costel Mogoş se îndreptară în fugă spre locul unde îşi lăsaseră maşinile, urmând să alerge în prima manşă, ceea ce nu era cazul băieţilor, şi Radu hotărî:

— Unul din noi va rămâne prin rotaţie la maşini, iar ceilalţi pe circuit! Liviu şi Mircea îi cronometraţi pe cei din fruntea plutonului şi le notaţi timpii! mai întâi însă să vedem cum se dă startul din mers! Sandule, rămâi primul aici. Apoi: eu, Liviu şi Mircea. Traiane, tu n-ai experienţa curselor, aşa c-ai să stai tot timpul pe circuit.

La sosirea pe cartodrom, chiar lângă parcul închis, băieţii au găsit parcată pe iarbă o maşină decapotată, un jeep vechi, însă destul de bine întreţinut, şi ei au presupus că era maşina din care directorul de concurs va da startul. Se dovedi într-adevăr aşa. Jeep-ul se afla acum pe linia startului, după ce primii zece alergători îşi aliniară maşinile în spate, la volanul acestuia se urcă tovarăşul Dogaru de la A.C.R., iar profesorul Panait se instală cu faţa spre alergători, având în mână fanionul tricolor cu stemă, pentru a da plecarea.

— Atenţiune! le vorbi profesorul Panait participanţilor la prima manşă a antrenamentelor. Vom face un tur de recunoaştere. La încheierea lui, adică în momentul în care ne vom afla din nou aici, jeep-ul va face un scurt viraj la dreapta. Este clipa în care va fi dată plecarea în cursă. Până atunci nimeni nu are voie, cu toate că maşinile se vor afla în mers, să-şi aleagă, în timpul parcurgerii circuitului, un loc mai bun decât cel pe care l-a ocupat la disputarea probei speciale! O asemenea încercare va duce la descalificarea din cursă!

Jeep-ul se puse în mişcare şi participanţii la prima manşă a antrenamentului porniră în recunoaşterea

circuitului.

— Înseamnă că vom demara în a doua sau chiar în a treia, gândi cu voce tare Traian. Depinde de viteza pe care ne va impune-o maşina directorului de concurs. Or asta nu-i prea în regulă.

— Da, ai dreptate, îl aprobă gânditor Radu, încercând să-şi imagineze ce se va întâmpla la demaraj.

— De preferat în a doua. Ca să poţi ţâşni din pluton, îşi spuse Liviu părerea. Orice-ai face, în a treia, repriza-i mai slabă.

— Mai slabă, dar ce faci dacă maşina directorului de concurs îţi impune a treia? Trebuie să fim foarte atenţi, startul ăsta din mers e cu cheie! îi avertiză Radu.

Curând, jeep-ul îşi făcu apariţia dinspre curba largă dinaintea liniei drepte a *tribunelor,* băieţii urmăriră cu încordare faza premergătoare demarajului, apoi desfăşurarea acestuia. Mihai Mărgăritescu porni glonţ şi se instala cu autoritate în fruntea plutonului.

— Al naibii ce s-a dus! spuse Liviu cu ciudă şi începu să-şi roadă o unghie.

La sfârşitul antrenamentelor, pe lista cu adversarii cei mai de temut erau notaţi trei braşoveni, cu numerele de concurs 18, 23 şi 25, Ion Crudu, câştigătorul locului II la campionatul de anul trecut, doi sibieni, cu numerele 16 şi 41, un alergător din Giurgiu, a cărui maşină se înfigea nu glumă, şi, bineînţeles Mihai Mărgăritescu, Virgil Manoliu, Călin Puşcaşu şi Florin Teodoru, cei mai buni dintre „începători” de la Asociaţia „Jean Calcianu”.

Băieţii erau însă liniştiţi, ambele maşini se duceau trăsnet şi în special *TM*-ul făcea adevărate minuni. Era şi normal, motorul său nu suportase încercările prin care trecuse cel al *RB*-ului, maşină pe care învăţaseră să conducă toţi membrii echipajului *DIMB.*

La revizia tehnică nu întâmpinară niciun fel de

probleme, ba, dimpotrivă, unul din membrii comisiei îi lăudă pentru felul cum îşi îngrijesc maşinile. Aşa cum hotărâseră, nu se dezlipiră de lângă parcul închis până când pe întreg cartodromul nu rămase decât paznicul A.C.R.ului şi se îndreptară spre casă abia după ce se convinseră că acesta nu avea cum să adoarmă: pământul era încă rece, cu o zi înainte plouase, iar pe scaun poţi să dormi cel mult iepureşte.

— Hai, îi chemă Radu. Chiar dacă ar încerca să se strecoare cineva la maşini, până ajunge la ele, pe-ntuneric îşi sparge precis capu'!

Avuseseră grijă ca *RB-ul* şi *TM*-ul să se afle în centru şi nu în vreuna din margini, astfel că erau protejate de 6 sau 7 maşini dintr-o parte şi alta. În spate era zidul Liceului „Ion Slavici", iar în faţă, pe scaun, şedea paznicul.

— Mai trebuie să câştigăm şi campionatul din toamnă şi-am trecut la „Avansaţi"! le spuse Liviu când ieşiră de pe cartodrom.

— Ai dreptate! făcu Radu după o clipă de gândire şi le mărturisi ceea ce îl preocupa cu insistenţă: De un singur om mi-i teamă în cursa de mâine. De braşoveanul cu numărul 23.

— Da, îi împărtăşi Sandu îngrijorarea. Merge pe viraje de parcă ar desena traiectoriile cu compasul! Cursiv şi înfipt. Şi-i tot aşa de mic ca şi Liviu.

— Il mănânc mâine! le promise Liviu băieţilor. Ascultaţi ce vă spun eu: Marele premiu e-al nostru. Nu se poate să nu fie al nostru! Ori sparg motorul, ori câştig Marele premiu! Una din două.

Ajungând pe aleile blocurilor, băieţii hotărâră să se întâlnească a doua zi, dimineaţa, la şapte şi pentru a fi cât mai odihniţi îşi promiseră unul altuia că se vor culca cât mai devreme. Intrând însă în casă, Radu îl găsi pe tatăl său stând de vorbă cu domnul Mărgărit şi cu încă un

domn mai în vârstă, pe care nu-l mai văzuse până atunci. Tresări, dându-şi seama că se întâmplase ceva.

Avea să afle în curând; după o jumătate de oră îi convoca, semnalizând alarmă de gradul I, pe Sandu, pe Mircea şi pe Liviu acasă la el.

XI

Cu gândul la noua variantă, propusă de Radu, băieţii adormiră greu, mai ales somnul lui Liviu fu un şir neîntrerupt de coşmaruri. Îl visă pe Cornel Deciu furişându-se pe întuneric în direcţia maşinilor lor, apoi pe Mihai Mărgăritescu coborând pe o frânghie de pe zidul Liceului „Ioan Slavici” şi tot pe Mihai desfăcând bujia de la motorul *TM*-ului şi aruncând o piuliţă în blocul-cilindru, o maimuţă apropiindu-se cu un pumnal de spatele paznicului, *RB*-ul şi TM-ul. Nimicite de explozia unei bombe cu plastic... Se visă alergând cu volanul blocat, iar spre dimineaţă, cum încerca mereu un derapaj controlabil pe care nu putea să-l execute defel, după fiecare eşec *TM*-ul spunându-i cu glas omenesc: „Uite, eu nu vreau să pierzi cursa, n-am să derapez! Şi varianta n-o să vă iasă!”

Când coborî din bloc, îl găsi pe Traian aşteptând pe alee.

— Da’ ce-ai îmbrăcat sub trening atâtea? îl întrebă Traian intrigat, gândindu-se că Liviu arată cât se poate de caraghios, umflat pe dedesubt parcă cu pompa.

— Ştii ce frig mi-a fost ieri? găsi Liviu o justificare. Să nu răcesc naibii cumva! Şi parcă am putut scăpa de mama până n-am îmbrăcat trei pulovere unul peste altul?!

Ca să se vadă de departe că formează cu toţii un singur echipaj, părinţii îi cumpăraseră lui Traian încă săptămâna trecută un trening albastru, Liviu trasase cu

vopsea de ulei câte două dungi galbene de-a lungul mânecilor. Aceleaşi dungi le continuase pe încheietura exterioară a pantalonilor. Pe spatele bluzei scrisese cu litere mari *DIMB,* aşa că treningul era foarte aproape, ca şi cele ale lui Radu, Sandu, Mircea şi Liviu, de combinezoanele sportive ale celebrilor alergători. Iar pentru a avea o mai mare siguranţă că tălpile nu vor aluneca din greşeală de pe pedalele de frână şi ambreiaj, hotărâseră să îmbrace bascheţi în picioare. Bascheţii le ţineau strâns gleznele şi mai ales le permiteau să lucreze cu acceleraţia cât mai subtil.

După un minut sau două sosi Radu şi, aproape concomitent, Sandu şi Mircea. Văzând că şi aceştia s-au îmbrăcat sub treninguri tot atât de gros ca şi Liviu, Traian întrebă deodată:

— Oare mie n-o să-mi fie frig? Să mă duc poate acasă să mai iau un pulovăr?

— Lasă că-ţi dăm noi, îl opri Radu. Sau dacă vrei... Să nu întârziem, însă.

— Da-da, se precipită Traian, gândindu-se la maşini. Haideţi! îi chemă el şi adăugă arătând spre treningurile lor: N-o să vă stânjenească la slalom?

— A, înainte de proba specială dăm jos din boarfe, spuse Liviu şi continuă râzând: Numai să nu mă vadă mama, că iar mă-ndoapă cu antigripale. Ai tăi vin, Traiane? îl întrebă el cu nevinovăţie în glas.

— Ei, cum să nu vină?! Cine o să ne facă fotografiile? Tata. Eu mă mai pot ocupa acum de fotografii?! La nouă fix mi-au spus că-s pe circuit. Aduc cu ei şi-un prieten, un medic din Cluj. Zice că n-a mai văzut pân-acum curse de carturi.

— Şi-ai mei tot la nouă au zis c-o să vină, făcu Mircea şi le propuse băieţilor ceea ce fusese stabilit aseară, la Radu acasă, privitor la *noua variantă:* Să-i instalăm, ca şi

data trecută, lângă virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Roage.* Văd şi slalomul bine şi mai ales *tête-à-queue*-ul. Şi demarajul, şi intrarea în viraj.

Băieţii erau ferm convinşi că vor fi primii sosiţi pe circuit, însă, spre surprinderea lor, spre marea lor surprindere, auziră deodată dincolo de gardul de arbuşti ce înconjura cartodromul, vocile lui Tiberiu Zidaru şi Cornel Deciu, iar în timp ce se opreau stupefiaţi locului, şi pe cele ale lui Florin Teodoru şi Paul Avram. Porniră în fugă în direcţia gardului.

Pista era plină de alergătorii asociaţiei, cărora li se adăugau o mulţime de colegi de şcoală, desfăşurând cu toţii o activitate febrilă. Unii aşezau baloturi de paie la ieşirile din virajele *S*-ului de la *Maison Blanche,* alţii măturau asfaltul, prindeau steguleţe tricolore şi roşii, întindeau frânghii pentru a delimita spaţiul rezervat spectatorilor...

— În bramureala asta să nu se fi strecurat vreunul la maşinile noastre! Sub un pretext oarecare, spuse Traian cu teamă în glas şi începu să alerge, cât îi permiteau picioarele, spre intrarea în cartodrom.

Pe linia tribunelor văzură aceeaşi activitate, deasupra pistei, în dreptul liniei de start, era ancorată o pânză enormă pe care litere mari, roşii înscriau „SOSIRE”; fuseseră instalate mesele oficialilor, cele de cronometraj, întregul circuit îmbrăca haine sărbătoreşti prin grija elevilor de la Şcoala generală „34”. În parcul închis nu intra însă nimeni şi, ajungând aici, băieţii zăriră paznicul stând pe scaun în faţa maşinilor.

— Parcă ar fi în regulă, nu? se consultă Radu cu membrii echipajului său.

— Aşa s-ar părea, spuse Liviu şi adăugă: Pân’ nu pornesc însă maşina, s-o aud cum merge... Nu poţi să ştii!...

Curând, începură să sosească şi alţi alergători şi, deodată, pe pistă îşi făcu apariţia o maşină enormă a Televiziunii Române.

— Voi vedeţi, o să televizeze cursa! făcu Sandu când maşina fu parcată pe iarbă, chiar lângă ei. Era evident acum că venise pentru a rămâne mai mult timp aici.

— Crezi? se îndoi Mircea, şi involuntar ridică mai sus braţul pe care purta casca de alergător.

În scurt timp, din maşină fură coborâte câteva care de reportaj, operatorii plecară cu aparatele pe traseu pentru a le instala în diferite puncte ale circuitului, mai mulţi tehnicieni începură să tragă tot felul de fire, alţii aşezară pe una din mesele oficialilor un monitor, făcură probe de microfon şi băieţii îşi dădură seama că acolo va sta reporterul cursei.

La ora 9 fix, directorul de concurs anunţă alergătorii că-şi pot ridica maşinile din parcul închis, prezentând paznicului tichetele de revizie. Radu şi Liviu se duseră la *RB* ŞI *TM,* constatând fericiţi că în ceea ce priveşte instalaţia de tranzistorizare a aprinderii totul era în cea mai perfectă ordine. Nemaiavând răbdare, dădură la pedală şi motoarele porniră de la prima încercare.

— Să le încălzim! propuse Sandu, referindu-se la motoare.

Ceilalţi alergători procedară la fel, parcul închis căpătă atmosfera marilor curse, echipajele ascultau mersul motoarelor, membrii lor vorbeau pe şoptite unul cu altul, schimbau păreri, stabileau tactici, făceau referiri cu privire la adversari...

— Atenţiune! răzbi în vacarmul de motoare vocea profesorului Panait. Atenţiune! Din cauza numărului mare de concurenţi, au fost constituite două parcuri închise. Unul pentru „Avansaţi”, cel în care vă aflaţi acum, şi altul, pentru „Începători”, pe iarbă, în dreapta grilei de start.

Perimetrul a fost delimitat cu frânghii, rog concurenţii de la categoria „Începători” să poftească acolo!

Locul unde fusese amenajat noul parc închis se afla chiar în apropierea celui unde se şi găseau părinţii băieţilor, şi Liviu spuse înciudat, văzându-şi mama îndreptându-se spre el:

— Ei, poftim! Precis vine să-mi spună să am grijă să nu transpir. Să nu alerg prea tare... Izbucni în râs: Parcă poţi s-alergi încet?!

Startul în proba specială se dădu la ora 10.

Ca şi la Braşov, popicele printre care se strecurau alergătorii în executarea slalomului erau popice veritabile, dintre acelea folosite de serviciile de circulaţie pentru trasarea, cu o maşinuţă specială, a liniilor continui pe mijlocul străzilor. Băieţii cunoşteau ce adevărate capcane puteau să prezinte tălpile lor de fier, cât de perfide puteau fi aceste popice, aparent de o stabilitate perfectă.

Desfăşurarea probei demonstra cât se poate de clar acest lucru. O mulţime de alergători, şi nu dintre cei mai slabi, ratară calificarea, în special prin doborârea unuia sau chiar a două popice. Iar un popic doborât însemna o penalizare de douăzeci de secunde! Nu era deloc puţin dacă te gândeai că baremul cerut pentru calificare era cât se poate de drastic: 1 minut şi 50 de secunde.

Traian fu primul dintre băieţi chemat la start şi el constitui o adevărată surpriză. Ascultând sfatul lui Liviu, după executarea demarajului, nu schimbă în a treia, lăsă motorul să dispere în viteza a doua, economisi astfel secunde preţioase, iar la decelerare realiză o frână eficientă de motor înainte de înscrierea în virajul primului popic. Slalomul îi reuşi perfect, ca şi întoarcerea prin *tête-à-queue* a maşinii, reluă slalomul la întoarcere şi trecu linia de sosire, aceeaşi de pe care se dăduse

plecarea, cronometrat cu 1 minut, 38 de secunde şi 3 zecimi.

Băieţii se aruncară asupra sa, îmbrăţişându-l:

— Bravo, Traiane!

— Ai fost formidabil!

— Eşti pe locul doi pân’ acu’!

Traian trăia atât de intens bucuria reuşitei, sale, încât era aproape imaterial. Îmbrăţişările băieţilor, cuvintele lor erau ceva nedefinit, erau acea lumină în care plutea cu ochii închişi. Deschise parcă cu teamă pleoapele şi îşi simţi deodată picioarele zgâlţâite de un tremur puternic, încercă să le stăpânească, înfigându-le în pedale şi tremurul se mută în tot corpul.

— Unu şi treişopt? întrebă el mecanic.

— Da, locu’ doi, confirmă Radu.

— Imediat după braşoveanul cu numărul 23, îl completă Mircea şi adăugă: Care a scos unu şi trei’şase!

— În orice caz, l-ai bătut şi pe Mogoş, şi pe Teodoru, şi pe Zidaru! spuse Liviu, râzând cu satisfacţie.

Era exact la ceea ce se gândea şi Traian. Costel Mogoş făcuse 1 minut şi 39 de secunde, tot 1 minut şi 39 de secunde, dar cu opt zecimi, executase slalomul Florin Teodora, iar Tiberiu Zidaru scosese 1 minut şi 41 de secunde.

Urmă un sibian, care pierdu o poartă, ceea ce atrăgea după sine o penalizare de 30 de secunde, un alergător de la Şcoala generală nr. 12, şi Radu fu anunţat să se pregătească de start. Faptul produse panică. Numărul de concurs al lui Sandu era mai mic decât cel al lui Radu şi ei montaseră scaunul *RB*-ului în poziţia a doua.

Liviu alergă la profesor şi, explicându-i situaţia, îl rugă să-l cheme pe Sandu la start în locul lui Radu.

— Bine, să se prezinte Dăneţ, acceptă acesta şi le comunică celor de la masa oficialilor hotărârea sa.

Sandu se califică cu un rezultat foarte bun: 1 minut 37 de secunde şi şapte zecimi, băieţii îi săriră de gât felicitându-l şi trecură îndată la demontarea şuruburilor care fixau scaunul de şasiu. În locul lui Radu, fu anunţat însă Mircea să se pregătească de start.

Ambiţionat de rezultatele obţinute de Traian şi de Sandu, şi cum prima parte a slalomului ca şi întoarcerea prin derapaj a maşinii îi reuşiseră cum nu se poate mai bine, încercă la întoarcere să strângă şi mai mult buclele opturilor. Agăţă cu roata din spate, unul după altul, două popice. Nu-şi dădu însă seama de cele întâmplate decât atunci când, trecând linia de sosire, îi văzu pe băieţi cu feţele îngropate în palme.

— De ce-ai riscat? De ce-ai riscat? făcu Radu cu imputare în glas în timp ce Mircea îşi întorsese capul spre rândul de popice. Scoteai un timp foarte bun şi fără să rişti!

Se lăsă o tăcere grea.

— Am pierdut, spuse Mircea încet, am pierdut!

— Nu-i numai asta!... nuanţă Radu şi adăugă trăgându-l pe Liviu de braţ: Hai să vedem ce se-ntâmplă!

Se îndepărtară în fugă, când îşi dădură seama că sunt feriţi de privirile lui Traian, Radu se opri şi se înfipse în faţa lui Liviu:

— Nu mă interesează ce timpi scoţi! Dacă ratezi calificarea, trăgând de maşină, totu-i pierdut! Tu-nţelegi sau nu-nţelegi?

— Înţeleg, făcu Liviu încet.

— Cursa contează! Asta-i tot ce contează.

— Da, da’ avem nevoie de un loc cât mai bun pe linia de plecare. Amândoi avem nevoie de un loc cât mai bun. Dacă Mircea nu rata... Se hotărî deodată: Fac *carmmbolajul* cu Sandu, să câştigi tu. Fac pereche cu Sandu, eu pe *TM,* el pe *RB* şi câştigi tu barem motorul în

cealaltă manşă.

Radu se concentră asupra propunerii lui Liviu.

— Nu, se împotrivi el. Sandu nu va putea anima cursa! E-o diferenţă de-o clasă între tine şi Sandu. Din tandemul vostru n-o să iasă nimic. O să fie un tandem oarecare. *Carambolaj*... Ei şi? Aşa, aş putea trece eu pe *TM*... Aş putea face eu tandemul cu Sandu... Nu, aici e vorba de tine! Şi de mine. De tine însă precis.

— Da, spuse Liviu încet. Bine, noi amândoi. Şi făcu cu năduf: Sta-le-ar Marele premiu în gât!

Fură chemaţi la strat aproape de sfârşitul probei speciale. Cu toate că Radu îi atrase încă o dată atenţia să nu conducă prea tare, Liviu nu se putu stăpâni. A conduce temperat era ceva dincolo de puterile lui. Spusese da, fusese ferm hotărât să-şi respecte promisiunea, demarând însă cu putere în direcţia rândului cu popice, temperamentul său îşi spuse cuvântul. Execută slalomul aşa cum ştia că trebuie executat, trecând la milimetru cu roţile de tălpile popicelor. La sosire, fu cronometrat cu 1 minut, 22 de secunde şi patru zecimi.

Era cel mai bun timp de la „Începători”, iar după terminarea probelor avansaţilor deveni recordul zilei; Paul Avram, clasat pe locul I la categoria sa, nu reuşise decât 1 minut, 23 de secunde şi două zecimi.

Paradoxal, rezultatul acesta de excepţie avea să-i creeze un dezavantaj net faţă de cei clasaţi imediat după el. Îşi dădu seama abia în momentul în care ocupa primul loc din dreapta, în spatele jeep-ului, care avea să-i conducă în turul de start al cursei de viteză pe circuit. La sfârşitul turului, jeep-ul urma să vireze la dreapta pentru a le lăsa drum liber, da, dar de acest drum va beneficia mai întâi cei din extremitatea din stânga a rândului întâi.

„Mare cretin! Cum de nu m-am gândit? se blama Liviu. În timp ce eu voi fi blocat încă de *jeep*, ei vor ţâşni înainte

înscriindu-se după cei din rândul întâi”.

Ceea ce îl liniştea oarecum era faptul că Radu, situându-se pe locul al cincilea în clasamentul probei speciale, era al doilea din stânga. Însemna că Radu se va putea înscrie în capul plutonului, iar el, Liviu, va trebui să recupereze handicapul acestui loc nefericit pentru a-l ajunge şi depăşi. A-l depăşi pentru că, în virtutea înţelegerii lor, el trebuia să conducă tandemul, iniţiativa trebuia lui să-i revină.

„Oare Radu şi-a dat seama de situaţie?” se întrebă Liviu deodată şi, văzându-l pe profesorul Panait ocupat cu unul din oficiali, coborî repede de la volan şi alergă spre şeful său de echipaj.

— Maşina o să vireze la dreapta, îi spuse el în şoaptă, arătând spre *jeep,* o să am drumul blocat. Preia tu cel puţin conducerea cursei, o să vedem noi ce facem, şi alergă înapoi la *TM*.

Instalându-se în scaun, îl văzu pe Radu făcându-i semn că a înţeles, apoi desfăcând mâinile a părere de rău pentru locul dezavantajos pe care îl ocupa Liviu.

Îndepliniseră baremul probei speciale 24 de alergători de la „Începători” şi 31 de la „Avansaţi”, ceea ce făcuse necesară împărţirea celor din prima categorie în două grupe, iar a „Avansaţilor” în trei. Cum era şi normal, grupele fuseseră constituite în ordinea rezultatelor, Liviu şi Radu intraseră în prima, Sandu şi Traian în a doua, şi Liviu se gândi că mecanicul-şef al echipajului lor, fiind clasat al treisprezecelea, va avea exact locul pe care îl are el, Liviu, acum.

— Atenţiune! tună deodată vocea profesorului Panait. Vă avertizez din nou! Cine va încerca să se strecoare spre un loc mai bun de start, în timpul turului de recunoaştere, va fi eliminat din concurs!

Porniră încolonaţi în urma jeep-ului, supravegheaţi de

sus cu severitate de profesorul Panait. Ajungând înaintea virajului premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge,* Radu, şi Liviu îl văzură pe domnul Petre împreună cu părinţii şi tot aici, conform înţelegerii, pe Traian, pe Sandu şi pe Mircea. Cu toţii le făcură semn de succes, mama lui Liviu îşi atenţionă fiul să conducă cu băgare de seamă.

Lucrurile se petrecură exact cum şi le imaginase Liviu. În timp ce maşina directorului de concurs vira la dreapta, închizându-i încă drumul, Radu ţâşnea ca din gură de tun, urmat strâns de alţi cinci alergători: braşoveanul cu numărul 23, Mihai Mărgăritescu, Virgil Manoliu, un sibian cu numărul 41, braşoveanul care se aflase chiar în stânga lui Liviu şi care purta numărul 18.

Se înscrise în primul viraj în spatele lui „18” şi începu să-l preseze pe curbele *S*-ului. Nu putu întreprinde nimic deoarece acesta mergea aproape lipit de „41”. Ocazia i se ivi pe linia dreaptă de la *Hunaudieres.* Tură la maximum în a doua, schimbă *uns* în a treia, înfipse acceleraţia în podea şi îl dublă pe „18” cu puţin înainte de virajul în *ac de păr* de la *Mulsanne.*

„41” trăsese tare de maşină ca să scape de „18”, necunoscând suficient configuraţia virajului, intră în baloţii de paie. În faţa lui Liviu era acum Virgil Manoliu.

Se apropie puternic de el pe buclele *S*-ului de la *Maison Blanche,* voi să încerce o depăşire prin stânga, dar renunţă pentru a nu risca gratuit. Câştigase teren într-un mod categoric, ceea ce îi demonstrase că *TM*-ul se duce mai tare decât maşina lui Virgil Manoliu.

Îl dublă fără probleme chiar pe porţiunea *cocoaşelor de la Nürburgring,* iar pe virajele *Arnage* trecu în spatele lui Mihai Mărgăritescu. Felul în care îi închidea Mihai ieşirile din curbe îl făcu pe Liviu să se gândească din nou cu admiraţie cât de frumos conduce acesta şi el se ambiţionă, spunându-şi că îl va depăşi undeva pe viraje.

Ieşind pe curba largă dinaintea liniei drepte a *tribunelor*, urcă energic la plafon a treia, schimbă, dintr-o bucată, a patra, îl dublă pe Mihai cu puţin înainte de linia startului şi reduse demonstrativ gazele. În cursa de campionat Mihai îl bătuse, câştigând pe liniile drepte, el, Liviu, nu va face aceasta; pe linie dreaptă, când ai şi o maşină mai puternică, ştie să câştige oricine.

Radu conducea autoritar cursa, *TM*-ul se ducea însă mai tare decât *RB*-ul, erau abia la primul tur, aşa că Liviu îşi spuse că nu are de ce să-şi facă probleme. Încercă, în aplauzele băieţilor, să-i *fure* lui Mihai intrarea în virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge,* însă Mihai negocie strâns şi anihilă tentativa lui Liviu.

Presându-l în continuare tot timpul din spate, Liviu se hotărî să-l facă pe Mihai să forţeze din ce în ce mai tare virajele. Aşa se şi întâmplă. În *unghiul lui Beckett,* Mărgăritescu ieşi puţin pe dreapta, Liviu vru să se strecoare prin stânga, numai că Mihai îi tăie drumul, riscând o ciocnire. Liviu frână scurt şi totuşi roata din faţă a *TM*-ului intră în roata din spate a maşinii lui Mihai.

Liviu consideră ca neloială manevra lui Mihai şi se înfipse în acceleraţie. „Ajunge cu joaca!” îşi spuse el enervat. Atât doar că şirul liniilor sinuoase luase sfârşit, urmau curba largă şi porţiunea *tribunelor*, iar el îşi promisese că-l va depăşi pe Mihai în viraje.

Deodată însă motorul tăcu, ca şi cum i-ar fi tăiat contactul, şi *TM*-ul începu să piardă teren. Să se fi defectat aprinderea electronică? se întrebă disperat Liviu în timp ce prin stânga sa trecură Virgil Manoliu, „18”, Ion Crudu. Dar la fel de brusc, motorul îşi reluă mersul. Relansă maşina în timp ce era depăşit de „16” şi de „41”.

Avea acum opt alergători în faţa sa şi mai ales pericolul ca maşina să întrerupă din nou. Pericolul acesta îl aruncă în panică. Se bazase pe maşină, îl provocase pe

Mihai, luptase cu el pentru a provoca tensiune şi iată că tocmai maşina era aceea care ameninţa să distrugă totul deodată.

Oare ce să se fi întâmplat? se întrebă el, încercând să rămână lucid. O întrerupere de curent? O legătură slăbită? Nu, mai curând o murdărie în benzină. O murdărie care, ajungând la carburator, a blocat pentru un timp orificiul jiclorului. Şi dacă murdăria a rămas?

Nu mai avu timp să se gândească, ieşi puternic din *acul de păr* de la *Mulsanne* şi-l depăşi pe „41” pe linia scurtă dintre acesta şi virajele de la *Maison Blanche.* Înscriindu-se în prima buclă a virajelor, avu impresia că motorul a întrerupt din nou şi chipul lui Traian îi apăru pentru o secundă în faţă.

„16” se găsea în plin viraj dreapta, conştient de risc, Liviu se angajă într-o depăşire prin stânga, punctă uşor frâna, spatele *TM*-ului derapă scurt, schimbă fulgerător a doua şi înfipse pedala de acceleraţie în podea, contrând din volan. Ieşi din viraj ca aruncat din praştie.

Ion Crudu era însă departe în faţă. Aproape că nu mai ridica piciorul de pe acceleraţie. Schimbând de la mic la mare dintr-o bucată, îl dublă pe Crudu chiar înaintea virajelor *Arnage.* Însă fu cât pe-aci să iasă *în decor.*

Da, ştia, există o limită dincolo de care maşina nu mai poate fi stăpânită. Va merge până în pragul ei orice-ar fi! Şi dacă iese totuşi *în decor?* O ieşire mai puternică *în decor* se putea solda cu pierdere de timp irecuperabilă aproape. Are el voie oare să rişte? Nu mai era vorba de câştigarea sau pierderea Marelui premiu, era vorba de Traian! Iar dacă nu ajunge la conducerea cursei totul este ratat. Ratat din cauza lui.

Câştigă teren pe curba largă dinaintea porţiunii tribunelor, după grila de start îl dublă pe „18” şi îi văzu pe băieţi încurajându-l, făcându-i semn cu pumnii strânşi.

Înainte de *acul de păr* de la *Mulsanne,* îl ajunse din urmă pe Virgil Manoliu, vru să rişte o depăşire, dar îşi spuse că o va putea face ori pe virajele de la *Maison Blanche,* ori pe porţiunea mai dreaptă a *cocoaşelor de la Nürburgring.* Mai avea cinci tururi de circuit, TM-ul – devenise clar – se ducea mai tare decât maşinile lui Virgil şi Mihai. Dar dacă motorul întrerupe din nou?

Pericolul acesta era ca sabia lui Damocles deasupra capului său şi el riscă din nou. Simţindu-se presat, Manoliu căzu pe exteriorul unei bucle a *S*-urilor de la *Maison Blanche,* fără a lăsa însă urmăritorului loc suficient pentru o depăşire. Liviu nu mai ţinu cont dacă are sau nu loc, ieşi cu roţile din dreapta de pe asfaltul pistei, şi-l obligă pe Manoliu să-i cedeze ieşirea din buclă.

Dramatismul cursei, imprimat de Liviu chiar de la bun început, felul în care cucerise, încă în primele două tururi ale întrecerii, cum recupera acum locurile pierdute din cauza unei pene de motor – cum comenta lumea – îi făcu pe spectatori să-l încurajeze frenetic.

Doar trei tururi mai erau de alergat, iar în faţă se găseau Mihai, „23” şi Radu. Câştigă teren pe linia dreaptă de la *Hunaudieres* şi îl văzu pe Mărgăritescu intrând imediat după „23” în *acul de păr* de la *Mulsanne.*

„Ori Mihai merge mai tare, ori braşoveanul a slăbit ritmul, îşi spuse Liviu. La începutul cursei era o distanţă destul de mare între cei doi. Dar de ce naiba trage Radu aşa de maşină? se întrebă el nedumerit. Nu întoarce capul, nu vede că el, Liviu, nu-i în spatele lui?”

Încercă pe *Maison Blanche* să-i fure un viraj lui Mihai, însă acesta se ţinea atât de strâns de „23” încât ar fi însemnat să intre într-o dublă depăşire, ceea ce ar fi însemnat o nebunie curată. Ieşind din *S*-uri, acceleră la fund, schimbă a treia fără să ridice piciorul de pe acceleraţie, pe porţiunea *cocoaşelor de la Nürburgring* se

situă paralel cu Mihai, dar veneau virajele *Arnage* a căror primă buclă era la dreapta şi Liviu fu nevoit să reducă, ca să nu cadă mult pe exteriorul acesteia.

Luară toţi trei virajele, roată lângă roată aproape, pe *unghiul lui Beckett.* „23”, care se ştia presat, fâlfâi o schimbare, Mihai încercă să-l depăşească, numai că braşoveanul era şi el pilot de primă clasă; ţinu lipit dreapta.

Mihai nu riscă. Frânând, reveni în spatele lui „23”. Liviu era însă relansat, atacă puternic, şi ieşi înaintea lui Mihai din viraj; înscriindu-se pe curba largă dinaintea porţiunii *tribunelor,* văzu spatele lui Radu. Îl dublă pe „23” trăgând la maximum de a treia; când intră pe linia dreaptă era de-acum pe locul al doilea.

Chiar în clipa aceea, Radu întoarse capul spre spate, neştiind ce se putuse întâmpla lui Liviu. Şi cum îngrijorarea sa ajunsese la paroxism, iar cursa intra în ultimul tur, zărindu-l pe Liviu, hotărî să acţioneze, să ia iniţiativa *carambolajului:* va executa el derapajul pe care, conform planului, ar fi trebuit Liviu să-l facă.

Simţindu-l, din încurajările spectatorilor, venind puternic din urmă, se angajă în virajul premergător *S*-ului de la *Tertre Rouge* şi, în locul stabilit, manevră brusc volanul spre dreapta. Spatele maşinii fu împins spre stânga, Radu apăsă energic pe frână, accentuând derapajul, şi *RB*-ul se aşeză, după o piruetă, de-a curmezişul, pe pistă.

Liviu nu era pregătit. Văzând însă *RB*-ul intrând în derapaj, îşi dădu imediat seama că Radu inversase rolurile lor. Prefăcându-se speriat de cele întâmplate, acţiona cu disperare frâna şi trimise *TM*-ul într-un derapaj invers, până când acesta se izbi cu putere de *RB.* Radu se rostogoli pe asfalt ca şi cum ar fi fost proiectat din maşină.

În clipa următoare, *carambolajul* deveni general. „23” şi Mihai intrară în cele două maşini care blocau pista, Virgil Manoliu lovi în plin rezervorul *TM*-ului, şi benzina acestuia luă foc, lucru complet neprevăzut.

Totul se petrecuse într-o fracţiune de secundă. Cutremurat de cele întâmplate, cu imaginea lui Liviu cuprins de flăcări, a lui Radu zdrobit pe asfalt, Traian se repezi, odată cu Sandu şi Mircea, în direcţia celor doi. Îl cuprinse un leşin, se împiedică şi căzu la pământ. Se ridică în grabă, făcu un pas şi iarăşi căzu.

— Băieţii sunt în afară de orice pericol, îşi auzi el tatăl spunând, în timp ce-l ajuta să se ridice de jos.

Îşi aruncă privirile spre maşini, rezervorul nu mai ardea, era adunată o mulţime de lume în jur.

— Ţine-te de mine şi mergi! îl îndemnă tatăl. Vezi, calci cu toată talpa, normal.

Încercă să înţeleagă cele spuse de tatăl său, întrebându-se totodată de ce se împiedicase de două ori şi căzuse. Îi văzu pe Liviu, pe Radu, pe Sandu şi pe Mircea venind în fugă spre el, îndreptând priviri neliniştite în direcţia tatălui său, apoi zâmbind fericiţi.

— Hai, fă câţiva paşi! îl îndemnă tatăl.

Îl ascultă şi, fără să vrea, se uită unde calcă. De-abia atunci îşi dădu seama: stătea pe toată talpa piciorului, talpa nu mai era chircită, ci dreaptă, simţea călcâiul cum apasă pământul.

Ridică ochii încet spre băieţi, şi-i văzu blindaţi sub treninguri, cu pantaloni şi pulovere...

În aceeaşi clipă, înţelese totul deodată.